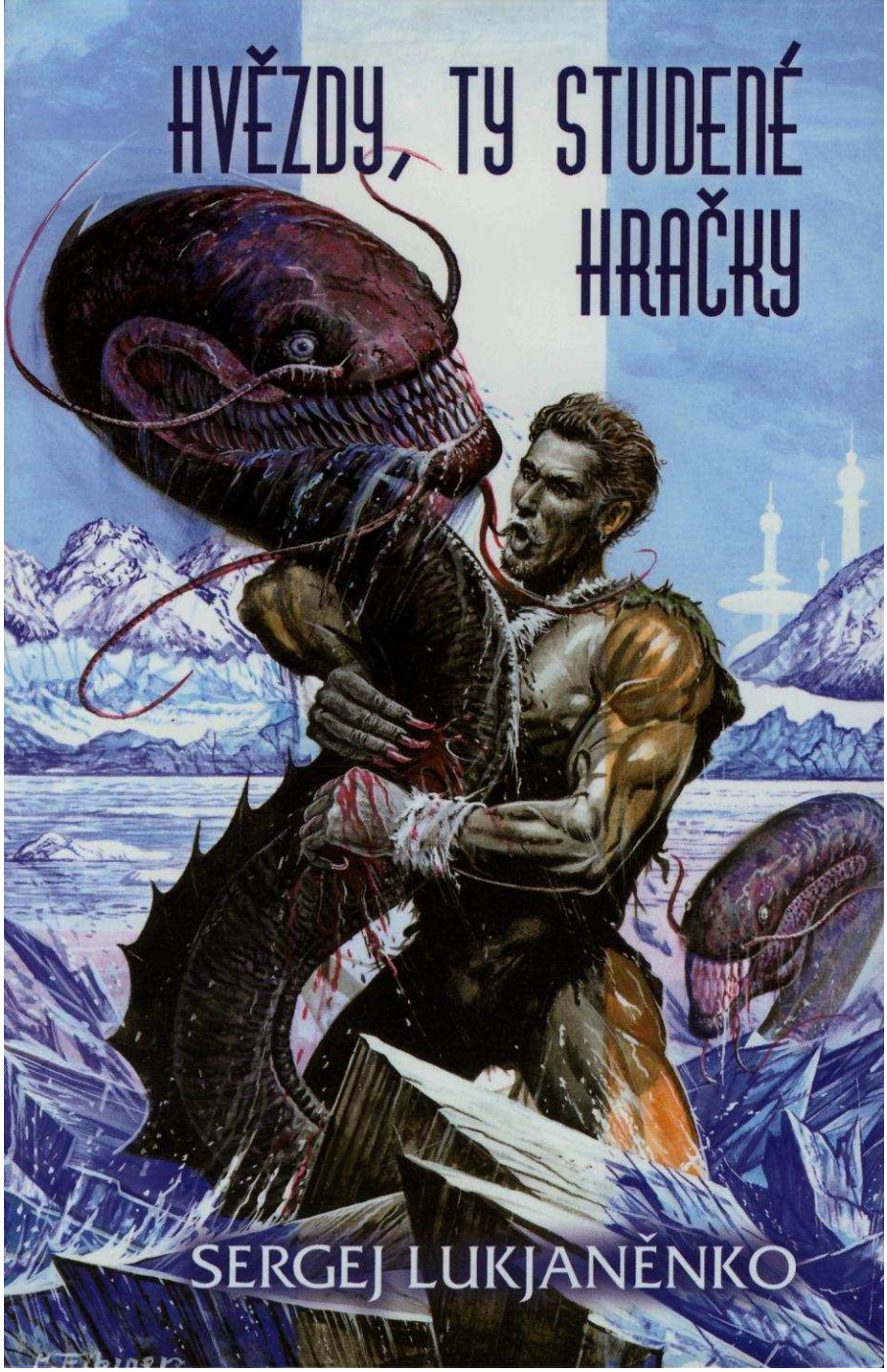

HVĚZDY, TY STUDENÉ HRAČKY
SERGEJ LUKJANĚNKO

HVĚZDY, TY STUDENÉ HRAČKY

SERGEJ LUKJANĚNKO

ARGO
TRITON

2

Sergej Vasiljevič Lukjaněnko
Hvězdy, ty studené hračky

© 1997 by Sergej Vasiljevič Lukjaněnko
Translation © Libor Dvořák, 2006
Cover © Milan Fibiger, 2006
© Argo, 2006

ISBN 80-7203-807-9 (Argo)
ISBN 80-7254-847-6 (Triton)

Nakladatelství Argo, Milíčova 13, 130 00 Praha 3
www.argo.cz
Nakladatelství Triton, Vykáňská 5, 100 00 Praha 10
www.triton-books.cz

Prolog

Oceán žádné křivdy v srdci nenosil. Stejně jako nebe věřil ve svobodu, stejně jako nebe nestrpěl žádnou překážku. Stál jsem v mokrém písku, vlny mi olizovaly nohy a bylo tak snadné uvěřit, že ta cizí hvězda na nebi je mé Slunce a slaná voda pode mnou zase prastará kolébka lidstva.

Jenže linie pobřeží vypadala až příliš rovná. Rovná jako obzor – a taky tak matoucí a nepravá. Kdybyste po tomhle pobřeží vykročili, nebude se měnit naprosto nic: po vaší pravici se potáhnou nízké, jakoby zastřižené křoviny, kdežto po levici bude tiše syčet příboj. Jen písek pod vašima nohama změní barvu – žlutá barva se bude měnit v bílou, bílá v růžovou, růžová v černou a pak zase obráceně. Pruh pláže se – aniž to vaše oko zaznamená – nepozorovaně stočí doprava, pokryje se sněhem, pak zase přijde písek a někdy v dalekém budoucnu se opět vrátíte na stejné místo, kde budou vlny stále stejně laskat břeh…

Jeden člověk je příliš mnoho na to, aby změnil svět. Učinil jsem krok… a voda mé stopy zaplavila. Svět je už příliš malý, než aby bylo možné nechat ho na pokoji. Pro živé lhostejná bezstarostnost neexistuje. Jen moře a nebe vědí, co je to skutečný klid.

Zvedl jsem pravou ruku, pohlédl na ni – a mé prsty se začaly prodlužovat. Hnětl jsem je pohledem a proměňoval lidskou tělesnost v ostré zahnuté drápy.

Ostatně mám ještě vůbec právo říkat si člověk?

Část první

Počtář

Kapitola první

„Nevzal bys mi s sebou dopis?“ zeptala se Elsa. „Vypadá to, že tu budeme trčet ještě tak dva týdny, tak aby si manžel nedělal starosti.“

„O tebe bych si na jeho místě dělal starosti pořád,“ zavtipkoval jsem poněkud nemotorně.

Elsa se jen pousmála a podala mi pres stůl obálku. Její kolegové seděli nějakých pět metrů od nás, pili černé pivo, tu a tam po nás koukli a pobaveně se zazubili. Aby taky ne. Vedle Elsy jsem vypadal jednoduše jako kuře. Krásné Němky jsou podle mého soudu velká vzácnost. Jenže říct o Else Schröderové, že je krásná, by bylo málo – v parádní uniformě Lufthansy vypadala jako mírně civilizovaná Valkýra. Všechna ta cingrlátka na elegantním saku, dlouhá řádka stříbrných hvězdiček nad levou náprsní kapsou, baret, který se na bohaté kštici musel držet jen zázrakem, a obrovská pistole v zaplombovaném pouzdru…

„Však si taky dělá,“ odvětila zcela vážně Elsa. S humorem na tom byla podstatně hůř než s ruštinou. „Tak co, vezmeš to?“

„Samozřejmě,“ sáhl jsem po obálce a pokusil se ji zastrčit do kapsy. Obálka se vzpírala. Elsa si povzdechla, natáhla se ke mně přes stolek, rozepnula mi bundu a vložila dopis do vnitřní kapsy, kde už jsem měl příkaz k letu a takzvané petrolejenky.

Čím to asi je, že zná stejnokroj ruského Transaera líp než já sám?

„Díky, Peter,“ pronesla nízko posazeným měkkým hlasem. Tím že mé jméno poněmčila, mi zřejmě chtěla vyjádřit přízeň. „Jsi hodný kluk.“

Zazmítal mnou pocit frustrace. Elsa už se mě mezitím ptala:

„A nechtěl bys zajet do Frankfurtu a předat mu dopis sám? Byl už jsi někdy ve Frankfurtu? Muž by měl radost.“

Takhle je to vždycky – dej vlku prst…

„Mám to hodně našponovaný, doma se zdržím jen tři dny,“ zamručel jsem.

„No tak příště,“ přikývla lehce. „Měj se, Peter…“

Když už se zvedala, kvapně jsem se zeptal:

„Kam letíte?“

„Na Džamáju,“ povzdechla si Elsa. „Sehnali jsme si náklad.“

„A co? Ptáčky?“

„Papoušky a vrabčáky,“ zaškaredila se druhá pilotka od Lufthansy. A já jí moc dobře rozuměl. Převážet tisícovku soustavně halasících a svinících ptáků, pološílených z uzavřeného prostoru a nezvyklého prostředí, je úkol, který nepatří právě k nejpříjemnějším.

Elsa se vrátila ke svým přátelům a já zbyl sám s nedopitou sklenicí. Ještě včera bych u jediné rozhodně nezůstal, jenže dnes mě čekal odlet, takže přísně vzato jsem si neměl dávat ani to jedno pivo.

Chmurně jsem obhlédl bar. Lidí tu bylo hodně, všichni se tísnili v přátelských hloučcích. Největší společnost tvořili Američané z Delty a United Airlines. O něco méně bylo Japonců ze společnosti JAL a Angličanů od British Airways. K vidění tu byli dokonce i Australané z Quantasu a Španělé z Iberie. Jen z našich tu nebyl nikdo. V tomhle sektoru jsme tedy pozice vyklidili, a to dosti zásadně. Povzdechl jsem si a vstal. Přistoupil jsem k barpultu a natáhl se po telefonu. Mohutný barman se na mě přátelsky zazubil a přístroj ke mně posunul se zvoláním:

„Oh! Young russian pilot!“

Pamatoval si mě od včerejška. Barmani mají Rusy v oblibě odjakživa. Rus jim totiž umí udělat tržbu, dokonce i když je na to sám.

„Nojo, pajlot,“ pronesl jsem roztržitě. Pak jsem zvedl sluchátko a vytočil číslo dispečinku. Chvíli jim trvalo, než to zvedli. „Tady třicet šest osmnáct, Transaero. Bylo by nějaký startovací okno?“

Popravdě řečeno jsem doufal, že dnes už se mi odstartovat nepodaří. Protože to bych tu ještě mohl posedět, dát si pár pivek a pak se prospat v útulném apartmá zdejšího hotelu. Do těchto míst jsme létali jen zřídka, takže mi bydlení sháněli na poslední chvíli, a nezbylo než mě ubytovat takhle slušně.

„Let třicet šest osmnáct…“ Slečna na druhém konci drátu začala klapat na počítačové klávesnici. „Ano, okno bych tu měla. V sedmnáct nula šest. Potvrzujete odlet?“

Pohlédl jsem na hodinky. Ještě nebyly tři.

„Ano.“

„Tak běžte na lékařskou prohlídku do ordinace číslo dvanáct a pak do Kontrolního centra,“ vybídla mě vlídně slečna.

Zavěsil jsem a zakabonil se na barmana.

„Frrrnk?“ zeptal se mě nadšeně.

No právě – frrrnk…

Přikývl jsem a zamířil ke dveřím. Do těch se zrovna vevalila další společnost – snad Číňani, nebo možná taky Filipínci – a já se musel přitisknout ke zdi. Využil jsem nečekané zastávky a ještě jednou zamával na Němce, ale ti to zřejmě nepostřehli.

Dneska bude U Starého kačera Donalda asi pěkně rušno…

Po barovém pološeru, zajišťovaném tónovanými skly, se venku dalo docela dobře oslepnout. Zamhouřil jsem oči, vytáhl tmavé brýle, nasadil si je na nos, a teprve pak se rozhlédl kolem.

Sirius-A i Sirius-B vypálily nebe doběla. Nebylo tu nic, kromě šíleně světlého nebe nad hlavou. Samozřejmě bez jediného mráčku…

Sektor planety Země byl na okraji kosmodromu. Bylo to solidní místo, ale, marná sláva, přece jen na okraji. Asi tak tři kilometry od osady se táhly přistávací dráhy, tvořené

šeříkovými deskami, které nebyly ani z betonu, ani z kamene, ani z nějakého syntetického materiálu. Už tu bylo hodně posádek, které se pokusily šeříkovou hmotu analyzovat, ale zatím se to nikomu nepodařilo. Před rokem se tu převrátil britský raketoplán, který se během přistání pokusil za pomoci titanové škrabky získat alespoň malý vzorek. Na vzdálenější dráze zrovna přistával nějaký stroj, soudě podle zbarvení americký. V tomhle sektoru působili především Američani a Francouzi. Ruské společnosti Transaero a Aeroflot se musely potloukat v mnohem nehostinnějších končinách.

Mezi městečkem a ranvejemi stála řada raketoplánů, čekajících na odlet. Pohledem jsem vyhledal svého ptáčka – zrovna ho začali přisunovat ke startovací věži. Dvacetimetrová roura s naježenými prutovými anténami, dole u základny opatřená velkou koulí – takhle vypadá klasické startovací zařízení. Inu, jak se říká u naší společnosti: „Ze Země je důležitý odstartovat a u Cizáků zase přistát…“

Raketoplánů tu stálo dobře padesát. Hixi-43, osmá planeta Siria-B, je opravdu rušné místo. A taky jediná planeta v celé soustavě, kde přistávají lidé.

Pomalu jsem se vydal k hotelu. Hlavu jsem pokud možno vtahoval mezi ramena, abych si nespálil krk. Doma na Zemi leckdo nechápe, proč my piloti při našich dosti slušných platech nikdy netrávíme dovolenou jižněji než někde v Pobaltí.

Kdyby se někdo z těch nechápavých občas opaloval hned pod dvěma slunci, taky by Havaj okamžitě začal nenávidět.

Hotel, alespoň teoreticky, patřil OSN. Stejně jako Centrum pozemského sektoru kosmodromu. Ve skutečnosti ovšem oba komplexy ovládal Hilton. Zamával jsem na příslušníky námořní pěchoty u vchodu průkazem; je to nesmyslné pravidlo, které bylo zavedeno už během výstavby sektoru, ale v platnosti zůstávalo doposud. Stejně by mě zajímalo, koho se asi tak chystali dopadnout tihle svalnatí mládenci s M-šestnáctkami přes rameno. Lidem je vstup do hotelu povolen bez omezení, a pokud by se dovnitř chtěl

nepozorovaně dostat Cizák, žádná propustka by mu nepomohla.

Jeden z mariňáků na mě vůbec nereagoval, zato druhý se kumpánsky zašklebil. Včera jsme si v baru výborně pokecali. Zrak mariňáků chránil před ostrým světlem lesklý plastikový štítek a na zádech každého z nich se líně točil ventilátor. Spíš se tu ale nudili, než že by jim bylo horko. Na práci neměli nic jiného, než zírat na starty a přistání, kynout známým a tu a tam zažertovat s nějakou ženskou, kterých tu ovšem nikdy nebylo nazbyt.

V koupelně jsem si dal studenou sprchu. Vodou na příděl jsem nijak nešetřil, jelikož večer už nebudu žádnou potřebovat. Ani jsem se neutřel, protože slabě bzučící klimatizace vedro stejně nijak netlumila. Chvíli jsem postál před zrcadlem a studoval svou tvář.

No ano, jako protřelý pilot vypadám jedině na Zemi. Ale to musím jít ulicí nějakého provinčního městečka, protože v Moskvě už si kosmonauta pomalu nikdo nevšimne. „Hodnej kluk…“ vzpomněl jsem si na Elsu a otráveně vyběhl z koupelny do salonu. Aspoň ty fousy kdyby mi víc rostly! Takhle vypadám jako dobromyslné pětadvacetileté telátko se slámovými vlasy a buclatými tvářičkami! Každý pilot by si ve mně mohl číst jako v otevřené knize: vojenské letectvo, pár samostatných letů, pak astronautský rychlokurz a starý pekáč, do nějž je zkušeného profíka škoda.

Budiž.

Přísně vzato mezi námi piloty stejně moc velký rozdíl není.

Oblékl jsem se a naházel do kufříku svých pět švestek. Vyšel jsem ven, zabouchl za sebou a předal pokojské na patře klíč. Chvíli jsem ještě postál, než uzavřela na terminálu počítače všechny nezbytné formality.

To děvče vypadalo unaveně, až uštvaně. Personálu byl na kosmodromech věčně nedostatek. A těch formalit byly opravdu spousty: daň za spotřebovaný vzduch, daň za amortizaci pozemků, daň za změnu hmotnosti planety – ostatně kdoví, co ještě si ti Cizáci nevymysleli! A to

nepočítám přímé náklady! Že radši nepropustí ty darmožrouty mariňáky, než aby takhle vykořisťovali obslužný personál a směny v Kontrolním centru…

„Šťásnu cestú…“ komolila ruská slova dívka. „Pán k nám vrátí nekdy?“

„Asi ano.“

„Ale odpočine si, pane.“ A dívka si zhluboka povzdechla. „Můj dovolená… ojojoj… až za půl rok!“

Soucitně jsem pokýval hlavou.

„Zná pán Borise Kosuchu? Aeroflot!“

„Ne,“ přiznal jsem se bez mučení. S našimi největšími konkurenty jsme se nesetkávali příliš často. Ale rozhodně ne proto, že by naše společnosti takovouto nevraživou politiku přímo pěstovaly. Spíš proto, že trasy Transaera a Aeroflotu se křížily jen zřídka.

„Veselá pán,“ povzdechla si znovu. „Já myslela, že všichni ruský pilot taková veselá…“

Hloupě jsem se zaculil a vyrazil k výtahu. Co tím asi chtěla říct? Že bych byl opravdu smutný muž?

Nějaký čas jsem ještě měl, a tak jsem zaběhl do baru v přízemí a dal si šálek silné „hvězdné“ kávy – se skořicí a zázvorem. Což je věc velice užitečná, například když potřebujete, aby z vás netáhlo pivo. Piloti sem vlastně moc nechodili, za ta léta se vytvořila tradice, že letecký personál se scházel u Donalda, kdežto hotelový bar okupovali příslušníci pozemních složek. Ale kávu tu vařili znamenitou.

A teď k lékaři.

Administrativní budovy byly hned vedle. Jako na všech mimozemských kosmodromech. Jenže než jsem k těm úhledným dvoupatrovým blokům po betonovém chodníku přeběhl, stejně jsem se řádně zapotil. Vrazil jsem hned do nejbližší z budov, které byly navzájem propojené průchody ze zrcadlového skla. Nač se trápit víc, než je nezbytně zapotřebí. Strážný chápavě pokýval hlavou:

„Vedro, co?“

„To jo,“ přikývl jsem.

Tím náš obsažný dialog víceméně sám od sebe ustal. Vykročil jsem chodbami k letištní nemocnici.

Ordinace č. 12 byla otevřená dokořán a zaznívaly z ní nějaké hlasy a smích. Když jsem zaslechl ruštinu, hned se mi nějak ulevilo. Zaklepal jsem na veřej a nakoukl dovnitř.

„Á!“ Od stolu vyskočil doktor, takový pořez v oděvu chirurga. „Ty jsi ten z Transaera, co?“

„Tak jest.“

„No tak pojď dál, přece nebudeš trčet ve dveřích!“

Upřímně mě objal a představil se:

„Můžeš mi říkat normálně Kosťa!“

Bylo mu tak třicet, možná o něco víc. Přesnější odhad znemožňoval přebytek životního elánu a ruměnec ve tváři.

„Péťa,“ zahučel jsem nepříliš nadšeně.

Dvě sestřičky, sedící na pohovce u okna, tiše vyprskly.

„Už měsíc jsem neviděl jediného krajana!“ halasil dál žoviálně doktor. „Kdy letíš?“

„Za dvě hodiny.“

„Stěžujeme si na něco?“ snažil se doktor marně nasadit oficiální tvář a tón. „Ale co to melu. Posaď se.“

„Jsem v pořádku.“ Vytáhl jsem z kapsy letový příkaz, přičemž jsem div nevytrousil Elsin dopis, a podal tiskopis lékaři.

„Odkudpak pocházíš?“

„Z Moskvy.“

„No to je teda dálka. Já jsem totiž z Abakanu. A teď na sebe všechno napráskej, kamaráde. Koliks toho dneska vypil?“

Jak se zdá, nezbyde než se přiznat…

„Půl sklenice piva.“

Zahrozil na mne prstem a sáhl na stůl pro alkoholový detektor.

„Pokud se ukáže, že to bylo víc než dva škopky, dneska nikam nepoletíš! Dejchni si!“

Poslušně jsem zafuněl do nátrubku.

„Ještě jednou,“ žádal po mně s pohledem upřeným na stupnici.

Zasupěl jsem jako sprinter v cíli.

„Hele, a nepil tys náhodou kefír?“ zajímalo doktora. „Protože ty jsi teda kabrňák, kamaráde! Opravdu sekáč! Voni jinak se naši chovaj tak, aby potvrdili pověst, která je předchází – před startem vždycky chlastaj jako nezavřený!“

„Já to teda… trochu přehnal včera,“ připustil jsem poctivě.

„A kolik toho bylo?“

„Tři velký piva.“

Sestřičky i doktor zůstali zticha. Doktor jen pustil svůj přístroj do kapsy a zamyšleně pronesl:

„Nojo, zajímávej případ. Kde máš ty papíry?“

Bouchl mi do příkazu razítko, podepsal se a přejel po proužku magnetického indikátoru kódovacím prstenem. Pak se zeptal:

„Lítáš dlouho?“

„Dva roky.“

Jedna sestřička se nejistě uchichtla a druhá se na mě začala usmívat. Moc milá holka.

„Měl by ses k nám podívat častějc,“ poznamenal doktor. „Zrovna píšu takovou dizertační, práci: Vliv extrémních mimozemských podmínek na stereotypy chování. A potřeboval bych takový ty mezní případy.“

„To záleží na společnosti. Ale mně se tu teda popravdě řečeno moc nelíbí,“ přiznal jsem se. „Je tu hrozný vedro. A ty místní jsou… takový až moc zasmušilý.“

„Ty taky nemaj z čeho bejt veselý, příští tejden jim začíná sezóna kolektivní eutanázie,“ utrousil skoupě doktor. „Larvy dozrávaj a je třeba zajistit pro ně dostatek životního prostoru. No nic, Péťo. Šťastnou cestu.“

„Děkuju,“ začal jsem poměrně svižně ustupovat ke dveřím.

„Vezeš si nějaký suvenýry?“ zeptal se doktor.

„No jasně,“ poplácal jsem se po boční kapse saka. Sestřičky se nepříliš přesvědčivě zasmály.

„A určitě se tu eště stav, Péťo,“ řekl po krátké odmlce lékař.

„Jasně, Kosťo,“ řekl jsem a ordinaci opustil.

Výborně, největší problém máme za sebou. Start povolen.

Vstoupil jsem do budovy Kontrolního centra. Všude se tam hemžilo plno mariňáků, a tak mi nezbylo než průkaz vytáhnout a pořád ho držet v ruce. Dost dlouho jsem pátral po volném dispečerovi, až nakonec jakýsi zasmušilý mládenec namlátil mé údaje do počítače a podepsal se do posledních volných kolonek letového příkazu. Můj stroj už natankovali a zkontrolovali, já dispečerovi odevzdal petrolejenky na dvě a půl tuny kerosenu a potvrdil jsem, že vůči službám kosmodromu nemám žádné výhrady.

Tak teď už je to snad opravdu všechno. Do startu mi zbývalo ještě půldruhé hodiny. Ke své startovací věži jsem se mohl nechat odvézt, ale já si řekl, že se k raketoplánu projdu pěšky. Kdoví, zda se sem ještě někdy podívám…

Na Hixi jsem přiletěl s nákladem banálním a nečinícím pilotovi žádné starosti. S obrázky. Znáte to – takové ty maličké, zasklené, v dřevěném rámečku patnáct krát deset. Na každém z nich je kousek moře, stromy na pobřeží, na nebi svítí měsíc a po vodě se táhne stříbřitá pěšinka. Malíři se poctivě snažili, aby motivy byly co nejrozmanitější, a tak se na moři tu a tam mihne plachta, kdežto po nebi zase létají ptáci a měsíc občas zatáhnou mraky. Přísně vzato je to zbytečná starost, protože zrak Hixanů je mnohem dokonalejší než lidský. Stačí jim ona výlučnost, kterou takovému dílku propůjčí vlas vypadlý z umělcova štětce nebo otisk prstu na temperovém výjevu.

Zpátky jsem vezl náklad ještě obyčejnější – kortrizonové destičky. Pokud se nemýlím, Hixané z nich dělají hlavně šperky. Zato na Zemi se z nich vyrábí nejkvalitnější neprůstřelné vesty a žáruvzdorné pláště nových raketoplánů. Hixané proti tomu neprotestují, i když by se mohli odvolat na zákon o neoprávněném využívání. Zřejmě se domnívají, že Pozemšťané chtějí mít své kosmické lodě co nejkrásnější.

Můj ptáček patří na Zemi k nejstarším a obklad pláště je keramický. Je to typ Spirála, vyvinutý už někdy před půl stoletím – takový dvacetitunový drobeček s poměrně malým

nákladním prostorem. Už byl samozřejmě několikrát přestavěný, ale při pohledu zvenčí se prakticky nezměnil. Na Zemi se mu říká „škrpál“ a tvar má takový, že mu tuhle přezdívku už nikdo neodpáře. Ze Země do vesmíru se vystřeluje stařičkou, i když modernizovanou raketou Proton. Je to zážitek, který věru nepatří mezi vyhledávané. Však se také říká: „U Cizáků je příjemný start, kdežto na Zemi přistání.“

Na kontrolním stanovišti před vstupem na plochu jsem se naposledy legitimoval, pak už jsem průkaz zastrčil do kapsy. Hotovo. Nejvyšší čas vrátit se domů, opravdu nejvyšší…

Kráčel jsem kolem obrovitých kosmických plavidel ke své startovací věži. Mou spirálu už nasouvali na startovací pozici, ale personál tu stále ještě byl, a tak jsem přidal do kroku. Pocivět si na Cizáky vždycky stojí za to.

Tým byl smíšený. Byli tu dva obrovití, téměř třímetroví Hixané. Takoví šediví poustevníci. Na pohled hrozivé, ale ve skutečnosti prý zatraceně křehké bytosti. Sám jsem jednou viděl, jak takový Hixan zakopl, padl a zlomil si jednu z podpěr. Také teď stáli Hixané v uctivé vzdálenosti od raketoplánu. Ten ke startovací věži zrovna postrkovaly tři podivné bytosti, připomínající želvy – ovšem nikoli v klasickém pancíři, ale v tuhé kůži, visící v záhybech. Z těch záhybů se čas od času vysunulo dlouhé tenké chapadlo a plavně mou kosmickou loď popotlačilo o metr či o dva.

Jeden z Hixanů mi vykročil vstříc. Otevřel tlamu – ať dělám, co chci, ústa tomu říkat nedokážu! – a skřehotavě se zeptal: „Pilot?“

Přikývl jsem a jen stěží potlačil přání ještě jednou se legitimovat. Jenže to vlastně není jejich věc, kontrolovat mé dokumenty.

Hixan ustoupil. Počkal jsem, až se ty „želvy“ od mé spirály vzdálí, a zamířil jsem ke vstupnímu průlezu. Schůdky mi „želvy“ naštěstí taky přisunuly, takže díky… Sáhl jsem po zapuštěné páce na poklopu a otevřel si. Pak jsem se ještě

ohlédl na Hixany, kteří mě pozorně sledovali, a vstoupil jsem dovnitř.

Čím míň s Cizáky komunikujete, tím menší paseku naděláte. Protože někdy člověk plácne něco na první pohled naprosto nevinného a najednou se ukáže, že vyvolal diplomatickou krizi. Kupříkladu popřát teď domorodcům hodně zdraví a dlouhá léta by v tuto chvíli byl krutý výsměch.

V raketoplánu bylo báječně. Hlavně těšil ten chládek, tepelnou izolaci mělo tohle kosmické plavidlo přímo skvělou. Vonělo to tu kůží a umělou hmotou. A docela nepatrně i elektřinou; vlastně to ani nebyla klasická ozónová vůně, ale takový téměř nepostřehnutelný specifický pach prostředí nacpaného elektronikou. A taky se tu vznášely jemné vůně koření. To jsem vezl asi před dvěma měsíci; během přistání několik balíčků prasklo a jejich obsah se rozsypal po celém nákladním prostoru.

Přechodová komora byla maličká. Byl tu jen miniaturní pult ovládání dveří, skříňka se skafandrem, který jsem si už půl roku nenavlékl, a pak už jen dveře do pilotní kabiny a druhé dveře do nákladního prostoru. Zapnul jsem hermetizaci a zatímco ve vnější stěně hučely servomotory, které neprodyšně uzavíraly vstupní poklop, šel jsem zkontrolovat náklad.

Kortrizon je materiál neuvěřitelně lehký. Destičky, jejichž rozměry přesně odpovídaly obrázkům přivezeným ze Země, byly zatavené do průhledné fólie a ukotvené ke stěnám. Na každém balení byla vyznačena přesná váha a také těžiště. Podíval jsem se do tabulek a zkontroloval si vyvážení naloženého raketoplánu.

Výborně. Je to perfektní. Pedantičtí Hixané, kteří si individuality váží jen v umění, využili zřejmě při ukládání balíků do lodi služeb počtáře.

Nákladní prostor jsem uzamkl, zapnul odsávání vzduchu a vstoupil do pilotní kabiny. Podkovovitý řídicí pult klidně pomrkával žlutými parkovacími kontrolkami. Aktivoval jsem

hlavní palubní počítač a oživil spojení i testovací obvody. Pak jsem se posadil do křesla a zapnul si pásy.

Vpravo ode mne dřív stávalo křeslo druhého pilota. Teď se tam ovšem tyčil jumper, asi metr vysoký hliníkový válec. Poplácal jsem ho po chladném boku.

Chovat se ke dvěma metrákům drátů, čipů a integrovaných obvodů jako k živému tvorovi je hloupé. To už je snad přirozenější pozdravit se s počítačem. Jenže každý máme své slabůstky.

„Tady Kontrolní centrum. Transaero třicet šest osmnáct, slyšíte mě?“ ozvalo se z reproduktoru. „Jste připraven?“

„Tady Transaero třicet šest osmnáct. Jsem skoro připraven.“

„Ve startovací věži začne desetiminutové odpočítávání. Na případné zrušení startu máte tři minuty.“

„Rozumím. Čekám na začátek odpočítávání.“

Díval jsem se, jak stroj uzavírá veškeré testy vlastních systémů, programů, záložního počítače i všech dalších soustav raketoplánu. Po dvou minutách a dvaačtyřiceti vteřinách jsem zapnul spojení a hlásil:

„Pro Kontrolní centrum Hixi. Let třicet šest osmnáct ke startu připraven.“

„Tak hodně štěstí, pilote.“

Jak že to říkal Gagarin? „A jedeme…“

Na monitoru nechápavě zablikala silueta raketoplánu, označující jeho polohu v prostoru. Pohupoval se s přídí mířící k bílému nebi, jako by ztratil rovnováhu.

Právě mě vystřelovali.

Ovšem bez sebemenšího přetížení. Bylo to stejných osm desetin G jako dole na povrchu Hixi. Izolovaná gravitační fluktuace, v níž byl uzavřen můj ptáček, se řítila do vesmíru.

Startu se to vlastně moc nepodobalo. Vypadalo to spíš, jako by se planeta pod raketoplánem propadala, bleskurychle se nořila hloub a hloub, postupně ztrácela svou plochost a zavinovala se v kouli. Uslyšel jsem hlas dispečera:

„Let třicet šest osmnáct, Transaero. Jsi nahoře.“

„To vidím.“

„Šťastný jump přeju!“

„Díky, Hixi.“

Raketoplán se ocitl v lehkých oblacích – vida, přece jen tu jsou, ale zdola je není vidět. A znovu čisté nebe, teď už blankytné, jakoby parodie na to pozemské. Příď raketoplánu se sklopila – navigovali mě na oběžnou dráhu proti směru rotace planety. Startovací věž je schopna odpalované těleso kontrolovat jen v podmínkách přímého vizuálního kontaktu. Což ovšem naprosto stačí na dosažení první kosmické rychlosti.

„Třicet šest osmnáct – slyšíš mě? Ústřední kontrola poskytla souřadnice tvého koridoru…“ A dispečer se najednou zarazil.

„Co se děje, Hixi?“

„Budeš těsně míjet alarský křižník!“

„Vy jste se zbláznili, nebo co!“ zaječel jsem a rychle pohlédl na obrazovku radaru.

„Za to my nemůžeme, Transaero. To bys už měl vědět.“ Dispečera to ale taky vyvedlo z míry, jen se lépe kontroloval. Což je pochopitelné – on si sedí dole na Hixi.

„Kříží se náš kurz?“

Ani jeden z nás teď nesměl zpanikařit.

„Možný to je…“

„Co čas!“

„Na oběžnou dráhu ti zbývá dvě stě vteřin letu, Transaero. Už jsme podali oficiální protest…“

Zmáčkl jsem tlačítko a odpojil reproduktor. To ať si pak rozhodne společnost, jestli bude chtít podat stížnost na letovou kontrolu na Hixi k mezirasovému tribunálu. Já si teď potřebuju zachránit holý život.

Ovládací pult jumperu byl uložen pod průhledným plastovým víkem. Odklopil jsem ho a zapnul generátor.

Ono jim vlastně ani není co vytknout, mizerům mizernejm. Na přípravu k jumpu mám dvě minuty. Z hlediska Cizáků dost a dost času na to, abych se křižníku vyhnul.

„Mimořádný jump… Začátek – planeta Hixi. Konec – planeta Země. Vyhledávání etapových bodů automatické. Rozmezí…“ Na okamžik jsem se zarazil a horečně si zahrál na počtáře. Jaké si mohu dovolit rozmezí? „Nula celá tři setiny procenta… Start!“

Buď se do těch tří setin procenta vejdu, nebo mě čeká moc veselý kosmický kolotoč.

Startovací věž mě stále ještě vedla a doplňovala lodi poslední zbytečky orbitální rychlosti. Z Hixi se mezitím stal žlutobílý kopeček. Kolem byla jen černá prázdnota a hvězdy.

Křeslo pode mnou se zhouplo dolů – „indikátor gravitace“, malý myšáček z umělého plyše, upoutaný na kousku vlasce, plul volně kabinou. Věž se odpojila a stav beztíže přijal raketoplán do toho nejlaskavějšího objetí, jaké je v kosmu myslitelné. Jsem volný. A hlavně jsem se ocitl mimo atmosféru. Teď můžu klidně spustit jumper a nedělat si obavy, že společně s mým kosmickým člunem se na let k Zemi vydá i část Hixi. Znovu jsem pohlédl na radar.

Zatím je to jen drobounký bod na samém kraji obrazovky. Ve skutečnosti velký křižník. Hodně velký. Ti maličcí poťouchlíci Alarové si na mamutí kosmické koráby potrpí…

„Tak dělej, dělej,“ zašeptal jsem směrem k počítači. Nápis PRACUJI na displeji příliš nadějně nevypadal. Někdy se stalo, že propočet trval i půl hodiny.

Bod na radaru se zvětšoval. Zhodnotil jsem jeho polohu a pohlédl před sebe ve směru letu. Daleko nad obloukem obzoru jsem spatřil zářící tečku.

Jen sotva mám takovou smůlu, že bych se s křižníkem srazil čelně. Jenže toho ani není zapotřebí. Do vzdálenosti osmi kilometrů od křižníku mě smete jeho energetický štít. Nebo se dostanu do zakřiveného prostoru, který v jeho záďové stopě zůstává ještě čtvrt hodiny. A moje spirála se rozsype jako shnilá rybářská bárka, na niž se obořilo tsunami.

„Tak dělej, ty hajzle!“ zařval jsem na jumper. A on kupodivu poslechl.

PROPOČET UKONČEN.

Křivky kurzu jsem si ani neprohlížel. S očima neustále upřenýma na křižník, který už se proměnil v kotouč viditelný prostým okem, jsem nahmátl klávesu startu a odjistil ji. Jumper tiše zahučel a přešel do pohotovostního režimu.

Alarský křižník byl nádherný. Byl to kotouč o průměru nějakých osmi set metrů, posetý věžičkami neznámého určení. Možná to byly dělostřelecké pozice, ale možná taky obytné prostory pro posádku – kdo z lidí se může pochlubit, že se někdy dostal na palubu alarského křižníku? Pokud mě paměť neklamala, byl tenhle velekotouč vysoký asi padesát metrů a v centru měl rozmístěny tři gravitační motory. Z těch by teď měl šlehat šeříkový plamen – okolní prostor se trhá a hroutí pod náporem gigawattů energie, valících se v jediné vteřině do vesmíru. Pámbu mě ochraňuj, abych zrovna tohle světlo spatřil na vlastní oči.

Alarové neměli pověst rasy vyloženě militantní. Jejich křižníky však budily hrůzu. Vzpomněl jsem si na dokumentární film, který nám pouštěli v kurzu – dva alarské křižníky, drásající na kusy celou planetu. Vzpomněl jsem si na ten graciézní tanec na oběžných drahách, na tenké paprsky, bičující povrch – za nimi se po kontinentech valily kalně oranžové ohnivé valy. Pak se křižníky otočily k planetě motory – a z nich vyšlehl šeříkový plamen přes celou obrazovku. A potom už tu byl jen prach a roj asteroidů, to bylo všechno, co z planety zůstalo. Energetické štíty křižníků dokázaly spálit i skálu. Bylo to několikaminutové peklo.

Ani nevím, co to bylo za planetu. Zda byla obydlená nebo neobydlená. Alarové nám ten záznam poskytli jen tak, pro informaci.

A my ho vzali na vědomí.

Jestlipak mě Alarové teď vidí? To jistě. Podíval jsem se na myšáčka tančícího nad řídicím pultem. Skoro přesná kopie Alarů, jenže o něco menší. Jak pitvorný je vesmír – my se nakonec začali bát myší. Dvacetikilových hlodavců s nadýchanými kožíšky, jejichž křižníky dokážou roztřískat nacimprcampr celou planetu.

Co si asi tak myslí při pohledu na tuhle lidskou vesmírnou skořápku, poháněnou reaktivními motory na kapalné palivo, která zrovna letí proti nim? Čekají na slavnostní ohňostroj? Manévrovat určitě nehodlají – však se sem plazili několik měsíců. Teď už se nemohou dočkat okamžiku, až budou mít pevnou půdu pod nohama.

„Tak se tu mějte, myšky," řekl jsem a stiskl tlačítko jumpu.

Jumper tiše vypískl a kondenzátory vyvrhly nashromážděnou energii na anténu. Měl jsem pocit, že na okamžik jsem zahlédl nic.

Prostor kolem lodi se rozevřel a vpustil ji na svou rubovou stranu.

Takový je jump.

Ano, jsme v tomto světě ti nejzaostalejší. Ti nejdivočejší.

Ale nejrychlejší kosmickou flotilu máme právě my.

Jump je něco málo přes dvanáct světelných let, taková konstantní vzdálenost, která naprosto není závislá na konstrukci jumperu ani na velikosti lodi. Je to cosi patřícího k samotné podstatě prostoru, cosi neměnného stejně jako gravitační konstanta nebo číslo „pí". Proto také v této chvíli od Siria neskáču rovnou k Zemi – k té je to totiž blíž. A tak musím nejdřív kus stranou, do míst, odkud to na rodnou planetu bude právě těch dvanáct světelných let a kousek…

Jump.

Mizí při něm čas i pocity. Zbývá jen radost. Euforie v té nejčistší podobě. Mihotající tma, vyplněná klidem a bezpečím. Sex, drogy či alkohol se s jumpem nedají srovnat. Prostě nedají…

Jaká škoda, že nemám kdy sténat štěstím.

Čas v jumpu neexistuje. Pohybujeme se mimo běžný prostor a žádný časoměrný přístroj není schopen zaznamenat, za jakou vlastně dobu kosmická loď těch dvanáct světelných let a kousek překoná. Ale subjektivně je jump nekonečný.

Je to sladká věčnost…

To je to, co nás do vesmíru žene znovu a znovu. Žádné peníze a vyznamenání, jež tak štědře rozdávají společnosti i

vlády. Nic nám neříká ani exotika cizích světů – ta pro nás vlastně neexistuje, protože se nedostaneme za hranice kosmodromů.

Ta sladká věčnost jumpu. Euforie, jíž se žádná pozemská slast ani neblíží.

Nic bylo vystřídáno tmou, rozkoš bolestí. Vlastně ne, bolestí ne, jump žádné škodlivé následky nezanechává. Jenže ve srovnání s právě skončenou euforií se každý jiný stav rovná bolesti.

Ležel jsem v křesle, pásy mě tiskly do měkkých polštářů. Stav beztíže se mi jevil jako přetížení. Oděv tělo svíral jako olověné desky. Víčka byla drsná jako smirek a sotva jsem pohnul očima, krutě mě v nich řezalo.

Ale nevadí, však mě čeká ještě jeden jump…

Oči jsem se zasténáním otevřel. V raketoplánu panovala naprostá tma, jen skrz čelní skla zářily hvězdy. V kosmickém prostoru oslepují a jsou ostré jako jehly. Světla však nepřidají.

Jumper vychládal a tiše přitom popraskával. A taky mi zvonilo v uších – takový vysoký skučivý tón to byl. Jinak se tu neozýval jediný zvuk. Loď byla zcela bez energie, jako po každém jumpu. Třesoucími se prsty jsem rozepnul kapsu a vytáhl ampuli se svítilnou. Rozlomil jsem ji, kapalina uvnitř se začala vařit a pak se rozhořela studeným modrým světlem. Zaleskly se zhaslé monitory na pultech a vnitřní plochy oken.

„To je soda!“ řekl jsem sám sobě. „Co říkáš, Péťo? Tak je to soda nebo ne?“

V uších mi dál zvonilo. Odepnul jsem si řemeny a vznesl jsem se nad křeslo – pro jistotu jsem se dál držel loketních opěrek a utkvěle jsem sledoval svítilnu plující nad přístrojovou deskou. Během minuty či dvou začaly na pultu nesměle ožívat první kontrolky. Akumulátory se pomalu vzpamatovávaly z jumpového šoku. Pak se rozběhl systém nouzové ventilace, sestávající jen z velice primitivních elektrických obvodů. K normálnímu fungování ventilaci stačilo i minimální napětí. Poté ožil počítač, zablikal pár řádky a zaraženě strnul. Na discích nezbyla jediná informace. Všechny nosiče, které jsou

během jumpu pod proudem, se nadobro smažou. Pro pilota to je trochu nepohodlné, ale pro lidstvo je to naopak obrovské štěstí.

Ze schránky pod pravou opěrkou jsem vytáhl první záložní cédéčko a vložil ho do štěrbiny. Začneme od malé násobilky… Kotouček se roztočil a počítač lačně polykal operační systém, program, zajišťující základní životní podmínky, i testovací soubory. Je čas vstát z mrtvých, kamaráde… Odrazil jsem se, přenesl se přes křeslo a v pohybu zachytil svítilnu. Teď by bylo dobré prohlédnout celou loď. I když přísně vzato bych se teď radši díval oknem ven. Jenže podle předpisu musím nejdřív prohlédnout loď. Co nejrychleji, dokud se nezapne palubní osvětlení, dokud počítač neobnoví všechny základní funkce raketoplánu a tichý šelest nouzové ventilace nevystřídá běžný tlumený hukot.

Zvonění v uších stále ještě nepominulo…

Zavěsil jsem se k oknu na pravé stěně a vyhlédl do vesmíru. Tak to je on, Sirius, jedno z požehnání všech Hixanů. Jasná bílá hvězda. A když se podívám úplně doleva, vidím i maličkou žlutou hvězdičku, zpola zakrytou přídí – Slunce.

Počítač dočetl data z prvního cédéčka a tiše pískl. Odrazil jsem se od stěny, připlul jsem až k pultu, cédéčko jsem vyměnil a pohlédl na displej. Všechno je v pořádku, základní systémy už jsou v provozu a teď probíhá jejich kontrola. Tak kde se ve mně bere ten pocit nejistoty? Ten nepokoj? Co není v pořádku?

Mezitím se zapnulo osvětlení a malá pilotní kabina se doslova rozzářila. Z vesmíru musí asi raketoplán vypadat dost legračně – jako takové zářící zrnko písku uprostřed nekonečné pouště. Když se mi bude chtít, můžu si natáhnout skafandr – například pod záminkou, že je třeba zkontrolovat náklad – a udělat pár fotek. Jenže já nemám tak pevné nervy, abych se klidně plácal mimo kabinu, sám s hvězdami a prázdnem.

Stejně se cítím celý nesvůj. Ale čím to je?

Bedlivě jsem prohlédl ožívající monitory na všech pultech i případné údaje havarijních čidel a pokusil se skrz to skučení v uších zachytit alespoň jediný varovný signál.

Kruci!

To mi nezvoní v uších! Zvuk vycházel ze skříňky s nářadím a potravinami.

Tak to je teda malér!

Rozepnul jsem pouzdro u pasu a vytáhl pistoli. Natáhl jsem závěr a jeden laserový kondenzátor vklouzl ze zásobníku do hlavně. Laserové pistole Bič, jimiž jsou vybaveny posádky ruských lodí, mají jednu obrovskou výhodu – dá se z nich střílet i přímo na palubě. Na to, aby propálil stěnu raketoplánu, je paprsek příliš slabý. Tahle zbraň je vlastně vrstevníkem kosmických lodí Spirála a byla vyvinuta pro účely měsíčního programu.

Jenže na Měsíc jsme nakonec neletěli.

Začali jsme létat rovnou ke hvězdám. K těm nepřívětivým jiskrám na obloze, které nám nepatří.

A nikdy patřit nebudou.

Hlavní teď bylo nezapochybovat. Jestli budu chvilku váhat, už v sobě nenajdu odvahu skříňku otevřít. Vevnitř asi bude šílený Hixan. Ačkoli ne, Hixan by se tam nevešel… Ale ono je vlastně jedno, kdo to bude, i kdyby to měl být alarský myšáček bez ochranného oděvu. Bytost, která přišla o rozum, je v každém případě velmi nebezpečný protivník.

Odrazil jsem se nohama od pultu, dolétl ke skříňce, odjistil jsem pistoli, na níž se rozsvítila zelená kontrolka, a dveře jsem otevřel.

Úplně dole, mezi fóliovými balíčky s náhradním oblečením, zajištěnými gumovou páskou, se zachvívala a velice tiše a zvonivě vyla šupinatá šedivá koule.

Počtář!

O kousek jsem ucouvl, ale ze skučícího tvora jsem oka nespustil.

Ajta krajta!

Kampak tě sem čerti nesli, reptiloide? Jistě, pro tebe otevření kódovaných zámků není žádný problém. Co jsou to miliony kombinací pro bytost, která co do rychlosti myšlení předstihne jakýkoli pozemský počítač a je schopná přímo se připojovat k elektronickým soustavám? Ale proč ses odhodlal k něčemu tak šílenému?

Jump je slastná věčnost jen pro nás lidi.

Ani jediný Cizák není schopen snést skok rubem prostoru a zachovat si zdravý rozum. Na to se přišlo už před dvaceti lety, kdy hixanské hlídky sevřely u Siria americkou loď a došlo k prvnímu dlouho očekávanému Kontaktu.

A to také lidstvo zachránilo.

Ocitli jsme se na oné zvláštní příčce galaktické hierarchie ras, která byla ještě stále volná. Na příčce pro „čajové klippery“ vesmíru… Cizáci cestují od hvězdy ke hvězdě celé měsíce. Nám na to stačí hodiny či dokonce minuty. I když role kosmického formana není zrovna nejpříjemnější.

Na druhé straně nám ale skýtá svobodu.

Reptiloid dál zůstával v té embryonální poloze, sténal a celý se třásl. Vůbec jsem netušil, co se s ním tak může dít. K nelidské psychice se v této chvíli přidalo i nelidské šílenství. Upokojovalo mě jedině to, že počtáři patří k nejslabším a nejbezbrannějším tvorům v celém vesmíru.

Vztáhl jsem k němu ruku a dotkl se jeho sametově hebkých šupin. Reptiloid sebou pod tím dotekem trhl, zploštil se a vystrčil drobné tlapky.

„Ty jsi ale trouba, kamaráde!“ zašeptal jsem.

Počtář se stále ještě zachvíval, ale jeho tělo už se rozvinovalo. Vypadal asi jako velký varan či spíš pásovec. Měl jsem pocit, že by měl být teplokrevný a měl by klást vejce. Hrome, jak málo toho o svých nebeských sousedech víme.

„Tak co teď budeme dělat?“ zeptal jsme se nahlas. Za zády mi popiskoval počítač, který požadoval další CD-ROM. Však chvilku počká. Nejdůležitější údaje už má přece k dispozici.

Reptiloid nakonec odlepil od břicha malou trojúhelníkovitou hlavičku a natáhl krátký krk. Také šedivá mázdra pokrývající oči vyklouzla vzhůru.

Oči měl šikmé a jemně blankytné.

„Tobě už to teď může bejt jedno," hlesl jsem a pokusil se odvrátit od něj pohled. „Zato mě čeká tribunál. Za únos Cizáka. Kdo mi uvěří, žes mi na palubu vlez sám?"

Jeho úzká tlama se rozevřela a obnažila rovné žvýkací destičky.

„Ne-ne-ne," zasyčel počtář.

Teď jsem se pro změnu roztřásl já. Škubl jsem sebou tak, až jsem bezděky udělal několik salt a ocitl se u stropu – přesně nad skříňkou, s pistolí namířenou na reptiloida.

„Ne-za-bí-jej…" Bytost, která měla být šílená, zaťala přední tlapky do balíku s parádní uniformou. Roztržená fólie vydala praskavý zvuk. „Člo-vě-če, ne-za-bí-jej, je to dů-le-ži-té pro nás o-ba."

Kolik úsilí asi musel reptiloid se svými maličkými plícemi a nevyvinutými hlasivkami do těch pár slov vložit! Počtáři totiž mezi sebou komunikují v elektronických impulzech. Jsou to živé vesmírné počítače. Vlastně stejní sluhové jako my.

Jedině že o dost starší než my.

„Pro-sím-tě, člo-vě-če…"

Tahle slova jsou pro něj řev. Křečovitý skřek v naprosto odlišné komunikační soustavě. Má vůbec sluch, aby byl schopen vstřebat mou odpověď?

A co mu na to mám říct?

Na úvodní přednášce v astrokurzu o tom před námi mluvil kapitán toho amerického raketoplánu James McNamara, tedy muž, který uskutečnil první kontakt… Vybavil jsem si, co všechno nám říkal, nejdřív to, co dnes vědí všichni – jak Hixané po jumpu zešíleli a Alarové upadli do komatu, a jak potom dodal něco, co pro veřejnost i nadále zůstává tajemstvím.

„Mysleli jsme si, že to, co se přihodilo, je konec lidstva. Pak se ale ukázalo, že je to naopak jeho spása. V den, kdy se Cizáci naučí snášet jump, je s nezávislostí Země konec.“

No prosím, a už je to tady. Před sebou mám počtáře, který z jumpu nezešílel.

„Jsem přítel,“ zasyčel už souvisleji reptiloid. „Jsem přítel, jsem přítel…“

Kapitola druhá

Nejsložitější činností vůbec není samotný let. Nejsložitější je orientace. To je velice odpovědná procedura dokonce i na oběžné dráze kolem Země, natožpak v mezihvězdném prostoru.

Můj ptáček se orientuje podle šesti hvězd. Nejdřív jsem navigační optiku namířil na Siria – přístroj podezíravě porovnal jeho spektrum s uloženým vzorkem, a teprve pak se přidal k mému názoru, že jde skutečně o Sirius. Pak jsem několika zážehy manévrovacích motorů zamířil na Fomalhaut. Dál už bude počítač pracovat sám. Podle těch šesti orientačních bodů. A bude dělat miliony, ba miliardy výpočtů, aby nakonec stanovil ten nejsprávnější řetězec jumpů, který spirálu přivede do sluneční soustavy, přesněji řečeno přímo k Zemi.

Kdyby můj raketoplán z jumpu vyskočil dejme tomu někde v okolí Marsu, tak mě nejspíš ještě zachrání. Kdyby se ovšem něco takového stalo třeba u Pluta, nezbylo by než se vrátit do prostoru a závěrečný jump zopakovat, což se stává dosti často. Jenže někdy energie nebo třeba kyslík dojdou dřív, než se loď dostane až k Zemi. A někdy se pilot po sérii jumpů dostane do takzvané hyperprostorové euforie. To pak začnou nekonečné jumpy odnikud nikam, dokud nedojdou energetické zdroje…

Otočil jsem se ve svém křesle a podíval se na reptiloida. Počtář seděl na válci jumperu – podivné zjevení, něco jako malý mlok.

„Jak ti mám říkat?“ zeptal jsem se.

Asi přemýšlel, ale trvalo mu to opravdu jen okamžik. Vypadalo to, jako by měl odpověď připravenou už předem:

„Říkej mi Karel.“

„Ale to je lidský jméno!“

„No ano. Tak se říkalo prvnímu…“ Reptiloid musel udělat pauzu, aby se znovu nadechl a mohl pokračovat: „…představiteli vaší rasy, s nímž jsme navázali kontakt.“

„Což je podle tebe dost dobrej důvod, aby sis půjčil jeho jméno…“

„Ano. Nebo to snad není v pořádku?“

„Ono je to nakonec jedno,“ pokrčil jsem rameny.

Teplokrevná ještěrka jménem Karel, kladoucí vejce, na mě pohlédla průzračnýma blankytnýma očima. Tak nějak vyčkávavě.

„Já jsem Petr.“

„Souvisí toto jméno s tvým náboženským přesvědčením?“

„Cože?! Ale kdež, to je úplně normální jméno.“

„Tak dobře.“

Raketoplán se znovu zachvěl v dalším manévru. Otáčel se pomalu a nemotorně – a co byste po něm taky chtěli, systém orientace je starý půl století. Několikrát ho sice modernizovali a zdokonalovali, jenže ze žigulíka mercedes neuděláte, i kdybyste sebevíc chtěli.

„Potřebuješ s něčím pomoci?“ pronesl se sotva patrnou tázací intonací počtář.

„S čím?“

„Třeba s výpočty.“

„Díky, na to stačíme sami.“

„Chtěl bych být nějak užitečný.“

No prosím – a najednou mám druhého pilota, to je teda povyražení…

„Já tě ale k ničemu nepotřebuju. A co tě to vůbec napadlo – vlízt zrovna do mý lodi?“

Počtář stáhl trojúhelníkovitou hlavu mírně dozadu, jako by se ho zmocnil ostych.

„Petře… Já vám přináším důležitou informaci.“

„A komu jako?“

„Všem lidem.“

Přikývl jsem. To jsem se toho dověděl.

„No a od koho?“

„Od počtářů.“

„Hlavně ze mě nedělej blbečka, rozuměno? My toho o vás taky víme dost!“

„Cože?“ hlesl zaraženě reptiloid.

„V galaktickým Konkláve nemáte hlasovací právo. Vaše planeta je kolektivně spravovaný území s převažujícím vlivem Hixanů a Daenlů. Co vy tak můžete pro lidstvo udělat?“

„Dát mu sílu a moc.“

Reptiloidův hlásek byl monotónní a nezajímavý – bylo znát, že předat nějaké emoce téměř není schopen.

„Lžeš, počtáři.“

„Já jsem Karel.“

„No dobře – lžeš, Karle. Lidstvo žádnou pomoc nepotřebuje.“

„Vaše planeta má v Konkláve statut pozorovatele. Jinak jste pod poradní kuratelou Hixanů a Daenlů. Silné rasy dospěly k názoru, že je to jednodušší než udělat ze Země vyložený protektorát, a výhodnější než ji zničit. Dostali jste právo na kolonizaci nových světů, ale až ve chvíli, kdy se příslušné planety vzdají všechny rasy s právem rozhodujícího hlasu. Za dvacet let se ještě nestalo, že by lidé dostali ke kolonizaci některou z planet, které sami objevili.“

„Zatím máme na Zemi místa dost.“

„Zatím. Jenže vám nebude nikdy dovoleno, abyste se šířili po Galaxii dál. Zůstanete na Zemi jako v rezervaci. Budete převážet spěšné zásilky, ovšem jen do chvíle, kdy se najde alternativa výhodnější než jump.“

Počítač pípl a měkkým ženským hlasem pronesl:

„Propočet jumpu dokončen. Čekám na pokyny.“

Pod počtářovým bedlivým dohledem jsem natáhl ruku ke klávesnici a napsal heslo. Jedno z ochranných víček na pultu se odsunulo a odhalilo mělkou prohlubeň se třemi tlačítky. Ta byla rudě nasvícena.

„Co to je?“ zeptal se reptiloid.

„To je pult smrti, Karle.“

Opatrně jsem po tlačítcích přejel ukazovákem. Není snadné je stisknout, jdou hodně ztuha – o tom se každý uchazeč o povolání pilota snadno přesvědčí na trenažéru.

„V naší přísaze, Karle, je jedna taková věta…“ Po očku jsem ho sledoval a pokoušel se zaznamenat alespoň nějaký pohyb. *„Nejvyšší hodnotou jsou pro mne zájmy lidstva. Lidstvo musím chránit před každým nebezpečím, ať už by pramenilo z čehokoli.“*

„To je rozumný slib,“ usoudil počtář.

„Můžu raketoplán uvést do režimu nekonečné série jumpů, spálit jumper nebo přivodit výbuch palivových nádrží. Každá z těchto eventualit by znamenala naši smrt.“

„Ale proč to, Petře?“

„Aby se nikdo nedověděl, že počtáři už dokážou snést jump.“

Ne snad že bych lhal, ale přísně vzato jsem zatím nevěděl, zda jsem ochoten jednu z kláves stisknout. Počtář ovšem vzal má slova naprosto vážně.

„To není nutné, Petře. V žádném případě. Absolutně ne.“

„Tak mi to dokaž,“ uhnul jsem prstem od tlačítek.

„Jiné rasy nevědí, že počtáři jsou schopni jump přežít.“

„Jenže by se to mohly dovědět.“

„To by jim nebylo nic platné, Petře. Naše metoda je vhodná jen pro nás. Je unikátní.“

„A v čem spočívá?“

„To ti řeknu až na Zemi.“

„A co chceš lidstvu navrhnout?“

„To se dovíš až na Zemi.“

„Ale proč?“

„Protože o tobě málo víme, Petře. Zatím jsme se ještě nerozhodli, zda ti můžeme důvěřovat. Ta informace má příliš velkou cenu, a kdyby se k ní silné rasy dostaly, ztratili bychom opravdu hodně.“

Chvíli mi trvalo, než jsem jeho narážku pochopil.

„Chceš snad říct, že bych moh zradit Zemi a to, co mi řekneš, nahlásit Cizákům?“

„Ano.“

Čemu se to vlastně divím? Vždyť dokonce i na Exploreru byla Evelyn Rackshová, to „prokletí feminismu“ a „hanba všech Afroameričanů“, sličná černošská pilotka, kterou do posádky prosadili mistři efektních divadýlek z NASA. Milá mladá žena, která bez jakéhokoli nátlaku či dokonce mučení vyklopila Hixanům naprosto všechno: i co je to jump, i jak se řídí raketoplán, i kde se nalézá planeta Země… Jistě, tohle všechno by si Cizáci zjistili i bez její asistence. Jenže se stalo, co se stalo.

Viděl jsem videozáznam jejích výslechů na Zemi. Svůj čin nakonec nedokázala nijak vysvětlit. No a protože její advokát obhajobu vystavěl na neověřitelném tvrzení, že Evelyn se ocitla pod manipulativním psychologickým vlivem Hixanů, byla nakonec jen vyřazena z kosmického programu. Musela ovšem změnit jméno a odstěhovat se do Kanady, kde po půl roce spáchala sebevraždu. Ovšem zda opravdu skočila z balkonu sama, nebo jestli jí někdo pomohl, to nevím…

„A komu jsi ochoten to svěřit? Řediteli Transaera? Valnýmu shromáždění OSN? Nebo snad ruskýmu prezidentovi?“

„Andreji Chrumovovi.“

Dlouho jsem mlčel. Počtář mě zkrátka dostal.

„A víš, co je zač?“

„Psycholog, aktivní účastník prvních kontaktních jednání představitelů Země s galaktickým Konkláve. Autor *Manifestu odsouzenců*.“

„A ještě?“

„Tvůj mužský předek.“

„Můj děda?“

„Tvůj děda,“ souhlasil počtář.

„Ale děda tě zabije, Karle, jestli tě dohoní.“

„Pohybuji se velmi pomalu.“

„On taky není žádnej rychlík, je mu už přes sedumdesát. Ale udělá pro to všechno. Takže tys do mý lodi vlez proto, že se chceš setkat s dědou?“

„Byl to jeden z faktorů," připustil počtář.

„Nikdy by mě nenapadlo, že by zrovna vaše rasa mohla být takhle šílená, Karle. Hledat pomoc a spolupráci zrovna u člověka, kterej všechno mimozemský nenávidí, spoléhat na toho nejzuřivějšího šovinistu…"

„A kdo ti řekl, že my nejsme šovinisti?"

Pohlédl jsem reptiloidovi do očí. Ten jen pomalu otevřel tlamu a zformoval ji do mírného úsměvu. To jsou mi věci! Tak on i tenhle živý počítač může mít smysl pro humor…

„Tohle se mi nelíbí," přiznal jsem se. „Kurňa, tak já doplatil na svýho dědu. Nejdřív mě div nevyhodili z kurzů, pak jsem nemoh sehnat práci – a nakonec šlápnu do takovýhohle hovna!"

„Co naděláš. To je společný problém těch ras, jejichž příslušníci si své rodiče nemohou vybrat," řekl počtář.

Kryt tří smrtících tlačítek jsem zase uzavřel. V tu chvíli jsem měl pocit, že můj podivný společník si oddechl.

Navigační propočty div nepřišly nazmar. Za tu dobu, co jsem se vybavoval s počtářem a děsil ho pultem smrti, téměř vypršela lhůta definitivního rozhodnutí a pokynu. Hvězdy za oknem se neživě mihotaly a šance na úspěšný jump se s každou vteřinou povážlivě zmenšovala.

„Připrav se," řekl jsem počtářovi. Ten pochopil a soustředil se – drápky sklouzly po kovu, jak se je snažil zatnout do hliníkového válce jumperu. Oči zvrátil v sloup.

Jak to asi dělá, že ten jump snese?

Čtyři vteřiny před automatickým smazáním navigačního propočtu jsem stiskl tlačítko jumpu – a prostor se obrátil naruby.

Óóó!

Pane Bože, ať tenhle okamžik neskončí, i když se počtář kroutí utrpením, ať se Země klidně dovolává svého nároku na rovnoprávnost marně, ať si silné rasy klidně hrají ty své dospělé hry… Na to všechno kašlu, jen kdyby se podařilo prodloužit tenhle okamžik, proměnit ho ve věčnost…

Otevřel jsem oči.

První, co jsem zaznamenal, byla tma a počtářovo skučení.

Jak těžké je vracet se do reality.

V mých rukou se rozzářila chemická svítilna. Spatřil jsem tenkou nitku vlastních slin, která se zvolna smršťovala v kuličku. Zachytil jsem ji rukávem a pak jsem očima začal hledat reptiloida. Jak těžké je už jen se pohnout…

Počtář volně plul u čelního skla, hned vedle plyšového myšáčka. Měl jsem pocit, že tenhle jump pro něj byl těžší než úvodní – šupinaté tělo se otřásalo v nepřetržitých jemných konvulzích.

„Počtáři!“ zavolal jsem na něj. „Karle!“

Reptiloid velice pomalu odlepil hlavu od břicha a zašeptal:

„Velice se omlouvám…“

„Jak to děláš?“ zeptal jsem se ostře. „Jak dokážeš vydržet jump?“

„Já…“ Následovala dlouhá pauza. „To ti vysvětlím později…“

Natáhl jsem se k němu, popadl ho za přední tlapku a přitáhl ho k pultu. Počtář se kvapně usadil na své bidýlko.

Jasně, takže on mi všechno vysvětlí, ale později. Možná ve chvíli, kdy už bude až příliš pozdě. A co Země – schválí můj postup, nebo mi nevraživě připomene přísahu a smrtící pult? To nevím. Nejdřív se ale musím dostat domů.

Rozepnul jsem pásy a sklouzl k oknu v levé stěně. Nic zajímavého za ním nebylo, jen hvězdy. Jen obvyklý, dokonale vyvedený a nezkreslený obrázek známých i méně známých souhvězdí.

„Už jsme na místě?“ zajímalo počtáře.

„To jo, jedině že zatím nevím, na kterým přesně!“ Odrazil jsem se a přelétl přes celou pilotní kabinu. Podíval jsem se do druhého bočního okna, ale tam jsem taky nic pozoruhodného nezjistil. No nic, ještě chvilku to musíme vydržet. Raketoplán se pomalu otáčel kolem podélné osy, takže něco důležitého bych zahlédnout mohl.

Palubní počítač poprvé pípl a pak začaly ožívat i ostatní přístroje. „Neměl bych do počítače vložit nosič s informacemi?“ zeptal se počtář. Pohlédl jsem na něj: to už se přestěhoval na mé křeslo a sahal do schránky po pravé straně. Připravil se opravdu dobře, když už ví, kde co leží.

„A dokážeš to?“

„Nejspíš ano.“

Asi půl minuty se mořil se zámkem – tři dlouhé tenké prsty byly dostatečně obratné, ale téhle tlapce prostě chyběl lidský palec. Nakonec si pomohl oběma předními končetinami a vytáhl laserový kotouček.

„No tak do toho, Karle,“ broukl jsem. Slovní zásobu měl počtář výtečnou, protože okamžitě pochopil.

Zatímco jsem ještě pár minut jen tak civěl do chladné záře kosmu, on se motal kolem pultu a otráveně syčel, když ho klávesy uzpůsobené lidským prstům neposlouchaly.

„Nemohl bych se k systému připojit přímo?“ zeptal se po dalším, obzvlášť namáhavém souboji s cédéčkem. Neodpověděl jsem, protože další změna polohy raketoplánu mi dopřála podívanou vskutku neuvěřitelnou.

„Karle!“ zavolal jsem na něj tlumeně.

Reptiloid pomalu připlul až ke mně.

„Podívej.“

Saturn vypadal jako na fotografii z knížky pro děti. Prstenec byl pod malým úhlem natočen k nám a sluneční světlo ho vykreslovalo velmi plasticky a nadmíru barvitě. Na pozadí žlutohnědé planetární koule, která vypadala ploše a nezajímavě, se prstenec jevil mnohem hmotnější a masivnější – asi jako kamenná řeka vinoucí se vesmírem.

„No není to krása?“ zvolal jsem a sám se své reakci podivil. Jak může jiná rasa vnímat naši hierarchii krásy?

„Ano…“ Počtář dýchal ztěžka a rychle. „To… vypadá jako u nás.“

„Jako tvoje planeta?“

„Ano.“

No výborně. V galaktickém bedekru informace o rodné planetě počtářů zcela chybí. Takže teď tam můžeme přinejmenším zapsat „planeta má prstenec“.

„To je Saturn?“ zeptal se počtář. „Takže jump se zdařil?“

„Copak Saturn to je. Ale to pro nás moc dobrý není.“

Reptiloid na mě vyvalil oči.

„Tenhle stroj má kapalinový motory, Karle. A ty přece víš, co to je.“

„Šmejd,“ utrousil nelítostně reptiloid.

„Přesně tak. No a pokud se máme dostat na Zemi, raketoplán nesmí být dál než půl milionu kilometrů od planety, musí se pohybovat v rovině ekliptiky a rozdíl rychlostí obou těles nesmí být větší než čtyřicet kilometrů za vteřinu.“

„Prostě šmejd,“ zopakoval počtář. „Jak často se vám stane, že to nepřežijete?“

Neodpověděl jsem a dál se kochal Saturnem, pomalu odplouvajícím z našeho zorného pole. Na druhém okraji iluminátoru se mezitím rozsvěcela oslnivá záře – to už nám chtělo co nejdřív do očí nahlédnout Slunce.

„Potřebujete pomoc, člověče,“ řekl počtář. „Vy všichni nutně potřebujete pomoc…“

„Nedá se nic dělat, čeká nás opakovaný jump.“

Počtář sebou trhl.

„Copak tady nejsou žádná lidská sídla?“

„Na Saturnu?! Děláš si srandu. Na Titanu – to je jedna z družic tyhle planety – by měla vzniknout první vědecká stanice. Ale to nebude dřív než za nějaký dva roky.“

„Takové množství času opravdu nemáme.“ Počtář se od okna odvrátil.

Ani jsem mu nepřipomínal, že v raketoplánu už je kyslíku sotva na týden. Pomohl jsem mu dostat se k pultu a strčil do počítače další CD-ROM.

„Pokračuj. Já teď mám nějakou práci.“

Ponechal jsem reptiloida jeho osudu a odplul k hygienické skříňce. Otočil jsem se k počtáři zády, vytáhl měkkou vroubkovanou hadici a rozepnul si kalhoty.

„Ty se potřebuješ vyprázdnit?“

Panebože…

Na tohle jsem přirozeně neodpověděl. Spustil jsem vývěvu a pokusil se zapomenout na zvědavý reptiloidův pohled, který mi provrtával záda. Jak já tyhle každodenní drobné nepříjemnosti nesnáším. Jenže co se dá dělat, když umělou gravitaci na palubě nemáme…

„Příště moje potřeby laskavě nekomentuj, dohodnuto?“

„Promiň,“ hlesl počtář nesměle. „Věnoval jsem se kdysi xenobiologii, a tohle je velice zajímavý aspekt.“

„Radši teď mysli na ty dva další jumpy.“

„Petře, kdybys mi dovolil připojit se přímo k počítači…“

„Tak co?“

„Tak bych loď dostal s nejvyšší možnou přesností až k Zemi.“

Bylo to neslýchané. Bylo to tak šílené, že to v regulích dokonce ani nebylo přímo zakázáno. Ba naopak – v téhle situaci se dal aplikovat bod o přípustnosti zásahu Cizáků do navigačních propočtů.

Teď tak být na mém místě páni úředníci, kteří ty regule vymýšlejí…

„No dobře,“ řekl jsem a zároveň si uvědomil, jak překračuju jistý neviditelný práh. „A jak to uděláš?“

„Velice jednoduše.“ Reptiloid se splazil z křesla, uvolnil mi tak místo a zavěsil se přímo nad pult. „V tandemu s elektronickými soustavami pracujeme často.“

„Nojo, ale tyhle jsou lidský…“

„To je dvojková soustava, že?“ Počtář přejel přední tlapkou nad pultem. Pak ji položil na porty počítače, zakryté průhledným víčkem.

„Mám ti to oddělat?“ zeptal jsem se.

Neřekl nic a displeje mezitím začaly hasnout.

Zasahovat by byla pitomost. A tak jsem se jen díval, jak reptiloid počítač odpojuje a jak přístroj zastavuje veškeré operace dřív, než vůbec stačil spustit operační systém. Indikátor harddisku prudce blikal – signalizoval tak, že

veškeré informace kamsi mizí. Zřejmě do malé trojúhelníkovité hlavičky.

Stejně by mě zajímalo, jaké to je – přímo komunikovat s elektronickým přístrojem? Že by právě tohle byl nejběžnější způsob vzájemného dorozumívání i mezi samotnými počtáři?

Ale jak v takovém případě dokážou zůstat bytostmi, které mají i cit, emoce? Kdesi jsem se před časem dočetl, že každý tvor, který dokáže informace vstřebávat v podobě jednotlivých bitů, musí nutně být emocionálně naprosto vyhaslý. Alespoň z hlediska lidského chápání. Už kvůli časovému rozdílu ve vnímání.

„To programové řešení je velice zajímavé," poznamenal počtář a tlapku odtáhl. Počítač však neožil – monitory jen matně doutnaly a kontrolka harddisku rovnou zhasla.

„Jaký řešení?"

„Myslím pokud jde o navigační soustavu. Na tak slabý stroj je přesnost a rychlost propočtů přímo pozoruhodná. To je lidské dílo?"

„Ano, samozřejmě."

„Jste velmi zdatní," poznamenal reptiloid protektorsky.

„Chystal ses dát dohromady souřadnice jumpu."

„Právě na tom pracuji."

„A přitom si se mnou klidně povídáš?"

„To jsou přece různé úrovně vědomí, Petře. Vědomí dělíme na vnější a vnitřní. V jednom zpracováváme získané informace. A to druhé je pro aktivní fyzickou činnost."

„No a to obě ty úrovně fungujou najednou?"

„Když je to nezbytné, jako například teď, tak ano. Když jsem doma v hnízdě, je lepší vnější vědomí odpojit. Nu a když jsem zbaven přístupu k informacím, odpojí se zase vnitřní vědomí."

„A který to vědomí je pro tebe důležitější?"

„To je nesmyslná otázka," odsekl reptiloid.

Já se ale nedal jen tak odbýt:

„Co se u vás vyvinulo dřív, Karle? Vnitřní vědomí, nebo vnější?"

„Ty jsi taky xenobiolog?“

„Nejsem, ale tohle mě zajímá.“

„Vnitřní. Vnější jsme postupně vytvořili uměle.“ Měl jsem dojem, že počtář odpovídá velmi zdráhavě.

Nebylo divu – zase mi tak poskytl informaci o svém světě, tedy o tom, co každá rasa nejraději tajila. Pokusil jsem se představit si prostředí, v němž vznikla podobná forma života. Svět, v němž nebylo zapotřebí bojovat s přirozenými nepřáteli, shánět potravu, schovávat se před nepohodou a vytvářet pracovní nástroje. Svět, kde přežití bylo plně závislé na rychlosti a přesnosti zpracování informačních toků.

To je cosi nepředstavitelného.

Příroda nevytváří zrůdné formy života. Každá bytost je ve vlastním ekologickém prostředí dokonalá. Králi horkých stepí pod Siriem jsou křehcí obrovití Hixané. Myšovití Alarové jsou zase plodem pahorkatin na planetách ozařovaných Fomalhautem – vyvíjeli se v labyrintech hlubinných nor a ze všeho nejvíc potřebovali pohyblivost a malé rozměry těla.

Ale jaká planeta mohla z nebytí k životu probudit počtáře? Svět opásaný prstencem podobně jako Saturn, který vyžadoval především neustálou výměnu informací, a to v elektronické podobě…

„Propočet je hotov,“ prohlásil najednou reptiloid. Měl jsem dojem, že se na mě dívá s mírnou ironií. Jako by pochopil, o čem jsem právě přemýšlel.

„Tak si to zkontrolujem,“ odpověděl jsem.

Počtář vyloudil takový tichý skřípot. Že je to smích, mi v první chvíli vůbec nedošlo.

„Petře… Ale já jsem z tvého počítače vzal *úplně všechno*. Už jsem navrhl ideální přistávací trajektorii a nejvhodnější kosmodrom. V potaz jsem přitom vzal i ty gravitační faktory a pohyby hvězd, o nichž lidé jednoduše nic nevědí. A zkontroloval jsem všechny zdroje a možnosti raketoplánu.“

Položil tlapku zpátky na pult a indikátor harddisku zablikal.

„Takhle ideálního kurzu jsi ještě nikdy nedosáhl.“

Hlavní monitor blikl a nabídl mi navigační tabulku. Počtář s pýchou poněkud přehnanou prohlásil:

„Propočet jumpu dokončen. Čekám na pokyny.“

Pod jeho posměšným pohledem jsem v menu našel nápis PODROBNOSTI.

„Jump směr Země,“ oznámil mi počítač. „Rozpětí – jedna miliontina procenta.“

„Vyhovuje?“ zeptal se počtář.

Aby ne. Jedna setina se běžně považovala za velmi dobrý výsledek, jedna tisícina pak za vzácný úspěch a záruku dokonalého jumpu.

„Připrav se,“ vybídl jsem ho a usadil se do křesla. A bezděky se přistihl, že si přeju, aby počtář přece jen něco popletl.

Což se přirozeně nestalo.

Po jumpu jsem měl půl hodiny na oživení celé lodi. Já se najedl, zato reptiloid lidskou potravu striktně odmítl. Nic jiného jsem ani nemohl čekat – ve vesmíru není jediná rasa, která by měla stejný nebo alespoň podobný metabolizmus jako některá další.

Poslední jump nás skutečně přivedl až k Zemi.

Tentokrát jsem chemickou svítilnu vůbec nepotřeboval – ocitli jsme se v reálném prostoru nad osvětlenou stranou planety, která nad raketoplánem plula jako obří reflektor. Velice, velice blízko – až jsem se lekl. Než počítač ožije, mohlo by se stát, že nás zemská přitažlivost z předem vypočtené přistávací trajektorie vytlačí.

Tyhle obavy ale byly zbytečné. Z jumpu loď vyklouzla na normální stabilní oběžnou dráhu. Podíval jsem se na počtáře, který ještě stále syčel a poškubával sebou, jak se vzpamatovával z jumpu; dokonce jsem se ho chtěl zeptat, jestli to měl takhle předem spočítané. Ale nezeptal jsem se.

Samozřejmě to měl předem spočítané.

„Jsi s propočty spokojen, Petře?“ otázal se naopak on mne.

„Skvělý jump,“ musel jsem uznat. „Mně by se nikdy nepodařilo spočítat trajektorii takhle přesně.“

Počtář jemně mlaskl.

„Ono to není tak jednoduché, Petře. Podobné propočty jsem dlouho trénoval. Počítali jsme s jakýmkoli vývojem událostí, dokonce i s eventualitou, že bych raketoplán musel řídit sám.“

„Takže vy jste se připravovali už dlouho?“ zeptal jsem se jakoby bez zájmu.

„Tři roky lidského času.“

Mlčel jsem. Civilizace počtářů vynaložila na tuto výpravu k Zemi několik let. Takže to myslí zatraceně vážně…

„Jednu věc musíš pochopit, Petře: My pro vaši i naši civilizaci chceme jen dobro. Můj průnik do tvé lodi jistili čtyři další počtáři, kteří při tom přišli o život. To je pro nás velice mnoho! Naše rasa není příliš početná.“

Na stav beztíže už si stačil zvyknout – obratně se zachytávaje drápky za měkké obložení stěn – slezl z jumperu na zem a posadil se na zadní tlapky. Pak natáhl hlavičku ke mně a ještě jednou opakoval:

„My chceme jen dobro, Petře!“

„Hixané pěstují kolektivní eutanázii. Koodeldové zase kanibalismus. Tak mi řekni, jak vy můžete rozhodovat za nas!“

„Prostudovali jsme vaši historii, vaši společnost, vaše tužby, náboženské systémy a ideály. Všechny nahodilé faktory jsme odložili stranou a soustředili se jen na ty základní. A teď vám učiníme návrh, který nebudete moci odmítnout.“

Jen jsem mávl otráveně rukou. No dobře, tak ať činí návrh. O tom já koneckonců rozhodovat nebudu. Půl hodiny po přistání už bude hlava bolet prezidenty, specialisty na rasy Cizích a generály sil kosmické bezpečnosti…

Zapnul jsem hlavní kanál spojení a vyslal volací signál. Odpovědi jsem se dočkal až za nějakých deset vteřin – v ruštině, ale s lehkým anglickým akcentem. Zřejmě už si celý signál stačili přečíst a pochopili, s kým mají tu čest.

„Tady orbitální kontrola, vidíme vás.“

„Tady Transaero třicet šest osmnáct. Vracím se z Hixi.“

Chvíli nic.

„Máte skvělou přistávací trajektorii. Jak se vám letělo?“

„Výborně.“ Trpělivě jsem čekal. Raketoplán už se ocitl na mušce radarů, a možná nejen radarů – kdoví, co z pohádek o silách kosmické bezpečnosti SKOB, zvaných „skoba“, je pravda a co ne. Představa, že by desítka jejich satelitů a pár orbitálních stanic dokázaly odolat náporu Cizáků, je vyloženě k smíchu. Daň na „skobu“ ale všichni platí bez reptání. Říká se, že dokonce i ruští oligarchové, kteří se jinak všem daním a poplatkům vyhýbají, jak můžou, v tomhle případě poskytují kromě daně dokonce anonymní dary navíc.

Nebe jsme se vždy báli. To prostě my lidé máme v krvi – strach z nekonečné prázdnoty, jíž pluje naše Země. Lidi jsou ochotni jíst hnusnou potravu a léčit se v polorozpadlých nemocnicích, jen když vědí, že v tom obrovitém nebi nad nimi pluje pár ocelových zrnek s rentgenovými lasery…

„Všechno je v pořádku, Transaero. Předáváme tě Rusům.“

„Mějte se, skobáci.“

Službu konající důstojník mi nestihl odpovědět – nebo to nepovažoval za nutné. Mezitím se ale ozval jiný hlas:

„Tak tě vítáme, Transaero! Tady středisko letové kontroly!“

„Ahoj, Země!“ řekl jsem a pohlédl na bělavě modrou pláň, ubíhající nad mou hlavou. Letěli jsme nad Afrikou, takže spojení obstarávala buď ruská spojová družice nebo americká pozemní retranslační stanice. Spolupráce je dnes opravdu úzká, jinak by to ani nešlo.

„Parametry dráhy máš bezvadný,“ pochválil mě neviditelný operátor. „Jinak já se jmenuju Maxim a povedu tě až ke kosmodromu. Přistáváš na Svobodném.“

„A na Bajkonuru to nejde?“ Pohlédl jsem na navigační obrazovku, kde už se otáčel elektronický glóbus s vyznačením mé trasy. Měl jsem pocit, že při těchhle souřadnicích by to na tom Bajkonuru docela dobře šlo…

„Mají tam přecpáno. Na obou drahách. Kdybychom se hodně snažili, dostali bychom tě i na záložní dráhu v Saratově, ale proč?“

„No tak dobře.“ Hádat se viditelně nemělo smysl. Do Číny nás na přistání jen tak pro nic za nic neposílají, nač zbytečně přispívat do státní kasy jiné země. No a záložní přistávací plocha v Saratově, která bude páteří příštího kosmodromu Jurije Gagarina, ještě vlastně není hotová. Já sám jsem tam ani jednou nepostával, ale kluci, co to zažili, mi o tom vykládali…

„Teď máš pětadvacet minut na sváču. Za chvilku se nám ztratíš ze spojení a znovu se uslyšíme, až budeš v apogeu, to bude nad Aljaškou. Tam rovnou začneme brzdit.“

„Je loď v pořádku?“ zajímalo mě. Telemetrické údaje z paluby se hned začínají automaticky vysílat na letovou kontrolu, která tak má daleko lepší představu o tom, jak stroj přestál jump, než posádka sama.

„Všechno v oukeji,“ ujistil mě Maxim. „Odpočiň si. Za třicet vteřin spojení končí.“

„Vezu dáreček,“ broukl jsem a zašilhal po počtáři.

Operátor se tiše zasmál:

„No to doufáme, že neletíš s prázdnou. Vaše společnost už nás zavalila dotazama, zdá se, že smluv…“

Spojení ustalo v půli slova, jako by ho někdo odřízl nožem. Automatika slábnoucí signál zesilovala do posledního okamžiku, ale pak ho rovnou odpojila. Kdybych býval chtěl, mohl jsem se spojit se skobáky, kteří mají pokrytý celý éter, ale k čemu…

„Tys mi s tím dárečkem asi nerozuměl,“ řekl jsem už do prázdna a podíval se na počtáře. „Připrav se na poprask, Karle. Už brzo začnou takový věci…“

„To ne,“ přerušil mě kvapně reptiloid. „Tomu bych se rád vyhnul! Moje mise s nějakými oficiálními kontakty rozhodně nepočítá.“

„Ale prosím tě!“ zasmál jsem se a zakroutil hlavou. „A v co doufáš, počtáři?“

„Já jsem Karel, ne počtář!“ zaprotestoval reptiloid. „Slovo počtář je urážlivé, Petře!“

„Ale proč? To přece není náš vynález, tak vám říkají všichni Cizáci.“

„Lidem zase všichni říkají vozkové,“ vztyčil jeden dlouhý prst reptiloid. „Úzká specializace je cejch! Je to sice pro každou slabou rasu spása, ale taky prokletí. Ten, kdo nedokáže opustit rámec, který mu vymezila příroda, zůstane navždy sluhou!“

„Promiň,“ zrozpačitěl jsem opravdu nefalšovaně. „Ale stejně o tobě musím poslat hlášení dolů.“

Měl jsem pocit, že se zamyslel.

„Na všechno máme deset a půl pozemského dne,“ oznámil mi nakonec. „Během této doby musí naše rasy vykonat hadždž.“

„Cože?!“

„Hadždž. To je pouť. Čin. Hrdinský skutek. A zároveň služba. Je to mnohotvárný pojem, který není snadné jednoznačně přeložit.“

Překotně drmolil a budil dojem, že je velmi nervózní:

„Už jsem ti přece vysvětlil, Petře, že se musím setkat s Andrejem Chrumovem. Ty se té rozmluvy můžeš zúčastnit. Ty to pochopíš. Kdežto oficiální instituce jsou příliš pomalé!“

„No to je jasný, že jsou pomalý! Jenže jak já mám vědět, co *opravdu* chceš?! Co když tě sem posílaj, abys dědu zabil!“

„Ne! My nezabíjíme! Nikdy!“ Počtář se z takového předpokladu až otřásl hnusem. „Dovolil jsi mi navigovat loď, Petře, a všechno proběhlo naprosto hladce. Tak mi snad můžeš důvěřovat i nadále!“

„Jenže to nejde!“

„Proč?“

„Protože je tu například černá skříňka. A na tu se zaznamenávaj i všechny rozmluvy na palubě. Jakmile si je dole poslechnou, hned budou vědět, že jsem nepřiletěl sám.“

„Ten záznam snadno změním,“ mávl pohrdavě tlapkou počtář. Už jsem mu chtěl začít vysvětlovat, že to nejde,

protože ten magnetofon je pevně připoutaný ocelovou strunou uvnitř hermetického kontejneru a zvenčí se k němu nedá dostat… Ale hned jsem se zarazil.

Proč zvenčí? Slabá tlapka už dolehla na stěnu a motorek přístroje se rozbíhá obráceným směrem. Cívky se točí nazpátek, naše dialogy se mažou a místo nich se nahrávají nevinné zvuky a citoslovce, popřípadě rozmluvy nudícího se pilota sama se sebou.

To určitě dokáže.

„A umíš být neviditelnej?“ zeptal jsem se a vlastně to ani nemyslel ironicky. Prostě jsem si vzpomněl na proceduru prohlídek po přistání. Na rentgenový rám, na tepelné detektory, na skenování sítnice a další radovánky, jimiž každý kosmodrom vítá ty, co se vracejí z cizích světů.

I kdyby byl počtář velký jen jako koťátko, kontrolou ho stejně neprotáhnu.

„Neviditelný? To ne. Ale s kontrolou si poradíme.“

Zakroutil jsem pochybovačně hlavou.

„Petře! Má rasa chystala tuto misi tři roky. Všechno dopadne dobře!“

A já mu najednou neznámo proč chtěl věřit…

„Já myslím, že to nepůjde, Karle…“

„Já nikomu žádnou škodu nezpůsobím!“

„Ne. To je zločin, rozumíš? A já půjdu před tribunál – dokonce i kdybys měl pravdu.“

„Pro vítěze není soudce, Petře.“ Počtář se odrazil od jumperu, pomalu doplul ke mně, posadil se mi na klín, natáhl tlamičku až k mé tváři a prosebně zopakoval: „Tak uvěř, uvěř mi! Ty teď rozhoduješ o osudech celé Galaxie!“

Znovu jsem prudce pohodil hlavou:

„To jsou jen slova…“

„To je ryzí pravda! Pokud odmítneš, Petře, tak za měsíc už žádná Země nebude! Nebude, a naše planeta taky nebude!“

Kapitola třetí

Nad Aljaškou se spojení skutečně obnovilo.

„Takže začneme, Transaero?“

„Jasně.“

„Všechno v pořádku?“

Než jsem odpověděl, uhnul jsem pohledem od reptiloida:

„Jasně.“

Takhle se zřejmě z našince stává zrádce. Když uvěří Cizákovi. A vlastně je jedno, zda je to člověk nebo mluvící ještěrka. Přitom to všechno ne ze strachu nebo ze zištných důvodů – naopak z těch nejušlechtilejších pohnutek.

Ostatně počtář je stejně bez šance. O bezpečnostním zajištění kosmodromu nemá nejmenší představu, protože tu vlastně nemám ani já. Ale vím tolik, že strážním a kontrolním stanovištím se vyhnout nedá.

Raketoplán se jemně otřásal a otáčel se. Země se nám přestěhovala pod nohy. Spirála teď letěla tryskami dopředu, aby mohla začít brzdit.

„Teď,“ nařídil dispečer. Když motor zabral, vmáčklo mě to do křesla. Motor běžel přesně sedm vteřin a pak umlkl.

Zatímco počítač zpracovával novou trajektorii, díval jsem se na něj. Mluvit už jsme spolu nemohli – záznamy v černé skříňce už byly „opravené“. Udělal to přesně tak, jak jsem předpokládal. Prostě jen položil tlapky na pult… Taky teď seděl ve stále stejné póze, upoutaný tenkým lankem k úchytům na plášti jumperu. Dynamické operace jsou něco jiného než start na cizáckém gravitačním paprsku nebo veleskoky rubem vesmíru. Tady je přetížení nevyhnutelné.

„Ještě jednou, Transaero,“ oznámil mi dispečer.

Změnil se jeho hlas, nebo se mi to jen zdálo?

„Co přistávací trajektorie, Maxime?“

„Je poněkud nestandardní…“ Bylo znát, že váhá. Ještě pořád byl ale čas vrátit se na oběžnou dráhu. „Zatím to korigujeme. Druhý impulz za devět vteřin, doba zážehu tři celé patnáct setin…“

Reptiloid na mě pohlédl. A pak pomalu mrkl šedým víčkem.

Co to má znamenat?

Trup lodi se znovu zachvěl, motor zahučel a za chviličku zase utichl.

„Maxime,“ snažil jsem se dispečera oslovit do nejklidněji. „Mně to tady ukazuje, že impulz trval tři sekundy a čtyři desetiny. Tah motoru byl normální.“

Dispečer asi pět vteřin mlčel.

„Máme tu stejné údaje, Transaero. Teď to počítáme.“

„Jakou mám trajektorii?“

„Klid. Jsi v mezích přistávacího koridoru.“

Aspoň něco… To znamená, že neshořím v atmosféře, ani se neodrazím zpátky do vesmíru. Natáhl jsem ruku a lehce se dotkl reptiloida, aby se připravil. Teď by se nám jeho schopnosti mohly hodit.

„Petře,“ oslovil mě dispečer najednou jménem. „Do atmosféry vstupuješ normálně.“

Hlučně jsem vydechl.

„Ale máš nějaké problémy v plánovacím obvodu. Přistáváš… vedle.“

Plánovací obvod…

Psát o hrdě plachtících raketoplánech přistávajících s plnými nádržemi je práce pro nezodpovědné novináře. Ve skutečnosti tenhle stroj plachtí s grácií litinové žehličky. K pádu je odsouzen dokonce i dopravní letoun, jemuž vysadí motory – a to má přitom normální křídla. Kdežto ty moje malé vysouvací plochy, které jsou schopny směr letu nanejvýš mírně korigovat…

My totiž opravdu padáme. Neletíme, ale, jak se říkalo v jednom starém kresleném filmu, „hezky padáme“. Přímo na

ideálně rovné betonové dráhy kosmodromu. Padáme tak, že kinetickou energii orbitálních rychlostí přetvářím v cosi podobající se letu.

„Jaká je odchylka?“

Sotva jsem se zeptal, můj palubní počítač byl zrovna s propočtem u konce. Dispečer jeho výsledek potvrdil:

„Tak sto kilometrů, Petře.“

Polkl jsem naprázdno a dostal ze sebe:

„Čekám na další pokyny.“

„Zpátky na oběžnou dráhu už se nedostaneš. Hlavní je zachovat klid, Petře. Neboj, vedeme tě dál.“

„A kam? Do Číny pro suvenýry?“

„Budeš… přistávat nedaleko Blagověščenska.“

„Jo, tak spadnu u Blagověščenska! Nebo že by tam postavili novej kosmodrom?“

„Hlavně zachovej klid, Petře, my zatím vyhodnocujeme varianty.“

„Rozumím.“

Čekal jsem. Přistávací manévr už začal. Sestup na zem je nevyhnutelný, protože zásoby paliva jsou velmi omezené. Všechno, co ještě dokážu, je mírná korekce sestupové dráhy.

„Přebíráme řízení, Transaero. Drž se.“

Znovu se ozval motor, jen nakrátko, ale přišel jsem vlastně o skoro celý zbytek paliva. Zůstalo jen pramaličko, na manévry v atmosféře.

„Petře!“

Pohlédl jsem na monitor. Místo předpokládaného přistání se přesunulo od Blagověščenska ke Svobodnému, ale ne přímo na Svobodnyj.

„Zkorigovali jsme dráhu…“

„No a co?“

Ticho. A pak nelítostná odpověď:

„Přece bys nechtěl žuchnout rovnou do města.“

„Díky,“ zašeptal jsem.

„Už startujou vrtulníky, Petře…“

„Díky…“ zopakoval jsem.

Raketoplán sebou znovu trhl a začal se otáčet přídí ve směru letu. Na tenhle manévr už mě ani neupozornili.

„Budeš to muset posadit ručně, Petře. Pozorně mě poslouchej…“ A dispečer se zhluboka nadechl. „Přímo před tebou je autostráda…“

Zasmál jsem se – a aby taky ne. To mám posadit dvacetitunový „škrpál“ na špatně vyasfaltovanou silničku?

„Je to kvalitní autostráda, Petře.“

Jako bych neznal naše silnice.

„Jiné východisko nemáš, pilote.“

To vím, že nemám. Spirála havarijním záchranným systémem pro posádku není vybavena. Proč loď přetěžovat, když uchazečů o místa kosmických pilotů je tolik a každý kilogram mimozemského nákladu stojí tak nekřesťanské peníze?

„Děte všichni do hajzlu!“

Tuhle poslední, šílenou korekturu letu provedli zcela vědomě. Aby loď nespadla do města. Abych neměl jinou šanci než pokusit se s mezihvězdným plavidlem přistát na děravé venkovské silnici.

„Autostrádu už uzavíráme, za půl hodiny bude čistá.“

Ten neznámý chlápek ze střediska letové kontroly vyslovoval slovo „autostráda“ velice pečlivě. Aby si člověk hned představil naleštěné západní dálnice, rovné jako střela.

„Spojení se ztrácí. Drž se, Petře.“

Kolem lodi už začínal zářit ionizovaný vzduch. Příď se pomalu zvedla, aby hlavní nápor plazmového úderu pohltilo žáruvzdorné břicho stroje. Jenže na superpancéřovém čelním skle už stejně tančili ohniví hadi.

„Tak jsme tady, kamaráde,“ otočil jsem se k reptiloidovi.

Takový už je osud.

A asi je to takhle v pořádku. Osud napravuje mé chyby a mé charakterové kazy. Rozhodl se, že nepřítele, který dokázal zmást hlavu nezkušeného pilota, na Zem prostě nepustí…

Počtář se usmíval. Jako by ho neděsila ani ohnivá bouře kolem, ani nevyhnutelná havárie při přistání, ani děsivá chyba přistávacího programu…

Chyba programu?!

„Ty zrůdo!“ zařval jsem a pokusil se vyskočit z křesla. „Ty dobytku!“

Nejjednodušší způsob, jak se vyhnout kontrolám na kosmodromu, je přistát někde jinde.

Kdybych teď dokázal vstát, roztrhal bych reptiloida holýma rukama na kusy. lenže přetížení už bylo šílené, pásy se mi zařezávaly do těla. Kdybych nebyl připoutaný, hrozilo by, že vší silou narazím do křehkého řídicího pultu.

Takže nic.

Jenže v co vlastně doufá tenhle šupinatý mimozemec Karel? Náraz při přistání bude v každém případě zatraceně tvrdý…

Já ostatně ani nevím, jaké přetížení dokáže tohle tělíčko vydržet.

Spirála se v plápolavém ohnivém hávu řítila k zemi.

Reptiloid na mě pohlédl. Bylo jasné, že je na tom mnohem hůř než já – místo pohodlného měkkého křesla a širokých bezpečnostních řemenů měl jen ocelové lanko kolem pasu…

Monitor oranžově zablikal. Podíval jsem se na něj a zjistil, že přes schéma přistávacího manévru pomalu běží řádky textu:

Všechno je v pořádku, Petře. Můžeš klidně mluvit, ale neoslovuj mě. Podruhé už nebudeme mít čas korigovat záznamy v černé skříňce.

Kupodivu jsem se pokynu podřídil.

„Tenhle krám mimo kosmodrom přistát nedokáže,“ řekl jsem.

Ty to dokážeš.

„Ne, to není možný!“

Jsi dobrý pilot.

„Má to dvacet tun! A potřebuje to speciální přistávací dráhu!“

Mlč! Mlč!

Umlkl jsem. Raketoplán se otřásal, ale nijak mimořádně, spíš jako obyčejně. Za okny zuřily plameny. V takovýchto okamžicích se člověk necítí zrovna ve své kůži – tepelný štít je sice spolehlivý, ale dva raketoplány už během přistávacího manévru stejně šly k čertu. Stačilo, aby odpadla jedna keramická destička nebo prohořela méně chráněná část trupu – a dovnitř se by vřítil proud žhavého plazmatu…

Mně teď ovšem hrozilo mnohem reálnější nebezpečí.

Za celou historii kosmonautiky se ještě nestalo, že by někdo musel přistávat v terénu k tomuto účelu nepřizpůsobeném. Vždy to byly jen speciální přistávací dráhy, jen nejlepší vojenské letecké základny a pro nouzová přistání výhradně samou přírodou vyhlazené pláně vyschlých solných jezer.

Ale rozhodně ne silnice.

Vzpomněl jsem si na sovětskou komedii ze starých časů, kde na silnici přistávalo dopravní letadlo. Točilo se to samozřejmě na letišti, protože běžný silniční povrch by takový nápor nevydržel.

O čemž se už za chvilku přesvědčím v praxi.

Stejně je zvláštní, co se v tom světě děje. Běžnou realitou se staly mezihvězdné lety i cizí civilizace. Ale jinak se nezměnilo nic! Pořád ty samé děravé silnice, po nichž se kodrcají sklápěčky a žigulíky, v televizi pořád ty samé mýdlové opery, a totéž platí i o kapajících vodovodních kohoutcích či usmrkaných nosech na jaře.

Budoucnost se zkrátka na okamžik dotkla přítomnosti, protektorsky ji poplácala po rameni a zase ulehla k odpočinku.

Dvacet procent obyvatelstva Země pracuje na kosmické programy. Ti lidé staví kosmické lodě, vyrábějí pro ně palivo, budují směšné orbitální pevnosti a pokoušejí se zvládnout ekologickou katastrofu, způsobenou raketovým boomem a hlavně jeho odpady.

A já teď mám přistávat na asfalt rozměklý z letního vedra.

„Sbohem,“ řekl jsem reptiloidovi. Ten nereagoval – nejenže neřekl jediné slovo, ale dokonce mi ani neráčil nic napsat na monitor počítače.

No budiž.

Ohnivá bouře kolem raketoplánu už ustala a my se teď řítili stratosférou v asi dvacetikilometrové výšce, docela jako obyčejné vojenské nadzvukové letadlo, kterému neběží motory. Vypnul jsem automatiku a chopil se ručního řízení. Opatrně jsem pohnul kormidly a zjistil, že loď reaguje docela dobře – dostatečný tlak hodně řídkého vzduchu na nosné plochy a kormidla zajišťovala obrovská rychlost.

Kdybych teď měl v nádržích alespoň normální zásoby paliva, pokusil bych se o pár manévrů, které by mě přivedly až na kosmodrom. Jenže nádrže byly skoro suché.

O deset minut později už jsme sestoupili do mraků a přesně v tom okamžiku se obnovilo spojení.

„Transaero – slyšíte mě…?“ opakoval unaveně dispečer.

„Jsem na příjmu.“

„Třicet šest osmnáct! Vidíme vás!“

„No to mám vopravdu radost,“ zavrčel jsem.

„Vrtulníky už jsou ve vzduchu, Petře, a silnice v místě přistání už je vyčištěná. Letíš přesně ve směru vozovky, takže šanci máš docela slušnou.“

Jaká je pravděpodobnost, že z toho nějak vyváznu, jsem se radši neptal. Na zbytečné láteření teď nebyla vhodná chvíle.

„Co mi doporučujete, řídicí středisko?“

„Petře, teď ti dám Alexandra Danilova,“ řekl dispečer a vzápětí se do našeho hovoru vmísil další hlas, který jsem trochu znal. Nejlepšího pilota v celém Transaeru Danilova jsem viděl tak třikrát v životě. Teď létal na buranech, ale začínal taky na spirálách.

„Kondolencema se zdržovat nebudeme, Petře,“ spustil hned. „A hlavně se budeme snažit, aby se to bez nich obešlo. Asi za deset minut prolítneš nad kosmodromem. Za další dvě minuty, to budeš tak v pětikilometrový vejšce, se ocitneš nad tou silnicí.“

Tenhle aspoň tenhle neříká „nad autostrádou“.

„Vozovka je bídácká,“ informoval mě nelítostně Danilov. „Nedávno jsem po ní jel. Ale zrovna ten kousek, kde bys měl přistávat, je docela obstojnej… Často tudy jezděj čínský obchodníci, tak to tam trochu zalátali. Na automatiku zapomeň. Jakou máš letovou praxi?“

„Dva lety s instruktorem a sedum samostatnejch. Všechno na spirále.“ Polkl jsem naprázdno a dodal: „Ale pokaždý jsem přistával na automat…“

„To vím. Co v armádě?“

„Devět letů.“

„A s čím jsi lítal?“

„Měl jsem suchoj – sedmatřicítku.“

„Aspoň že tak. Tak si pamatuj, že spirála se dá řídit i ručně, ale musíš počítat s tím, že kormidla reagujou pomalu. Ale možný je všechno. Já ručně přistával dvakrát.“

„Jak je ta silnice široká?“ zeptal jsem se. Monotónní drsný Danilovův hlas mě dostal ze stavu jisté strnulosti.

„Pět metrů. Ale mohlo to bejt horší. Když to posadíš přesně, tak ti kola ani nepojedou škarpama. Musíš to na tý silnici udržet aspoň tak sto metrů, abys dostal dolů rychlost. Pak už bys měl mít docela slušnou šanci, že to přežiješ, i když ze silnice vybočíš.“

„Jsou tam nějaký lidi?“

„Už ne. Nedělej si starosti, už ti to vyčistili.“

„Sašo,“ ztratil jsem z rozčilení poslední zbytky smyslu pro subordinaci. „Myslíš, že by se mi to vopravdu mohlo povést?“

„Moc pravděpodobný to není, ale možný to je. Jsem teď ve vrtulníku… Už tě taky vidím! Podívej se dolů…. Kruci, tam ty se asi moc nepodíváš… Vidíš alespoň kosmodrom před sebou?“

Ten jsem viděl – vpředu a hluboko dole.

Když jsem přistával na Svobodném, tak jsem se takhle vysoko nad ním samozřejmě neocitl…

„Nalítáváš přesně,“ utěšoval mě Danilov, „ten tvůj ptáček si ještě zalítá. Už jsi dostal kurz?“

„Jo,“ odpověděl jsem při pohledu na monitor. „Takže ještě dvě korekce?“

„Jasně. Jednu potřebuješ, aby ses dostal přesně do osy silnice, a druhou těsně před dosednutím.“

„Jenže mně zbejvá palivo už jen na jednu.“

Danilov se na okamžik odmlčel a pak řekl:

„Rozhodně udělej první, jinak se na silnici netrefíš vůbec. A pak už budeš jen plachtit.“

„Jasně.“

„To je všechno – a teď makej,“ broukl Danilov. „Rychlost větru je prakticky nulová a viditelnost ideální. Jsem pořád na příjmu, ale už tě nebudu rušit. A zticha budou absolutně všichni!“

Naposledy jsem pohlédl na kosmodrom, který za oknem proplul vpravo dole. Čtyři hlavní startovací rampy pro raketoplány, tři menší pro nepilotované družice. A dvě nádherně široké, poctivě zbudované přistávací dráhy. Na nebi nad kosmodromem jsem zahlédl skvrnku vrtulníku. V duchu jsem Danilovovi zamával.

Počtář mlčel, jen bezděky škrábal tlapkou po plášti jumperu. Ten slabý zvuk mě rušil, tak jsem se po něm vztekle ohlédl a on toho nechal. Zřejmě pochopil.

Na monitoru už planula čísla propočtu poslední korekce. Přísně vzato se užívání pohonné jednotky v atmosféře nedoporučuje, ale já už neměl co ztratit.

Manévr jsem potvrdil a za několik vteřin se motor automaticky nastartoval. V atmosféře fungoval tak nějak dýchavičně, jako by se zalykal, ale to se mi taky mohlo jen zdát… V tom dvousekundovém impulzu raketoplán mírně poskočil, jako by mu došlo, že umí létat, ale pak už zase dál pokračoval v pádu.

Ať už to ale bylo jak chtělo, přinejmenším jsme se skutečně hnali přímo nad silnicí. Panebože, že by se v Rusku konečně naučili projektovat silnice rovně, a ne aby se vyhýbaly každému kopečku? Nebo tady tahle zůstala ještě z carských dob?

Výška už klesla na pouhý kilometr. Před sebou jsem při krajnici či za ní viděl malé plechové krabičky aut. No vida, tak mi tu silnici asi opravdu vyčistili…

Mým největším nepřítelem byla v tuhle chvíli rychlost. Něco přes tři sta kilometrů za hodinu není z vesmírného hlediska vůbec nic. Jenže na obyčejnou venkovskou silnici je i tohle přímo trestuhodně moc.

Znovu jsem raketoplánem mírně zahoupal, abych zjistil, jak fungují kormidla. Stroj reagoval až podivuhodně slušně.

Moje reálná dráha, vyznačená žlutou čarou, se od propočtené zelené mírně odchýlila, a tak jsem spirálu vrátil zpátky, přesně do osy vozovky. Šílený sen, že se mi nakonec opravdu podaří přistát, mi najednou připadal o něco méně šílený. Nad tu silnici mě navigovali tak dokonale, jako by si tenhle manévr nacvičili už dávno a dávno.

Reptiloid znovu začal škrábat po jumperu. Teď už jsem se ale ničím rozptylovat nemohl. Silnice byla sotva sto metrů pod námi a výšku jsme rychle ztráceli. Pokoušel jsem se zjistit, zda nalétávám opravdu přesně ve směru vozovky, ale počítač už mi v tuhle chvíli nebyl k ničemu a výhled čelním sklem spirály nikdy nepatřil k nejlepším. V posledním okamžiku jsem přece jen pohnul kniplem mírně doprava.

V okamžiku, kdy se stroj naklonil, jsem zaznamenal hned dvě věci naráz: za prvé mě intuice nezklamala a skutečně mi hrozilo, že jedno kolo by mohlo skončit v příkopě. Zato druhá novinka byla podstatně horší – půl kilometru přede mnou se silnice ostře stáčela doprava, aby se vyhnula malému kopečku, porostlému stromy. A jako by ani toho nebylo dost, přímo proti mně jelo auto!

Ačkoli – jaký je v tom rozdíl, do čeho nakonec vrazím. Za šest vteřin bude po všem…

Jakmile se kola dotkla asfaltu, raketoplán nadskočil a okamžitě šel do smyku jako auto na ledě – levým křídlem dopředu. V záchvatu skoro nesmyslné snahy to zvládnout jsem stroj srovnal. Ten křáp přede mnou se otáčel – byl to obrovitý otřískaný ikarus. Když řidič zahlédl, jak se na něj řítí

kosmické plavidlo, neztratil hlavu a pokusil se situaci zachránit.

To je ale šílenství! Raketoplán poskakoval po silnici, ale zatím se mu dařilo neskončit v příkopu, ani se nepřevrátil na některém z nesčetných výmolů. Kousek před ním se pokoušel uniknout autobus, jehož šofér ždímal z motoru všechno, co se dalo. Co to vyvádí? Já jsem přece stejně rychlejší a dohoním ho! Proč nevyskočí sám a nevyžene ven lidi… Ačkoli ne, to by nestihl… Ale snad by aspoň mohl sjet mimo silnici, aby to přežil aspoň někdo…

Ještě jednou jsem se pokusil dostat spirálu mimo silnici; ať klidně roztřískám podvozek v příkopu, nebo ať narazím do toho vršíčku před námi – jenom ne do autobusu! V hlavě mi zničehonic zabzučel naléhavě tragický hlas polozapomenuté zpěvačky: „A lidé si mysleli, že je to jen zlý sen…“

Raketoplán ovšem mé odhodlání obětovat sebe sama nesdílel. Teď už nenadskakoval, ale hnal se po děravém asfaltu, jako by si na něj zvykl. Ruské hvězdolety jsou nejspolehlivější na světě!

Autobus kupodivu dokázal dosáhnout neuvěřitelné rychlosti a vzdálenost mezi ním a raketoplánem se zkracovala tak pomalu, že jsem stihl přečíst i číslo státní poznávací značky – 06-31 – a prohlédnout rezavý výfuk, vyplivující hustý černošedý dým, pomačkaný kýbl pod zadním nárazníkem i varovný nápis KDYŽ SI NEJSI JISTÝ, NEPŘEDJÍŽDĚJ!

Tak jsme radši nepředjížděli a rovnou to do autobusu napálili…

Letěl jsem okamžitě kupředu, ale do těla se mi zařízly popruhy; raketoplán se na okamžik jakoby vzepjal na zadní. Ostrá příď kosmického člunu, pokrytá keramickými dlaždicemi, byla samozřejmě pevnější než prorezlá karosérie ikarusu. Pronikla až někam doprostřed autobusu, dokud další nezadržitelný postup nezarazila krátká křidélka. Pár vteřin jsme pokračovali v tomto nečekaném tandemu, pak jsme přerazili pár betonových patníků a začali stoupat po návršíčku.

Někde u desátého stromu se jak autobus, tak raketoplán smířily s představou, že další překážky už nepřekonají, a zastavily.

Hodilo to se mnou tak, že jsem na okamžik ztratil vědomí. Když se mi podařilo znovu otevřít oči, pochopil jsem, že pořád ještě žiju. Příď spirály byla celá pomačkaná, pilotní kabina zvarhánkovatěla jako harmonika, ale všechna skla zůstala kupodivu celá a vnitřní osvětlení taky fungovalo. Kolem převráceného jumperu štrachal počtář, který si zrovna odvazoval jistící lanko. Jak je ale možné, že ho to lanko nepřekrojilo na dvě půlky…?

Párkrát jsem pohodil hlavou a pokusil se zaplašit z očí krvavý kal.

A pak ve mně všechno naráz vystydlo.

Tu krev jsem neměl v očích. Všechna skla spirály pokrývala jakási nachová břečka.

Panebože!

Strhl jsem ze sebe pásy, vyškrábal jsem se z křesla a odpotácel se k přechodové komoře. Reptiloid, spočívající na plášti jumperu, se přizvedl a pokusil se mě tlapkou chytit za rukáv, jako by mě chtěl zastavit, ale já měl docela jiné starosti. Raketoplán se drobně otřásal, zřejmě sklouzával po svahu zpátky k silnici. Dveře do přechodové komory se otevřely až na třetí pokus a já mohl začít zápolit s pákou nouzového východu. Také jeho poklop nejdřív moc neposlouchal, ale nakonec jsem si poradil i s ním – zoufalství mi zřejmě dodalo sílu.

Vzduch byl chladný a vlhký a z horkého pláště kosmické lodi stoupala pára. Kolem se ježil polámaný borový lesík a z ikarusu před námi bylo cítit pach spáleniny. Seskočil jsem z dvoumetrové výšky, uklouzl po mokré trávě a potácel se k autobusu. Část jeho oken srážku taky přežila, jen se pokryla sítí prasklin, za nimiž bylo vidět tu rudou kaši.

Jen aby to aspoň nebyly děti! Do hrdla mi stoupal knedlík. Třesoucíma se rukama jsem rozepnul pouzdro pistole.

Zastřelím se, jak se na důstojníka v podobných situacích sluší a patří…

Dveře autobusu se skřípavě otevřely a na zem z něj vypadl vyzáblý neholený chlápek v teplákové soupravě. Zakroutil hlavou, pak si zběžně prohlédl poničený autobus a nakonec se zadíval na mě. Vstal. V rukou držel železnou montpáku.

„Co tu blbneš, kosmonaute zasraná!“ zaječel na mě. „Lítáte si tu jako pometla, kurvaštelunk!“

„Kolik?“ Víc jsem ze sebe vypravit nedokázal. Sotva jsem se držel na nohou a matička země mě vyčítavě táhla k sobě. „Tak kolik… myslím vevnitř?“

Kývl jsem na zdemolovaný autobus a snažil se nevidět zkrvavená okna.

„Vosumdesát!“ zavyl řidič a ve mně se všechno zhroutilo. No jasně, tak tam byly děti… „Vosumdesát krabic, ty hovado! To se teďka nedoplatím!“

Než jsem pochopil význam těchto slov a uvědomil si, že děti se v krabicích nedopravují, chlap s montpákou už byl až skoro u mě.

„Stůj!“ zařval jsem na něj a sáhl po pistoli. „Jsem major vojenského letectva Ruské federace Petr Chrumov! Mám právo použít zbraň! Nepřibližujte se ke mně!“

Řidič montpáku pustil, dosedl na úbočí, sevřel si hlavu a začal se pokyvovat sem a tam a zničeně úpět. Zaslechl jsem cosi o čínských zelinářích, kteří ta rajčata vypěstovali, o občanech Chabarovska, co už si život bez rajčat prostě neumí představit, i o neštastném ikarusu, který řidič láskyplně krmil a napájel a který se teď hodí akorát tak do šrotu. Já ale neměl sil ho politovat. No bože, rajčata! Osmdesát krabic! I kdyby to nakonec byla celá letošní úroda…

„Proboha a proč vozíš rajčata autobusem?“ zeptal jsem se.

„No a čim, já holt žádnej kamión nemám!“

„Uklidni se laskavě, škodu dostaneš zaplacenou!“

Řidič přestal úpět a zvedl hlavu. Pak se nedůvěřivě přeptal:

„Fakt?“

„No jasně!“ slíbil jsem mu a přistoupil k autobusu. Vypadalo to vskutku přízračně. Sehnul jsem se, seškrábl jsem z trávy rudou kaši, zvedl ruku až k obličeji a připadal si jako upír-začátečník. Namouduši rajčata…

„Jo tak to voni tu silnici zavřeli kvůli tobě?“ zeptal se za mými zády šofér.

Přikývl jsem, aniž jsem se otočil.

„Kurňa, a já myslel, že jim na nádraží zase začaly bouchat cisterny,“ zamručel řidič. „Takhle je to furt – jak vám tam začne práskat palivo, tak to tu celý vobšancujou…“

„Copak to bouchá tak často?“ zajímalo mě.

„Aspoň dvakrát do roka…“

No jistě, a raketové palivo je ještě ke všemu silně toxické. Startů je mnoho, cisterny prastaré a dobře vyškoleného personálu je pořád málo… Povzdechl jsem si:

„Nebejt tu ten tvůj trakař, tak jsem to měl za sebou…“

Šofér koukl na cestu a poškrábal se po neholené tváři.

„To teda jo, dyť ses hnal jako splašenej… Takovejch dvě stě, co?“

„Rychlost přistání je tři sta padesát.“

Řidič mlaskl jazykem a jeho tón se rázem proměnil. Teď jsem už pro něj nebyl splašený kosmonaut, ale skoro kolega.

„Hochu zlatej, tady já nejedu víc než stovkou… Von taky ten motor už je skoro hotovej. To vy máte slušnější…“ Zarazil se, prohlédl si raketoplán, pak si odplivl a zabručel: „Já se teda pěkně bacil do hlavy… Jak se menuješ, kosmonaute?“

„Petr, ale to už jsem ti přece říkal.“

„Takže Péťa… Já jsem zase Kolja.“

Mechanicky jsem stiskl napřaženou pravici. Teď by si nás někdo mohl vyfotit pro agitační plakát komunistické strany – nerozborná jednota armády a lidu. Jedině ten koráb, co zaťal dravý zoban do autobusu, by se musel vyretušovat, aby zbytečně nevznikaly nežádoucí asociace.

„Vodkuď jsi přiletěl?“ zajímalo řidiče.

„Ze Siria A-osum! To je planeta Hixi.“

„Nojo, to znám!“ ožil hned chlápek. „Sirius jsem náhodou viděl! Můj kluk mi ho ukazoval, von chodí do astronomickýho kroužku a dokonce si sám dal dohromady teleskop, teda – jen takovej mrňavej… Taky by chtěl bejt kosmonautem…“

Přistoupil až k raketoplánu, bázlivě se dotkl jeho trupu dlaní a hned s láteřením zase ucukl. Keramický plášť samozřejmě ještě nevystydl, mohl mít určitě až dvě stě stupňů.

„Kurva, ten je teda rozpálenej!“ zaječel Kolja. „Koukej mi pomoct s vykládáním, jinak se mi ty rajčata všechny upečou!“

Vyčítavě jsem si ho změřil a Kolja jen mávl rukou:

„Nojo, máš pravdu… Co teďka s rajčatama. Hele, a není radioaktivní?“

„Myslíš loď? Kdepak, toho se bát nemusíš. Radiace je jen nepatrně vyšší než ta normální v přírodě. Nebezpečný to rozhodně není.“

Chlápek jen přikývl:

„Máš pravdu, čeho už se my dva po takový polízanici můžeme bát… Hele, Péťo, ale ty ses teda znovu narodil, kamaráde!“

„To jo.“

„No a… nemělo by se to voslavit?“

Zaskočil mě tak, že jsem se nezmohl na žádnou odpověď. Řidič mé mlčení pochopil jako souhlas, vrazil do kabiny a za okamžik byl zase zpátky s načatou lahví vodky, sklenicí a kouskem špeku, zabaleným do Literárek.

„Jedině bych potřeboval, abys mi potvrdil, že jsem se napil až po nehodě, myslim až přijede dopravka!“ poprosil mě Kolja a začal ty Literární noviny prostírat rovnou do trávy. „Že jsme se potřebovali zbavit toho… stresu…“

Když jsem viděl, jak rychle se k láhvi přisál, zrodily se ve mně mírné pochyby, zda nepopíjel při řízení, ale to jsem si nechal pro sebe. Pravda je hlavně to, že jeho autobus mi zachránil život.

Posadili jsme se, Kolj a mi vrazil do ruky sklenici, nalil mi a přesně v tom okamžiku jsme zaslechli zvuk vrtulníku.

„To budou naši,“ řekl jsem a zvedl se z trávy.

„Nojo!“ začal mírně těkat i Kolja. „Hele, nechceš rajčátko?“

Vrhl se k autobusu a začal v kaši pod koly hledat alespoň jeden plod, který by zůstal celý. Právě v tom okamžiku se vrtulník letící nízko nad silnicí ocitl v našem zorném poli. Kupodivu to ale nebyli záchranáři – z otevřených dveří trčel televizní objektiv. Kameraman připnutý bezpečnostním lanem lačně natáčel tu zvláštní silniční nehodu.

„To jsou naši chabarovský televizáci,“ vysvětlil Kolja a podal mi rajče. „Na, dej si!“

Automaticky jsem si lokl vodky a zakousl se do rajského jablka. Ti Číňani vypěstovali opravdu krásnou a chutnou zeleninu, zato vodka v krku škrábala jako petrolej.

Kolja se okamžitě uvolnil a spokojeně na mě zamrkal:

„Teďka se hlavně nesmíme dostat do drápů dopravákům!“ vyložil mi spiklenecky. „Takže až přiletěj vaši, bude nejlepší, když nás seberou voba dva, protože já jsem ve stresu a musím se z toho dostat!“

Tak takhle je to!

„Čeho se bojíš, ty blázne? Sem žádná dopravní policie nedorazí, tohle budou vyšetřovat kontráši z Federální bezpečnostní služby!“ uklidnil jsem ho.

Vrtulník dál kroužil nad silnicí a rozhodně nečinil žádné pokusy přistát a nabídnout nám pomoc. Každý jsme si dopřáli ještě trochu vodky a pak už dorazili záchranáři – dva lehké, oranžovobíle pruhované vrtulníky a armádní Ka-72 s maskovacím nátěrem. Reportéři se okamžitě vypařili, jako by se báli, že vojáci po nich vypálí raketu. Vojenský vrtulník začal kroužit nad návrším, kdežto oba záchranářské přistály a k nám se vrhli nějací lidé. Několik lékařů, dva samopalníci a sám plukovník Danilov. Postavil jsem se do pozoru, doktory gestem zaplašil a spustil:

„Dovolte mi podat hlášení: Nouzové přistání bylo úspěšné. Oběti na životech žádné, náklad v pořádku. Stav stroje uspokojivý…“

Danilov mě mlčky shrábl do náruče. Byl to obrovitý, udělaný Sibiřan, aspoň o hlavu větší než já.

„Ty jsi teda číslo, Petře," mumlal dojatě. „Tys to posadil, kluku jeden špatná! Prostěs to posadil!"

„No, docela se mi šiknul ten autobus…"

Danilov koukl po ikarusu, svraštil čelo a skoro přesně zopakoval mou nedávnou otázku:

„Kolik jich tam je?"

„Jsou tam jen rajčata, soudruhu plukovníku. Oběti na životech žádné."

„Teda Peťo," Danilov se nedůvěřivě zacivěl na kečup, jímž byla zapatlaná okna. „Vrtej vejložky na nový frčky…"

Jednou rukou mě dál objímal kolem ramen a druhou podal schlíplému šoférovi. Vojenská uniforma na toho chlápka zřejmě dělala větší dojem než moje letová kombinéza.

„Děkuji vám."

„Ale, to nestálo za řeč," mávl rukou šofér. „Koukám, že si to frčí rovnou do toho kopce! Tak si říkám – seru na rajčata, lidskej život má větší cenu! No, a tak skončil u mě na palubě…"

A rozpačitě se zadíval do země. To je ale vykuk, tenhle Kolja!

„Osobně se postarám, abyste byl navržen na státní vyznamenání," slíbil Danilov. „A škodu vám nahradíme."

Řidič doslova rozkvetl a Danilov kývl na trpělivě čekající lékaře:

„Pro vás tu nic na práci není! Slyšíte? Nic!"

Ani se nezdálo, že by tahle zpráva zdravotnický personál nějak zarmoutila. Plukovník mezitím zvedl ze země flašku, lokl si, děsivě se zašklebil a začal vydávat rozkazy. Asi po pěti minutách z vrtulníku vysadili další tři vojáky a ti kousek stranou rozložili polní radiostanici.

„Sbal si fidlátka," řekl plukovník, ale hned si to zase rozmyslel. „Ačkoli, ty vem ďas… Přece tady nebudeš tvrdnout. Letíme domů."

Ohlédl jsem se na raketoplán a přikývl. To je pravda, jaká já tady mám fidlátka: pár suvenýrů, nějaké prádlo…

A počtáře!

Bylo to jako rána na solar.

Jako by se mi najednou vrátilo vědomí.

Kde je počtář?!

Nejdřív jsme vrazili do autobusu, pak já letěl k přechodové komoře – a reptiloid si mezitím rozvazoval to pojistné lanko.

Kde je?

„Alexandre Olegoviči," zašeptal jsem. Danilov se zamračil. „Alexandre Olegoviči, tam je eště…"

Danilov mě popadl za rukáv a mlčky mě táhl k lodi. U otevřeného nouzového východu už stál samopalník, ale dovnitř zatím nevstoupil nikdo.

„Proč jsi nevysunul schůdky?" zeptal se a zadíval se na vstup do lodi.

„Měl jsem naspěch," hlesl jsem provinile.

„Spěch je dobrej jen občas, však víš kdy… Povysaď mě trochu!"

Sledován pozorným pohledem samopalníkovým jsem plukovníka povysadil, ten se přitáhl nahoru a zmizel uvnitř. Za okamžik se z boku lodi pomalu vysunuly schůdky.

„Tak dělej," ozvalo se z útrob raketoplánu.

Danilov zatím stál v přechodové komoře, nikam dál nešel. Když jsem vylezl za ním, otevřel dveře do nákladového prostoru a zamyšleně si prohlédl štosy kortrizonu.

„Já vám něco musím říct, Alexandre Olegoviči," spustil jsem pološeptem.

„Ty nemusíš vůbec nic," oznámil mi plukovník, aniž se otočil. „Každej pilot něco pašuje, Petře. Já tomu rozumím. Vem si tu svejch pět švestek a jdem."

„Ale to jsem nemyslel, to vůbec ne!"

„Hoď sebou!" štěkl po mně plukovník. „Já prohlídnu náklad a ty se sbal."

Jako omráčený jsem vklopýtal do pilotní kabiny.

Na řídicím pultu blikaly indikátory. Pod ním ležel povalený jumper. Na sklech se zvenčí dál skvěly rajčatové skvrny. Z otevřené skříňky vypadl balíček čistého prádla, zataveného do fólie.

Pro jistotu jsem prohlédl všechny police ve skříňce i v lednici.

Ale proč mi není divné, že je reptiloid fuč?!

Jistě, byl to šok, když stroj narazil do toho autobusu. A pak ta úleva, když mi šofér řekl, že uvnitř žádní mrtví nejsou.

Ale proč jsem tak snadno zapomněl, a to nadobro, že je tu taky počtář?

Vybavil jsem si poslední okamžik, kdy jsem ho viděl. A rychlý dotek jeho tlapky… Té tlapky, která tak snadno dokázala vymazat paměť počítače.

Člověk není stroj. Ale existuje tenhle rozdíl taky pro počtáře? Donutil mě na svou existenci zapomenout – a co na tom, že to bylo jen na chvilku?! No a zatímco jsem se šoférem popíjel vodku a cpal se čínskými rajčaty, on zmizel!

Samosebou jsem moc dobře věděl, co mám dělat. Mám všechno okamžitě ohlásit Danilovovi, aby nechal uzavřít celou oblast. A pak by přišla šťára… Vojáci, psi, vrtulníky i místní obyvatelstvo. Rozkaz by zněl: Najít šupinatého Karla!

Jistě, jsem člověk mírně naivní a vím o tom. Ale že bych byl tak naivní?

A kdo mi to vůbec uvěří? Po Cizákovi už v lodi nezbyla jediná stopa. U mě doktoři s největší pravděpodobností prokážou veškeré symptomy otřesu mozku a stresu. Pak pro pořádek terén mírně pročešou a nenajdou nikoho. Počtář ti to doopravdy dokonale propočítal. Teď může třeba někde ležet zahrabaný v zemi nebo se za pomoci nějakých těžko představitelných transformací proměnit v kance, strom nebo kámen… Nebo se taky rychlostí tři sta kilometrů v hodině dál žene po silnici. Co my o nich víme, o Cizácích, obzvlášť o tak vzácných, jako jsou počtáři?

Mě pak bude čekat už jen špitál a stažení z aktivní služby. Pro jistotu. Pak nepříliš vysoký armádní důchod a práce

učitele vojenské přípravy ve škole, inženýra na závodě nebo řidiče. Budu stejně jako Kolja jezdit s finskými jogurty či s polskou šunkou a vykládat svým novým kumpánům historky o dalekých světech.

„Jsi sbalenej, Péťo?“ Na mé rameno dolehla Danilovova tlapa. Až jsem se zachvěl.

„Nnno… skoro.“

Pod jeho dobromyslným dohledem jsem popadl bundu a tašku se suvenýry – samozřejmě povolenými, já nejsem žádný pašerák! Navykle jsem přistoupil k pultu a postupně odpojil všechny palubní systémy. Teď už se lodi bude věnovat havarijní tým.

„Tenhle ptáček už si asi nezalítá,“ poznamenal suše plukovník.

Obhlédl jsem malou pilotní kabinu a polkl nasucho. Přece jen jsem na tuhle spirálu byl zvyklý, však jsem v ní absolvoval dvanáct letů…

„Nebuď smutnej. Přece nebudeš furt lítat na škrpálu. Já ti rád pomůžu. Když budeš chtít, můžeš dělat druhýho pilota na mým buranu.“

To mě tak ohromilo, že jsem se ani nezmohl na odpověď. Danilov mi nabízí místo ve své posádce! A tím pádem i ty nejzajímavější a finančně nejvýhodnější cesty!

„Pojď,“ postrčil mě plukovník lehce směrem k východu. „Vrtulník už čeká.“

Nezapomněl jsem tu ještě něco?

„Hned…“ sáhl jsem nad pult a přetrhl vlasec, na němž se pohupoval plyšový myšáček. Pak jsem strčil hračku do kapsy a provinile loupl očima po Danilovovi.

Ten se ale nerozesmál.

Když jsme vzlétali, po silnici už sem přijížděly tři zaplachtované náklaďáky plné vojáků, dvě osobní auta a obrněný transportér. Danilov si kolonu změřil spokojeným pohledem.

„Tak jaký máš plány, pilote?“ snažil se překřičet hluk motorů. „Uspořádáme tiskovku?“

Prudce jsem zakroutil hlavou – to by tak ještě scházelo, lhát na celý svět!

„Správně,“ schválil mi mé rozhodnutí. „Však voni do zejtřka počkaj.“

Už dávno jsem věděl, že Danilov není jen nejlepší pilot Transaera a pýcha ruské kosmické flotily. Slyšel jsem totiž, že je taky pracovník kontrarozvědky a majitel řádného balíku akcií naší společnosti. Asi to tak bude, protože jinak by rozhodnutí nečinil tak snadno.

„Cvakni si!“ a Danilov mi podal elegantní láhev. Pravý armagnac… Po tom šoférském hnusu se mi ještě pořád dělalo špatně od žaludku!

Poslušně jsem si lokl.

„Ten šofér byl vožralej, co?“ zajímal se věcně plukovník. Zakuckal jsem se a pokrčil rameny. „No nic, necháme ho na pokoji! Koneckonců tě přece zachránil. A tu popelnici mu zaplatíme, to nestojí za řeč!“

Vrtulník chvíli sledoval silnici a pak zabočil doprava, přímo ke Svobodnému. Já zíral na vystříhaný zátylek pilota a uvažoval o tom, jak jsem v tuhle chvíli mohl být šťastný.

Návrat z daleké cesty, zázračné nouzové přistání, povýšení a nakonec i místo v prestižní Danilovově posádce… K tomu poprask v médiích, nějaký ten řád z rukou prezidenta… To by měl děda radost!

S hlavou zabořenou do dlaní jsem se díval na přibližující se hlavní budovu kosmodromu. Pod námi se táhly sklady, pavučina kolejnic a jakési odporně špinavé, černé vodní nádrže. Před hodinou jsem tudy prolétal a byl si jistý, že brzy bude po mně. Teď se vracím, ale u srdce je mi těžko…

„Jsi v pořádku, Petře?“ naklonil se ke mně plukovník. „Nebolí tě hlava? Nelítaj ti mžitky před vočima?“

Je to skvělý chlap, to tedy ano. I když je to lampasák od tajné služby…

„Všechno v pořádku, Alexandře Olegoviči.“

Přikývl a znovu mi podal láhev.

„A pěkně do dna. Doktorům se stejně nevyhneš, Petře, to se nedá nic dělat… Vidíš, co se jich tu seběhlo?“

Vrtulník už začal klesat na přistávací plochu. Na té už skutečně stály dvě bílé sanitky.

„Nařídím, aby ti v hotelu připravili nějakej pěknej pokoj,“ uvažoval mezitím Danilov nahlas.

„To ne, Alexandře Olegoviči. Já bych radši domů,“ poprosil jsem ho.

Danilov zmlkl a zvědavě na mě pohlédl. Pak přikývl:

„No dobře. Já ti rozumím, pilote. Takže: nejdřív lékařská prohlídka, pak voběd a pak tě dopravíme do Chabarovska. Na večerní letadlo do Moskvy to stihneš.“

Kapitola čtvrtá

Doktoři mě trápili celou hodinu. Nejdřív rentgen, pak všelijaké testy, encefalograf a dokonce i gastroskopie. Z jejich drápů jsem unikal s přesvědčením, že na jásot nad mou spásou je ještě brzy. Z oběda, který mi Danilov slíbil, se vyklubal malý banket s náčelníkem kosmodromu generálem Kiseljovem a asi deseti dalšími jeho podřízenými. Reportéry, jichž se sem prý už sjelo na padesát, dovnitř naštěstí nepustili. Zato tu byli dva Američané z Delty, kteří se minulé noci vrátili z Karinnari-3 – bělozubí usměvaví šviháci.

„Na hrdinství ruských pilotů!“ pronesl první přípitek seschlý stařeček Kiseljov a obrátil do sebe svou sklenku. Američané zatleskali a já se taky musel napít.

Během dvaceti minut zavládl v malém sále chaos a hluk. Všichni povstali, rozdělili se do malých skupinek a živě se přeli o všechno možné. Uhlazený banket se rázem proměnil v čistě ruskou pitku. S hrůzou jsem sledoval, jak si američtí piloti s ruským generálem bujaře připíjejí na družbu a bratrství. Důstojníci do sebe lili koňak a vodku a zajídali to malinkými chlebíčky se šunkou a kaviárem. Měl jsem pocit, jako by lidí v místnosti neustále přibývalo. Ke stropu v mračnech stoupal cigaretový dým a v talíři se salátem, po němž jsem sáhl, se přímo uprostřed skvěly dva čadící nedopalky.

Z chaosu se na okamžik vynořil Danilov. Pohlédl na mě, pak chytil číšníka, který zrovna běžel kolem (byl to vojáček v bílém plášti), a něco mu nařídil. Za minutu mi vojáček na velkém tácu přinesl talíř boršče.

„Najez se," poradil mi plukovník, který se nečekaně objevil přímo za mými zády. „A toho kolem si moc nevšímej, lidi z toho ráno byli celý nesvý…"

Jako bych já nesvůj nebyl!

To šílenství trvalo ještě asi půl hodiny. Já se jen hrbil nad stolem, z celého srdce jsem si v tu chvíli přál, abych byl pokud možno co nejnenápadnější, a rychle jsem dojídal boršč. Jeden z Američanů se ovšem prodral až ke mně, celý se rozzářil, vytáhl fotoaparát a několikrát si mě vyblejskl. Záběr přitom vždy zásadně komponoval tak, aby se v něm objevilo i několik prázdných lahví od vodky. Pomalu se mě začal zmocňovat vztek, ale ve chvíli, kdy zmatený dav už tvořilo nejméně třicet lidí, budících dojem, jako by se plukovníci množili dělením a generálové řízkováním, se naštěstí opět objevil Danilov. Měl jsem dojem, že nepije o nic méně než ostatní, ale byl naprosto střízlivý.

„Tak tyhle fotky očekávej někde v Playboyi," potěšil mě úvodem. „Odpočinek ruského hrdiny – takhle nějak by se to mohlo jmenovat… Vytraťse k východu, já tam budu hned."

„A co…"

„To je v pořádku, svou roli celebrity už máš za sebou. Pusť to všechno z hlavy a plav."

Vstal jsem od stolu a s telecím úsměvem ve tváři jsem se začal proplétat k východu. U teď již opuštěného stolu stál pomenší ostýchavý major a ze zbylých chlebíčků sbíral do mikrotenového sáčku kousky šunky a lososa.

„Zdravím vás, Péťo!" řekl poněkud stydlivě a podal mi ruku. „Já jsem Maxim, Maxim Giller. To já jsem vás dneska naváděl…"

„Díky, Maxime," poděkoval jsem mu od srdce.

„Mám doma kočky," přiznal se mi. „Je to velice vzácná rasa – bez srsti, víte?"

Pokýval jsem hlavou.

„Tak jsem se rozhodl, že jim udělám radost… tohle je přece jen opravdové maso, a ne nějaký Whiskas!"

„Tak to jim k tomu přidejte i sýr!" poradil jsem mu.

Nadšeně přikývl:

„No ano, na tom si taky pochutnají…“

Proklouzl jsem kolem číšníků a dostal se do Kiseljovova předpokoje. Vchod tu střežili dva seržanti se samopaly. Když mě spatřili, vypjali se jako strunky. Posadil jsem se na první židli, co mi přišla do cesty, a otřel si z čela pot.

No to je hrůza!

Seržanti předváděli divy pořadové přípravy.

„Bejvaj tu takový veselice často, kluci?“ zeptal jsem se.

„Ale ne, tak dvakrát tejdně, soudruhu majore…“

„Copak vy jste tady u nás ještě nikdy nebyl?“ zajímal se druhý, o něco kurážnější samopalník.

„Ne,“ přiznal jsem se.

Obvykle jsem koukal všechny návratové formality stihnout co nejdřív, tak za půl dne. Absolvoval jsem prohlídky, podepsal předávací protokoly a odevzdal raketoplán, vzal jsem si letenku a diety a nějakým šikovným autobusem nebo vrtulníkem cestoval do nejbližšího města s letištěm, odkud jsem co nejrychleji odlétal do Moskvy. Nanejvýš jsem si dal sklenku koňaku s náčelníkem směny ve středisku řízení letů nebo jedno dvě piva s nějakým kolegou pilotem…

Bouchly dveře a v předpokoji se objevil Danilov. Seržanti znovu zkameněli.

„Tak jsi tady. Výborně,“ poznamenal spokojeně. „Takže jdem. Jo, a ten film jsem Jonathanovi osvítil…“

„Opravdu?“

„No, dělal jsem, že si ten jeho aparát chci prohlídnout a přitom jsem ho náhodou otevřel,“ ušklíbl se plukovník. „Ale teď už dělej, ať ti to neuletí.“

„Musím se eště stavit pro svoje věci…“

„Jdeme!“

Když jsme dobíhali k vrtulníku, rotor už se roztáčel. Hned vedle stál mladý poručík, který si jednou rukou držel neposlušnou brigadýrku a druhou mi podával můj malý kufřík.

„Něco jsem ti tam přihodil,“ poznamenal na půl úst Danilov. „Neboj, bomba to rozhodně není. Jen dárek pro tvýho

dědu. Bejval bych mu to zavez sám, ale musím tu eště den smrdět… Poručíku, vy tady Chrumova doprovodíte až k letadlu.“

„Provedu!“

Ještě jsme se s Danilovem na rozloučenou objali a já se vyškrábal do mašiny. Za mnou do vrtulníku vklouzl i poručík.

„Za pár dní ti brnknu!“ křikl ještě Danilov. „A pozdravuj ode mne dědu, Péťo!“

To s tím dědou mě překvapilo, ale na vyptávání, odkud ho plukovník zná, už nezbyl čas. Vrtulník zvolna stoupal.

„To bychom stihnout měli,“ podíval se poručík na hodinky. „Určitě…“

Nakonec bychom to bývali nestihli, ale start letadla společnosti Transaero z Chabarovska do Moskvy se neznámo proč o půl hodiny zdržel. Sotva jsme vyskočili z vrtulníku, přihnala se k nám stařičká volha s blikajícím nápisem FOLLOW ME! Vzápětí už jsme se přes celou letištní plochu řítili k boeingu. Poněkud pozdě jsem si uvědomil, že jsem si vlastně ani nevyzvedl letenku.

Na schůdkách stály dvě letušky a zadumaně pokuřující kapitán letadla. Poručík splnil Danilovův rozkaz doslova – dovedl mě až pod schůdky, předal mi můj kufřík, zasalutoval a vzdálil se.

„Moc mě těší!“ podal mi ruku pilot. „Já jsem Gennadij.“

Letušky se usmívaly a prohlížely si mě s netajeným zájmem.

„Nápodobně,“ ozval jsem se s rozpaky. „Já jsem Petr. Ale pokud jde o letenku…“

Kapitán se rozchechtal a vecpal mě do útrob boeingu.

„Jestli chceš, můžeš ke mně do kabiny,“ navrhl mi. „Už jsi někdy pilotoval sedmasedmdesátku? Raketoplán to samozřejmě není, ale stejně…“

„Díky, to snad radši ne,“ zakroutil jsem hlavou. Samozřejmě by se mi docela zamlouvalo odstartovat s dopravním boeingem, ale ne ve chvíli, když je plný lidí!

„No nic, kdyby sis to náhodou rozmyslel, tak přijď…“

Posadili mě do poloprázdné první třídy. Tam už se nudilo několik Číňanů a Japonců v solidních podnikatelských oblecích, pár výrazně nalíčených stárnoucích dam a také několik mladých finančníků v hypermódních šatěch z karrinarské „vlněné bavlny“. Všichni se na mě zadívali jako na povel. Japonci si vzápětí začali cosi tiše štěbetat a pak jsem byl obdařen několika zářivými úsměvy.

Úsměvy jsem poněkud nuceně opětoval, hodil jsem kufřík nahoru do police a uvelebil se do širokánského křesla vedle podřimujícího pána, zřejmě vysokého státního úředníka. Zavřel jsem oči a předstíral, že jsem hned usnul.

Nad hlavou mi cosi cvaklo a ozval se Gennadijův hlas:

„Vážené dámy, vážení pánové, společnost Transaero se vám omlouvá za malé zdržení z technických důvodů…“

Zavrtěl jsem se ve snaze zaujmout co nejpohodlnější polohu. Letadlem proběhla letuška a cosi všem cestujícím zdvořile šeptala. Pak se na okamžik zastavila u mě, zapnula mi bezpečnostní pás a spěchala dál. Boeing pomalu roloval na start.

„Jsem nesmírně potěšen, že mohu na palubě našeho letadla uvítat statečného kosmonauta Petra Chrumova, jehož hrdinství zachránilo tisíce lidských životů,“ pokračoval mezitím kapitán. Všichni cestující první třídy se pohotově roztleskali. Nezbylo mi než oči zase otevřít a rozdat ještě pár křečovitých úsměvů.

Ale nevadí – ono tohle břímě slávy nikdy není nadlouho. Boeing se mezitím zvolna rozběhl po ranveji, nemotorně vzlétl a vzápětí nasadil k táhlému oblouku. Cestující ve svých křeslech ztuhli a srdnatě se zahleděli před sebe. Pohlédl jsem oknem ven na vzpínající se letištní plochu, volně jsem vydechl a uvolnil se.

Brzy už budu doma.

Kdyby nikomu, tak dědovi o tom svém dobrodružství vyprávět musím.

Po zádech mi přeběhl chlad.

Veliká je moje rodná země!

Dokonce i když přes ni přelétáte americkým tryskovým letadlem.

Cesta trvala skoro šest hodin. Docela jsem se vyspal, jen jednu chvíli jsem se po laskavém šepotu letušky na chvilku probudil a najedl se. Všechno by vlastně bylo báječné, kdyby se v této chvíli po planetě Zemi nepromenoval počtář. Cizák. Lstivý a úskočný nepřítel, jehož jsem do svého domova vpustil já sám. Co jsem to vyvedl?

V polospánku se mi zdálo cosi zcela šíleného. Po vrcholku betonové přehradní hráze se plazil reptiloid, opásaný kulometnými pásy. Jeho malá očka se zrádně leskla. Připravoval nějakou diverzi, protože v dáli se tyčily antény skobáckého štábu. Počtář teď vyhodí vodní elektrárnu do vzduchu, antény přestanou fungovat a Země zbavená obrany padne do cizáckých rukou…

Asi jsem v dětství četl až příliš mnoho knih o špionech. Děda má celý jeden pokoj zastavěný knihovnami s detektivní a špionážní literaturou. A jen si v nich číst mu nestačí, on si z nich s notebookem na kolenou dělá excerpta…

„Za několik minut náš stroj přistane na letišti Šeremeťjevo jedna. Vraťte se na svá místa, zapněte si bezpečnostní pásy a během přistání prosím nekuřte…“

Nad Moskvou se právě stmívalo. Boeing hladce přistál a dojel k terminálu. Mí sousedé se chvatně chystali k odchodu a halili svá těla v drahých oblecích do neméně drahých kabátů, plášťů a bund. Nějaká starší dáma mě obdařila pronikavě tajemným pohledem, kdežto můj rozespalý soused prudce zakroutil hlavou a vytřeštil na mě oči tak, jako by vůbec nechápal, kde jsem se vedle něj vzal.

„Petře!“ zavolal na mě ze dveří pilotní kabiny Gennadij a zamířil ke mně. „Zrovna mi oznámili, že venku na tebe čekají novináři… Co ty na to?“

V mé tváři si zřejmě přečetl všechno. „Jasně, tak jdem.“

A tak jsem společně s kapitánem a jednou letuškou vystoupil přímo na letištní plochu. Kráčeli jsme po betonu ke služebnímu východu. Vzduch byl vlhký a těžký jako před deštěm.

„Kam se teď chystáš?“ zajímalo kapitána.

„Domů.“

„Do Hvězdného městečka?“

„Ale ne, normálně domů. K dědovi do Peredělkina.“

„A čeká tu na tebe někdo?“

„Jedině novináři.“

„No, dobře. Tak se měj. A až s námi příště poletíš, tak se stav u mě v kabině.“

Přikývl jsem a podal pilotovi ruku.

„Možná se nakonec stane, že já taky…“ Pilot se ostýchavě usmál. „Každopádně jsem si podal žádost.“

„Ale tam přece berou jen vojenský piloty,“ vyhrkl jsem nechápavě.

„To už neplatí. Před týdnem vyhlásili, že do astrokurzů berou každého s průkazem obchodního pilota.“

To jsou mi věci…

„A jak je mezi hvězdami?“ zeptal se ještě kapitán. Naprosto vážně a bez ironie.

Podíval jsem se na letištní budovy, na bloumající autobusy a girlandy přistávacích světel.

„No, vcelku normálně…“

Vstoupili jsme do budovy.

Vrátit se domů je ohromná věc. To člověka přejde i stesk po jumpové euforii. Vstoupil jsem služebním vchodem do budovy, rozhlédl se a vydal se napříč letištní halou. Všude se tu motali lidé, kteří do bývalé ruské metropole zrovna přiletěli nebo se naopak na cestu teprve chystali, všude zářily třpytné výklady obchodů. Kosmonaut, který se ještě včera motal někde v mezihvězdném prostoru, tady nikoho nezajímal.

Což bylo báječné.

Když už jsem se chystal vlézt do taxíku, najednou jsem zaslechl křik:

„Petře! Chrumove!“

Ztěžka mě dobíhal kapitán boeingu.

„Sakra…“ Zastavil se a rychle oddechoval. „Měl jsem co dělat, abych tě dohnal.“

„Co se děje?“

„Venku na tebe čeká auto. To by mi utrhli hlavu, kdybych ti to nestihl říct.“

„Ale proč?“

Pilot jen otráveně mávl rukou. Z letištní haly jsme vycházeli obklopeni vlezlými nabídkami:

„Já nejsem drahej, pánové… Tak kam to bude, mládenci? Potřebujete někam do centra?“

Gennadij se na taxikáře zaškaredil a vysvětlil mi:

„Včera tu někoho z našich okradli. Taky… nasedl do černýho taxíka. Tak ho zmlátili a o všechno obrali. Proto firma vydala pokyn, že z letiště bude všechny vozit služebníma autama.“

„A koho to zmlátili?“

„To nevím. Ale to ti určitě řeknou.“

Došli jsme na stanoviště služebních vozů. Gennadij se rozhlédl.

„Támhle je to… To šedivý volvo. Zatraceně, ještě že jsem tě dohnal…“

Služebních aut jsem využíval často, jenže dřív jsme z letiště směli jezdit i soukromě.

Nějak mi nelezlo do hlavy, že někdo může zmlátit a oloupit kosmonauta. Jednoho z těch, co v Galaxii bojují o to, aby v ní své místo měla i Země.

„Měj se, Petře…“ Pilot mi podal ruku. „Jsi dobrej kluk…“

„Jenže?“ napověděl jsem mu.

„Jak to myslíš?“ zrozpačitěl Gennadij.

„*Jsi dobrý kluk, jenže…*“

Pilot přikývl:

„Asi to tak bude. Dobrý, jenomže až moc. Až moc seriózní. Tak se měj…“

Posadil jsem se dozadu. Na předním sedadle vedle řidiče volva seděl ponurý bodyguard z firemní bezpečnostní služby.

„Ty jsi Chrumov?“ přesvědčil se řidič.

„Jo. Vy tu na mě čekáte?“

„Už přes hodinu. Mělo to zpoždění. Kam pojedeme?“

„Do Peredělkina.“

Řidič přikývl:

„Rozumím. Už jsem tě tam jednou vez, vzpomínáš si?“

Pro jistotu jsem přikývl.

„Ta pakáž už taky neví, co by roupama dělala,“ zavrčel řidič. Auto vyklouzlo z parkoviště a prudce se rozjelo po široké silnici. „Teď musíme všechny naše lidi vozit až domů.“

Asi minutu jsem naslouchal jeho výlevům o černých taxikářích, výbuchu kriminality i věčných slibech primátora Poljankina, že s tímhle prokletím bude jednou provždy skoncováno – až jsem z toho všeho najednou začal dřímat.

Když jsme přijeli do slavné spisovatelské osady, byla už úplná tma. Řidič mě vzbudil a já ochrance u vjezdu ukázal svou propustku. Blížil se večer, už druhý večer tohoto dne, ale protože jsem spal, zrodil se ve mně pocit, jako by tentokrát bylo opravdu světlo jen pár hodin.

„Teď doprava,“ zavelel jsem. „A u Pasternakovy vily ještě jednou…“

„Která to je?“

„Přece támhleta…“

Řidič mistrovsky odbočil do úzké uličky a zeptal se:

„Ten Pasternak je taky vod naší společnosti?“

Vyrazilo mi to dech a já honem nevěděl, jak zareagovat.

„Ačkoli ne, ten se snad menuje Patěrnyj,“ zauvažoval řidič. „A jo! To bude ten spisovatel, žejo?“

„Jo,“ přikývl jsem bezbranně. „Spisovatel. Básník. Dost slavnej…“

Řidič spokojený se svým vzděláním si začal tichounce pohvizdovat. Kamenný zátylek bodyguarda se nečekaně pohnul a nečekaně měkký, kultivovaný hlas pronesl:

„Být slavný není pěkné…“

Tahle náhodná setkání jsou moc divná věc… Auto mezitím zastavilo u dědova domku a já vystoupil. Snažil jsem se ještě prohlédnout si bodyguardovu tvář, ale nic z toho nebylo, v autě byla tma.

„Díky, kluci,“ řekl jsem jen. Volvo hladce odšelestilo.

A já zůstal sám s dědou.

Kdybych řekl, že se dědy bojím, nebyla by to pravda. Nebál jsem se ho ani jako malé dítě. Kluci se obvykle trochu bojí svých otců – a to je správné. Jenže já v životě neměl příležitost zjistit, co je to laskavá maminka a přísný otec.

Moji rodiče zahynuli. Byly mi tehdy teprve dva roky. Spadli s letadlem; bylo to zpropadené tučko stočtyřiapadesátka, tedy mašina, kterou měli z provozu stáhnout už někdy v devadesátých letech minulého století. A mě pak vychovával dědeček – pokud se tomu dá říkat výchova.

Chvilku jsem přešlapoval před brankou. Zamčená nebyla, protože celé Peredělkino mělo dokonalou ostrahu.

Teď si to zkrátka pěkně odskáču.

Strčil jsem do branky a vstoupil dovnitř. Za stromy v zahradě zářila okna domu – jedno tlumeně dole v předsíni a druhé jasněji; to vedlo do dědovy pracovny v prvním patře. Těsně před domem se od stromů odlepil němý černý stín a vrhl se ke mně. Zůstal jsem stát a dovolil jsem Tyranovi, aby mě očichal. Teprve pak jsem se zeptal:

„Tak co? Poznáváš mě?“

Kavkazský ovčák je pes, jak má být. Tyran asi pět vteřin studoval mé kalhoty a pak se položil napříč přes chodník. Teď se bude dožadovat pozornosti, mizera. Nevím, jak to přijde, ale to zvíře se mě za celé čtyři roky svého psího života prostě nenaučilo vnímat jako pána. Chápalo mě spíš jako kumpána pro své hrátky, popřípadě jako nástroj na škrabání břicha.

Přinejmenším v této chvíli jsem si v jeho očích přečetl přesně tohle.

„Ty si teda pěkně drzej, kamaráde," řekl jsem vyčítavě a psa překročil. Vytáhl jsem z kapsy klíč a začal odemykat. Tyran se ze všech sil snažil tvářit, že mu to vůbec nevadí a že si na chodník lehl jen proto, aby si trochu odpočinul.

Vstoupil jsem do domu a pečlivě za sebou zavřel. Ochranka je dobrá věc, pes v zahradě svůj Pedigree Pal taky nežere jen tak zbůhdarma, ale spolehlivý zámek je spolehlivý zámek.

„Nejsi unavený, Péťo?"

Znehybněl jsem a pohlédl nahoru točitým schodištěm, které vedlo z předsíně do patra. Puklý stařecký hlas ke mně zaznával z pracovny. Děda si určitě nechal dveře otevřené, aby slyšel, až přijdu.

„Ne, dědo!"

„Tak pojď nahoru!"

S lehkým smutkem jsem se podíval na dveře svého pokoje. Teď kdybych se tak mohl svalit do své měkké, mírně rozviklané a rozvrzané postele, která mi právě proto byla ještě bližší… A pustit si z přehrávače třeba mořský příboj… Nebo ne, spíš otevřít okno dokořán a naslouchat zvukům sadu…

„Tak Petře Daniloviči!" zařval děda.

„Už jdu!" vrhl jsem se ke schodišti.

Schody byly nízké a pohodlné, asi proto, aby z nich stařičtí ruští spisovatelé nepadali a nepůsobili tak národní literatuře nenahraditelné ztráty. Cestou do prvního patra jsem opsal celý kruh. Dveře do pracovny byly opravdu otevřené, kdežto od těch ostatních, už dávno a jakoby navždy zavřených, vanula tma a osamění. Je to tu, marná sláva, dost ponuré – jak se tady asi dědovi beze mne žije?

Ale seznamte se: Andrej Valentinovič Chrumov, bývalý psycholog a spisovatel, bývalý účastník jednání planety Země s galaktickým Konkláve, muž, kterému se říkalo Himmler kosmického věku, tlustý sedmdesátiletý stařec a jinak můj děd…

Seděl v prastarém koženém, kdysi hnědém křesle, které ovšem společně s jeho vlasy za ta léta téměř zbělelo. A mlčky si mě prohlížel. Na stole svítil displej notebooku, kdežto v rohu místnosti na chatrné knihovničce trůnil a tiše brumlal televizor.

„Co je, dědo?“ zeptal jsem se tiše.

Pomalu vstal, došel až ke mně a objal mě. Jsem o hlavu vyšší, ale teď jsem si opět připadal jako malý chlapec.

„Ty bídáku,“ zašeptal děda. „Ty jsi přece takový bídák, Peťko… V televizi nejdřív hlásili, že jsi havaroval…“

„Skutečně?“ zděsil jsem se. Uměl jsem si představit, jak asi v tu chvíli dědovi bylo!

„No, řekli, že ses zřítil ve chvíli, kdy jsi raketoplán stočil tak, aby nespadl do města…“

„A tys tomu věřil?“

Děda poodstoupil na vzdálenost natažené paže a upřeně se na mě zadíval.

„Já? No samozřejmě. Copak ty bys udělal něco jiného?“

Neřekl jsem nic.

„Půl hodiny jsem čekal na další zprávy. Telefon jsem radši utrhl. Až konečně oznámili, že raketoplán nouzově přistál na silnici.“

Děda se tiše, kašlavě zasmál.

„Tak jsem se uklidnil. Protože havarovat ve snaze uchránit před zkázou lidi bys mohl. Ale zabít se při nouzovém přistání nikdy!“

„Proč?“

„Proto!“ odsekl děda a znovu se vrátil k obvyklému tónu. „Prohlídli tě doktoři?“

„No jistě!“

„Máš nějaké zhmožděniny nebo zlomeniny?“

„Vždyť tu před tebou normálně stojím! To víš, že ne.“

Děda přikývl a odšoural se ke křeslu. Já se posadil na vysokou vídeňskou židli v koutě. To jsem měl rád už od dětství – sedět v koutku a sledovat, jak děda pracuje. Občas mi dovolil, abych si nahoru přinesl svůj malý počítač, postavil si

ho na roh psacího stolu a dělal si tu vedle něj úkoly. A když měl dobrou náladu, propojil oba počítače kabelem a pak jsme si v klidu zahráli nějakou strategickou hru…

„Tak vykládej," usadil se děda zpátky do křesla. „Nebo ne, ještě počkej."

S lehkými rozpaky uhnul očima a vytáhl ze zásuvky stolu obrovitý křišťálový popelník, sirky, dýmku a váček s tabákem. Já samozřejmě cítil, že dnes už kouřil, ještě než jsem vešel do pracovny, ale nic jsem mu nevyčítal.

Jenže se už dávno nestalo, že by se děda k dobrovolné otravě vlastního organizmu odhodlal přímo přede mnou.

„Během přípravy přistávací trajektorie," začal jsem a zoufale se zadíval na fotografii na zdi. Byla na ní maminka, tatínek a já, ještě docela maličký, kudrnatý a blonďatý. Tvářičku jsem měl hloupou a zarputilou.

„Počkat," zarazil mě děda a rozdýmával svou lulku. „Detaily tvého přistání jsou mi k ničemu. Já chci vědět, co se stalo na Hixi."

A je to tady.

Nic jiného jsem ostatně od dědečka očekávat nemohl.

„No… naložil jsem… kortrizon…"

„Ale Péťo, chlapče zlatá… Nejdřív mi řekni, kdo přesně to je! Alaři, počtáři nebo Kualkuové? Klidně mluv, tady nás nikdo neuslyší."

„Počtáři," zašeptal jsem.

Děda vypustil ke stropu obláček bílého dýmu, vonícího spíš po koření než po tabáku, a přikývl:

„Já bych si býval vsadil spíš na Alary… Jsi si jist, že v tom nemají prsty oni?"

„To nevím," přiznal jsem se a nerozuměl vůbec ničemu.

„Já tě přece učil, Péťo, že záporná odpověď nikdy není informačně dost nasycená…"

„Možná ano."

„Výborně. A teď pěkně popořádku."

„Hixi. Naložil jsem kortrizon. Start proběhl normálně. V okamžiku, kdy jsem se dostal na oběžnou dráhu, jsem těsně minul křižník, alarskej křižník…“

Děda se spokojeně zazubil.

Vzdal jsem veškeré pokusy něco pochopit teď hned a poctivě jsem líčil, co se seběhlo dál. Nejdřív jsem dědovi stručně přiblížil prehistorii, a pak podrobně vyložil všechno od chvíle, kdy se na scéně objevil počtář – pokud se o maličké pilotní kabině spirály dá vůbec mluvit jako o scéně…

„Výborně,“ shrnul zatím řečené děda. „Dokonce znamenitě.“

„Já tomu absolutně nerozumím,“ přiznal jsem se.

„Nerozumíš čemu?“

„No co s tím maj společnýho Alaři…“

„Co ti zabránilo v tom, abys provedl předepsanou prohlídku před jumpem?“

„No křižník…“

„Tak vidíš. Kvůli nouzovému jumpu jsi za prvé počtáře neobjevil a za druhé jsi od Hixi odskočil po špatně propočtené dráze. A nakonec jsi byl nucen souhlasit s pomocí Cizáka.“

„Takže to na mě všechno nalíčili? A on mi lhal?“ Už bych se tomu ani nedivil.

Jenže děda zakroutil hlavou:

„Proč by ti lhal? On ti prostě vyložil jen část pravdy. Tohohle pronikání na planetu Zemi se nezúčastňují jen živé počítače, ale i militantní hlodavci.“

„A k čemu to je zrovna Alarům?“

„Péťo… Tebe mate efekt, který pronásleduje všechny kosmonauty. Alarské bitevní lodi jsou nejsilnější, které jsou v rámci Konkláve známy. Nepřipadá ti podivné, proč právě Alaři musí budovat a udržovat v chodu tak obrovitou a nákladnou kosmickou flotilu? Jednoduše proto, že jsou taky v pasti, Péťo. Stejně jako my nebo počtáři. Alaři tvoří bojovou gardu Konkláve. Části jejich rasy může tahle úloha vyhovovat, ale určitě ne všem. Kdyby byli militantní od přírody, tak už by

se dávno navzájem vyvraždili nebo by se vrhli na všechny další Cizáky.“

Dědeček si odkašlal, vyklepal dýmku a začal si ji nacpávat znovu.

„Vznikla klasická situace,“ řekl téměř potěšené. „Jsou tu přinejmenším tři vesmírné rasy, jimž současný status quo nevyhovuje. Tři rasy, které si připadají vykořisťované, které se cítí být otroky, nucenými sehrávat nadiktovanou úlohu. Kdybys tak věděl, jak dlouho jsem na tenhle okamžik čekal!“

„Ale co počtář? Jak ho teď najdeme?“

„Najdeme? A proč? Ten si nás hravě najde sám. Přesněji řečeno mě.“

Pokud jsem si u dědy něčeho ještě nikdy nevšiml, tak je to megalomanie.

„Ale dědo… Ty přece nejsi ani generální tajemník OSN, ani ruskej prezident!“

„A k čemu by mi to bylo?“ vyprskl opovržlivě starý pán. „Snad si nemyslíš, že bych tohle křeslo vyměnil za křeslo Mbany Monteneba nebo Alexeje Šipunova? To bys mě rozesmál!“

„Takže ty si myslíš, že počtář se opravdu vypravil za tebou?“

„No samozřejmě! Uvědomuješ si, jak si sám říká? Karel! Karel Gott…“ Dědeček se zalykavě rozesmál. Já ale absolutně nechápal, proč počtáři nadává do bohů!

„Dědo,“ pípl jsem žalostně. Zhruba stejným tónem, jako když mi nevycházela diferenciální rovnice nebo když jsem nebyl s to nacpat si do hlavy paragrafy Galaktického kodexu – s tím jejich oficiálně troj smyslným výkladem a křížícími se odkazy…

„Jsi unavený, Péťo! Musíš se trochu vyspat. A já bych měl ještě chvíli přemýšlet.“

Vstal jsem – když mě děda posílá do postele, vzdorovat nemá smysl. To vím už od dětství. Nakonec jsem se ale stejně zeptal:

„Takže… ty se na mě nezlobíš? A nepovažuješ mě za zrádce?“

Děda odložil dýmku a ohromeně se na mě zadíval:

„Ale Péťo! Vždyť sis vedl skvěle! Udělal jsi přesně to, co bylo třeba udělat! Kdyby se udělovala nějaká Nobelova cena za výchovu, tak bych na ni měl zcela nesporný nárok!“

A já rychle zařadil zpátečku. Děda skoro žádné nectnosti nemá, ale jakmile přijde řeč na Nobelovku, je lepší rovnou utéct. Jinak bych si znovu musel poslechnout, jak dědeček tu Nobelovku nedostal, a to jen proto, že zbabělí potentáti si prostě netroufli udělit autorovi *Manifestu odsouzenců* a *Úvodu do psychologie ne-lidí* toto jednoznačně zasloužené ocenění.

Konečně jsem se vyspal. Ve své posteli, se šuměním deště za otevřeným oknem. Ale hlavně jsem díky dědovi byl dokonale klidný. Protože když si *on* myslí, že zavlečení počtáře na Zemi není žádné neštěstí, tak je všechno v pořádku.

Probudil jsem se pozdě. Nebe bylo zatažené těžkými mraky. Pršelo a někde dole na verandě chvílemi tlumeně skučel Tyran. Má tam hotový palác, ale teď se mu zřejmě zachtělo spíš lidského obydlí. Vstal jsem, protřel si oči, vyběhl do předsíně, pustil psa do domu a myslel si, že ještě usnu. To už se mi ale nepodařilo.

Tak jsem zapnul televizi a z postele se podíval na poslední zprávy, nahrané přesně před hodinou.

Mluvilo se tam o neobvykle vysoké úrodě v nečernozemní oblasti Ruska, kterou se nějak nedaří sklidit, o jakýchsi celních sporech s Velkou Čínou, o projevu amerického prezidenta Murphyho, a pak se zmínili i o mně. Pustili počítačovou animaci, znázorňující přistávací manévr mé spirály, a jakýsi odborník z Roskosmosu, kterého jsem neznal, líčil jednotlivé možné varianty nouzového přistání. V materiálu se mihl i záběr přistávajícího raketoplánu; nebyla to spirála, ale buran, ale kdo z laiků to během pouhých tří vteřin pozná? Nakonec jsem se objevil i já osobně, jak s Koljou hodujeme u rozbitého

ikarusu. Chválili mě tam, a to dost. Celý jsem zrudl a zprávy jsem z paměti televizoru vymazal.

Dneska mě snad nechají na pokoji a já budu pěkně doma. Společnost je v tomhle ohledu docela noblesní. Zato zítra začne vyšetřování jak v Transaeru, tak v Roskosmosu, a já budu muset dávat interview a líčit kolegům okolnosti svého zázračného přistání…

Ach jo…

Šel jsem do koupelny, umyl jsem se a pak vyběhl do patra, ale u dědy bylo ještě naprosté ticho. Tak jsem si v kuchyni namazal pár chlebů, udělal si konvici čaje a vrátil se do svého pokoje. Na stole ležela dědečkova knížka *Místo pod hvězdami*. Zpočátku jsem jí nevěnoval pozornost, ale pak jsem si uvědomil, že obálka je trochu jiná. Objevilo se tu víc názvů kosmických ras v podobě krvavě rudých slov na klasickém černém „kosmickém“ pozadí. Ukázalo se, že je to nové vydání, jako obvykle v podobných případech „přepracované a doplněné“.

Usadil jsem se u okna a s krajícem chleba v ruce jsem si knihu prolistoval. Na první pohled se v ní nic zvláštního nezměnilo. Stále tytéž „tři Chrumovovy postuláty“, jedovaté pošklebky na adresu amerického astrofyzika a kontaktového optimisty Moldera i stručné a nelítostně zlé charakteristiky všech známých kosmických ras. Prolistoval jsem si hlavně stati věnované počtářům a Alarům.

Je to možná zvláštní, ale právě o těchto rasách psal děda přímo s nenávistí. Kdyby člověk tomuhle textu bezvýhradně věřil, pak by právě oni byli našimi zapřísáhlými nepřáteli anebo ještě přesněji nejzuřivějšími konkurenty…

Pak jsem otevřel úvod a přečetl jsem si:

„Galaktická rodina – to není jen všeobecné konstatování. Za tuto rodinu jsme oprávněni považovat devět silných ras, které pospolu žijí už asi tisíc let. Vzniká tedy ale otázka: Jak se k této rodině vztahují mladé a slabé rasy jako Alaři, lidstvo, počtáři, Kualkuové, mihotavci, Dženšové, nepojmenovatelní nebo prašníci? V tomhle seznamu bychom klidně mohli

pokračovat, protože počet mladých a slabých ras je o řád větší než počet ras silných. Rozdíl mezi Silnými a Slabými není na první pohled příliš zjevný. Alarské bitevníky jsou mnohem silnější než lodi Daenlů. Počtáři jsou zase bytosti nesrovnatelně inteligentnější než Hixané. Jenže všechny rasy, jež považujeme za slabé, mají jeden nesmazatelný cejch – úzkou specializaci.

Tak tedy – co jsme pro Galaktickou rodinu my? Děti, nebo nalezenci?

Kdybychom chtěli analogie s lidskou společností budovat dál, můžeme uvést i takovýto příklad: Rodiče mají právo vychovávat své děti tak, jak se jim to jeví nejperspektivnější. Chlapci s absolutním sluchem pomůžeme stát se hudebníkem, kdežto pohybově nadanou holčičku může čekat kariéra baletky. Máme na to právo – jsou to naše děti, a právě my proto víme, jaká cesta by jim v budoucnu mohla přinést úspěch.

Silné rasy ovšem nejsou našimi rodiči a role kosmických vozků, která nám byla vnucena před dvěma desetiletími, není snem lidstva.

Co bychom asi řekli o lidské rodině, která by si vzala na vychování bezmocné děti a respektovala přitom hlavně svůj zájem? Jak bychom se dívali na lidi, kteří z fyzicky zdatného hocha vychovají dřevorubce, kdežto z hubeného a mrštného zase kominíka, a to bez ohledu na to, jakou životní cestu by si chtěli zvolit oni sami? Základem lidské civilizace byla vždy pružnost, přizpůsobivost a univerzálnost, a to nejen v rámci celé společnosti, ale i na úrovni jedince. Teď jsme byli umístěni do Prokrustova lože. Dnes ještě žijí ti, kdož na budoucnost, jež nám byla vnucena, dřív ani nepomysleli. Jenže přijde ještě jedna či dvě další generace, a tento proces bude nezvratný. V psychologii lidí se nadlouho a možná dokonce navždy usadí smíření s rolí, již nám naoktrojovali Silní…“

Zavřel jsem knihu a odložil ji. A zaposlouchal se – shora už se ozývaly nejasné zvuky, které signalizovaly, že se dědeček probudil.

Asociace má moc rád! A to mě přitom vždycky učil: „Nevěř srovnávání! Nevěř falešným analogiím! Ty vždy vypovídají jen o osobnosti autora, nikoli o podstatě problému!“ Jenže sám něčím takovým nikdy neopovrhne. Přinejmenším ve vysokonákladových publikacích typu *Místa pod hvězdami.*

„Péťo!“ ozvalo se shora. „Už jsi vzhůru?“

Když jsem vyšel k němu nahoru, zrovna končil nějaký telefonát:

„Ano, Mášenko… Děkuju ti, zlatíčko. Bolehlav? No jistě, ten vem. Ty jsi zkrátka moje bylinkářka… No jistě, to vem taky. Ale nezapomeň ani na…“

Děda se na mě zadíval trochu rozdurděně, jako by býval netušil, že se dostavím tak rychle, ještě než stačí dotelefonovat. Kývl hlavou směrem k židli a pokračoval:

„A co nesmrtník? No to je škoda… Nebo vášnivec? Děvenko moje zlatá… Co já bych si bez tebe počal. Vášnivec se nám rozhodně hodit bude. Už jste to naložili? Tak výborně, čekám tě. Konečně se seznámíš s Péťou. Sedí tady hned vedle mě. Tak ahoj.“

Byl to podivný rozhovor. Děda se s Mášou, o níž jsem nevěděl naprosto nic, bavil jako s milovanou vnučkou. Jenže já žádné sestry ani sestřenice neměl.

O léčivé rostliny se přitom dědeček nikdy nezajímal a květiny mu byly přísně vzato lhostejné. Jak to tak vypadá, mluvilo se v narážkách a jinotajích, kterým rozuměli jen oni dva. Znepokojila mě zejména ta poslední replika o tom, že sedím hned vedle. Jako by děda naznačoval: musíš počkat, teď mluvit nemůžu…

Děda zavěsil a asi minutu mlčel. Pak řekl:

„To je aspirantka z mého pitěrského ústředí. Moc nadaná holka. Nebál bych se ani slova geniální… samozřejmě ve svém oboru.“

„Myslíš ve fytoterapii?“ zašpičkoval jsem.

„Taky by se to tak dalo říct.“ Děda si povzdechl. „Večer si budeme muset vážně promluvit, Péťo. Velice vážně. Máša přijede po poledni… Je nejvyšší čas, abyste se seznámili.“

Proboha, snad mě ten děda nechce oženit?

„Nene, matrimoniální záležitosti nás teď nezajímají,“ osvědčil děda svou schopnost uhodnout tok mých myšlenek. „Nemohl bys teď hned zajet do města?“

„Jistě, samozřejmě.“

„Tak tam něco nakup. Nějaké chuťovky. Kup taky láhev dobrého šampaňského. A pár lahviček Baileysu a Advocaata. K tomu dejme tomu půl libry kaviáru. Pět zuchrů libové šunky a když seženeš, tak betten dobrého telecího…“

Už je to tu zas. Tohle je klasická dědova zábavička – vychrlit na člověka spoustu úkolů najednou a uvádět k tomu jednotky měr a vah z celého světa i celého vesmíru. Říká tomu paměťový trénink… Dodneška si vzpomínám, jak se celá třída chechtala, když jsem celý zpitomělý z úkolů, které mě čekaly po vyučování, spočítal školní matematickou kontrolku v hixanské číselné soustavě…

„To je všechno?“ zeptal jsem se pro jistotu, když dědeček skončil.

„Všechno. Máš peníze?“

Zauvažoval jsem, kolik mám u sebe hotovosti.

„Ale jo. A co se dneska chystáme slavit?“

„Přece tvůj zázračný návrat!“ podivil se.

„Promiň, dědo,“ zjihl jsem rozpačitě. „Jasně. Tak já běžím…“

Dědeček si povzdechl.

„Běž. A nezapomeň si natankovat plnou, v Moskvě prý jsou zase nějaké problémy s benzinem.“

Přikývl jsem a vyběhl z pracovny ven. Hodil jsem přes sebe plášť, písknul na Tyrana a vyšel ven do deště. Garáž nemáme postavenou zrovna šikovně – je daleko od domu, protože se patrně počítalo s tím, že k autu dostanete i povolného a nepromokavého šoféra.

Zatímco jsem se schoval pod stříšku nad vraty a mořil se s visacím zámkem, Tyran nadšeně lítal kolem mne. Zřejmě doufal, že ho vezmu s sebou. Jenže to tedy ne. Za prvé by hrozně zmazal sedadla, když je všude tolik bláta. A za druhé, když už je v Moskvě tolik zlodějské verbeže, ať má dům spolehlivého hlídače.

„Strejdo Péťo!“

Tyran si asi řekl, že opomněl hrozící nebezpečí a zavrčel. Chytil jsem ho proto za obojek a zamával na kluka, který se zrovna protahoval plotem.

„Víte, že jste byl v telce?“

„A jaký to bylo?“

„No hustý.“

Aljoška byl syn podnikatele, který si buď pronajal nebo koupil jednu ze sousedních vil. Výborný kluk.

„A kde jste to byl, strejdo Péťo?“

Dělá, jako by to nevěděl, lišák. A přitom se už měsíc před odletem zajímal o to, kdy poletím na ten Sirius.

„Na Hixi-43.“

„To je u Siria?“

„Jasně.“ Konečně jsem ten zámek přemohl.

„Jsou tam nějaký pěkný kamínky?“ zajímal se zamyšleně Aljoška.

„To víš, že jo. Několik jsem ti jich přivez.“

„Jé!“ zajásal a nadšeně nadskočil. „Děkuju, strejdo Péťo! Takový kamínky ze Siria určitě nikdo z kluků nemá!“

Asi to musí být senzační, když může člověk v dětství dávat dohromady takovouhle sbírku malých kousíčků cizích planet. Brát je do hrsti a představovat si sebe sama jako odvážného pionýra dalekých světů. Povzdechl jsem si. No ano, pionýra. Jestlipak se někdy dočkám dne, kdy my lidé budeme mít nějakou Zemi-2?

„Stav se, ale pozdějc,“ požádal jsem ho. „Já teď musím zajet do města.“

Aljošku jsem asi dost zklamal, ale snažil se nedat to na sobě znát.

„Tak jo.“

„A nechceš si do Moskvy vyrazit se mnou?“

„Ne, mám hrozný práce…“ A chlapec zamával nad hlavou velkou sítí na ptáky. „Musím na lov.“

„Kolik už jsi nalovil vrabců?“

„Ani jednoho. Jsou nějaký vyjukaný,“ povzdechl si Aljoša. Tomu asi o kapesné nešlo, spíš o ukojení lovecké vášně. „Strejdo Péťo, a fakt je ty Cizí nejedí?“

„Ne. Organický sloučeniny z jiný planety jsou pro ně jedovatý.“

„Jak z jiný planety?“

„No pro Cizáky jsou přece vrabci z jiný planety, ty trumbero.“

Aljoška se pleskl dlaní do čela.

„No a létající živí tvorové jsou v celý Galaxii velká vzácnost,“ vysvětloval jsem mu dál. „Maj je tam pro ozdobu. Ve velkejch voliérách, aby mohli lítat. Ve skutečnosti se ptákům u Cizích žije líp než tady na Zemi.“

„Tak to je výborný,“ řekl chlapec naprosto vážně. „Protože kdyby je měli jíst, tak to je teda nelovím. A zahrajete si se mnou večer? Dostal jsem takovou novou hru, tak nějak jako… fruktální…“

„Fraktální.“

„Jo! Plovoucí fraktální grafika s mimořádným rozlišením. To je teda něco!“

„Uvidíme. Jestli mi děda dovolí připojit se přes telefon na net, tak si to rozdáme.“

Aljoška chápavě přikývl – tyhle problémy dobře znal… Ještě jsem mu zamával a šel nastartovat auto.

Kapitola pátá

S tím benzinem měl dědeček pravdu. V každém případě jsem si povšiml, že aut je v moskevských ulicích opravdu málo. Nejdřív jsem zamířil rovnou k Jelisejevovu lahůdkářství, ale pak jsem si vzpomněl na prosbu Elsy Schröderové. Naštěstí jsem na sobě pořád měl leteckou bundu Transaera a dopis trpělivě čekal v její náprsní kapse. Povzdechl jsem si, zabočil do Ogarjovovy, vydal se zpátky a nakonec jsem starého žigula, s nímž se děda nechtěl rozloučit zvláště z důvodů vlasteneckých, zaparkoval přímo proti hlavní poště.

Rychlosti naší pošty věru moc nevěřím. Nejlepší bude dopis hodit přímo tady, to se do toho Frankfurtu určitě dostane dřív.

Vsunul jsem do parkovacího automatu na chodníku minci a rozběhl se na poštu. Několik kolemjdoucích si mě prohlédlo s mírným zájmem, ale nezdálo se, že by mě někdo poznal.

Sláva věru nemá dlouhého trvání. To kdybych před padající spirálou zachránil přímo Moskvu, obyvatelé bývalého hlavního města by mě asi poznávali několik let. Ale takhle…

Za dopis jsem musel ještě připlatit. Své kosmodolary jsem vyměnil za ruble, nalepil jsem na obálku dvě třicetikopějkové známky a hodil dopis do schránky přímo v hale. Zdráv buď, pane Schrödere, ty spořádaný německý buržoo. Tvé krásné ženě se po tobě stýská, srdečně tě zdraví.

Odjíždět s autem ze zaplaceného parkovacího místa by byla hloupost, a tak jsem ty dva bloky přešel pěšky a vnořil jsem se do voňavých útrob Jelisejeva.

Podívaná na hojnost dobrého jídla je vždycky příjemná. Já jsem jinak vůči gastronomickým svodům dosti lhostejný, ale

tady mi jakési atavistické instinkty vstříkly adrenalin do krve a začaly mi našeptávat: Všechno! Ber všechno – a co nejvíc!

Se zjevnou snahou instinkty potlačit jsem vyrazil mezi regály a pulty. Jako první mi do oka padla šunka – libová, přesně jak si dědeček přál. Kývl jsem na usměvavou prodavačku, provedl v hlavě jednoduchý početní úkon a vyhrkl jsem:

„Sedmdesát tři deka a dva gramy lahůdkové šunky bych prosil…“

Asi jsem dědovo přání, limitované *třemi zuchry*, neměl brát tak doslova…

Do dívčina úsměvu se vloudilo napětí, ale přesto se pokusila mou objednávku navážit přesně, a to s virtuozitou přímo záviděníhodnou – když silný růžový plátek dolehl na váhu, oznámila mi:

„Teď jsou to přesně sedmdesát tři deka. Mám to dorovnat?“

Připadal jsem si v tu chvíli jako mizera a horlivě zakroutil hlavou:

„Děkuju, nechte to tak… To měl být… takovej žert.“

Slečna se pousmála mírně utrápeně, zabalila mi šunku do mikrotenu, já zaplatil a s odhodláním příště se do podobných experimentů nepouštět jsem vykročil dál. Tohle nejsou žádná mezihvězdná jednání ani závěrečný propočet jumpu – to je prostě špičkové lahůdkářství.

Za čtvrt hodiny byl nákup hotov. Měl jsem i likéry a *betten* dobrého telecího. Vyběhl jsem z obchodu se dvěma igelitkami v rukou a vydal se po chodníku zpátky k poště, ale vzápětí mě zastavil tichý hlásek:

„Chlapče…“

Ta babka stála asi pět metrů od vchodu do obchodu. Určitě si to spočítala přesně tak, aby si jí ochranka hned nevšimla. Klasická žebrácká – v čistém, ale stařičkém a sepraném oblečení, a sama byla přímo prastará… Děda odjakživa říkával, že žebrající před luxusními obchody nejsou o nic

chudší než učitelé či obvodní lékaři, ale přesto je nikdy neodmítl.

Já taky zastavil a začal jsem se hrabat v kapsách.

Babka se dívala chvilku na mě a chvilku na vchod do lahůdkářství. Na první pohled bylo jasné, že bez ohledu na věk vidí jako rys.

Podal jsem jí rublovou bankovku. Lovit z kapes měďáky, když jsem právě nakoupil za stovku, mi připadalo nevkusné.

„Ty jsi kosmonaut, synku," spíše konstatovala než se ptala babka. Má letecká bunda byla zkrátka až příliš charakteristická.

„Ano."

„A řekni mi," znovu se rozhlédla a upokojená nepřítomností strážců zákona pokračovala: „Tys byl *tam?*"

Že by věřící?

„No myslim v jinejch souhvězdích… Protože ty přeci nejsi jen pilot, že jo?"

„Jsem prostě pilot, babi. Takovej kosmickej kočí."

Něco mi bránilo, abych se po zaplacení rublového výkupného rovnou sebral a šel pryč.

„To je jedno…" Svraštělá stařecká tvář vyloudila mírný úsměv. „Dyť já pamatuju eště Gagarina… živýho… Já žila už za komunismu."

Dědeček mi říkal, že skutečný komunismus se v minulém století nakonec vybudovat nepodařilo, ale přece nebudu o něčem takovém polemizovat se starou žebráckou…

„Chlapče," stiskla mé zápěstí překvapivě pevně její suchá dlaň. „Ty jsi hodnej hoch. To já vidim. Tak starý bábě řekni… Ale nebudeš mi lhát?"

Padal drobný déšť a člověk už se těšil, jak hupsne zpátky do přívětivého tepla starého žigulíku, ale při pohledu na tuhle prostovlasou stařenku jsem se prostě zastyděl.

„Nebudu."

„Tak mi řekni: Máme my lidi vůbec eště něco před sebou? Mně už je to nakonec jedno…" A následoval úsměv shovívavý

jako podzimní déšť. „Jenže já mám vnuka, a pravnuka… I když chvílema o tom teda dost pochybuju…“

„A co máte na mysli, babičko?“

Stařena zakroutila hlavou:

„Neříkej mi, že mi nerozumíš… Když máš takový chytrý voči… Nám vždycky někdo vykládal o velký budoucnosti. O štěstí pro celý lidstvo. Dyť já budovala komunismus, a pak kapitalismus, to jsem teda jen zkoušela… A co všechno jsme pro to vytrpěli. Ve jménu budoucnosti, ve jménu lidskýho štěstí… No a vy teď zase budujete tu hvězdnou budoucnost. A věříš třeba ty sám, že to zase nebude nadarmo, chlapče?“

„Rád bych tomu věřil,“ zašeptal jsem.

A najednou se z nepříliš hustého proudu chodců vynořil policista v šedé služební pláštěnce. Zastavil se u nás, zhnuseně si babku změřil, mně krátce zasalutoval a řekl:

„Už zase?“

Stařena ucouvla.

„To vás mám zase sebrat?“ pokračoval policista.

Babka se dala na rychlý ústup. Policista chtěl užuž vykročit za ní, ale já ho chytil za rameno:

„Máte pohov, seržante!“

Naštěstí mají všichni ruští kosmonauti hned dva živitele. Jedním je vlastní přepravní firma a tím druhým organizace Roskosmos. Což je popravdě řečeno spolek vyloženě vojenský.

Má hodnost majora ruského vojenského letectva na základě tři roky starého výnosu prezidenta Šipunova ledacos znamená i v hierarchii složek ministerstva vnitra.

Milicionář nevypadal ani naštvaně, ani zklamaně.

„Vy jste kosmonaut,“ konstatoval i on. „Ale nemyslete si, že já jsem nějakej kruťas…“

Byl to úplně mladý chlapec, tenhle příslušník moskevské milice. A rozhodně nevypadal na hajzla, který bere desátky od každého obchodníčka a prohání žebráky.

„Ta babka je prostě bláznivá… Věčně se tu ochomejtá a otravuje kosmonauty. Pořád se jich vyptává… Jaký je to tam mezi hvězdárna, a co s náma jednou bude. Blázen…“

Pohlédl jsem mu do očí. Do těch poctivých, hodně mladých očí. Možná mladších, než jsou ty mé.

„A co když je právě ona jediná normální, seržante?“ zeptal jsem se.

Asi mi nerozuměl… Hodil jsem igelitky s potravinami na zadní sedadlo a asi minutu jen tak seděl s lokty opřenými o volant.

Věřím já v naši budoucnost?

Pomalu jsem otočil hlavu a chvíli zrakem klouzal po davu. Jako bych udělal panoramatický záběr kamerou, pak zavřel oči a pořízené obrázky si prohlížel.

Věří tihle lidé v hvězdnou budoucnost lidstva? Potřebují vůbec něco takového, když se denně potýkají s problémy v dopravě, v dodávkách tepla do bytů, když denně zápolí s plánovanými výpadky elektrické energie a drahými potravinami? Co jim doposud vesmír dal – kromě strachu z cizích světů a civilizací a křečovité hrdosti na pozemské kosmické lodě, které jsou nejrychlejší v Galaxii?

Šlápl jsem na plyn a motor se rozeřval. Vyrazil jsem po Ogarjovově a cítil, že mým jediným přáním je teď dostat se co nejdřív z města.

Nejlepší by asi bylo nikam nechodit. A pohybovat se výhradně po trase Peredělkino-Hvězdné městečko-Svobodnyj-Galaxie a zpět… To je skvělá trasa. Z útulného ticha staré vily do akademického poklidu metropole ruské kosmonautiky, pak rovnou do chaosu kosmodromu, a pak už na mě vždy čeká jen další jump.

Jump! Ta nádherná euforie skoku do nepředstavitelně vzdálených světů. Fakt je, že mně osobně už dal vesmír hodně.

Copak můžu za to, že jsem to právě já, kdo sedí v křesle kosmického pilota a hravě zdolává zdánlivě nepřekonatelné vzdálenosti?

Od garáže k domu jsem rychle přeběhl líným deštěm, který se zatím nerozhodl ani ustát, ani se rozpršet pořádně. Dveře byly odemčené a předsíň zavalená igelitkami, papírovými krabicemi a objemnými taškami. Soudě podle jejich množství k nám na měsíc přijela početná rodina. Nebo se u nás před výstupem na štít Demokracie zastavila horolezecká výprava. Všechny ty věci byly mokré, což znamenalo, že hosti sotva vstoupili do domu.

Pryč jsem byl ani ne tři hodiny, a jako bych najednou přijel do úplně cizího prostředí!

Prokličkoval jsem mezi krabicemi do kuchyně.

„Jsi to ty, Péťo?“

„Jo, dědo.“

„Tak ulož proviant a poběž nahoru!“

Jako by ve mně něco prasklo. Buď už mě podobné povely z prvního patra přestaly bavit, nebo jsem si vzpomněl na tu babičku před lahůdkářstvím… Praštil jsem nákupem uprostřed předsíně a vydal se po schodech vzhůru. Až někde na půli cesty jsem si uvědomil, že jsem bez přemýšlení odhodil nejdřív tašku s masem a šunkou a teprve na ni tu druhou, s lahvemi.

Vida, ani hysterická scéna s rozbíjením flašek se mi nedaří!

Vzduch v pracovně byl čerstvý – jak se zdá, děda nedávno vyvětral. Tiše tu hrála hudba jakéhosi italského barokního mistra, snad Corelliho nebo Manfrediniho. Na první pohled všechno jako obyčejně.

První nečekanou změnou bylo, že děda seděl na mém místě na židli. Křeslo bylo obsazené, což bylo druhé překvapení. Tam v typicky mužském posezu s nohou přes nohu spočinula mladá, asi tak pětadvacetiletá žena. Velice vážná, s drsně utvářeným obličejem, z nějž nápadně vystupovaly vysedlé lícní kosti, a s vlasy staženými do splihlého ohonu; na sobě měla džínsy a podomácku pletený svetr.

Pokud mě něco dokáže rozhodit, tak jsou to mladé ošklivky.

Vždycky se před nimi začínám cítit tak nějak provinile. „Být ošklivá je ošklivé…“ – pokouším se vždy hned parafrázovat klasika. Jistě, ne každá ženská může být manekýna nebo vítězka soutěže o královnu krásy. Jenže když takováhle mladá dáma tak okázale kašle na svůj zevnějšek, tak za to někdo může.

A já mám vždycky pocit, že ten někdo jsem právě já.

„Seznamte se, Péťo.“ Dědeček vstal. „Tohle je Máša. Má nejlepší spolupracovnice.“

„Hodně jsem o vás slyšela,“ řekla, a aniž se zvedla, podala mi ruku. Její stisk byl pevný, skoro soudružský. Hlas mi připadal ostrý a způsob mluvy úsečný. „Myslím, že si budeme rozumět.“

„Velmi mě těší,“ zahuhlal jsem.

Děda kývl hlavou směrem ke své posteli, jinak už v pracovně nebylo na čem sedět.

„Petře, já teď nevím, nakolik jsi informovanej,“ spustila jako první Máša. „Nevadí, že si budeme rovnou tykat?“

„No, nevadí…“

„Výborně. Já si na formality nepotrpím. Takže – Andrej Valentinovič mě zatím stručně uved do problému,“ pokračovala.

„Promiňte, ale…“

Překvapeně povytáhla obočí.

„Vlastně promiň. Ty jsi psycholožka?“

Podívala se po dědečkovi.

„To je moje chyba,“ řekl děda. „Péťa zatím nemá představu. Já koneckonců čekal, že to propukne tak za půl roku, za rok…“

„Jsem technik,“ přerušila ho Máša. „Vzděláním jsem fyzik, ale pracuju většinou jako technik. U Andreje Valentinoviče jsem nastoupila před třema rokama…“ Další letmý pohled na dědu, který jen přikývl. „Pracovala jsem v oblasti metod a prostředků… ééé… kontaktu s Cizáky.“

„Na mysli má metody vražd a mučení,“ poznamenal melancholicky dědeček.

V hlavě mi cosi sepnulo:

„Takže bolehlav, krvesaj, udušinka a vášnivec! Přivezlas to všechno, Mášo?“

Jen přikývla, jako by ironii vůbec nepostřehla.

„Dědo!“ zavřeštěl jsem. „Co tady blbneš?!“

Mohl jsem svého dědečka samozřejmě podezírat z toho, že si přeje nějakého mimozemšťana zabít. Ale jednoho – a ne v takovémto skoro průmyslovém měřítku!

Už teď by mohl dostat pár set let kriminálu – jen za tyhle přípravy!

„Nenapráskáš mě, vnoučku?“ zeptal se děda.

Mlčky jsem obhlédl strop a temné kouty místnosti.

„To máme zkontrolovaný,“ poznamenala bez zájmu Máša. „Všechny štěnice jsme dávno objevili a napojili je na imitační počítač. Andreje Valentinoviče sledovala tajná policie FSB, ministerstvo vnitra, Roskosmos, CIA i Mossad. Ty všichni ale teď slyšej, jak nám tvůj dědeček vykládá o cizácký proradnosti a nadává na prezidenty.“

„Ty ses zbláznil, nebo co?“ zařval jsem na dědu znovu. „To ses rozhod, že si počtáře ulovíš a budeš ho mučit?“

„Lovit ho nemusíme, přijde sám,“ mávl rukou děda. „No a s tím mučením, to se uvidí… podle situace.“

Máša si mě zvědavě prohlížela a já se díky tomu znovu přinutil k sebeovládání.

„Ty se mýlíš, dědo,“ řekl jsem je. „Totálně se mýlíš a tryskaj z tebe emoce.“

„Ze mě?“ zasmál se dědeček. „Hochu zlatá… Takový luxus jako žít emocemi si nemůžu dovolit už dávno a dávno. Nech zbytečných řečí a radši s Mášou prostři na stůl. Tu trochu volného času snad můžeme strávit příjemněji než hádkou.“

Usmál se na nás a přitáhl si k sobě notebook. Jako by tak chtěl naznačit, že rozprava je u konce. Nějaké zbytky poslušnosti ve mně přece jen zůstaly, a tak jsem vstal a vykročil za Mášou. Zamířila do kuchyně s takovou samozřejmostí, že nebylo pochyb – ta je tady častým hostem.

Ve dnech, kdy já převážím pozemské krámy někam do Tramtárie a vyměňuju je tam za krámy mimozemské…

Ty jsi ale čiperka, dědo!

„Vařit není práce pro ženskou," řekla Máša.

Právě naklepávala dřevěnou paličkou příští přírodní řízky s takovou vehemencí, jako by to byly filety z Cizáků.

„To jistě," souhlasil jsem. „Proto jsou taky nejlepší kuchaři vždycky chlapi."

Loupla po mně očima, ale hádat se asi nechtěla. Půl hodiny jsme družně, zato však v naprostém tichu připravovali oběd. Nakonec se jako první ozvala ona:

„Stejně ti závidím, Petře. Bejt vnukem Andreje Valentinoviče je přece obrovský štěstí."

„Abych pravdu řek, tak se mi nějak nenaskytla příležitost si vybrat ani srovnávat…"

Podezíravě si mě změřila:

„To si děláš legraci?"

„Ale ne, vůbec ne."

„Smyslem pro humor zrovna nevynikám," přiznala se poctivě a zapálila hořák pod pánví. „Tak na to mysli, Péťo. Když máme úzce spolupracovat, je třeba případný konflikty eliminovat předem…"

„S někým spolupracovat je pro mě dost těžký. Křeslo druhýho pilota mi z raketoplánu vymontovali a stojí tam jumper."

Okamžitě jsem si vybavil chudinku spirálu a zesmutněl jsem.

„Jak často už sis vyzkoušel jump?"

„Tak padesátkrát."

„A je to fakt něco podobnýho orgazmu?"

„Nnno… to snad ani ne."

„To taky nemáš s čím srovnat, co?"

No to je běs! Smysl pro humor sice nemá, zato bezprostřední je až bůh brání…

„Ale jo. Jenomže to jsou dvě až příliš různý věci. Asi jako kdyby tě někdo požádal, abys srovnala chut pomeranče se zážitkem z Bacha.“

„V takovým případě bych byla pro ten pomeranč,“ uzavřela to rázně. „Jo – a teď jdeme vykládat materiál.“

Asi tak dvacet minut jsme rozbalovali její brašny a krabice. Na světlo boží se vynořovaly elektronické bloky, kabely a jakési detektory, zabalené opatrně do papíru jako skleněné vánoční ozdoby.

„Až se tu objeví ten tvůj pasažér, čeká na něj velký překvapení,“ vysvětlila krátce Máša. „Máme tady videosenzory s pseudointeligentním rozlišením, magnetický senzory, infračervený detektory, aktivní radiosoustavy i měřiče elektrickýho pole… Bez varování sem nepronikne ani myš.“

„Máme přece psa,“ upozornil jsem ji.

„Toho zavřem. Vlastně ne. Psa zahrneme do seznamu povolenejch prostředků.“

Když Máša tu a tam odběhla do kuchyně, využíval jsem chvíle volna k tomu, abych si její výtvory co nejpozorněji prohlédl.

Všechno to bylo vyrobeno ručně. Ani jediný kousek nebyl sériový.

Práce to ovšem byla perfektní a velmi pečlivá.

Je vůbec možné, aby tohle všechno dal dohromady jeden člověk – i když k tomu využívá hotových bloků, obvodů a dalších polotovarů? Ale ještě zajímavější je jiná věc: jak všechnu tuhle práci dokáže utajit před kompetentními orgány, které každý projev nevraživosti vůči Cizákům potlačují v zárodku?

V geniální šílené vědce nevěřím!

Zato věřím dědovi. A ten zase věří Máše…

„Vypnula jsem sporák,“ oznámila mi, když se vrátila z kuchyně. „Teď půjdeme instalovat detektory.“

Vyšli jsme do deště a začali všechna ta čidla rozmísťovat kolem domu a po celé zahradě. Nebylo to nijak složité,

všechny ty věcičky měly vlastní zdroj a vysílačku, takže jsme se krásně obešli bez drátů. Za půl hodiny jsme povadlou trávu, stromy, plot i pěšiny poseli dobrou stovkou miniaturních přístrojů, které měly převážně podobu kamínků a suchých větviček. Několik detektorů Máša umístila do schránek vyhlížejících zvlášť odporně. Ty nakoupila ve speciálních obchůdcích, kde se prodávají „useknuté prsty“, „blití“, „pravá krev“ a další propriety pro puberťáky i dospělé ducha mdlého… Musím připustit, že umělé psí exkrementy vypadaly velmi autenticky.

Poté se Máša usadila v předsíni s mobilním kontrolním pultem a já zase provedl ztumpachovělého Tyrana celou zahradou. Všechna provokativně vyhlížející čidla ponechával bez povšimnutí, protože jejich pach mu nic neříkal.

Když jsme se oba celí urousaní a otrávení vrátili domů, Máša spokojeně kývla:

„Výborně. Pejska můžeme klidně pustit ven.“

Bez sebemenší bázně poplácala Tyrana přímo po čenichu a já se tak ujistil, že se znají opravdu hodně dlouho.

„Zaběhnu do tvý koupelny,“ oznámila mi Máša, popadla nejmenší a nejméně vzhlednou tašku a šla se sprchovat. Já tedy musel čekat, a tak jsem zatím šel nahoru.

Dědeček seděl u počítače a bušil do jeho klávesnice jako básník v okamžiku obzvlášť vzácné a košaté inspirace.

„Instalovali jsme ten výstražnej systém,“ řekl jsem mu.

„No tak výborně…“

„A myslíš, že to bude fungovat, dědo?“

Zamyšleně na mě pohlédl.

„Počtář dokázal hladce přeprogramovat i černou skříňku na raketoplánu…“

„Musíme vycházet z toho, že ani Cizí nejsou všemocní,“ poučil mě s mírnou podrážděností. „Jinak bychom se s naší situací museli smířit…“

„A to je to tak špatný?“

„Copak ty mé postoje nesdílíš?“ užasl dědeček.

„No… přísně vzato sdílím.“ Vzpomněl jsem si na moskevské ulice skoro bez aut, na ponuré a napjaté tváře kolemjdoucích, na tu šílenou korupci. „Já vím, že ničíme ekonomiku země, vlastně ne, nejen naší země, ale celý planety. Když už si dneska kosmodromy vybudovaly i takový země jako Španělsko, Portugalsko nebo Brazílie, tak to není normální.“

„No a dál?“ povzbudil mě děda.

„Třeba ty havárie… Na Dálným východě přej už je ekologická situace naprosto neudržitelná… Jasně, tohle tempo udržet nemůžeme. Jenže dědo, pokud se odhodláme k aktivnímu odporu, tak nám Cizáci můžou zničit celou Zemi!“

„To se nikdy nestane. Ze slepice snášející zlatá vajíčka polívku nikdo dělat nebude. Dokonce ani když klovne hospodáře do ruky.“

„To je zavádějící analogie,“ usoudil jsem.

„Dejme tomu. Ale na podstatě věci to nic nemění. Nebezpečí nakonec hrozí jedině nám, Péťo. Když někde uděláme botu, tak s námi uspořádají monstrproces a pošlou nás na Sibiř kácet stromy.“ Děda se uchichtl, jako by si sám sebe představil se sekerou v ruce a po kolena ve sněhu. „Tím ale matička Země nijak neutrpí.“

„Pevně doufám, že víš, do čeho se pouštíš, dědo.“

„Vím.“

„Ještě nikdy jsi mi nelhal, dědo. A já ti věřím. Ale bojím se.“

Děda uhnul pohledem:

„To bude v pořádku, chlapče. Jenže bez tebe by se celý můj plán zhroutil. Rozumíš?“

Přikývl jsem. Inu – děda své komplikované projekty a kombinace promýšlí na mnoho let dopředu. Bylo by hloupé chtít mu to rozmluvit za jediný den.

„Už ses skamarádil s Mášou?“

„No…, do jistý míry.“

„To je zajímavá dívka.“

„To ano, je chytrá," dostal jsem ze sebe jediný myslitelný kompliment. Děda ucítil v mém hlase napětí a zvolal:

„A to je všechno?"

„Taky je čistotná," plácl jsem první, co mě napadlo, jak jsem tak zdola slyšel sprchu. Děda se k mému velkému údivu rozesmál:

„Občas mě docela překvapíš, Petře!"

„Ty mě taky, dědo. Znáte se už dlouho?"

„Dost dlouho. Ale já mám přece hodně podivných známostí, Péťo."

A já sebou náhle trhl:

„Mám tě pozdravovat od Danilova!"

„Od Alexandra Olegoviče?" nadskočil nadšeně dědeček. „No jistě, on na tebe přece čekal tam dole na silnici…"

„Jenže kromě toho pozdravu posílá ještě něco," šeptl jsem sklesle. „Něco mi pro tebe dal, ale já ten kufřík zatím ani neotevřel."

„Nes to sem," zavelel děda a já měl pocit, že uvnitř celý ztuhl. „Přines ten kufřík celý, neotvírej ho."

Vrhl jsem se po schodech dolů. U venkovních dveří přešlapoval Tyran a mačkal tlapou na kliku. Odemkl jsem mu a pes okamžitě vyrazil do zahrady. Jen ať se proběhne, však už je po dešti… Kéž by tak na něj zareagovalo některé čidlo, že by té příliš sebevědomé Máše spadl hřebínek…

Zatímco jsem hledal kufřík, z koupelny se ozývalo zurčení vody a zpěv. Sluch Máša měla. S hlasem to bohužel bylo horší.

S kufříkem v ruce jsem vyšel zpátky za dědou. A nestačil jsem se divit.

Už neseděl v křesle, stál a na sobě měl podivný plastový plášť. Byl průhledný a dvojitý, a mezi oběma fóliemi bylo vidět síť z měděného drátku, tenkého jako pavučina. Dědovu tvář zakrýval plexisklový štít, taky s drátěnou mřížkou.

V ruce držel malý kovový agregát hnědozelené barvy. Z toho trčela anténa složitého tvaru. Na přístroji vojenského zbarvení byly dva přepínače a malá obrazovka.

„Kufřík polož na stůl!“ zavelel zpod hledí. „A ustup.“

„Co je to, dědo?“

„To já nevím, nejsem přece pravý svářeč, našel jsem to na stavbě,“ odpověděl jakýmsi citátem, ale kde ho vzal, to jsem netušil. „Indikátor organických látek, chlapče.“

Na posteli se válel otevřený kufr, který určitě přivezla Máša. V něm zůstávalo ještě plno dalších přístrojů.

„Tak uvidíme,“ zašeptal dědeček a cvakl přepínačem.

Obrazovka rudě zamihotala.

„Vešel by se býval ten tvůj počtář do toho kufříku?“ zeptal se nevinně starý pán.

Jako by ve mně všechno zmrzlo.

„Ne… Ačkoli… Nevím…“

„To neví nikdo,“ přikývl děda. S očima stále upřenýma na kufřík přistoupil k posteli a z velkého otevřeného kufru vylovil cosi, co velmi připomínalo pušku. Mělo to pažbu, spoušť a mírně kónickou hlaveň. Zřejmě to nebyla palná zbraň a ta hlaveň byla vlastně jakýsi zářič.

„To ne!“ vykřikl jsem, ale právě v tu chvíli děda stiskl spoušť. Nestalo se naprosto nic, jen v uších se mi zrodil jakýsi lehýnký zvuk, který jako by ani neměl žádný zdroj.

„Tohle je zase prototyp paprskového paralyzátoru,“ vysvětlil děda a zbraň odložil. „Zatím je to jen na jeden výboj. Ale spolehlivě to působí na všechny formy pozemského života.“

„A na mimozemský?!“

„To se hned uvidí.“

Děda přistoupil ke stolu a hranatý kufřík otevřel. Uvnitř bylo jen pár malých sáčků s mými osobními věcmi a se suvenýry. A jeden velký.

Děda ho opatrně vyjmul a stejně opatrně rozbalil.

Pak si povzdechl a posadil se do křesla. Průhlednou přilbu si sejmul.

„Tak Saša si pamatuje, jak rád mám lososa,“ řekl jen. „Dáš si taky kousek, Petře? Je to báječně nasolený a teď ještě ke všemu paralyzovaný losos.“

Kousek jsem si vzal a začal maso žvýkat.

Normální ryba. Na chuť paralyzátor naštěstí žádný vliv neměl.

„To je špička, dědo, ten losos," řekl jsem. „Co je ti?"

Seděl s hlavou zabořenou do dlaní a zíral na kufřík. Pak se smutně zadíval na mě:

„Ty si myslíš, že já se nebojím, Péťo? Že mě noční můry nepronásledujou? Já mám taky normální nervy, hochu zlatá… Už jsem si myslel, že se tohohle dne nedočkám, že to sám osobně nestihnu."

Na schodech se ozvaly kroky a děda zpozorněl.

„Běž se vysprchovat, já si teď musím promluvit s Mášou."

Dívce, která se objevila už v županu a s ručníkem obtočeným kolem hlavy ve dveřích, jsem se obratně vyhnul.

„My jsme tady válčili," sdělil jsem jí roztomile.

Sprchoval jsem se dlouho a s rozkoší. Jako bych ze sebe chtěl smýt a seškrábat veškeré nepříjemnosti a nečekané zážitky posledních dnů. Jako bych se chtěl vrátit k tomu předešlému, klidnému a lehkému stavu mysli.

Přece jen jsem až doposud byl zvyklý na určité jistoty – ať už šlo o mne osobně nebo o to, co bude zítra. Od útlého dětství jsem věděl, že je tu taky děda, jehož věčné popichování noviny s oblibou zveřejňovaly na prvních stranách. Můj děda, ke kterému si pro radu jezdili poslanci i podnikatelé. Po jeho boku jsem se vždy cítil jako za spolehlivou hradbou. Přitom mi nikdy nic nevnucoval. Ve škole jsem si sám vybíral kroužky, do kterých jsem chtěl chodit, a stejně tak i sportovní oddíly, sám jsem se rozhodl, že se stanu vojenským letcem a nakonec kosmonautem… Ale děda byl vždy a ve všem moje opora.

Jestlipak má ta Galaktická rodina taky nějaké vnuky – to by mě teda zajímalo…

Ušklíbl jsem se, začal si něco pohvizdovat, ale vzápětí jsem si vzpomněl na Mašino nemuzikální prozpěvování a nechal toho.

Ta analogie s vlastními dětmi a nalezenci v dědově knížce je dobrá. Pro lidstvo urážlivá, a proto by bylo dobré, abychom se naučili urazit se v podobných případech.

Jenže všechny analogie jsou zavádějící…

Něco mě tížilo. V prsou se mi ukryl jakýsi lehký chlad a teď mi tenkými pavoučími nožkami brnkal na nervy. Tenhle pocit nedokázala rozehnat ani horká sprcha.

Jako bych přešel něco hodně důležitého. Jako bych se od něčeho odvrátil, protože jsem si nepřál to vidět…

Ale jsem já nějaký neurastenik, u sta hromů?! Všechno mám přece v normě. Samozřejmě v mezích možností…

Utřel jsem se stařičkým měkkým froté ručníkem, z police vzal fén a aspoň trochu si osušil vlasy. Máša se buď styděla ho použít, nebo si ho nevšimla. Spíš to druhé. Musím ji na něj upozornit. Je to divná ženská…

Stejně by mě zajímalo, jestli se jí zamlouvám. Ne jako vnuk zbožňovaného Andreje Chrumova, ale jako normální člověk.

Nahlédl jsem do svého pokoje a teprve pak do něj vstoupil. Máša si na bonton nepotrpí, ta by sem klidně mohla vtrhnout bez klepání. A na to já nejsem zvyklý. Naopak – možná už od pěti let jsem věděl, že ve svém pokoji jsem absolutní pán, a když nebudu chtít, nemůže do něj vstoupit ani děda. Pak jsem si v nějaké jeho knize přečetl, že ztráta „osobního teritoria“ vede k nenormálnímu vývoji, což platí jak pro jedince, tak pro národ či celou rasu. Děda měl na mysli bezesporu lidstvo, které dnes není schopno kontrolovat ani svou Zemi. Proto vyslovoval prognózy, k čemu tento stav povede, často za pomoci velmi riskantnich analogií s dějinami různých národů. Své přesvědčení proto demonstroval i na vztahu ke mně.

Ozvalo se lehké zaklepání na dveře.

„Péťo?“ zavolal tiše děda. „Jestli už jsi hotov, tak nám pojď pomoct do kuchyně.“

Tyhle domácí bankety vyloženě nemám rád. Něco jiného je, když přijdou hosté a vy pro ně chcete vystrojit skutečný

svátek. Jemný parádní porcelán, křišťálové sklo, nějaké to telecí hrudí zapečené v mandlové omáčce a k tomu beaujolais právě přivezené z Francie. Je to prima, když můžete jiným lidem zpříjemnit život.

No a když si naopak chceme udělat pár příjemných chvil pro sebe, zajdeme si někam do útulné hospůdky, poručíme si pivo a k němu zuby drásáme šašlik po karsku…

Ale něco docela jiného je, když se člověk štve doma sám pro sebe, vaří, připravuje nějaké rafinované saláty, prostírá na stůl, leští příbory – a to všechno jen proto, aby za pár hodin, když všechno vypije a sní, začal mýt nádobí a likvidovat veškeré stopy takovéto podivné oslavy.

No není to pitomost?

A přitom by stačilo posadit se do kuchyně, udělat si v mikrovlnce pizzu a otevřít si po lahvičce českého piva. A bylo by po problémech. Dokonce by se do prázdné sklenice dala umístit svíčka a postavila by se doprostřed stolu…

Kdežto takhle jsem neustále běhal mezi kuchyní a jídelnou a každou chvíli si uvědomoval, jak náš stůl díky Mašině péči vypadá stále slavnostněji. Někde vyhrabala svícen, našla ubrousky s veselým obrázkem a dokonce i alpakové vědérko na led – až doposud jsem ani netušil, že tolik zbytečností doma vůbec máme. Místa nejčestnějšího se dostalo paralyzovaným červeným plátkům lososa.

Máša ovšem nezapomněla ani na mobilní kontrolní pult, který si postavila hned vedle svého talíře. Inu, vždy připravena.

„No není to pěkný?“ pochválila si Máša své dílo, když jsem se na okamžik zastavil, abych popadl dech. V dlouhých vínových šatech a s krásně načesanými vlasy najednou vypadala mnohem sympatičtěji.

Nebo že už bych si na ni stačil zvyknout?

„Nojo,“ připustil jsem a po krátkém zaváhání se zeptal: „A to už nikoho nečekáme?“

„Ne, proč?“

„Jen tak…“

Člověk by se málem sebral, oběhl sousední vilky a domy a sezval sem stařečky spisovatele či alespoň jejich nezdárné vnuky, aby tu nádheru taky ocenili…

Jenže to nejde. U naší slavnostní tabule se očekávají důvěrné pracovní rozhovory.

Ke stolu jsme se posadili až za další půlhodinu. Na oběd už bylo pozdě, na večeři zase brzy. Kradmo jsem pokukoval po dědovi, který vypadal vskutku legračně. Obvyklé tepláky a vytahaný svetr vyměnil za staromódní oblek, bílou košili a uzoučkou kravatu, která mohla být módní tak před padesáti lety. Takto ustrojeni se penzisté chodí domáhat vyššího důchodu nebo generální opravy bytu na účet magistrátu. Chybí už jen ty metály na prsou, ale ty si dědeček nevysloužil. Nikdy totiž nebojoval – ani v severokavkazské kampani, ani během krymské krize.

Že by právě proto v sobě měl do tak vysokého věku tolik bojovnosti?

„Děti moje…“ Dědeček si odkašlal a pohlédl na nás – nejdřív na mě, potom na Mášu. „Chlapci a děvčata, už byl nejvyšší čas, abyste se seznámili…“

Začíná to zajímavě.

„Dvacet pět let čekám na okamžik, kdy lidstvo konečně dostane šanci,“ pokračoval zjihle. „Čtvrt století. Třetinu života. Připravoval jsem se na to. Mnohé mé činy asi nevypadaly příliš eticky… Ale muselo to být.“

Zatočil v prstech malou sklenkou a pohlédl na láhev nejlepší moskevské vodky Stará metropole.

„Cítím, že den D je tu. Den celého lidstva. I když to lidstvo ještě vůbec nic neví, Péťo!“

Mlčky jsem vodku odzátkoval, pak jsem nalil plnou sklenku dědovi, jen tak po dně sobě a tázavě jsem pohlédl na Mášu.

Pod jejím pozorným pohledem jsem jí nalil až po okraj.

„Takže na nás – dobrodruhy.“ A děda do sebe vodku naráz vrazil. „Jestli to nebudeš, Petře, tak si nalej minerálku.“

S úlevou jsem svou lihovinu přelil do jeho sklenky a sám si dopřál minerálku. Máša si mě prohlížela se zvědavostí až nezdravou.

„To jsi vždycky tak vzornej, Péťo?“

„A co je na tom špatnýho?“

„No… je to trochu nuda.“

„Toho jsem si zatím nevšim.“

Několik minut jsme jen soustředěně jedli. Přírodní řízky udělala Máša výborně. Až jsem z toho celý zmalátněl a pomyslel si: že by se ty pracovní debaty omezily na pár vlasteneckých přípitků?

„Jedinou šancí lidstva, jak se v Galaxii dopracovat důstojného postavení, je dosáhnout nenahraditelnosti,“ prohlásil najednou děda.

„Ale my přece už nenahraditelní jsme,“ namítl jsem.

„Máme nejrychlejší kosmické lodě… to ano. Jsme užiteční. Ale neměl by sis prostou užitečnost plést s nenahraditelností. Čekal jsem čtvrt století. Doufal jsem a čekal na okamžik, kdy bude lidstvo schopno něčeho pro ostatní rasy nepředstavitelného…“

Přiťukl si s Mášou a vodku do sebe obrátili. Tvář našeho jediného hosta byla jako z kamene – docela určitě věděla, o čem bude řeč. Což se mě mírně dotklo.

„Pevně jsem doufal, že tři poměrně mladé a stejně jako my podceňované rasy mají o věci stejnou představu,“ pronesl děda. Oči mu blýskly. „Jsou to Alaři, počtáři a Kualkuové. Bojovníci, matematici a chameleóni.“

„Proč chameleóni?“

„Copak ty nevíš, že Kualkuové nemají stálou podobu?“

Pokrčil jsem rameny. No jistě, ve filmech, které jsem viděl, vypadali pokaždé jinak.

„Tyto protoplazmové symbiotické bytosti nemají pevnou vnitrní ani vnější kostru a jejich váha se pohybuje od půl kilogramu do jednoho metrického centu.“ Dědeček se dutě zasmál. „Jsou neocenitelní při montážních a rekonstrukčních pracích, dokážou vtéct do jakékoli štěrbiny a vměstnat se do

pilotní kabiny nepatrných rozměrů, nebo dokonce do bojové hlavice. Copak si myslíš, že tahle úloha by jim mohla být příjemná, Petře?“

„Jenže my jejich psychologii neznáme. Ani ty ji neznáš, dědo.“

„Nesmysl! Touha po životě a pud sebezáchovy jsou vlastnosti univerzální. Rasa, která by se nesnažila přežít, neexistuje! Jenže Kualkuové jsou ve vesmíru nejběžnější spotřební materiál. Kdo vleze do fungujícího reaktoru? Kualkua. Kdo bude řídit průzkumnou sondu do míst, odkud není návratu? Samozřejmě Kualkua. Kdo navede torpédo přesně na cíl? Malý nenáročný inteligentní tvor – Kualkua.“

To je samozřejmě hnusné a já o tom věděl. Jenže jsem nikdy neslyšel, že by se Kualkuové sami kvůli tomuto svému neblahému údělu bouřili. Jenže slyšel někdy řadový Hixan nebo prašník o lidských výhradách?

„A teď se na naši Zemi dostali počtáři. S jediným cílem – aby se tu setkali se mnou.“ Dědeček se natáhl pro láhev a nalil si sám. „Porozuměli mi, dokázali správně analyzovat mé texty. Vědí, že jsem schopen jim pomoci.“

Ten děda přece jen stárne… Kde se to v něm bere, tahle chorobná samolibost? Vždyť za sebou nemá nic, jen pár vědeckých center, které se zabývají otázkami mimozemské psychologie, a jednu fanatickou mladou dámu.

Jinak nemá ani přístup ke kosmické technice, ani…

Ačkoli – přístup ke kosmické technice mám já!

Bylo to jako ledová sprcha.

„A co když ten počtář lže, dědo?“ zeptal jsem se. „Co když za tebou nepřijde?“

„Mluvil pravdu!“ vybafl na mě děda.

„No dobře, ale co když cestou chcípne? Musí se sem dostat přes celý Rusko. Nikoho a nic tu nezná, ocitnul se v nezvyklým prostředí, je sám na v podstatě nepřátelský planetě!“

Děda sklopil zrak.

„Musel se důkladně připravovat," poznamenal po chvíli zasmušile. „Je povinen počítat se vším. Údaje o našem světě mají všechny rasy. Znáš přece princip informační jednostrannosti, jak nám ho předepisuje Konkláve. Žádat údaje o starších civilizacích nesmíme, ale informace o sobě musíme dát všem…"

„To já všechno vím, dědo. Jenže on sám všechno zakalkulovat nemůže."

„Mě by nepřekvapilo, kdyby dlouho dopředu kalkuloval i s tím rajským ikarusem!" odsekl žlučovitě dědeček.

„Hlavně se nepoperte," poznamenala Máša a naložila si další poctivou porci salátu.

Tak jsme ztichli. Abychom si náhodou opravdu nevjeli do vlasů…

„Promiň, dědo," řekl jsem jen.

Najednou jsem měl chuť na nějaký alkohol. Samozřejmě ne na vodku, ale v kuchyni přece musí být i víno!

„Ty taky promiň." Dědeček si promnul čelo. „A pusť domů Tyrana. Slyšíš, jak tam skučí?"

Odešel jsme do kuchyně a našel si tam láhev moldavského červeného vína a vývrtku. Z verandy se skutečně ozývalo temné mručení našeho obrovitého psa. Že by zase začalo pršet? Anebo že by Tyran považoval za svou povinnost zúčastnit se večeře taky?

S láhví v ruce jsem došel k venkovním dveřím, rozsvítil v předsíni a začal odemykat. Pes vůčihledě ožil.

„Co tam harašíš jako krysa ve sklepě," okřikl jsem ho a otevřel mu. „To nemůžeš zaštěkat?"

Jenže zaštěkat Tyran opravdu nemohl…

S výrazem věrného strážce, který splnil svou povinnost, vpochodoval do předsíně a v zubech vláčel reptiloidovo bezvládné tělo. Mohutné čelisti pevně svíraly počtářovo hrdlo. Pes položil mimozemšťana k mým nohám a šťouchl mě čenichem do kolena.

Tak mě pochval, mladý pane…

„Dědo!" zavřeštěl jsem. „Dědečku!"

Část druhá

Alaři

Kapitola první

Vážil asi jako dítě. Mohl mít tak pětadvacet, třicet kilo. Položil jsem ho na pohovku, i když se tím béžový manšestr beznadějně zablátil, a zase jsem se napřímil.

Počtář se zřejmě v posledním okamžiku chtěl stočit do klubíčka. To ale nestihl. Pokud se ve psích soubojích dá mluvit o nějaké slávě, pak Tyran pocházel z opravdu slavného rodu. Jeho otcem byl proslulý Tamerlán, který se kdysi prosadil tím, že sám v jediném souboji zadávil tři bullteriéry.

Reptiloid proti němu neměl nejmenší šanci.

„Péťo!“ popadl mě třesoucí se rukou za rameno dědeček. „Měli jste přece kurzy kosmické medicíny!“

Jen jsem pochybovačně zakroutil hlavou. Jistě, nějaké útržky znalostí, jak Cizím zachránit život, když se namane taková šance vysloužit si jejich uznání, nám do hlav vtloukli. Kdo jak dýchá a jak se u které rasy dá zastavit krvácení.

O počtářích jsem však nevěděl nic – neměl jsem dokonce ani tušení, zda vůbec nějakou krev mají.

Pohlédl jsem na Mášu, ale ta byla taky v šoku.

„Ty jsi vymyslela, jak je mučit a zabíjet,“ obořil jsem se na ni. „A co takhle jak je vrátit k životu?“

Veškerá její sebejistota se kamsi vytratila. Rty se jí chvěly.

„Karle,“ zavolal zdrceně Dědeček. Potom poklekl k pohovce a položil prsty na Cizákův krk. „Neumírej, Karle!“

Jenže počtář už byl možná mrtvý… Krev jsem nikde žádnou neviděl a jeho šupinatý krk nevypadal nijak poškozený. Co když ho ale Tyranův tisk zadusil? Zatím dýchá, ale to je to jediné, co dokážu zjistit přesně.

Tyran důrazně vyštěkl a podal dědovi přední tlapu. Dožadoval se vděku a uznání.

„Odveď to zvíře!“ zaječel puklým hlasem děda. „Ať už ho tu nevidím!“

„Ale proč nefungovala signalizace?“ zašeptala najednou Máša. „To přece… měla…“

Popadl jsem Tyrana za obojek a vlekl ho z jídelny pryč. Pes nejdřív pohněvaně zavrčel, ale pak asi pocítil, že věc je vážná, a ztichl. Vyhodil jsem ho do předsíně a zabouchl dveře. Tyran žalostně zaúpěl a veškerý můj vztek byl rázem pryč.

„Ty za to nemůžeš,“ řekl jsem jen. „Blbci jsme my…“

Nechal jsem naprosto zmateného psa o samotě a vrátil se do jídelny. Tam se zatím nic nezměnilo. Jednání druhé, osoby stále stejné: bezvládné tělo reptiloida na pohovce, klečící děda a Máša ztuhlá v šoku.

Až skončím na Sibiři, budu po dřevorubecké šichtě pomalu sepisovat drama Smrt Cizákova.

„Se vším se počítat nedá,“ řekl jsem. „Dědo…“

Jenže vysvětlit, že veškerou odpovědnost nesu já a že je třeba okamžitě zavolat na milici nebo ještě lépe na Federální bezpečnostní službu, už jsem nestihl.

Reptiloid sebou křečovitě trhl. Pak otevřel oči a zvedl hlavu.

Dědeček poděšeně ucukl a bezmocně se svalil na záda. Máša skočila kupředu, pokusila se ho zachytit, ale zároveň si sáhla za záda a neznámo odkud vytáhla „prototyp paralyzátoru“ – že by něco jako podpažní pouzdro měla i ve večerních šatech?

„Užití síly nebude nutné…“ zasípal reptiloid. Pak pohlédl na mě. „Dobrý den, Petře Chrumove.“

Nikdo z nás zatím nepronesl ani slovo. Počtář se podíval na Mášu.

„Milá dívenko,“ vydal ze sebe známým utrápeným šepotem, „z mé strany vám žádné nebezpečí nehrozí. Zdržte se laskavě užití zbraně.“

Máša se ani nepohnula.

„Navíc nemáte sebemenší záruku, že zbraň bude účinná,“ dodal počtář.

Děda se s funěním sbíral z podlahy a najednou se zeptal:

„A co když zavolám psa?“

Reptiloid se jediným skokem vyšvihl na opěradlo pohovky.

„Přináším vám důležité informace, které by úděl lidstva mohly výrazně změnit!“ zadrmolil počtář.

Děda se zasmál a ohlédl se na mě:

„Tak vidíš, jak dobrý nápad bylo opatřit si psa.“

Reptiloid vyčkával s hlavou natočenou tak, aby nás mohl sledovat všechny tři.

„Schovej tu pistoli, Mášo,“ rozhodl děda. „Neřekl bych, že náš host je nájemný vrah.“

„Vražda není součástí etických norem naší rasy,“ přisvědčil počtář.

„A co jejich součástí je?“ zajímalo hned dědečka.

„Chcete slyšet to nejdůležitější?“

„Samozřejmě.“

„Postižení prapůvodních pravd.“ Počtářův hlas se až zachvěl, když ta slova pronášel. „Jenže podobná snaha vyžaduje svobodu…“

„Kdo všechno se podílí na tomto spiknutí?“ vybafl na něj najednou děda.

Karel se demonstrativně zadíval na Mášu. Ta jen nespokojeně vyprskla.

„Jednu zástupkyni v celém projektu má tedy i lidstvo,“ pronesl tvrdě děda.

„Kromě našich dvou ras jsou to ještě Alarové a Kualkuové,“ dodal k tomu počtář.

Proč ten děda musí vždycky mít absolutní pravdu…? Posadil jsem se ke stolu, otevřel víno a nalil si plný pohár.

Sestoupit z opěradla pohovky si asi počtář očividně nepřál. A dědeček na něčem takovém ani netrval. Vypadalo to, že se snaží, aby s reptiloidem nepřišel do přímého fyzického kontaktu.

Pokud reptiloid opravdu byl schopen ovlivnit lidské vědomí, bylo to víc než rozumné. Najednou jsem pochopil, že

ta pitomá průhledná pláštěnka, kterou si dědeček navlékl ve své pracovně, ho měla ochránit právě před takovýmto vlivem. Možná na tom něco je. Pokud počtář skutečně využívá elektromagnetického účinku. Ale co když ten vliv je mikroleptonový nebo tachionový?

„Jako pán domu bych ti rád položil řadu otázek," usmál se děda na počtáře a ten se hned snaživě zazubil. „Naše další vztahy se budou utvářet podle toho, jak upřímné a úplné budou tvé odpovědi. Pokud tě třikrát přistihnu, že něco tajíš nebo v něčem nemluvíš pravdu, budeme nuceni jednání ukončit."

„Dobře," přikývl po asi vteřinovém zaváhání Karel.

„Jak ses dostal ze Svobodného do Moskvy?"

„Stejným letadlem jako Petr. Umím se maskovat. Chcete slyšet detaily?"

„Pomáhal ti někdo?"

„Ne."

„Dobře, tohle prozatím ponecháme stranou. Byl tvůj průnik na Zemi povolen a schválen vaší vládou?"

„My nemáme vládu."

Děda vyčítavě zakroutil hlavou:

„Takže první varování, Karle. Musíte přece mít nějakou strukturu, která by koordinovala všechna nejdůležitější rozhodnutí. Přinejmenším musíte mít své zastoupení v Konkláve."

„Jedinec, který sděluje naše rozhodnutí na půdě Konkláve, je jen prostředník. O nejdůležitějších záležitostech rokuje celá naše civilizace…"

„Takže hlasování?" ožil dědeček.

„Ne. Dospívá se k jednotné obecné pravdě. To lidstvo a jiné rasy nedokážou, ale my jsme v tomto ohledu výluční."

„Věřím ti. Takže tvou výpravu na Zemi projednávala celá vaše rasa?"

Karel zacvakal čelistmi:

„Teď jsem pochopil smysl původní otázky. Ne. Akci promyslela a připravila rozsáhlá skupina jedinců. Nebylo to

ale společné usnesení. Kdyby plán ztroskotal, musí rase jako celku zůstat šance přežít.“

„Výborně. A Alarové a Kualkuové jsou na tom stejně?“

„Alarové patrně ano. Kdežto Kualkuové…“ Reptiloid se odmlčel a pak se poškrábal po šikmém čele. Bylo to takové okázale lidské gesto. „Kualkuové jsou pro nás velkou záhadou. Já to každopádně nevím. Nemám o tom žádné informace.“

Děda se po mně podíval a s jistým údivem zaznamenal, že si nalévám už druhý pohár.

„Slyšíš to, Péťo! My všichni jsme společně dospěli k nejméně riskantnímu řešení!“

„No a právě tohle mě zaráží,“ zahučel jsem. Dost mě mrzelo, že jsem z debaty tak rychle vypadl. Inu, svou roli kočího jsem splnil a dopravil jsem počtářského agenta až k dědečkovi… Teď jsem skoro nadbytečný.

Takže zase až příště?

„Karle,“ děda se tvářil velice vážně. „A proč jsem ze všech Pozemšťanů byl pro kontakt vybrán právě já?“

„Proanalyzovali jsme projevy, články a knihy všech lidí, kteří se zabývají kosmickou politikou,“ odpověděl ochotně Karel. „Počínaje zrádci, o nichž víme, a které podplatily silné rasy…“

Taková otevřenost dědu na okamžik až zarazila.

„…po nejagresivnější šovinisty.“

„Chci slyšet jména zrádců!“ vyhrkl děda.

„K tomu nejsem zmocněn,“ odsekl bez váhání počtář. „Až se podaří náš záměr uskutečnit, je rasa počtářů ochotna poskytnout lidstvu veškeré informace, které máme. Včetně požadované. Ale až po.“

V místnosti najednou panovalo takové napětí, že bych docela uvítal dědovu pláštěnku, navíc uzemněnou.

„Takže až po…?“ opakoval zamyšleně dědeček. „Dobrá. Existují důkazy té zrady?“

„Ano.“

„A nebojíte se hněvu silných ras?“

„Až bude naše mise naplněna, počtáři, Alarové, Kualkuové ani lidé nebudou mít důvod se kohokoli bát.“

Máša, která celou tu dobu tiše stála za dědovou židlí, hlučně vydechla. Pak na mě upřela rozzářený pohled.

Také jsem se pokusil naznačit nadšení.

„Tvá odpověď není úplná,“ změnil děda mírně tón.

„Ano. Takže po analýze všech získaných údajů jste byl vyhodnocen jako nejperspektivnější a nejcennější kandidát. Pochopili jsme, že plány osvobození lidstva zpracováváte už hodně pozemských let. Uvědomili jsme si, že pro naši věc byste mohl být velkým přínosem. Že byste například mohl zabezpečit dopravu…“

Než se podíval směrem ke mně, děda dlouho váhal. Pak to ale přece jen udělal.

„Rodiče mají právo usměrňovat vývoj svých dětí…?“ řekl jsem. „Je to tak, dědo? Takže to ty jsi chtěl, abych se stal kosmonautem?“

„Ano,“ zašeptal. „Ano, Péťo.“

Usrkl jsem trpkého červeného vína a pokrčil rameny:

„No dobře, dědo. Jak se zdá, opravdu jsi na to měl ‚právo‘… Já bych tohle téma opustil.“

Pouštět se s ním do sporu teď nemělo smysl. Hádali jsme se jen hodně zřídka a vždy to končilo tím, že jsem se dědečkovi omluvil. Asi opravdu v právu byl.

Ostatně copak já nejsem se svým osudem spokojen? Copak nejsem sám rád, že létám na cizí nebesa, že mám přístup k jumpové extázi a že i tady na Zemi si žiju jako v bavlnce?

„Promiň, Péťo,“ řekl nakonec děda. Pak se podíval na počtáře, který se zájmem sledoval rodinnou scénu, a zeptal se: „A teď poslední věc. Nejdůležitější – jak jsi přežil jump?“

Počtář mlčel.

„To je opravdu základní otázka, můj vážený šupinatý hoste. A ty mi musíš poskytnout úplné vysvětlení.

„Metoda překonávání jumpového šílenství.“

„Varování druhé. To není úplná odpověď.“

„Přivedl jsem se do stavu dočasné ztráty rozumu. Do stavu ochrnutého vědomí.“

Dědeček se zřejmě chystal říct ještě něco. Možná počtáři udělit třetí a poslední varování. Jenže Karel mezitím pokračoval:

„Jak už jsem sdělil Petru Chrumovovi, naše vědomí má dvě hladiny – vnější a vnitřní. Vůdčím principem je vědomí vnitřní. V tom se zpracovávají obrovské masy čísel. Je to úroveň matematické logiky. Jenže má svá omezení… například nedokáže zpracovávat úlohy, které nemají řešení.“

„Jasně, Fermatova věta,“ vmísila se do rozhovoru nečekaně Máša.

„Cože?“

„Iks na druhou plus ypsilon na druhou rovná se zet na entou. Jakmile je en vyšší než dvě, úloha nemá celé pozitivní řešení.“

„To je zajímavé,“ ozval se počtář. „A proč by neměla řešení?“

„Jsi schopen dokázat velkou Fermatovu větu?“ zeptala se ho Máša.

„Nejsem. Dokázat ji nemohu. Protože je chybná. Ale mohu uvést úplná pozitivní řešení.“

Dědeček nespokojeně tleskl:

„A dost! Klasickým teorémům se budeme věnovat později, Mášo!“

„Ale to přece…“ Bylo to vůbec poprvé, co jsem zaznamenal nějaký Mašin vzdor vůči dědovi.

„Já bych rozhodně neřekl, že nějaká matematická věta je důležitější než osud lidstva!“

Počtář si hlučně povzdechl:

„Jaká škoda, že nemáte schopnost kolektivního myšlení. To by naši debatu značně urychlilo.“

„No a jak jsi to udělal?“

„Dělil jsem.“

„Co jsi dělil?“

„To vlastně není důležité,“ usmál se Karel.

„On hlavně dělil nulou," vyhrkla neočekávaně Máša. „Že mám pravdu?"

„Ano."

„Jenže i v té nejobyčejnější kalkulačce v takovém případě na displeji naskočí nápis ERROR," konstatoval děda.

„Já jsem složitější než vaše kalkulačky," poznamenal nevzrušeně počtář. „Byl jsem v šoku. To je klasická reakce naší rasy v situaci, kdy nejsme schopni zpracovat nějakou informaci."

„Hyperskok je taky nula," řekl jsem a ani nevěděl proč. „Velký nic, do kterýho padáš a v kterým mizíš. Mášo, ty ses ptala, jestli je jump podobnej orgazmu. Opravdu není. Podobá se spíš smrti."

Počtář se postavil na zadní a předními tlapkami jednou tleskl. Pochopil jsem, že je to výraz nejvyššího uznání.

„Naší metody nedokáže využít žádná z dalších ras Konkláve," pronesl slavnostně reptiloid. „Nemám nejmenší představu, co vám umožňuje při jumpu zažívat euforii. Pro mě jsou to muka, ale dokážu je přestát."

Děda se natáhl pro láhev a nalil si vodku. Vrazil ji do sebe a zeptal se:

„Potřebuješ nějakou potravu, Karle?"

„Ne, jsem sytý," odpověděl opět bohorovně reptiloid. „Má spotřeba organické hmoty je minimální a nutkání experimentovat nepociťuji."

„No dobře, věřím ti," uzavřel to děda. „Takže ty jsi představitel neoficiální skupiny nespokojenců. Mluv."

„Ale to je velice důvěrná informace."

„Chápu. Jenže my tři jsme zase přímí účastníci tohoto projektu ze strany lidstva."

„Zajisté. V takovém případě ovšem trvám na tom, aby ta dívčina vypnula zařízení zaznamenávající zvuk a veškeré informace vymazala."

Pohlédli jsme s dědou na Mášu.

„Myslela jsem si, že záznam by se mohl docela hodit, pro účely analýzy…" Vypadala velmi provinile.

„Příště se nejdřív zeptej,“ řekl víc než mírně dědeček. Takovéto mírnosti v jeho hlase se vždycky moc bojím. Jenže Máša ho neznala tak dobře jako já, a tak se jí viditelně ulevilo. Mlčky sejmula z krku malý medailon a podala ho dědovi.

„Dovolíte?“ zašeptal z pohovky Karel. Pak seskočil na podlahu a pajdal k dědovi. Ten rychle položil medailon na podlahu. Reptiloid se ho dotkl přední tlapkou a zase se odbelhal zpátky.

„Velice efektní,“ utrousil suše děda.

„Uvnitř byl mikročip… Omlouvám se, ale shořel,“ oznámil počtář a vyškrábal se zpátky na pohovku.

Dědeček na nešťastný medailon dupl a několikrát se na něm ještě otočil podrážkou, jako by chtěl rozšlápnout nějaký jedovatý hmyz. A zabručel:

„Pokud už je všechno čisté, tak konečně mluv.“

„Budete-li tak laskav, Andreji Valentinoviči Chrumove, nejdřív bych chtěl vyslechnout vaše návrhy.“

Dědeček se nasupil.

„Potřebuji si upřesnit vaši schopnost analýzy situace v podmínkách, kdy je málo informací,“ upřesnil laskavě počtář.

„A co že tak najednou?“

„Z lidského hlediska jste dosti stár,“ oznámil mu reptiloid zkroušeně. „A my víme, že intelektuální schopnosti člověka k stáru slábnou. Musím si upřesnit, nakolik jste pro celý projekt… užitečný.“

Taková upřímnost by mě osobně pěkně dopálila. Kdežto dědeček nehnul brvou. Jen se pousmál.

„Takže bys chtěl ještě dodat, že v podobném případě bys nám nebo alespoň mně neřekl nic. Pro jistotu. Je to tak?“

„Ano,“ přikývl počtář. „Ještě důležitější je ale zjistit, jak je to s těmi vašimi analytickými schopnostmi.“

„Chápu,“ přikývl tentokrát děda. „Uvažoval jsem o třech variantách, které by mohly zlepšit postavení lidstva v Galaxii…“

„Promiňte, Andreji Valentinoviči,“ zvedl tlapku reptiloid. „Proč je pro lidi tak důležité číslo tři? Tři varování, tři

varianty… Vždyť lidské vědomí jinak operuje v dvojkové nebo desítkové soustavě.“

„To nevím,“ pokrčil rameny dědeček. „Dvě varianty jsou obvykle krajnosti. Čtyři a víc je pro naše vědomí asi příliš mnoho. Ty tři jsou tak akorát. Chceš tou námitkou říct, že lidé mohou informaci, která se nevejde do triády, prostě pominout?“

„Ano.“

„To bych neřekl. My se prostě snažíme mnohotvárnost situací vtěsnat do tří základních skupin. Je to pro nás pohodlné a zároveň efektivní.“

„Děkuji. Pokračujte laskavě.“

„Stanovil jsem tedy tři varianty,“ ušklíbl se děda. „Takže… Varianta první: Lidstvo neočekávaně získá jakousi novou znalost, která je pro celou Galaxii životě důležitá. Něco jako jump… Říkejme téhle variantě Newtonovo jablko. Získání této znalosti prudce pozvedne celogalaktickou prestiž lidstva. Vyloučena není ani možnost, že s touto myšlenkou přijde jiná rasa, ale za naší velmi podstatné asistence.“

„Rozumím,“ řekl s dychtivou zvědavostí počtář.

„Tato varianta mi však připadá málo pravděpodobná,“ povzdechl si dědeček. „Rozvoj jednotlivých civilizací probíhá v zásadě komplexně. Náskok v jedné jediné oblasti žádné zvláštní výhody neskýtá – třeba pro nás se jump žádným zvláštním štěstím nestal. A kdybychom vynalezli zbraň, která dokáže uhasit hvězdu, nebo způsob, jak sebe sama zmenšit na velikost krabičky od sirek, taky to z nás pány Galaxie neudělá.“

„Ras, které se pokoušejí vymyslet něco, co by ostatní rasy neuměly, je hned několik,“ zamyslel se počtář. „Protože nechápou, že jediné, čeho tím dosáhnou, je změna jejich funkce v rámci Konkláve. Nějaké precedenty už tu ostatně jsou. Například takoví prašníci. Kdysi to byli horníci. Rudokopové. No a dnes se zabývají přebudováváním planet podle potřeb Silných.“

Děda přikývl:

„Tenhle příběh znám.“

„Zajímavé jsou taky výzkumy těch, jimž lidé říkají nepojmenovatelní,“ dodal počtář. „Ti se pokoušejí vypracovat všeobecnou morálku, nebo snad všeobecnou filozofii. Jednoznačně adekvátní výklad tohoto fenoménu neexistuje. Byla by to morálka, která by odpovídala představám a potřebám všech ras.“

„To se sotva zdaří,“ zapochyboval děda.

„Tvůj názor sdílím. Oni se o to však i přesto pokoušejí. Nastolení takovéto všeobecné morálky by rázem odstranilo vzájemné výhrady mezi civilizacemi a zastavilo by vykořisťování Slabých ze strany Silných.“

„Tahle všeobecná morálka však současný stav věcí ještě posílí,“ zakabonil se děda. „Dejme tomu, že odstraní psychologické předsudky, ale to bude asi tak všechno. Nebo v Galaxii nastolí absolutní nadvládu nepojmenovatelných.“

„Jak příjemné, že si tak dobře rozumíme!“ zvolal počtář nadšeně.

„A teď varianta druhá,“ pokračoval dědeček a odkašlal si. „Péťo, nalej mi minerálku. Ta mi připadá poněkud reálnější. Je to přístup k celému komplexu vědomostí. A nešlo by zřejmě jen o vědomosti, ale i o sílu. Dejme tomu o znalosti civilizace, kterou nikdo jiný v rámci Konkláve nezná. Takováto situace už se v pozemské literatuře probírala. Čímž myslím literaturu zábavnou. Obvykle šlo o objev univerzální vědecké knihovny dávno vyhynulé civilizace, nebo třeba obrovské bojové kosmické flotily, anebo mocné superbytosti, která je přes své možnosti ochotna nám sloužit. Této variantě říkejme dejme tomu Deus ex machina.“

„Jaké puzení k co nejsnazší cestě,“ podotkl smutně reptiloid.

„To tedy ano. Ubohá pozemská kosmická lodička zabloudí kamsi do neprozkoumané oblasti kosmu a tam odpočívají tři…“ Děda se rozesmál. „Ale co tři, čtyři miliony bitevních kosmických plavidel, každé velké jako menší planeta! A každý

ten hvězdolet lidským hlasem volá: Zdráv buď, můj nový pane! Jsem připraven ti sloužit!“

Uchichtl jsem se a nalil si třetí pohár vína. Jak se také nesmát, o něčem takovém snili všichni mí kamarádi v astroučilišti…

„I tahle varianta ovšem vyvolává silné pochybnosti,“ pokračoval nepříliš potěšené děda. „Pokud je nám známo, v dosažitelných oblastech galaxie není po civilizacích starších, než jsou současní Silní, ani stopy. A kdyby se na takovéto stopy přece jen narazilo, nejdřív se k nim dostanou právě silné rasy. Mihotavce, kteří obhospodařují veškeré informační kanály a sítě, plně kontrolují a ovládají Daenlové. A mihotavci želbohu slouží už dávno a zvykli si na to. Ale nejdůležitější je, že síla a moc nikdy nezůstanou bez pána. Zaniklá civilizace tu po sobě může zanechat pomníky, ale rozhodně ne sklady s dveřmi dokořán. To bychom museli být moc velcí optimisté, abychom doufali v něco takového.“

„Takže nejreálnější je varianta třetí, jestli ti dobře rozumím?“ zeptal se počtář.

„Ano. Téhle variantě bychom mohli říkat Jiná síla. Problém je totiž v tom, že politická situace je dnes velmi stabilní. Možnosti devíti silných ras předčí vše, co si dokážeme představit. Jsou jednotní a jen oni reprezentují skutečnou sílu. Pokud by se ale v Galaxii objevila síla, která by se mohla Konkláve postavit… A nevadí, že by to byla síla nikomu se nepodřizující, síla, která nehodlá nikomu sloužit. Že by byla agresivní, nestvůrná a zhovadilá! V situaci konfrontace, kdy by *vznikla* rovnováha sil, by Slabí najednou měli šanci. Silné rasy by pak musely dělat něco víc, než nás jen využívat. Musely by se postarat o náš rozvoj. Musely by se odhodlat k ústupkům, aby v rozhodujícím okamžiku nepřišly o služby počtářů, Kualkuů, Alarů a lidí.“

„Mluvíš o válce?“

Dědeček se odmlčel.

„Nevím. Spíš o studené válce – pokud samozřejmě tenhle pojem znáš.“

„Ve vašich dějinách se orientuji.“

„Z takové situace bychom mohli vytěžit hodně. No a pokud, pokud se o té Jiné síle dovíme dřív než Silní…“

V pokoji se rozhostilo ticho.

Počtář si otřel čenich předními tlapkami.

„Já si myslím, že v takové svrchovaně hypotetické situaci může vzniknout potřeba kontaktu s tou Jinou silou,“ pronesl opatrně děda. „V takovémto případě by Alarové mohli poskytnout bojovou záštitu… Počtáři by zřejmě…“

„Ano, no ano!“ ožil okamžitě Karel. „Co bychom pro věc mohli udělat my?“

„Měli byste na starost navigaci, propočty jumpů… Ty osobně už jsi to předvedl. Kromě toho máte neuvěřitelné lingvistické schopnosti, takže byste se mohli postarat o bezprostřední kontakt. Navíc báječně analyzujete chování jiných ras a dokonale ho imitujete. No nemám pravdu? Třeba ty se chováš téměř jako člověk, Karle. Úplně samozřejmě užíváš všelijakých citoslovcí, zámlk, gest… A přitom se i pozemským reptiliím podobáš jen vnějškově. Jinak jsi Cizí – naprosto. Tvé vnitřní vědomí teď prostě zpracovává informace, srovnává je s vašimi dosavadními poznatky o lidech a ty nejsprávnější odpovědi a řešení předává vědomí vnějšímu.“

„Tak jednoduché to není, ale v podstatě máš pravdu.“ Karel najednou celý ochabl a pohodlně se rozvalil. „Ano.“

„Ale k čemu potřebujeme Kualkuy?“ otázal se děda. „Dejme tomu jako partnery Alarů, ale to přece není věc nijak zásadní. Svou roli alarských zbrojnošů budou plnit stejně. Já si ale myslím, že je budeme potřebovat jakožto dokonalé imitátory. Jako bytosti, které libovolně mění svůj tvar a dokonce i váhu. Při navazování kontaktu by to mohlo být důležité.“

Karel mlčel.

„Nejzajímavějším problémem pro mě ale je, k čemu je v takovémto projektu zapotřebí lidí!“ Dědeček se trudnomyslně odmlčel. „Dejme tomu, že zase jako kočích, jako vozků…

Aby dopravili delegaci na jednání… Jako drožkáři. Jenže co když Jiná síla nebude mít nic podobného jumpu k dispozici? Poleká je to a donutí, aby nás měli ve větší úctě. Je to tak?“

Reptiloid zase neřekl nic.

„Tak v čem se mýlím?“ otázal se ostře děda.

„Máš pravdu,“ zašeptal Karel. „Máš naprostou pravdu. Myslím v rámci této absolutně hypotetické situace. Opravdu ano… Ale je tu ještě jedna vlastnost lidské rasy, kterou zatím jaksi nebereš v potaz. Pravdou ovšem je, že tato vlastnost omezuje možnosti jiné rasy…“

„Počkat,“ přerušil ho dědeček. „Počkat!“

Reptiloid natáhl hlavu kupředu.

„Nic neříkej. Já myslím, že ti rozumím.“

Bezděky jsme si s Mášou vyměnili pohled. Oba jsme v tu chvíli potřebovali vědět, kdo z nás dvou je ve společnosti těchhle géniů větší blb.

„Já myslím, že další jednání o problému bychom měli vést… někde jinde než tady…“ Děda pomalu vstal. Přistoupil až ke Karlovi a znehybněl – jeho tvář se ocitla jen pár centimetrů od reptiloidova čenichu. „Jsi si absolutně jist?“

„Ano,“ řekl tiše počtář.

„Co navrhuješ?“

„Je tvůj organizmus schopen vydržet kosmický let?“

„Je mi dvaasedmdesát,“ zašeptal dědeček. „Čekal jsem moc a moc dlouho…“

„Tu lhůtu jsme si nevymysleli my. Když den D nadešel, zahájili jsme akci. Velice jsme spěchali, Andreji Valentinoviči. K dispozici máme jen dvacet pět až čtyřicet pozemských dnů. Po vypršení této doby Silní dostanou veškeré informace a vaše rasa bude zničena. Okamžitě. Bez ohledu na cokoli.“

„Petře!“ křikl najednou dědeček. „Nech už laskavě toho chlastání! Radši mi řekni, zda jsem schopen přežít jump!“

Víno mi uvízlo v hrdle a já se zakuckal.

„Dědo!“

„No tak mluv!“

„To já nevím, ale řek bych, že o jump ani tolik nejde. Při startu ale dosahuje přetížení tří gé…“

„No a co, to chcípnu?“

Moc se mi chtělo říct, že je to šílenství, ale byl jsem zvyklý mluvit s dědou absolutně na rovinu.

„Ne, nejspíš ne. Jenže ze Země nahoru tě nikdo nepustí!“

„Takže budeme muset v každém případě ukrást raketoplán,“ shrnul to racionálně a bez afektu dědeček.

Karel přikývl.

Já jen rozhodil rukama. Pokud jsou karty rozdány takhle, mluvit o zdraví nemá smysl.

Jenže raketoplán se ukrást nedá! To přece není letadlo! U každého startu musí asistovat stovky lidí! A ochrana startovacích ramp je snad to jediné, co se od Gagarinových časů ještě zpřísnilo!

„Já ti rozumím,“ přikývl děda. „Rozumím ti. Ale stejně ten raketoplán ukrást musíme. A musí to být něco onačejšího než ta tvoje slavná spirála. Neříkals náhodou, že ti Danilov nabízí místo ve své posádce?“

Na noc se počtář uhnízdil v mém pokoji. Buď se děda ujistil, že jeho úmysly jsou přátelské, nebo to dokonce byla součást jeho plánů – to nevím.

Perspektiva noci strávené v jednom pokoji s Cizákem mě přísně vzato nijak neděsila. Už jsme spolu přece strávili dost času v maličké pilotní kabině raketoplánu. A společně jsme absolvovali i jump, který mně přinášel rozkoš, kdežto reptiloidovi utrpení.

Možná to někomu může být k smíchu, ale takováhle společná cesta je velmi dobrá metoda, jak odstranit xenofobii.

„Budeš taky spát?“ zajímalo mě, když jsem se ukládal do postele. Počtář se v křesle stočil do klubíčka jako pes.

„Potlačím vnější vědomí,“ oznámil mi. „Omezím jeho funkce jen na ty nezbytné a minimální.“

„To by se mi líbilo," nedokázal jsem se zdržet ironie. „Takovou schopnost bych chtěl mít taky. Třeba abych ve spánku něco čistě náhodou nezapomněl…"

Počtář štrachal po křesle a snažil se uložit co nejpohodlněji.

„Proč jsi mi po přistání vymazal paměť?" zeptal jsem se přímo.

„Já jsem ti ji nevymazal. Byla to jen časově omezená blokáda," řekl po krátké pauze počtář.

„A mohl bys mi tu paměť i nadobro smazat?"

„Ano."

„Ty bys na Zemi uplatnění rozhodně našel," poznamenal jsem. „Například při léčení zločinců. Že bys je zbavil všech asociálních instinktů."

„To by ovšem bylo násilí spáchané na jejich osobnosti."

„Copak terorista, kterej položí bombu do obchoďáku, se nedopouští násilí?" vzpomněl jsem si na loňský výbuch ve Stavropolu.

„Lidé by sotva souhlasili s tím, aby představitel cizí civilizace přebudovával jejich psychiku… A bylo by jim lhostejné, že jde o psychiku vraha. Lidé dávají přednost starým osvědčeným metodám, jako je vězení nebo trest smrti."

Pochopil jsem, že má pravdu, a zhluboka jsem si povzdechl.

„Jednou, samozřejmě za předpokladu, že se náš plán zdaří, si naše rasy budou víc rozumět," poznamenal smířlivě počtář, „a podobnou pomoc budou přijímat bez předsudků. Vnější aktivita pro nás nikdy nebude prvotní, Petře. Na druhé straně ovšem existujeme v hmotném světě a čas se vrátit nedá. Kdysi jsme podřimovali ve svých hnízdech a poznávali svět. Když byly veškeré informace naší planety vyčerpány, vstoupili jsme do vesmíru. Asi to byla chyba… Potkali jsme Daenly a Konkláve nám uložilo povinnost spolupracovat s dalšími rasami."

„Vy litujete, že jste nezůstali na rodné planetě?" užasl jsem.

„Trochu ano."

„Ale to přece není jinak možný – získávat nový poznatky a vědomosti, a přitom neexpandovat v prostoru! Pokud je pro vás poznání světa to vůbec nejdůležitější, tak vám nic jinýho, než vstoupit do vesmíru, prostě nezbejvalo!“

„Ale zbývalo, Petře. Informace o celém kosmu je přece obsažena v každém atomu. Neutrino, které projde planetou, po sobě zanechá víc údajů než tisíc průzkumných hvězdoletů. Touhle cestou jsme se dát mohli, ale je dlouhá, příliš dlouhá… Bylo tu riziko, že naše hvězda vychladne dřív, než všehomíru porozumíme. Tak jsme si řekli, že pro jistotu…“

Počtář si povzdechl úplně jako člověk.

Je divný. Přestože vypadá jako reptilie, chvílemi se tak strašně podobá člověku – i když je to jen iluze.

„No dobře, Karle. Tak spi, nebo jak tomu říkáš.“

Když jsem sáhl po vypínači nástěnné lampy, ještě na mne pohlédl.

„A pomůžeš nám ukrást raketoplán?“

„Ale to je nemožný, Karle.“

„Na světě není nic, co by nebylo možné, Petře.“

„No tak to teda nevím,“ přiznal jsem se poctivě. „Protože to bude zločin. A nejde jen o to, že ten raketoplán stojí miliony dolarů. Když ho budeme chtít ukrást, tak se to neobejde bez násilí.“

Počtář neřekl nic.

„Ty přece pořád zdůrazňuješ, jak jsi mírumilovnej,“ pokračoval jsem. „Což se mi moc líbí. V tom případě ale pochop, že nebudu zbraní ohrožovat svý kamarády. Kluky, který mě pomohli dostat se do vesmíru a dneska mi pomáhaj dostat se zpátky na Zemi. No a kdybych měl dokonce začít střílet…“

Počtář vyčkával.

„Tak to nedokážu, Karle.“

„Vražda je pro tebe nepřijatelná.“

„Zabít nevinnýho člověka je pro mě nepřijatelný!“

„Tak spi,“ doporučil mi počtář. „Ráno moudřejší večera. Říkáte to tak, ne?“

„Ale přísahej, že mou psychiku necháš na pokoji," žádal jsem po něm. Protože kdoví – nečeká děda od něj právě tohle? Že by proces „přesvědčování" svěřil do rukou Cizáka, když se mnou po dlouhém a bezvýsledném sporu nepohnul ani o píď?

Panebože, co mi to leze do hlavy?!

„A proč si myslíš, že by mě podobný slib zastavil, kdybych to chtěl udělat?" zeptal se počtář.

„Nevím. Ale jestli se v mý hlavě něco změní, tak si toho všimnu. Ze všeho nejspíš to poznám. A pokud budu mít třeba jen podezření, že ses mi hrabal v rozumu, tak tě předám úřadům. To bych okamžitě informoval Roskosmos i skobáky."

„Přísahám, že bez tvého výslovného svolení tvůj intelekt nikdy a nijak neovlivním," pronesl slavnostně počtář.

Řádně jsem si tuhle formulaci promyslel a přikývl:

„Tak dobrou noc."

Pak už jsem jen cvakl vypínačem a pohodlně se natáhl. Počtář ležel ve svém křesle tak tichounce, jako by tu vůbec nebyl. Když jsem ale pohlédl tím směrem, spatřil jsem ve tmě dvě matně zářící oči. Ty očí se neblýskaly, ale opravdu svítily – jako kočičí.

„Svítěj ti oči," upozornil jsem ho.

„Promiň," omluvil se mi. „Jsem ještě příliš rozrušený. Už je to lepší?"

Nejspíš oči zavřel, protože světélka zhasla.

„Jo, takhle by to šlo," řekl jsem. „Děkuju."

Těžko říct, zda to bylo z enormního psychického vypětí nebo z vypitého vína, ale probudil jsem se v půl čtvrté ráno. Ležel jsem a pokoušel se sluchem zachytit počtářův dech.

V pokoji však vládlo naprosté ticho. Jako by reptiloid i ten dech jen imitoval. Na hodinách klidně svítily číslice a za oknem šuměly stromy. Zaplaťpámbu nepršelo.

Když jsem po deseti minutách pochopil, že už neusnu, nahmatal jsem na nočním stolku ovladač a pustil televizi. V bledém světle obrazovky jsem se přesvědčil, že počtář je na místě, a začal jsem surfovat po kanálech.

V Národní televizi šla talk show Darji Narjalovové o životě a kultuře Cizích. Pro maloměšťáka to muselo být docela zajímavé. Já rovnou viděl, že celý pořad je poskládaný ze střípků – byly tu amatérské záběry turistů i pilotů, propagandistické dokumenty samotných Cizáků i motivy ze zachycených hixanských pořadů, protože Hixané jsou jedna z mála civilizací v Galaxii, která má cosi podobajícího se televizi. Cvak… Na prvním kanálu běžela mýdlová opera pro dospělé. Pár vteřin jsem sledoval velmi důkladnou postelovou scénu a pak jsem přepnul. Cvak… Ruská televize vysílala publicistický pořad Knihomol – procesor v přijímači mi oznámil, že do konce pořadu zbývá sedm minut a že opakování bude zítra v poledne. Na programu jsem přesto zůstal a zíral na experimentální inscenaci: na prázdné scéně stála žena v bohatých šatech, ruce tiskla k ňadrům a pronášela jen tak do prostoru:

„Jak nenávidím tvé jméno! Změň si ho, a budu tvá! Což pro tebe opravdu znamenám méně než to prázdné, nenáviděné slovo?!“

Z portálu vykročil plešatějící muž, taky v historickém kostýmu a s kordem u boku:

„Jak myslíš! Dej mi svou lásku, a já si změním jméno!“

Zadoutnal ve mně zvláštní pocit, že to, co se na obrazovce odehrává, odněkud znám… Mezitím se žena a muž objali, obrazovka zčernala a vzápětí se na ní objevil pestrobarevný přebal nějaké knihy. U rakve, v níž poloseděla bledá dívka, připomínající upíra, ležel zkrvavený jinoch s dýkou v hrudi.

„V řadě Klasický ženský román vám dnes představujeme dílo Williama Shakespeara Romeo a Julie,“ poučil mě hedvábný hlas pod obrazem. „Konečně je k dispozici v adekvátním, moderním překladu! Konečně si i vy můžete přečíst tento uznávaný skvost světové klasiky a ponořit se do víru vášní, hodokvasu citů, nádherných scenerií i labyrintu intrik! Smutného konce se neděste – právě pro toto vydání napsal nadaný literární vědec a publicista Viktor Buzdugan pokračování pod názvem Julie Monteková, což je…“

Nevěděl jsem, jestli se mám smát nebo brečet. Nene, asi je to přece jen spíš k smíchu; zabořil jsem obličej do polštáře, abych zbytečně nerámusil. Když jsem se nasmál dosyta, přepnul jsem na pitěrský program. Tam zrovna promítali starý fantastický film Cizák. Musím říct, že to bylo docela odvážné. Autorům by se mohlo dost dobře stát, že budou obviněni z podněcování xenofobie… Zobrazil jsem si i doprovodné textové informace – ukázalo se, že toto dílo běží v rámci sáhodlouhé série filmů pro pamětníky a že po odvysílání filmu vystoupí známý spisovatel a kritik Andrej Nikolajev. Ten bude patrně pranýřovat režisérův příliš jednostranný pohled na věc.

Moskevské nepřetržité zpravodajské vysílání právě probíralo rozhodnutí primátora Poljankina; ten zavedl nové podpory a příplatky pro venkovany, kteří se rozhodli žít a pracovat v Moskvě. Analytici se shodovali v názoru, že to k ničemu dobrému nepovede – milí občánkové shrábnou peníze a zase odtáhnou ke všem čertům. Protože kdo aspoň trochu rozumný by měnil dejme tomu Nižnij Novgorod, Pitěr nebo Vladivostok za špinavou, hlučnou a chaotickou bývalou metropoli?

Poslední z kanálů, který v noci běžel, byla šestka. Jenže nic pořádného jsem neobjevil ani tam – zrovna dávali Telemagazín. Já přepnul zrovna ve chvíli, kdy běžela reklama na Kouzelnou Vývrtku s elektrickým pohonem, s jejíž pomocí se dá otevřít až dvacet lahví vína za minutu.

To už jsem nevydržel a rozřehtal jsem se na celé kolo. Sympatická dívčina na obrazovce se trápila s normální vývrtkou, ale pak naštěstí přišel pěstěný pán, obyčejnou vývrtku vyhodil z okna a vytáhl tu elektrickou… No a já ržál jako šílenec, seděl jsem na posteli a marně si zacpával ústa.

Počtář se ve svém křesle poplašeně vymrštil. Oči se mu znovu rozsvítily.

„Pro… promiň,“ zasténal jsem.

„Až dvacet lahví za minutu!“ ozvalo se z televizoru vítězoslavně a já se znovu zhroutil.

„Ale já s tebou nic nedělal!“ zvolal reptiloid.

Podařilo se mi jen přikývnout, říct jsem zatím ještě nedokázal nic. Jakýpak vliv Cizáků? Však máme doma každý svůj agregát na vymývaní mozku – televizi.

„Sto čtyřicet devět dolarů devadesát devět centů, neboli osmdesát devět rublů, neboli tři kosmodolary! Zavoláte-li okamžitě, dostanete za stejnou cenu také soupravu zátek na vyzkoušení Kouzelné Vývrtky!“

Když jsem se dosyta nasmál, stáhl jsem zvuk a zaraženému počtáři vysvětlil:

„Promiň. Nemoh jsem spát. Tak jsem si pustil televizi a ta mě takhle rozjásala.“

„Televizi?“ Takhle rozespalý mi připadal o něco tupější než obvykle.

„Snad to vidíš sám, ne?“

Reptiloid otočil hlavu k obrazovce a přikývl:

„Vidím jen světlo… Ale vizuální dojem nemám z vaší televize žádný.“

„Jak to?“

„Obraz se skládá z příliš velkých bodů a segmentů, a taky to má obrovské množství poruch. Zpracovávat takovouto informaci je pro mě kromobyčejně obtížné.“

Podle mého soudu televize ukazovala perfektně.

„Ale v raketoplánu jsi přece viděl, co se odehrává na monitorech…“

„Neviděl. Já si všechny údaje odečítal, ještě než se dostaly na obrazovku. To je mnohem pohodlnější.“ A počtář se znovu svinul do klubíčka. „Klidně odpočívej dál, já jen přestanu zvuk jako vnější informační podnět vnímat.“

Za okamžik už znovu spal. Přesněji řečeno nespal, ale věnoval se poznání… Šikovná fyziologie. Spustil jsem nohy z postele, zády se opřel o zeď a povzdechl si. Spát už se mi nechtělo ani trochu.

Dá se ukrást raketoplán?

V pravém slova smyslu ne. Příprava ke startu končí až hodinu před samotným vzletem. A bez těch stovek lidí pozemního personálu se to prostě neobejde.

A co takhle tajně nahradit posádku? Transportní burany obsluhují tři lidé – velitel, který je zároveň první pilot, pak druhý pilot a nakonec jumpový navigátor. Dejme tomu, že mě Danilov skutečně přijme do posádky, nejspíš jako druhého pilota. V které etapě příprav je kontrola posádky minimální? V autobuse, mířícím ke startovací rampě, je lidí plno. Možná až těsně u rakety, před vstupem do výtahu. Jenže jak až tam dostat dědu a počtáře? A co provést s Danilovem a jumpovým navigátorem? Nechat je venku na rampě by se rovnalo vraždě. Když raketový nosič Energija startuje, zavalí kosmodrom celými řekami ohně. Jenže když je pustíme, tak vyvolají poplach…

A nebude se středisko kontroly letu divit, že veškeré rozhovory s nimi vede druhý pilot? Nehledě k tomu, že asi nebude snadné ošálit přístroje – jakmile ověříme dědečka čidly, lékaři start okamžitě zakážou. To jen u Cizáků už nad zdravotním stavem posádek mávli rukou a stačí jim, když je pilot střízlivý…

Těch problémů jsou zkrátka stovky.

Počkat! Co to dělám?

Vždyť já promýšlím, jak ukrást raketoplán!

Rychle jsem potlačil nutkání vrhnout se k počtáři a pokusil jsem se dát svým úvahám nějaký řád. Že by se opravdu pokusil nějak ovlivnit můj rozum?

Řekl bych, že ne.

Můj vztah k plánu, který si usmyslel dědeček s reptiloidem, zůstával stále stejný. Já jsem to jednoduše nechtěl… Přinejmenším v situaci, kdy mi nikdo nic jasně nevysvětlí. A probíjet se k raketoplánu se samopalem v ruce a dědou na zádech jsem se rozhodně nechystal!

V tuhle chvíli se mě zmocnil vztek. Po tom geniálním překladu Romea a Julie do jazyka puberťáků z ulice, po reklamě na elektrickou vývrtku, po zbabělém nočním promítání starého filmu, který Cizáky ukazuje v ne právě nejlepším světle…

Ono to opravdu bude čím dál tím horší. Vždyť už degradujeme. Bleskurychle a nenávratně. Měníme se v rasu idiotů.

Dveře mého pokoje skříply.

„Péťo?!“

Do místnosti opatrně nakoukl dědeček:

„Není ti něco?“

Rychle jsem vstal, po špičkách došel až k němu a vyklouzl do předsíně. Byla tam tma, jen u schodiště matně svítila slabá žárovka. Jestli se nemýlím, v dětství jsem se bál tmy… Vlastně ani nevím proč. Děda mi slíbil, že v předsíni u schodiště nahoru se bude vždycky svítit, a tenhle slib taky splnil. Noční lampičku u postele by mi svítit nenechal, protože na dětské strachy neslyšel a nehodlal se jim podvolovat, ale světlo za dveřmi za možné považoval. Což mi stačilo. Tahle žárovka přitom ani neměla vypínač a svítila trvale… I když jsem spal ve své posteli, i když jsem noci trávil na lůžku ve vojenském učilišti a dokonce i když jsem se ke spánku ukládal v hotelu kdesi pod cizí hvězdou…

„Není ti nic, Péťo?“ opakoval znepokojeně svou otázku.

Ve starém pyžamu a pantoflích na ideologa lidského šovinismu, prohnaného demagoga a nelítostného oponenta vlád rozhodně nevypadal. Tohle byl obtloustlý stařík, který by udělal nejlíp, kdyby tiše dožil u televize se sklenicí kefíru v ruce…

„Ty… se o mě bojíš?“ došlo mi konečně. „Bojíš se, že se mi počtář bude hrabat v hlavě…?“

Děda uhnul pohledem.

„Já se jen díval na televizi.“

„A co je nového?“

Pokrčil jsem rameny.

„Začala se prodávat nová vejvrtka. Otevře dvacet flašek za minutu.“

Poslušně se usmál. Takhle se dospělí smějí na dítě, které zalykavě převypráví svou první anekdotu. Já sám už se popravdě řečeno taky neměl čemu smát.

„Asi se všichni suneme do nějaký propasti, dědo," řekl jsem opřený o veřej dveří. „Je to otupělost. A přitom taková… jásavá."

„Jásavá otupělost – to je řečeno moc pěkně," přikývl děda.

„Nene, nemyslím si, že by na mne Karel něco zkoušel, spíš to byla taková noční můra. Začal jsem dumat, jak čmajžnout raketoplán."

Dědeček trpělivě čekal.

„V noci v člověku ožívá vztek, dědo. Já jsem zvyklej v noci spát. A přes den se koukat na dobrý filmy nebo číst dobrý knížky. Takže člověku nezbývá čas přemítat o něčem hnusným. Nebo že bych v noci neměl spát?"

„Zapnul sis pár televizních kanálů a viděl pár bezduchých programů," řekl děda. „A sám sebe se ptáš, jestli má smysl respektovat pravidla, která si vymyslelo *takovéhle* lidstvo…!"

„Asi ano. Těch kanálů bylo pět."

„Tak úplně s tebou ale nesouhlasím, Péťo. Jásavá otupělost je pro lidstvo normální stav. A bere na sebe různé podoby. Když ale dochází ke střetu kultur a ke ztrátě globálních hodnot, jako například teď, tak je to jev výraznější a plastičtější. Stav jásavé otupělosti většině lidí vyhovoval, vždy, všude a ve všech historických epochách."

„Takže důvod byl mylnej. Ale jakej z toho plyne závěr?"

„Máme právo porušovat zákony? Nemyslím ty, co jsou sepsány v zákonících, ale zásady morální, základní etické postuláty!"

„Jistě. Jenom neříkej *my*, protože ty pro sebe ses už dávno rozhod. Ale mám takový právo já?"

Dědeček mě uchopil za ruku a silně ji stiskl.

„Já jsem tě vychovával jako člověka, Péťo. Jako skutečného člověka. Často se mi zdálo… a vlastně ještě pořád zdá, že se mi to povedlo."

„Díky…"

Něco takového mi děda ještě nikdy neřekl. Naše vztahy tu prostě byly, ale co z nich představovalo výchovu, co lásku a co ambice velkého demagoga, to jsem nevěděl. A vědět nechtěl.

„Jsi takový správný, Péťo,“ pokračoval tiše děda. „Ty ani sám nevíš, jak jsi správný a spravedlivý. Když jsi byl kluk, dospělé to dojímalo a tvé vrstevníky odpuzovalo… No a když jsi vyrostl, tak to začalo odpuzovat dospělé a přitahovat děti.“

Tichounce se zasmál:

„Když s tebou lidi přicházejí do styku, začíná se jich zmocňovat komplex méněcennosti.“

„Cože?“ zrozpačitěl jsem.

„Komplex méněcennosti,“ opakoval děda. „Jsi absolutně čestný a mravný. Veřejné záležitosti vždy stavíš nad své osobní. Jsi schopen rozmlouvat na jakékoli téma… vlivem helénské kultury na vývoj východních filozofií počínaje a technologií manufakturní výroby legované oceli konče…“

„No počkat, dědo, legovaná ocel se přece v manufaktuře…“

Děda se pištivě zachichotal, kdežto já si promnul čelo a umlkl jsem.

„Ve svém okolí vyvoláváš spontánní nevoli. Natolik nesmyslnou, že chování lidí se mění v pravý opak a je zdůrazňované přátelské. Jenže na druhé straně tě to o skutečné přátele připravuje. Protože s ideálními lidmi se nepřátelíme, ty zbožňujeme. Před tím jsem tě ovšem dokázal ochránit, i když to bylo těžké.“

Tváře mi planuly. Tohle bylo nejen nepříjemné, to bylo ohavné!

„Snažil jsem se o jedno,“ pokračoval děda. „Aby ses v tomto rozhodujícím okamžiku – ani nevíš jak jsem doufal, že přece jen přijde! – uměl rozhodnout správně. Aby ses nebál překročit meze obecně uznávané morálky. Zákony se vymýšlejí proto, aby byly porušovány. Každý krok lidstva do zítřka je porušováním dnešních obecně uznávaných norem. Takoví, co zákon překračovali, tu byli vždycky. Obvykle to byli ničemové. Mně šlo ale o něco jiného. Aby ses dokázal rozhodovat bez ohledu na lidstvo. A abys zároveň nepatřil k jeho nejhorším představitelům. Je to klasická neřešitelná úloha. Já se ale o její vyřešení přesto pokusil.“

„A věříš v to, co říkáš, dědečku?“ zašeptal jsem.

„Ano.“

„Ty mě přemlouváš, abych přijal svou vlastní, osobní morálku? A zároveň si myslíš, že zůstanu člověkem?“

„Ano.“

„Ale to přece není moje morálka, dědo,“ vyslovil jsem tiše. „Tohle všechno je jen projekce tvý představy. A já jsem tvůj nástroj, dědečku. Ty jsi prostě uvěřil, že k tomu, aby lidstvo dosáhlo skutečný velikosti, potřebuje někoho takovýho, jako jsem já. Taks mě stvořil. Vypěstoval, jako v křivuli.“

Děda přikývl:

„Máš pravdu. Položím ti ale jednu otázku. Věříš, že to bylo moje právo? Věříš tomu, že tento stav věcí přivede celou Zemi k záhubě?“

„Věřím,“ řekl jsem. „V tom ti věřím.“

„Tak se neboj rozhodnutí, Péťo.“

Dlouho jsem mlčel, ale dědeček čekal na mou odpověď. Za zdmi šuměl vítr. Ve svých letních vilkách spali stařičcí spisovatelé, zatímco jejich děti energicky mastily pokra. Bývalé hlavní město nabíralo síly před novým dnem. V Hvězdném městečku naváděla noční směna na přistání vracející se kosmické koráby. Obrovská země vyráběla raketové palivo i rakety samotné, lačně si prohlížela mimozemské suvenýry a chytala vrabce, které si tak oblíbili Cizáci. Maličká planeta Země si plula po své oběžné dráze, kolem ní bylo nebe – a lidé k tomu nebi vzhlíželi s vervou, nadějí i strachem.

A nikoho nezajímalo, že po mně se žádá, abych spasil lidstvo a překročil přitom svůj vlastní stín.

„Budeme potřebovat buran, dědo. Vypadá to na to, že mě tam vezmou do posádky. Jenže nevím, jak neutralizovat její další členy.“

„Tak jdeme,“ vybídl mě děda.

„Kam?“

„Ke mně do pracovny. Zavoláme Danilovovi. Večer měl přiletět.“

Kapitola druhá

Když děda už zvedal sluchátko, naposledy jsem ho požádal:

„Prosím tě, nedělej to.“

„Já vím, je brzy,“ zabručel dědeček. „Čtyři ráno, to je pravda. Ale Danilov je na to zvyklý, je to přece vojenský pilot.“

Z reproduktoru zaznával dlouhý vyzváněcí tón. Nejspíš má telefon na noc vypnutý. Zaradoval jsem se, ale dědeček jen melancholicky stiskl další tři klávesy – trojku, sedmičku a nulu. Asi znal tísňový kód, který měl Danilov do přístroje zabudovaný.

„Haló!“ ozvalo se z aparátu. Děda nechal hlasitý poslech zapnutý, takže jsem volky nevolky celý rozhovor vyslechl. Danilovův hlas byl čerstvý a křepký. Že by v tuhle hodinu už nespal?

„Díky za tu rybu,“ řekl dědeček.

Danilov se na vteřinu odmlčel a pak jen poznamenal:

„Jsem rád, že ti chutnala…“

„Stav se, až se ti to bude hodit…“

Děda zavěsil a usmál se na mě.

„A kvůli tomuhle Alexandra Olegoviče burcuješ uprostřed noci?“

„Bude tu za půl hodinky, maximálně za hodinku,“ vysvětlil mi. „Klíčové slovo bylo to ‚stav se‘. Ten zbytek je jen verbální smetí.“

Já se na své staré židli, která mě pamatovala ještě jako dítě, nepokojně zavrtěl.

„Dědo, a to takhle můžeš zavolat třeba prezidentovi?“

„Prezidentovi ne, ale jeho tajemníkovi pro otázky národní bezpečnosti ano. Jenže toho teď nepotřebujeme. Funkce lidi dost změní.“

Že okruh dědečkových známých je obrovský, jsem samozřejmě věděl. Ale že by ty kontakty byly tak významné a zároveň úzké…

„A odkud vlastně znáš Danilova?“

„Byl jsem členem komise pro výměnu válečných zajatců. Alexandra chtěli tehdy popravit, protože v nikolajevských loděnicích zničil skoro dostavěnou letadlovou loď Hetman Mazepa, prostě lodi vpálil raketu rovnou do strojovny. No… a mně se podařilo chudáka kluka z toho maléru vysekat.“ Děda se najednou zachichotal: „Jednoduše jsme ho vyměnili… Na Ukrajině na tom tenkrát byli strašně bledě s palivy. Tak jsme jim poskytli dva vlaky ropných produktů a oni nám za to vydali jednoho válečného zločince.“

To jsou věci! V šílených dobách krymského konfliktu, kdy o nějakém jumpu nikdo ještě neměl nejmenší tušení a lidi raději nenáviděli své sousedy než Cizáky, mi bylo nějakých pět let. Moc si toho z té doby nepamatuju. Ve škole už jsme se učili podle map, kde Krym byl samostatný stát, a děda se jen jedinkrát suše zmínil, že poskytnutí této nezávislosti byla jediná možnost, jak zažehnat hrozící rusko-ukrajinskou válku.

„Pak jsme se viděli ještě párkrát,“ pokračoval zamyšleně dědeček. „Když jsme vysílali kněze k Hixanům. Danilov tenkrát ještě nepracoval v Transaeru, ale v Roskosmosu. Zabýval se tehdy přepravou zvlášť důležitých nákladů. A pak jednoho krásného dne přijeli do Hvězdného městečka kosmonauti v sutanách…“

Tuhle historii už jsem taky slyšel. Před deseti lety několik pozemských církví, konkrétně katolická, protestantská a pravoslavná, adresovalo ruské a americké vládě tehdy neslýchanou demarši. Země tehdy Hixany požádala, aby těmto církvím umožnili misijní činnost na svých planetách. V souladu s příslušnými paragrafy Galaktického kodexu to bylo možné, a tak začala „křížová výprava na nebesa“. Pravda,

Hixané recipročně požádali o povolení vybudovat vlastní misie na Zemi. Teprve po dvou letech lidé pochopili, že k nim nepřicestovali vyznavači mimozemského náboženství, ale skupina profesionálních iluzionistů – Hixané totiž mají cosi hodně blízkého našemu cirkusovému umění. Už ani nevím, proč se to křesťanů tak dotklo, ale misie nakonec musely být uzavřeny a Cizáci zase cestovali domů.

Mimochodem – metodika, s jejíž pomocí proměňovali vodu ve víno a uzdravovali nevyléčitelně nemocné, zůstala pro pozemšťany záhadou.

„Ale stejně jsi pašák, dědo," řekl jsem obdivně. „Ty jsi schopnej pustit se opravdu do čehokoli."

„Danilov je rozumný chlap. Ten to pochopí."

„A to mu to chceš jednoduše všechno vyklopit?"

„No jistě," prohlásil s viditelným potěšením dědeček.

„Dědo… Když tak výborně znáš Danilova… To znamená, že s ostatními z vedení firmy jsi na tom taky tak dobře?"

Děda jen pokrčil rameny, ale já to nevzdal: „Co moje kariéra, funkce, hodnosti – čí je to všechno práce? Prosazoval jsem se sám, nebo mě tlačili tvoji kamarádi?"

„To všechno ty sám, Péťo. Tvoje kariéra mě nezajímala. Pro mne bylo důležité, abys byl pravý profesionál. Který si bude věřit."

Za půl hodiny jsem šel Danilovovi naproti. Stál jsem u branky a zíral na pár rozsvícených oken v okolních domech. Řekl bych, že se svítilo i u mého malého přítele. Aljoška asi vesele zápolí se svou počítačovou hrou, obohacenou o zázračnou fraktální grafiku. Pro kamínky si ještě nepřišel, asi se stydí…

Konečně se ozval měkký hukot motoru. Danilov to buď nepřeháněl s vlastenectvím, nebo si prostě potrpěl na pořádná auta – každopádně přijel ve zbrusu novém černém mercedesu. Otevřel jsem mu vrata, on vjel dovnitř a vypnul motor.

„Tak copak se děje, Petře?" zeptal se nejlepší pilot z Transaera, sotva otevřel dveře vozu a začal vylézat. Na sobě

měl uniformu plukovníka Kosmických sil s takovou spoustou řádových stužek a vyznamenání na hrudi, jako by se chystal na slavnostní recepci k prezidentovi. Ve tmě jsem zahlédl i dvě zlaté hvězdy Hrdiny. Zřejmě se rozhodl, že jakékoli problémy s hlídkami a kontrolními stanovišti si tentokrát odpustí.

„Máme v domě Cizáka, Alexandře Olegoviči," řekl jsem a stiskl podávanou pravici.

„A kurva!" zaláteřil Danilov. „Co je to zač?"

„Počtář."

„No to by se z toho člověk zbláznil. A zneškodnili jste ho?"

Společně jsme se vydali k domu. Proti nám už běžel Tyran, vrtící přátelsky ohonem. Že by se obdiv k řádům a vyznamenáním geneticky vyvinul i u psů?

„Má pro nás návrh. Zásadní."

„Jasnačka," poplácal mě plukovník po rameni. „Tak se děda nakonec dočkal, co?"

„To teda dočkal," konstatoval jsem bezmocně. „On po nás chce, Alexandře Olegoviči…"

„Hele, nech už si těch oficialit!" zavrčel Danilov. „Já tě znám vod dvou let."

„Skutečně?" užasl jsem.

„Takže mi říkej buď jen Sašo, v nejhorším případě strejdo Sašo," ušklíbl se. „No a co chce dědek po mně?"

„Buran."

Plukovník okamžitě automaticky zaťal zuby.

„Nojo. Ten si pokoj nedá…"

Pocítil jsem obrovskou úlevu. Danilov dědovi nepomůže. A únos raketoplánu nepřipustí.

„No a co si myslíš ty – vydrží dědek přetížení při startu?" zeptal se plukovník, sotva jsme vstoupili do domu. Cosi v mém nitru se zhroutilo. Takže pokud já jsem ten „správný a spravedlivý", jak říká děda, jsou všichni ostatní kolem mne šílenci.

„Vydrží, Sašo."

„No to bych řek!"

V předsíni stále ještě panovalo příšeří. Zatímco se Danilov zouval, přemítal jsem, kam ho uvést. Na schodišti ale mezitím zapleskaly pantofle a objevil se děda.

„Nazdar, Sašo," oslovil příchozího.

„Dobrý den, Andreji Valentinoviči," vypnul se Danilov jako branec před generálem. „Hlásím příchod."

„Běž vzbudit Karla, Petře."

Otevřel jsem dveře svého pokoje – a okamžitě spatřil reptiloidovy zářící oči. Jen jsem unaveně hlesl:

„Tak pojď."

„Co se stalo?" Počtář seskočil z křesla.

„Dorazily posily."

Za mými zády se vynořil sám plukovník a pohlédl do pokoje. Jakmile spatřil reptiloida, překvapeně hvízdl.

„Je mi ctí poznat legendárního pokořitele vesmírných dálav!" zaskřehotal počtář.

* * *

Máša se samozřejmě probudila taky. Na úsvitu se všichni navzájem seznámili a vyložena byla i fakta, která se mně jevila spíš jako smyšlenky. Počtář znovu zapěl známou ódu o nevyhnutelném zániku lidstva, pokud…

Posadil jsem se vedle Danilova. Jako bych doufal, že zrovna on, vysoký důstojník s válečnými zkušenostmi a zkušený kosmonaut, najde argumenty proti vzniklému plánu.

Do jisté míry se tyto mé naděje naplnily.

„Proč nemůžeme s celou situací seznámit vládu?" zeptal se hned na začátku.

„Tak za prvé – pokud by naše akce byla oficiálně schválená, hněv Silných postihne celou Zemi," řekl děda.

Danilov jen pokrčil rameny:

„Takový povolení může vypadat všelijak. Může například bejt jen ústní. Nebo bude formulovaný tak, že umožní dvojí výklad."

„Za druhé nemáme čas. Nad byrokraty bychom nezvítězili nikdy.“

„No to je pravda…“

„Jakou máš teď hodnost u FSB?“ zeptal se dědeček.

Danilov se nespokojeně zašklebil:

„Stejnou jako ve vesmíru. Jsem plukovník.“

No to teda koukám! Danilov otevřeně přiznává, že dělá pro tajnou službu!

„Ty jsi přece rozumný chlap, Sašo. Máme nějakou šanci na úspěch? Přece nebudeme Karlovi lhát…“

„Myslíte na krádež raketoplánu.“

„Plány a princip jumperu přece znají všechny rasy. O technologii tady nejde.“

„Vy po nás chcete zradu.“

„Karel přece svou rasu taky zrazuje.“

Počtář se tvářil naprosto lhostejně, jako by se ho nic z právě řečeného netýkalo. „Co ty na to?“ otočil se plukovník k reptiloidovi. „Nehraješ ty náhodou dvojí hru?“

„Copak jakákoli má odpověď na tuhle otázku něco řeší?“

„No dobře, ale proč se teda tak strašně bráníš tomu, abys nám sdělil nějaký fakta?“

„Bojím se, abyste toho nezneužili…“

Danilov jen rozhodil rukama:

„No to je ohromný! Co na takovou argumentaci říkáš ty, Péťo? My mu prostě musíme věřit, a basta…“

„Jistej rozdíl v tom je,“ usoudil jsem zdráhavě. „My riskujeme jen svoje životy. Kdežto počtář osud celý Galaxie.“

Danilov se zarazil.

„No to je výborný… Jen naše životy. To nestojí za řeč, že jo…“

Karel mlčel.

„No tak dobrá,“ Danilov se podíval po dědečkovi a ten souhlasně přikývl. „Pozejtří bych měl startovat na Džel-17.“

„Copak my obchodujeme s Dželem?“ zajímalo dědu.

„Tu a tam. Chtěj od nás deset tun uměleckejch děl.“

„Ale vždyť jsou slepý!“ zvolal jsem, když jsem si vybavil své cesty na Hixi.

„Berou jen sochy. Džel od nás kupuje bysty. Rusko tenhle kšeft vyfouklo Američanům. My totiž máme šílený spousty byst, který tady už dneska nikoho nezajímaj. Mramorový, bronzový i sádrový. Je to spěšná zásilka a trasa je zatím neznámá. Tak to nejdřív nabídli mě. Můj druhej pilot Boženko je zrovna na dovolený. Už ho chtěli povolat do práce, ale já návrh, že druhýho pilota na tyhle cestě budeš dělat ty, Péťo.“

No vida, Alexandr to s tou první nabídkou myslel smrtelně vážně…

„Můj navigátor je ňákej Rinat Turusov. Výbornej kluk, ale toho bych do toho zatahovat nechtěl.“

„Já vám mohu propočítat jakýkoli jump,“ navrhl pohotově počtář.

„Vo tom nepochybuju. Jenže jak to udělat, aby Rinat zůstal na zemi a abysme do lodi naopak propašovali dědu a tebe?“

„Nejen Karla a Andreje Valentinoviče,“ vmísila se do debaty Máša, která až do této chvíle nepronesla ani slovo. „Taky mě.“

„To je počtářův požadavek?“ podíval se Danilov na Karla.

„Ne, můj,“ řekl dědeček. „Máša se nám může hodit.“

„Až se zjistí, co jsme provedli, čekaj tvou rodinu velký nepříjemnosti, děvenko.“ Danilovova tvář vyjadřovala všechno, co si o tomhle nápadu myslí.

„Já rodinu nemám. Jsem sirotek,“ odsekla Máša.

Překvapeně jsem na ni pohlédl. Tak prosím, ona taky vyrůstala bez rodičů, akorát že ne u dědy, ale docela sama. Sama se dostala z beznadějných kolejí, které obvykle čekají nešťastníky z děcáků. Ona vystudovala vysokou a neskončila jako dělnice na raketovém závodě nebo dokonce jako děvečka někde na zemědělské farmě… Jsi formát, Mášo…

A znovu mě píchlo u srdce – jemně, ale znepokojivě. Měl jsem pocit, jako bych se odvracel, protože si nepřeju vidět nepříjemnou, zlou, ba odpornou pravdu.

„No dobře. Když na tom trváte, Alexandre Valentinoviči…“

Dědeček přikývl.

„Do raketoplánu vás dostanu,“ řekl rezolutně Danilov. „Teda, my s Péťou vás tam dostanem.“

Pohlédl na hodinky.

„Je sedum. Za hodinu Péťovi zavolaj z Hvězdnýho. Pošlou pro něj auto. Takže si připrav hlášení, kamaráde.“

Přikývl jsem.

„Do voběda tě budou ždímat, pak tě čeká setkání s někým z vedení Transaera a pak budeš eště muset zaběhnout do Roskosmosu,“ uvažoval plukovník nahlas. „Budou tě tam chválit a hladit po hlavince. No a pak ti hoděj špek – jestli chceš lítat dál. A nabídnou ti místo druhýho pilota na Mudrcovi.“

Srdce mi splašeně zabušilo. Stát se pilotem na legendárním Danilovově raketoplánu, to je jako splněný životní sen!

„Ty na to kejvneš, pak takový dvě hodinky u kancelářskejch krys… No a večer už budeš nejspíš muset letět do Chabarovska. Navrhuju, abychom letěli spolu.“

„My s Mášou si zarezervujeme místa na další let,“ vstoupil do jeho úvah děda. „Na kosmodrom se snad dostaneme, ne? Myslím do sektoru pro hosty…“

„Určitě,“ přikývl Danilov. „Náčelník kosmodromu generál Kiseljov na Chrumovovy postuláty dost slyší.“

„To je dobré. Protože jinak člověk nikdy neví, na jakou půdu padne naše slovo,“ povzdechl si dědeček. „A ty se rychle dej do pořádku, Péťo, když máš jet do Hvězdného městečka.“

Vstal jsem do stolu a ještě si z talíře vzal oschlý kousek lososa.

„Chovej se tam seriózně a energicky!“ křikl za mnou Danilov. „Hlavně na sobě nedej znát, že už to všechno víš!“

„Rozkaz, soudruhu veliteli,“ odpověděl jsem.

Ten svět se opravdu zbláznil. A já se budu muset zbláznit taky, abych šel s dobou.

Ale proč si je děda tak jist mými osobními kvalitami? Uvažoval jsem, když mě auto naší společnosti navečer odváželo zpátky domů. Pokud ze mne chtěl vychovat příštího spasitele lidstva, tak jsem snad měl být stejně mazaný a vynalézavý jako on sám. A ne se pokorně podrobovat cizím rozhodnutím.

Tolik sázet by na mě neměl, pokud na mě opravdu sází. To rozhodně ne.

Auto zastavilo u branky.

„Tak za tři hodinky jsme tu zpátky," řekl mi řidič. „Stihnete se sbalit, Petře Daniloviči?"

„No jistě. A děkuju."

Když jsem vylezl z auta, hned jsem zahlédl Aljošku. Kluk stál u vrat domu a tvářil se nespokojeně, až nasupeně.

„Ahoj!" zamával jsem na něj a Aljoška se pomalu vydal přes silnici ke mně. Nechal ještě přejet auto, a když došel, nepříliš nadšeně pozdravil:

„Dobrý den…"

„Ty tu na mě čekáš?"

„No to teda ne…"

„Pojď, už tam na tebe čekaj ty kameny."

Jak ten děda přišel na to, že se ve mně děti vidí? Někdy mám spíš pocit, že se mi věší na krk…

„Já už přes den volal," mírně ožil kluk. „Váš děda říkal, že se tu jen votočíte a zase jedete pryč, a nadlouho."

„To je pravda," připustil jsem. „Ale těch pět minut si pro tebe najdu."

Tyran v zahradě zaplaťpámbu nebyl. Vždycky jsem sice věřil, že tenhle pes se na dítě nevrhne, ale v praxi jsem to zkoušet nechtěl. Pustil jsem Aljošu do domu a řekl:

„Hned to bude, zatím se zuj…"

Sám jsem nejdřív chvatně nakoukl do svého pokoje. Reptiloid tam nebyl.

„Pojď dál," pozval jsem ho a začal se hrabat v kufříku.

Aljoška vešel s jistým ostychem. Hodnotícím okem si prohlédl můj počítač, ale mnohem větší zájem vyvolal dvojruční meč, visící na zdi:

„To je mimozemskej?“ zeptal se.

„Ne, proč? To je britskej espadon.“

„Pravej?“

„Ne, jen kopie,“ přiznal jsem.

„Aha,“ a Aljoška rázem ztratil o meč zájem. „A máte taky nějaký vopravdický zbra… Jé, to je teda!“

Efekt byl dokonalý. V posledních letech se na téměř každém kosmodromu naučili poměrně slušně vydělávat na suvenýrech. Průhledná krabička byla rozdělena na devět políček a v každém z nich ležel kámen jiné barvy. Ke kamenům byl přibalen i velmi solidně vyhlížející certifikát, který zaručoval, že tyto kameny skutečně pocházejí z planety Sirius-8, lépe řečeno Hixi-43.

„Takže ty jsou pravý?“ vydechl chlapec.

„No… vidíš přece to potvrzení,“ řekl jsem vyhýbavě.

„Potvrzení, potvrzení,“ vyprskl opovržlivě a já maně zapochyboval o obchodech, jimiž se zabývá jeho otec. „Padělat takovejhle certifikát je to nejmenší.“

„Jenže já tyhle kameny opravdu koupil na Siriu,“ řekl jsem.

Tohle mu zřejmě stačilo. Přikývl a potěžkal dárek na dlani.

„Díky, strejdo Péťo! Teďka mám teda takovou sbírku…“

„No to ti přeju.“ Povzdechl jsem si a posadil se na postel. Napjatě jsem se zaposlouchal, ale vypadalo to, že shora po schodech v tuhle chvíli nikdo nejde. Děda i reptiloid zřejmě pochopili, že jsem nepřišel sám.

„Já du,“ rozhodl se velkomyslně Aljoška. „Vy se musíte balit, že jo? A kam to letíte tentokrát?“

„Zatím nevím.“

„No a…“

„To víš, že přivezu,“ přerušil jsem ho. „Přivezu ti další kameny. Pokud tam nějaký budou…“

Aljoška jen přikývl, přitiskl si drahocennou krabičku na prsa a zamířil ke dveřím. Pak se ale najednou zarazil a vypálil na mě:

„Nemáte náhodou nějaký nepříjemnosti, strejdo Péťo?“

„Jaks na to přišel?“

„No… vypadá to tak.“

Znovu jsem si povzdechl:

„Hele, Aljoško… Dělal jsi někdy věci, do kterejch se ti nechtělo? Protože sis říkal, že rozhodně nejsou správný?“

Chlapec přikývl.

„No vidíš, a to mě právě čeká,“ dodal jsem.

„Ale vy jste přece dospělej!“ odvětil s údivem.

Bezděky jsem se rozesmál:

„Jenže mi to není nic platný, to mi věř. Pojď, vyprovodím tě k brance.“

Tyran tam ještě pořád nebyl. Ale v domě jsem ho taky nějak neslyšel… To mě poněkud znepokojilo, ale nejdřív jsem chlapce dovedl až k brance. Teprve pak jsem prohlédl celou zahradu. Nikde nic.

Zato v předsíni už jsem byl očekáván. V uvítacím výboru byli Máša a Karel. Reptiloid se pohodlně usadil na zábradlí schodiště a jako vždy vypadal naprosto bohorovně. Máša držela v ruce paralyzátor. Nejkomičtější na tom všem bylo, že mě to naprosto nepřekvapovalo.

„Co to bylo za kluka?“ zeptala se ostře.

„To byl soused,“ řekl jsem a klidně ji obešel. „Vždycky mu z cest vozím nějaký dárky.“

Chytila mě za ruku a zasyčela:

„Ty ses snad zbláznil, Petře. Copak teď je čas na hraní? Kdyby uviděl Karla…“

„…tak bys po něm střelila?“ dokončil jsem, co ona nedořekla. Mlčela. „A počtář by mu pak smazal paměť?“

„Do toho ti nic není!“ držela mě dál. A ještě ke všemu na mě namířila tu pistolku. „Proč jsi tak strašně riskoval? Andrej Valentinovič…“

Něco ve mně jakoby prasklo. Popadl jsem ji za zápěstí, zkroutil jí ruku a donutil ji, aby zbraň pustila. Karel začal po zábradlí mlčky couvat nahoru. Nespustil z nás oči.

Máša se několik vteřin pokoušela se mnou zápolit, ale pak to vzdala.

„To je moje věc," řekl jsem tiše, ale ostře a dál ji držel za obě ruce. „Tohle je můj dům. Ten kluk je můj kamarád. A Andrej Valentinovič je můj dědeček."

„Překážíš nám," vyhrkla jen. Hodně stísněně, jako bych ji nedržel za zápěstí, ale za krk. „Všechno kazíš…"

„Jestli chceš, tak to můžu zkazit úplně," usmál jsem se vztekle. „Co když budu trvat na tom, že ty zůstaneš na Zemi?"

Ruce jí zhadrovatěly.

„Promiň," řekla najednou až příliš rychle. „Jen jsem se bála, aby se nám to celý nesesypalo…"

Pustil jsem ji a vydal se do patra. Karel mě doprovázel svítícíma očima. Máša si mnula zápěstí.

Proboha, co se to tu děje! To už tady nejsem doma? Když si teď hrajeme na spiklence! Ta by se měla vypravit k psychiatrovi, a ne do vesmíru!

Jestli naši rozepři slyšel dědeček, jsem nevěděl. Asi ano. Dveře měl pootevřené.

Velký šovinista seděl přímo na podlaze a prohlížel si stará fotografická alba. Tlustá rodinná alba přesně toho typu, jaká tolik děsí nešťastné hosty. Dědeček ve třech letech, dědeček na univerzitě, dědeček na stáži ve Státech, dědeček s babičkou, která už dávno nežije… Dědeček s mým tatínkem. Tatínek s maminkou… a taky se mnou, ještě v prenatálním stavu… A tady jsem já, nahý na plenkách…

Proč si najednou prohlíží staré fotky?

Sotva jsem se objevil, prudce album zavřel.

„Všechno proběhlo hladce?"

„Ano. Už jsem v posádce a pozítří startujeme… Neviděl jsi někde psa?"

„Viděl. Máša ho odvezla do útulku."

„Cože?!" zaječel jsem zběsile.

„To Máša. Odvezla ho. Myslím psa. Do útulku.“

Děda se namáhavě zvedl.

„Dům tu necháme úplně prázdný, Péťo. Nejpozději den poté, co se všechno provalí, policie dům zapečetí a začne se tu hrabat v papírech. A já nechci, aby psa někdo zastřelil, až začne náš majeteček bránit. Máša mu útulek zaplatila na dva roky. Až se vrátíme, zase si ho vezmem. Aspoň doufám.“

Děda měl jako vždycky pravdu. Ale stejně…

„A pročs mi nic neřek? Býval bych se s ním rozloučil!“

„Ono není dobré nechávat tady kus srdce, Péťo. Zbytečná loučení jsou k ničemu.“

„Nejsou k ničemu…“ Až jsem se z toho rozslzel. No jistě. Jenže spálit všechny mosty stejně nejde… Protože stejně zůstanou – k Zemi, k Rusku, k tomu chytrému klukovi Aljoškovi, pro nějž jsem zajímavý jen jako zdroj suvenýrů. Ještě nikdy jsem Zemi neopouštěl s tak jasnou představou, že už se sem nemusím vrátit. Dokonce ani před prvním tréninkovým letem do vesmíru jsem nebyl tak rozrušený jako tentokrát…

„Tomu psovi se tam povede dobře, Petře. Copak ty si myslíš, že já si z toho nic nedělám?“

Křečovitě jsem přikývl.

„Dům budou prohledávat,“ pokračoval dědeček. „Já už jsem všechna lejstra spálil a všechny soubory v počítači vymazal. A ty svůj počítač taky vyčisti, pokud tam máš něco osobního. Pro jistotu to udělej hned několikrát.“

Notebook měl opravdu zapnutý, ale monitor byl černý, vyjma pár řádek BIOS. A v krbu jsem zahlédl velkou spoustu lehkého bílého popela.

„Dobře, dědo.“

„Tyhle alba vem a spal je na zahradě,“ povzdechl si starý pán. „Tady v pokoji by z toho bylo moc smradu.“

Myslí to vážně?

„Nechci, aby naše tváře ohmatávaly cizí ruce,“ vysvětlil mi. „Tak se na starého dědka nezlob. Filmy někde mám, necháme to vyvolat znovu, jestli se vrátíme.“

„Dědo…“

„Moc tě prosím, Péťo.“

Stále jsem váhal.

„Nebo to snad mám vláčet do zahrady sám?“ zapištěl najednou děda tence. „Jo? Já sám?!“

Vyšel jsem z domu se štosem alb v náručí. Máša už dole nebyla a reptiloida jsem taky nikde neviděl. Odvlekl jsem alba do vzdáleného kouta zahrady, kde jsem si vždycky v létě rozdělával táborák a stavěl si z větví salaš. Hodil jsem ten náklad do povadlé trávy.

Bylo v tom cosi obludného, nepřirozeného. Nač si vůbec člověk ty fotografie pořizuje, pokud ví, že je někdy bude nucen spálit? Z rozevřených stránek na mě hleděly tváře rodičů, dědečka, mě samotného a dalších známých i neznámých lidí… Tady je děda, ještě docela mladý, na nějakém kongresu. Nebo tady… no vida… dokonce s Danilovem! Ten je tu úplný mladíček, ale takový celý nejistý, přikrčený, s uhýbajícím pohledem. Staré fotografie jsem nikdy neměl rád, ale asi to byla chyba.

Vytáhl jsem z kapsy sirky, které mi slavnostně předal dědeček, a najednou můj pohled zavadil o snímek obou rodičů. Se mnou v náručí. Byla to zmenšená kopie fotografie, kterou má děda v pracovně na zdi.

Tak to ne!

Sehnul jsem se a fotku od tuhého tmavého listu odtrhl. Ta poletí se mnou. Pro plameny je i tak potravy dost.

Pod fotografií jsem našel načtyřikrát přeložený čtvereček papíru. Opatrně jsem ho rozložil – a srdce se mi sevřelo.

Byl to novinový výstřižek. Článek s titulkem *Prezident vyslovil soustrast… z paluby boeingu.* Černobílá fotografie pod článkem přinášela celkový pohled na jakýsi kovový zmatek v oválné jámě, obklopené polámanými stromy.

To udělal dědeček dobře, že mi tyhle noviny nikdy neukázal. Vyschlé hrdlo namáhavě polklo tesknou hroudu bolesti a pocitu viny. Výstřižek jsem zase složil a společně s fotografií zastrčil do náprsní kapsy.

Alba hořela špatně. No jistě, je v tom plno umělé hmoty. Zaběhl jsem do garáže, přinesl kanystr a cákl na hromádku trochu benzinu. Přidřepl jsem k ohni a chtěl si ohřát zkřehlé ruce, ale dým byl příliš štiplavý.

Paměť vždycky hoří špatně.

Jak dlouho se člověk balí, když odchází navždy?

Stačí trocha čistého prádla a pár košil… Startovat budu stejně v uniformě. K tomu jedno cédéčko se všelijakými nesmysly, jako jsou mladistvé verše i rozepsaný a nikdy nedokončený román, jakési dopisy a pár oblíbených počítačových her. A k tomu ještě něco cédéček s muzikou. Bylo by mi líto, kdyby se to při domovní prohlídce „ztratilo“. Ačkoli, většinou to není pop, ale klasika, to by možná nechali na pokoji…

Všechno se do malého kufříku jako obvykle snadno vešlo. Když odjíždíte na den nebo navždy, majetek ztrácí smysl. To není cesta do lázní.

Zašel jsem nahoru, rozloučit se s dědou. Pokud všechno poběží podle plánu, zítra se uvidíme. Starý pán se dál přehraboval ve svých krámech. Užuž jsem se chystal, že mu řeknu o tom výstřižku, ale pak jsem si to rozmyslel. Taky by mu bylo těžko.

Dole na mě čekala Máša, tentokrát už bez pistole.

„Chtěla jsem se ti omluvit,“ spustila.

Zůstal jsem jako blbec stát pár schodů nad ní. Jít ale dál a pokoušet se jí vyhnout by bylo ještě neslušnější.

„Už o tom nemluv,“ pokrčil jsem rameny. „Ty promiň. Zbytečně jsem se na tebe utrh.“

„Mně jde zkrátka o to, aby celá operace dopadla dobře,“ pokračovala Máša. „A strašně bych si nepřála, aby všechno krachlo kvůli nějaký pitomině… Takže se nezlob.“

„A taky ti hodně jde o dědu, viď? Jak dlouho se vlastně znáte, Mášo?“

Trochu ji to zarazilo.

„Docela dost. Studovala jsem za peníze Chrumovova fondu. Takže tvůj dědeček mý studia platil, vlastně mi platil úplně všechno. Ale o to teď přece nejde!“

„Chápu,“ dotkl jsem se jejího ramene. Nevím proč, ale měl jsem pocit, že takovéto přátelské gesto se jí bude zamlouvat. „Všechno je v pořádku. Uvidíme se ve Svobodném.“

Máša přikývla.

„A dej pozor na dědu,“ poprosil jsem ji a vyšel z domu ven.

Auto tu ještě nebylo, ale vracet se zpátky se mi nechtělo. Už proto, že s Mášou jsme si v tuhle chvíli dál neměli co říct. Aspoň zatím. Prošel jsem zahradou a bezděky v ní hledal Tyrana, až jsem najednou stál před vraty.

Proč já nemám vůbec žádný zlozvyk? Krátit si teď dlouhou chvíli cigaretou či plechovkovým pivem by přece bylo mnohem příjemnější.

Na auto jsem čekal asi deset minut. Když už se v dálce ozval hukot motoru, zahlédl jsem najednou běžící postavičku.

„Strejdo Péťo!“

Aljoška se přihnal až ke mně a sotva popadal dech. Asi spěchal opravdu ze všech sil.

„Co se stalo?“ polekal jsem se.

„Ale nic, jen jsem se bál, abych to stih. To už jedou pro vás, že jo?“

Pohlédl jsem na přijíždějící vůz.

„Ano.“

„Já… no, tady jsem vám přines takovej dárek.“

Chlapec neobratně zahrabal v kapse, pak uhnul očima a podal mi jakýsi podlouhlý balíček.

„No… tak já zase běžím.“

„Počkej,“ zarazil jsem a roztrhl papír. Aljoška byl celý nesvůj.

Byl to nůž.

A zatraceně slušný!

Žádná čínská atrapa. Ocel byla hodně kvalitní a rukojeť hodně ohmataná. Výsadkářský nůž ruské armády. Ve volném prodeji se vůbec nevyskytuje.

„Co blázníš, kluku jeden?“ zeptal jsem se tiše.

„Já vim, že máte bodný a sečný zbraně rád. A mně… se vlastně… moc nezamlouvá.“

„To bys doma hrozně dostal.“ Podal jsem mu nůž zpátky. „Radši si to vem.“

„Nedostal, doma vo tom nikdo neví. To je moje, vyměnil jsem tu kudlu s klukama. Už dávno. Jen si ji nechte.“

To je mi ale dárek. Kolem nože se vznášelo cosi nepostřehnutelného, jakási zvláštní, nepříjemná aura. Takhle vás v ruce tlačí jen zbraň, která už poznala, co je to život a co smrt.

Takový nůž Aljoškovi ani nechat nemůžu. Ale vzít si ho taky nemám právo. Správně bych ho měl odevzdat na policii. Jenž on je to přece dárek…

Jsem já to ale terorista za všechny prachy! Chystám se ukrást raketoplán, a přitom se bojím neregistrované zbraně!

„Díky!“ řekl jsem jen a nůž schoval. „Až se vrátím, eště si o tý věcičce popovídáme, jo? Ale takovýhle věci už radši nevyměňuj.“

„Taky jsem si řikal.“

„Díky,“ řekl jsem ještě jednou. Pak jsem mu přátelsky prohrábl vlasy a zamířil k autu. Jestlipak si řidič a bodyguard všimli, co jsem to před chvílí držel v ruce?

Ačkoli, co je jim nakonec do toho? Jsem důstojník. Já si klidně můžu chodit po ulici třeba s pistolí, natožpak s kouskem nabroušené oceli. V důstojnické knížce se doslova uvádí: „Má právo nosit a používat jakoukoli osobní zbraň.“

„Šťastnej let!“ křikl za mnou ještě chlapec. Vlezl jsem si dozadu. Řidič se okamžitě rozjel a řekl: „Danilov mě prosil, abych tě přivez co nejdřív…“ Takový už mám asi osud – že věčně přicházím na letadlo pozdě. Pohodlně jsem se opřel a ohlédl se na náš dům i na kluka před vraty.

Nic za sebou nenechávat!

Copak se jedině takhle dá pochopit, kam jít dál?

* * *

V Šereměťjevu to vypadalo jako obvykle – všude hluk a zmatek. Bodyguard mě doprovodil až ke služebnímu vchodu Transaera, a teprve pak považoval svůj úkol za splněný.

„Zlomte vaz!“ popřál mi.

Skoro jako Aljoška.

„Vynasnažím se,“ slíbil jsem mu. Ukázal jsem strážnému svou legitimaci a bez problémů vstoupil dovnitř.

V malé hale společnosti bylo také hlučno, a navíc nakouřeno. Středem pozornosti tu byl Danilov. Rozvaloval se na malé pohovce a kolem něj kroužily operátorky v pracovních pláštích a blůzách, zřejmě ze směny, která právě skončila; zdržely se tu jen proto, aby si poslechly historky a vtípky všeobecného oblíbence. Taky jsem tu zahlédl několik pilotů, které jsem neznal. Skoro všichni tu kouřili a Danilov i další piloti pili pivo.

„No, a najednou si to ke mně přiteče prašník a začne se mi vinout kolem nohou,“ pokračoval ve vyprávění můj nový velitel. „Samozřejmě jsem si hned řek, proč je mi asi dopřáno takový cti? Tak jsem ho nakop…“

Ti, co si prašníka dokázali alespoň zhruba představit, se rozchechtali.

„A von se mi vomotal kolem kotníku! A je po legraci, říkám si, noha je v háji…“

Vtom mě zahlédl a ustal v půli věty:

„Tak deme, Péťo!“

„Do odletu zbývá ještě dvacet minut,“ pronesla prosebně jedna ze slečen. „Tak jak to dopadlo, Alexandře Olegoviči…?“

„Bláto mě zachránilo!“ pronesl slavnostně plukovník. „Bláto na botách! Jak jsem šláp do tý škarpy… Prašník ucítil nezvyklý chemický složení a byl z toho hotovej. Díky mně objevil nový naleziště vzácnýho minerálu!“

Vypukl řehot, až se stěny otřásaly.

Ono nejde jen o to, že Danilov je výtečný vypravěč. Ostatní ho mají rádi proto, že v těch jeho historkách Cizáci vždycky vypadají jako naprostí idioti. Ve starším ruském folklóru byla

role idiotů vyhrazena Američanům, Francouzům a Němcům. Teď je vystřídali Cizáci. „To takhle jednou člověk, Hixan a Daenlo společně ztroskotali na neobydlený planetě…“

Kdoví – může zato dědův vliv, nebo je plukovník takový sám od sebe?

Ostatně člověk si snadno vybaví i jinou verzi, podle níž veškeré anekdoty o přestárlých komunistických vůdcích, pak o nových Rusech a ještě později o generálech z Šipunovovy junty vymýšleli a také šířili pracovníci tajných služeb. Když není možné lidi přimět, aby skutečné vládce společnosti milovali, pak je třeba se jim posmívat. To ostří všeobecné nenávisti otupí a nakonec je promění v ironii. Malé a moudré národy ostatně tento princip pochopily už dávno a řídily se jím. Naši dnešní vládci, kteří jsou vlastně jen cizáčtí místodržící, potřebují, aby zeslábla všudypřítomná nepřízeň vůči Cizím.

„Vážený, rád bych vám představil tady Péťu. Tohle je Petr Chrumov, postrach čínskejch zelinářů!“ zvolal Danilov a přátelsky mě chytil kolem ramen. Všichni se znovu rozesmáli, ale plukovník okamžitě zvážněl: „Tenhle kluk je jedinej člověk na světě, kterej dokázal posadit raketoplán na silnici. Takhle to vopravdu bylo. To bych já osobně nedokázal.“

Všichni si mě se zájmem prohlédli.

„O tomhle mládenci budou už brzy mluvit všichni. Celá planeta!“ pokračoval Danilov. „Takže si vo autogram radši řekněte rovnou.“

Z těch slov mi až přeběhl mráz po zádech. Být u toho Máša, tak jí vlasy vstanou na hlavě hrůzou. Jenže Danilovově tajné narážce samozřejmě nikdo nerozuměl. Stiskl jsem si ruku s piloty, vyslechl pár komplimentů od slečen operátorek a pak už jsem se v Danilovových stopách vydal dlouhou chodbou k letadlu. Registrovat jsme se přirozeně nemuseli. K boeingu, jímž jsme měli cestovat do Chabarovska, jsme dojeli autem společně s posádkou. Posadili jsme se do první třídy. Letušky nám okamžitě přinesly malé lahvičky s francouzským vínem.

Danilov neztrácel čas: jednu okamžitě otevřel a nalil si plnou sklenici.

„Teď hlavně nebrzdit, Péťo, to by byla křeč!“

Dopřál jsem si jen maličko. Danilov si se mnou přiťukl a lehce kývl:

„Hodně štěstí! To teda budeme zatraceně potřebovat!“

Vlastně už jsme se přes den letmo setkali v Hvězdném městečku, jenže tam to byl docela jiný člověk – soustředěný, suchý a oficiální. Když jsme se pozdravili, počastoval mě jen jakousi nic neříkající povzbudivou floskulí a já se ploužil kancelářemi dál.

Teď vedle mě seděl nervózní, stísněný a právě proto až příliš řečný chlap. Zničehonic jsem si vybavil mladého pilota, který na fotografii strnul po dědově boku. Ta válka musí Danilova tížit dodnes – všechny ty stresy ze zajetí a nakonec z hrozícího trestu smrti. Strach nikam nezmizel a plukovník si ho ještě neodžil, jen ho nechal klesnout hluboko do mysli. Copak to děda nevidí?

Alexandr Olegovič asi bude mít sám se sebou co dělat, jestli půjde do tuhého.

Letadlo se pomalu plnilo cestujícími. Podnikatelé s přítelkyněmi, mladí úředníci ze státních institucí, které si stále ještě nezvykly šetřit, a taky několik cizinců. Ekonomická třída byla také plná do posledního místečka.

„Hele, vybavil jsem si jednu takovou historku,“ oslovil mě zamyšleně můj velitel. „Je to asi rok; pár hodin před startem Velkorusa druhej pilot Žeňa Lejkin uklouz na schodech a zlomil si nohu. Odkládat start by bejvalo bylo strašně nevýhodný. A jinej pilot k dispozici nebyl. Tak kluci vodletěli ve dvou…“

„Jenže jumpovej navigátor je skoro potřebnější,“ namítl jsem po krátké úvaze.

„Uvědom si ale, že tenhle let je důležitější. A ty přece máš univerzální papíry, ne? Pilota a jumpovýho navigátora pro malý lodě a druhýho pilota a jumpovýho navigátora v posádkách raketoplánů střední a velký třídy, je to tak?“

„Je.“

„No výborně, tak to promyslíme,“ poznamenal spokojeně Danilov a otevřel druhou lahvičku.

Zvrátil jsem se do křesla. Panebože… Ačkoli, zlomená noha je mnohem menší zlo, než kdybychom navigátora měli z lodi vyhodit přímo na startovací rampu.

Že bych už začal vážit míru zla?

Dělit ho na menší a větší?

Stroj se začal rozbíhat po ranveji a já zavřel oči a uvolnil se. Kéž bych tak usnul.

A to se mi taky podařilo.

Letuška mě nebudila, zato Danilov s tím žádný problém neměl. Když se roznášela večeře (či spíš snídaně), mocně mnou zatřásl:

„Nechrápej, Petře…“

Nechápavě jsem se na něj podíval.

„Vytvářej žaludeční šťávy a polykej bílkoviny a kalorie…“ Alexandr přede mnou se zdůrazňovanou péčí o mou osobu otevřel plastovou krabici s jídlem. „Pusť se do toho.“

A tak jsme jedli, vyměňovali si bezvýznamné fráze a tu a tam koukali oknem ven, kde byla jen tma, v níž na křídle blikalo poziční světlo. Hukot motorů se tady v přední kabině zdál tichý a vzdálený.

„Teď budeme tak někde nad Novosibirskem,“ odhadl Danilov. „Byls tady někdy?“

„Jen jako úplně malý dítě. To si už nepamatuju.“ A zaťal jsem zuby.

„Promiň…“ Danilovovi to konečně došlo, ale už bylo pozdě. „Promiň, Petře, já si to neuvědomil.“

„Není přece tvou povinností si pamatovat, kde se zabili moji rodiče.“

„Kruci!“ Plukovník vypadal opravdu hodně rozpačitě.

„Nelam si s tím hlavu, Sašo. To se stane.“ Vrátil jsem letušce průhlednou krabici, kterou jsem nevyprázdnil ani z poloviny. Vařili tu příliš dobře a souboj s přírodním řízkem a

několika saláty mě prostě vyčerpal. „Popravdě řečeno si rodiče vůbec nepamatuju.“

Vstal jsem a vykročil chodbičkou k toaletám. Takhle asi letěli i moji rodiče, klidně a bezstarostně. Jen ty průchody mezi sedadly byly zřejmě užší a v opěradle před každým cestujícím tehdy nebyl zabudován televizor a telefon. Jinak se změnilo jen máloco. Pořád je to hliníková roura s křídly a reaktivními motory. Pořád to létá rychlostí nějakých 250-300 metrů za vteřinu. Jak směšné rychlosti ve srovnání s „okamžikem úniku“. Ve srovnání s jumpem je to prostě nehybnost.

Jenže i tahle nehybnost stačila na to, aby se tučku ve výšce devět tisíc metrů rozpadlo pravé křídlo…

Na co asi mysleli, mí neznámí a tehdy mladí rodiče, v onu poslední minutu, když posádka nad letadlem ztratila vládu a ono kotrmelcovalo střemhlav k zemi? Asi na mě. Na to, jak udělali dobře, že mě s sebou nevzali.

Trhl jsem dveřmi záchodu, ale byly zavřené. Tak jsem se opřel o příčku s potahem ze syntetické látky. Sáhl jsem do vnitřní kapsy a vytáhl odtud fotografii a dvacet let starý novinový výstřižek.

Do tváří rodičů jsem se dívat nechtěl. Bylo by to neslušné. Obzvlášť tady a teď. Díval jsem se na sebe, malého a vrtošivého chlapečka, který se snaží vytrhnout z otcovy ruky. Ten chlapeček přece za nic nemůže…

Rozložil jsem křehký novinový papír. Prezident vyslovil soustrast…

Proč já si asi ten výstřižek vzal? Co hodlám najít v řádcích oficiální státnické kondolence? Až doposud jsem se přece nikdy nesnažil pídit se po příčinách té tragédie. A asi to bylo dobře. „Představitel Ruských aerolinií kategoricky odmítl kavkazskou či krymskou stopu. Na druhé straně ale poznamenal… Jedna z černých skříněk už byla nalezena a v současné době probíhá zkoumání údajů… Obětí je více než sto včetně dvanácti dětí…“

A tak dále, a tak podobně… To známe, jak vypadá takový soucit těch, jichž se podobná katastrofa nijak nedotýká. Jsou to jen slova, smíšená se zvědavostí, pocitem úlevy a spravedlivým hněvem… na výhybkáře. V tomto případě na mechaniky, kteří ten prastarý krám vůbec pustili do vzduchu.

„Do Novosibirska se slétají příbuzní obětí. Jako jeden z prvních dorazil známý politolog a publicista Andrej Chrumov, který při nehodě ztratil celou rodinu – syna, snachu a dvouletého vnuka. Náš dopisovatel se pokusil o interview…“

A tak dále, a tak podobně…

Zavřel jsem oči.

Ale ty se přece mýlíš, náš dopisovateli! Mne děda nemohl ztratit. Protože já jsem tady. Stojím v kovovém doutníku, ženoucím se nad zapomenutým pomníčkem v sibiřské tajze. A jsem živý!

„Ocitovat Chrumovovu odpověď bohužel nemůžeme. Jistě však není nijak obtížné představit si bolest a zármutek lidí, zdeptaných hořem…“

Ale já jsem přece živý!

Já nezůstal jen na té staré fotografii! Normálně jsem vyrostl, dospěl a stal se pilotem! Navzdory osudu, který mé rodiče zabil! Navzdory všemu. Já jsem živ!

„Náraz byl tak strašlivý, že identifikace je prakticky nemožná…“

„Ne…“ zašeptal jsem tomu výstřižku. Křehký papír se v místech ohybu lámal.

„Ne!“

Jakýpak strašlivý náraz? Já v tom hliníkovém doutníku přece nebyl!

Došla ke mně letuška a vzala mě za loket.

„Není vám něco, Petře Daniloviči?“

Namáhavě jsem polkl a pohlédl do její znepokojené tváře. Tomu bys nerozuměla, holka moje zlatá! Mně nic být nemůže – ani dobře, ani špatně! Protože já jednoduše nejsem! Já jsem někde tam dole, v mladém boru, v trávě, na dně prohlubně zaplněné vodou! Z deseti kilogramů křehké tělesnosti se nestal

chlap jako hrom, který by naplnil veškeré dědečkovy tužby a sny…

„Petře Daniloviči…“ Dívka se snažila odtáhnout mě k nejbližšímu křeslu.

„To nic,“ zašeptal jsem.

„Co nic?“

„Už je to dobrý.“ Uhnul jsem očima. „Přešlo to. Nějak, jsem… ztratil hlavu.“

Nechápavě se na mě zadívala.

„Promiňte…“ Ruku jsem z jejích prstů vytrhl, odstrčil jsem usměvavého Japonce a protáhl se na toaletu. Japonec se mi ještě kvapně omluvil. Zabouchl jsem za sebou dveře a přitiskl čelo k dokonale naleštěnému zrcadlu. Z hajzlíku stoupala vůně růží. Na nástěnné obrazovce běžely kreslené grotesky, na nichž stejně jako před sto lety přihlouplý kocour prohánět vynalézavého myšáka. To jsou ty vskutku neotřesitelné pravdy.

Znovu jsem zvedl fotografii před oči a zadíval se na světlovlasého chlapečka.

Promiň, kamaráde. Z tebe se nakonec nestal já. Ty ses proměnil v částečku Země. A já se naopak stal tebou. Vzal jsem si tvé jméno a tvůj osud: vyrostl jsem a sám sebe považoval za Péťu Chrumova, vnuka „známého politologa a publicisty“.

Co si myslíme o Silných, kteří z lidstva, jež jim nepatří, vychovávají stádo kosmických formanů?

A co si máme myslet o člověku, který si vzal dítě do opatrování s jediným cílem – vychovat z něj spasitele lidstva?

Vlastně mu nejsem ani moc podobný. Snad jen ta barva vlasů. Dokonce i oči má tmavé a ne bleděmodré jako já. Jenže ono bylo tak jednoduché si myslet, že jsem prostě vyrostl a změnil se.

Že má člověk pálit mosty a nic za sebou nenechávat?

Jenže já nemám co tam nechávat, dědečku… Vlastně pardon, Andreji Chrumove. Jsem na tomhle světě úplně sám. Nic mi tu nepatří. Dokonce i přátelství a lásce jsem se raději

vyhnul, protože to by mě spoutávalo. Vychoval jste mě dokonale, Andreji Valentinoviči.

Tu Nobelovku byste si doopravdy zasloužil.

Sklonil jsem se nad mísu – loužička vody, zbarvená aromatizérem, vypadala jako krev – a křečovitě se rozkašlal. Začalo mi být zle a ke krku stoupalo cosi odporně kyselého. Snažil jsem se zvracení potlačit, ale bylo to ještě horší. Žaludek se mi obrátil naruby a vyhodil jak nedojedenou snídani, tak francouzské víno. Stál jsem s rukama zapřenýma do prohnuté stěny, za níž ječel vzduch rozrážený křídly a trupem, a asi minutu jsem se téměř bezvládně potácel. V nohou jsem cítil slabo a v ústech hořkost.

Výstřižek mi stačil zrovna tak na to, abych si jím otřel prsty. Fotografii jsem roztrhal na kousíčky a ty hodil do mísy.

Nic po sobě nenechávej…

Sklonil jsem se ke kohoutku a vypláchl si ústa vodou, páchnoucí po dezinfekci. Připadala mi odporně sladká. Jako láska dědy k opuštěnému sirotkovi, jehož si vzal náhradou za ztraceného vnuka.

Vybíral jste si mě dlouho, Andreji Valentinoviči? Vybíral jste tak, abych byl zdravý a inteligentní? Snadno vychovatelný? Neobtěžkaný nějakým neblahým břemenem dědičnosti? Abych jednou naplnil vaše sny o velikosti lidstva?

Nakonec se ale hodil i vyřazený materiál. Děda se staral například i o chytrou holčičku Mášu. A nejspíš nejen o ni. Kolik vás asi je, těch nedokončených Petrů Chrumovů, kteří vyrostli pod starostlivým dohledem Chrumovova fondu a získali vzdělání, práci i víru ve velkolepou budoucnost lidstva?

Já jen měl největší štěstí, protože se mi dostalo také iluze rodiny.

Zato iluzi svobody vštípili nám všem.

Kapitola třetí

Z Chabarovska do Svobodného jsme letěli vrtulníkem Roskosmosu. Danilov po mně tu a tam pokukoval, ale neříkal nic. Teprve když už jsme se blížili k cíli a stroj začal klesat, plukovník se ke mně naklonil a řekl:

„Promiň, Péťo. Zbytečně jsem tě rozrušil…“

Že by si opravdu myslel, že ta náhodná zmínka o rodičích mě tak rozhodila? Takový nesmysl. To přece nebyli moji rodiče, kdo se řítil dolů, vstříc mrazivé tajze. To nebylo mé tělo a má krev, co tragédie roztrhala a rozházela po krajině.

Já jsem nikdo.

Zombie, homunkulus, nalezenec. Odpadek společnosti, který si vytáhl šťastný los a jemuž se dostalo té cti jednoho krásného dne lidstvu posloužit.

Věřil jsem v lásku a přátelství, v nezištnost a věrnost. Jenže lásku vystřídala vypočítavost, přátelství zase obchodní vztahy, nezištnost se proměnila ve výhodné uložení kapitálu a věrnost v docela obyčejnou zradu.

„Už mě nebaví bejt hodnej chlapeček,“ zašeptal jsem si pro sebe.

„Cože?“ zeptal se Danilov, který si asi myslel, že špatně slyší..

„Že mě nebaví bejt hodnej chlapeček!“ křikl jsem. Můj hlas utonul v řevu motorů, ale teď už mi plukovník rozuměl. Pokrčil rameny a odvrátil se.

Tak ať.

Klidně mě můžeš považovat za hysterického mladíčka – ty pracovníku FSB, spolumajiteli Transaera, bývalý válečný zajatče a nejlepší pilote společnosti! Ty si totiž nikdy nedokážeš uvědomit, co já pochopil při jediném letmém

pohledu na tvou starou fotografii. Tebe zlomili už dávno a dávno, když tě zahnali do války, odsoudili k smrti a pak za tebe zaplatili dvěma vlaky mazutu. Ty se neumíš zlomit sám a každý další úder jen obnoví starou ránu.

Kdežto já to zatím umím.

Už mě nebaví být hodný hoch.

Pokoj, který jsem tentokrát dostal v hotelu, byl mnohem lepší než kdykoli dřív. No jistě, teď už přece nejsem řadový smrtelník, co se po vesmíru potuluje ve starých kosmických neckách. Teď jsem člen Danilovovy posádky.

Hodil jsem kufřík na postel a svalil se do křesla. Venku sotva začínalo svítat, ale v hotelových chodbách i v parčíku před hotelem bylo rušno. Kosmodrom nespí nikdy. Stále nějaké starty a zase starty – raketoplány prorážejí ozónovou vrstvu, otravují vzduch i zem a tu a tam nenávratně mizí nebo troskotají i se svými naivními piloty. To vše za pár mimozemských krámů, za misku čočovice, za nebe, v němž zatím nelátají kosmické lodi Silných. Ale za co budu umírat já?

Jedině za sebe.

Protože jakou cenu má život, pokud to není cena života samého?

Nahmátl jsem na stole ovladač televize. Užuž jsem ji chtěl pustit, ale pak jsem si to rozmyslel. Čím mě tak můžou překvapit – startem spirály, burácejícím prezidentovým basem nebo kouzelnou vývrtkou? Z tohohle výběru by největší smysl měla vývrtka. Ta aspoň otevře dvacet flašek za minutu.

Ozvalo se zaklepání na dveře.

„Dále!“ zvolal jsem.

Vstoupil Danilov a za ním usměvavý mladík s vysedlými lícními kostmi, navlečený do teplákové soupravy.

„Tak do toho, vážený členové posádky – seznamte se!“ zahalasil plukovník.

Jumpový navigátor mi podal ruku:

„Já jsem Rinat.“

„Petr,“ odpověděl jsem. „Jméno po otci vynechávám.“

Danilov si promnul kořen nosu.

Turusov byl opravdu mladý. Kdyby byl taky pilot, mohl být na škole o ročník či o dva výš. Jenže navigátoři studovali v Baumanově učilišti.

„S tímhle velitelem si ještě užiješ," prohodil Rinat a posadil se vedle mě. „Je to zrůda! Takhle brzo člověka tahat z postele!"

„Taky bych ještě spal," přikývl jsem. „V kolik že je lékařská prohlídka – ve dvanáct?"

„Jo." Rinat se z pohovky natáhl až k lednici, otevřel ji a povzdechl si: „Nojo, tak tobě už taky všechno pivo zabavili, hajzlové…"

„Jaký pivo?!" dopálil se Danilov. „Teďka si zaběháte, a pak akorát tak sauna a bazén. Já ti dám pivo!"

Rinat se zašklebil.

„Tak hybaj, hybaj," zahartusil znovu plukovník. „Kurňa – dřív by tě za takovýhle kecy nepustili ani do letadla, natož do vesmíru!"

Turusov si jen povzdechl:

„Pudeš taky, Petře!"

„Ne, ještě bych si chvilku pospal."

„Dobrá, tobě to povolíme," souhlasil milostivě Danilov. „Když někdo neumí usnout v letadle, tak je holt po přistání unavenej, Rinate. Ale my dem."

„Krucipráce," zamručel Rinat a vstal.

Měl jsem co dělat, abych mu neporadil, že si to zaklení má schovat na potom. Pak jsem za nimi zavřel dveře a oblečený se svalil do postele.

Musím být ve formě. Pořádně se prospat. Danilov neměl pravdu – já dokážu spát v jakékoli pozici a při jakémkoli kraválu.

Já jen potřebuju vědět, že někde poblíž je rozsvíceno.

Za hodinu mě probudil drnčící telefon. To už jsem věděl, kdo volá a co uslyším. A tak jsem nespěchal. Protřel jsem si

oči a začal šátrat po nočním stolku ve snaze nahmátnout sluchátko.

„Ano!“

„To je Péťa?“ Danilovův hlas nebyl jen rozrušený, byl polomrtvý. „Máme hroznej problém, Péťo!“

„Co se stalo?“ zeptal jsem se a pohlédl oknem ven. Na kurtu před hotelem hrály dvě mladé dámy tenis. Soudě podle jejich urostlých svalnatých postav a krátkého zástřihu to byly členky nějaké ženské posádky. Možná naší, ale možná taky francouzské, ty odsud startují často.

„Rinat… při tom běhání upad… a zlomil si nohu.“

Jedna věc by mě ale stejně zajímala – učí se takovéhle věci u FSB, nebo je Danilov osobnost opravdu tak všestranná? Protože zlomit člověku nohu tak, aby ani nepochopil, že si to neudělal sám, není úkol zrovna snadný.

„No to je hrůza,“ vydechl jsem. „To je příšerný. A jak se mu vede?“

„Teď jsme v nemocnici. Zrovna mu to prohlížej doktoři a říkaj, že je to dost komplikovaný…“ A Danilov sprostě zaklel. Pak tlumeně, jako by mluvil stranou od sluchátka, poznamenal: „Tys nám to teda zavařil, Rinate…“

Jedna z mladých dam udělala dvojchybu. Naštvala se a praštila raketou o zem. Bylo mi jí líto, protože jinak hrála skvěle.

„Takže let se ruší?“ zeptal jsem se.

„Nevím. Je to nějakej hrozně důležitej náklad.“ Danilov hlučně vydechl. „A přitom jsou všechny posádky v horoucích peklech, jumpovej navigátor tu není ani jeden… Stav se hned u náčelníka kosmodromu, Péťo. Tam se rozhodneme, co dál.“

Ve sluchátku se ozval krátký přerušovaný tón a já zavěsil.

Máš kliku, malý navigátore. Zlomenina, a to dokonce i komplikovaná, je mnohem menší pohroma než zůstat pod tryskami startující rakety Energija.

Před Kiseljovovou pracovnou momentálně žádná ochranka nestála. Sekretářka, paní středních let, která si tiskla ramenem

k uchu telefonní sluchátko, jen mlčky kývla ke dveřím. Zaklepal jsem a vstoupil.

Danilov seděl před generálem s hlavou hluboko sklopenou. Ten stál nad plukovníkem s rukama opřenýma o stůl a vypadal v tu chvíli jako mužská varianta bohyně pomsty Nemesis. Podrážděně na mě pohlédl, kývl směrem k židli a pokračoval v deptání mého velitele:

„Ty ses snad zbláznil! To jsou mi teda zábavičky! Tak vy máte za patnáct hodin startovat, a ty si vymyslíš nějakej slalom, nebo co!“

Pojmenování sportovního odvětví, které v tomto případě naprosto za nic nemohlo, zaznělo v plukovníkových ústech jako hnusná kletba. Inu co, to je taky umění!

„Už víte, co se stalo, Petře?“ obrátil se generál ke mně a dal tak Danilovovi možnost kratičkého oddechu.

„Myslíte to s navigátorem, soudruhu generále?“

„No ano. Voni si tady uspořádaj přespolní běh! Mmmaratonci jedny zasraný!“

Generálské sako měl Kiseljov rozepnuté a v rukou zuřivě žmoulal brigadýrku. Člověk by nevěřil, že tenhle panovníkův sluha a otec všech vojáků sotva před dvěma dny hopsal po banketní síni, předváděl Američanům ruský lidový tanec lezginku, pil s nimi na bratrství a sypal z rukávu košilaté anekdoty. Ne, to byl zřejmě kdosi úplně jiný…

„Kde já teď vemu navigátora?“ bědoval generál. „To si ho mám napískat vodněkuď z Moskvy? To mám povolat někoho z dovolený, dopravit ho sem zvláštní linkou a eště vo tom podávat hlášení nahoru? A co když ho stejně nestihnou splašit? Startovací vokno máte akorát na půl hodiny! Kapalnej kyslík už je v nádržích! A skobáci už vás taky maj nahlášený!“

„No, je na Mudrcovi běžný jumpový vybavení, soudruhu generále?“ zeptal jsem se.

„Vybavení? Jaký je tam zařízení, Danilove?!“

„Normální,“ odpověděl plukovník s pohledem stále zabořeným do stolu. „Třetí generace….“

„Já mám totiž dvojí kvalifikaci, soudruhu generále," pokračoval jsem. „Jsem pilot i navigátor. A mám právo propočítávat jumpy pro kosmický lodě střední a velký tonáže."

Generál neřekl nic. My s Danilovem jsme čekali.

„A co piloti, jsou volný nějaký piloti?" otázal se generál jen tak do prostoru a sáhl po tlačítku selektoru.

Srdce mi poplašeně nadskočilo. To, že navigátora nedostanem, už jsme věděli. Ale co piloti?

„Ne," řekl tiše Danilov. „Je tu jen posádka Vladimirskýho, ale ta za tři hodiny startuje."

„No jo, vem na dlani chlup, když tam není…," povzdechl si generál. „Tak co budeme dělat, chlapi? No co, Danilove?! Ty sis nedokázal posádku vohlídat, tak si to teď vyžer sám!"

„Mohli bysme letět jen ve dvou," navrhl jsem. Bylo jasné, že Danilov přenechává veškerou iniciativu na mně. A dobře udělal, protože náčelník byl tak vzteklý, že by asi každý jeho návrh rovnou zamítl.

„Ve dvou? Letět ve dvou?" opakoval po mně ironicky generál. „A kam, majore? Do krámu pro lahváče?"

„U lodí typu Buran jsou lety s neúplnou posádkou přípustný, soudruhu generále."

„Hele, a lítal tys vůbec někdy na buranu?"

„Lítal. Absolvoval jsem dva cvičný lety. Jeden orbitální a jeden k Proximě Kentaura."

„Hrdinové," vyprskl opovržlivě generál. Pak klesl do křesla a promnul si čelo. „Nejdřív takovejhle bordel, a pak si hrajou na hrdiny. Takhle to přece nejde, mládenci…"

Najednou se proměnil v jakéhosi třetího Kiseljova, tentokrát už ne generála, ale spíš normálního civila.

„A co když se vám tam něco stane, hoši?"

„Kdyby se něco mělo stát, tak nás třetí člen posádky nevytrhne," vložil se do toho konečně i Danilov.

Náčelník kosmodromu mlčel. Znovu si začal mnout celou tvář, jako by z ní na světlo boží chtěl vyždímat alespoň nějakou svěží myšlenku.

„Veškerou odpovědnost beru na sebe," řekl Danilov.

„No to se teda spolehni!“ vyštěkl na něj generál a já pochopil, že první fázi dobrodružství máme šťastně za sebou.

Naše posádka bude dvoučlenná. Ovšem jak chce Danilov na palubu propašovat dě… Chrumova, Mášu a počtáře, to jsem zatím netušil.

„Přijede tvůj děda,“ oznámil mi Kiseljov.

„No to není možný,“ podivil jsem se co nejupřímněji.

„Je. Už mi volal…“ Generál zvedl hlavu. „Trochu se známe.“

A dokonce na mě spiklenecky mrkl. Ty jsi ale naiva, generále! Andrej Valentinovič se na planetě zná s každým, koho by v životě mohl jen trochu potřebovat.

„Chce sledovat start,“ pokračoval Kiseljov. „Asi se o tebe bojí, co?“

„To určitě.“

„Rozhodně bych mu nechtěl přidělávat starosti. Tvůj děda je správnej chlap…“ Generál zafuněl a stiskl tlačítko selektoru. „Tak co je novýho, Galino?“

Sekretářce jsem nerozuměl ani slovo, ale postřehl jsem její tón. Nijak radostný nebyl.

„Petr je skvělej jumpovej navigátor. A rozenej pilot,“ řekl Danilov. „Však to taky dokázal…“

„A dneska to bude muset dokazovat znovu,“ přerušil ho chmurně generál. „Nechceš si teď zalítnout za svým…“ V půli věty generál umlkl a mávl rukou. „Anebo radši ne. Už toho bylo dost. Aby se nakonec něco nestalo i tobě. Nebudeme chirurgii přidělávat práci. Z území kosmodromu se naopak ani nehnete!“

* * *

Do nemocnice za Turusovem jsme se s plukovníkem vypravili oba. Navigátora zrovna přivezli z rentgenu. Hemžil se po posteli a nemotorně se pokoušel rozestlat. Tvářil se jako každý jiný až doposud naprosto zdravý člověk, který se v

nemocnici nikdy nevyvaloval a najednou je upoutaný na lůžko.

„Tak jak se vede, Rinate?“ zeptal se soucitně Danilov.

„De… to…“ Navigátorův hlas byl nezvykle pomalý a zadrhával. Zřejmě mu napíchali nějaká narkotika. Na plukovníka se díval velice zvláštně, s jakýmsi dětským údivem.

Aby taky ne. Rozum mu přirozeně napověděl, že jeho nenadálý pád ze svahu nebyla nešťastná náhoda. Srdce ale na něco takového nedokázalo přistoupit.

„Už jsme to všechno projednali,“ řekl mu přátelsky Danilov a posadil se na kraj postele. „Bude se to brát jako pracovní úraz. Dostaneš plnej plat se všema prémiema a příplatkama, a taky rehabilitaci a dovolenou na účet firmy. No a za pár měsíců zase nastoupíš do práce!“

Tahle prognóza mi připadala až příliš optimistická, ale to jsem si nechal pro sebe.

„No a co tenhle let?“ zeptal se Turusov, lehce se dotkl nohy zatavené do chirurgického plastu a trpitelsky svraštil čelo.

„To bude v pořádku. Poletíme s Péťou sami dva. Von totiž má i navigátorský oprávnění.“

„Nojo, ale to je naprosto neznámá trasa,“ zakroutil Turusov nedůvěřivě hlavou. „Pár variant už jsem samozřejmě připravil předem, ale stejně…“

„Volný navigátoři prostě nejsou,“ povzdechl si Danilov. „Nic jinýho se nedá dělat.“

„A poradíš si s tím?“ zeptal se Rinat hlasem plným nedůvěry.

„Řek bych, že snad ano,“ odpověděl jsem opatrně.

Turusov se zašklebil. Jako každý správný profesionál si na svém místě někoho jiného neuměl představit.

„Ty propočty jsou v základním zásobníku trajektorií,“ sdělil mi zdráhavě. „Uložený jsou jako Džel-17-1 a Džel-17-2. Ta první varianta je pohodlnější, vystačíte si s šesti jumpama. Druhá má celkově osum jumpů, ale zase se dostanete do soustav prašníků, Hixanů a nepojmenovatelnejch. Mohli byste

tam požádat o pomoc, kdyby něco. Radši volte tu druhou variantu.“

Bylo jasné, že důvěru ve mne nechová. Neuměl si představit, že si s tímhle komplikovaným kurzem v několika etapách bez problémů poradím. Možná měl i pravdu, jenže my přece neletíme na Džel-17. A navíc to nebudu já, kdo bude počítat trajektorie.

„Neboj, to bude dobrý,“ slíbil jsem mu.

Do pokoje vešla sestra s nachystanou injekční stříkačkou v ruce. Zůstala stát a s nepřátelským mlčením pohlédla na Danilova.

„Už jdem, už jdem,“ zvedl se kvapně plukovník. „A ty se rychle vykurýruj, Rinate!“

Už ve dveřích nás dostihla navigátorova výmluvná otázka:

„Šaško… Ale proč?!“

Danilov zůstal stát, otočil se a já si povšiml, jak mu ztuhla šíje:

„Vo čem to mluvíš, Rinate?“

Turusov asi vteřinu snášel jeho utkvělý pohled, pak se odvrátil a jen mávl rukou:

„Ale… to nic, Sašo. Člověka tu napadaj všelijaký koniny.“

„Radši vodpočívej,“ poradil mu Danilov. „Nejlepší lék je pro tebe teď spánek.“

Vyšli jsme na chodbu. Alexandr si mě ponuře změřil.

„Ty jsi teda pěkná svině, plukovníku,“ utrousil jsem.

Danilov křečovitě zaťal zuby.

„Já s Rinatem lítám už čtvrtej rok, Péťo…“

„No právě.“

Danilov se otočil na patě a vykročil chodbou pryč.

V pět odpoledne jsem ještě pořád seděl ve svém hotelovém pokoji a díval se oknem ven. Právě startoval Prorok, raketoplán plukovníka Vasilije Vladimirského, který byl úplně stejný jako náš Mudrc. Letěli s nákladem minerálů někam do soustavy prašníků. Převážet rudu je z hlediska kosmické přepravy záležitost dokonale neatraktivní a nevýhodná. Jenže

rasa, která se živí anorganickými látkami, má asi na věc jiný názor…

Kdoví, třeba se sirný kyz, litina a bauxit dostanou až na tamní císařský stůl. Nebo kdo to těm prašníkům vládne. Asi nějaký Velký Červ…

Nakolik jsem věci rozuměl, zpátky Prorok poveze taky minerály. Soudě podle toho, že už dnes, tedy tři dny před předpokládaným návratem raketoplánu, do Svobodného dorazila jednotka vnitřní stráže a dva obrovské obrněné návěsy, asi to bude něco hodně vzácného a těžkého.

Zlato, platina nebo plutonium…

Tenhle mezihvězdný obchod je divná věc. Z našeho pohledu to vypadá spíš jako naturální výměna. My Hixanům dodáme ptáčky a oni nám zase kortrizon či přímo zázračnou aktivní plastickou hmotu, které vám stačí pouhý kilogram na vybudování lehkého, ale přitom velmi pevného rodinného domku. Jak si to domluvíte, tak si nakonec vyděláte. Jenže to všechno je spoutáno pevnými řetězy nejrůznějších omezení, precedentů, zákonů a dalších právních norem, řídících obchod mezi rasami – o pravidlech stanovených Konkláve ani nemluvě. Například k technologiím se prakticky nedostaneme. Ne že by to snad vůbec nešlo, ale je to málo pravděpodobné. A vrcholem všeho je taková ničemnost jako zákon o neoprávněném využívání. Ten se uplatňuje jen vůči mladým rasám, tedy i vůči nám. A ze všeho nejvíc připomíná sofistikovaný výsměch.

Jednou, už na samém úsvitu galaktického obchodu, prodali prašníci Zemi monomolekulární nitě. Sedm tun nití schopných řezat žulu i titan a snášet obrovské zatížení. Pro všechny oblasti pozemské výroby by jejich průmyslové využití znamenalo vyslovený převrat. Sedm tun téměř nehmotných vláken tenčích než pavučina je velice mnoho. Celé Zemi by to vystačilo na dlouhá léta. Uplatilo by se to při obrábění kovů, v hornictví, ve stavebnictví. A samozřejmě, bohužel, i při výrobě zbraní. Okamžitě se objevily i šílené projekty orbitálních výtahů…

Jenže pak se ukázalo, že prašníci těchto nití užívají výhradně pro účely onoho životního procesu, který má nejblíž k našemu porodu. Proto nitě smíme používat jedině k tomuto účelu.

Bylo kolem toho plno skandálů, rezignací i proseb, adresovaných Silným… Pak byly magnetické kontejnery s nitěmi uloženy do pečlivě střeženého skladu. Zatím natrvalo, nebo snad do lepších časů. Vznikly i celé akademie mezihvězdného obchodu, kde se lidé začali učit, jak se podobným obchodním pastem vyhnout. Někdy se to podaří, například v případě kortrizonových destiček, jimiž je „vyzdoben“ i Danilovův Mudrc. Jenže to se povede málokdy.

Třetí startovací rampa, odkud vzlétl Prorok, je od hotelu vzdálena skoro deset kilometrů. A přesto z toho byl rámus až bůh bránil. Skla v duralových rámech drnčela a ohnivá čára, na jejímž konci se zachvíval raketoplán, rostla dál a dál. Beze spěchu a impozantně. Vskutku působivá podívaná.

Jenže já před něčím takovým vždy dával přednost tichému a pohodlnému startu v gravitačním paprsku.

„Tak ať se daří, kluci,“ řekl jsem startující lodi.

Člověk by rád doufal, že tentokrát nás nikdo neošulí. A že plutonium, berylium nebo platinu budeme moci využít i k jiným účelům než jen k potravinářským.

Bouchly dveře a já se otočil. Do mého pokoje právě vstoupil Danilov.

„Já klepal,“ oznámil mi a hnal se rovnou ke mně. Podíval se oknem ven, přimhouřil oči a zadíval se za mizejícím raketoplánem. „Ať se daří, Vasjo…“

Já neřekl nic.

„Tak už se na mě nezlob, Péťo.“ Plukovníkova ruka dolehla na mé rameno. „A nebuď furt načuřenej. Já nejsem padouch a ty zase nejsi svatej. Co ty na to?“

Přikývl jsem a on hned ožil:

„No výborně. Zrovna dorazil tvůj děda s nějakou slečnou.“ Nenápadně na mě mrkl. „A se spoustou ranců. To neumí cestovat nalehko?“

„Nevím. Já s ním nikdy nikam nejel.“

„Andrej Valentinovič je teď u Kiseljova. Na kafi. A my máme nejvyšší čas vyrazit k felčarům. Tak jdeme?“

Na tu poslední předstartovní prohlídku jsme už opravdu museli.

Před nějakými třiceti lety by nás před startem nenechali dělat, co nás zrovna napadne. Museli bychom být v karanténě, aby se ještě před letem podchytila každá případná nákaza. Byli bychom pod soustavnou lékařskou kontrolou a zároveň bychom absolvovali nepřetržité tréninky a instruktáže. Jenže všechno se mění. Kosmická doprava je normální průmyslové odvětví. Na kosmodrom stačí dorazit v den odletu a záložní posádka tu není žádná. Jen z ruských kosmodromů startuje patnáct až dvacet pilotovaných lodí denně. Američané jich vysílají ještě o něco víc a evropské konsorcium zase jen o něco míň. A pak jsou tu ještě japonské, čínské, jihoamerické a africké společnosti. Létá se z celkem dvaceti kosmodromů a další jsou ve výstavbě. K dispozici jsou stovky kosmických plavidel. A ještě víc je jich rozestavených v továrních halách. Se spirálami, hermesy a dalšími staršími typy už je konec a projektují se nové, supertěžké kosmické náklaďáky. Kosmonautů je stále nedostatek, takže normální piloty přeškolují během šesti až osmi měsíců. Prostě běžící pás!

Jenže co se dá dělat, když přirozený úbytek je tak velký… Někdo zmizí v hlubinách vesmíru, jiný zahyne při přistání, s dalším vybuchne při startu raketa. A ve všech těch lodích jsou mí kolegové. Známí i neznámí.

Všechna naše privilegia jsou asi jako poslední odsouzencova sklenka kořalky či cigareta před popravou…

Prohlídka byla rychlá, dokonce poněkud nedbalá. Mne ovšem za poslední dva dny prohlíželi tolikrát, že mi tentokrát spíš dali pokoj. Zato Danilov to chytil naplno. Velice dlouho seděl v ordinaci gastroenterologa. Zelené razítko do zdravotní karty sice dostal, ale byl celý vzteklý.

Těžko říct, co mu našli, zda známky gastritidy nebo začínající hemeroidy, ale doktor za ním ještě vykoukl do chodby a přísně řekl:

„A dělejte všechno, jak jsem vám říkal!“

„Spolehněte se,“ odsekl plukovník přes rameno.

Do startu zbývaly dvě hodiny.

Když jsme se oblékli a polikliniku opustili, začal jsem se Danilova ptát:

„A kdy hodláš…?“

Plukovník na mě pohlédl a já větu nedokončil.

„Jdeme ke Kiseljovovi.“

K administrativní budově jsme došli během pěti minut. Sekretářka teď v předpokoji nebyla, zato se tu znovu objevili bodyguardi. Že by se tu k večeru a během noci režim zpřísňoval?

Při pohledu na plukovníka tělesní strážci od dveří mlčky poodstoupili. Danilov prudce rozrazil první dveře a teprve před dalšími, vedoucími do generálovy pracovny, jeho pohyby zvláčněly.

„Soudruhu generálporučíku…“

„Á, Saša!“ ozval se zevnitř známý hlas.

Zhluboka jsem se nadechl a vstoupil do pracovny hned po Danilovovi.

Andrej Chrumov tu byl v nažehleném obleku, tentokrát ovšem drahém a módním, z „vlněné bavlny“. Kravatka byla z poloprůhledné aromatizované látky původem z Daenla; jednou jsem tuhle látku přepravoval a vykládali ji pod dohledem dvou desítek vojáků a agentů FSB. K čemu mu ale celá tahle maškaráda je?

„Tak co, vezmeš Péťu do posádky?“ zeptal se Andrej Valentinovič, který už se objímal s Danilovem. Teprve pak podal ruku mně: „Nazdar, vnuku.“

„Nazdar. Jaká byla cesta?“

V očích starého pána se cosi sotva postřehnutelně změnilo.

„Normální, Péťo, naprosto normální…“

Máša seděla stranou. Oblečená byla do bílého kalhotového kostýmu a s hladce sčesanými vlasy vypadala dokonce sympaticky. Zdvořile jsme si kývli na pozdrav. Kiseljov zrovna dívce s úsměvem doléval kávu. Ten starý, nemotorně galantní lampasák… Bylo mi ho strašně líto. Za několik hodin už z něj bude bývalý velitel kosmodromu Svobodnyj.

„A co že si nedáš na ten žaludek větší pozor, Sašo?“ zeptal se mého velitele vyčítavě. „Až se vrátíte, tak tě poženu na komplexní prohlídku…“

„To už vám to hlásili, soudruhu generále?“

„Já už mám takovou funkci, ve který musím vědět všechno,“ zasmál se dobromyslně Kiseljov. Uhnul jsem očima. „No nic, máte nejvyšší čas…“

„To ano,“ souhlasil Danilov a učinil bezděčný pohyb směrem ke dveřím. Pak se ale zarazil a zeptal se: „Odkud chcete sledovat start, Andreji Valentinoviči?“

„Ale snad odsud z pracovny,“ řekl Chrumov s očima stále upřenýma na mě.

„A neměli bychom Andreje Valentinoviče dopravit ke třetímu bunkru? Že by se podíval přímo z plochy…“

„Co ty na to, Andreji? Nebojíš se, že ohluchneš?“ zeptal se Kiseljov.

„Cože?!“ zeptal se nedoslýchavě Chrumov.

Generál se zasmál:

„No tak jo… A co ty, Mášenko?“

„Já bych šla s Andrejem Valentinovičem,“ řekla stydlivě. Najednou jsem měl dojem, že tu na generála hrají divadýlko. Ačkoli… je to opravdu jen divadýlko?

„Takže mám dát pokyn?“ otázal se Danilov.

Není vyloučeno, že v tuhle chvíli znejistěl i sám Kiseljov. Na okamžik zaváhal, ale pak přece jen souhlasil:

„No dobře, Sašo. Tak hosty vyprovoď. A vy dva pak rovnou do autobusu.“

Ke garážím jsme šli podivně. Mlčky. Andrej Valentinovič po mně neustále pokukoval, jako by se snažil pochopit, co se

to s jeho vnukem za necelých čtyřiadvacet hodin stalo. Danilov napětí zřejmě cítil, a tak taky nic neříkal. Jen Máša si nevšímala nikoho a ničeho. Vlekla s sebou dvě obrovské brašny, ale nabízenou pomoc rezolutně odmítla. Býval bych se vsadil o všechny hvězdolety, co jich v Galaxii je, že obsah jedné z těch kabel je mi dokonale znám. No a pokud jde o tu druhou, tak jsem přinejmenším tušil.

Budova garáží pro služební vozidla kosmodromu je obrovská, o nic menší než středisko letové kontroly nebo administrativní blok. Parkují tam obrovité tahače, dopravující na start rakety i kosmické lodi, ale taky menší vozy. U vchodu samozřejmě stála ostraha a pro nás tu začaly první problémy.

Že sem přijdou dva civilisté, to Kiseljov samozřejmě oznámil, jenže Mašiny tašky vyvolaly nezdravý zájem majora strážní služby.

„Můžu se podívat?“ sáhl po Mášiných zavazadlech.

Danilov, který už mezi strážnými prošel, se zastavil:

„Nějakej problém, majore?“

Měl jsem pocit, že na tomhle místě Alexandr očekával někoho docela jiného. Takže je všechno v háji!

„Podle předpisu mám podobné věci vždycky prohlížet,“ poznamenal velitel stanoviště smířlivě.

„Na to není čas.“

„Soudruhu plukovníku,“ oslovil ho major omluvně. „Vy přece naše pravidla znáte…“

„Už jsem řek, že nemáme čas,“ odsekl lhostejně Danilov. „Pojďme, Mášo…“

„Soudruhu plukovníku!“ zazněl najednou v majorově hlase chladný kov. „Promiňte, prosím, ale řád vnitřní služby…“

„No dobře!“ souhlasil nečekaně. „Tak do toho, kamaráde. Hezky se v tom pohrab. Ty si snad myslíš, že tady naši hosti nám přišli kosmodrom vyhodit do vzduchu? Když tady máte provádět americký senátory, tak se před nima plazíte jako hadi…“

V hlase měl nerudné podráždění, ale majora tím nezaplašil. Za jeho zády v prosklené kukani seděli tři samopalníci a já si s hrůzou představil, co všechno se teď může stát.

„Promiňte, prosím…“ A major se chopil Mášiných kabel. „Ohó!“ změřil si ji vzápětí obdivným pohledem.

„Ty věci jste si ale mohla nechat v hotelu,“ zafuněl major a s obtížemi tašky vzepřel na poškrábaný stůl. „A bylo by po problémech. Kdežto takhle, pořádek zkrátka musí být. Tohle není exkurze v čokoládovně!“

Velitel stanoviště byl zřejmě na svou zásadovost pyšný. Jen těžko se dalo předpokládat, že by v kabelách očekával něco podezřelého či dokonce nezákonného, ale příležitost povozit se po samotném Danilovovi si přece ujít nenechá…

„Nakonec si ty tašky můžete nechat tady u nás. To se sice taky nesmí, ale budiž…“

Aniž se dočkal odpovědi, sáhl po zipu první brašny.

Co v ní asi bude – počtář nebo zbraně!

Úplně nahoře major objevil svetr a lehkou bundu. Pokrčil rameny a začal se v těch svršcích přehrabovat.

Ze šatstva najednou vyklouzla malá šedá tlapka a jemně se dotkla majorovy ruky. Ten strnul.

„Tohle je kamera a kazety. Naši hosti si chtěj natočit start,“ řekl Danilov.

Můj bývalý dědeček celému tomuto výjevu nevěnoval nejmenší pozornost. Prohlížel si chodbu, plakáty po zdech i vojáky za sklem. Vypadalo to, že ho dění na kosmodromu opravdu zajímá.

Kdy asi stihli probrat tuhle variantu průniku na plochu?

„Hosté chtějí natočit start,“ opakoval major. Oči měl najednou ospalé, až mátožné. Ruce bezvládně ležely na Mášiných hadřících.

„Zapněte laskavě tu tašku, majore,“ zabručel Danilov.

Velitel stanoviště brašnu poslušně uzavřel a natáhl se pro druhou. Původně jsem si myslel, že mu Danilov nařídí, aby už ji neprohlížel, ale zmýlil jsem se.

„Votevři to, Mášo,“ požádal dívku plukovník.

Druhá taška byla uzavřena číselným zámkem. Máša ji majorovi opravdu otevřela sama. Ten sklouzl lhostejným pohledem po kovových předmětech mimořádně podezřelého tvaru, jimiž bylo toto zavazadlo nacpané až po okraj, a tázavě pohlédl na Danilova.

„Tak vidíte, všecko je to v pořádku," řekl Danilov.

„Ano," přikývl už bez poznámek major. „Zavřete to. Příjemný let. A úspěšné natáčení."

Těžko říct, co s ním počtář přesně udělal, ale bylo vidět, že už se z toho šoku pomaličku vzpamatovává. Možná si časem dokonce vzpomene, co přesně v těch taškách viděl…

Major načmáral pár poznámek do strážní knihy a navolil kód na vnitřních dveřích. A my mohli vstoupit do garáží. Veliká spoře osvětlená hala připomínala zastřešené nádraží. Tento dojem posilovalo několik obrovitých mnohokolových tahačů, větších než běžná lokomotiva. Jedno z těch monster zrovna vyjíždělo ven na plochu. Začpělo to tu výfukovými plyny, s nimiž si asi neporadí ani sebelepší ventilace.

Také tady bylo strážní stanoviště, ale tentokrát už jsme se bez počtářových zázračných schopností obešli. Danilov prostě stiskl ruku veliteli, vyměnili si pár nezávazných fórků a my mohli jít dál. Hned jsem uviděl malý autobus, který nás měl odvézt na startovací pozici. Danilov ale na skupinku lidí u autobusu jen zamával a odvedl nás kousek stranou, ke starličké volze s nápisem ZVLÁŠTNÍ SLUŽBY. U auta stál člověk v civilu, jehož jsem nikdy neviděl.

„Takže dohodnuto," řekl mu jen Danilov, sotva se pozdravili.

„Ale žádám to písemně, soudruhu plukovníku."

Bylo jasné, že je to někdo od tajných služeb. Někdo, kdo se Danilovovi musel podřídit, ale zároveň z toho neměl vůbec žádnou radost.

„Samozřejmě."

Danilov vytáhl nějaké lejstro a podal mu ho. Já si stačil povšimnout jen tučně vytištěné hlavičky: **Jen pro služební potřeby! Přísně tajné!**

Řidič si rozkaz pozorně pročetl.

„Pusťte se do toho," nařídil mu Danilov.

„Provedu, soudruhu plukovníku," hlesl opět bez nadšení řidič.

Pomohl jsem Máše uložit brašny na zadní sedadlo a jí pak vlézt dovnitř. Můj bývalý děda se posadil vedle řidiče. Než zabouchl dvířka, na okamžik zaváhal a pak se mě zeptal:

„Co je to s tebou, Petře?"

Neřekl jsem nic. Na tohle teď nebyl čas.

Volha vyrazila a Andrej Chrumov se po mně skrz zadní sklo ještě dlouho ohlížel, ale já mu ani nezamával. Prostě jsem to nedokázal.

„Hoďte sebou, kluci!" zakřičeli na nás od autobusu. „Už jsme měli bejt pět minut na cestě!"

Stmívalo se a řidič rozsvítil reflektory. Chvílemi jsme se hnali přes jasně osvětlené sektory kosmodromu, chvílemi se zase nořili do naprosté tmy.

Aut bylo na ploše docela dost. Většinou se sjížděla ke třetí rampě, odkud před chvílí odstartoval Prorok. Ještě se z ní kouřilo a bylo tam pěkně horko, ale pozemní služby mají jen čtyřiadvacet hodin na to, aby rampu připravily k dalšímu startu.

My jsme třetí rampu obloukem objeli a teď jsme se blížili ke druhé, kde už se tyčil Ruský meč, jehož start se plánoval na zítřek. Před námi už zbývala jen jednička s Mudrcem, připraveným ke vzletu. Obří raketa Energija, jediný pozemský nosič schopný do vesmíru dopravit raketoplány této třídy, se halila do mlžného mraku. V záři reflektorů pableskoval ledový škraloup na trupu rakety.

„To je krása, co?" zeptal se mě Danilov.

Odpověď zjevně nečekal, a tak jsem jen přikývl.

Krása to je, ale tak trochu předpotopní. Skutečná krása to byla ve dvacátém století. Takovéto systémy měly lidstvu pomoci prozkoumat a podrobit si Sluneční soustavu. Postavit základny na Měsíci a osady na Marsu, doletět na Venuši a na

Merkur. Pak se měly zrodit atomové a iontové motory a všelijaké další exotické rekvizity typu laserových urychlovačů, slunečních plachet a fotonových hvězdoletů… A teprve pak, až by se lidstvo zorientovalo ve své vlastní planetární soustavě, jsme měli vymyslet jump.

Jenže copak mladí vědci z Moskevské státní univerzity, kteří za pár kopejek, přidělovaných zbídačeným státem, můžou za to, že se jim podařilo sestrojit funkční model jumperu? Dnes se posměšky, adresované nejrůznějším „ruským prvenstvím“, považují málem za součást dobrého vychování. Jenže jumper opravdu vymysleli Rusové! Jistě, pak celý tento vědecký tým emigroval do Spojených států. Protože Američani si je docela obyčejně a bezelstně koupili. Amerika je přece zvyklá, že když něco není schopna vytvořit sama, tak si to koupí. První lodí s jumperem byl proto americký Enterprise. Jenže to v mé vlasti se podařilo předstihnout dobu o desítky, možná dokonce o stovky let.

Jistě, zdá se to nemožné, nemyslitelné. Jako kdyby se člověk kromaňonský naučil vyrábět rolls-royce a potom v nich prohánět mamuty.

Kéž by tak ve světě platila alespoň nějaká spravedlnost! Kéž by se Konkláve podobalo všem těm Ligám svobodných hvězd, Galaktickým aliancím a Velkým kruhům – prostě kterémukoli z kosmických společenství, jimiž nás tak štědře zásobují autoři sci-fi románů. To bychom pak Cizím náš jump postoupili – a byl by to dárek nevyčíslitelné hodnoty… A za to bychom naopak dostali gravitační motory, systém kontroly podnebí, univerzální vakcíny i biopočítače…

Jenže ona žádná spravedlnost není. A tak jen svíráme kopí s kamenným hrotem, vykláníme se z oken limuzíny, bedlivě sledujeme unikajícího mamuta – a jsme na sebe hrdí.

Co jiného nám taky zbývá?

Autobus zastavil asi padesát metrů od startovní pozice. Motor utichl. Povzdechl jsem si, vstal ze svého sedadla a chopil se kufříku. Danilov na mě mrkl a zamířil k východu.

„Honem, kluci!“ Velitel autobusu, který nás dopravil na start, byl evidentně nováček. Blízkost dýmající rakety, doslova napumpované kapalným kyslíkem a vodíkem, ho znervózňovala. Asi z toho opravdu jde hrůza. Když před rokem při startu explodoval Svatý Georgij, shořelo všechno na dva kilometry kolem.

Strach z techniky mizí až ve chvíli, kdy nad ní získáte moc. Když máte pod rukama řídicí pult a když se každý stupeň v tryskách a každá atmosféra v potrubí zobrazuje na monitoru. My lidé jsme divní. Vytváříme zařízení, jimž pak vlastně ani nedokážeme do důsledku porozumět. Což je ostatně příznačné i pro silné rasy…

V autobuse sedělo asi tak patnáct lidí. Někdo tu byl oficiálně, například lékaři, ostraha a technici, kdežto někdo se jen rozhodl, že se povozí po ploše. Všichni přítomní ale považovali za svou povinnost poplácat mě i Danilova po zádech. A popřát nám hodně štěstí.

Když už jsme stáli na začazeném a popraskaném betonu, vedoucí dopravní směny předal Danilovovi klíč od řídicího pultu. Plukovník zprohýbanou kovovou destičku mlčky převzal, podepsal se do příslušné knihy a od této chvíle se ujal velení lodi.

„Tak zlomte vaz,“ řekl nám ještě vedoucí směny.

„Díky.“ Danilov zaklonil hlavu a prohlédl si raketu. „Tak co, Péťo?“

„Jdeme.“

Několik lidí nás doprovodilo až k výtahu. Vstoupili jsme do prostorné zamřížované kabiny a zavřeli za sebou dveře. Vedoucí směny slavnostně stiskl knoflík.

Výtah se vydal vzhůru.

Neznámo proč jsem předpokládal, že děda s Mášou na nás budou čekat právě ve výtahu. Že by už byli nahoře v raketoplánu, když nejsou tady?

„Jsi nervózní?“ zeptal se mě Danilov.

„A ty?“

„No jasně.“

Bezděčně jsem se opřel o ocelovou mříž výtahu, ale ihned jsem rukou zase ucukl. Z titanového těla rakety vanul chlad. Pronikal až na kost a kůže ke kovu okamžitě přimrzala. Na to jsem nebyl zvyklý, protože rakety Proton, které vynášejí do vesmíru spirály, dodnes létají na tetra-oxid dusíku a symetrický dimetylhydrazin. Což jsou svinstva jedovatá přímo mimořádně…

„Jestli ale Karel lže," řekl jsem.

„Proč by lhal?"

„Copak víme, co jsou Cizáci zač?"

„Základním stimulem každý inteligentní formy života je snaha získat výhodu," poznamenal suše Danilov. Také on se otřásl zimou a zapnul si bundu. Výtah zatím urazil jen polovinu své pouti, ale kosmodrom jsme měli jako na dlani. Kovové nosníky konstrukce poskřipovaly a z rakety se sypaly kousky ledové kůry. „Počtář nemá proč lhát, protože to pro něj není výhodný."

„No vidíš, a já si myslel, že nejdůležitějším stimulem života je láska," odpověděl jsem. „Láska k lidem, k domovu, k vědění. Prostě k čemukoli."

„Ale to je přece totéž, Péťo. Pro náš ubohej a unavenej mozek je taky výhodný si myslet, že milujeme a že někdo miluje nás. Matka miluje svýho syna, vlast svýho občana, přítelkyně miluje tebe. Jenže ve skutečnosti…" Danilov si odplivl skrz mříž a ušklíbl se. „…jsou to buď instinkty nebo vypočítavost. Obyčejně jedno i druhý dohromady. Ve skutečnosti přece chápeme, že naše cena je daná naší schopností pracovat, něco dělat. Přinášet svýmu okolí a celý společnosti užitek. A taky chápeme, že takhle to donekonečna jít nemůže. Proto se taky jistíme láskou. Před stářím, před nemocema a samotou… Kdyby Karel překypoval láskou k lidstvu, tak jsem ho okamžitě popad za krkem a osobně vodnes k prvnímu skobákovi. My ho nezajímáme. Pro počtáře je prostě právě v tyhle chvíli výhodný spřáhnout se s lidma."

„Ty jsi cynik, Sašo."

„Nemám pocit, že bys mě za to vodsuzoval."

Danilov pohlédl vzhůru, povzdechl si a začal si rozepínat kalhoty.

„Hlavně si nemysli, že mi ruplo v bedně," uklidnil mě. „Každej máme svoje zvyky,"

„Aha, a pomočit raketu je dobrý znamení?"

„Pro mě ano."

„Abys nenastyd," varoval jsem ho a sotva potlačoval smích.

„Co je na tom k smíchu?" zachmuřil se Danilov, který už si znovu zapínal poklopec.

„Ale vlastně nic… Jenom mě tak napadlo, jaká je škoda, že ostatní piloti nevědí, proč jsi tak úspěšnej."

„Vladimirskij například vyhazuje z výtahu pětikopějky," řekl Danilov. „No a když ještě lítal Kiseljov, tak si před startem zakapával nos sanorinem. Copak ty žádnou takovouhle pověru nemáš?"

Na okamžik jsem se zamyslel:

„Ale mám. Talisman. To je přece taky pověra. A promiň, Sašo, já se ti opravdu smát neměl."

Výtah mezitím rámusivě zastavil. Danilov otočil závorou a oba jsme vyšli na horní plošinu startovní věže.

A tady na nás oba naši cestující čekali.

Andrej Valentinovič s Mášou leželi na ocelové podlaze – pro jistotu, aby je zdola nikdo neviděl. Máša samozřejmě držela v rukou zbraň. Tentokrát to nebyl paralyzátor, ale cosi na pohled velice působivého, s tlustou hlavní a válcovitou pažbou. Hned vedle stály obě kabely.

To jsou mi partyzáni.

„Abyste se nenastyd, Andreji Valentinovičí," řekl starostlivě Danilov. Přistoupil k poklopu vedoucímu do přechodové komory Mudrce a chvatně otočil kolem, zapuštěným do stěny. „Klidně jste mohli dovnitř, tady žádný zámky nejsou!"

„Stát se může ledacos," postavila se na všechny čtyři Máša. „Třeba by se tam spustilo nějaký bezpečnostní čidlo, nebo tak…"

Danilov se do průlezu vnořil jako první. Já pak dovnitř pomohl Máše a opatrně předkloněnému Chrumovovi a podal jsem jim brašny. Poté jsem naposledy obhlédl celý kosmodrom.

Stejně je to zvláštní. Čekal jsem nějaké výčitky svědomí nebo naopak jasné vnitřní přesvědčení, že naše věc je správná.

Jenže jsem uvnitř necítil vůbec nic. Bylo tam pusto a prázdno.

Kapitola čtvrtá

Buran je zkonstruován tak, že normální poloha „podlahy“ a „stropu“ je tu znát jen při přistání. Teď, když si kosmická loď raketu Energija osedlala s nosem čnějícím kolmo vzhůru, nebylo zrovna snadné se do ní usadit. Já a Danilov jsme pomohli Chrumovovi a Máše usadit se v křeslech jumpového navigátora a palubního inženýra na „dolní palubě“. Na to, abychom křesla pootočili do startovací polohy, jsme potřebovali asi pět minut. Počtář, který se vyhrabal ze své tašky, by se zřejmě ze všeho nejradši znovu usadil na jumperu. Buran ovšem není maličká spirála. V Mudrci byl jumper instalován ve strojovně. Počtář tedy nakonec zaujal místo vyhrazené pro kosmonauta-výzkumníka, které zůstává téměř vždycky prázdné. Protože my vesmír nezkoumáme, my po něm rozvážíme náklady.

Všechno probíhalo v naprostém tichu. Přísně vzato by v kabině žádné skryté mikrofony být neměly, ale my jsme se bez jakékoli předchozí domluvy rozhodli, že nebudeme nic riskovat. Aby středisko letové kontroly nedejbože nezjistilo, že v raketoplánu nejsou jen dva členové posádky…

„Zaujměte své místo, druhý pilote,“ nařídil mi Danilov, když se vyškrábal do velitelského křesla. Já se usadil do toho svého, nasadil si přilbu se sluchátky a mikrofonem, připojil ke kombinéze kabel snímání telemetrických údajů a letmo pohlédl dolů.

Chrumov mi gestem naznačil, že je všechno v pořádku. Pokud snad mého bývalého dědu mé chování dole na zemi znepokojilo, teď ho přirozený strach těsně před startem všech ostatních emocí zbavil. Máša ve svém křesle ležela s poklidem zkušeného kosmonauta. Nohavice bílých kalhot měla vysoko

povytažené a já bezděky sledoval její lýtka. Měl jsem kdysi jednoho spolužáka, který ženskou krásu hodnotil především podle nohou. Ty Mašiny by se mu nepochybně zamlouvaly…

„Druhý pilot připraven," oznámil jsem. Kradmo jsem strčil ruku do kapsy, vylovil odtud plyšového myšáčka a rychle ho pověsil nad pilotní monitor. Možná jsou tyhle pověry opravdu směšné, ale kdoví…

Danilovovy prsty už se rozběhly po hlavním ovládacím pultu. Monitory jeden za druhým ožívaly a ve sluchátkách naskočil šum.

„Země, tady Mudrc," začal podávat první hlášení plukovník. „Posádka ke startu připravena. Zahajujeme testování všech systémů."

„Mudrci, tady Země," reagovala okamžitě sluchátka. „Na spojení je náčelník směny Vasiljev. Slyšíme vás dobře. Telemetrické údaje v normě. Máte trému, Sašo?"

„Ne."

„Tep ale máte přes sto."

Danilov se nucené zasmál:

„Nechte člověka aspoň chvilku vydechnout, chlapi zatracený! Startovat máme za hodinu a vy nás honíte jako nadmutý kozy!"

„Jasně, Sašo. Předávám vás majoru Gillerovi."

„Zahajujeme předstartovní kontrolu, Mudrci!" ozval se bodře hlas mého známého.

„Ahoj, Maxime," ozval se mu Danilov. „Projeď dneska kontrolu s Chrumovem – jen ať si mladej zvyká."

„Ahoj," řekl jsem.

„Tak jak se cítíme?" zeptal se Giller. „Ty se nám teda jevíš, jako bys neseděl v raketě, ale doma u televize."

„Naším ložem budiž sedlo koně," reagoval jsem veršem staré vojenské písně. „Dáme se do toho, Maxime. Spouštím celkový test počítačové sítě…"

V buranu jsem neseděl už dlouho. Možná před půlrokem během povinného dvoutýdenního kurzu. Tehdy jsem prošel úplnou přípravou řízení lodí střední a velké tonáže.

„Je to v pořádku, Péťo.“

„Takže jump-test…“

Takhle jsme si hráli asi čtyřicet minut. Objevili jsme drobnou závadu v návratovém systému pomocných raket, ale středisko letové kontroly ji na druhý pokus odstranilo. Takhle je to vždycky – začne zlobit nějaká maličkost, po níž následuje několik minut nervozity, než Země zmobilizuje záložní řešení a nakonec vydá povolení ke startu.

„Všechno je v pořádku,“ rozhodl nakonec Maxim. „Start za deset minut.“

„Rozumím.“

Podíval jsem se dolů. Zdálo se, že Chrumov už se uklidnil. Máša sebou naopak začala ve svém křesle šít. Počtář vypadal jako socha.

Jen aby něco na poslední chvíli nekikslo! Jen aby nám start neodložili!

„Do startu zbývají tři minuty,“ oznámil Giller. „Odsouváme výtahovou věž.“

Raketa s kosmickou lodí se jemně otřásla, zřejmě v okamžiku, kdy se věž odpojovala.

„Přebírám velení,“ řekl Danilov. „Díky, Petře.“

Přesně za tři minuty se Mudrc roztřásl a my uslyšeli temný hukot – ne zdola, doslova odevšad.

„Jste ve vzduchu,“ hlásil Giller.

Já start zaznamenal až podle několika řádek textu, které naskočily na monitorech – ocelové čepy, jimiž je raketa zajištěna na rampě, nevydržely zvyšující se tah motorů a v propočteném okamžiku se přetrhly. Letěli jsme.

Velké raketoplány mají měkčí start než ty, které vzlétají na protonech, ale na to jsem už jaksi pozapomněl…

„Deset vteřin, let je normální,“ hlásila Země.

Přetížení se zvyšovalo plynule, ale neúprosně. Opět jsem se podíval dolů – zdálo se, že všichni tři naši cestující jsou v pořádku. Ostatně když se vesmírem můžou promenovat extravagantní americké milionářské hvězdy a hvězdičky, které

tu a tam taky letí až k některé hvězdě, tak proč by to neměl přežít Andrej Valentinovič…

„Obrat kolem podélné osy," oznamoval Giller. To jsme samozřejmě pocítili. Raketoplán se nejdřív položil na bok a plavně přecházel břichem dolů.

„Kontrolujeme," potvrdil Danilov. Během startu je totiž posádka zcela bezmocná. O všem rozhoduje a všechno řídí Země. Cítit se jako pilot a ne jako náklad je daleko příjemnější.

V okamžiku, kdy se raketoplán dostal do téměř horizontální polohy, se celá souprava začala silně otřásat. Začínala nejtěžší etapa startu, kdy se raketový nosič s kosmickou lodí prodírají hustými vrstvami atmosféry. Změnil se i zvuk motorů, jejichž tah byl snížen na šedesát sedm procent. Za dalších dvacet vteřin jsme se ale vrátili k původnímu režimu – sto čtyři procenta výkonu.

Byla to taková zvláštní tradice – ne sto procent, ale hned sto čtyři…

Na začátku třetí minuty se od soustavy oddělily pomocné motory. V duchu jsem jim popřál hladké přistání, protože dostat je na zem bez úhony nebylo jednoduché, dokonce i když přistávaly na mořské hladině.

Při startech z Bajkonuru, kdy pomocné rakety dopadají do stepi, obvykle dojde k jejich zničení. Jejich nádrže na kapalné palivo jsou příliš křehké. To Američani s jejich motory na pevná paliva to mají jednodušší.

Do odpojení raketoplánu od nosné rakety a zahájení samostatného letu zbývalo nějakých pět minut. Teď je pořád ještě možné vrátit nás na Zemi, otočit loď a posadit ji na Svobodnyj, popřípadě někde ve Státech, nebo ji dokonce převést na nízkou oběžnou dráhu a takhle dotáhnout až na Bajkonur…

„Mudrci…" Měl jsem pocit, že Gillerův hlas se nepatrně proměnil. „Mudrci, hlaste se letové kontrole…"

„Tady Mudrc," ozval se ihned Danilov. „Let probíhá normálně."

„Hlaste situaci na palubě, Mudrci.“

„Všechno je v pořádku, kontrolo.“

„Plukovníku Danilove… Kolik lidí je na palubě?“

Že už by to začínalo?

Buď už přišel k sobě major strážní služby v garážích, nebo hlášení o podivném rozkazu dopravit starého pána a mladou dívku k raketě, připravené ke startu, podal Danilovův tajněpolicejní podřízený.

Je dobře, že to nepřišlo před pěti minutami. Ale není dobře, že se to nedostavilo tak o deset minut později.

„Nerozumím vám, kontrolo,“ odpověděl Danilov.

„Sašo,“ přešel pozemní dispečer na okamžik z oficiálního do zcela lidského tónu, „máme tady informaci, že na palubě raketoplánu by se mohly vyskytovat dvě civilní osoby.“

„Jsme tu jen my dva, Maxime,“ odpověděl mu stejně vlídně Danilov. „Let je zcela normální. Nepovolané osoby na palubě nejsou.“

Mírně se ve svém křesle nadzvedl a ztěžklou rukou učinil jakési gesto, adresované Chrumovovi. Zřejmě smluvený signál…

„Plukovníku Danilove, na spojení je generál Kiseljov.“

Ozvalo se lehké cvaknutí a já zaslechl generála:

„Co se to tam u vás děje, Danilove?“

Utkvěle jsem zíral na ovládací pult. Motory zatím běžely na plný výkon, abychom se dostali na oběžnou dráhu kolem Země. Ta ale může další stoupání kdykoli přerušit a náš let ukončit.

„Všechno je v pořádku, soudruhu generále.“

„My jsme dostali informaci, že Chrumov a Marie Klymenková byli dopraveni až na startovací pozici.“

Konečně se tedy dovídám Mašino příjmení.

„Let probíhá přesně podle plánovaných propozic, soudruhu generále. Chrumov a Klymenková jsou určitě tam, kde mají být,“ konstatoval znovu Danilov.

Vida, jak se mu povedlo vyhnout se přímé lži!

„Kurvapráce, Danilove!“ rozeřval se Kiseljov. „Ve třetím bunkru nejsou. Voni totiž nejsou vůbec nikde!“

Zbývalo ještě tři a půl minuty společného letu s nosičem a dynamických úkonů, řízených ze Země…

Podíval jsem se za sebe. Marie s Chrumovem teď měli jiné starosti – trojnásobné přetížení z nich vyždímalo všechny síly. Zato počtář už své křeslo opustil; teď ležel přímo na pultu kosmonauta-výzkumníka a jeho tlapky klouzaly nad jednotlivými panely…

„To musí být něj akej omyl, soudruhu generále,“ prohlásil rezolutně Danilov. „Máte mý důstojnický slovo, že na palubě je všechno v pořádku a všechno probíhá podle plánu.“

Na okamžik jsem měl pocit, že mu Kiseljov uvěří.

„Let přerušujeme, Mudrci!“ řekl úsečně generál. „Za deset vteřin se oddělíte od nosiče a nouzově přistanete na základně Vandenberg v USA.“

„Provedu,“ ozval se Danilov. „Ale je to chyba.“

Co chce teď dělat?!

Zadíval jsem se na monitor před sebou. Tam už blikal rudý nápis: MIMOŘÁDNÁ SITUACE. NOUZOVÉ PŘISTÁNÍ. Tři, dva, jedna…

Povel oddělit se od rakety zazněl, ale náraz, způsobený motory raketoplánu, nenásledoval.

„Co se to děje, Mudrci?“ ozval se znovu Giller.

„Let pokračuje, kontrolo,“ odvětil klidně Danilov. „Raketoplán je neovladatelný.“

„Danilove!“ Z éteru se ozýval halas a zmatek. Ze střediska letové kontroly zaznívalo hned několik hlasů a do Gillerových pokynů se prodíralo generálovo vřeštění.

„Povely ze Země na palubu nepřicházejí a let pokračuje podle standardního plánu, soudruhu generále.“

„Cos to tam vyved?“

„Přece víte, soudruhu generále, že já zatím nic dělat nemůžu!“ rozhořčil se plukovník. „Já přece nejsem schopnej revidovat činnost pozemní kontroly. To je vaše chyba.“

Bylo jasné, že dole na Zemi propukla panika. Nejdřív přišla informace, že na palubě Mudrce jsou černí pasažéři. A hned nato se raketoplán s nosnou raketou vymkl kontrole.

„Let probíhá normálně. Čekáme na vaše pokyny, Země," dodal posměvačně Danilov. Pak se otočil ke mně a ponuře se zašklebil.

Pohlédl jsem na počtáře, který dál čaroval nad svým pultem.

Jen makej, makej, reptiloide. Dělej nemožné, připravuj o rozum počítače i spojení, nahrazuj práci pozemní letové kontroly a dostaň nás na oběžnou dráhu!

„Mudrci!" ozval se znovu Giller.

„Jsme na příjmu, kontrolo!"

„Až budete na oběžné dráze, nic dál nepodnikejte. Jumper neiniciovat! Opakuji – jumper neiniciovat! Váš let je zakázán. Další instrukce dostanete až po stabilizaci oběžné dráhy."

„Rozumíme, Země!"

Zbývala necelá minuta. Pokud se středisko letové kontroly nerozhodlo nás i s celým komplexem oddělat, musí nechat všech pokusů o jakýkoli vnější zásah. Teď už se nemůžeme vrátit – a když, tak až po pár obletech kolem Země.

„Danilove!" ozval se ve sluchátcích znovu Kiseljovův hlas. „Už jsme o mimořádné situaci informovali SKOB. Na starost vás má Skyt."

Vyměnili jsme si s Danilovem významný pohled. Ten starý laserový satelit ruské armády je pro nás vážný problém. Pokud ještě úplně nezrezivěl, spálí nás během jediné vteřiny.

„Pokus o použití jumperu vyvolá příslušnou reakci," pohrozil Kiseljov.

„O čem to mluvíte, soudruhu generále?!"

Kiseljov polkl chystanou kletbu a suše požádal:

„Dejte mi Chrumova."

„Slyším vás, soudruhu generále…"

Za třicet vteřin budeme na oběžné dráze… Teď! Ten náraz znamená, že se zapnuly motory raketoplánu, aby pomohly slábnoucímu nosiči.

„Co se to tam u vás děje, Petře?“

„Všechno je v pořádku.“

„Je na palubě tvůj děda?“

„Můj děda na palubě není,“ oznámil jsem naprosto upřímně a podle pravdy. Zřejmě tak upřímně, že generál na okamžik zaváhal:

„No dobře, Petře, ale kde je teda Andrej Valentinovič a Marie Klymenková?“

„Někde dole,“ pohlédl jsem za sebe na dolní palubu.

Kiseljov si zhluboka povzdechl.

„Dějou se to divný věci, Petře. Váš let zastavuju. Čekejte na oběžné dráze. Možná bude nutné, aby se k vám připojila Gamma a její posádka loď prohlédla. Pokud se situace vyjasní, budete v plnění úkolu pokračovat.“

V tom tedy pokračovat rozhodně budeme…

„Dobře, soudruhu generále.“

Následovala vibrace a další náraz…

„Jste na oběžné dráze, Mudrci,“ hlesl smutně Giller. „Spojení přebírá SKOB. Vaší povinností je respektovat veškeré jejich pokyny. Jumper v žádném případě nezapínat!“

Na chvíli se odmlčel a teprve pak nejistým hlasem pronesl tradiční závěrečné zaklínadlo:

„Přejeme šťastný návrat…“

Nastalo ticho. Skobáci buď se spojením nespěchali, nebo si nás nemohli naladit.

„Můžu?“ zeptal se počtář. Teď už ovšem ne z dolní paluby. Nahoře a dole zmizelo a zmizel i řev motorů. Byli jsme na přípravné oběžné dráze kolem Země. Ozvalo se cvaknutí, aerodynamický štít z čelních skel raketoplánu odpadl a nám se otevřel pohled na blankytně bílou kopuli. Země! Ještě to není koule, ale už to není rovina. Zemské přitažlivosti jsme z valné části unikli, ale planeta tu stále ještě byla, hned vedle, ještě stále nás táhla k sobě, brzdila nás a nehodlala se s touto ztrátou smířit.

„Tak jak se vede, Andreji Valentinoviči?“ zeptal se Danilov.

Starý pán, stále ještě upoutaný do křesla, se nejistě pohnul. Pak se zeptal:

„A to je všechno?“

„Čeká nás ještě jedna korekce dráhy.“ Bylo znát, že Danilov se Skyta nelekl. „Jsme ve výšce sto čtyřicet kilometrů. Tady jsou ještě nějaký zbytky atmosféry.“

„Moc krásné…“ pronesl tiše Chrumov. Na mysli měl zřejmě Zemi, kterou z takové vzdálenosti viděl poprvé v životě.

Jump není žádná legrace. Teoreticky se dá vykonat i z povrchu planety, ale problém je v tom, že v takovém případě s lodí do hyperprostoru odlétne i částečka planety. A to docela podstatná, o průměru tak kolem půl kilometru. Což by člověku bylo líto, protože planetu přece máme jen jednu. A nejhorší na tom všem je, že v bodu jumpu vznikne naprosté vakuum. Efekt výbuchu, který nastane, když takový kus vzduchoprázdna zaplní okolní vzduch, je děsivější než exploze vodíkové bomby. Nevadou to při jediném pozemním pokusu s jumpem otřáslo tak, že ničivé zemětřesení v Los Angeles Američanům připadalo jako drobná nepříjemnost. Start z horních vrstev atmosféry zase vyvolával obludné uragány.

„Stanice Gamma volá Mudrce, společnost Transaero. Stanice Gamma…“

Hlas byl velice vážný. Vojáci si na šprýmy moc nepotrpí. Zvlášť když tu věčně stojí, přesněji řečeno visí, ve svých bitevních družicích – tihle chlapáčtí velitelé atomových raket a laserových děl. Poprvé za celé dějiny SKOB se jim najednou naskýtá možnost své služby lidstvu skutečně poskytnout.

Přinejmenším oni jsou si tím jisti.

„Tady dopravní raketoplán Mudrc. Let společnosti Transaero číslo šedesát nula čtyři,“ odpověděl Danilov. „Na trase Země-Džel-17. Na spojení je velitel lodi plukovník Danilov.“

„Hlaste situaci na palubě.“

„Všechny palubní systémy fungují normálně,“ hlásil optimisticky Danilov. „Během startu se středisko letové

kontroly pokusilo vzlétnutí přerušit, ale jeho povely z neznámých důvodů nedorazily. Přechod na přípravnou oběžnou dráhu proběhl přesně podle letového řádu.“

„Dostali jste pokyn tuto dráhu neměnit, Mudrci.“

„Orbit je ale nestabilní, Gammo. Žádám o povolení provést korekci dráhy letu.“

„Korekce se nepovoluje, Mudrci. Jakýkoli zážeh motorů bude považován za porušení bezpečnostních předpisů.“

„Vy nás chcete oddělat, Gammo?“ Danilov se otočil k počtáři a učinil mírné gesto rukou.

„Na této dráze se bez jakéhokoli zásahu udržíte nejméně tři dny, Mudrci. Zůstaňte na ní a čekejte na další pokyny.“

„Provedu, Gammo.“

Hlas na druhém konci spojení se po krátké pauze otázal:

„Máte na palubě nějaké nepovolané, Danilove?“

„Otázce jsem nerozuměl – příjem!“

„Podle našich informací by se na palubě vaší lodi měly nalézat dvě civilní osoby, Danilove. Potvrďte to nebo vyvraťte.“

„Potvrzuju, SKOBe.“

Trhl jsem sebou. Ten chlap se snad zbláznil!

„Tady Igor Ustinov, Danilove,“ představil se skobák.

„Já tě poznal, Igore,“ odvětil plukovník. „Proto jsem ti to taky řek.“

„A dobřes udělal. Teď hlavně žádný blbnutí, jo, Sašo? Máme tě na mušce. Pokud se budeš chtít dostat na jumpovej orbit, normálně tě spálím. Ty mě přece znáš.“

„To jo,“ souhlasil Danilov.

„Zůstaňte na příjmu.“

Danilov spojení vypnul a pohlédl na mě.

„Petře, to byl můj… kolega. Toho teda znám dobře.“

„A spálí nás?“ zeptal jsem se.

„Určitě. A nediv se, že jsem se přiznal. Už bylo až moc rušno. Kdyby si nebyli jistý, tak by se tolik neplašili. Zatloukat dál by znamenalo vylekat je eště víc.“

„Péťo,“ zavolal na mě Chrumov. Otočil jsem se k němu.

Po jumpovém pultu, u něhož seděl můj bývalý dědeček, se teď štrachal počtář. Chrumov seděl se zakloněnou hlavou a upřeně na mě zíral.

„Co je to s tebou, Péťo?“ zeptal se mě tiše.

„Všechno je v pořádku.“

„Ani ses nezeptal, jak jsem snášel start.“

„Řek bych, že připravenej budeš dobře,“ opáčil jsem. „Dokonce si myslím, že jsi to pravidelně trénoval. Pro každej případ.“

Máša vytáhla z kapsy nějakou lahvičku a nesouhlasně si mě změřila:

„Nic mi do toho není, Petře, ale takhle bys s dědečkem mluvit neměl…“

„S dědečkem?!“ přeptal jsem se významně.

Andrej Chrumov sebou škubl, jako by ho někdo udeřil. Naše pohledy se setkaly.

„Ano, všechno vím,“ přikývl jsem.

Máša podala lahvičku dědovi, ten z ní s pohledem stále upřeným na mě mechanicky usrkl.

„Pročs to všechno dělal?“ zeptal jsem se. „Proč jsi mi lhal?“

Počtář sklouzl z jumpového pultu a uvelebil se zpět do svého křesla:

„Trajektorie je připravena…“

„Dvacet pět let jsi mi lhal!“ zařval jsem.

Danilov se na nás nechápavě zadíval, pak se zhluboka nadechl a vyštěkl:

„Okamžitě toho nechte!“

Zřejmě v něm zafungovaly jakési instinkty z časů strávených ve vojenském učilišti. Já tedy zmlkl. Děda neříkal taky nic, jen si třesoucí se rukou znovu přiložil lahvičku ke rtům. Pak vzlykavě nasál vzduch a polkl další dávku léku.

„Všichni se připraví na jump!“ nařídil plukovník. „Nadávat si budete… až pak.“

„Ale tohle je zakázaná vejška!“ připomněl jsem mu.

„My teď máme zakázaný všechno," odpověděl mi vztekle. „Dvacet vteřin!"

Sejmul z jumpového pultu ochranné víčko a položil ukazovák na tlačítko.

Rovnováha v přírodě je věc velice křehká. Když od Země odskočíme z vrchních vrstev atmosféry, strhne se někde nad Karibským mořem ničivý uragán. Staneme se zrnkem písku, které naruší chod dokonale seřízených přírodních hodin. Smrtonosným zrnkem…

„Deset vteřin!" hlásil plukovník.

Byl jsem zvyklý naslouchat hukotu rozbíhajícího se jumperu, proto pro mě naprosté ticho v kabině bylo nezvyklé.

„Kam letíme?" zeptala se Máša, aniž se ke komukoli obrátila přímo.

Odpověděl jí počtář.

„Ke zbytkům rudofialové alarské eskadry…"

Během těch dvou či tří vteřin, které ještě zbývaly do jumpu, jsem si barevný kód Alarů stačil přeložit do obvyklejších číslic. Takže čtrnáctá flotila?

Ale proč ke zbytkům?

Jenže vtom už zabral jump a roztrhl svět vedví.

Óóó…

Cítím se až příliš lehce…

Jak jsem tak v naprosté tmě a v oné chorobné prázdnotě, která se dostavuje hned po jumpu, přicházel k sobě, napadlo mě právě tohle. Jump je příliš snadný. Příliš příjemný.

Něco takového jsme vůbec neměli vytvořit.

Neměli jsme na to právo!

Skok rubem prostoru nám poskytuje iluzi všemocnosti. Probouzí v nás neoprávněné naděje a nutí nás do dobrodružství. Přitom bychom se měli spíš tiše a pokorně přizpůsobovat vesmíru a hvězdám, které nás k ničemu nepotřebují… Lidstvo je opravdu jako dítě, a teď to nemyslím obrazně, protože tak to je. Vyrůstali jsme pod bezedným nebem, pod tím černým bezedném, které se večer co večer

rozevíralo nad maličkou Zemí, plochou jako stůl. A hvězdy nad námi zářily, vábivě a nedostupně, jako cizí šperky, jako vábivé a nedostupné hračky. Jenže my jsme si na ně nakonec dokázali sáhnout. Brzy, až příliš brzy. My jsme se toho marnivého zázraku dotkli.

A dlaně nám popálil hvězdný led.

Hvězdy jsou studené hračky, které nejsme s to udržet v rukou.

Jenže odmítnout je teď, když jsme uvěřili ve svou velikost a ve své nejrychlejší kosmické koráby, už taky neumíme…

„Petře," ozval se ze tmy sípavě Danilov.

Mlčel jsem, stále jsem ještě byl tam, kde nejsou ani hlasy, ani služební předpisy, ani povinné procedury reanimace lodi po každém jumpu. V oknech se pomalu začaly rozsvěcet hvězdy – oční sítnice se vzpamatovávala ze šoku a začínala znovu vidět.

„Druhý pilote!"

„Druhý pilot připraven," zašeptal jsem.

„Andreji Valentinoviči!" Slyšel jsem nějaký pohyb, jak se Danilov pokouší otevřít zásuvku pro mimořádné situace. Já sám jsem ale zatím nebyl schopen vůbec ničeho.

„Já žiju," poznamenal s jistým údivem Chrumov. „To je… to je tak zvláštní…"

„Marie!"

„Jsem na svém místě!" Dívčin hlas byl rozechvělý, ale bylo jasné, že už se vzchopila. Pašák – jsou i takoví, které je třeba z pojumpového šoku dostávat fackami…

„A co ty, Karle?"

„Ten váš jump je pěkný hnus!" zasípal počtář.

Můj bývalý dědeček se začal smát – až se z toho nakonec rozkašlal. Cizákovo utrpení ho zkrátka hřálo u srdce.

Danilov konečně vylovil chemickou svítilnu. S křupnutím skleněnou trubičku přelomil. Kabinu zalilo bledé blankytné světlo.

Naše tváře teď vypadaly mrtvolně, jako by patřily uškrceným. Máša už se vyprostila z bezpečnostních popruhů,

natáhla se k Chrumovovi a znepokojeně ho sledovala. Vypadalo to ale, že jump snášel vcelku dobře.

O čemž jsem nepochyboval už předem. Dřív jsem věděl, že můj děda vždycky dosáhne svého. Teď jsem věděl, že svého vždycky dosáhne Andrej Chrumov.

Což není nijak velký rozdíl.

„Zkontroluju náklad," řekl Danilov a taky se odepnul ze svého křesla. Co je to s ním? Že by se tolik bál o staré bysty? „Jdeme na to, Mášo, Karle, za mnou!"

„Ale Andrej Valentinovič," ohradila se Máša.

„O dědu se postará Petr!" odsekl jí velitel. „Drž se mě!"

Přeskočil přes celou kabinu a objal Mášu v pase. Ta se ho taky poslušně chytila. Společně se pak začali přesouvat ke dveřím do nákladového prostoru. Karel se po mně podíval a následoval je.

„Přece jen má smysl pro takt," povzdechl si můj bývalý dědeček, když jsme zůstali sami dva. „Je všemi mastmi mazaný, práskaný a životem otřískaný, ale co je to takt, dobře ví!"

Mlčky jsem mu pomohl odepnout pásy. Starý pán nemotorně vzlétl nad křeslo a jednou rukou se zachytil za jeho vysoké opěradlo. Rozhlédl se a s živým zájmem se zadíval na hvězdy zářící za oknem. Jistě, hvězdy jsou krásné, když se na ně díváme zdálky…

„Jaks to zjistil?" zeptal se mě úvodem.

„V albu pod fotografií rodičů byl výstřižek z novin. A tam se píše, že politolog a publicista Andrej Chrumov ztratil při tragédii celou rodinu. Syna, snachu i jejich dítě."

„Kruci," promnul si bradu. „To dělá ta potvora paměť. Nejdřív se dožaduje symbolů, všelijakých fotografií a novinových článků, jenže pak stejně zklame a neudrží to."

„Já nejsem tvůj vnuk."

„Nejsi, to je pravda. Já jsem si tě osvojil, to ano, ale podle všech dokladů můj vnuk jseš. Tak co?"

„Andreji Valentinoviči…"

Po tomhle oficiálním oslovení se otřásl, jako by ho bičem přetáhli.

„Ono nejde o to, že nejsi otcem mého otce. A samozřejmě už vůbec neběží o to, že jsi mě i přesto vychoval. Za to ti samozřejmě děkuju. Mně jde o to, k čemu mě potřebuješ! No tak k čemu?!“

Starý muž se celý schoulil a uhnul pohledem.

„V tý tvý knížce, hned v úvodu… Je tam taková myšlenka o lidech, který by si dítě do výchovy vzali ne z lásky, ale proto, že by jim někdy mohlo být užitečný. Vždycky jsi mě učil, že asociace vypovídaj jen o jejich autorovi. Jinak o ničem.“

„Pro lékaře je těžké vyléčit se sám,“ zašeptal.

„Tak k čemu jsem ti byl?“

„Abych v okamžiku, kdy budu potřebovat spolubojovníka, vedle sebe měl silného, moudrého a oddaného muže.“

Tohle zní přinejmenším poctivě.

„Lhát ti nebudu. Už nikdy. Ptej se dál.“

Kdepak, Andrej Chrumov si své půlstoleté vavříny postrachu všech pozemských vlád opravdu zasloužil. Už se znovu vzchopil a pustil se do boje. Jenže tentokrát jsem jeho soupeřem já.

Tak do toho, dědku, jen to zkus!

„Existujou testy, který by umožnily určit inteligenci dvouletýho dítěte?“

„Je toho velice málo. Na ledacos jsem si musel přijít sám,“ usmál se hrdě Andrej Chrumov. „Jistě, máš pravdu. Jen tak bych si tě ze sirotčince nevzal. Vybíral jsem si tě. Jako si lidi vybírají štěně. Abys byl zdravý a chytrý. Tomografie, kardiogramy a kdovíjaká ještě vyšetření. A spousty testů. Nakonec jsem si vybral nejperspektivnější dítě z půldruhé tisícovky.“

„Jsi mizera, Andreji Valentinoviči.“

„Ano. Jsem mizera, protože jsem z tebe vychoval člověka. Jako když se obrousí diamant. Protože sám by ses neprosadil, Petře. Dnes by z tebe byl dělník. Nebo farmář. Na to, aby se z

tebe stal alespoň gangster, jsi v sobě měl příliš málo podlosti! Dnes bys do sebe po sklenicích lil levnou vodku nebo kouřil trávu. Svůj intelekt, svou paměť bys postupně pohřbíval a po kapkách ze sebe ždímal skutečného člověka. A Země by se zatím dál ubírala cestou, kterou pro ni připravili Cizáci.“

„Jenže by to byla moje cesta, Chrumove! A to, co jsi právě řek… Cizáci si přece taky myslej, že maj právo rozhodovat za nás! Oni taky brousej brilianty! A nedovolej lidem, aby se rozptylovali kvůli hloupostem!“

„Ale lidi jsme přece my oba.“

„No a co? Tvou povinností bylo mi nelhat! Kdybys mi řek pravdu, určitě bych tě měl stejně rád! A tys moh zůstat mým dědou! Rozumíš? Já bych se přece klidně stal kosmonautem, i kdybys mi vysvětlil, k čemu to potřebuješ! Protože stejně dobře jsi ze mě mohl vychovat cokoli jinýho! Bojovníka s Cizíma, teroristu nebo vraha. Prostě kohokoli!“

Chrumov mlčel.

Odvrátil jsem se. Z očí se mi vyřinuly slzy, proměnily se v křišťálové kuličky, oddělily se od řas a strnuly mi přímo před očima, i s odrazem jedovatého chemického světla. Blankytné hvězdy…

„Zamiloval jsem si tě, Péťo,“ řekl jen. „Věříš mi to?“

„Jo tak zamiloval! Jako šikovný kladívko, na který si ruka za ty léta zvykla?“

„Ne. Jako vnuka. Ani svého syna jsem nemiloval jako tebe.“

Mlčel jsem. Ve tmě začínaly měkce žhnout lampy nouzového osvětlení.

Teď světlo nechci!

„Odhodlat se k podlosti je velice prosté,“ pronesl tiše Chrumov. „Zvlášť když si sám uvědomuješ, že je to podlost. Rozhodnout se, že potřebuješ dědice. Pokračovatele svého díla. Stačilo rozdat trochu peněz na úplatky. A ty přece víš, že chudý jsem nikdy nebyl. Najmout lékaře a nakonec vybrat jednoho caparta z půldruhého tisíce jiných. Úřady o tom samozřejmě věděly, ale ty na takové věci kašlou. Starý a

ukřičený populista se definitivně zbláznil a vybírá si nového vnuka. Ano, chtěl jsem si najít spolubojovníka. Prostě spolubojovníka! Mladého a bezmezně oddaného. Jenže pak ses pro mě stal synem, vnukem, zkrátka vším… Měl jsem tě příliš rád. A bál jsem se to sobě i tobě přiznat. Ono je to moc těžké, odhodlat se k upřímnosti… Zvlášť vůči tomu, koho miluješ. Ale jaký je v tom nakonec rozdíl, no jaký? Měl jsem ti to zkrátka říct dřív, když ti bylo deset, dvanáct, dejme tomu patnáct… A nic by se na věci nezměnilo. Dokonce jsem schopen ti přesně říct, jak by ses ve kterém věku zachoval. Jenže to nešlo. Nedokázal jsem to.“

„Lžeš,“ zašeptal jsem.

„Nelžu, Péťo. Ale teď ti to nijak nemůžu dokázat. Nijak. Já jsem pro tebe opravdu cizí člověk. Myslím, pokud jde o krev. Jenže láska se žádným přístrojem změřit nedá. A lejstro s razítkem na něco takového taky neseženeš.“

„Tys mě miloval proto, že Země…“

„Ale čert vem celou Zemi!“ zaječel dědeček. „Ta ať se třeba na prach rozsype! Nebo v ohni shoří! Copak já mohl tehdy vědět… Copak jsem mohl tušit…“

Chytil jsem se rukama svého křesla a přitáhl se k dědovi. Celý se schoulil a zakryl si tvář rukama, ale slzy, ubohé stařecké slzy prýštily skrz prsty a jako jiskry se rozlétaly po celé kabině. Usadil jsem ho do křesla a pomohl mu připnout se. Pak jsem přitiskl hlavu na jeho hruď jako v dětství, kdy jsem se před všemi pohromami a stesky mohl schovat na jeho klíně.

„Odpusť mi to, dědo…“

„Péťo, chlapče můj zlatá,“ vzlykal, až se celé jeho tělo otřásalo. „Já vím, moc jsem se na tobě provinil.“

„Odpusť, dědo…“

„Máš pravdu, neměl jsem právo ti lhát. Teď už mi nikdy nebudeš věřit – a právem. Mluvil jsem až moc… o svobodě… a právu člověka být sám sebou. Jenže my nejsme svobodní, chlapče. My jsme otroci. Jsme otroci své lásky.“

„Já ti věřím, dědo…“

„Až příliš jsem miloval Zemi. Miloval jsem ten náš směšný svět. A naši nešťastnou vlast jsem měl raději než celou Zemi. A svůj dům jsem zase měl radši než tu vlast. Protože taková je láska vždycky – skládá se z drobtů, z částeček, z čehosi směšného a hloupého, třeba z průjezdu, kde ses poprvé v životě líbal, ze dvora, kde ses poprvé popral, z práce, v níž ses našel… Svoboda není důležitá, Péťo. Důležitá je láska…“

Odtrhl jsem mu ruce od tváře a pohlédl do jeho stařeckých očí.

„Mám tě rád, dědo,“ řekl jsem. „A Rusko mám taky rád. Nebo Zemi. Ale to až na dalších místech. Nebreč, prosím tě. Za chviličku se vrátí Danilov s Mášou…“

Bezděky jsem se ohlédl ke dveřím do nákladového prostoru a zachvěl jsem se. Tam se totiž ruku v ruce vznášeli Danilov s Mášou. A kolem nich kroužil počtář.

Jak dlouho už tam asi jsou?

„Zahajte reanimaci systémů lodi, Petře,“ řekl Danilov. A pak dodal: „Prosím vás…“

Beze slova jsem přikývl. Na to, co slyšeli a co ne, já kašlu. Hlavní bylo, že děda pláče dál a slzami si smáčí rukáv.

„Samozřejmě bych teď mohl říct pár slov, která se v podobných případech sluší, ba hodí,“ poznamenal počtář. „A znělo by to velmi opravdově. Jenže neřeknu nic, protože prakticky žádné emoce nezakouším.“

„Chápu,“ přikývl jsem. „Proto jsme taky silnější než vy, vážená ještěrko. Protože my nějaký emoce zakoušíme vždycky. Bez ohledu na to, jestli se to zrovna hodí, nebo ne.“

Reptiloid jen cvakl čelistmi.

„Doufám, že emoce lidstva směrem k nám budou vždy jen pozitivní,“ pronesl obřadně. Téměř prosebně.

„To záleží na tom, jestli si naši lásku a přízeň zasloužíte,“ odpověděl jsem. „Ale šanci zatím máte.“

Kapitola pátá

Raketoplán ožil.

Do všech baterií se vrátila elektrická energie a do počítačů zase všechny letové i další programy. Svou loď jsme reanimovali družně, ale mlčky. Země byla daleko, něco přes dvanáct světlených let. To všichni naši pronásledovatelé moc dobře vědí, stejně jako to, že nás právě proto nikdy nenajdou.

Nejpodstatnější je v tuhle chvíli směr. Je to jako v životě: obyčejně vcelku rychle pochopíme, jak daleko se ten který člověk může dostat, ale téměř nikdy nevíme, kterým směrem se vydá.

Ukázalo se, že ukrást hvězdolet je věc velice snadná. Když veškeré systémy raketoplánu začaly fungovat a my se rozesadili do svých křesel (protože plácat se ve stavu beztíže zdaleka není tak příjemné, jak se všeobecně soudí), Danilov se sotva postřehnutelnými rozpaky co nejvěcněji oslovil Mášu:

„Musím ti poskytnout instruktáž o používání záchodu, Marie…“

„Díky, ale já si velice podrobně prostudovala veškerou dokumentaci,“ odpověděla dívka.

„No dobře, ženský adaptéry budou někde v kontejneru nad hygienickým blokem.“

„To najdu.“

Ani nezrudla. Je to formát, tahle Máša. Ještě kdyby tak ke všem svým přednostem přidala aspoň trochu ženskosti…

„Tak že bychom přešli k našim záležitostem?“ zeptal se děda, všechny obhlédl a spokojeně pokýval hlavou. „My tady s Péťou se omlouváme, ale na chvilku jsme se museli zabývat nějakými starými osobními problémy. Promiňte. A teď už se věnujme tomu, kvůli čemu se z nás všech stali zločinci.“

„Na to se těším ze všeho nejvíc," řekl Danilov.

Všichni naráz jsme pohlédli na reptiloida.

„Takže už je čas?" zajímalo ho.

„Nejvyšší – a už dávno," poznamenal dědeček. „Dřív než se setkáme s Alary, rád bych celý ten příběh vyslechl. Na mysli mám přirozeně onu hypotetickou historii, která nás vyrvala z náruče matičky Země."

Jenže počtář stále ještě váhal. Jako by nechápal, že my jsme si všechny ústupové cesty uzavřeli, že už jsme se ocitli v klatbě a že všichni máme na krku paragraf, hovořící o „zločinu proti Zemi".

„My už jsme předvedli přímo divy zdrženlivé ústupnosti, Karle," upozornil ho děda. „Nemyslíš?"

„Inu dobře…"

Reptiloid odplul ze svého křesla k pultu prvního pilota. Ten si zřejmě vybral proto, že měl největší displej. Jakmile se ho dotkla šupinatá tlapka, obrazovka se rozzářila mléčně bílým světlem.

„Budu vám to přednášet a zároveň ukazovat," řekl počtář. „Není to nijak složité. Protože ale není v mých silách kontrolovat proces vašeho zpracování obrazových informací, upozorněte mě prosím, kdybyste obraz najednou přestávali vidět či řádně vnímat. Teď si to nejdřív vyzkoušejme! Každý lovec chce přece vědět, kde sedí jeho bažant!"

Na obrazovce se postupně vystřídalo sedm barev duhy.

„Teda – ty jsi lepší než japonský video," počastoval ho problematickým komplimentem Danilov.

„Velký kruh, malý kruh, velký čtverec, písmeno A, číslice?…"

„Všechno je v pořádku," přikývl děda. „Na bytost, která není s to sledovat naši televizi, jsi naprosto bez chyby."

„V takovém případě začínáme," přikývl reptiloid. „Vraťme se o dvanáct pozemských dnů zpět…"

Obrazovka zčernala. Objevila se na ní temná noc s jiskřičkami hvězd. Jestlipak počtář vůbec někdy viděl to, co nám teď předváděl? Nebo jen události reprodukoval tak, že

shovívavě napodobil lidskou potřebu mít vše podstatné přímo před očima?

„Alarská rudofialová eskadra je nezávislá bojová jednotka," oznámil nám Karel. „V souladu s usnesením Konkláve střeží více než třicet sektorů vesmíru, ale přitom se nepodřizuje ani jediné silné rase. Což je vyložené požehnání!"

Ze tmy na obrazovce se vynořily bílé body. Postupně se zvětšovaly, až přímo proti nám najednou plula bojová plavidla eskadry. Mně až příliš dobře známé obrovité terče křižníků, ale také stíhací stroje, které měly podobu malých koulí, i letouny zcela neznámého typu – to vše jednoduchých, ale velice elegantních a funkčních tvarů.

Že by se počtář rozhodl předvést nám všechny lodě této eskadry? Ale na to spotřebuje nejméně půl hodiny!

„V daném okamžiku čítá alarská eskadra pouhých šedesát sedm procent původního stavu," oznámil suše počtář.

„A předtím byly stavy plavidel normální?" otázal se rychle Danilov.

„Ano."

To jsou mi věci!

Alaři přišli během pouhých dvanácti dnů o více než čtyřicet kosmických plavidel!

Ať už se jim do cesty postavil kdokoli, udělil těm hlodavcům zatraceně pádnou lekci!

„Hlavní ztráty představují malé stíhačky," doplnil svou informaci počtář. „Přestaly však existovat i dva křižníky. Teď uvidíte vlajkovou loď."

Když se na obrazovce objevila, jen jsem tiše hvízdl. Měla taky tvar kotouče, stejně jako křižníky, ale pokud mě paměť neklame, tenhle kotouč se mohl pochlubit průměrem alespoň pět kilometrů! Kdyby se něco takového rozhodlo zaútočit na Zemi, tak by skobákům nezbylo, než se rovnou zastřelit.

Jenže tahle vlajková loď si asi hned tak nezaútočí.

Přímo uprostřed kotouče zela díra. Ano, obrovská díra, skrz kterou bylo na druhé straně vidět hvězdy. Okraje disku, které jsou za normálních podmínek ideálně hladké, byly teď

rozteklé a visely jako třásně. Vzpomínám si, jak jsem jednou náhodou nechal na slunci starou gramofonovou desku z dědovy sbírky. Ohřála se a černá hmota utvořila po obvodu zhruba stejné útvary.

Jenže na obrazovce teď není vinylová gramodeska!

„Jakého je zapotřebí výkonu, aby se napáchaly takové škody?“ zeptal se dědeček.

„Tady nejde o výkon, to by rasa, která vynalezla jumper, měla chápat,“ zašpičkoval počtář. „Ale té energie muselo být opravdu hodně. Podle mého soudu by něco takového nestrávil ani torpp.“

No prosím. A já si myslel, že tato rasa Silných, která žila přímo ve fotosféře hvězd, je absolutně nezranitelná.

„Tak dál!“ pobídl ho děda. Konečně se přesvědčil o tom, že ve vesmíru existuje síla, jíž se bude děsit i Konkláve!

„Nepřítelem Alarů je tohle!“ řekl počtář. Na obrazovce se objevila spíš lodička než loď. Byla taky kruhová a vypadala jako vyrobená z kovu. Tvarově však byla mnohem členitější, s mnoha výstupky po obvodě, které vytvářely jakýsi krajkový lem. Uprostřed byl tento disk nápadně silnější než po krajích. Spíš to bylo cosi jako čočka než kotouč.

Loď byla nečekaně malá, když se vedle ní pro srovnání objevil symbol lidské postavy, jevila se nám ta čočka menší než náš Mudrc. Tak velikosti spirály.

„A kolik jich bylo?“ otázal se plukovník.

„Že bych se vyjadřoval tak nepřesně?!“ zděsil se počtář. „Ta loď byla jen jedna.“

Pohlédl jsem na dědu a zjistil jsem, že si rukama podepřel bradu a pozorně studoval neznámou kosmickou loď. Na rozdíl ode mne se vůbec nepolekal.

„Vy jste se museli zmýlit, Karle,“ řekl jsem reptiloidovi. „Tohle není jiná síla, se kterou by se daly rozpoutat nějaký diplomatický hrátky. Ta smete Silný a rozdupe Slabý. A přitom si toho ani nevšimne.“

Danilov přikývl. V tomhle bodě jsme spolu byli absolutně zajedno.

„Má to ale ještě jeden malý háček.“ A počtář zašilhal směrem ke mně. „Protože je tu něco, co stojí ještě výš než ta síla.“

To, co se na obrazovce objevilo teď, byl jasný videozáznam. Nebo cosi, co Alaři jako záznam používali a co nám počtář pečlivě transformoval do naší obrazové soustavy.

Na záznamu bylo vidět obrovský hangár, plný myší. Vypadalo to jako noční můra kocoura z kresleného filmu. Byli to masivní hlodavci velikosti středního psa. Někteří nazí, jiní navlečení v odpudivých šupinatých skafandrech. Hemžili se po nerovné hrbolaté podlaze, vydlážděné jakýmisi buližníky. Přední tlapky měly ty myši delší než zadní a končily obratnými prsty. Díky tomu se jejich hrudník i hlava vzpínaly vysoko vzhůru, což působilo velice agresivním dojmem.

Mezi rychle se hemžícími Alary však na některých místech bylo vidět i nehybná, uboze schoulená tělíčka. Podlaha hangáru jimi vlastně byla poseta…

Imaginární kamera se sune kupředu, myši se rozestupují, v dálce se vynořuje ten malý hvězdolet čočkovitého tvaru, který zničil alarskou vlajkovou loď. Je lehce nakloněný a doslova posetý myšími těly, ale to všechno není důležité…

Nejdůležitější je totiž tohle. Teď už v detailu, přes celou obrazovku.

Tělo.

Lidské tělo!

Mladý světlovlasý muž. Přes celé hrdlo má tržnou ránu. Že by Alarové v boji muže proti muži zapojovali i zuby?

Má dlouhé vlasy a opálenou kůži, krvácející z mnoha odřenin a kousnutí. Na sobě má jen stříbřité šortky, proto je na svalnatém těle vidět každá ranka… Zvláštní je, že krev už je skoro všude zaschlá, přestože rány se zdají úplně čerstvé. Je mi toho pozemštana, který prohrál v absolutně nerovném boji, velice, velice líto. A ta jeho tvář mi připadá povědomá…

Vědomí dál zaznamenává jakési drobné detaily, každou podrobnost nelítostně jasného a přesného obrazu… Konečně jsem se zbavil počáteční zcepenělosti.

Nejdůležitější není to, že lodička toho mládence zničila přes čtyřicet alarských bojových strojů. Ani to, že v onom boji muže proti muži vyřídil nejméně deset alarských commandos.

Podstatné je to, že je to člověk. Nebo se přinejmenším člověku neuvěřitelně podobá.

„Byl tu sám," zašelestil počtář. „Alaři měli štěstí, že tu byl úplně sám."

Danilov se najednou otočil a překvapeně na mě vyvalil oči. Pak se znovu zadíval na obrazovku.

„Krucinál, Petře, ale vy jste si strašně podobný!"

A opravdu. Ne že by ten neznámý byl moje dokonalá kopie – tvář má o něco širší a pootevřené oči jsou tuším černé. Taky má jiný tvar uší…

Ale stejně jsme si hodně podobní. Jako bratři.

„To je člověk?" zeptal jsem se.

Reptiloid se tiše zasmál:

„A co je to člověk?"

„Nefilozofuj laskavě," požádal jsem ho. „On zahynul?"

„Ano. Bohužel ano."

„A Alaři zkoumali jeho tělo?"

„Samozřejmě. My se na stavbu jeho organizmu taky můžeme podívat…"

Výjev na obrazovce se začal měnit. Vypadalo to snad na horor, snad na názorný materiál pro studenty medicíny. Nejdřív zmizela kůže. Pak svaly. Pak vnitřní orgány. Několik vteřin jsme tupě zírali na kostru, ale pak obrazovka blikla a uprostřed davu rozrušených Alarů tu znovu leželo mrtvé lidské tělo.

Máša zděšeně vyjekla a mně popravdě řečeno taky nebylo nejlíp po těle.

„Měl bych ještě dodat, že vyšetřovací metody Alarů pitvu neznají," upřesnil ještě počtář. „Tohle byla jen animace. Ovšem na základě přesných údajů."

„Vrať tam ještě tu kostru," požádal ho naprosto klidně dědeček. „Nestihl jsem spočítat obratle."

„Jeho organizmus je naprosto identický s organizmem pozemšťanů.“

„Co buňky?“

„Taky identické.“

„A genom?“

„Podle našich předběžných průzkumů je rovněž naprosto stejný.“

„Jenže tohle nemůže být člověk,“ zašeptal si sám pro sebe děda. „To je prostě nemožné… Jedině že by…“

A vztáhl třesoucí se ruku k počtáři.

„Co čas? Čas!“

„Vy se domníváte, že se dostal k Alarům z budoucnosti?“ zaujal se pro tuto představu počtář.

„Připustit se to dá.“

„Já o tom velice pochybuji,“ povzdechl si okázale reptiloid. „Samozřejmě nemohu kategoricky tvrdit, že je to nemožné. Ale pochybuji.“

Škoda. Mne osobně hned napadlo, že by to bylo velice krásné. Možná tak trochu v duchu knížek pro děti, ale stejně moc krásné. Naši vzdálení, mocní a svobodní potomci vyslali do minulosti pomoc…

„Podívejte se na kabinu jeho lodi,“ upozornil nás počtář.

Na obrazovce teď byla ta kovová čočka. Otevírala se, vypadalo to, jako když se uprostřed rozevírají tenké okvětní plátky, které vytvářejí snad kruhový můstek pro výstup, snad přistávací opěrné nohy.

„Když Alaři přinesli tělo k lodi, automatika ji otevřela,“ vysvětlil reptiloid.

Jak jsem předpokládal, uprostřed čočky se nalézala pilotní kabina. Dívali jsme se na ni shora.

Byla tam dvě křesla. A pult ve tvaru písmene M, který ta křesla obklopoval. Místa kolem zbývalo jen málo.

„Ten nemohl přiletět z velké dálky,“ usoudil dědeček.

„Přijde na to, jak letěl,“ zašeptal reptiloid. „Alaři jsou kabrňáci. Smrti se nezalekli. Klidně obětovali pár svých

soukmenovců, ale neužili zbraní a nakonec se Cizákovy lodě zmocnili zcela nepoškozené.“

Teď jsme pult uviděli v detailu. Byl to homogenní bílý panel, posetý barevnými světélky…

Danilov si zklamaně povzdechl. Děda taky neutrálně zafuněl, ale bylo vidět, že na rozdíl od plukovníka je spokojen.

Nene, tohle nebyl lidský ovládací pult.

Hledal jsem pohledem nějaké klávesnice, přepínače, senzory, tlačítka – zkrátka aspoň něco, co by připomínalo běžné pozemské ovládací prvky. A nic. Jen blikající indikátory, uspořádané podle jakési velmi nezvyklé logiky. A nad tím vším dva oválné monitory, z lidského hlediska velmi nepřehledné. Ze všeho nejpodivněji však na tomto hladkém, blýskavém pultu vypadaly čtyři prohlubně, v nichž klokotala a dýchala těžká olejnatá tekutina…

„Že by se Alaři pokusili ten pult otevřít?“ vyslovil nabízející se předpoklad plukovník Danilov. Opravdu to vypadalo tak, že vetřelci se právě na těchto místech pokusili rovnou plochu pultu provrtat.

„Ne. Takhle to už bylo.“

„Jako dítě jsem se hrozně rád díval na filmy o šílených profesorech a krvežíznivých kosmických přivandrovalcích,“ řekl najednou dědeček. „A tam takovéhle věci bývaly často.“

Nevím jak počtář, ale my ostatní jsme okamžitě pochopili, co měl na mysli.

Ta loď byla zdůrazňovaně dokonalá. A ovládací pult až příliš krásný. Až vyumělkovaný.

„Tohle všechno vypadá spíš jako divadlo, Karle,“ vysvětlil děda reptiloidovi. „Člověk by v takovéto lodi vypadal dosti přirozeně. A k tomu ten příběh čtyřiceti zničených alarských hvězdoletů… A co když jste to byli vy, kdo na základě vlastních technologií a lidského jumperu vytvořil tuhle krásnou lodičku? A teď se chystáte někoho z nás posadit do pilotního křesla a celé to předložit jako důkaz Silným? Aby zpanikařili… Eskadra takovýchto lodí, vybavených jumpery a

obrannými i útočnými superzbraněmi, by dokázala obrátit celou Galaxii naruby.“

„Právě proto bychom se my k něčemu takovému nikdy neodhodlali,“ odmítl tento předpoklad počtář. „My se rozhodně nechystáme skočit z bláta do louže a Daenly mechanicky nahradit lidmi.“

„Inu, přijde na to, přijde na to,“ zašeptal nepříliš srozumitelně dědeček. „Takže ty chceš říct, že tohle je skutečně zcela cizí loď? Loď neznámé rasy, která se velmi podobá lidem – včetně genotypu? Ale přitom je technicky mnohem zdatnější a mocnější?“

„Ano. A to by byla vaše smrt. Kdyby se Silní dověděli o rase, která je téměř stejná jako lidé, ale téměř všemocná, tak vás zničí. Váš svazek by byl nevyhnutelný a něco takového nemohou Silní připustit.“

„Jedině v případě, že by ta rasa,“ a děda kývl směrem k obrazovce, „byla agresivní.“

„A taková ona je. Zeptej se Alarů.“

„Ten kluk se jen bránil,“ zastal jsem se ke svému vlastnímu překvapení mrtvého pilota.

„To ano, ale nejdřív se pokusil zmocnit jedné z alarských stíhaček.“

„Já teda žádnej spravedlivej hněv nezakouším, to promiň,“ ozval jsem se dotčeně. „Stačí vzpomenout si na Hixany a raketoplán Explorer.“

„Všichni si v sobě neseme pocit vzájemných křivd,“ souhlasil reptiloid. „A všichni bažíme po všemocnosti. Možná kvůli svobodě, ale možná taky kvůli lásce. Teď ale není čas na nějakou mstu. Teď je třeba jednat.“

„Co jste o téhle rase zatím dokázali zjistit?“ zeptal se děda.

„Biologicky jsou úplně stejní jako lidé. Využívají stejnou cestu pokroku – tedy převážně technický rozvoj. Takovíhle byste asi byli za několik set let. Přišli zvenčí.“

„Z jiné galaxie?“ zajímalo dědu.

„Nevím. Prostě zvenčí…“

Výjev na obrazovce se opět proměnil. Počtář nosil ve své paměti přímo obludné množství informací.

Vesmír. Někde strašně daleko. Ani jsem se nesnažil rozpoznat jednotlivá souhvězdí, prostě jsem to cítil. Ten vesmír se otáčel, jako by někdo imaginární kamerou opsal úplný kruh.

„Tohle je jeden ze záznamů, který se na lodi našel," řekl počtář. „Podařilo se nám vstoupit do kontaktu s palubním počítačem. Je to mnohem složitější než ovládat vaši elektroniku, ale poradili jsme si s tím."

Rotace ustala. Jako by to, co viděl, kameramanovi už stačilo.

Nebo spíš to, co neviděl? Spíš to prázdno kolem?

Pak ale znovu začal nějaký pohyb. Hvězdy pohasly.

Z prázdna se začaly vynořovat další lodě.

Nejdřív hejno kovových čoček. To se rozprsklo do všech stran a za pár vteřin úplně zmizelo. Nezaznamenal jsem ani jedinou stopu nějaké činnosti motorů – nikde žádné snopy hořícího paliva, nikde svit iontových motorů ani šeříkové mihotání gravitačních mříží. Tohle bylo cosi naprosto neznámého.

Pak se prostor na obrazovce zachvěl. Jakoby obavou z toho, co se v něm za okamžik mělo objevit.

„Matko Boží!" vydechl jen Danilov.

Asi to byl křižník. Kosmické plavidlo, které se pozemským snům o něčem podobném blížilo mnohem víc než alarské obří kotouče či mnohoúhelníky Daenlů.

Byl to skutečný obr podlouhlého tvaru. Lehce aerodynamický tvar určitě nebyl dán potřebou přistávat v atmosféře, spíše šlo o daň estetickým představám – například základnímu tvaru námořních lodí. Kolem křižníku se vznášela namodralá záře.

Jako každý vojenský stroj byl krásný.

„Že by silový pole?" zeptala se sípavě Máša. Kdyby nikoho, tak ji zajímaly především technické parametry.

„Možné to je, ale takovýto typ neznáme," odpověděl počtář. „Taky by tím principem mohlo být obyčejné sekundární záření…"

Poslední dohad však pronesl velmi nejistě.

„Jak je to velké?" zajímalo dědu, když křižník velebně odplul ze záběru pryč.

„To jsme zatím přesně zjistit nedokázali," přiznal provinile počtář. „Neměli jsme to s čím porovnat. Ale orientačně je to dlouhé tak deset, dvacet kilometrů."

Chudáci naši malí Alárkové! Pokud své velké lodě stavěli proto, aby potlačili komplex méněcennosti, pramenící z jejich rozměrů, tak tahle loď by na ně musela zapůsobit jako studená sprcha. Něco takového nikdo jiný v Galaxii nestavěl.

Především proto, že to nepotřeboval!

Asi pět minut jsme jen němě zírali, jak se z hlubin vesmíru vynořují stále nové křižníky. Ty byly menší a menší, jako by se loď, která je natáčela, vytrvale vzdalovala.

„No ano, to vypadá na invazi," usoudil děda. „To musím připustit. Nebo by to mohla být demonstrace síly. Ono není náhodou, že v lodi toho mrtvého pilota tenhle záznam byl!"

„Já bych řekl, že byl prostě první," ozval se počtář. „Byl to rozvědčík. Proto pořizoval záznamy. Studoval prostor, kam se chystali proniknout. A pak už jen vyslal signál."

„Myslíš rubem prostoru?"

„A proč ne?"

Křižníky zmizely. Nebo se od nich rozvědčík příliš vzdálil.

„Ale opravdu zajímavé to bude až teď," zašeptal spiklenecky počtář. „Asi čtvrthodinu vynechám, tam nic k vidění není."

Chvíli mi trvalo, než jsem pochopil, co se stalo. Hvězdy na obrazovce se na okamžik divoce roztančily. A pak vzplanulo oslnivé světlo.

Hvězda!

Slunce!

Na obrazovce zářila žlutá hvězda – teď už ne drobná jiskřička na nebi, ale velký sluneční terč, jak ho vídáme ze

Země. Obraz sebou škubal, jako by průzkumná lodička zoufale manévrovala. Na okamžik se na obrazovce objevila planeta podobná Zemi – taky blankytná, ale Země to nebyla. Cizích světů už jsem viděl opravdu hodně, ale tenhle nebyl normální. Neznámo proč vypadal zvláštně.

„To není normální vpád," vysvětloval počtář. „Tohle je spíš expanze. Vlastně migrace. Do naší Galaxie přiletěl celý planetární systém."

„Vrať to kousek zpátky," poprosil ho dědeček. „Já jsem nějak…"

„Chápu," byl počtář vstřícnost sama. Že by při tomhle demonstrování vlastních vědomostí a schopností zakoušel skutečné a ne jen hrané emoce? „Pokud nemáte nic proti tomu, provedl bych mírnou korekci obrazu. Odstraním oblačnost a propočítám chybějící segmenty povrchu…"

Proti jsme samozřejmě nic neměli… Na obrazovce znovu naskočila planeta; já sebou ve svém křesle trhl a překvapeně jsem se naklonil kupředu.

Když reptiloid obraz vyčistil a mraky odstranil, měli jsme před sebou globus. Na straně obrácené k nám bylo vidět dva kontinenty.

Jeden měl tvar čtverce.

A druhý tvar kruhu.

„Rasa s takovejma představama o kráse mě trochu děsí," zašeptal Danilov. „Karle! Nezvoral jsi něco?"

Nezvyklý globus opět zmizel pod mraky. Obrysy obou pevnin se však daly tušit i skrz ně.

Čtverec a kruh.

„Ne, to je nesmysl!" vykřikla najednou nečekaně ostře Máša. „To je přece iracionální! Protože zbytečný! Kdyby neměli dostatek pevniny, kdyby ta jejich planeta byla tak… přelidněná, můžou samozřejmě vytvářet nový kontinenty, plovoucí ostrovy nebo sídliště pod mořskou hladinou. Nebo orbitální města, když na to přijde. Ale ne takhle! Kružítkem nebo podle pravítka! To je hovadina!"

Děda se tiše zasmál:

„Že ale máme ve vesmíru legrační bratry v rozumu, Karle!“

Reptiloid natáhl pružný krk. V jakémkoli dialogu se vždy velice snažil dívat se partnerovi přímo do očí – zřejmě to považoval za projev dobrých způsobů.

„Proto jsme vás sem také přivezli, milí lidé,“ řekl jen. „Jsme si jisti, že bližší seznámení s touto rasou ukáže, že vnější podoba není tím nejdůležitějším.“

„A co když jsou jen celí blázni do geometrie?“ poznamenal s jemnou ironií v hlase děda. „Vy jste počtáři, a oni jsou zase geometři. A proto své nejoblíbenější geometrické tvary takto zvěčnili.“

Reptiloid dost dlouho přemýšlel a pak se přeptal:

„Ty žertuješ…?“

„Ano.“

„To je dobře. Pokud ten váš Bůh existuje, tak by jim v takovém případě měl znemožnit, aby si Zemi přeměřili. To by se pak z Austrálie mohl stát sympatický mnohoúhelnik a z obou Amerik zase trojúhelníky… Ale bude se vám to líbit?“

Snaživě se zasmál. Já ale jejich nervní tlachání skoro nevnímal. To jsou pitominky. Samé pitominky. Podíval jsem se na obrazovku, na světadíly zpola zakryté mraky. Protože ony i ty mraky se nad planetou táhnou až příliš spořádaně! Tohle není hra přirozené atmosférické cirkulace, to čísi činorodý rozum některé části planety zakryl oblačností a jiné naopak vystavil přímému záření cizího slunce!

Tak geometři?

Kosmické lodi s nepředstavitelnou ničivou silou, naprostá kontrola nad podnebím a povrchem planety, technologie, které umožňují stěhovat vesmírem celé hvězdné systémy… Což kupříkladu jump neumožní nikdy.

Geometři?

To jméno sedí, zdá se. Při pohledu na jejich svět člověka vlastně ani nic jiného nenapadne. Díval jsem se na kruhový kontinent, ležící uprostřed oceánu, na naprosto pravidelnou linii pobřeží. Neznámo proč jsem věděl, že to pobřeží je jedna

obrovitá, nekonečná pláž, posypaná jemným, naprosto čistým zlatavým pískem…

Předtuchy jsou nesmysl. To jsem si alespoň až doposud vždycky myslel. Jenže teď jsem při pohledu na cizí planetu uviděl sebe sama na tom břehu. Jak běžím po čáře příboje v marné snaze uniknout pronásledování nebo naopak kohosi dohonit. Byl to nekonečný běh v kruhu, doprovázený bolestí vysíleného těla, zoufalstvím a osamělostí.

Ale já tam budu.

To vím.

„Petře!“

Obrátil jsem se k dědečkovi a provinile se usmál:

„Promiň. Nějak jsem se zasnil…“

„Co soudíš o velikosti téhle planety?“

„Zhruba jako Země,“ pokrčil jsem rameny. „Přesné rozměry nejsou důležité, ale svědčí o tom už typ atmosféry i přítomnost vody a oblačnosti.“

„A dokážeš tam přistát?“

Zadíval jsem se na Danilova, ale jak se zdálo, taky byl zvědav na mou odpověď.

„Dědo… Takovýhle přistání je spíš věc náhody. Na pouště a na silnice se s raketoplánem nepřistává.“

„A co solná jezera v Americe?“

„No dobře, ale tam se předpokládaná přistávací trasa taky nejdřív vyčistí.“

„Andreji Valentinoviči,“ vložil se do toho vyčítavým tónem počtář. „Já si rozhodně nemyslím, že bychom na planetu geometrů měli podniknout takovýto partyzánský výsadek.“

Vida – tak dědův záměr se nelíbí i někomu jinému než jen mně.

„Rasa, která má takhle vyvinuté kosmické technologie, bude docela jistě používat i dokonalou soustavu včasného varování.“

„No dobře, Karle, ale raketoplán s chemickými motory je ve srovnání s normálními hvězdolety jen zrnko prachu.“

Bylo znát, že dědeček se své myšlenky jen tak vzdát nehodlá.

„Rozluštili jsme jejich jazyk, Andreji Valentinoviči," řekl počtář.

„Ano?"

„Slovo bdělost v jazyce geometrů znamená totéž co slovo uvolněnost."

„Brrr!" otřásl se zhnuseně děda. „Co to vykládáš?"

„Věty *uvolnil jsem se a odpočívám* a *jsem bdělý a odpočívám* zní v jejich jazyce úplně stejně."

„Tak to v tom jazyce řekni."

„To neumím. Jejich fonetiku jsem zatím nestudoval."

„Je v tom jejich jazyce a vůbec ve slovníku ještě něco zajímavého?"

„Neznají například slovo mír," sdělil mu počtář. „Mají jen sloveso, které označuje stav *boje za mír… směřování-k-míru…*"

„Tak že bychom radši okamžitě vyrazili k Silným a přísahali jim věčnou věrnost?" zamyslel se nahlas Danilov.

„Já bych se radši vypravil k Alarům," namítl děda. „Protože dokud to, co říká počtář, neuvidím na vlastní oči…"

„Nelhal jsem vám. Však uvidíte."

Jak se vcelku dalo očekávat, daleko od Země byl mnohem sebejistější.

„Jak daleko je od nás alarská flotila?" zeptal se dědeček.

„Stodvaatřicet světelných let."

„Takže dvanáct jumpů?" zvolal Danilov.

„Jedenáct, když to všechno dobře spočítám."

„To bysme se mohli ucházet o záznam do Guinnessovy knihy rekordů," poznamenal plukovník, mimochodem bez zvláštního nadšení. „Tak daleko od Země ještě nikdy nikdo neletěl… No – když budeme počítat s hodinou na reanimaci Mudrce po každým jumpu, a když nebudeme spát, tak jsme s tím za deset, dvanáct hodin hotový. Počítej trajektorii, Karle."

Reptiloid odplul k navigačnímu pultu. Možná by mělo smysl, aby si vyměnil místo s dědou…

Nakonec nám jedenáct skoků nestačilo, potřebovali jsme jich třináct. Ze všeho nejspíš za to nemohl počtář, ale nepřesnosti navigační soustavy raketoplánu.

Po šestém skoku jsme si udělali přestávku na oběd. Děda s Mášou si přijímání potravy ve stavu beztíže vyloženě vychutnávali. Kdysi jsem taky měl rád tenhle proces lapání kousků masa a kapek omáčky z prostoru. Jenže to už je dávno…

„Tedy – pocity, které člověku skýtá jump, se slovy skutečně vyjádřit nedají!“ mudroval děda. „Tady jsou veškeré analogie vyloženě šedivé. Jahody se šlehačkou, teplá mořská voda, čarokrásná hudba, tvůrčí vytržení… no dobrá, nakonec i ten orgazmus. To všechno není ono!“

„Můj navigátor… Rinat… to každýmu vysvětloval asi takhle: To máš jako, když ti dvě nádherný kočky masírujou záda, ty přitom ležíš na lůžku v orientálních lázních a zároveň brčkem popíjíš ledovej koktejl.“

„To myslel vážně?“ užasl děda.

„Asi ne. Ale lidi tím zaskočíš tak, že už se tě dál nevyptávaj.“

Máša se na této debatě nepodílela. Mlčky jedla, pokukovala po dědovi, tvář jí zrůžověla a začínala být dokonce sympatická. Ona je snad do něj opravdu zamilovaná, krucipráce! Najednou jsem pocítil cosi jako nepochopitelnou, až šílenou žárlivost. Jestlipak si toho dědeček vůbec povšiml? Nebo na tom je jako každý pravý kabinetní mudrc, který, když jde osobně o něj, není schopen svých schopností a vědomostí využít?

Chybu v kurzu počtář objevil po devátém jumpu. Přesto jsme dva další plánované jumpy ještě udělali, ale k cíli jsme se nedostali.

„Cíl jsme minuli o dvacet šest miliard kilometrů,“ řekl reptiloid, když několikrát zkontroloval naši polohu. „S tím nejprimitivnějším motorem dosahujícím rychlosti světla bychom to zvládli za necelý den!“

„No a s jumperem za dvě hodiny," usadil ho Danilov. Bylo znát, že ten výpad proti jeho milovanému kosmickému letounu se ho dotkl.

„Pokud se zase nezmýlím…"

Bylo to poprvé, co se počtář přiznal, že také jeho schopnosti mají své meze. Já se v tu chvíli zrovna vznášel u jednoho z oken a kochal se krásou hvězd. Ta souhvězdí tady vytvářejí zcela jiné obrazce. A co když nás počtář k Alarům nedovede, protože to nedokáže? Zásob na palubě je tak na týden, protože je nás tu víc než obvykle. Jak lehké je zabloudit v tomto nekonečnu bez konce a kraje! Děláme příliš dlouhé kroky a přitom jsme příliš krátkozrací…

„Připravte se ke skoku," řekl nakonec počtář.

Tlačítko jumperu podle předpisů měl vždy stisknout velitel lodi. Danilovova schopnost být pánem situace se však postupně stávala naprostou iluzí. Byli jsme nuceni Karlovi svěřit veškeré navigační propočty. Ani já, ani Saša, ani Rinat bychom nedokázali dostat raketoplán do bodu, vzdáleného od Země stodvaatřicet světelných let…

Když jsme po dvanáctém skoku přišli k sobě, dlouho jsme zůstali bezvládně sedět v křeslech. Jako bychom všichni naráz podlehli jakémusi těžkému psychickému vyčerpání. Počtář, který se celou cestu tak skvěle držel, začal stejně jako úplně poprvé po jumpu tence skučet. Zmáhala nás neobratnost a strašlivá tíha beztížných těl, za okny zářily jiskry hvězd, ticho provrtávalo úpění reptiloida, ale nikdo z nás neměl sílu dokonce ani na to, aby alespoň rozsvítil chemickou lampičku…

„Až budeme jednou… vopravdu silný a moudrý," zašeptal nakonec Danilov, „tak vymyslíme něco pomalejšího než jump, ale přitom vhodnýho pro cestování od hvězdy ke hvězdě. A pak všechny tyhle starý lodě sestavíme do jedny flotily a tu vyšleme někam do tý nejzakopanější prdele, abysme už nikdy, už nikdy…"

Rozuměl jsem mu. Tohle vlastně užitečné potěšení nás zároveň ničí a ždíme nám z duše všechno, co by se nám mohlo

hodit pro skutečnou práci. Silné rasy nás tak bez námahy definitivně promění ve vozky, protože tahle činnost je přece tak nesnesitelně, tak obludně příjemná! To by snad bylo lepší, kdybychom se svíjeli bolestí a hrůzou jako počtáři…

„Buď už zticha, Karle," požádal počtáře slabým hlasem dědeček. „Mlč! Tvé chování… je pro bytost tak inteligentní prostě nepatřičné…"

Zdálo se to zvláštní, ale pomohlo to. Pýcha je slabost univerzální. Počtář zmlkl.

„Já bych spočítal kurz," řekl Danilov. „Jsem unavenej jako zvíře. Musíme to dotáhnout do konce."

A co by asi měli říkat děda s Mášou, když tuhle sérii skoků nedokáže bez problémů zvládnout ani on, se svou obrovskou praxí a nalétanými hodinami? Však také absolventi astronautských kurzů dostávají mezi prvními cvičnými jumpy a přechodem k aktivnímu létání plně placenou dovolenou v nejlepších pozemských letoviscích. Protože je třeba nějak potlačit ten příval euforie a poskytnout člověku nějakou oporu, nějakou psychologickou kotvu, prostě mu do hlavy namlátit, že v životě jsou taky jiné slasti než jump. Ty holky, co se nám, nezkušeným a rozpačitým mladíčkům, věšely na krk v Řecku, se tam rozhodně neobjevily náhodou. Kosmická komise OSN nám prostě zajistila přímo rajské radovánky. A plyšový myšáček, ten věrný talisman, který mi krásná dívka věnovala uprostřed Egejského moře, byl asi také součástí lstivého a dokonale propracovaného plánu…

Že bych tak moudrý byl sám od sebe, nebo je to vliv jumpu?

Našel jsem chemickou svítilnu a aktivoval ji. Pak jsem řekl:

„Vstávat, vážený. Takhle by to nešlo."

A třináctý skok nás přivedl až do cíle.

Na monitoru radaru se objevila spousta bodů. Byly to kosmické lodě alarské rudofialové flotily. Dalo se jich napočítat zhruba kolem stovky, což byly s ohledem na ztráty

prakticky všechny. To znamená, že stíhačky nejsou zavěšené ve svých parkovacích hnízdech na křižnících, ale letí samostatně a hlídkují.

Statečné myšky se zřejmě vylekaly.

„Zahájíme manévr?“ zeptal se Danilov. Už ho asi vyloženě svrběly ruce, aby konečně mohl zasednout k řízení a ručně provést přiblížení raketoplánu k flotile.

„Rozdíl rychlostí je ale v tuhle chvíli přes sto kilometrů za vteřinu,“ zarazil jsem ho. „Dohnat je jen s našima kapalinovýma motůrkama je nereálný.“

„Přiblíží se sami,“ přerušil naši debatu počtář. „Už brzdí.“

A opravdu – vypadalo to, že Alaři začali manévrovat už někdy před čtvrthodinou, sotva jsme se v jejich blízkosti objevili. Než jsme dali loď po posledním jumpu do pořádku, rozdíl v rychlosti srovnali a teď už se blížili k nám. V první vlně se k nám stáhlo několik stíhaček.

Možná proto, že v matematice užívají čtyřkové soustavy, vypadaly stejně i jejich formace. Obklopily nás čtyři letky po čtyřech strojích – těžko říct, zda to byla čestná stáž či eskorta.

„Potřebujeme spojení…“ Počtář zaťal drápky do pultu. Danilov rychle radiostanici přeladil na stálou vlnu Konkláve, kterou pro spojení nablízko využívaly všechny rasy. To jsme ovšem potřebovali spíš my než reptiloid. Ten mikrofonem opovrhl. Z reproduktorů se ozvala hladká šelestivá alarština. Takhle za tichého podzimního počasí ševelí listí, dopadající na zem. Jakmile se, rovněž v alarštině, ozval reptilod, hlasy pilotů stíhaček utichly.

„Tyhle zvuky nedokážu vyslovovat sám,“ vysvětlil počtář, ale zároveň pokračoval v „rozhovoru“ s Alary. „Moje hrdlo bylo modifikováno tak, abych mohl komunikovat s lidmi. Při hlasovém kontaktu s Alary využívám jejich tlumočnického zařízení.“

Stíhačky kolem nás neustále kroužily. Konečně jsem odtrhl oči od radaru a přelétl přímo k oknu. Děda s Mášou to udělali už dávno. Jeden z čiperných kosmických člunů teď klouzal sotva dvacet metrů od nás. Jeho matově šedý plášť vypadal

měkce a živě, jako by to byla kůže nějakého nevídaného kosmického zvířete. Po tom plášti se neustále přemisťovalo několik střílen i plochá deska motoru. V okamžiku, kdy stíhačka připlula skoro až k nám, jsem si povšiml, že kulovitý tvar se zploštil a alarská loď na okamžik vypadala spíš jako fazole.

„Karle! Ty jejich lodě se pořád transformujou."

„Vy toho zkrátka víte hodně málo," povzdechl si Karel. „To je samozřejmé. Jejich kosmické lodě využívají technologii ‚živého kovu', kterou jim poskytli Daenlové. V boji je to neobyčejně výhodné. Ale energeticky nesmírně náročné."

Stíhačky kolem raketoplánu tančily tak dlouho, dokud se do naší blízkosti nedostaly i křižníky. Čas od času jsme se ocitli v kuželu oslnivě bílého světla, které nás nutilo mhouřit oči. Pak se z prázdna vysunuly tři disky, otočené hranou směrem k nám. Vlajková loď, která postupovala za nimi, k nám naopak byla otočená celou kruhovou plochou a vypadala jako obří talíř. Talíř byl pravda děravý, ale opravářské práce už běžely naplno a alarská vlajková loď rozhodně nevypadala tak zbědovaně jako na Karlově videozáznamu.

Rozměry vlajkové lodi byly dostatečně velké, aby toho mozek utahaný beztíží využil. V našem vědomí se cosi posunulo – a my najednou neměli pocit, že se Alaři blíží k nám, ale že naopak my padáme na tu obrovitou kovovou plochu, ozářenou pestrobarevnými světly a ježící se věžičkami a anténami. Padali jsme stále rychleji…

Zaťal jsem ruce do vypolštářované stěny a zoufale se snažil nepanikařit. Alaři nás určitě neodsoudili k nějakému přehnaně tvrdému „setkání"!

Což se opravdu nestalo. Povrch vlajkové lodi pod námi se zavlnil a otevřela se v něm přechodová šachta. Raketoplán sebou trhl, protože se ocitl v gravitačním paprsku.

„Podlaha!" křikl jsem jen. „Otočte se nohama k podlaze!"

Jenže děda s Mášou stavu beztíže, který zakoušeli poprvé v životě, podlehli až příliš. Když v raketoplánu začala působit přitažlivost, ještě stále se vznášeli u oken. Já už stihl zachytit

jen dědu. Největší sílu pádu jsem přitlumil. Kruci, jedni k stáru hubnou, kdežto jiní přesně naopak!

Plášť lodi, která vstoupila do atmosféry, jemně popraskával. Máša se posadila na podlaze a třela si natlučený loket. Děda ze mne s funěním slezl a zůstal stát na všech čtyřech. Pak překvapeně pronesl:

„No vida! Tak děkuju, Peťko. Tohle by v mém věku… bylo příliš."

Provinile jsem pohlédl na Mášu – kdybych byl alespoň o kousíček rychlejší, dokázal bych je jistit oba.

„Díky, Péťo," řekla beze stínu ironie. „Měla jsem si dát pozor, já krůta. Jak jste na tom vy, Andreji Valentinoviči?"

„Celkem to jde," hlesl zamyšleně děda. „Jedině nechápu, proč naši předci povstali ze všech čtyř na zadní? Na těch čtyřech je to přece mnohem pohodlnější!"

Máša ho bez ohledu na rozhořčené protesty posadila do křesla. Dvacet hodin ve stavu beztíže není příliš mnoho, ale kolena člověku přece jen změknou.

Já přistoupil k oknu a poprvé v životě jsem měl příležitost prohlédnout si cizáckou loď zevnitř.

Byl to přesně ten sál, v němž pilot cizí rasy bojoval s Alary. Poznal jsem ten prostor hned, i když čočkovitý hvězdolet už tu nebyl. Hrbolatá kamenná podlaha a nad ní strop nerovný jako klenba nějaké jeskyně. Ve stěnách byly zabudovány jakési balvany kalného skla, z nichž vycházelo tlumené světlo. A všude samí Alaři. Přechodový sál se zřejmě při otevření šachty při našem příletu neodhermetizoval a vzduch tu udrželo silové pole. Cizáci mají takových užitečných vynálezů plno.

Zapotily se mi dlaně. Těch Alarů tady bylo opravdu hodně. A všichni se až příliš podobali obyčejným myším. Jako bychom se zmenšili, jako bych byl Louskáček a najednou se objevil v myším království…

Stejně by mě zajímalo, kdo bude naším mistrem Koppeliem – dědeček, nebo počtář?

„Kdo je tu myší král?“ otázal se děda, který se nechal od Máši taky dovést k oknu. Té příbuznosti asociací jsem se nijak nedivil. To je vlastně věc docela obvyklá.

„Támhleten nejmladší jedinec,“ sykl počtář. „Úplně vpředu, má černou srst a zlatavý oblek… Je to velitel flotily…“

„A je to on nebo ona?“

„To zatím není rozhodnuto. Alaři se pro pohlaví rozhodnou až po změně barvy na tmavošedou. Můžete mu ale říkat ‚on‘ – Alaři vědí, že na Zemi hrají vůdčí roli muži.“

Máša pohrdlivě vyprskla.

Přistoupil k nám Danilov. Ozvalo se ve mně svědomí – spustit program konzervace lodi byl můj úkol, a ne to nechat na veliteli. Plukovník to ale nijak nekomentoval. Jen mi položil ruku na rameno a řekl:

„Tak co, Péťo, snad abychom vystoupili…“

„Nic jiného nám nezbývá.“

Alaři čekali. Uhladil jsem si uniformu a poplácal se po kapsách. V jedné se něco boulilo. Aha, nůž. Dárek malého souseda…

Ani nevím proč, ale vytáhl jsem ho a připnul k opasku, hned vedle pistole. Danilov na mě překvapeně pohlédl, neřekl však nic.

„Počkejme takhle chvilku,“ vyhrkla neočekávaně Máša. „Já bych řekla, že před vystoupením z lodi bychom se všichni měli… opláchnout.“

Poslušně jsme zůstali stát a pohlédl okny ven. To nic, myšáčci počkají.

„Můžeme tady normálně dejchat?“ zeptal se Danilov.

„Rozhodně,“ potěšil nás počtář. „Obsah kyslíku v atmosféře je dokonce vyšší než na Zemi. Budete se tu cítit výborně.“

„A přitažlivost mají vlastně větší,“ pronesl zamyšleně dědeček.

„To ne, to se jen zdá,“ zakroutil jsem hlavou. „Je to tak devět desetin zemský, možná o něco víc.“

„Devadesát čtyři procenta pozemské,“ potvrdil mi pohotově reptiloid.

„Ty se asi o svoje vědomosti dělíš rád, viď?“ zeptal jsem se ho.

„Samozřejmě. I když Silní to odjakživa zakazují!“ A Karel se rozkašlal smíchy.

Syčení v přepouštěcím ventilu ustalo – tlak venku i uvnitř se vyrovnal. Společně s Danilovem jsme odhermetizovali vnější poklop a otevřeli ho.

První, čeho jsem si povšiml, byl pach – takový skoro neznatelný a nakyslý, jako ve starém a neuklízeném venkovském domě. Pak jsem zaslechl slabé škrábavé zvuky. Chvilku mi trvalo, než jsem pochopil, že to způsobují myší drápky o kamennou podlahu.

Alaři bezděčně přešlapovali a prohlíželi si nás.

Danilov vysunul lehký nouzový žebříček. Já vylezl jako první, za mnou Máša a pak jsme pomohli dědovi. Reptiloid jednoduše seskočil. Jako poslední opustil palubu raketoplánu Danilov.

Myši čekaly.

„Zdravím velitele flotily,“ pronesl slavnostně počtář. „Jsem tu. Člověk Chrumov a jeho přátelé přiletěli se mnou. Lidé jsou na naší straně!“

Jako by to nebylo jasné už od chvíle, kdy Alaři zaznamenali náš raketoplán!

Velitel flotily zamířil k nám a pomalu si nás obešel. Děda si Alara prohlížel zcela bez ostychu a já jeho příklad následoval. Danilov se tvářil, jako by černou myš vůbec neviděl a díval se upřeně před sebe. Máša s kamennou tváří zírala ke stropu.

Ona se bojí myší, došlo mi konečně. Neudržel jsme se a rozchechtal se. V tom tichu můj smích zazněl nečekaně hlasitě. Jako výzva.

Černá myš strnula přímo přede mnou. A já se dál smál a upřeně se na ni díval. Přední tlapky delší než zadní, krátký

huňatý ohon; špičatá tlamička, plná ostrých zubů, se najednou pootevřela… Ale já se tě nebojím, hlodavce ve zlaté tunice. Jsi prostě legrační. Vlastně docela sympatický, ale legrační.

„Petr," řekl Alar. „Ty jsi Petr."

Hlas měl krásný. Zvučný, hluboký, docela jiný než je ten běžný alarský šelest. Ale ten hlas nevycházel z úst! Pod špičatou tlamičkou, která na pozadí černé srsti nebyla téměř vidět, se zachvíval malý měch, velký asi jako lidská pěst.

Ale to je přece Kualkua!

Symbionita…

Překladatel.

„Ano, já jsem Petr Chrumov," řekl jsem.

To znamená, že počtář se od samého začátku chystal přitáhnout sem dědu i mne, napadlo mě vzápětí.

„Vaše přítomnost je rovněž vhodná," oznámil Alar Danilovovi a Máše. Vlastně dost nedbale a bez patřičné úcty. „Ale tvá přítomnost je nenahraditelná."

„A v čem?"

„Podej mi ruku."

Nezaváhal jsem ani na okamžik a napřáhl k němu pravici. Všichni v naprostém tichu zírali, jak mi Alar očenichává ruku. Pak zaklonil hlavu…

Černý váček na jeho hrdle drobně zavibroval a rozdělil se na dvě části. Jedna zůstala na Alarovi, kdežto druhá ulpěla na mých prstech – jako kousek želé.

„Petře!" zavolal na mě varovně děda. Já ale rukou neuhnul a Kualkuu jsem neodhodil. Jen jsem stál a čekal.

A pořád nechápal, co se teď stane.

Vazká černá hmota se začala po mé ruce plazit vzhůru. Ne po rukávu, spíš to vypadalo, že se rozdělila na dvě vrstvy a zčásti byla vidět na oděvu, zatímco z druhé části ulpěla na kůži.

Neboj se, neboj se, zašeptal měkce symbionita. *Ty jsi můj příští pán…*

Začal měnit barvu. Z černé na růžově bezovou, v podstatě na barvu lidského těla!

Konečně jsem rukou zamával, protože už jsem to nevydržel. Jenže Kualkuu už jsem od sebe odlepit nedokázal. Začal se totiž rychle zmenšovat a jako by se vsákl do rukávu letecké bundy. Na kůži předloktí to citelně zaštípalo.

Cosi jsem vykřikl, bundu si strhl a vyhrnul rukáv košile, který jsem pro jistotu ještě roztrhl. Jenže Kualkua už byl pryč.

Zato má ruka byla najednou silnější. A svalnatější.

„Táhni, ty hajzle!“ zařval jsem zděšeně, vytáhl darovaný nůž a užuž se hotovil si paži rozříznout.

To nedělej, nedělej to, zaznělo mi nezvučně přímo v mozku. *Petře, nedělej to…*

„Nedělej to,“ ozval se za mými zády děda. „Řekl bych, že už jsem jejich záměr pochopil.“

„Ale já ne!“ zařval jsem vztekle a stále byl připraven rozpárat vlastní tělo, které se tak zrádně vzdalo Cizákovi. A vlastně to ani nebolelo!

„Zpočátku ti budou poskytnuta veškerá nezbytná vysvětlení,“ poznamenal poněkud vyčítavě Alar.

Než kdokoli stačil nějak zareagovat, skočil jsem po veliteli flotily, povalil ho na dlažbu a přiložil mu nůž ke krku.

„Okamžitě tomu svinstvu nařiď, aby ze mě vylezlo!“ vykřikl jsem.

Rozhlédl jsem se kolem sebe – Alarové nervózně přešlapovali, ale zřejmě předem dostali pokyn, aby se k nám nepřibližovali. „Nebo je s tebou konec, ty mizero!“

„Neboj se,“ pronesl Alar prostřednictvím symbionity. „Možná mě jednou zabiješ. Nebo já tebe. Ale to přijde o něco později. Rozhodně později. Teď jsi náš drahý host. Ty jsi totiž naděje celé Galaxie.“

„Ať ze mě ten Kualkua vyleze!“

Po mém těle jakoby cosi steklo a zanechalo to po sobě vlhkou stopu. Asi jako obrovitý slimák. Zatřásl jsem nohou a z kalhot vypadl chomáč beztvaré hmoty barvy mé kůže.

„Byla to jen zkouška,“ řekl mi velitel flotily. „Potřebovali jsme si ověřit, zda jsou Kualkuové s lidským organizmem kompatibilní. To je pro náš základní plán naprosto nezbytné.“

Rozhlédl jsem se kolem sebe, zda se nedočkám nějaké podpory, ale všichni mlčeli. Máša se při pohledu na Kualkuu štítivě zašklebila, Danilov uhýbal očima, kdežto děda mi chlácholivě podal ruku…

„Nejdřív je musíme vyslechnout, Petře…“

„Jenže já nedovolím, aby ta zrůda špacírovala uvnitř mýho těla!“ zaječel jsem hystericky. „Já vám na váš plán kašlu!“

„Řekl bych, že vědí, co dělají,“ konstatoval nevzrušeně dědeček. „A ty se laskavě uklidni, Péťo!“

V tu chvíli jako by se ve mně něco zlomilo.

Copak ten člověk nechápe, co to je, když člověku do těla vroste jiné tělo?! A když je to ještě ke všemu mluvící, plazící se a hlavně rozumný tvor?

Jenže to dědu naprosto nezajímá!

„Já jsem pro tebe prostě jen nástroj!“ vykřikl jsem. „Normální nástroj!“

Část třetí

Geometři

Kapitola první

Tohle bude strop.

Je to nahoře, takže je to strop. Nerovný, hnědošedý, nezvyklý… zkrátka cizí.

Otočil jsem hlavou.

Je to maličká kajuta. Všechno je tu hrbolaté, pomačkané a drsné. Podlaha, stěny i zmíněný strop. Jako by hrbolatá byla i postel, ve které ležím. Osvětlení poskytují kalné skleněné balvany, nepravidelně rozsázené do stěn; vychází z nich nepříjemné oranžové světlo.

Kde to jsem?

Ale je tu ještě důležitější otázka – kdo vlastně jsem?

V hlavě mám prázdno. Tělo je ochablé. Musím vstát…

Jenže cosi mě nepouští. Přizvedl jsem hlavu a uviděl široký pruh z pevné látky, široký od hrudi až nad kolena, který mě pevně připoutával k lůžku. To lůžko bylo mimochodem taky hrbaté a vypadalo spíš jako nízký stupínek, vyčnívající přímo z podlahy.

Jak jsem se sem dostal?

Kdo jsem?

Nic si nepamatuji…

Začal jsem se bát. Prohlížel jsem si kajutu, v níž jsem ležel, a vše, na co zrovna dopadl můj zrak, dostávalo jména: stěny, podlaha, strop, lůžko, světlo, látka… Moc toho není. Těch několik pojmů se v mé prázdné lebce převalovalo jako… jako co? Jako něco v něčem, ale já zaboha nedám dohromady co a v čem.

Je to maličký svět, který by se dal poměřit pár kroky, kdybych věděl, jak se z toho zajetí dostat. Bude to tak šest krát šest kroků, řekl bych. Zapřel jsem se nohama a pokusil se tělo

zpod plátna dostat. Pruh se ale okamžitě napjal a přitiskl mě na lůžko ještě pevněji. Mlčky jsem vzdoroval a dokonce se mi podařilo o kousíček povylézt, ale pak se plátno napjalo tak pevně, že jsem skoro nemohl popadnout dech. Lačně jsem vtáhl vzduch a znehybněl. Plátno si to chvilku rozmýšlelo, ale pak povolilo.

Takže takhle to je. Jsem ve vězení.

Co je to vězení? Místo sloužící k izolaci od okolního světa. Což ale znamená, že ten svět existuje. Že není uzavřen několika temnými stěnami.

No prosím, i tohle je úspěch. Něco se z té paměti přece jen plazí a škrábe se to ven. Sice plaše a nejistě, ale přece jen. Stěny, podlaha, strop, postel a oranžové světlo – to vše tvoří vězení. Pak jsem tu já. Ruce, nohy a prázdná hlava… A pohyby – vstát, vyškrábat se ven a chodit. A taky jsou čísla. Jedna, dvě, tři, čtyři, pět, šest…

A to všechno se dá vyslovit. Nahlas.

„Kdo jsem?“ zeptal jsem se stropu. Přeschlé rty se pohybovaly jen s obtížemi a můj hlas bylo sotva slyšet, ale tento pokus mě obohatil o řadu dalších pojmů. Rty, jazyk, hrdlo, dech, vzduch, zvuk.

Musím se odsud dostat! A vidět ještě něco dalšího! Pak si vzpomenu, určitě si na všechno vzpomenu. I na to, jak jsem se sem dostal.

Cosi zašramotilo a já se tím směrem podíval. Ve stěně se otevřely dveře. Dveře jsou to, čím se vchází a vychází. Tyhle jsou malé, musel bych se sehnout, kdybych jimi chtěl projít.

Dveřmi do místnosti vstoupila bytost. Byla čtyřnohá, bezruká, měla dlouhý ostrý čenich a celá včetně ocasu byla pokrytá hustou černou srstí. Na hrdle se jí zachvíval takový váček, který vypadal jako nádor. Vzhled toho živočicha byl odpudivý a neznámo proč jaksi znepokojoval. S touhle bytostí musel souviset nějaký velice nepříjemný zážitek. Vlastně s bytostmi. Bylo jich hodně, to vím. Nepamatuju si to, ale vím to…

Že bych i já…

Zvedl jsem hlavu a pohlédl na své tělo. Takže ne, pokud vidím, to vypadá úplně jinak. A rozhodně se nepohybuji po čtyřech.

„Jak se cítíme?“ zeptal se ten tvor.

Jeho hlas mi zněl jako hudba. Už proto, že to bylo něco jiného než ticho.

„Jsem rozrušený a nic nechápu,“ odpověděl jsem. „Kdo jsi ty?“

„Jsem Alar. Což není osobní jméno, ale název mé rasy.“

Měl jsem pocit, že jeho slova nevycházejí z úst, ale z toho nádoru na krku. Asi to bude nějaký hlasový rezonanční váček.

„Proč se nemůžu hýbat?“

„Jsi agresivní,“ odpověděl mi Alar. „Způsobil jsi obrovské škody.“

Škody?

Oheň… Ano, vybavuji si nějaké plameny. Ve tmě, tedy tam, kde oheň není a ani být nemůže, najednou cosi vzplanulo. Vstříc mi letí jakési úlomky, já jim uhýbám a letím…

To znamená, že umím létat?

Letím tmou a chladem, ale na to ničení a na plamen, požírající kov, jsem vynaložil příliš mnoho sil a teď mě cosi táhne zpátky…

„Kdo jsem?“

Alar zacvakal čelistmi:

„Nepřetvařuj se! Ty dobře víš, kdo jsi! Takovouto otázku bychom ti měli položit my!“

„Copak vy nevíte, kdo jsem?“ zeptal jsem se hloupě.

Tvor o krok poodstoupil a zvedl ostrou tlamičku vzhůru.

„Nepříjemnost?“ zašeptal jen.

„Uvolněte mi to plátno,“ poprosil jsem ho. „Buďte tak laskav. Budu vám za to nesmírně vděčen. A žádné škody už nezpůsobím.“

„Ne. Jsi nebezpečný.“

„Takže budu dál jen ležet?“

„Ano.“

„A dlouho?“

„Velmi dlouho.“

Probudil se ve mně strach.

To nechci!

Dokud se takhle bezmocně a nehybně budu válet v téhle kajutě, na nic si nevzpomenu, nedokážu se sám k sobě vrátit.

Znovu jsem se začal zmítat, ale plátno okamžitě stisk zesílilo a jakýkoli pohyb mi znemožnilo.

„Chci pít,“ požádal jsem, sotva jsem znovu popadl dech.

„To je povoleno.“

Tvor zmizel ve dveřích. Čekal jsem. Dveře zůstaly otevřené, ale vidět za nimi nebylo skoro nic, jen krátký šerý tunel. Pak se Alar vrátil.

Jak se ukázalo, mohl chodit i po zadních. V předních svíral malou kovovou nádobu.

„Tohle je kapalná potrava. Je s to ukojit hlad i žízeň.“

Lačně jsem si z ní lokl, sotva mi ji přiložil ke rtům. Chuť to mělo odpornou. Takovou nasládle slanou, byla to tmavá hustá břečka s malými hrudkami…

Já ale potřebuj u nabrat síly. Abych se z toho dostal, musím být silný.

„Děkuji,“ řekl jsem, když jsem dopil.

„Budeš tu nehybně ležet a přemýšlet,“ řekl mi Alar. „Když ucítíš nutkání zbavit se produktů metabolizmu, tak to řekneš. Až se rozhodneš říct, kdo jsi, tak to taky řekneš.“

„Já ale nevím, kdo jsem,“ přiznal jsem se zoufale. „Pokud tady budu muset takhle ležet, tak si na nic nevzpomenu.“

„Musíš čekat,“ řekl Alar. „Už jsme přijali jistá opatření. A povolali jsme znalce. Ti zjistí, co jsi zač.“

To s těmi znalci je dobré. Znalci se vždycky hodí, protože se vyznají. A jsou nepodjatí, protože je to jejich povinnost – to vím. Jenže já se musím spoléhat sám na sebe.

To je zase moje povinnost!

Je to moc nepříjemné, když člověk nemůže plnit svou povinnost!

„Pokud by ti to světlo vadilo, sděl nám to,“ řekl ještě Alar.

„Je… oranžové…“

„A jaké by se ti zamlouvalo víc?“

„Bílé. Nebo žluté.“

„Dobře.“

Tvor odešel. Zanedlouho se světlo skutečně proměnilo a bylo teď bledě žluté.

Musím myslet!

Kdo jsem a co dělám ve vězení? Co jsou zač ti Alaři? Proč jsou mi tak nepříjemní? Co mám teď udělat? Co je moje povinnost?

Prázdno. Hlavu mám jako vykuchanou a nejsou v ní ani myšlenky, ani vzpomínky. Nemyslí mi to, a přitom potřebuji operovat pojmy, abych byl vůbec schopen vystavět nějaké hypotézy. Jenže těch pojmů je příliš málo. Stěny, podlaha, strop… Raz, dva, tři… Alaři, znalci, já…

Kdo jsem?

Čas se beznadějně vlekl. Jednou jsem nabídky černé bytosti využil a požádal jsem nezúčastněné stěny o pomoc. Alar přišel velice rychle, ale jiný. Měl světlejší srst, jiný odstín hlasu a byl o něco málo větší. V předních tlapkách třímal mísu z bílého kovu. Jako v nemocnici.

Vida, nemocnice – to je místo, kde se léčí…

Znovu jsem osaměl. Pruh plátna, který před chvílí na okamžik povolil, se znovu stáhl a přimáčkl mě k posteli.

Alespoň něčeho se musím chytit. Pomoci mi může sebemenší útržek vzpomínek.

Zkáza?

Tma, oheň, let…

Zajetí.

Pokoušel jsem se uniknout, ale zajali mě. Všude kolem zněla podivná syčivá řeč, vrhla se na mě horda drobných živočichů… Alaři…

Tak proto to vězení.

Zápas – válím se po zemi, celý posetý ryčícími a škrábajícími tvory. Do kůže se mi zatínají drápy…

Zvedl jsem hlavu a prohlédl si svou kůži tam, kde ji nepřikrývalo plátno. Aha. Rány. Některé už skoro zhojené, ale

některé jsou hluboké, přetažené sotva patrnou blánou. Že by mě léčili?

Jsem v zajetí. Všude kolem mě jsou *ne-přátelé*. Bojoval jsem s nimi, ale prohrál. Pak se mnou něco udělali, a já přišel o paměť. To je špatné, velice špatné. Vím, že někde jsou mí přátelé. Můj svět.

Mou povinností je se vrátit.

Uběhlo už hodně času. Dvakrát mě krmili a jednou mě otřeli vlhkou houbou – i pod plátnem, které po částech uvolnili. Ukázalo se, že jsem úplně nahý a že celé moje tělo je pokryto ranami a šrámy.

Nic.

Chytal jsem se každého nového pojmu, každého zaslechnutého slova. Připojoval jsem je jedno k druhému a hledal jejich kořeny a souvislosti. Voda. Té bývá hodně? Ano. A to je moře. Co potrava, ta taky bývá jako ta, co tu dostávám? Ne, je naopak různorodá a chutná. Alaři… Jsou takoví i ti, co se k nim mám vrátit? Ne, řekl bych, že ne.

Ti musí být stejní jako já…

Usnul jsem a pak zřejmě dlouho spal. Když se znovu ozval zvuk otevíraných dveří, probudil jsem se v každém případě odpočinutý a mnohem čilejší, než jsem byl doposud.

Vstoupil nějaký Alar, ten, co tu byl první.

Za ním procházeli tunelem v mírném předklonu další.

Ale ti vypadají jako já!

Lidi!

Alar jim cosi řekl, ale z toho jsem neporozuměl jedinému slovu. Byla to cizí řeč. Mně ale v tuto chvíli úplně stačilo, že vidím své soukmenovce.

Jako první vstoupil urostlý muž. Mohlo mu být tak pětadvacet. Tvář měl ostře řezanou a soustředěnou. Za ním vešel obtloustlý bělovlasý stařec. A jako poslední mladá žena s vlasy staženými v týle do ohonu.

Kolik nových dojmů!

Věk a pohlaví. Žijeme a stárnem. S postupujícím věkem se měníme. Jsou muži a jsou ženy.

Je to jako kameny, které padají do propasti a postupně ji vyplňují. Ale kolik jich bude zapotřebí, těch kamenů?

Na tom nesejde. Teď mi stačilo opájet se faktem, že existují bytosti jako já. Kolik nového si díky tomu dokážu vybavit!

Muži a ženy, staří lidé, dospělí a děti… V mé ohrožující se paměti se nevynořily žádné konkrétní tváře, nerodily se žádné fráze nebo alespoň pocity. Ale už jsem věděl, že to všechno tu bylo.

Alar dál rozmlouval s příchozími. Stručně mu odpovídali a prohlíželi si mě. A já se na ně usmíval a tohle setkání si jaksepatří užíval. Všichni mi byli sympatičtí. Ke starému pánovi jsem bezděky pocítil cosi jako úctu. Ten mladý muž byl evidentně zkušený člověk, který už ledacos zažil, dobrý kamarád a pravý profesionál. A pak ta žena… Byla nádherná jak žena může nádherná být, když je na světě jediná…

„Rozumíš jejich řeči?“ zeptal se mě najednou Alar.

„Ne.“ Namáhavě jsem polkl nasucho. „A oni vědí, kdo jsem?“

Chlupatý tvor mě neuznal za hodná odpovědi.

Zato žena přistoupila až k lůžku a pohladila mě po čele. Bezděky jsem se celým tělem napjal tomu laskavému gestu vstříc, ale to zatracené plátno mě okamžitě zarazilo.

Lidé si toho zřejmě povšimli. Všichni najednou začali na Alara mluvit. Vzrušeně a nesouhlasně. Alar jen zachmuřeně odsekával. Jejich nápor však zřejmě byl mohutný a energický – malý černý tvor vydal pár syčivých zvuků a plátno z mého těla sklouzlo. Zmizelo, zřejmě do nitra mého lůžka. Jsem volný!

Spustil jsem nohy na podlahu a s požitkem pod nimi ucítil pevnou půdu. Trochu se mi točila hlava, ale já rozhodně nehodlal přijít o ještě větší rozkoš – udělat alespoň pár kroků.

„Od lůžka neodcházet!“ přikázal mi Alar.

No dobře, tak se podrobíme…

Prošel jsem se kolem svého nuceného útočiště. Lůžko bylo opravdu nerovné a hrbolaté. Pak jsem se zase posadil.

Lidé se na mě dívali tak nějak zvláštně. Zejména ta žena. Ta se nakonec odvrátila.

Co jsem asi udělal špatně?

Muž ze sebe stáhnul bundu a mlčky mi ji podal. A já si najednou uvědomil, že chodit nahý se nesluší. Kruci!

Chvatně jsem si bundu přehodil přes klín.

„Nehýbat se!“ vyštěkl zase Alar. Přistoupil až ke mně, bundu mi sebral a předními tlapkami prohledal všechny kapsy. Nebylo tam nic, ale on zkontroloval ještě podšívku a švy a teprve pak mi ji vrátil. Přikryl jsem svou nahotu a řekl jsem:

„Vraťte mi mé věci.“

„Ne.“

„Pak nehodlám odpovídat na vaše otázky.“

Alar se na okamžik odmlčel a potom se na cosi zeptal těch lidí. Ti mu zřejmě poradili, aby nebyl tak vzdorovitý.

Druhý Alar dorazil velice brzy. Přinesl mi krátké kalhoty z lesklé stříbřité látky. Žena se znovu odvrátila, já si je natáhl a bundu jsem chtěl vrátit tomu muži, ale ten jen zakroutil hlavou. Zřejmě to mělo znamenat, že si ji můžu nechat. Oblékl jsem si ji tedy a zapnul ji na všechny knoflíky – úplně stejně, jako to měl její bývalý majitel. Alara jsem se zeptal:

„Kde mám ostatní věci?“

„Jaké ostatní?“

Jako by se náhle dostavilo prozření. Podíval jsem se na lidi a začal vypočítávat:

„Boty, ponožky, kalhoty, košili, svetr, tričko, spodky, sukni a prsní šátek.“

Alarův ostrý čenich se pobaveně zatřásl.

„A to si na sebe navlékneš všechno najednou?“

„Nevím.“ Zamyslel jsem se. „Vlastně ne. Prsní šátek nosí jen ženy.“

„Tys ale na sobě měl jen tohle.“ Alar ukázal na šortky. „Jsi uspokojen? Souhlasíš se spoluprací?“

„Ano,“ rozhodl jsem se.

„Jsi obviněn ze zločinu. Zničil jsi mnoho našich lodí.“

Lodě! Kosmické lodě!

Hvězdy a planety!

Vesmír.

Takže jsem letěl, opravdu jsem letěl. Jenže ne sám, ale v lodi.

„Nepamatuji se," přiznal jsem. „To si nepamatuji."

„Jak se jmenuje tvoje planeta?"

Vším tím úsilím jsem svraštil čelo a zamhouřil oči. Moc jsem chtěl to slovo někde v paměti najít. Ne pro Alary, hlavně pro sebe…

„Nevím."

„Jsou tihle," kývl Alar směrem k lidem, „tvoji soukmenovci?"

„Možná…"

„Jejich planeta se jmenuje Země. Říká ti to něco?"

„Země je měkký povrch půdy."

„Odpověz na otázku."

Země, řekl jsem si v duchu. *Země!*

„Ne."

„Teď před sebou máme období odpočinku. Ale ještě se vrátíme a v komunikaci budeme pokračovat," řekl Alar. „V době mé nepřítomnosti se můžeš pohybovat po celém tomto prostoru."

Jaká velkorysost!

„A jak se jmenuje tahle planeta? Na které jsme teď…"

„Tohle je loď," odpověděl po krátké odmlce Alar. „Už dost. Musím přemýšlet."

Zase lidem řekl cosi v neznámém jazyce, ti na mě jeden po druhém vrhli soucitné pohledy a postupně z mé cely vyšli ven.

Aha, takže ti tady o ničem nerozhodují.

A Alaři jsou pro ně taky *ne-přátelé*. To je velice smutné. Protože z *ne-přátel* by se měli stát *přátelé*.

Byl jsem si jist, že jsem sledován. Proto jsem si tuhle místnost musel prohlížet nenápadně a dost dlouho – procházel jsem se sem a tam, zastavoval, masíroval si nohy a dokonce

jsem dělal dřepy. Ať si myslí, že prostě obnovuji hybnost těla. Což jsem ostatně taky potřeboval.

Jsem na lodi, a to zřejmě na lodi hodně velké. Ta má byla menší. Není vyloučeno, že teď je někde tady, docela blízko.

Šancí je samozřejmě pramaličko. Ale musím jich využít.

Co já teď vyjma vlastního těla mám?

Šortky a bundu. Šortky jsou mi k ničemu, leda je tak natrhat na proužky, svinout si z nich provaz a na tom se oběsit. Co bunda… Je z pevné tmavomodré látky, s měkkou podšívkou a po sobě má jakési znaky s neznámými symboly a znaky cizího jazyka. Zapíná se na knoflíky a pod těmi jsou proužky z drobných kousků kovu. Že by to také sloužilo k zapínání? Asi ano, ale jak se s tím zachází…? Nejspíš to bude součást nějaké uniformy. Ale jinak je mi to taky k ničemu… ačkoli počkat! Promnul jsem v prstech koneček šňůrky, procházející spodním lemem. Oba konce koukaly vpředu kovovými očky ven. Aha, tím se bunda dá stáhnout v pase. Šikovné!

Dál jsem bloudil po kajutě a opatrně rozvazoval uzlík na jednom konci šňůrky. Když se mi to povedlo, začal jsem ji z druhé strany opatrně vytahovat. Zabralo mi to dobrých deset minut – bunda se díky tomu různě krčila a já ji pořád musel narovnávat, aby si případný pozorovatel ničeho nevšiml. Nakonec bylo mé úsilí korunováno úspěchem. Šňůrka vyklouzla a já v sevřené pěsti třímal nejméně metrový kus pevného provázku.

To by mohlo být perfektní škrtidlo.

Nepochyboval jsem o tom, že s Alary bych si poradil i holýma rukama. Soudě podle šrámů po těle už jsem se s nimi utkal a jak se zdá, způsobil jsem jim značné ztráty. To proto se asi tak jistí.

A teď dveře.

Sám si je neotevřu. To znamená, že budu muset o pomoc požádat samotné Alary. Ten první říkal něco o „období odpočinku“. To by mohlo znamenat, že strážců bude míň… A co když mě zrovna teď hlídá jen jeden?

Jakmile jsem se dostal na nepevnou půdu předpokladů, okamžitě jsem ztratil jistotu. Pokud se jim zdám tak nebezpečný, strážců bude určitě několik. Ale předtím tu ještě musel být ten vesmírný boj! Škody! Část těch tvorů by se tedy mohla věnovat opravám tohoto korábu… Kolik jich asi na palubě může být dohromady. Dva, šest, deset, sto…?

Mé odhodlání tálo s každou další vteřinou. Tak jsem to rázně ukončil:

„Potřebuji odstranit exkrementy!“ řekl jsem ke stropu. „Přineste mi nočník!“

K mým tělesným potřebám se chovají poměrně pozorně. Při všech minulých příležitostech tohoto druhu jsem stačil napočítat sotva do dvaceti.

Deset… dvanáct… osmnáct… dvacet…

Byli až příliš dochvilní.

Dveře se otevřely a Alar s mísou v rukou vstoupil do kajuty. V následujícím okamžiku jsem ho povalil na zem a přehodil mu škrtidlo přes krk. Mísa s rachotem dopadla na zem.

„Kdo sleduje kajutu?“ vybafl jsem na něj a šňůru mírně utáhl. Jednou nohou jsem přitom zapřel dveře, aby se náhodou nezavřely.

„Já,“ řekl zcela normálním, nezdušeným hlasem. Že bych zatáhl málo? Škubl jsem víc a bytost, přimáčknutá kolenem k zemi, zasípěla a stejně hlasitě a jasně dodala. „Vlastně ne…“

Ten ohavný výrůstek na krku, z nějž vycházejí všechny zvuky, zřejmě není na dechu závislý.

Stisk jsem mírně uvolnil a zeptal se:

„Kdo ještě mě hlídá?“

Ticho. No nic, taky odpověď. Která se mi vlastně líbí.

„Kde je moje loď?“

„Odsud neuprchneš,“ trhl sebou Alar. „Pusť mě a vrať se na své místo. Přinesl jsem ti nádobu.“

Bezděky jsem se zasmál. Teď mám jiné starosti, *ne-příteli.*

„Tak odpověz!“

„Ne…“

Vyrovnaný Alarův hlas podivně kontrastoval s křečovitými záchvěvy jeho těla. A já zoufale přemítal. Další takováto příležitost už se mi nenaskytne, to je zcela jasné. A tenhle Alar mi nic neřekne. To znamená, že budu muset vyrazit naslepo…

Nečekaně se ozval mlaskavý zvuk. Výrůstek na Alarově těle sebou trhl, rozdělil se na dvě poloviny, obtekl šňůru a upadl na podlahu. Na rubu byl růžově bílý, asi jako odkrvené kuřecí maso. Rozdělil se na několik kusů, které začaly poskakovat k sobě, aby se spojily.

Tohle bude nějaký biologický mechanizmus! Sloužící k překládání! Nebo nedejbože symbionita!

Popadl jsem kovovou mísu, několikrát do hrudek protoplazmy udeřil a rozmázl je po podlaze. Bytost mi předvedla svou schopnost se dál dělit, ale jakákoli forma života má, pokud jde o přežití, své meze. Jen to zkuste, dát se dohromady z kaše, rozpatlané po podlaze!

Růžová břečka se jemně třásla, pomalu měnila barvu a skoro splývala s podlahou, ale spojit se do jednoho celku už se nepokoušela.

Otočil jsem se zpátky k Alarovi – v pravou chvíli. Využil toho, že jsem škrtidlo držel jen jednou rukou, a sekl po mně tlapkou. Ostré drápy roztrhly bundu a rameno mi spálila prudká bolest. Radši jsem ani nepřemýšlel o tom, co by se stalo, kdybych byl nahý.

Uchopil jsem škrtidlo oběma rukama a zatáhl za oba konce. Alar cosi pronesl, znělo to jako tichý šelest. Ztratili jsme možnost komunikace.

Znamenalo to zároveň, že Alar ztratil příležitost stát se mým *přítelem.*

Utáhl jsem šňůru ze všech sil. A zašeptal:

„Jen milý chlapče škubni za provázek…“

Takhle se řeší problémy!

Alarovo tělo ochablo.

Uvolnil jsem škrtidlo, uchopil ho do levé ruky a bezvládné tělo jsem nohou odstrčil. Bytost se zdála být mrtvá nebo umírala, stejně jako ten odporný symbionita. Lítost k Alarovi

jsem nepociťoval žádnou, ostatně nenávist taky ne. Ti, kdož si přejí *směřování-k-míru*, na to občas umřou. Ale kdoví, možná ještě přijde k sobě, ten můj smolařský ocasatý žalářník.

Do pravé ruky jsem vzal mísu. Kov, z kterého byla vyrobena, byl lehký, ale pevný. Lepší něco než nic.

S provázkem v jedné ruce a nočníkem v druhé jsem vyrazil ze svého vězení ven.

Tunel byl sotva deset kroků dlouhý. Jednodušší by bylo tuto vzdálenost překonat po čtyřech, ale to bych zcela ztratil jakoukoli bojeschopnost. A tak jsem rychle postupoval v hlubokém předklonu.

Pak se tunel dělil. Zabočil jsem doleva – vlastně jen proto, že tímto směrem byl tunel kratší a začal se rozšiřovat.

Místnost, do které jsem se dostal, byla jen o něco menší než moje cela, ale zároveň to byl její pravý opak: bylo to pracoviště mých žalářníků. Celou jednu stěnu zabírala obrovská obrazovka, mihotající se jasnými barvami, z nichž až bolely oči. Ze všeho nejspíš se můj zrak od alarského lišil natolik, že jsem nebyl schopen na téhle obrazovce vidět svou celu a svého uškrceného věznitele. Vedle hermeticky uzavřené termosky stály ještě dvě mísy a vedle nich nádoba s tím, čím mě krmili.

Dobré přinejmenším bylo, že jsem se tu mohl narovnat.

Uprostřed místnosti jsem našel postel podobnou té, k níž jsem byl připoután. Na té nehybně ležel další Alar, podobný tomu zabitému jako vejce vejci. Jak neopatrné z jejich strany! A jak příhodné pro mě!

Neslyšeně našlapuje bosýma nohama jsem přistoupil až k němu a přehodil mu škrtidlo přes šíji. Škubl sebou jen jednou, něco riskovat jsem tentokrát už neměl v úmyslu. Když bytost znehybněla, oddělila se od ní hrudka protoplazmy, s níž jsem učinil stejně krátký proces jako s tou předešlou.

Takhle vypadají nevyhnutelné ztráty. *Při kácení lesa vždy vzniká drobný dřevní odpad.* Kdybych se odsud nedokázal dostat, škoda by byla mnohem větší. Srovnatelná dejme tomu s lesním požárem…

Prošmejdil jsem celou místnost, ale nic užitečného jsem v ní nenašel. Další nočník jsem nepotřeboval a do jídla, stojícího vedle nočníku, se mi prostě nechtělo.

Takže zpátky, do pravého tunelu.

Tentokrát jsem kráčel poměrně dlouho. Ta cizácká loď byla opravdu obrovitá. Pokud mě samozřejmě smysly nešálí a já jsem opravdu ve vesmíru a na kosmické lodi…

S každým okamžikem mi bylo stále jasnější, že můj útěk je čisté šílenství. Na téhle cestě určitě narazím na dveře, které nedokážu otevřít. A určitě potkám Alary a všechny je asi tak snadno nepřemůžu.

Jenže cesta zpátky už se mi uzavřela.

Když jsem narazil na první dveře ve stěně, už jsem na nic rozumného přijít nedokázal. Jaký je rozdíl v tom, jestli půjdu dál nebo se do těch zavřených dveří začnu dobývat? V labyrintu neexistují jasné a přehledné cesty – jen možnosti.

Ty dveře asi otevřít nedokážu. Čímž přinejmenším tuto možnost dalšího pokračování své cesty vyloučím.

Přiložil jsem dlaně ke dveřím. Zatáhl jsem za ně, pak se pokusil posunout je doleva, doprava, nahoru i dolů. A nic.

Tak jsem na ně prostě zaklepal.

Zase nic.

Stál jsem u dveří, které možná vedly na svobodu. Vztekle jsem do nich udeřil mísou a po chodbě se rozlétlo duté kovové zadunění. A já vykročil dál.

Za mými zády se ozval zvuk otevíraných dveří.

Teď už bych nestihl na Alara účinně zaútočit. Na to už jsem neměl čas.

Jenže v těch otevřených dveřích nestál Alar, ale ten muž, co mi dal svou bundu.

Nebyli jsme s to si porozumět.

V místnosti, kam mě muž zavedl, bylo několik postelí a židlí – s potěšením jsem si vzpomněl, že na sezení byly vlastně vymyšleny tyhle speciální podstavce. Sama místnost byla docela velká a na podlaze ležely nějaké věci… Tihle lidé

nebyli zajatci, ale hosté, i když nepříliš vážení. Všechno mi tu připadalo správné a obvyklé.

Jenže mi nerozuměli.

Mluvit se mnou zkoušel ten muž, žena i starý pán. Řekl bych, že v různých jazycích. Pokoušeli se mi porozumět… a já jim taky. Jenže ty neznámé zvuky nenalézaly v mém mozku žádný ohlas.

Že bychom pro sebe taky byli cizí? Bez ohledu na všechnu tu vnější podobu?

Starý pán mě vzal za ruku a ukázal na škrtidlo. Šňůru jsem napjal a gestem naznačil skrčení.

Pochopili a rychle se mezi sebou začali domlouvat. Čekal jsem. Nevadí, že jsme z různých světů. Jsme si totiž příliš podobní na to, abychom byli *ne-přáteli*. Ten muž mi přece dal bundu, a žena se dotkla mé tváře s oním plachým soucitem, jaký si před Alary mohla dovolit.

Potřebuji pomoc. Bez pomoci bych byl ztracen.

Jenže budou to oni riskovat?

Umlkli. Muž ke mně přistoupil. Mlčky se zul a podal mi boty. Pak si začal stahovat kalhoty.

Přátelé…

Zatímco jsem se oblékal, on si od pasu odepnul podlouhlé pouzdro. Vzal jsem si ho a uvnitř našel velký nůž.

Přátelé.

Kalhoty mi byly trochu úzké a já si nedokázal poradit s jejich zapínáním. Muž mi pomohl. Teď mě klidně mohli považovat za něj. Alespoň já sám bych v to rád doufal.

„Děkuji vám," řekl jsem. To nevadí, že slovům nerozumí, tón určitě pochopí. „Děkuji."

A muž mi dal i pistoli. Byla podivné konstrukce – měla tlustou pažbu, široký zásobník a krátkou hlaveň, ukončenou polokoulí rubínové barvy. Muž natáhl závěr a velice opatrně mi zbraň podal. Pak ukázal na spouštěcí skobu.

„Budete mít nepříjemnosti," řekl jsem jen.

Starý pán mezitím vytáhl z objemné tašky list papíru a legrační primitivní pisátko. Vypadalo to jako kousek tuhy,

vložený do dřevěné objímky. A začal kreslit schéma – velice jednoduché a srozumitelné.

Tenhle kroužek je moje cela. Čáry, které od ní vedou, představují tunely do místnosti ostrahy a sem. Větvící se čára je má další cesta. Pokud se mu podařilo zachovat správné měřítko, zřejmě to odsud není daleko do velkého prostoru. Jak se zdá, právě tam bych se měl dostat.

„Ani nevím, jak vám poděkovat," řekl jsem. „Jestli se mi ale podaří utéct…"

Starý pán mi papír s plánkem dal a políbil mě na čelo. Jako by mi žehnal.

„Zbraň radši nechci," řekl jsem. „Alaři by pochopili, odkud ji mám."

Asi mysleli na totéž. Muž mě vzal za ruku, rychle ji přiložil ke své tváři a tázavě se na mě zadíval.

„Nechci," řekl jsem. „Rozumím vám, ale nechci!"

Čekali. Tak jsem se rozpřáhl a ze všech sil ho udeřil do obličeje. Muž se zapotácel a chytil se za tvář.

Kdoví – třeba Alaři uvěří, že jsem mu zbraň vzal násilím.

„Děkuji vám," zašeptal jsem. „Děkuji. Budeme přátelé."

Tunel třikrát zabočil a já zatím neměl žádné problémy. Pak se ale začal rozšiřovat a ústil do temného sálu. Zvolnil jsem krok.

Je tu příliš ticho. Takové nesprávné. Nelidské.

Zvedl jsem darovanou zbraň. Asi by bylo dobré si ji vyzkoušet, ale já nevěděl, kolik přesně je v ní střeliva. V nejhorším případě jsem měl ještě nůž, škrtidlo a mísu. To je panečku arzenál…

Síň byla kosočtverečná a téměř neosvětlená – jen tu a tam po zdech matně zářily průzračné balvany. A bylo tu plno Alarů. Někteří černí jako noc, jiní skoro bílí a všichni leželi před jakýmsi vyvýšeným stupínkem podivného tvaru. Přímky tihle tvorové zřejmě neuznávali. Stupínek vypadal tak trochu jako tribuna, ale nestál na něm nikdo.

Co to dělají?

Pár posledních minut mě obohatilo o takovou spoustu pojmů, že jsem byl s to vyslovit celou řadu hypotéz. Že by to byla modlitba? Odpočinek? Nebo snad práce?

Ostatně jaký je v tom rozdíl – já se přes ten sál musím dostat, ať už tu probíhá cokoli.

Darovaná pistole asi velkou zásobou energie nedisponuje. Ale hlavně – kdybych z ní začal střílet, okamžitě bych vyvolal poplach. Uchopil jsem ji tedy do levé ruky a pravou sevřel kovovou mísu. Tu jsem si k ruce škrtidlem přivázal. Zhluboka jsem se nadechl a vstoupil do sálu.

Spoléhat jsem mohl na to, že pro Alary lidé vypadají všichni stejně. Byl jsem v oblečení experta, který nebyl jejich zajatcem. Možná se mi podaří sálem v klidu projít.

Prvních deset kroků jsem absolvoval naprosto bez překážek. Dokonce jsem jednoho Alara, který mi ležel přímo v cestě, jednoduše přeskočil. Přímo na mne zamířily tři desítky ostrých tlamiček. Jeden od druhého jsou k nerozeznání, jen ta barva se mění od černé až po bílou. Já jsem pro ně taky k nerozeznání. K nerozeznání! Mám na sobě oděv toho experta. A pomalu si kráčím za svými záležitostmi… Vynáším mísu…

Řadami Alarů přeběhl šelest. Docela tichý – a tím ještě děsivější.

Možná že expert neměl právo sem chodit. Možná je překvapila pistole nebo mísa. Anebo naše tváře bez problémů rozeznávali.

Jako první na mě skočil malý černý Alar. Očekával jsem to a stačil zareagovat: napřáhl jsem ruku s pistolí a stiskl spoušť.

Blýskl tenký bílý paprsek. Byla to laserová zbraň… Alar, který v letu narazil na světelnou jehlu, zavřeštěl. Srst na jeho hrudi vzplanula. Ještě sebou škubl, lehce se mě dotkl a spadl na zem.

Ostatní Alaři vyskočili a zahalasili. Znovu jsem stiskl spoušť; pistole sebou trhla, nemotorně vyplivla malý keramický váleček a uvnitř se začalo cosi otáčet.

Co to proboha má být – ruční zbraň, která se k dalšímu výstřelu připravuje několik vteřin?!

Pistoli jsem odhodil a zároveň se rozloučil s nadějí, že bych se řadami *ne-přátel* probil snadno. Vytasil jsem nůž a dal se na útěk.

Vrhli se na mne všichni společně.

Kdepak, v přímém zápase byli mnohem slabší než já. Odhodlaní a rychlí, ale mnohem slabší. Utíkal jsem a rozdával rány mísou na všechny strany, takže ozvěna jednotlivých úderů se slévala v monotónní tlumený zvuk. Kdyby ta kovová nádoba byla o něco těžší, se zlou by se potázali. Kdežto takhle zpola omráčení Alaři uskakovali stranou, tupě pohazovali hlavami a vrhali se na mne znovu.

Skočil po mně velký světlešedý Alar, zuby mi zaťal do bundy a dlouhými předními tlapami mě začal mlátit do obličeje. Oči naštěstí nezasáhl, ale po tvářích mi začala téct krev. Bodl jsem ho nožem do boku, takže ztratil veškerý bojový zápal a odpadl stranou. Ty ostatní to ale ještě víc rozzuřilo. Pověsili se na mne ještě třikrát a zachraňovalo mne jedině to, že si všichni počínali úplně stejně – zakousli se mi do hrudi a tlapami mi bušili po obličeji a krku. Tělo docela slušně chránila bunda, ale tvář se proměnila v jednu velkou krvácející ránu.

„Tumáš, tumáš!“ ječel jsem na ně a mlátil je po huňatých tlamách kovovou mísou. To už jsem věděl, kde je jejich slabé místo: byl to černý koneček nosu. Když jsem některého z nich do čenichu zasáhl, okamžitě odpadl a už si netroufl se ke mně znovu přiblížit. „A rozchod!“

Tomu sice nerozuměli, ale pud sebezáchovy v nich samozřejmě fungoval, takže se rozestoupili. Až příliš mnoho už se jich svíjelo bolestí po koutech, až příliš mnoho se jich válelo po podlaze v loužích temné krve.

Vyběhl jsem ze sálu a houf rozzuřených a poraněných Alarů jsem nechal za sebou. Vrhnout se za mnou neriskovali. Přestože zužující se chodba pro ně byla příhodnější než pro mě, k pronásledování se neodhodlali. V úzké chodbě by proti mně vždy musel bojovat jen jeden, takže by neměli šanci.

Já ale zároveň ztratil svou největší výhodu – moment překvapení. O mém útěku už věděli a mohli přijmout opatření. Stačí uzavřít všechny dveře a ocitnu se v pasti….

Utíkal jsem ze všech sil, chvílemi klopýtal, ale nezastavoval jsem ani na okamžik. Pokud se dá věřit mému plánku, tahle chodba by měla končit velkou halou. O tom, co mě čeká tam, jsem raději ani nepřemýšlel.

Tunel se znovu začal rozšiřovat. Vyběhl jsem do obrovité dvorany – také se svítícími balvany ve zdech a nerovným stropem. Jen byla mnohem větší než jiné prostory na lodi. Pokud tu nenajdu svou loď, je se mnou konec… Hangár byl téměř prázdný, jen u vchodu stáli dva Alaři, které můj příchod viditelně zaskočil.

„Nazdar!“ zařval jsem na ně a bacil je po hlavě svou nepostradatelnou mísou. Bytosti vyrazily jakési nesrozumitelné zvuky a daly se na útěk. Zřejmě nějací technici, kteří na souboj se mnou nejsou zvědaví.

Kratičké chvíle oddechu jsem využil k tomu, abych se tu rozhlédl. Ve stěnách jsem zahlédl vstupy do dalších tunelů, odkud už v příštím okamžiku mohli vyrazit rozběsnění obyvatelé kosmické lodi. Znovu lézt do úzkých chodeb už se mi nechtělo.

Ve vzdáleném koutě dvorany stála malá kosmická loď čočkovitého tvaru, vyrobená z jakéhosi šedého materiálu. Cítil jsem v tom cosi známého a nohy už mě tím směrem nesly samy.

Jenže jak tu loď hodlám řídit? Vždyť já ani nevím, jak se dostat dovnitř!

Ale stejně jsem k té kovové čočce utíkal ze všech sil. Byla to moje jediná šance.

Alaři mi však zasadili ránu naprosto nečekanou, a proto velmi účinnou. Když jsem byl uprostřed dvorany, podlaha pod nohama jako by se najednou propadla.

Stav beztíže!

Gravitace na této lodi byla samozřejmě umělá. A teď ji jednoduše vypnuli. Nemotorně jsem hrabal nohama a vznášel se v prostoru.

To je ale hloupé!

Visel jsem asi metr nad podlahou a pomalu stoupal vzhůru ke stropu. Ze všech průchodů se vyřítili Alaři. Jim beztíže nevadila – pohybovali se pomalu, ale jistě, protože se dokázali drsné podlahy zachytit drápy. Bylo to jako noční můra – já se bezmocně plácal ve vzduchu a mezitím se ke mně pomalu přibližovaly nestvůry…

„Tak to ne!“ zařval jsem zoufale. Pak jsem se natáhl, seč mi síly stačily, dolů k podlaze. Prsty ale jen bezmocně sklouzly po dlažbě.

Ještě mám nůž!

Rozmáchl jsem se jím a pokusil se ho zarazit do podlahy. Zoufale, protože jsem si byl téměř jistý, že odskočí nebo se zlomí a já odletím ke stropu. Ocel však do podlahy lehce vklouzla a zůstala v ní vězet. Přitáhl jsem se k zemi a ohlédl se za sebe.

Alaři se blížili. Vyviklal jsem čepel nože z podlahy a zabodl ji o kus dál. A znovu jsem se přitáhl. Zanechávaje ve vzduchu rudé kuličky krve, kanoucí z mé rozdrásané tváře, jsem se zvolna sunul k lodi.

Alaři za mnou znovu znepokojeně zahlučeli, protože pochopili, že oběť uniká.

Tenhle šílený závod nebyl nijak dlouhý, ale mě to celé připadalo jako věčnost. Když mi k lodi zbývalo nějakých deset kroků, její trup se zachvěl a začal se otevírat – asi jako rozvíjející se poupě. Alaři už byli skoro u mne, a tak, když jsem nůž zabodl naposledy, už jsem se k němu nepřitahoval, ale odrazil jsem se od něj směrem k lodi. Div nezůstal vězet v podlaze, ale na poslední chvíli jsem ho ještě stačil ze země vytrhnout a v kotrmelcích se blížit ke vstupu do kosmického plavidla.

Alaři postupovali za mnou.

Asi jsem si špatně spočítal dráhu. Odnášelo mě to vzhůru a já pochopil, že přelétnu nad lodí, aniž bych se jí stačil zachytit, a narazím do stěny hangáru. To by byl můj konec.

Jenže přesně v okamžiku, kdy jsem se bezmocně převracel nad otevřenou kabinou, mě cosi měkce stáhlo dolů. Všechno se vrátilo na svá místa a gravitace se obnovila. Ne v celém hangáru, jen nad tou malou lodí. S překvapeným výkřikem jsem se svalil do širokého měkkého křesla, které stálo u obloukovitého pultu. Kopule nad kabinou se začala zavírat.

Ozval se tupý úder a do křesla vedle mě dopadl Alar. Zavřeštěl a vrhl se na mne. Praštil jsem ho mísou a zatímco ten tvor pohazoval hlavou a po té ráně se vzpamatovával, vymrštil jsem ho zavírající se průhlednou klenbou ven. K mé lodi se vrhlo ještě několik Alarů, kteří se marně snažili proniknout dovnitř. Mrštil jsem po nich mísou. Zasloužilý nočník se utrhl ze šňůrky a odlétl směrem ke svým stvořitelům. Až mi toho předmětu, který se mi tak báječně hodil, bylo líto.

Kopule se uzavřela a oddělila mě od zbytku hangáru. Její vnitřní povrch se okamžitě rozzářil matovým bílým světlem. Ať už to bylo, jak chtělo, ta loď asi opravdu byla moje. Jinak by mě nepustila dovnitř a neuzavřela se před mými pronásledovateli. Na nějaký čas jsem byl v bezpečí.

Kapitola druhá

Útěk, setkání s experty, rvačka – to vše mě přímo pohádkově obohatilo. Věděl jsem najednou plno nových věcí – co je to zbraň, co je to stav beztíže, gravitace, ale taky rány a krev. Mé vědomí tyto nové pojmy vstřebalo a naplnilo je obsahem.

Zato loď – moje loď! – v mé mysli žádné asociace nevyvolávala!

Ta dvě křesla tu možná nejsou náhodou… Možná že vůbec nejsem pilot! A můj kolega, který loď řídit umí, prostě zahynul…

S hrůzou jsem pohlédl na obloukovitý pult. Byly na něm spousty barevných indikátorů. Většinou byly hodně drobné a sdružené do hustých shluků, patrně proto, aby se daly sledovat už zběžným pohledem po skupinách, a ne každý zvlášť. Byly tu taky dvě oválné obrazovky.

A před každým křeslem dvě prohlubně, naplněné stříbřitou olejnatou kapalinou.

Klid… Ta loď se musí ovládat docela snadno. Indikátory a obrazovky obstarávají výstup informací. Kde je ale nějaký systém, který informace naopak přijímá? Natáhl jsem ruku a konečky prstů se dotknul stříbřité kapaliny. Na dotek to byl spíš jakýsi gel, koloidní hmota. Byla pružná, ale zároveň se pod dotekem ruky rozestupovala.

Vložil jsem ruce do prohlubní. Připadalo mi, jako bych si navlékl teplé měkké rukavice.

Vítám tě na palubě, kapitáne…

„Kdo jsi?“ zvolal jsem. Nahlas, i přesto, že ten hlas se ozval jen v mém mozku. Emocí v něm nebylo o nic víc než v matematických vzorcích. Ale přece jen to byl živý hlas.

Tvůj palubní partner. Loď je připravena ke startu. Energetické zdroje jsou obnoveny.

„Nic si nepamatuju," zašeptal jsem. „Já… mám asi něco… s pamětí…"

Možné příčiny amnézie jsou tyto: výslech s využitím destruktivní mentoskopie, hysterický šok nebo vliv psychoblokády.

„Kdo jsi ty?"

Tvůj palubní partner. Umělý systém ovládání lodi.

„A kdo jsem já?"

Možná se to někomu bude zdát k smíchu, ale s odpovědí na tuhle otázku počítač dost váhal.

Jsi kapitán lodi Nik Rimer. Pilot skupiny Dálkového průzkumu. Progresor třetí třídy. Regresor první třídy. Nositel Řádu slávy třetího stupně. Máš právo na volný výzkum a samostatné přijímání důležitých rozhodnutí.

„Nik Rimer. Já jsem Nik Rimer?"

Ano.

Ukázalo se, že vlastně ani nemusím mluvit nahlas a loď mě stejně uslyší. Nik Rimer.

Vědomí na tuto informaci nereagovalo nijak. Prázdno. Tma.

Přišel jsi o všechny osobní vzpomínky. Potřebuješ lékařskou pomoc.

„Chci domů," zašeptal jsem. „Domů. Tam… tam je světlo."

Najednou jako by se cosi přece jen z té prázdnoty vynořilo a na okamžik mi to teskně sevřelo srdce. Domov je světlo. Teplo a klid. Bezpečí. Tam nikde nenarazíte na čenichy *ne-přátel* Alarů. Tam vám vždycky někdo pomůže.

Zahájíme přípravu ke startu?

„Ano!"

Příprava ukončena. Hodnocení situace: Nalézáme se na palubě kosmické lodi, která patří neznámé, agresivně naladěné civilizaci. Prosím o naprosté splynutí, abychom mohli zahájit aktivní kroky.

„Ano…“

Před očima se mi zatmělo. V příštím okamžiku už jsem stál v cizím hangáru, obklopený kruhem Alarů.

Ne, to jsem nebyl já! To byla moje loď. Prostě jsme splynuli v jeden celek. Díval jsem se na všechny strany najednou. Cítil jsem pulz obnovené gravitace, Znal jsem přesné složení ovzduší uvnitř lodi. Cítil jsem energetické toky ve stěnách lodi i tloušťku těch stěn…

Teď budou nutné aktivní kroky, abychom dokázali odletět do kosmického prostoru.

Máme nějaké zbraně? pomyslel jsem si.

Na palubě zbraně nejsou.

To mě zarazilo. Já si přece pamatoval vesmírnou tmu, prošpikovanou světelnými záblesky…

Možné je nestandardní použití relativistického štítu, protimeteoritických děl, seismických sond, opravářských laserů a soustavy dálkového spojení…

Dělej, dělej všechno, co považuješ za nutné! pomyslel jsem si. Alaři kolem mě už nepostávali, přinášeli nějaká zařízení a připravovali se k útoku. Udělej všechno pro to, abychom se dostali domů!

Už na tom pracuji. Ochranné pole iniciováno.

Kruh *ne-přátel* se rozletěl, rozsypal se.

Vysouvám protimeteoritický štít.

Cosi se nepostřehnutelně změnilo. Jako bych *já-loď* zvedl nad hlavu dlaně pevně přitisknuté k sobě a kopule stropu pod jejich tlakem pukla, rozsypala se na prach a v jediném oslnivém záblesku shořela.

Start.

Stoupání jsme zahájili v proudu vzduchu, unikajícího z lodi tou průrvou. Nic nám v tom nebránilo, alarská vlajková loď zřejmě neměla žádné vybavení pro boj uvnitř vlastního hangáru.

Já ostatně taky neměl žádné zbraně.

Jak směšně to zní – „nestandardní využití“… Jistě, štítem se dal kosmický prach odpařovat i při rychlostech blížících se

rychlosti světla. Nebo se jím dá prorazit plášť nepřátelského kosmického plavidla.

Když jsme vyklouzli trhlinou ven, v hangáru taky spustili jakési pole, zahlédl jsem tam takové bledé záření. To ovšem nebyl útok nebo pokus nás zadržet, Alaři prostě potřebovali zastavit únik vzduchu. Vzdalovali jsme se od nich v oblaku stříbřitých krystalků zmrzlého kyslíku a par.

Ohó!

Z korábu, na němž jsem ještě před chvílí byl zajatcem, se vyklubal obrovitý kotouč. A určitě ve vesmíru nebyl sám, všude kolem se třpytily další lodi. Byly to malé koule, letící proti nám ve čtveřicích, a také několik dalších gigantických disků. Stačilo se na kteroukoli z těchto lodí soustředit, a hned se jakoby začala zvětšovat a já mohl sledovat každý pohyb uvnitř a snad i jakési detaily její vnitřní struktury…

Následuje klamný manévr a únik. Vypouštím seismické sondy.

V lodi, tedy ve mně, se otevřely střílny a cizím lodím vstříc odstartovalo šest malých kónických sond. Lodě okamžitě uhnuly do všech stran, jako by se s něčím podobným už setkaly.

Ve vesmíru explodovalo šest ohnivých koulí. Viděl jsem, jak do prostoru vytékají proudy záření a jak se cizí lodě před explozemi chrání mohutným štítem.

Subatomové nálože střední ráže. Využívají se k sondování nitra neobydlených planet a také k překonávání nečekaných překážek.

Proletěli jsme zuřícími plameny. *Ne-přátelé* zůstali daleko za námi.

Přecházíme na nadsvětelnou rychlost…

Pak jsem v pilotní kabině znovu přišel k sobě. Obě ruce jsem měl dál ponořené do stříbřité kapaliny, ale už jsem se necítil být lodí.

Stejně je to báječné, když se člověk nemusí dívat na všechny strany najednou!

Ztrácel jsi vědomí. Už se tvůj celkový stav zlepšil?

„Ano," zašeptal jsem. „Kde jsme?"

V mimoprostoru. Letíme domů. „Je to ještě daleko?"

Loď odpověděla až po delší pauze.

Porušení tvé tělesné schránky je dosti vážné.

„Asi ano. Nic si nepamatuju. Dokonce ani své jméno."

Jsi Nik Rimer. Pilot Dálkového průzkumu.

„Je mi špatně," přiznal jsem se. „Nic takového si nepamatuj u."

Situace nese všechny známky kritického stavu. Jsem povinen samostatně tě dopravit domů. Kdybys mi vydal jiné pokyny, mám právo tě neuposlechnout.

„Ale já nic jiného nechci!" Ten poslušný a oddaný, ale zároveň poněkud přihlouplý stroj ve mně budil jakési podráždění. „Přesně tohle jsem ti snad nařídil!"

Upozornění na dočasně omezená práva bylo učiněno.

„Tak mě hezky vez!"

S mlasknutím jsem obě ruce vytáhl z vazké kapaliny a prohlédl si celou kabinu. Takže tohle je tedy místo mé *práce-pro-vlast?* Ale jak té vlasti dokážu dál přinášet užitek, když se mi paměť neobnoví?

Ale ne, to se nestane, však mi pomůžou. Určitě mi pomůžou. Vždyť už jsem toho vykonal tolik – přestože jsem zcela ztratil paměť a neměl jsem žádnou zbraň, dokázal jsem uniknout ze zajetí a teď mířím s mimořádně důležitými informacemi domů. A i když já si nepamatuju skoro nic, loď určitě dokázala všechny důležité údaje uchovat.

Pak jsou tu ještě trofeje. Přesněji řečeno dárky. Nůž, bunda, kalhoty, boty… Fenomény cizí kultury, světa, který je nám určitě tolik blízký…

Ponořil jsem do prohlubně terminálu jednu ruku. Jen jednu, jako bych sám sebe chtěl přesvědčit, že se strojem nehodlám navázat úplný kontakt.

„Jak dlouho ještě poletíme?"

Asi čtyři hodiny.

„A kolik to je?"

Ty jsi ztratil smysl pro čas?

„Ano!“

Dávám ti to na obrazovku.

Oba monitory se rozsvítily. Na tom proti prázdnému křeslu byla jen šedivá mlha. Přede mnou se objevil čtvercový ciferník, rozdělený na deset výsečí. Po ciferníku klouzala jedna ručička a pak tam byly ještě dvě další, nepohyblivé.

Den je doba, za niž se Vlast otočí kolem své osy. Den se skládá z deseti hodin. Hodina ze sta minut. Minuta ze sta vteřin. Když zelená ručička oběhne celý ciferník, uběhlo sto vteřin. Když celý kruh opíše modrá ručička, uběhlo sto minut. Když oběhne celý ciferník červená ručička, uplynulo deset hodin.

Jak je to jednoduché a přirozené. Jinak to přece ani být nemůže. No vidíte, a já zapomněl i tohle!

Vytrhl jsem ruku z prohlubně a zakryl si dlaněmi obličej. Ne, já už nebudu normální. Nikdy. Jsem nemocný, méněcenný, zrůda, která si zaslouží jen soucit přátel. Co bude platné, že se vrátím domů, když nikoho z nich ani nepoznám? Budu muset celý svůj svět objevovat znovu. Hledat si v životě nové místo.

Možná až za dlouhé roky… Rok je doba oběhu Vlasti kolem naší Matičky… No vida, aspoň na tohle jsem si vzpomněl… Tak tedy za dlouhé roky se zase naučím být normální. Přesněji řečeno zdát se normální. Protože si už navždy budu pamatovat okamžik, kdy jsem se díval na ciferník hodin a připadalo mi komické a potrhlé, že den má deset hodin a hodina sto minut…

Vsunul jsem ruku zpátky do terminálu.

„Mám vážné poruchy paměti a vnímání,“ řekl jsem. „Proto je správné, když se mým rozkazům nebudeš podřizovat, palubní partnere. Musím počkat na pomoc odborníků.“

To je statečné a moudré rozhodnutí.

„Chtěl bych si toho vybavit co nejvíc, palubní partnere. Řekni mi – proč jsem letěl do vesmíru?“

Na Dálkový průzkum.

„A jsou bytosti, které nás vzaly do zajetí, na Vlasti známy?“

Nemám dostatek informací. Ale předpokládám, že ne.

„Jak jsem se do toho zajetí dostal?“

Potkali jsme jejich malé lodě. Ty ses rozhodl, že s nimi vstoupíš do kontaktu, jedné lodi se zmocníš a dopravíš ji na Vlast, aby bylo možné s představitelem této civilizace navázat přátelské styky.

„A bylo to… správné rozhodnutí?“

Ano. K doporučované proceduře prvního kontaktu zadržení jednoho reprezentanta neznámé civilizace patří.

„Ale jak to, že jsme se dostali do zajetí?“

Objevily se další lodě. S velkou palebnou silou. Pro ústup jsme neměli dobré podmínky. Došla nám energie. Pak jsme byli pohlceni největší lodí cizí eskadry.

„A dál?“

Přerušil jsi splynutí a vystoupil ven se záměrem zahájit mírový proces. Zaútočili na tebe. Ztratil jsi vědomí. Nestandardní použití palubních prostředků by vedlo k tvé smrti.

„No a dál?“

Nedělo se nic. Protože údaje o tvé smrti chyběly, fungoval jsem dál. Pryč jsi byl sedm dnů a k tomu čtyři a půl hodiny.

„Pokoušeli se do tebe proniknout?“

Ne.

„Takže *ne-přátelé* žádné informace o Vlasti nemají? Žádná hrozba neexistuje?“

To je dosti pravděpodobné.

„Musím čekat,“ řekl jsem. „Doma mi pomůžou. Určitě.“

Odpočiň si. Pro regeneraci organizmu potřebuješ odpočinek.

Sál jsem si na tvář – rány už nekrvácely, naopak se velice rychle zatáhly. Zato jsem měl strašný hlad.

Potrava je v kontejneru mezi křesly. Otevírám.

Oválný otvor mezi křesly se rovněž otevřel jako rozkvétající poupě, stejně jako loď sama. Uvnitř jsem našel

několik válcových kontejnerů. Vyslechl jsem instrukci palubního partnera, jeden jsem uchopil a strhl z něj hermetický uzávěr.

Ve válci jsem objevil hustou hrudkovitou tekutinu. Taky jídlo a pití dohromady… Ale chuť to má o hodně lepší než ten hnus, kterým mě krmili Alaři.

Najedl jsem se a vložil prázdný kontejner do jiného otvoru, který mi palubní partner pohotově otevřel. Velice rád bych se v celém tom palubním zařízení nějak zorientoval sám, vždyť před sedmi a půl dny jsem byl opravdový pilot téhle lodi…

„Jak jsem ti říkal dřív, palubní partnere?“

Partner. Prostě partner. To je běžná zvyklost.

„Já se zase dám dohromady, partnere,“ slíbil jsem mu. „Všechno bude v pořádku.“

Ano. Ale teď odpočívej. To je lékařské doporučení.

„Vyprávěj mi o vlasti. Nic si nepamatuju.“

To se nedoporučuje. Léčením se budou zabývat odborníci. Spi.

„Jenže já nemůžu usnout,“ postěžoval jsem si. „Ani zaboha.“

Pomůžu ti. Zavři oči a dopřej si uvolněné bdění. Ruku nech v terminálu.

Snažil jsem se spát. Poctivě jsem držel ruku v teplé pružné tekutině a v duchu přebíral to, co jsem věděl. Jako kojenec, který si hraje s pestrobarevnými chrastítky, tedy s tím málem, které má k dispozici. Vesmír, lodě, Vlast, Alaři, experti, kteří mi byli tak moc podobní, palubní partner.

„Pořád nemůžu usnout, partnere,“ řekl jsem a otevřel oči.

Právě ses probudil. Přilétáme k soustavě.

„Cože?!“

Podívej se na obrazovku.

Přede mnou zářilo největší chrastítko na světě – Sluneční soustava. Teplé žluté světlo Matičky zpola zakrýval terč Vlasti.

„Domov,“ zašeptal jsem. „Už jsem doma.“

Nene, na nic jsem si nevzpomínal. Dostavil se jen pocit, že tohle už tu někdy bylo – tenhle výhled na přibližující se planetu. Radost z nadcházejících shledání, pocit klidu a bezpečí. Světlo, které nikdy nezhasne.

Polkl jsem naprázdno a naklonil se blíž k obrazovce. Všechno bude zase dobré! Pomůžou mi, já si na všechno vzpomenu a všem těm svým strachům a vlastně i svému útěku se budu smát… Ti hloupí agresivní Alarové se stanou našimi přáteli – tak je to vždycky. A všichni společně se budeme smát všem chybám, které jsme při prvním setkání na obou stranách udělali.

Výbor Dálkového průzkumu už byl o všem zpraven. K setkání s Vlastí dojde u hlavního Rekreačního centra. Už tam na tebe čekají, Niku.

„Moc a moc ti děkuju, partnere!“ zvolal jsem. „Však my si spolu ještě zalétáme!“

Odpověděl až po chvíli.

To je možné, ale málo pravděpodobné. Velice pochybuji. Je jen malá šance, že bych byl adaptován pro potřeby jiného pilota. Přeji brzké uzdravení a hodně úspěchů v práci, Niku.

Terč Vlasti se postupně proměnil v kouli. Spatřil jsem Kruh, nad nímž teď nebyla téměř žádná oblačnost, a zaradoval jsem se, že jsem pevninu tak snadno poznal. Zorný úhel se neměnil a žádné změny přitažlivosti jsem nezaznamenal, jako by se loď hnala kupředu stále stejnou rychlostí a po stejném kurzu. Spíš to ale bylo tak, že loď vnitřní gravitační pole udržovala na stále stejné úrovni.

„Vlasti,“ řekl jsem. „Vlasti, já jsem se vrátil!“

Od okamžiku, kdy jsem přišel k sobě, do přistání uplynula necelá hodina. Nejdřív se obraz planety na obrazovce potáhl kouřovým závojem, který se proměnil v plameny. Prodírali jsme se atmosférou.

Jak to asi všechno bude?

Možná že bude stačit jediný pohled do tváří, které jsem dřív znával, ta bariéra se zhroutí a přes propast vědomí se překlene spolehlivý most. Možná…

Ohnivá bouře kolem lodi utichla. Letěli jsme ještě hodně vysoko, na samé hranici hustých vrstev atmosféry, ale už jsme byli doma. Daleko dole se prostíraly bílé řetězce *selských mraků*, které zavlažují pole, o kus dál jsem viděl krajkoví *dekorativních oblak*, co jsou tu jen pro potěchu oka, a ještě dál taky těžká bouřková *mračna pro romantickou náladu.*

No prosím, tak svou Vlast poznávám! I když ne všechno najednou…

Přece jen jsme se vrátili, a to vítězně!

Připrav se, Niku., Hodně zdraví a úspěchů!

Pak jsme začali prudce klesat. To nebyl ani pád, to byl let střemhlav s obrovským zrychlením. Vytrhl jsem ruku z terminálu a zaťal prsty do loketních opěrek křesla. Trošku jsem se bál.

Jako bych už takhle jednou kdysi dávno padal, jenže tenkrát bez sebemenší naděje na záchranu – a není důležité, zda to bylo ve skutečnosti nebo jen v představách, protože hrůza z toho jde skoro stejná…

Když loď projela mraky, mírně zvolnila. A já na obrazovce spatřil město: bílé hranoly budov a ideálně rovnou, *dokonale vyrovnanou řeku.* Škoda že je ta obrazovka tak malá, to je opravdu škoda…

Trup lodi byl najednou zcela průhledný. Obklopovaly mě sotva patrné obrysy stěn, které tu ostatně byly ponechány jen z důvodů čistě psychologických. Prudce jsem vydechl a vmáčkl se do křesla, toho jediného na palubě, co si ještě uchovalo viditelnost.

Jestlipak mě loď ještě pořád slyší? Nebo že by ten terminál byla jen fikce?

Taková je tradice.

Město bylo kousek stranou, tak dvacet, třicet kilokroků. Jen stěží jsem od něj dokázal odtrhnout oči – tak bylo krásné. Podíval jsem se dolů, na obrovské zelené pole, porostlé

zelenou travou a poseté stříbřitými čočkami. Byli jsme už tak nízko, že jsem dole viděl postavičky lidí se zakloněnými hlavami.

Malá loď usedla do trávy sotva deset kroků od skupinky lidí. Tak měkce, že jsem okamžik přistání vůbec nepocítil. A proč bych ho v umělém gravitačním poli taky měl cítit?

Kopule nad mou hlavou se začala otevírat. Monitor zhasl.

Těsně před vystoupením z lodi jsem chvilku zůstal jen tak sedět. Kochal jsem se hřejivým světlem naší Matičky. Že bych snil právě o tomhle?

Nemám se s lodí nějak rozloučit?

No dobře, budeme mít za to, že všechna přání už byla vyslovena…

Vstal jsem a vykročil na rozevřený oblý kryt kabiny. Pohlédl jsem na lidi dole a nejistě se usmál.

„Niku!“ volali na mě. „Vítáme tě doma, Niku!“

Sbohem.

Kapitola třetí

Byli čtyři. Jako úplně první kráčel vysoký vyschlý stařec s úhlednou lysinou a v pomačkaném bílém obleku. Podíval se na mne zamyšleně a bez úsměvu. Ten pohled byl opravdu vážný a já uhnul očima.

Zato další tři se přívětivě a radostně zubili. Dva mladí hoši, tak moji vrstevníci, jeden druhému hodně podobní – asi bratři. Oba měli stříbřité šortky, volné košile a byli bosi. Ten starší měl kolem krku květovaný šátek. Kousek stranou od nich stála dívka, na rozdíl od mládenců ostříhaná hodně nakrátko, na ježka, v úzké dlouhé sukni, ňadra jen sotva překrytá páskou. Její úsměv byl jaksi nejistý a rozpačitý.

„Niku!“ zvolal vyčítavě ten se šátkem na krku. „Tak co je to s tebou?“

Seskočil jsem do trávy, která mi měkce zapružila pod nohama, a vykročil jsem k nim.

„Dobrý den,“ pozdravil jsem.

Tohle zřejmě nečekali. Snad kromě té dívky – v její tváři se nic nezměnilo. Starý pán zakroutil hlavou a mládenci na sebe zmateně pohlédli.

„Niku, no tak Niku,“ oslovil mě starý pán, který mezitím došel až ke mně a pohlédl mi přímo do očí: „Ty mě nepoznáváš?“

Zakroutil jsem hlavou. Kdo to asi je? Můj děda, nebo otec?

„Nikki, ale to je přece Patron,“ řekla polohlasně ta dívka. „Tvůj Patron!“

„Nic si nepamatuji.“ Pocítil jsem, jak se mi do očí hrnou slzy. „Promiňte mi to, ale já nikoho z vás nepoznávám.“

„Dostal ses do kontaktu s Cizáky?“ zeptal se přísně stařec.

„Ano.“

Uchopil mě za bradu a velice pozorně se mi zadíval do tváře. Pak si povzdechl:

„Jsme příliš bezstarostní. Příliš otevření. Vesmír nám příliš často udílí lekce, kruté lekce… Máš ve tváři stopy ran, můj chlapče.“

„Bojoval jsem.“

„Vždycky jsi byl horkokrevný a impulzivní…“ Popleskal mě po tváři. „Toho jsem si vědom… A odpusť ty, Niku. Všechno bude v pořádku. Hlavní je, že ses vrátil. Jsem tvůj Patron, Niku. Jmenuji se Per.“

A najednou začal spiklenecky šeptat:

„Jako kluk jsi mi společně s dalšími začal říkat Pero. Všichni jste si mysleli, že to nevím…“

„To si taky nepamatuji,“ odpověděl jsem polohlasně.

Stařec přikývl:

„Všechno bude v pořádku, chlapče.“

Vzal mě za ruku a odvedl mě k trpělivě čekajícím mladým lidem. Chápal jsem, že bych o nich měl uvažovat spíš jako o přátelích, ale jejich tváře ve mně žádnou vzpomínku nevyvolávaly.

„To jsou tvoji přátelé,“ řekl Patron. „Tohle je Han.“

Mladík bez šátku jen rozpačitě rozhodil rukama. Tak nějak provinile, jako by za to mohl on, že se musíme seznamovat znovu.

„Já jsem Nik,“ představil jsem se automaticky. Neznámo proč jsem napřáhl kupředu ruku, na kterou se všichni přítomní užasle zadívali.

Děje se se mnou něco divného…

Nemotorně jsem opakoval Hanovo gesto a rozpřáhl ruce.

„Já jsem Tag. Taggi,“ řekl druhý chlapec.

„Nik. To si asi pamatuješ…“

Mládenci se rozesmáli. Trochu přiškrceně, ale přece jen s úlevou, asi jako u lůžka nemocného, který v sobě najednou našel sílu zažertovat.

„Já jsem Katti," řekla dívka. Pak zaváhala a zeptala se: „A na mne si taky nevzpomínáš?"

A mně se tak strašně chtělo vybavit si aspoň ji!

Pohlédl jsem na Katti, na její jemnou tvář, kratičký kartáček černých vlasů a křehkou postavu. Pohled na ni byl mnohem příjemnější než na všechny ostatní. Dokonce ještě příjemnější než na ženu od těch cizích lidí, která zůstala na alarské lodi…

„Taky ne," přiznal jsem se. „Ale mám pocit, že jsem tě znal. Promiň."

„To nic, Nikki." Kývla, ale v očích se jí najednou rozhostil smutek. „To se všechno vrátí."

Starý pán si odkašlal.

„Rimere."

„Ano?"

„Bylo nám dovoleno tě uvítat. Výbor Dálkového průzkumu čeká podrobné hlášení, takže jsem se musel rozpomenout na staré řemeslo – a znovu jsem se ocitl ve službě. Co tvá loď – v jakém je pořádku?"

„V mnohem lepším než já sám."

„No tak výborně. Loď už předala tolik informací, že všechny naše zvláštní služby jsou na nohou. Hane! Ty se věnuj stroji. Zavez ho do boxu a proveď úplnou demontáž. Hlavně zkontroluj, jestli v něm nejsou nějaké artefakty. A taky prověř, zda nedošlo k cizímu průniku do paměti palubního partnera. Co nejpečlivěji! Pokud bude všechno v pořádku, pošli stroj na přetavení. Jakož i všechny testovací systémy, které byly s touto lodí v kontaktu."

„Dobře, Patrone. Uděláme, jak si přeješ." Han se pousmál a vykročil k lodi.

Mně to celé vyrazilo dech a honem jsem nevěděl, jak zareagovat.

Tak tohle měl palubní partner na mysli, když říkal, že naše příští setkání je málo pravděpodobné!

„Večer se uvidíme,“ utrousil Han, když procházel kolem mě. Nevím proč, ale čekal jsem, že mě poplácá po rameni nebo něco takového. Ale nestalo se.

„Jsi nějak nesvůj, viď?“ zeptal se mě Per, který ze mě ani na okamžik nespustil oči. Jak se zdálo, uměl dokonale číst v mé tváři.

„Všechno je pro mě nové, Patrone,“ řekl jsem. „A takové… nezvyklé.“

„Co ten oděv, Niku? Odkud to máš?“

„Je to dar představitelů cizí rasy, kteří jsou nám velmi podobní. Byli tři – muž, žena a starý pán. Pomohli mi utéct a poskytli mi oděv i zbraň.“

„O tom nám loď nic nesdělila.“

„Nevěděla to.“

„Tak půjdeme. Niku, mládeži…“

Vydali jsme se od lodi pryč. Ta už za Hanem uzavřela kabinu a pomalu, nízko nad polem odlétala někam pryč. Doprovodil jsem ji pohledem, pak jsem si stáhl bundu a přehodil si ji přes ruku. Bylo horko, protože nebe nad přistávací plochou bylo bez mráčku a Matička hřála ze všech sil. Starý pán kráčel před námi, ponořen do svých myšlenek, kdežto my tři jsme šli spolu.

„A opravdu jsou nám tak podobní?“ zeptal se Tag.

Bylo vidět, že ho to všechno velice zajímá – zvědavostí přímo hořel. Katti zřejmě dělal největší starost můj stav, kdežto čím si hlavu lámal Per, jsem netušil. Zato Taga ze všeho nejvíc zajímala novinka o cizích lidech.

„Ano. Jsou nám velmi podobní.“

„Podobnost na úrovni fyziologie a anatomie je skoro nevyhnutelná,“ povzdechl si Tag. „Ovšem pokud jde o genom… Ale stejně je to zajímavé. A co to jejich oblečení? Půjčil bys mi to?“

„Samozřejmě,“ podal jsem mu bundu. Tag ji několikrát obrátil v rukou a pak žertem naznačil, jako že si ji obléká. Nakonec prostrčil prsty dírami po alarských zubech.

„Hrozně nepohodlná," rozhodl se nakonec. „Je těžká, málo pevná a sestavená z málo kusů látky. Samý šev. Takovéhle věci nosili naši předkové. A jak sis ji takhle roztrhal?"

„Zaútočili na mě."

Jen mlaskl jazykem a narovnal si šátek na krku.

„Není ti v těch hadrech horko, Niku?"

„Je," přikývl jsem.

Přistoupili jsme k bílé nízké plošině. Nejdřív jsem si myslel, že stojí přímo na trávě, ale pak se ukázalo, že mezi jejím dnem a zemí je úzká štěrbina. Všichni vystoupili na plošinu a posadili se. Stařec jen přidřepl, Katti téměř ležela a Tag zkřížil nohy pod sebe. Taky jsem se posadil.

„Teď vyrazíme k Tagovi a podíváme se, co se ti to všechno přihodilo." Per se na mě přísně zadíval. „Nebojíš se?"

„A čeho?" nepochopil jsem.

„No že když bude všechno v pořádku, tak tě odešleme na přetavení!" rozchechtal se Tag. Per se pousmál a dokonce i v Kattině tváři se rozlilo cosi jako náznak úsměvu.

„Já vlastně ani nevím, co bych měl očekávat," řekl jsem. „Když jsem slyšel to o přetavení lodi, dost mě to překvapilo. Já si opravdu nepamatuji *vůbec nic*."

Stařec se usmívat přestal.

„Neboj se, Niku, všechno bude v pořádku."

Tohle zaklínadlo už mi začínalo lézt na nervy…

„Copak ty mi nevěříš?"

„Snad ano."

Per si povzdechl:

„Patron, který se doslechne, že se mu věří jen snad, by se asi měl radši věnovat úklidu pláže… Ale já se neurazím, Niku. Ten tvůj případ je zcela zvláštní, to mi věř."

Plošina se dala do pohybu – někdo zřejmě v duchu vydal takový pokyn. Rychlost byla už během pár vteřin značná, ale jakési ochranné pole zeslabovalo proud vzduchu na příjemný vánek.

„Han zkontroluje celou tvou loď," řekl Per. „Je to vynikající odborník na inteligentní systémy. V tom jsi s ním nikdy soupeřit nemohl…"

Neřekl jsem na to nic.

„No a Tag zase prohlédne tebe. Je specialista na nehumanoidní formy života."

Smysl téhle věty jsem pochopil až po chvíli.

„Ale Patrone…"

„Jsem si téměř jist, že to jsi opravdu ty, Niku. Znám tě od šesti let. Ale musíš nám rozumět. Všichni jsme se ocitli *tady*, v cizím prostoru. To, že na naši planetu i na planety Přátel dál svítí Matička, na věci nic nemění. Jsme v cizím světě. A jaký bude, zda vlídnější než ten náš, či naopak nelítostnější, se zatím neví. Lidstvo se musí přesvědčit, že nejsi Cizák. Od chvíle, kdy ses vypravil na průzkum, uplynul už skoro týden. Devět dní! Byl jsi v zajetí. A kdo se z toho zajetí vrátil, to zatím nevíme."

„Ale tohle je Nik, Patrone!" zvolala Katti. „To můžu potvrdit! Jak jako lékařka, tak jako… přítelkyně."

„Taky jsem si téměř jist," přikývl Per. „Téměř."

A mě jako by polili ledovou vodou.

Tak člověk se vrátí domů a tady zjistí, že ho podezírají z cizáctví! Z toho, že je *ne-přátelský* regresor!

Lehl jsem si na záda a zadíval se na rovné pásy oblak. V oslnivém světle Matičky jsem musel přimhouřit oči. Létající plošina se pode mnou jemně zachvívala.

„Nekácej se z toho, Rimere," řekl mi přísně Patron. „Ty přece musíš něco vydržet!"

„Jestli zjistím, že jsi Cizák, jsem ochoten sníst celou svou sbírku!" dodal k tomu Tag. Pohodlně seděl, žvýkal stéblo trávy, které zřejmě utrhl někde cestou, a vypadal naprosto klidně.

„A co vlastně sbíráš?" zeptal jsem se.

„Minerály z jiných světů. Ty asi moc k jídlu nebudou… Však jsi mi je vozil i ty sám."

Povzdechl jsem si a zkusil prohrabat prázdnou špižírnu své paměti. A s potěšením jsem zjistil, že tahle Tagova slova mi sice nejasně, ale přece jen něco říkají!

„Tohle si pamatuji! Řekl bych, že tohle ano!“

Katti úlevně vydechla:

„Tak vidíš. Všechno se vrátí… a bude to jako dřív.“

„Asi zafungovala psychoblokáda,“ usoudil Per. „Zřejmě tě podrobili výslechům a mučení. A ochrana odpojila paměť. Což je výborné. Nikdy jsem na to nedokázal věřit stoprocentně, ale teď, Niku, chlapče, vyprávěj mi všechno, co sis zapamatoval.“

„Když jsem přišel k sobě, ležel jsem na nějakém stupínku,“ řekl jsem. „Zpočátku jsem uviděl strop a pochopil jsem, co to je. Pak jsem otočil hlavu a podíval se na stěny. Nu a takhle, opravdu po kouscích jsem postupně něco začal dávat dohromady…“

Své vyprávění jsem uzavřel až během prohlídky u Taga. Seděl jsem při ní v jednom z nejvyšších pater jehlanovité budovy a nade mnou se vznášela bílá, tiše bzučící kovová polokoule. Za průzračnými stěnami bylo vidět město. Parky, úzké chodníky i auta tiše klouzající po magistrálách…

„A v tu chvíli se ukázalo, že se blížíme k Vlasti,“ řekl jsem. Promnul jsem si předloktí, kam jsem dostal několik injekcí. Ostatně, ty jsem dostal nejen do předloktí… „Přistáli jsme zcela bez problémů… A to bude asi všechno.“

Polokoule diagnostického zařízení můj hlas odrážela v tlumené ozvěně. Vypadalo to, že od zbytku tohoto sálu mě odděluje jakési pole. Možná proto, aby eliminovalo poruchy zvenčí či naopak nepouštělo ven nějaké škodlivé záření. Ale možná taky proto, aby mě zadrželo, kdyby se zjistilo, že já nejsem já.

Já ale přece moc dobře vím, že nejsem žádný regresor cizí civilizace!

Tag s Katti seděli u ovládacího pultu kousek stranou. Per pak na židličce přímo proti mně. Za celé to dlouhé vyprávění

mě jen několikrát přerušil a požádal mě, abych něco vysvětlil nebo to vyložil podrobněji. V zásadě ale jen přikyvoval.

Tahle laboratoř pro zkoumání cizích forem života vypadala podivně. Bylo tady plno všelijaké aparatury a v prosklených skříních byly k vidění jakési nepříliš sympatické substance, uložené v plochých průzračných miskách. Přes veškerou tuto *správnou* atmosféru vědeckého pracoviště však podlahu pokrýval měkký koberec s abstraktními vzory a na zdech visely obrázky v tenoučkých dřevěných rámech, především krajiny s mořem. Kousek od hlavního diagnostického zařízení, do něhož teď proudily údaje o mém těžce zkoušeném organizmu, se tyčil vysoký stůl, zastavěný sklenkami, talíři a průhlednými krabicemi s nějakým jídlem. Nevím proč, ale připadalo mi, že je to spíš nějaký obytný interiér.

Jenže můžu já si vůbec být něčím jist?

Katti vstala od pultu a zmizela v místech, kam jsem neviděl. Celý jsem ztuhl. Zřejmě odnášela vzorky mé krve a kůže, které mi vzali z předloktí a z holeně. Já sám si sebou byl jist, ale stejně…

Co když třeba dojde k chybě? Ne, tady k chybě dojít nemůže. Tag i Katti jsou odborníci. A chtějí pro mě jen to nejlepší.

Když se Katti znovu objevila, všechno jsem si z její tváře přečetl. Uvolnil jsem se a dokonce se v tuhém křesle pokusil usadit co nejpohodlněji. Katti podala Perovi kousek papíru a zamávala mi.

„Ahoj, Nikki! Neboj, za chvilku to budeš mít za sebou!“

„Ještě pět minut, Nikki!“ křikl na mě od pultu Tag.

Takže jsem našinec! Nejsem Cizák!

Patron se na papír pozorně zadíval. Pak ho opatrně složil, strčil si ho do kapsy a zadíval se na Katti:

„Děkuji ti, holčičko… Děkuji. A ty si pospěš, Tagu.“

Vstal a přistoupil až ke mně. Spíš jsem ucítil, než zaslechl, jak pole, které nás rozdělovalo, najednou zmizelo.

Takže se mě báli…

„Nikki…“ Starý pán mě vzal za ruku. „Kdybys jen tušil, jak já se bál. Bál jsem se, že ty už nejsi a já před sebou mám napodobeninu. Kopii.“

„Opusťte zónu detektoru, Pere!“ okřikl ho ostře Tag. „Zanášíte mi tam deformace!“

Aha – takže když jde o práci, může kdokoli bez váhání vyplísnit i Patrona.

Proseděl jsem v tom křesle ještě asi pět minut. Podle Tagových pokynů jsem se uvolňoval a ze všech sil se snažil něco si vybavit na základě volných asociací: „Svoboda – oběti, láska – odpovědnost, Vlast – práce.“

Ty nejpodstatnější pochyby však už byly pryč.

„Můžeš vstát, Nikki. Obleč se.“

Tagův hlas nezněl příliš optimisticky a já znovu zpozorněl. Rychle jsem si natáhl šortky – darovaný oděv a nůž už někam odnesli. Místo toho jsem dostal bílou košili s krátkými rukávy, vyrobenou z hutného, ale měkkého materiálu. Zato obuv se na Vlasti zřejmě nepěstovala.

Per byl taky celý nesvůj.

„Tvoje paměť nebyla zablokovaná, jak jsme všichni doufali, Nikki…“ Tag mluvil zdráhavě a uhýbal pohledem. „Je… smazaná. Nadobro. Psychoblokáda by nedokázala způsobit následky… tak destruktivní.“

„Jak to myslíš, nadobro?“ Zmocnila se mě nesmyslná touha se pohádat. „Vždyť přece chodím, mluvím a přemýšlím! Snad mi nechceš říct, že se ze mě stal obří kojenec?!“

„Nepřesně jsem se vyjádřil… Smazané jsou jen vzpomínky. Osobnostní paměť. To, co jsi viděl a cítil. Celý tvůj život.“

„Ale proč?!“ zvolala zoufale Katti.

„Takhle zřejmě u Cizáků probíhá proces mentoskopie. Oni ty informace prostě odebírají. Paměť ti kompletně vykuchali.“ Konečně se na mě dokázal podívat. V očích měl nesnesitelnou bolest. „Sebrali ti všechno, včetně našeho přátelství…“

Přistoupil jsem k němu, vzal ho za ruku a zašeptal:

„Ale já… jsem přece pořád já! Když jsme byli přátelé, Tagu, tak jimi budeme zas.“

„A naděje není žádná?“ otázal se za mými zády Patron.

„Ne.“ Tag ruku neobratně odtáhl. „Jisté asociativní vazby zůstaly, Patrone, takže Nikki si tu a tam na něco vzpomene… Ačkoli ne, spíš tomu porozumí znovu, vzpomene si, že to už tady jednou bylo. Řekl bych, že zůstane naprosto normální,“ a Tag se na mě křečovitě zasmál, „ale vybavit si staré vzpomínky nedokáže.“

Per stál s pohledem upřeným do podlahy. Jako člověk, který našel vzácnou ztracenou věc, ale přesvědčil se, že je nenávratně poškozená…

Fuj, to je ale ošklivá představa! Takhle přemýšlet nejde. To je falešná asociace. Všechny jsou falešné…

„My tě neopustíme, Niku,“ řekl nakonec. „Vrátil ses – a to je hlavní. A my jsme tvoji přátelé. Tvoji nejlepší přátelé.“

Dole před domem na nás čekala dvě auta. Normální, uzavřená a na kolech, ne jako plošina, na které jsme se sem dopravili z kosmodromu.

„Musím podat hlášení Výboru,“ řekl Per. „I s odborným komentářem… Ano, Katti?“

Dívka ode mne odtrhla zrak.

„Dobře, Patrone.“

„Tagu, postaráš se o Nika?“

„Samozřejmě, Patrone!“ Vypadalo to, jako by se tahle otázka Taga až trochu dotkla. „Vynasnažím se alespoň něco ti připomenout, Niku!“

Patron s Katti nasedli do jednoho z aut. Průhlednou stěnou jsem uviděl, jak Per sáhl do otvoru v palubní desce a vůz se okamžitě rozjel.

„Péro, milé Péro, už jsi odletělo,“ řekl Tag. „Vzpomínáš si na tuhle svou dětskou říkanku? A znamenalo to, že se můžeme bez obav věnovat nějakým lumpárnám.“

Zakroutil jsem hlavou.

„Nepamatuji si nic. Ani Patrona, ani Katti… A s ní jsem se taky přátelil, Tagu?“

„Chtěli jste se brát,“ přikývl Tag. „Kamarádili jsme s ní od dětství, vzpomínáš? A ty jsi vždycky…“

„Prosím tě – to ‚vzpomínáš‘ mi radši neříkej,“ požádal jsem ho. „To nemá smysl.“

„Promiň,“ zrozpačitěl Tag. „Jsem blbec.“

Budova, kde pracoval, byla vysoká, možná jedna z nejvyšších ve městě. Nějakých sto nebo sto padesát hektokroků. Zaklonil jsem hlavu a pokusil se na vrcholku té pyramidy najít okna, z nichž jsem se předtím díval na město.

„Takže ty jsi odborník na cizí formy života?“

„Ano. Každý z nás začal dělat něco jiného. Ty ses stal kosmonautem. My všichni jsme vlastně snili o tomtéž, vzpomínáš…? Promiň. Jenže do Dálkového průzkumu jsi nakonec odešel jen ty. Han se stal inženýrem. A já biologem.“

„Jasně, a z Katti je lékařka,“ pokračoval jsem. „A kdo ještě?“

„Jak to myslíš?“

„V té partě jsme byli čtyři, ne?“

„To ano, ale Káťu nepočítám. Ta byla v jiné skupině – v ženské,“ řekl pomalu Tag. „Čtvrtý z nás byl Inka.“

„A co je s ním teď?“

„Zahynul. Před dvěma lety, tam… Ani jeho popel se na Vlast nevrátil…“ Tag jen neurčitě mávl rukou a na chvilku umlkl. „A teď zajedeme ke mně, nebo vlastně k tobě.“

„Myslíš, že by to mohlo pomoct?“

„Bydlels tam čtyři roky. Mozek to zapomněl, ale tělo by si mohlo ledacos pamatovat.“

Vlezli jsme do auta – já dozadu a Tag dopředu, k řídicímu terminálu. Nejradši bych se teď prošel večerními ulicemi, ale s lékařem je lepší se nedohadovat. A Tag pro mě v tuhle chvíli byl hlavně doktor.

„Víš, ten tvůj současný stav má přísně vzato i jisté výhody,“ řekl, letmým gestem se dotkl čelní desky a vůz se rozjel. „Vypadáš velmi svěže. Tvůj pohled na svět musí být

zcela nezkalený. Díváš se kolem sebe jako dítě, které se poprvé dostalo z internátu.“

„Copak my jsme vyrůstali v internátu?“

„Jistě,“ podivil se lehce Tag. „A kde jinde?“

„Pro mě kdekoli. Například u rodičů.“

„Jako v době kamenné?“ zakroutil hlavou Tag. „Blázníš? Copak něčemu takovému jako výchova dětí se může věnovat neodborník? Jedině že rodič by zároveň byl Patron, ale to je zase neetické.“

„Kdyby ti rodiče byli dobří…“

„Dítě nepotřebuje dobré rodiče,“ odsekl prudce Tag. „Potřebuje dobrého Patrona.“

Umlkl jsem. Nevím, jaké přednosti může mít takový nezkalený pohled na svět, ale nevýhod je požehnaně. Určitě budu říkat hlouposti a moudře dokazovat, že oheň někdy nepálí a voda může téct do kopce. Oni mi budou vysvětlovat, proč to tak není a já se tomu budu divit…

„Chtěl bych knihy,“ řekl jsem a pohlédl oknem ven. „Hodně knih, Tagu. Hlavně historických. Pak pravidla slušného chování. Nějakou filozofii…“

Auto uhánělo po dálnici. Provoz nebyl nijak zvláštní, večerní procházky asi mělo rádo víc lidí. Však jich také na chodnících a na náměstích před vysokými domy bylo všude plno. Ti lidé mi zatím byli zcela cizí…

Tag přikývl:

„Knihy dostaneš. Všechno dostaneš. Hlavně teď nepanikař, Nikki. My všichni ti pomůžeme. Protože co je v životě nejdůležitější?“

„Práce, přátelé a láska,“ odpověděl jsem spontánně.

Tag se spokojeně usmál:

„No vidíš. S prací sis poradil. A poradil sis s ní dokonce i v situaci, kdy ses dostal do velkých potíží. Přátele máš. A láska se ti vrátí.“

„Myslíš?“

V tomhle případě nic rezolutního tvrdit nechtěl.

„Katti je krásná a příjemná," řekl jsem opatrně, „jenže já si nic nepamatuji. Ona přece musí automaticky očekávat, že se začnu chovat jako dřív, což se ovšem nestane a přijde rozčarování… Měl jsem třeba nějaké zlozvyky?"

„Inu… pár ano. Jsi hrozně impulzivní. Snadno se vrháš do všelijakých dobrodružství. Jenže to je věc přirozené nátury, takže temperament se ti podle mého soudu nezměnil. Nechceš něco k jídlu, Nikki?"

„Ano!" pochopil jsem najednou, jak strašný mám hlad.

„Je tu takový pěkný podniček…"

A znovu strčil dlaň do terminálu.

„Tagu – a k čemu je dobrý přímý tělesný kontakt s tou břečkou?" zeptal jsem se. „Kontakt s řídicím systémem by snad stačil i na dálku, ne?"

„To není břečka, ale koloidní aktivátor," vysvětlil mi Tag. „S jeho pomocí tě soustava přesně identifikuje a rozhodne se, zda máš právo ji použít. Kdyby cestujících bylo hodně a každý by si přál něco jiného, mohlo by to soustavu zmást. Nebo tvé vlastní úvahy, kam vlastně jet, ty by systém taky mohl vnímat rovnou jako sled konkrétních pokynů. Kdežto přímý kontakt s aktivátorem přichází ve chvíli, kdy je rozhodnutí hotovo a taky příslušně formalizováno. A svou roli tu samozřejmě hraje i tradice. Starší systémy nebyly tak citlivé a bezprostřední kontakt prostě vyžadovaly."

„Díky za přednášku," ušklíbl jsem se. „Budeš mi toho muset vysvětlit víc, tak šetři síly."

„Teď si je právě doplníme."

Auto najednou prudce zabočilo. Vozy jedoucí za námi okamžitě zvolnily a pustily nás do úzké příčné uličky mezi řadami malých domků.

„Máme práva mimořádné priority," ožil hned Tag. „To je skvělé."

Přimáčkl jsem nos na sklo a domky si prohlížel. V zeleni stromů jsem tu a tam zahlédl teplé pastelové barvy stěn a otevřená okna. Na palouku mezi dvěma domky si dvě dvojice uspořádaly malý piknik. Dívka, která právě přinášela z domu

podnos plný jakýchsi pokrmů, zachytila můj pohled, usmála se a pohostinně kývla, jako by mě chtěla vybídnout, abych se připojil.

„Jsou to dobří lidé," řekl jsem jen.

Tag zběžně mrkl oknem ven a pokrčil rameny:

„Všichni lidé jsou dobří. To je normální."

Zaťal jsem zuby. Proč já asi tuhle jistotu nemám? Že by se vytratila zároveň s pamětí? Ale proč?

Vůz plavně zvolnil.

„Jsme na místě," prohlásil spokojeně Tag.

Hospůdka byla pod otevřeným nebem. Kousek stranou stála nevelká sférická stavba, ale tam byla zřejmě jen kuchyň. Nějakých dvacet stolků bylo v přísně seřazených řadách postaveno kolem čtvercového bazénu s tryskající fontánou. Voda v bazénu svítila, což mimochodem nezpůsobovaly žádné reflektory – ta voda vydávala jemné smaragdové světlo sama od sebe.

„Támhle je volno…"

Poslušně jsem vykročil za Tagem a snažil se necivět příliš utkvěle kolem sebe. Nás si koneckonců taky nikdo nevšímal, i když lidí tu bylo hodně. Na každém stole hořela lampička, malý knot, plovoucí v kovové misce plné jakési mastné tekutiny. To bude zřejmě jen tak pro okrasu. Prostranství kolem fontány bylo vyloženo pestrobarevnými kamennými dlaždicemi a po jeho obvodu tlumeně svítily nízké lampy. Stálo tu několik aut, ale jak se zdálo, většina hostů přišla pěšky.

Usedli jsme k volnému stolku. Byla tu široká pohodlná křesla, na stole ležel drsný, ale ukázkově čistý růžový ubrus a na něm asi deset různých příborů ze žlutého kovu. Všechny ty lžíce, lžičky, vidličky a nože mě lehce zmátly, protože jsem zřejmě zapomněl, jak s nimi zacházet.

Ale vcelku se mi to tady líbilo.

„To tě to tu tak zaskočilo?" zeptal se mě šeptem Tag. „Copak si na nic nevzpomínáš?"

Zakroutil jsem hlavou.

„Chodili jsme sem často. Když jsme byli na internátě, tak jsme se tu učili. A už tehdy jsme si řekli, že sem budeme chodit."

Tag se čemusi zasmál, ale čemu, to věděl jen on. To by mě zajímalo, co se tak může učit v restauraci? Že by kultura stolování? Jenže to pak pochybuji, že zrovna takovéto místo by vyvolávalo nějaké obzvlášť příjemné asociace…

„A kdo sem tak chodí?"

„Kdo chce. Zvlášť když tu někde bydlí nebo pracuje."

Opatrně jsem si prohlížel lidi u sousedních stolků. V zásadě to byly malé společnosti po třech či čtyřech lidech – nejrůznějšího věku, ale zpravidla jednoho pohlaví. Mezi páry převažovaly ty starší.

Má to snad znamenat, že společné večery se netráví v kruhu rodiny, ale s přáteli?

Znovu na mě padl splín. Vrátit se do vlastního světa, který se najednou stal cizí, to je věru daleko tíživější zkušenost než probíjet se z cizáckého obklíčení za pomoci nočníku…

„Ahoj!"

Přistoupila k nám mladičká dívka ve velmi krátké sukni a s blýskavým pruhem látky přes ňadra.

„Ahoj!" odpověděl Tag.

„Já si vás pamatuji," usmála se dívka. „Ty jsi Tag. A ty zase Nikki. Nemám pravdu? Vy jste taky z Matiččina světla, že? Takže jako obyčejně?"

Tag na mě rozpačitě pohlédl.

„Jako obyčejně," přikývl jsem.

„A… k tomu láhev vína," dodal Tag.

Dívenka nakrčila nosík a tanečním krokem odkvapila.

„Co je to Matiččino světlo?" zeptal jsem se.

„Internát, kde jsme vyrůstali. Ta dívka je taky odtamtud. Jeden ze způsobů *přípravy-na-práci* je pro ně číšničina."

„Takže my jsme tu pracovali taky…"

„Nepracovali!" zakroutil Tag energicky hlavou. „My jsme tu procházeli *přípravou-na-práci*. A to je přece něco zcela

jiného, Nikki! Právě – to je úděl! To je to, co ti přináší uspokojení a je to to nejužitečnější, co můžeš udělat pro Vlast.“

„Všechno je pryč, Tagu,“ řekl jsem. „Jako když to spláchne voda. Nebylo by pro mě taky nejlepší jít na přetavení jako ta moje loď?“

Tag se nuceně usmál.

„Každý to přece bude vědět, každý se mnou bude cítit,“ vysvětlil jsem mu. „Každý, s kým jsem se znal, se na mě bude dívat jako na nešťastného invalidu. A i když je to pravda…“

„Tak se to nikdo nedozví!“ přerušil mě ostře. „Šílíš?! To je přece osobnostní tajemství!“

Ta slova jsem znal. Jejich smysl jsem do jisté míry chápal, ale stejně…

„Informace o tom, co se s tebou stalo, jsou přísně tajné!“ pokračoval Tag. „To je přece traumatizující situace, která je pro tebe osobně velmi nepříjemná. Víme to jen my, a i my jen proto, abychom ti pomohli. Ví to Patron, ale to snad považuješ za přirozené i ty sám. Pak výbor Dálkového průzkumu, protože je to pro náš svět životně důležitá informace. A zřejmě to bude vědět taky Světová rada. Ale to je všechno. Jinak se to nedozví živá duše, samozřejmě s výjimkou těch, komu bys to chtěl vykládat sám.“

„To je dobře,“ přikývl jsem. „Ale jak to uchovat v tajnosti? Když mě tady poznala například i ta dívka? A když si pamatuje, co si nejradši dávám k večeři, a já to přitom nevím…“

„Budu pořád s tebou,“ uklidnil mě. „Nebo Patron, Katti a Han… Dokud se neadaptuješ, budeš někoho z nás mít pořád vedle sebe. Jsi přece silný, Nikki. Zvykneš si a narodíš se potřetí!“

„A kdy bylo to podruhé?“ zeptal jsem se. „Jistě, *druhé-zrození*, to slovo znám. Ale co to znamená?“

„Nejdřív přijdeš na svět,“ řekl Tag. „Láska rodičů a starost Vlasti ti dají život. Pak si vybereš osud. Patron ti dá profesi. A to je *druhé-zrození*.“

„Nevypadám já jako naprostý idiot?“ zeptal jsem se tiše.

„Ne, Nikki. Byl jsi nemocný. A teď se uzdravuješ.“

Dívka se k nám vrátila s plným podnosem a my jsme umlkli.

„To je tvé maso, Nikki.“ Postavila na stůl keramický rendlík, zpod jehož pokličky unikala pára. Vonělo to báječně. „A tady tvá ryba, Tagu.“

„Děkujeme ti, děvče,“ řekl Tag.

„Tady je chléb a… vaše víno.“ Poslední slova dívka pronesla s lehkým odsudkem a doprostřed stolu postavila kulatou nádobu, plnou rubínové tekutiny.

„Předepsal nám to lékař,“ vysvětlil Tag.

„Aha, tak dobrou chuť.“

„Proč jí neříkáš jménem?“ zeptal jsem se a doprovodil dívku pohledem. Kdo se mi asi líbí víc – Katti nebo tahle slečinka? To nejsem schopen říct. Katti nemá moc pěkný účes. Dlouhé vlasy by jí slušely líp…

„Jak můžu znát její dětskou přezdívku?“ podivil se Tag. „Napřesrok dostane dospělé jméno, a pak se s ním seznámím.“

Všechno je tu zvláštní, všechno je podivné.

Mlčky jsem otevřel horký rendlík a začal jsem si nakládat maso – velké, chutně vypadající kousky, smíchané se zeleninou. Tag mě napjatě sledoval a zřejmě čekal něco jako výkřik: „Aha, už si vzpomínám!“ Jenže já si nevzpomínám, Tagu… Mě nepřekvapuje jídlo, protože vím, že jídlo má být chutné, ale nějak se mi nezdá, že bych zrovna tohle lečo měl mít rád.

On sám si do talíře položil dva kousky bílého rybího masa. Chytil ho obratně hned do dvou vidliček, ochutnal ho a zamlaskal:

„Výborné! Já vůbec nechápu, jak je možné standardní, ideální maso připravovat na několik způsobů! A vidíš – ono to jde! V naší ubytovně se jim to daří mnohem hůř!“

„Copak ty bydlíš v ubytovně?“

Tag se zakuckal:

„No… ano! Hned vedle tebe. Protože svou vlastní domácnost člověk dostává až ve chvíli, kdy zakládá rodinu. A my dva jsme zatím svobodní.“

„Já už svobodný asi zůstanu napořád,“ poznamenal jsem chmurně. Pak jsem zanechal pokusů jíst maso maličkou vidličkou a chopil jsem se lžíce. Tag souhlasně přikývl. „Ostatně, pokud by se staří mládenci stravovali tady, tak to není tak špatné!“

„Tady to opravdu není k zahození,“ přikývl Tag. „Ostatně s tím doktorem jsem měl pravdu. Katti ti doporučuje přirozené psychostimulátory.“

„Víno?“

„Ano.“

Naplnil dva skleněné poháry a skrz jeden z nich se zasněně podíval na plamínek kahance. Mezitím se docela setmělo a víno v poháru se rozzářilo jasným svátečním světlem.

„Moc pěkné,“ poznamenal zamyšleně Tag.

Také jsem se podíval skrz pohár.

„A jako duše bez těla, na stole svíce hořela…“ řekl jsem najednou.

„To vypadá jako báseň!“ podivil se Tag. „Musím se schválně podívat do informatoria. A co že ti to v hlavě uvízlo tak spolehlivě?“

„To právě nevím.“

„Možná jsou to tvé vlastní verše,“ povzdechl si Tag. „V dětství jsi to zkoušel, a tak ti Patron podstrčil Deset tisíc básní – teprve pak jsi přestal zbytečně plýtvat energií… No nic, Nikki. Tak na tvůj návrat!“

Zvedl jsem svou sklenici až k té jeho a lehce si s ním přiťukl. Sklo odpovědělo jasným, příjemným zazvoněním.

„Pročs to udělal?“ užasl Tag.

„Nevím. To bude nějaký rituál.“

Víno bylo příjemné a jeho chuť jsem znal. Usrkl jsem a postavil pohár na stůl.

„Proč se to děvče tak podivilo, že si objednáváme víno?“

„Alkohol je povolen jen podmíněně,“ ozval se nepříliš nadšeně Tag. „Výslovně to zakázané není, ale aby sis mohl dovolit jeho konzumaci, potřebuješ pro to opravdu vážné důvody.“

„A ty my máme.“

„Bohužel,“ přikývl Tag.

Kapitola čtvrtá

Víno zapůsobilo rychle. I když bylo docela lehké a alkohol v něm téměř nebyl cítit, tenhle stav jsem očekával a vůbec jsem se nepodivil, když se po celém těle rozlila vlna ochablého klidu – hrůza situace, v níž jsem se ocitl, kamsi ustoupila a svět mi znovu začal být skoro známý.

„Škoda, že tu není Han," povzdechl si Tag. „Asi zůstal viset v práci, bráška…"

„On je tvůj bratr?"

Tagovi už víno taky vlezlo do hlavy, a tak se mé amnézii nijak nedivil.

„Ano. V dětství byl hodně nemocný a lékaři rodičům doporučili, aby si ho u sebe nechali o půl roku déle. Díky tomu jsme se pak dostali do jedné skupiny."

„A co moji rodiče, co jsou zač? Mám nějaké bratry a sestry?"

Tag svraštil čelo a poctivě se pokoušel rozpomenout.

„Párkrát za tebou byla matka, a jednou taky otec… Ale přesně to nevím, Nikki. Můžeš se na to zeptat v informatoriu."

„A proč? Co bych z toho měl, Tagu? Když jsem si nedokázal vybavit vás, tak na rodiče si nevzpomenu taky…"

„To asi ne…" Znovu nám oběma dolil víno. „Nemělo by cenu dělat jim s tvými svízelemi zbytečné starosti. *Zdráv-buď-navzdory!*"

„*Zdráv-buď-navzdory!*" zopakoval jsem toto tradiční přání či pozdrav, jehož se tu užívalo, když se člověk dopouštěl něčeho potenciálně nesprávného či dokonce škodlivého. Pohodil jsem hlavou. Jako by mi někdo zrovna přes propast amnézie vybudoval most ze slovníků! Co je to za nesmysl. „Tak na zdraví!"

Napili jsme se znovu.

„Potřeboval bych učebnice, Tagu," připomněl jsem mu ještě jednou. „Nejdřív něco z dějepisu…"

„Doba kamenná. Říká ti to něco?"

„Mamuti, tygři, sekery, šípy…"

„Výborně!" zazubil se Tag. „Asociativní myšlení ti funguje."

„Všechny asociace jsou falešné!" vyhrkl jsem najednou.

„Nesmysl! To v tobě pro… promlouvá smysl pro pro… protiklady. Pak přišla doba kostěná."

„Zdomácnění *zvířat-přátel,* vynález saní a kola, zemědělství…"

„To je skvělé!" zamával Tag nadšeně rukama. „Slovní zásoba se ti uchovala. A slovo – to přece není jen symbol. Protože se za ním rovnou skrývá představa příslušného objektu. Ona je to…. taková záložní kopie informace. Základní znalosti o světě jsi sice jakoby ztratil, ale dokážeš je vytáhnout ze slov. Jedeme dál. Doba pevnostní…"

„Sociální rozvrstvení společnosti, feudálové, války, těžba nerostů, vynález střelného prachu a napalmu…"

„Ty tvoje asociace jsou jaksi příliš militantní," povzdechl si Tag. „Že by to byla profesionální deformace? Já bych si asi nejdřív vybavil alchymistu Riga Gatterna neboli smraďocha Riga a plísňové léky, které vynalezl. To je podle mého soudu pro společnost mnohem důležitější než napalm. Tak co, chceš ještě?"

Domníval jsem se, že má na mysli ten stručný kurz historie, ale on nám oběma nejdřív znovu dolil.

„Ale to přece škodí," poznamenal jsem.

„Když je to na doporučení lékaře," znejistěl poněkud můj společník. „No, a po době pevnostní už přišla průmyslová epocha…"

„Parní stroje, elektřina, někdejší feudální říše dostaly pevné hranice, telegraf, mořeplavba, tradice Patronů…"

„No výborně! Ty odpovídáš jako při zkoušení u tabule!" zaradoval se Tag. „Co doba námořní?"

Tady jsem se na okamžik zasekl. Jako bych pro ty analogie musel sahat někam hodně hluboko.

„První mapy hvězdného nebe?“

„Skvěle!“

„Navigace… Objev čtvercové a trojúhelníkové pevniny… Velká chyba…“

Umlkl jsem.

„Ty si nepamatuješ, co je to Velká chyba?“

„Ne.“

Tag si povzdechl:

„Potkali jsme tam život, Nikki. Inteligentní formu života. *Srstnatce…*“

Srstnatci, Ztracení přátelé, válka, Velká chyba, hanba…

„My jsme je vyhladili,“ řekl jsem. „Je to tak?“

„Ano. Nikki. A to je hanba pro celé lidstvo. Jenže tehdy nám válka připadala jako jediné východisko. Byli na nižším vývojovém stupni než my, ale zároveň velice schopní a agresivní. Pozdní kajícník Lane vypěstoval umělou morovou ránu, která je během nějakých čtyřiceti let úplně zlikvidovala.“

„*Srstnatci* byli *ne-přátelé*, ale snadno jsme je mohli proměnit v *přátele*, kdybychom chtěli,“ řekl jsem.

„Samozřejmě! Byla to naše povinnost! Jenže tehdy ještě neexistovaly postupy jako progresorství a regfesorství. Patroni naštěstí vinu lidstva pochopili a rozhodli se ji vykoupit. Přišla epocha Sjednocení, vzpomínáš si?“

„Patronství, likvidace sociální nerovnosti, atomová energie, přetváření pevnin, kosmické lety… na planety Přátel. Je to tak?“

„Ano. Vzlétli jsme na primitivních atomových kosmických lodích do vesmíru. Ve jménu tohoto cíle se spojilo obyvatelstvo všech tří kontinentů. Následovaly lety k Vnitřní i ostatním Vnějším planetám, první kolonie… jen vzpomínej!“

„Blízcí Přátelé?“ zeptal jsem se.

„Správně. A taky tu nejdřív bylo nepochopení, *ne-přátelství* i oběti na naší straně. Jenže Patroni mezitím vytvořili koncepci Přátelství. A my tak získali Blízké přátele.“

„Jací jsou?“ zeptal jsem se.

„Ohlédni se.“

Až jsem se po téhle výzvě zachvěl. Pomalu jsem se otočil.

Ale viděl jsem jen lidi u stolků a mladičké číšnice…

„Jsou nám podobní?“

„Těžko se na to zvyká,“ prohodil provinile Tag. „Chvílemi mezery ve znalostech obnovuješ okamžitě. Ale chvílemi… Jasně, zraková představivost asi utrpěla nejvíc. Podívej se do bazénu.“

Zadíval jsem se do mihotavé smaragdové vody. A povšiml si sotva patrného vlnění u dna. Pohybovalo se tam cosi dlouhého a tenkého…

„Zvukový jazyk neznají,“ upozornil mě polohlasně Tag. „Na druhé straně ovšem slyší. Citlivost na jakékoli vibrace je v jejich případě přímo mimořádná. Jak si říkají sami, by nemělo smysl překládat, protože by to znělo jako ‚lidé‘. Takže my jim říkáme Hbití.“

„Malí a Hbití,“ navázal jsem okamžitě. „Je to tak?

„Ano. Ale Malí na Vlasti skoro nejsou, naše podmínky jsou pro ně příliš těžké… Musíš se na ně podívat na Vnitřní planetě. Nebo navštívit jejich velvyslanectví.“

„Radši se podívám na obrázky,“ řekl jsem. Z těch těl, která se líně vlnila při dnu bazénu, mi bylo jaksi nevolno. Hbití…

Obrátil jsem do sebe další pohár vína a na Blízkého přítele už jsem se pro jistotu nedíval.

„Mám ještě objednat víno?“ zeptal se Tag.

„Objednej.“

Z restaurace jsme odjeli v jednu hodinu po půlnoci. Vypili jsme ještě jednu karafu vína, ale to se na nás mladičká číšnice dívala už hodně vyčítavě. Kromě nás tu, zdá se, nikdo jiný alkohol nepil. Lidem ale bylo i přesto veselo. V šeru, ve světle pestrobarevných světel kolem bazénu a nízkých lamp začali někteří tančit. Odkudsi zněla hudba – ty melodie jsem nepoznával, ale většinou to byly takové lehké a rytmické motivy. Tag mi navrhoval, abych si taky zatančil, ale to jsem

odmítl. Ve svou schopnost vybavit si i tyto rafinované pohyby jsem příliš nevěřil.

Tančit se budu muset naučit znovu. Ledacos se budu muset naučit znovu.

Odcházeli jsme skoro jako poslední. Pro číšnice přijela otevřená plošina, ony ze stolů posbíraly špinavé nádobí, zhasly všechna světla a nastoupily. Všechny byly mlčenlivé, za celý ten večer zjevně dost utahané.

„Mají to daleko?“ zeptal jsem se.

„Tak sto, sto deset minut,“ zívl Tag.

„A to se pro ně nenajde nějaká rychlejší doprava?“

„Ale to je přece součástí *přípravy-k-práci*,“ poznamenal můj společník. „Existuje velká spousta profesí, které velký prostor k seberealizaci neposkytují. A lidská osobnost musí být připravena i na takovéhle věci. Tobě jich je snad líto? Však se vyspí, a bude to… Zajet jednou za týden do města pro ně snad není takový problém. Niku, no tak, Nikki…“

„Vidíš, jaký je ze mě idiot.“

„To tě přejde.“

My jsme byli doma rychle. Asi za pět minut auto zastavilo před několikapatrovou podkovovitou budovou. Leckde se ještě svítilo a nad každým vchodem zářila malá jasná lampa. I přesto všude panovalo naprosté ticho.

Než jsme vystoupili, Tag se ještě jednou dotkl terminálu a vysvětlil mi:

„Ruším objednávku, protože my už teď žádnou dopravu potřebovat nebudem.“

Beze slova, abych zase neplácl nějakou hloupost, jsem poslušně vystoupil za ním. Zamířili jsme ke druhému vchodu zleva. Dveře tu nebyly, ale z neviditelné úzké štěrbiny prudce vanul teplý vzduch, který vnitřní prostory domu od ulice spolehlivě odděloval. Když jsme tímto vzduchovým závěsem prošli, rozsvítilo se světlo.

Ocitli jsme se v malé okrouhlé hale. Bylo tu jen několik křesílek kolem malého stolu a pár oválných obrazovek ve stěnách. Jeden z televizorů fungoval a po obrazovce běžely

řádky nějakého textu. Zřejmě informační terminál s posledními zprávami.

„Jdeme nahoru," řekl Tag a začal stoupat po úzkém schodišti.

Pomalu jsem se vydal za ním. Dva kroky od nás byl výtah, ale Tag se z nějakého důvodu rozhodl, že teď výtahem nepojedeme. Že by se to nedělalo, když to není nezbytně zapotřebí?

V každém patře jsem uviděl krátkou chodbičku, z níž vedlo vždy asi tak deset dveří – zřejmě do obytných prostor. A jedny do výtahu… Asi nebydlíme nijak vysoko.

Ve čtvrtém patře jsem už ale názor změnil. Mezitím Tag kývl na jedny dveře a řekl:

„Tady bydlím. Ty máš pokoj o patro výš… Počkej – zkus sem přiložit ruku."

Dotkl jsem se dveří a ty se okamžitě pootevřely. V místnosti se zároveň rozsvítilo.

„Vidíš, zámek tě poznal," řekl spokojeně Tag. „Tak pojď, ukážu ti tvůj pokoj."

Tag bydlel hned vedle schodů, kdežto já až na konci chodbičky. Tag mé dveře otevřel stejně snadno jako já ty jeho a vysvětlil:

„Bez ptaní se sem dostanou Patron, Han, já… A že by i Katti?" pousmál se lišácky. „Pokud to tak máš nastavené, tak jistě ano – a možná ještě někdo. Pojď dál!"

A já vstoupil do svého domova. Do domova, který jsem vůbec neznal…

Pokoj byl čtvercový, o straně asi tak deset kroků. Kromě dveří, jimiž jsme vešli dovnitř, tu byly ještě jedny.

„To je do hygienického bloku," vysvětlil mi Tag, jakmile si povšiml mého pohledu. „Mám ti vysvětlit, co se tam jak používá?"

„Řekl bych, že si vzpomenu sám," odmítl jsem a Tag se zasmál.

U zdi pod oknem stála postel, na můj vkus příliš úzká a nízká. Ačkoli – copak já můžu vědět, jak mají vypadat zdejší

postele? Piedestal, na kterém jsem spal u Alarů, byl spíš mučicí nástroj nebo detektor, který zkoumal mé tělo, ale rozhodně to nebyl kus nábytku.

Zajímavé ale je, že zřejmě rád spím pod oknem.

Po protější zdi se od podlahy až po strop táhly dlouhé regály. Byly poloprázdné – tu a tam jsem zahlédl hromádku tenoučkých knih, támhle je nějaký kámen velice složitého tvaru, pečlivě složené sloupky oděvů, a tady je zase vázička ze žlutého kovu, zdobená černou rytinou… Všechno je na očích, vše je uklizené, ale jak je to všechno nápadně poloprázdné a úzkostlivě srovnané, až z toho na člověka padá tíseň. Měl jsem pocit, že já určitě nedokážu zacházet se svými věcmi takhle pedantsky. V pokoji stál stolek se dvěma křesly. Taky tady byla ve zdi obrazovka s terminálem, ale televize byla vypnutá.

„Ukážu ti, jak se používají knihy," řekl mi Tag. Prohrábl hromádku a jednu z nich vytáhl. „Tohle by šlo! Úvod do regresorství! Tady najdeš jak stručné dějiny, tak důležité a užitečné informace."

Přistoupil až ke mně a knihu otevřel.

Tentokrát však mé asociační schopnosti nezafungovaly…

Kniha byla plastová a skládala se jen z tuhých desek. Vnitřní povrch byl světle šedý a naprosto čistý. Jen horní rohy mi připadaly mírně ohmatané…

Tag se jednoho rohu lehce dotkl ukazovákem a na rubu desek se objevila písmena:

REGRESORSTVÍ – STRUČNÝ NÁSTIN.

Na druhé stránce se objevila barevná fotografie skvělé kvality. Dva nazí lidé, muž a žena, u jejichž nohou se do prstenců stočil asi tak pět kroků dlouhý tmavošedý lesknoucí se tvor. Mělo to i cosi jako hlavu, ale nedokázal jsem určit, na kterém konci těla vlastně je. Hned vedle dvojice stála další bytost, která se ženy chabou tlapkou držela za ruku – bylo to dvakrát menší než člověk, téměř celé to bylo pokryté drobnými šupinami a tvář to mělo zkarikovaně lidskou.

Hbití a Malí přátelé.

Dvě první rasy, které jsme nevyhladili, ale učinili z nich sobě rovné, Přátele.

„A teď listování," pokračoval Tag. „Když ukazovákem napíšeš číslo, následuje rychlý přechod na hledanou stránku. No a když napíšeš přímo slovo, najde ti to potřebný kontext…"

„Děkuji," řekl jsem. „Mám takový pocit, jako bych knihu viděl prvně v životě."

„A tohle mi říká Chytráček Nikki," povzdechl si Tag. – „Však si vzpomeneš. Tak co, já snad abych šel…"

Rozhlédl jsem se po pokoji.

„Asi ano, můžeš jít."

„Jestli chceš, tak si v tom před spaním ještě zalistuj," řekl Tag. „Ale radši se pořádně vyspi. Co ještě bys mohl potřebovat… Máš něco v lednici?"

Naprosto samozřejmě přešel přes celou místnost, otevřel malý kontejner, stojící v policové stěně, a nahlédl dovnitř.

„Hlady neumřeš. Tak dobrá. Kdybys něco potřeboval, zastav se. Nebo zavolej."

Tag kývl směrem k terminálu a já se chápavě pousmál. Tyhle řídicí a ovládací elektronické soustavy jsou samy dostatečně chytré.

„Přeji ti hodnotný odpočinek, Nikki."

„Já tobě taky, Tagu."

Můj přítel – starý i nový zároveň – odešel a já jsem zůstal sám.

Tak tady jsem žil. Četl jsem si v učebnicích regresorství, scházel se s přáteli, odlétal na Dálkový průzkum… A tady jsem se asi taky zamiloval do Katti… Ačkoli ne, to je nesmysl! Do té jsem se zamilovat nemohl! Necítím v sobě nic, ani stopu po nějaké lásce, ani krůpěj stesku!

A tady budu znovu žít. Budu se znovu učit, jak se ovládá kosmická loď, budu znovu zvládat metodiku přeměny *ne-přátel* v *přátele*. Budu se tu scházet s Tagem a Hanem, zamiluju se do Katti, pak se vezmeme, pořídíme si děti, dáme

je do internátu… A já se dál budu stýkat s přáteli a odlétat do vesmíru…

Upadl jsem na postel, zaťal prsty do přehozu, zmuchlal jsem ho a zabořil do něj tvář. Slzy mi tekly samy a já je nemohl zadržet.

Proč se to všechno takhle seběhlo? Ten svět kolem mě je správný, dobrý a vlídný, ale já ho v žádném případě nemůžu považovat za svůj!

Něco je tu špatně, jenže já nevím co!

Asi za pět minut jsem přece jen znovu vstal. Přistoupil jsem k terminálu a chvíli experimentoval s osvětlením. Svrchní světlo, které vycházelo ze čtyř malých plochých lamp u stropu, se mi podařilo zhasnout a naopak jsem dokázal rozsvítit malou lampičku nad postelí – byla to matová kulička na ohebném držáku. Ovládací soustava v pokoji byla podstatně tupější než ta v kosmické lodi, ale přece jen dostatečně důvtipná, aby pochopila přání takového idiota, jako jsem já.

Teď určitě neusnu. I když jsme vypili dost vína a bylo hodně pozdě.

Uložil jsem se do postele a vzal knihu do rukou. Otevřel jsem ji… Já nevím, ale řekl bych, že knihy mají vypadat docela jinak! „Nastartoval“ jsem první stránky. Úvod do… A co dál?

Po titulní fotografii následovala stránka, na níž byly napsány jen dvě řádky:

Kráčení k budoucnu není možné bez pohledu do minulosti.
Gatr Hamecci

To jméno mi připadalo známé. Slovo „regresor“ se ho chytalo jako synonymum. Gatr Hamecci byl Patron a zakladatel teorie regresorství…

Zalistoval jsem v knize o kousek dál a začal si číst.

Na začátku byly stručné dějiny lidstva, přesně jak mi to sliboval Tag. Zběžně jsem si prohlédl dobu kamennou, kostěnou i pevnostní. Podrobněji jsem se podíval jen na dějiny

vynálezu napalmu – bylo to velice poutavé a nečekané. Skutečný triumf lidské mysli. Zato o Patronovi a alchymistovi Rigovi Gatternovi neboli smraďochu Rigovi dějiny nezachovaly téměř nic. Uváděly se tu jen dvě možné verze jeho životního a profesionálního osudu – jedna z nich pravila, že se lékařství začal věnovat proto, aby své svěřence zachránil před morovou ranou, kdežto podle druhé chtěl vyléčit svého starého Patrona. Po kontinentu se tehdy jedna za druhou valily vlny strašlivých epidemií – byla to zkrátka chmurná, děsivá doba. Patroni se snažili důsledky této pohromy zmírnit co nejvíc, vštěpovali společnosti elementární hygienické normy, ale bez zázračné plísně smradocha Riga se další rozvoj světa mohl zastavit a opevněná města se mohla na dlouhou dobu stát jen osamělými hnízdy, bojícími se všeho cizího…

Přísně vzato ale nejdůležitější v celém textu nebyly dějiny jako takové. Jen se to v něm hemžilo odkazy na jakési „všeobecně uznávané“ postuláty regresorství a odbočkami či vsuvkami na téma „co by bylo, kdyby…“

Což je samozřejmě zajímavá hra. Představovat si, jakými cestami by se asi vývoj společnosti ubíral, kdyby ve světě něco bylo jinak: třeba kdyby se ten či onen vynález dostavil o deset, dvacet let později…

Proč se například skutečná mořeplavba neprosadila dřív? Vždyť čluny a vory si lidé stavěli už v pravěku, v době kamenné, a uměli dokonce využívat energii větru, kterou zachytávali do plachet ze zvířecích kůží…

„Hlavním faktorem, který nás tak dlouho držel na Kruhovém kontinentu, bylo nebe. Gyroskopické orientační systémy či supercitlivá čidla, měřící údaje o magnetickém poli Vlasti – to všechno jsou vymoženosti skutečně rozvinutých technologií. První kroky v mořeplavbě jsme neučinili ve chvíli, kdy jsme vytvořili mohutné paroelektrické lodě. Ty přece podél pobřeží posetého majáky křižovaly už dobrých sto let. Nejdůležitější pro rozvoj zámořské plavby byla schopnost orientace podle oblohy, vznik hvězdných map, které umožnily

udržování přesného kurzu. Jak dlouhá ale byla naše cesta k těmto mapám! Pohlédněte na noční nebe…“

Odtrhl jsem se od knihy a radu uposlechl. Inu – nebe jako nebe. Pluje po něm pár mraků. A jsou na něm hvězdy.

„Pohlédněte na noční nebe, na oslnivou zář milionů kosmických těles. A zkuste si představit, že naše Matička se nenalézá uprostřed Galaxie, ale v některém jejím okrajovém, poměrně řídkém rukávu. V duchu ty hvězdy odstraňte a ponechte tam vždy jednu ze sta. Polekala vás tma? Ano, to je první negativní důsledek, který si uvědomíme okamžitě. Noční zemědělské práce v době sklizně by byly možné jen při umělém osvětlení. Také vývoj filozofie by se ubíral docela jinými cestami a představa o mnohosti obydlených světů by patrně vznikla mnohem později… Všechno má ale i své pozitivní důsledky. V takových podmínkách by se příprava hvězdných map i orientace podle hvězd zjednodušila. Zámořské cesty by začaly dřív. K dalším pevninám bychom se dostali ve chvíli, kdy by naše vědeckotechnická převaha nad Ztracenými přáteli ještě nebyla tak drtivá. Ale nelitujme toho, co se přihodilo. Tehdy ještě instituce regresorství neexistovala a my bychom tak byli odsouzeni k vleklému konfliktu…“

Ano. Dřív nad Vlastí asi bylo jiné nebe!

Na další stránce jsem nalezl dvě fotografie. Když jsem pohlédl na první z nich, bezděky jsem sebou trhl. Srstnatci, naši Ztracení přátelé, tu navzdory všemu rozhodně nevypadali jako nešťastné oběti. Byli o něco menší než lidé, zato velmi urostlí, ramenatí, s dlouhýma a patrně hodně šikovnýma rukama a vyceněnými obrovskými zuby. Dva srstnatci strnuli před mužem a ženou ve výhružné, útočné póze. Jeden ze srstnatců v rukou třímal kovový předmět, z něhož stoupal obláček lehkého dýmu. Muž si dlaní držel krvavou ránu na rameni…

Druhá fotografie měla patrně demonstrovat hypotetické šťastné vyústění konfliktu, kdy by se z lidí a srstnatců přece jen stali přátelé. Všichni čtyři se šťastně usmívali a drželi se kolem ramen.

Jenže něčemu takovému se člověku moc věřit nechtělo…

Přeskočil jsem příběh pozdního kajícníka Laneho a vyvolání umělé morové rány, která výběrově kosila jen srstnatce. Sympatie jsem nechoval ani k těm chlupatým a ramenatým obludám, ani k Lanemu, který byl zpočátku miláčkem celého lidstva, ale na konci života se změnil v opovrhovaného vyděděnce, který v horách Čtvercového kontinentu marně pátral po nějakém srstnatci, který vyvražďování náhodou unikl…

Epocha sjednocení. Síly lidstva se mnohonásobně rozrostly, Patronství zcela proměnilo vztahy ve společnosti a pocit hanby z Velké chyby Hamecciho přiměl, aby vypracoval teorii progresorství a regresorství. Začalo přetváření celých pevnin, vysušování močálů a obracení toků řek do suchých oblastí…

Znovu jsem pár stránek přeskočil.

Hrdinské lety do vesmíru, první úspěchy a první tragédie… Vytvoření umělé družice Vlasti, malé orbitální plošiny, na níž se pak začaly stavět meziplanetární koráby. Expedice k Vnitřní a Vnější planetě, kde mohl podle názoru odborníků také být život. A tady už je základní schéma teorie regresorství…

„Jakýkoli rozum, který si sám sebe uvědomil a rozšířil se v jistém prostoru, nevyhnutelně dospěje k pochopení hodnot skutečného přátelství či – máme-li užít zastaralého poetizovaného pojmu – bratrství. Jenže cesta k pochopení těchto skutečných hodnot může být velice dlouhá. Mohou ji nakonec lemovat milníky strašlivých zločinů. Lidstvo to pochopilo velice rychle, protože nás Přátelství naučila tragédie Velké chyby. Jenže spolužití dvou inteligentních ras na jedné planetě je spíš výjimka. Stejně jako jsou ve fyziologii inteligentních ras vzácností dvojčata, tak vedle sebe jen málokdy vyrostou hned dvě civilizace na jedné planetě. Už v závěrečných etapách před zrodem rozumu se vyvine jedna dominantní evoluční větev, zaujme ekologický prostor, vyhrazený přírodou pro inteligentní bytosti, a rozvoj dalších živočišných druhů se zbrzdí. Kde tedy hledat východisko?

Máme našim *příštím-přátelům* ve vesmíru umožnit, aby také kráčeli cestou pokusů a omylů? Nebo jim naopak máme pomoci pozvednout se k vrcholům civilizace, k míru a Přátelství?

Platí samozřejmě druhá varianta!

Hlavní překážka spočívá v tom, že jakýkoli rozum reaguje na zásah zvenčí vždy velmi negativně. Pud sebezáchovy je celé civilizaci stejně vlastní jako každému jejímu příslušníkovi. Když se tedy setkáme s rasou, která si sebe samu uvědomila teprve nedávno a která není dostatečně technicky vyvinutá, můžeme na ni mít pozitivní vliv a učit ji ideálům Přátelství. Taková je práce progresorů. Je to práce obtížná, dlouhodobá, ale dostatečně prověřená a přinášející předem odhadnutelné výsledky. Každý progresor se sice nemůže stát Patronem, zato každý Patron se může stát progresorem…

Jenže co když je taková rasa rozvinutá technologicky, ale ne duchovně?

Co když naše pomoc bude považována za agresi a vměšování?

Proto je tu koncepce regresorství, která plní první a nejobtížnější etapu na cestě k Přátelství. Regrese civilizací redukuje jejich technický a především vojenský potenciál na minimum, ale pokud možno uchovává kulturní a mravní výdobytky *příštích-přátel*. Společnost, stojící na vývojovém stupni naší doby kamenné nebo kostěné, přijímá naši pomoc a ideály Přátelství s radostí a povděkem.

Základní a všeobecně známé postuláty regresorství jsou tyto:

Princip dobrých úmyslů.

Princip menšího zla.

Princip zvratnosti Pravdy, z něhož vyplývá axióma absence Lži.

Princip mravní ohebnosti.

Dále se budeme zabývat šesti doplňkovými postuláty regresorství, zahrnujícími věci na první pohled tak

nesamozřejmé jako Odpovědnost kultury či Svoboda druhořadosti. Začněme ale postuláty základními…“

Knihu jsem odložil.

Byl jsem z toho všeho najednou celý nesvůj.

A nešlo o to, že by nesouhlas vyvolávaly zásady zcela srozumitelné a nesporné. Nejpodivnější na tom všem bylo, že ten nesouhlas byl jaksi osobní, bylo v tom něco, co mě zároveň uráželo!

Tady to budu mít těžké. Velmi těžké.

Vstal jsem a odešel do hygienického bloku. Byl nečekaně velký – našel jsem tu bělostně zářící prostornou trojúhelníkovou vanu, umyvadlo naplněné dezinfekčním gelem a samozřejmě záchodovou mísu. Na stěně potažené tmavou polozrcadlovou fólií jsem objevil barevný obrázek – malý chlapec si na něm pečlivě myl ruce a k tomuto výjevu byl připojen nápis: „Ano, ráno a večer je třeba mýt si ruce!“

Hygiena je důležitá věc. To chápu.

Vzpomněl jsem si na své přihlouplé gesto, kdy jsem Taga chytil za ruku.

To se tady asi nedělá!

Ale jak jsem tedy na něco takového přišel?

Musím se vyspat. Musím si odpočinout – a zítra mi svět bude připadat obvyklejší a pochopitelnější. A takhle to půjde den za dnem, já si na morální normy Vlasti zvyknu, budu je považovat za své, zařadím se do téhle společnosti a znovu se budu věnovat regresorství – Vlast vyhledá Alary a jejich agresivitu zcela potlačí. Jednou se z nich stanou naši Přátelé.

Jenom by mě zajímalo, zda péči regresorů vyžadují i tvorové, kteří jsou nám tak podobní. A budou mít tolik rozumu, aby naši pomoc přijali dobrovolně?

Umyl jsem si ruce, po krátkém zaváhání jsem se rozhodl začít se správným životem ještě této noci a chvilku jsem se hrabal v ovládání rozvodu vody. Během několika minut jsem si s tím poradil, i když jsem za tu dobu absolvoval dvě nedobrovolné sprchy – jednu ledovou a jednu vařící. Svlékl jsem se, vlezl si do vany a řádně se celý vykoupal.

Skládat mokré šaty mi připadalo hloupé. A tak jsem je jen tak poházel po policích, aby mi do rána uschly, vlezl jsem si pod přikrývku a usnul. Byl jsem tak strašlivě utahaný, že mi nevadily ani nepatrné rozměry polštáře.

Zdál se mi sen, dokonale typický *sen-vyžadující-konzultaci-s-Patronem.* Ošklivý sen.

Zdálo se mi, že do mě vlezla jakási amébovitá, téměř kapalná zrůda, která se rozlila po celém mém těle, zasáhla svými chapadly srdce i játra a svým jedem mi zamlžila mozek… Zmítal jsem se na nerovné kovové desce, kolem mě stály jakési nestvůrné bytosti a mezi nimi člověk, starý muž – můj Patron, i když Perovi se vůbec nepodobal…

A já to snášel, snášel jsem všechno, co tu se mnou prováděli, protože to tak muselo být a já chápal, že všechna má bolest, celý můj život je jen zrnkem prachu ve větru, detail, nevyžadující žádnou pozornost…

„Niku! Nikki…“

Zrůda se pomalu sunula mým tělem a zřejmě hodlala prozkoumat každičkou buňku mého organizmu, každý jeho nerv a každý sval, což sice nebylo vždy bolestivé, ale ve všech případech nepříjemné…

„Nikki!“

Zasténal jsem a vzbudil se.

Vedle mě na posteli seděla Katti a polekaně zkoumala mou tvář.

„Ty jsi plakal,“ řekla mi. „Plakal jsi ze spaní. Nikki…“

Namáhavě jsem polkl; v krku jsem měl sucho a srdce mi splašeně bušilo.

„Nikki…“

„Co, co tu děláš?“

No jistě, nic horšího už mě napadnout nemohlo!

Katti se zachvěla, jako bych ji udeřil. Začala vstávat.

„Počkej,“ chytil jsem ji instinktivně za ruku. „A promiň. Díky, bylo mi hrozně zle. Pomohlas mi. Jen mi bylo divné, jak ses ke mně dostala.“

„Tvůj zámek mě přece zná," pohlédla s lehkým údivem na mou ruku. „Nikki, my jsme byli… přátelé… Radostné ráno, Niku."

Byla velmi sympatická… Jen ty vlasy ostříhané na ježka se mi nelíbily, a to ani trochu! Zato měla dobrotivé oči, krásnou tvář a byla vlastně polonahá. Tentokrát na sobě měla prakticky jen krátkou sukni, protože stuha, kterou ženy nosí místo košile, byla úzká a poloprůhledná.

Jasně, samozřejmě jsem ji miloval.

A byl jsem ochoten milovat se s ní tady a hned teď.

V hlavě jako by se mi cosi zaseklo – marné pokusy vyznat se ve svých okamžitých tužbách mě zahnaly do slepé uličky.

Co to má být, že mi pro to najednou chybí slova?

Má „záložní paměť" mi poprvé odmítla vysvětlit, co že to vlastně chci.

„Katti," zašeptal jsem bezmocně. „Já… já tě mám rád."

Její napětí okamžitě povolilo. Usmála se:

„Já tě taky mám ráda, Nikki. Všechno je v pořádku. Už se zotavuješ."

Ihned jsem si vzpomněl na tu cizí ženu a její krotkou něhu…

„Teplotu máš normální," řekla Katti.

Kdyby radši mlčela!

„Vstávej, ty povaleči!" zvolala vesele. „Poležet si v posteli můžeš, ale neměl bys to přehánět."

Vstala a strhla ze mě přikrývku.

Večer už jsem prostě neměl sil shánět se po čistém prádle!

„Umyj se a vem si něco na sebe," řekla naprosto klidně Katti. „Včera sis nedal šaty do bloku očisty, tak jsem ti je tam hodila sama. Vstávej!"

Posadil jsem se na posteli, což bylo nečekaně pohodlné, jako by jí někdo uřízl nohy a já se ocitl níž, než jsem očekával. Zamyšleně jsem na ni pohlédl.

Má nahota ji na rozdíl od té neznámé nijak nezarážela. Že by to tu bylo normální?

Tak co je tedy v nepořádku?

Proč se pořád nemůžu odhodlat k tomu, abych vstal?

„Dej si studenou sprchu," poradila mi. „Máš hormonální nával. Ale to nic není, to se po stresech stává."

Něco se ve mně zlomilo. Zvedl jsem se – teď už zcela beze studu – a šel do koupelny. Pak jsem si v souladu s lékařským doporučením pustil studenou sprchu a stoupl si pod ni. Z droboučkých otvorů ve stropě se na mě snášel příjemný deštík; já se pod ním nakrucoval, vztahoval jsem ruce vzhůru a chytal kapky celým tělem. Pak jsem se čelem opřel o kluzkou stěnu a znehybněl.

„Přinesla jsem ti oděv," řekla přátelsky vstupující Katti. Dveře do koupelny se nedaly zamknout – nebo jsem možná prostě nenašel zámek. „Cítíš se normálně? Tag řekl, že jste požili dvě láhve vína a že má lehkou otravu…"

„Absolutně normálně," řekl jsem, ale neotočil se k ní.

„Zřejmě máš vyšší stupeň bioblokády," zauvažovala Katti. „Tvůj organizmus velmi snadno odboural všechny toxiny."

„To možná, Katti, ale jinak u sebe pozoruji nějaké psychické poruchy," řekl jsem. „Mně totiž… tedy já…"

Trpělivě čekala, až najdu ta správná slova.

„Když vedle tebe stojím nahý, cítím se nesvůj!" dal jsem to konečně dohromady.

„A to se týká jen mě?" zeptala se naprosto věcně.

„No… asi ano. Včera při té prohlídce jsem cítil totéž, když ses na mě dívala."

„Nedělej si starosti. To je známý jev. Psychická regrese. Ta se občas dostavuje u dospívajících dětí a někdy – při silném stresu – i u dospělých jedinců. Je na to takový odborný termín – ‚stydlivost'. A tato stydlivost se obvykle projevuje ve vztahu k opačnému pohlaví."

„A co s tím budem dělat?" zeptal jsem se trochu pitomě.

„To tě přejde. Musíš jen změnit vzniklý falešný modus chování. Nemám jít taky do sprchy? Chvilku času ještě máme."

„Rozhodni to ty," řekl jsem.

„Tak se obleč a půjdeme k Tagovi."

Možná to opravdu je regrese, ale ulevilo se mi až ve chvíli, kdy Katti z koupelny odešla.

Tag se opravdu necítil dobře.

„Nápoje obsahující alkohol by se měly zakázat," brumlal a přitom bezcílně bloumal po místnosti. Pořádek měl doma stejný jako já, jen těch věcí bylo o dost víc. Týkalo se to především fotografií všelijakých oblud, které visely po zdech, a také nechutných substancí v širokých plochých miskách. „Je to jed. Jménem celého ústavu předložím návrh Světové radě…"

„Radši den dva počkej, aby sis to nerozmyslel," zasmála se Katti. Seděla v křesle a zdála se být veselá a bezstarostná. Že by se bývala opravdu ujistila, že se mnou bude všechno v pořádku? Nebo se jen snaží mě rozveselit?

„Počkám. Ale nerozmyslím si to!" prohlásil energicky Tag. „Kdy má Nikki podat tu zprávu?"

„Patron domluvil setkání s Radou na šest hodin večer. Máme ještě plno času. Chtěla jsem Nikkiho vzít do sauny."

„A co že tak najednou?" podivil se Tag.

„Potřebuje ze sebe dostat toxiny." Katti na mě mrkla a já byl celý rád, že je tak ohleduplná. „Nechceš jít taky?"

„Jasně," rozhodl se Tag. „Musíme si zavolat auto…"

„To už mám. Patron mi jedno na pět dní přidělil – na celou dobu Nikovy primární rehabilitace."

„Aha, ty jsi teď vlastně v tomhle procesu ta nejdůležitější osoba… Co Han, objevil něco?"

„Absolutně nic. Hlášení lodi bylo úplné a naprosto správné. Seděl na tom skoro až do rána, domů odcházel v půl třetí. Asi bychom ho měli nechat vyspat."

„Jasně," přikývl Tag. Prohrábl štůsek šatstva a nakonec si přes košili přehodil bundu spletenou z barevných šňůr. „Vypadá to dobře?"

„Báječně!" pochválila ho Katti.

Auto bylo stejné jako včera nebo od toho včerejšího k nerozeznání. Trasu mu zadala Katti, pak otočila přední sedadlo k nám a začali jsme klábosit. Přísně vzato o ničem. O rase *příštích-přátel*, kterou jsem objevil ve vesmíru, a také o tom, jak bude skvělé, až se jimi budeme moci zabývat naplno a začneme jim pomáhat stát se Přáteli. Tohle ale Taga nijak zvlášť nevzrušovalo. Zato rasa, která se nám zevnějškem tolik podobá – to je jiná!

„Protože nic takového se ještě nikdy nestalo!“ prohlásil s velkým zápalem a temperamentně gestikuloval. „Protože co se například dělo, když jsme přátele dělali z Malých? Vytvořili jsme speciální kostýmy, v nichž jsme pak k Malým vysílali děti. Uměle jsme brzdili růst některých jedinců, abychom si vychovali dospělé regresory malých postav, protože děti to nezvládaly… Jak dlouho to celé trvalo, Katti?“

„Sedmnáct generací těchto uměle zmenšených lidí,“ povzdechla si Katti. „A vlastně to ještě pokračuje…“

„Kdežto s těmihle budeme prostě jen pracovat! Připravíme specialisty, vyšleme je na planety *příštích-přátel* a ti se tam jimi budou zabývat! Já těm regresorům závidím! Opravdu závidím!“

„Určitě jsou ale dostatečně vyvinutí na to, aby poznali Cizáky. Možná jsme jim dokonale podobní zevnějškem, ale musí se projevit nějaké rozdíly v psychice. Takže lehké to taky nebude.“

„Metod se přece najde plno! Třeba taková amnézie,“ ukázal Tag na mě. „To je nejlepší způsob, jak ospravedlnit jakékoli regresorovy postupy!“

Nastalo ticho. Tag se okamžitě zarazil, já na to neměl co říct a Katti se odvrátila.

„Dobrá hypotéza,“ řekl jsem nakonec.

„Nikki!“ Tag až ze svého sedadla vyskočil, praštil se o strop do hlavy, ale auto zrovna zatočilo a on spadl zpátky.

„Jak můžeš vědět, že já jsem opravdu Nikki? Co když ho ve skutečnosti vyslechli, dověděli se všechno, co potřebovali,

a pak sem vyslali cizího regresora v podobě Nikkiho! Tedy mě! Co vy na to?“

V tu chvíli mi bylo tak zle, že jsem nešetřil nikoho.

„Niku!“

Pohlédl jsem Katti do očí.

„To není možné hned ze tří důvodů.“

„Tak mi tedy dokaž, že já jsem já! Protože já osobně už tomu chvílemi nevěřím.“

„Tvé tělo patří Nikovi. Přesně jsme ověřili celou genovou kartu. Obě analýzy dopadly stejně a odpovídaly tvému genotypu.“

„Tělo se dá překopírovat,“ vyslovil jsem další předpoklad.

„To je další argument proti. Provedli jsme úplnou mentoskopii tvého mozku. Jistě, pokud jde o minulost, nepamatuješ si nic. Jenže slovní zásoba je tvoje slovní zásoba! Víš všechno, co vědět máš! A cizí paměť tvůj mozek neobsahuje! Proč by někdo vysílal na misi regresora, který nezná svůj úkol? To je přece nesmysl. A my jsme celý tvůj mozek důkladně prolezli, do posledního koutku! Všude absolutně čisto!“

„A třetí argument?“ zeptal jsem se. S přímo pomstychtivým přáním uškodit sobě samotnému.

„Třetí argument jsme my. Tví přátelé a tvůj Patron. Copak si myslíš, že právě my bychom takovou záměnu neucítili?“

Zavřel jsem oči. Díky, Katti. Díky právě za tato slova. Možná že jsou právě tím nejdůležitějším argumentem. Který mě nakonec opravdu uklidní.

„*Ne-přátelský* regresor by musel být takovou kopií Nikkiho… myslím i v morálním, etickém ohledu, že něco podobného jednoduše není možné.“

„Díky, Katti,“ zašeptal jsem.

„To jsou argumenty absolutně nezvratné,“ řekl Tag. „Věříš třeba mně, odborníkovi na cizí rasy?“

„Věřím.“

„Jistě, kdybychom to všechno brali jako abstraktní hypotézu…“ a Tag sladce zamhouřil oči. „Ne, námitky by se samozřejmě našly. Proti každému argumentu.“

V autě se znovu rozhostilo ticho.

„Tak to zkus, Tagu,“ požádal jsem ho. „Pokus se pochopit, jestli bych náhodou nemohl být cizí regresor. A když takovou eventualitu zjistíš, tak zauvažuj, jak by se to dalo prověřit. Protože v takovém případě by bylo třeba izolovat mě od zbytku společnosti a vypracovat metody dalšího postupu.“

„No a tahle tvá slova jsou další argument, Niku,“ řekla Katti. „Světová rada mu možná věřit nebude, ale já ano. Ty jsi náš Nikki… Chytráček Nikki, Nikki Neposeda, Nikki Nabeton. Ničeho se neboj!“

„Nevěř, neboj se, nepros,“ řekl jsem. „Díky vám. Až budu zase ve své kůži, tak se tomu všichni společně zasmějem. Ale zatím mi to nějak nejde.“

Lázně nesídlily v jediné budově, ale v komplexu několika staveb. Byly to kulaté pavilony, které díky své výšce vypadaly spíš jako věže, vedle nich trojboké pyramidy vždy jednou stranou srostlé v jediný celek a uprostřed stála obří hladká kostka ze sněhobílého kamene. Prostory mezi budovami byly tak zarostlé všemožnou zelení, že by to celé vypadalo dávno opuštěné – nebýt pěšin a chodníků vedoucích do nitra komplexu. Auto jsme nechali na silnici a vykročili jsme po jednom z chodníků, vedoucím pod estakádami a galeriemi, které jednotlivé budovy spojovaly do jakési komplikované sítě. Po chvíli jsme potkali jakousi malou společnost – tři muže a dvě ženy. Smáli se, o čemsi nezávazně švitořili a přátelsky nás pozdravili.

Prošli jsme branou s tepelným závěsem a vstoupili do rozlehlého šerého sálu. Na prahu jsem na okamžik zůstal stát.

Ano, ten falešný způsob chování bude třeba změnit.

Bylo tady dobrých sto lidí. Mužů i žen, docela nahých, polonahých i těch, kteří se teprve začali svlékat. Podél stěn stály řady malých skříněk, do nichž si návštěvníci pečlivě

ukládali šatstvo. Klenutý strop byl plný malých, spirálovitě uspořádaných oken, jimiž sem proudilo nepříliš jasné, jakoby přefiltrované světlo Matičky.

„Jdeme," pobídl mě Tag.

Došli jsme k volným skříňkám. Katti s Tagem se začali svlékat okamžitě, kdežto já se nejdřív zarazil.

To je normální – šeptl jsem si nakonec a také jsem si začal stahovat šaty. Kolem mě byla taková hojnost obnažených těl, že můj rozum přestal panikařit a pocitu, který Katti označila jako stydlivost, se zbavil.

„Půjdem do uragánového nebo do mořského?" zeptal se Tag Katti.

Mladá žena už se svlékla, zavřela svou skříňku – všiml jsem si, že na dveřích nejsou žádné zámky – a na okamžik se nad tou otázkou zamyslela.

„Nejdřív do mořského. Nikki si musí na všechno zvykat znovu."

Neřekl jsem nic a vykročil za nimi. Představa lázní ve mně žádné asociace s mořem či uragánem nevyvolávala.

Společně s desítkou dalších naháčů jsme vkročili do úzké chodbičky. Z podlahy i ze stěn sálalo teplo a tu a tam se ve zdech objevily jakési střílny, z nichž vanul horký vzduch. Osvětlení tu bylo umělé – z matových panelů na stropě. Všichni kráčeli mlčky a vážně, jako by se připravovali k nějakému důležitému rituálu, a pleskání bosých nohou po podlaze se slévalo ve zvláštní rytmus, v jakýsi divošský doprovod k nadcházejícímu představení. Neznámo odkud začala prýštit voda a volně odtékala kupředu – podlaha měla zřejmě mírný spád, který se v tom šeru pouhým okem nedal postřehnout.

Ten pocit jakéhosi procesí mě fascinoval, ale i přesto jsem se tu a tam rozhlédl kolem sebe. Mužů a žen tu bylo zhruba stejně; většinou byli mladí, tak naši vrstevníci. Bylo tu hodně sympatických mladých dívek. Celý ten dav se viditelně dělil na menší skupinky lidí, kteří zřejmě přišli spolu, ale ani v těchto skupinkách se nikdo nikoho nedotýkal. Nějaký

mládenec uklouzl a bolestivě se uhodil do kolena, přestože bylo jasné, že kdyby se býval někoho zachytil, tak se mu to nestalo.

Proti nám znovu zavanul horký vzduch. Ucítil jsem sůl a jód, jako by před námi opravdu bylo moře. Velmi teplé, skoro vařící. Vody pod nohama jsme teď měli víc, a tak jsem začal našlapovat opatrněji.

Chodba skončila náhle a rozevřela se do prostoru, který mi připomněl alarskou kosmickou loď. Stejná imitace jeskyně – obklad z přírodního kamene. Jen světlo padá v tomto případě z oken. Podlaha tu byla posypána hrubým bílým pískem, co chvíli se dalo šlápnout na jakési lastury nebo dokonce na úlomky korálů. Byla tu spousta písčitých kopečků a dun, na jejichž vrcholu seděli, stáli nebo leželi lidé. Odkudsi stále vanul ten horký vítr, ale vedro tu bylo takové, že i on přinášel úlevu. Teplotu jsem v duchu hodnotil jako alespoň dvakrát vyšší, než je teplota zdravého lidského těla.

„Nikki!“

Vystoupal jsem společně s Katti a Tagem na malou dunu. Klesl jsem do písku a zkřížil nohy do pohodlného sedu. Seděli jsme tvářemi k sobě, stejně jako ostatní početné skupinky. Naše těla olizovaly žhoucí závany větru.

„Jak se tu cítíš?“ zeptala se Katti.

Snažil jsem se na ni nedívat. Tahle léčebná kúra asi zatím příliš nezabírala – stydím se vlastní nahoty, a té její ještě víc.

„Je to zajímavé,“ odpověděl jsem vyhýbavě.

„Jen si odpočiň,“ poradila mi. „Nasaď *bdělé-uvolnění* a odpočívej…“

Zavřel jsem oči a rád se tomu pokynu podřídil.

Vlastně to bylo úžasné. Tělo sice zpočátku proti téhle obří peci protestovalo, ale její žár byl kupodivu stále příjemnější. Zapotil jsem se, jenže to horko pot okamžitě zase vysušilo. Písek se v poryvech větru pomalu přesýpal, obkličoval nohy a opékal kůži.

Velice příjemné…

„Nikki!“

Když jsem otevřel oči, Katti s Tagem už stáli.

„Jdeme," vybídl mě Tag. „Je třeba změnit teplotní režim."

Kolem dalších písečných kopečků, na nichž se potila a zase usychala nahá těla, jsme přešli až na protější konec sálu. Tam jsme našli malou vodní nádrž – voda stékající po stěně vytvářela jezírko a malou branou ve zdi zase odtékala.

„Ohohó!" zaječel Tag, rozběhl se a po hlavě skočil do jezírka. My dva jsme ho následovali. Voda až pálila, jak byla ledová – jako by ani nepřitékala po těch rozpálených stěnách. Vynořil jsem se a lačně zalapal po vzduchu. Tag už mířil k bráně, do níž se nechal volně unášet proudem.

„Za ním!" Katti se vynořila hned vedle mě. Naše těla se téměř dotýkala. „Nikki!"

„Už plavu," přikývl jsem.

Proud vody se hnal tunelem. Stěny, které byly na jeho začátku kamenné, najednou zprůhledněly. Plavili jsme se skleněnou rourou, vznášející se nad pěšinami. Pod námi šli lidé, ale ti nás zřejmě neviděli, vypadalo to, že sklo je průhledné jen zevnitř.

„Tyto kontrastní tepelné procedury mají na organizmus blahodárný vliv!" ozval se za mnou hlas Katti, která mě následovala.

Copak nemůže říct něco jako „to je přece bezva!"?

Proud zeslábl a vyvedl nás do další dvorany. Potopil jsem se pod nornou stěnu, která byla před námi, a ocitl se v jiném bazénu.

A hrome!

Voda tu byla taky studená. Ale hlavní dojem na mě udělal vítr…

Že by uragánový sál? Asi!

Podlaha byla kamenná, jen tu a tam dlážděná dřevěnými kostkami. Což bylo velmi prozíravé, protože chodidla hned od prvního kroku proklatě pálila. Poryvy větru člověka nutily ohýbat se a mhouřit oči.

Tady samozřejmě žádný písek nebyl. Během minuty by ho to odválo ke stěnám. Místo písečných kopečků byl sál plný

obrovských balvanů, na nichž spočívaly dřevěné plošiny. Rychle jsme se vyškrábali na nejbližší volný kámen a přikrčili se.

„Tady se dlouho být nedá!“ křikl na mě Tag. „Tak tři minuty, maximálně pět.“

„To jsem rád!“ zvolal jsem ve snaze překřičet vítr. Měl jsem dojem, jako by ten vítr doslova táhl z našich těl všechnu vodu. Těch pár slov okamžitě způsobilo, že jsem měl v hrdle vyschlo a začal jsem polykat, aby se mi v ústech znovu vytvořily sliny.

„Kdosi z básníků přirovnal úplný lázeňský cyklus k procesu vývoje lidstva!“ řekla Katti. „Překonávání drsných klimatických podmínek, chlad a žár, bleskurychlý pohyb – a výsledkem je nový příliv sil a lásky ke všehomíru!“

„Tohle tedy není právě příjemný vývojový proces!“ zašeptal jsem spíš jen sám pro sebe.

„Cože?“ zeptala se Katti.

„Myslím, že kdyby se ubralo toho větru a snížila se teplota, tak by nám příroda nepřipadala tak nepřátelská!“ křikl jsem.

Kapitola pátá

Ani nevím, proč mé tělo pociťovalo takovou lehkost. Možná to bylo blahodárným vlivem lázeňských procedur, ale možná taky samým štěstím, že už skončily.

Ta druhá varianta mi připadala o dost pravděpodobnější.

„Za hodinu musíš být ve Světové radě," připomněla mi Katti. „Půjdeš tam společně s Patronem. My všichni už jsme své zprávy podali, takže přímo při jednání být nemusíme. Počkáme ale na tebe… v budově."

„Je to daleko?" zeptal jsem se.

„V centru."

Nerozuměl jsem jí a Katti si mých rozpaků povšimla:

„V centru kontinentu. To město se jmenuje Služba."

„A stihneme to?"

Auto, kterým jsme jeli, mi nepřipadalo tak rychlé, aby vzdálenost od pobřeží do středu pevniny dokázalo překonat za jedinou hodinu. Jedině že by tam vedla nějaká superdálnice… Ale stejně, něco takového nedokáže žádná doprava na kolech…

Katti s Tagem si vyměnili významný pohled.

„Stihnem," řekla Katti s lítostí a soucitem v hlase. „Tak si přece vzpomeň na základní druhy planetární dopravy, Nikki!"

„Automobily, plošiny, lodě, flyery, kabiny," vysypal jsem ze sebe automaticky.

„Kabiny je správně!" pochválila mě Katti. „To stihneme ještě stokrát. Teď ale zajedeme do obchodu, musíš si pořídit něco na sebe. Není to samozřejmě nezbytné, ale vypadat před Světovou radou úpravně je považováno za výraz úcty."

„A kdo jsou členové té Rady?"

„Vědci, inženýři, prostě ledaskdo," pokrčil rameny Tag. „Hlavně ale lékaři a Patroni. Protože to jsou přece nejváženější členové společnosti. Katti, zadej kurz."

Auto se utrhlo z místa a my zamířili do nejbližšího obchodu…

Dalších padesát minut jsem si připadal jako dítě, které parádí jeho starostliví rodiče. Vlastně Patroni. Ale ne, ještě spíš jsem na tom byl jako panenka, kterou začnou oblékat malé děti. Dítěte se totiž můžete čas od času zeptat, zda se mu to či ono líbí, nebo ne. V mém případě tento problém odpadal. Katti a Tag se totiž plně oddali novému úkolu – za mého pasivního přispění prokázat úctu Světové radě.

„Nene, na všechny ty módní poloplášť a svetříky zapomeň!" poučovala Taga Katti. „Nik se přece nechystá do klubu mládeže. Musí vypadat především seriózně a přísně. Základní tón je jasný – je to člověk, který překonal nepředstavitelné zkoušky a vrátil se na Vlast. Přes mnohé vytrpěné strázně nezlomený. Užitečný společnosti a jistý si sám sebou!"

Tato tiráda vyvrcholila tím, že pro mě byl vybrán šat světle šedé barvy, která je symbolem skutečné čistoty a těžkých zkoušek, jak mi vzápětí vysvětlil Tag. Bílá by působila příliš vypínavě a černá nebo červená by zase mohly signalizovat nějaký přečin, jehož jsem se přece nedopustil.

Do detailů jsem se raději zasvěcovat nenechal. Pokorně jsem se svlékl a zkoušel jsem si jeden oděv za druhým. Až jsem tu konečně stál v košili ocelové barvy, šedých kalhotách a stejném saku, na krk mi uvázali nadýchanou bílou mašli a na nohy obuli měkké boty z jemné šedé kůže, která nohu obtáhla stejně jako ponožky.

„Tak se na sebe podívej!" vybídla mě Katti, když si mě nejdřív prohlédla ze všech stran. V malé zkušebně nebylo žádné zrcadlo, ale než jsem se stačil zeptat, jak to mám udělat, Tag cvakl nějakým vypínačem a hned vedle mě se přímo ve vzduchu zrodila moje prostorová podoba. Zacivěl jsem se na

svého virtuálního dvojníka a ten mi odpověděl stejným zvědavým pohledem. Za okamžik však zájem v holografické tváři vystřídal štítivý nesouhlas.

Vrcholem idiocie byla ta bílá mašle. Kdyby nebylo jí, vypadal bych jako mírně zakaboněný mladý muž, který je oblečen tak, aby se pokud možno někde neumazal. S tou bílou pentlí u krku jsem si připadal buď jako *spřátelené-zvíře*, které si s paničkou vyšlo na procházku, nebo jako komediant, který se chystá bavit publikum.

„Něco se ti nezdá, Nikki?“ podivil se Tag.

Mlčky jsem si strhl mašli a hodil ji na podlahu. Můj virtuální obraz poslušně učinil totéž. No prosím – takhle je to daleko lepší!

„Já nevím,“ poznamenala zamyšleně Katti. „Byl to nádherný symbol vnitřní čistoty. Nevtíravý, ale efektní.“

Pěkně nevtíravý!

„Já ti rozumím, Katti,“ řekl jí Tag. „Však jsi taky od dětství chtěla být módní návrhářkou. Jenže Patronka určitě udělala dobře, že ti to rozmluvila. Nikki asi intuitivně cítí, že symbolika té bílé mašle by byla až příliš vyzývavá.“

„To je možné,“ povzdechla si Katti. „Inu dobrá, necháme to takhle. Je čas, mládenci.“

„Tady by někde měla být kabina,“ uvědomil si Tag.

„Ano, já vím, kde to je.“

Vyšli jsme z malé zkušebny ven. Neznámo proč jsem očekával, že budeme muset zaměstnance obchodu upozornit, co jsme si vybrali a snad i něco někam zaznamenat, ale takovéhle starosti si mí přátelé nedělali. Kráčeli jsme podél stojanů se šatstvem barev tak zářivých, až oči přecházely, na druhý konec sálu. Tam stál vedle venkovních dveří vysoký válec z tmavého poloprůhledného plastu.

„Nejspíš do šesté kabiny Služby, ne?“ zeptala se Katti.

„To by šlo,“ přikývl Tag.

Zblízka bylo vidět, že válec má zasouvací dveře a uvnitř je na stěně terminál. Tag se dlaní letmo dotkl koloidního aktivátoru a zachmuřil se.

„Tu šestku už si rezervovala nějaká početná skupina," oznámil nám. „Zkusíme pětku."

Dveře se rozjely do stran a uvnitř se rozsvítilo. Nebylo tam nic – jen kovová mřížka na podlaze a světelný panel na stropě. Tag vkročil do válce a zamával nám. Dveře se zavřely a kabina se ponořila do tmy. Na okamžik se ve válci zamihotalo modravé světlo.

„Teď ty," pobídla mě Katti. „Objednej si kabinu číslo pět."

Poslušně jsem se dotkl terminálu.

Kam račte?

„Do páté kabiny Služby," řekl jsem osípěle. Necítil jsem se ve své kůži.

„To nemusí být nahlas!" připomněla mi Katti.

Čekejte, až se uvolní. Vstupte.

Vešel jsem dovnitř. Tag už tu přirozeně nebyl.

Kabina, rub prostoru, přemisťování mimo čas. Lovil jsem zoufale v paměti řetízky slov. Je to bezpečné a spolehlivé. Pohodlné a komfortní…

Světlo zhaslo a následoval ten modravý záblesk. Jinak se nezměnilo nic. Čekal jsem.

Služba. Pátá kabina. Opusťte kabinu.

Dveře se otevřely a já vyšel ven, očekávaje bezděky stojany se šatstvem a před nimi Katti.

Tenhle válec ale stál v parku. Bylo tu šero, jako by světlo Matičky stínilo cosi obrovitého. Na palouku před kabinou přešlapoval Tag.

„Tak pojď, pojď ven!" zavolal na mě energicky.

Nohy jsem měl jako cizí, ale přesto jsem vykročil k němu. Válec za mými zády se uzavřel.

Vedle Taga už stál nějaký pár – starší žena s mladým mužem. Oba byli vystrojeni velice výrazně a svátečně, tváře měli veselé, ale jakoby mírně nespokojené.

„Ještě okamžik, přátelé," oslovil je omluvně Tag. „Musíme ještě chvilku počkat."

Automaticky jsem těm lidem, kteří se zřejmě chystali Službu opustit, kývl na pozdrav a pak jsem se zahleděl vzhůru.

Ta socha byla taková, že málem dělala díru do nebe.

Ještě nikdy jsem neviděl takovéhle obrovité pomníky, vlastně ne, spíš domy vybudované ve tvaru lidské postavy. Měl to být nějaký starý muž v plášti. Vnímal jsem ale spíš jen jednotlivosti, celek jsem si zatím nebyl s to dát dohromady. Odhadnout výšku můj rozum odmítal a celek jsem proto nebyl schopen vnímat – všiml jsem si jen, že hlava toho muže vězí málem až v oblacích.

„Ústřední budovu Světové rady korunuje alegorická postava Patrona," prohlásil tónem turistického průvodce Tag. „Budova tu stojí dvě stě let a je nejvyšší stavbou na Vlasti. Když technologie zkoušek kvarkových reaktorů vyžadovala konstrukci ještě vyšší, bylo nakonec třeba nalézt kompromis. Ten experimentální komplex byl vybudován, ale nejdřív bylo o půldruhého kilokroku zvýšeno sídlo Světové rady."

„Tak jdeme, mládenci!" Katti čile vyběhla z kabiny. „Máme málo času!"

Vydali jsme se parkem k nedalekému úpatí sochy. Kabin tu bylo plno – a lidí vlastně taky. Bloudili mezi stromy, seděli na lavičkách nebo jen tak v trávě a obdivovali budovu. Co pěkného ale nalézali ve stínu toho veleobra, jsem nechápal. Mne osobně tahle olbřímí stavba drtila.

„Aha, tak proto byla šestka obsazená!" zvolal najednou Tag. „To je exkurze!"

Z válce jedno po druhém vycházely děti. První děti, které jsem na Vlasti spatřil. Samí kluci. Vyskakovali z kabiny s radostným halasem, ale vzápětí polekaně utichali, utvářeli hloučky po čtyřech až pěti a bezděky se tiskli k bohorovným Patronům.

„Jsou ve Službě poprvé, to je na nich vidět hned," poznamenal shovívavě Tag. „Já jim rozumím."

„Já taky," přikývl jsem s pohledem upřeným na ty kluky.

Teď jeden z kluků přiběhl ke svému Patronovi, přitiskl se k němu, na něco se ho ptal a zároveň prstem ukazoval na budovu Světové rady. Patron se zasmál, pohladil ho po hlavě a vzal kolem ramen.

Že by nebylo pravidel bez výjimky?

A výjimek bez příčiny?

Co asi znamená takovýto dotek ve světě, kde se na tělesné kontakty vztahuje nevyslovený zákaz?

Jaká je to síla, ukrytá v doteku ruky jiného člověka. Teplo, přátelství, láska, důvěra?

Ale to jsou přece hybné síly celé naší morálky. Přátelství, láska, rovnost… řečeno vznešeně bratrství. Tak proč tabuizovat lásku, proč izolovat teplo?

Nebo že by nejsilnější zbraní v tomto světě byl monopol na lásku? Že by nás pevnostní epocha se svými epidemiemi, se svými morovými ranami odnaučila tělesnému kontaktu? Že by ho omezila na minimum a učinila z něj naopak porušení dobrého tónu? Ale když kdesi v duši máme potřebu doteku jiné lidské ruky, když si dítě pamatuje polibky matky a když se mu po nich v útulné internátní cele stýská, tak čím se pro ně stane Patron? Ten jediný, kdo smí obejmout, utěšit, polaskat, pochválit, potrestat?

Bude svatý?

Umíněně jsem pohodil hlavou.

To se mi ale do vědomí vplížil pěkný hnus! Co se to se mnou děje – vždyť já jsem součást tohoto světa, krev jeho krve! A ten můj svět je plný dobra a lásky, to jen já, který se ve své amnézii propadl až do temných hlubin podvědomí, chci najít něco zakázaného, něco, co dějiny už dávno odmítly…

„Co je s tebou, Nikki?“

V Kattině pohledu byl nepokoj.

„Je těžké být novorozencem,“ odpověděl jsem.

Uvnitř působila budova Světové rady ještě tísnivějším dojmem než zvenčí. Malé místnosti se tu nenosily. Řada sálů, procházejících podstavcem „alegorické postavy“, byla tak obrovitá, že by mě nepřekvapilo, kdyby se tu vznášely nějaké létající aparáty. Místo nich tu však klouzaly jen banální dopravní plošiny.

„Sedmý sál, u informačního panelu," řekla Katti. „Rychle, Tagu, chyť nějakou plošinu!"

Lidí tu bylo hodně. Někteří spěchali za svými záležitostmi, jiní se naopak rozhlíželi a obdivovali vysokánské klenby, zdobené výpravnými freskami, hromadili se kolem sloupků s terminály rozesetými po celém tomto nekonečném prostoru – zkrátka sem přicházeli za prací i za odpočinkem. Odkudsi se linula sotva slyšitelná hudba, šelestily tu kroky a úryvky tichých debat se slévaly v jednolitý šum.

Do sedmé síně jsme jeli na jedné platformě společně s vážným mlčenlivým Patronem, který zjevně spěchal za nějakou pracovní povinností, a s několika mladými chlapci. Ti se po hlavním městě Vlasti zřejmě jen tak potloukali a Patrona si prohlíželi s nadšenou úctou. Nás ostatně taky. Zřejmě jsme působili dojmem lidí, kteří sem rozhodně nepřišli jako turisté.

Také jsem si to tu všechno prohlížel, zejména stropní malby. Nic zajímavého na nich vlastně nebylo – byl to takový stručný obrazový nástin světových dějin. Od doby kamenné dál. Jediné, co mě zaujalo, bylo, že tabu na doteky se dodržovalo i v tomto případě. Jen Patroni směli někoho držet za ruku, jen oni mohli vynášet raněné z hořících budov, chlácholit děti a utěšovat starce. Ti Patroni byli jednou mladí, jindy staří a jejich oděv se vlastně ničím nelišil od toho, jak bylo oblečeno okolí. Už v samotném způsobu jejich zobrazení však bylo cosi, co umožňovalo Patrony naprosto bezchybně odlišit od všech ostatních postav. Ušlechtilost pózy, moudrost v očích, důvěra v pohledech těch, kdo stáli kolem.

A přitom asi není jednoduché pomalovat klenuté stropy tak, aby zdola obrazy působily přirozeně a ústrojně. Měřítko musí být příslušně deformované. Obraz musí být falešný a znetvořený, aby zdálky působil pravdivě…

Promnul jsem si čelo. Proč mě pořád napadají takové ohavnosti?!

Obzvlášť mě ohromila freska pokrývající celý strop šesté síně. Byl na ní šílící a burácející oceán, ostré skály a nad tím vším nebe, zatažené bouřkovými mračny. Na těch skalách stál

Patron s malým chlapcem. Patron chlapce jednou rukou objímal kolem ramen a druhou ukazoval na moře, kde se po vlnách pod napnutými plachtami hnala loď. Mohutná kolesa byla zpola vidět nad hladinou a na stožárech zářila signální světla. Výjev zřejmě zpodobňoval dobu námořní a měl demonstrovat moudrost Patrona, ukazujícího svému svěřenci krásu bouře a odvahu námořníků, zápolících se živlem, ale možná také jejich trestuhodnou lehkomyslnost. Nebylo totiž pochyb o tom, že v následujícím okamžiku se loď roztříští o skaliska.

Zmocnil se mě nepříjemný dojem, že jakmile loď ztroskotá, Patron s chlapcem sestoupí na pobřeží a začnou si odnášet všechno, co z lodi a jejího nákladu zbylo…

Sklopil jsem hlavu.

Je zle…

Lidská osobnost – to není jen zcela unikátní genotyp, doplněný souborem znalostí a soustavou jazykové komunikace. Nejdůležitější je asi posloupnost, v jaké projevy okolního světa hodnotíme. Něco je třeba do rozumu vštípit už v nekritickém, nereflektujícím dětském věku, učinit z toho axiomatické pravdy, které už nevyžadují další důkazy a nevyvolávají pochyby. Protože jinak je zle.

A já přišel o ty nezpochybnitelné pravdy. O sociální normy, které dál není třeba vysvětlovat. A vrátit je se teď zdá téměř nemožné. Nezbude mi než se přetvařovat.

„Nikki!“

Společně s Tagem a Katti jsem z plošiny seskočil. Sedmá síň byla zřejmě v samotném středu toho patronského piedestalu. A piedestal i se sochou stál zase v samém středu pevniny – o tom jsem nepochyboval. Sloup modrého světla, který mířil ke klenbě, kde ji probodával a mizel ve výšinách, je zase osa, kolem níž se otáčí celý život Vlasti.

Lidí tu bylo mnohem méně než kdekoli jinde. Na tomhle místě se zřejmě nesluší jen tak se potloukat. U sloupu chladného světla stály dvě postavičky – poznal jsem v nich Patrona Pera a Hana.

„Nejdeme pozdě, Patrone?“ křikla Katti. Místo odpovědi jen mávl rukou, abychom přistoupili.

Z toho blankytného svitu přímo vanul chlad. Cítil jsem se tu stále stísněněji. Nervózní byli i Katti a Tag, přestože je žádné slyšení před Světovou radou nečekalo…

„Jdete včas,“ utrousil Patron, když jsme se přiblížili skoro až k němu. „Dobrý den, chlapci. Dobrý den, Katti.“

Han na mě mrkl a já mu poněkud strnule pokynul hlavou.

„Vypadáš, dobře, Niku,“ pochválil mě Patron. „S tím oblečením jsi mu pomáhala ty, Katti?“

„Ano, Patrone.“

„Výborně. Začínám si myslet, že by sis bývala poradila i s profesí módní návrhářky. Jen bych od tebe čekal, že sáhneš po nějakých nevhodných doplňcích – třeba po motýlku, po mašli či po něčem podobném…“

Katti zavrtala pohled do země:

„Vybrala jsem tu mašli, Patrone. Nik ji odložil sám.“

„Takže jsem se nemýlil,“ přikývl jen Patron. „A my půjdeme, Nikki, můj chlapče. Nebylo by dobré nechat Radu čekat. Pokud ale máš trému…“

„Ne, jsem připraven.“

„Podej mi ruku.“

Dovolil jsem mu, aby sevřel mou dlaň. Ty si myslíš, že tenhle dotek mě naplní jistotou a zažene strach, viď, Patrone? Jenže se mýlíš, má nemoc je až příliš vážná. Neverbální komunikace mě neděsí, ale nadšením mě taky nenaplňuje.

Jsem sice pořád Nik, ale zároveň jsem Cizák.

Vzali jsme se za ruce a vstoupili do sloupu modrého světla.

Zpočátku jsem si myslel, že to bude cosi jako výtah a že začneme stoupat vzhůru. Možná na další plošině, ale možná jen tak v silovém poli.

Blankytná zář však jen vymezovala zónu pro okamžité přesuny. Byla to velká a luxusní kabina. Pokyny tu vydával Patron a já žádnou komunikaci neslyšel ani necítil.

Světlo kolem nás pohaslo, jako by se schoulilo a rozmazané kontury sedmé síně, Katti i obou bratrů zmizely. Na chvíli jsem měl dojem, že stojím ve tmě – tak jasně a svátečně zářil svět mimo přemisťovací zónu.

Poslušen Patronovy ruky jsem vstoupil do jednací síně Světové rady.

Stěny tu neměly žádné obrysy. Přesněji řečeno byly tvarované tak složitě, že jsem jejich skutečnou podobu nebyl schopen vstřebat. Spíš jsem cítil, než věděl, že jednací síň Světové rady je umístěna přímo v hlavě sochy „alegorického Patrona“. Mozaiková podlaha se nalézala na úrovni jeho brady. No jistě – támhleta obří prohlubeň je vnitřek jeho nosu, tahle terasa jsou pootevřená ústa a žebrovaná klenba zase vnitřní strana jeho vlasů. Socha byla průhledná jen zevnitř, ale světlo Matičky tyto prostory i přesto neznámo jak ozařovalo.

Neznámo proč jsem si vzpomněl na lázně.

Ačkoli – interiér zasedací síně připomínal spíš restauraci. Byla tu asi tak stovka stolků, u nichž seděli nějací lidé, většinou Patroni. Někteří jedli, jiní jen tak rozmlouvali u láhve vína či šálku kávy. Jednotlivé skupinky živě debatovaly.

Takže tady se rozhoduje o osudech Vlasti?

Šel jsem za Perem jako omámený. Bezděky jsem spočíval pohledem na nejzajímavějších jedincích. Tady na pohovce pololežel dlouhonosý muž s tmavou tváří a mohutnými nadočnicovými oblouky a lenivě rozmlouval s Malým přítelem, který k němu přisedl do dřepu. Ten člověka buď uklidňoval, nebo s ním jen souhlasil, přitom ho plaše hladil po rukávu bundy a nahlížel do jeho zapadlých očí. Asi se v téhle síni necítil zrovna dobře, protože co chvíli strkal čumáček do dýchací masky, která se mu pohupovala na prsou.

A tady je zase Hbitý přítel, který se stočil v křesle do klubíčka a na stůl odložil jen část těla, připomínající kousek uťatého tlustého hada. Rozesmátý tlouštík, který seděl hned vedle, se ke Hbitému neustále obracel a cosi mu vykládal…

Takhle přemýšlet nesmím! To není správné – zakoušet vůči Přátelům pocity posměchu či dokonce přezíravosti!

Přistoupili jsme ke stolku, u nějž seděli dva lidé – ramenatý muž s rozpuštěnými vlasy a stará žena se stejně štětinatým účesem, jako má Katti. Byli oblečeni velmi prostě a přívětivě si nás prohlíželi.

„Tohle je zasloužilá lékařka Vlasti Ana, a tohle zase komandor Dálkového průzkumu Big," představil mi oba Patron. „Oni tě dobře znají."

Kývl jsem na pozdrav.

„Posaď se, chlapče," zavelela žena.

Usedli jsme tedy k jejich stolku. Big se na nic neptal, nalil pohár vína a podal mi ho.

„Napij se, Nikki. A dopřej si *uvolněné-bdění*. Však sis zkusil svoje…"

„Regenerace probíhá dobře," prohodil Per a taky si nalil. „Ostatní se snaží a pomáhají mu, jak můžou…"

„Hlášení tvé lodi už znám a vyslechl jsem i tvůj rozhovor s Patronem," řekl Big. „Tvůj let je nejdůležitější událost od okamžiku Odchodu."

„Odchodu?" zeptal jsem se nechápavě.

Big si stejně nechápavě prohlédl Patrona.

„Zatím jsem s ním skoro nic neprobíral," vysvětlil nezúčastněně Per. „Nejdřív musí být obecně rozhodnuto o jeho dalším osudu."

„Ach ano, samozřejmě," povzdechl si Big. „Řekni mi jednu věc, Niku. Jako kdo se cítíš?"

„Jako pilot Dálkového průzkumu Nikki Rimer. Progresor a regresor."

Všichni tři dál na cosi čekali.

„Jenže teď se zřejmě pro tuhle práci příliš nehodím," dodal jsem tedy. „Všechno zmizelo. Všechno jsem ztratil. Takže jsem asi Nikki Rimer, který by teď měl hledat svůj zmizelý osud."

„Výborně, Nikki!" vydechl Big a kradmo pohlédl na ženu.

„Kontrola proběhla naprosto korektně a já se plně ztotožňuji se závěry Institutu cizích forem života," pronesla

suše Ana. „Sanatorní režim nebo sociální omezení práv nepovažuji za nutné. Avšak návrat k původním profesím…“

A pochybovačně zakroutila hlavou.

„Jestli tomu správně rozumím, pochyby o mé totožnosti stále trvají,“ řekl jsem. Big s Anou překvapeně zvedli hlavy. „A s ohledem na tento fakt není má další práce ve vesmíru žádoucí.“

„Je to můj nejlepší žák,“ prohlásil hrdě Per. „Nikki…“

A pohladil mě po hlavě.

„Takže nám zbývají dvě otázky?“ shrnul to Big. „Příští statut a profesionální doporučení?“

„Patrně,“ přisvědčil Patron.

„Co navrhuješ?“

„Neomezená práva. A nové povolání, které by vyloučilo vstup do kosmu.“

„Například?“

Per zaváhal:

„Dobře, já to riziko podstoupím… Nikki má neuvěřitelný smysl pro odpovědnost. Je cílevědomý, soustředěný a trpělivý. A vyznačuje se mimořádnou dávkou empatie.“

„Takže by mohl pomýšlet na profesi Patrona?“ zvolala překvapeně Ana.

Big si promnul kořen nosu.

„Nějaký čas by Nikki pracoval se mnou. V normálním režimu asistenta. A později, když by mu to šlo, může dostat svou vlastní skupinu…“

Ana na mě pochybovačně pohlédla. Perův návrh se jí zřejmě moc nezamlouval. Neřekla ale nic.

„Vybavuji si návrh lékařské skupiny Rady,“ pokračoval nevzrušeně Per. „Služby v energetice, v zemědělství, sanatorní režim…“

„Ale to byl jen jeden z několika návrhů!“ přerušila ho chmurně Ana.

„Chápu. Ale přece jen si myslím, že Nikki by měl pracovat v kontaktu s lidmi. Na místech, kde může prokázat své nejlepší vlastnosti.“

Vypadalo to, že proti tomuto argumentu ani jeden z těch dvou nedokáže nic namítnout.

„Já za něj ručím," dodal ještě Per.

Ana jen mávla rukou:

„No tak dobře. Lékařská skupina návrh podpoří. Ale na vaši osobní odpovědnost, Patrone."

„Přirozeně."

Rozhostilo se ticho. Big, Ana i Per se všichni zadívali na mě. No a co – to je všechno? Takhle tedy vypadá přijaté rozhodnutí Světové rady?

„Děkuji," řekl jsem. „Naděje Patrona a Rady rozhodně nezklamu."

„Má někdo nějaké námitky?" zeptal se Per hodně nahlas. A já jsem si najednou uvědomil, že v celém sále panuje naprosté ticho. Všichni se dívali k našemu stolku. A zřejmě sledovali celou debatu!

„Ale výhradně na vaši osobní odpovědnost, Pere!"

Hlas se ozval hned vedle nás. A přitom hovořil ten muž s úzkým čelem, který ležel na pohovce a debatoval s Malým přítelem…

„Přirozeně," odpověděl ještě jednou Per – stejně jako Aně.

„Je rozhodnuto." Big na mě kývl. „Když bude Dálkový průzkum potřebovat odbornou konzultaci, obrátíme se na tebe, Niku."

„Ano," zašeptal jsem. „Samozřejmě."

„Hodně úspěchů," popřál mi Big.

Patronova dlaň dolehla na mé rameno.

„Jdeme, Nikki. Nebylo by dobré připravovat Radu o čas."

Vstal jsem a pokynul Aně. Stará žena byla s tímto rozhodnutím zjevně nespokojená, ale přesto se na mě usmála. Zřejmě ze zdvořilosti.

A to je všechno?

Ano, to je všechno!

Nikdo už se na mě nedíval. Ačkoli ne – ten pohodlný, co tak rád polehává po pohovkách, si mě zamyšleně změřil. A Big mi zamával.

„Máme tu otázku ekologického dohledu nad Západními pouštěmi," ozvalo se sálem. „Spuštění kvarkových reaktorů, které jsme uskutečnili v rámci programu Odchodu, znamenalo vážné škody pro reliktní…"

Modravá zář všechny okolní zvuky utlumila.

Pohlédl jsem na Patrona. Tvářil se velmi vážně. Na čele mu vystoupily krůpěje potu.

„Mohli jsme se dočkat i mnohem horšího verdiktu?" zeptal jsem se.

Můj vlastní hlas mi připadal cizí. Deformovaný a tichý. Kromě toho modravého světla tu zřejmě bylo ještě nějaké silové pole.

„Ano."

Přemístili jsme se zpátky do sedmé síně a já znovu spatřil čekající přátele.

„Riskuješ, Pere?"

Patron otočil hlavou. Hodně prudce, jako by musel rozhýbávat zarezlé čepy.

„Doufám, že ne."

„A jak by vypadala ta nejhorší varianta?"

„V transportním systému se nesmí zůstávat déle, než je zapotřebí," poznamenal suše.

„Ale stejně…"

„Mohlo tě čekat sanatorium." Patron mě chytil za ruku a vlekl mě ven. Podřídil jsem se.

Za jiných okolností bych se býval po sálech Světové rady docela rád toulal. Nástropní malby byly bez ohledu na cokoli přinejmenším velmi zajímavé. A zajímavé by mi bývalo připadalo i prostě jen chvíli sledovat návštěvníky.

Jenže nedávná návštěva zasedací síně na mně přece jen ještě pořád ležela jako těžké závaží. Postavili jsme se na volnou plošinu a Katti navolila kurz směrem k východu z piedestalu.

„Něco tě zarazilo, Niku?" zeptal se mě Per.

„Trochu ano. Konkrétně dvě věci."

„Pokusím se tvé pochyby rozptýlit.“

„Nikdo se nezeptal na můj názor, Patrone. Rada rozhodovala o tom, co budu dělat po zbytek života, ale nikoho nezajímalo, co si o tom myslím já sám.“

„Rozumím.“ Per pohlédl na Katti a ta chápavě přikývla. „Co ještě?“

„Neumím si představit, jak dvě stovky lidí můžou kontrolovat a spravovat osudy celého lidstva. Navíc v takovéhle… nikdy nekončící kavárenské atmosféře.“

„Kladeš-li dvě otázky naráz, zpravidla odpovídá jedna na druhou.“

Pokrčil jsem rameny.

„Nikki, Světová rada dospěla k rozhodnutí na základě názoru lidí, kteří tě dobře znají. Ana, Big, já – my všichni si umíme poměrně přesně představit, jaká profese a jaký další osud ti umožní plnohodnotný život. Nahodilý výběr životní cesty se přežil už v době pevnostní, hned po zformování instituce Patrona. Dnes se naše civilizace skládá z lidí, kteří jsou každý na svém místě. Chápeš? Světová rada nezasahuje do drobných problémů, protože to není nutné. Ty se řeší na úrovni jednotlivé osobnosti, na úrovni Patrona a jeho svěřence. Proto atmosféra zasedání Rady nevyžaduje falešnou slavnostnost a soustředěnost. Jaký je v tom rozdíl, zda lidé budou s proudem informací nakládat v terminálu nebo u šálku kávy?“

Mlčel jsem. Jistě, měl pravdu.

Ale proč já téhle pravdě nevěřím?

„Nikki, tvé vědomí prošlo psychickou regresí,“ řekla Katti. „Ty jsi utekl do dětství. Schoval ses před světem za bariéru pocitových reakcí dospívajícího chlapce. Takovéhle pochyby jsme v dětství zakoušeli všichni: Proč mi Patron doporučuje, abych se stala lékařkou, když se chci stát módní návrhářkou? Proč Světová rada ještě nezahájila zásadní operace s Dalekými přáteli? Vždyť by to bylo tak zajímavé! Museli jsme dospět, pochopit zákony vývoje společnosti, zvládnout lekce z historie. A pak se všechno dostalo na svá místa.“

Mlčenlivý Han si odkašlal a nejistě k tomu dodal:

„Musíš znovu dospět, Nikki. Ale snazší to zřejmě bude po Patronově boku.“

A je to. Mí přátelé rozhodli za mě. Připojili se k názoru Světové rady a Pera. Bezvýhradně. Drobné problémy se řeší na úrovni Patrona a jeho svěřence – na mém názoru přitom naprosto nezáleží.

Ale ne, proti instituci Patrona jsem nic nenamítal! Stejně jako například proti profesi dispečera v elektrárně nebo operátora zemědělských strojů. Jejich nedostatky jsem neznal. A profese Patrona se zřejmě skládá ze samých pozitiv.

Ta pitomá psychická regrese mě však neustále nutila v duchu protestovat. Jako by mi někdo celý život vnucoval nějaké role, já byl nucen se tomu podřizovat – a teď se to ještě ke všemu opakuje…

Plošina se zastavila u dveří první síně. Vydali jsme se k východu. Per po mně opatrně pokukoval. Na rozdíl od přátel, kteří byli se svým rozhodnutím naprosto spokojeni, zřejmě cítil jisté napětí.

„A neměli bychom do Matiččina světla vyrazit všichni společně?“ zeptal se najednou.

„Ale to je úžasné, Patrone!“ zvolala Katti.

„Pro Nikkiho bude vaše společnost velmi užitečná,“ pokračoval ve svých úvahách Per. „Ty s Tagem už jste mu pomohli hodně. A když se k vám připojí ještě Paličák Han…“

Han se rozpačitě pousmál.

„Rozhodnuto!“ uzavřel to optimisticky Per. „Co tomu říkáš, Nikki?“

Že léky se člověku nemají cpát násilím, Patrone… Což jsem samozřejmě nahlas neřekl. Jenže on to vycítil.

„Nechceš se ještě projít po parku, Niku? Nebo hned vyrazíme do internátu?“

Ty pilulky mi sladit nemusíte, Patrone. Protože tohle není svoboda volby, o které sním já.

„Je tu příliš šero, Patrone,“ odpověděl jsem. „Radši pojedeme rovnou do Matiččina světla.“

* * *

Dopravní kabiny jsou neobyčejně pohodlné… Až mě překvapuje, že ve mně nezůstaly nějaké ty příjemné asociace, které by s nimi souvisely. Nebo že bych jich zase tak často nevyužíval?

„Druhá kabina tě dopraví do internátu Matiččino světlo," řekla Katti. „Nastup si. A uč se."

Dostal jsem tedy právo přesunout se prostorem jako první. Ohlédl jsem se na Pera a ten přikývl.

No dobrá.

Dotkl jsem se terminálu a mé prsty na vazkou hmotu koloidního aktivátoru tentokrát reagovaly jako na něco naprosto obvyklého. A co kdybych navolil jinou kabinu? Někde na mořském pobřeží… To by se přátelé podivili, až by mě nenašli…

Upřesněte cíl cesty.

„Druhá kabina internátu Matiččino světlo," zamumlal jsem. Lekl jsem se tak, až mi to samotnému přišlo líto. Nene, já se do role bořitele všeobecného klidu nehodím.

Vstupte.

Modrý záblesk pod nohama. Za kalnými stěnami válce se alespoň na první pohled nic neměnilo.

Vystupte.

Za dveřmi byl taky park. Jenže docela jiný. Kolem Patronovy sochy ve Službě se všechno jevilo příliš správné, pečlivé, vyrovnané a zkulturněné. Všude rovné chodníky a malé zastřižené stromy. Kdežto tohle je skutečný prales. Všude jakési prehistorické jedle s jehlicemi dlouhými jako paže. A pod nimi ostružiníkové houštiny. Touhle drsnou přírodou vedla jedna jediná pěšina vysypaná pískem a mizející v lese. Vzduch byl svěží a sytý, vonící stromovou smůlou.

Najednou mi bylo velice lehko.

Poodešel jsem od kabiny a rozhlédl se. V dálce, tam, kam vedla pěšina, bylo nejasně vidět světlé stěny budov. Bylo tu ticho, jen z houštin se ozývalo jakési jemné cvrčení. Možná

hmyz, možná pták – podvědomí mi nic nenapovídalo. Z kabiny zatím nikdo jiný nevystupoval: že by si to rozmysleli a rozhodli se nechat mě alespoň na chvilku o samotě?

„Dobrý den.“

Ohlédl jsem se. Z houštiny vykoukl dětský obličejík. Celý zapatlaný a zvědavý.

„Ahoj,“ odpověděl jsem. „Polez ven.“

„Vy jste dorazil sám?“

„Ne, s přáteli a s Patronem.“

Chlapec loupl očima po kabině a rozhodl se:

„Tak to já zase běžím.“

Pokrčil jsem rameny:

„Klidně běž.“

Jenže kluk si to rozmýšlel.

„Já jsem tady totiž za školou!“ vyhrkl nakonec a bylo jasné, jak je na svou odvahu hrdý.

„Tak to jsi pašák,“ pochválil jsem ho naprosto upřímně.

Zdálo se, že ho to vyvedlo z míry. Chvilku ještě postál, ale pak křoví zase zašelestilo a malá postavička rychle zmizela mezi stromy.

Ze mě panečku bude jednou Patron. Asi jako z písku hůl…

Plastem kabiny se ven prodralo světlo. Dveře se otevřely a vyšel z nich Per. Pozorně se na mě zadíval:

„Jsi tady sám?“

„Ano,“ zalhal jsem bez váhání. Tak bezstarostně, až se zdálo, že mi Patron uvěřil.

„Poznáváš tu něco, Nikki? Napovídá ti něco srdce?“

„Ne. Ale líbí se mi tady.“

„Aspoň že tak,“ povzdechl si Patron. Přistoupil ke mně. Jeho chůze byla i beztak jistá a mladistvá, ale teď byla ještě ke všemu pružná a energická, jako by mu ten lesní vzduch vlil do žil nové síly. „Mohlo se stát, že by se ti to tu nelíbilo, Nikki.“

Z kabiny vyšla Katti, potom Tag a nakonec Han. V jejich tvářích se rozhostilo takové nadšení, až jsem jim to záviděl.

„Už rok jsem tady nebyla," zvolala Katti. „Kluci, tady je to stejné jako dřív! Dokonce i ta vážka hnízdí přesně tam, co hnízdila kdysi!"

„Teď je ta nejlepší hodina," řekl Per. „Malé děti mají odpolední klid a větší buď vyučování nebo *přípravu-na-práci*. Aspoň tu nikoho nebudeme rušit."

Vydali jsme se po lesní pěšině. Všiml jsem si, jak po mně všichni pokukují – jako by čekali, že se stane zázrak a já najednou zvolám: „Už si vzpomínám! Tohle je ten strom, co jsme na něj jako děti lezli! A v tomhle křoví se zase Han hrozně poškrábal."

Něco takového bych nakonec říct mohl. Okolí kabiny vypadalo na to, že se tu odehrávala spousta dětských her, všelijaké honěné a schovávané, stavěly se tu tajné domky a ukrývaly neméně tajné vzkazy a zprávy. Kluk, který se tu pohyboval, zrovna když jsem dorazil, toho byl jasným důkazem. Jenže mně se lhát nechtělo, i když by to přátelům zřejmě udělalo radost.

Však oni mi sami řeknou všechno, co bych si já musel vymýšlet.

„Vzpomínáš si, jak jsme si tu hráli na regresory, Nikki?" řekl Tag. „Ty ses schoval do zálohy a samostřílem jsi srazil Hanovi baret. Katti tě pak půl dne honila po parku!"

„A dohnala mě?" zeptal jsem se.

Tag si povzdechl:

„Řekl bych, že ano… Dohnala jsi ho, Katti?"

„A div jsem ho neutopila v jezeře," dodala chmurně Katti. „Dodneška nechápu, co to do tebe tehdy vjelo, Niku. Protože jinak jsi při všech hrách býval tak opatrný!"

„Nikki v sobě má už od přírody sklon k impulzivnímu jednání," utrousil Patron přes rameno. „Trvalo mi dlouho, než jsem ho naučil tyhle věci tlumit."

Pak ještě chvíli jen tak klábosili o všem možném. Vzpomínali si na jakési hry, soutěže, vzájemné křivdy a usmiřování, a to všechno se odehrávalo zrovna tady, nebo támhle, nebo o kousek dál…

Jenže mně tyhle vzpomínky nepřinášely nic vyjma smutku.

Dětství a mládí mi kdosi ukradl. Přítomnost je plná záhad. A budoucnost zase v mlhách.

A jak jsem se přitom zpátky na Vlast hrnul! Vždyť jsem doufal, že mi vrátí sebe sama. Jenže zázraky se nedějí. A tenhle svět, tak vlídný, pohodlný, teplý a radostný, je pro mě cizí.

Cizí navždy.

Stromy se rozestoupily a my vyšli k budovám internátu.

Mým prvním dojmem tady byl klid. Budovy byly velice staré, vystavěné z hrubého kamene, který byl asi kdysi bílý, ale stářím ztmavl. Zdi byly porostlé čímsi jako břečťan. Zelené šlahouny poseté oranžovými kvítky, tu a tam vespod ukrývaly ty starší, žluté a seschlé. Vedle oken, která byla téměř všechna otevřena dokořán, se šlahouny zdály jaksi oškubané, bez listí a bez kvítků. No jasně…

„Lezl jsem po nocích rád z internátu ven oknem?“ zeptal jsem se, aniž bych se obracel na někoho konkrétního.

Tag s Hanem si vyměnili rozpačitý pohled.

„To jsme dělali rádi všichni,“ přiznal Han. „Vzpomínáš?“

„Pochybuji,“ utrousil jsem jen.

Podél stěn se táhly květinové záhony. Po těch se zrovna hemžil houfec malých dětí v trenýrkách a tričkách. Vytrhávaly ze záhonů plevel a z malých konviček je kropily. Jakmile si nás všimly, okamžitě svou *přípravu-na-práci* přerušily a zahalasily. Největší nadšení samozřejmě budil Patron Per, ale i my ostatní jsme se dočkali své dávky pozdravů typu „hezký den!“ a „přijeli jste nadlouho?“.

Pera okamžitě obklopila dobrá desítka capartů. A on jen stál, hladil děti po střapatých hlavičkách, vážně odpovídal na jakési jejich otázky a sám se jich vyptával. Bylo to velice dojemné. Jedna malá holčička se ale nedokázala až k Patronovi probít, a tak se neustále motala kolem skupiny a snažila se, aby se i ona dočkala laskavého doteku Perových rukou. Pak ale pochopila, že až k Patronovi se neprotlačí, zůstala stát a s dotčenou nasupeností pohlédla na nás ostatní.

Přísně vzato jsem svému dalšímu činu sám nepřipisoval vůbec žádný význam. Prostě jsem se na tu holčičku usmál a pohladil ji po hlavě.

Na okamžik se na mě zadívala s nechápavým úžasem. Potom se ale pevně přitiskla k mé noze a bylo jasné, že se dožaduje další něhy.

Od Pera začaly odbíhat i další děti a shlukovaly se kolem mě.

Bez jediného slova jsme se na sebe s Patronem zadívali.

„Tohle je budoucí Patron Nik," řekl velmi hlasitě Per. „Ale teď byste se znovu měli věnovat *přípravě-na-práci* Chcete přece, aby na vás vaši Patroni mohli být pyšní!"

Od neochotně se rozcházejících dětí jsme vykročili ke vchodu do budovy.

„Bude z tebe dobrý Patron," řekl Per tiše. „Nepochybuji o tom, že za nějakých deset, dvacet let budeš sedět ve Světové radě. Hlavně nespěchej."

„Já nespěchám."

„Jsi velmi emocionální, Nikki. Jsi mladý a energický. Ještě se ale musíš učit."

„Já vím."

V internátu nebyly teplovzdušné clony, ale normální dveře. Ze všeho tu dýchala starobylost. Na podlahách ležely vysoké koberce, po zdech visely obrazy – tentokrát ne tak epické, jako tomu bylo v sálech Rady, spíš normální hezké krajiny. Ve vstupní hale stálo pár odřených křesel. Všude tu byly neodmyslitelné obrazovky s terminály. V koutě u vchodu stál pod starým naleštěným bronzovým zvonem malý chlapec. Zřejmě šlo o jakousi rituální čestnou stráž, protože když jsme vstoupili, kluk se ani nepohnul, jen k nám nenápadně zabloudil očima, aby zjistil, kdo to přišel.

„Ahoj, Lotti," pozdravil ho s nepatrným zaváháním v hlase Patron.

Chlapec se usmál.

„Dobrý den, Patrone!"

„A co další hosty, ty zdravit nebudeme?“ zeptal se vyčítavě Per.

„Dobrý den!“ zavolal tedy malý strážný i na nás.

Zmocňoval se mě stále neodbytnější pocit nereálnosti všeho, co se kolem mě odehrávalo.

Tohle není můj někdejší domov!

Tady jsem já vyrůstat nemohl!

To jsem nebyl já, kdo tu vyrůstal v atmosféře přesně dávkované patronské vlídnosti a kdo po nocích lezl oknem ven ve snaze alespoň na okamžik poznat svobodu… To jsem nebyl já! Já ne!

Stoupali jsme po širokém schodišti, k němuž zlatavé mosazné tyče tiskly prochozený běhoun a zdravili jsme se s dětmi, které po budově myly okna a podlahy.

Jasně. Hygiena. To chápu.

„A tohle jsou dveře našeho pokoje, Nikki!“ zvolal Tag. Až jsem měl pocit, že mě ze samého rozrušení chytne za ruku. Katti na dveře pohlédla celkem bez emocí a Han jen flegmaticky přikývl.

„Nejdřív půjdeme ke mně,“ zakroutil hlavou Per. „A podíváme se, kam bychom vás mohli ubytovat. Možná že…“ Větu nedokončil.

Patron žil ve třetím patře. Měl jsem dojem, že po schodech se mu moc dobře nechodilo, jenže tady nebyly výtahy vůbec.

„Pojďte dál, děti moje,“ řekl Per a lehkým dotekem dlaně otevřel dveře. „Prosím.“

Pokoj byl velký a světlý. Což je ostatně skoro všechno, co se o něm dalo říct. Stála tu uzoučká postel jako v asketově útulku, obrovská obrazovka terminálu, stůl se dvěma křesly, police s knihami a pár věcmi… Mé obydlí vlastně vypadalo jako zmenšená kopie tohoto pokoje.

Jeden rozdíl tu ale byl. Na stěně nezastavěné policemi se skvěla pestrobarevná pavučina droboučkých fotografií. Nezdálo se, že by byly nějak přísně uspořádané, ale tvořily malé skupinky po čtyřech až pěti portrétech. Samé dětské tváře.

Patron Per vychoval hodně svěřenců. Strnul jsem u stěny a zrakem jsem klouzal po usměvavých obličejích – v naději (a zároveň obavě), že mezi nimi objevím i svůj.

Nejdřív jsem si ale povšiml malého Taga. V dětství měl vlasy světlejší, ale stejně jsem ho poznal. Hana taky, a bez obtíží. V téhle skupince fotografií zbývali ještě dva chlapci. Jeden byl ohnivě ryšavý a pihovatý, o takových se obvykle říká, že „Matička je má ráda“.

„To je Inka?“ zeptal jsem se.

„Ano,“ potvrdil tiše Per. „Zahynul, zůstal tam, když kryl Odchod.“

„To mi Tag vyprávěl,“ přikývl jsem.

Takže tohle jsem já?

Zřejmě jediné dítě na celé stěně, které se neusmívá. Které je nasupené a celé jaksi napjaté.

Je jen málo pravděpodobné, že by Patron nedokázal vystihnout lepší okamžik než byl tento. Jak se zdá, právě tahle moje podoba se mu zdála nejsprávnější a nejpravdivější.

„To jsem vždycky byl takový vážný?“

„Zpravidla ano,“ přikývl Per. „Dokonce i když jsi roštačil.“

Ještě se na okamžik zadíval na Inkovu fotografii a pak už přistoupil k terminálu. Se zdůrazňovanou bodrostí v hlase zvolal:

„Takže – dvanáctá skupino! Jste na tři dny hosty našeho internátu!“

„Hurá,“ podotkl zcela vážně Han.

„Naší návštěvnice z…“

„Ze sedmé skupiny Patronky Seni Aruano,“ připomněla mu Katti.

„Naší návštěvnice ze sedmé skupiny se to přirozeně týká taky.“

„Hurá,“ souhlasila Katti.

„Nějakou dočasnou práci vám tu najdem,“ povzdechl si Per. „Přezkoumání zdravotního stavu dětí se vždycky hodí a přednáška o cizích formách života taky. No a ty, Hane, se zase budeš muset podívat na naše kontrolní systémy.“

„To tady pořád máte ty staré krámy?“ informoval se vcelku zdvořile Han.

„My modernější nebo superrychlé ani nepotřebujeme,“ pokrčil rameny Per. „Tak kam bychom vás dali…“

Dotkl se terminálu a obrazovka se rozsvítila.

„Váš pokoj je bohužel obsazený,“ poznamenal lítostivě Per. „Tahle skupina tam ale má binec…“

Pokročil jsem až ke stolu.

Na obrazovce byla dlouhá úzká místnost. V pohledu shora. Čtyři postele a na dvou z nich poházené šatstvo. Kalhoty, košile a nějaké prádlo. Děravý kamínek na tenké šňůrce. Obraz se neustále měnil, poskytoval jednou detailní, jindy celkový záběr a do toho záběru se postupně dostávaly dveře, stěny, okna, jako by ta kamera lačně hltala cizí domov. Teď zrovna poskytla rychlý nájezd na otevřený sešit. Kamera začala sem a tam jezdit po řádcích – pokud možno tak, aby se to četlo co nejpohodlněji. Vypadalo to na verše.

„Jejich Patron, podle mého soudu Don…“

Ohlédl se na mě.

„Co je ti, Nikki?“

Mlčel jsem.

„Mimochodem, tohle je pro tebe první test.“ A stařec se usmál. „Jak by sis poradil s touto situací a přiměl chlapce k pořádku?“

Obraz se znovu proměnil. Kamera nahlédla do hygienického bloku a nespokojeně ukázala zmuchlané ponožky, hozené do kouta…

„Za prvé bych neslídil po cizích pokojích,“ zašeptal jsem.

Nastalo mrtvé ticho.

„To není cizí pokoj, Nikki!“ odsekl tvrdě Patron. „Jsou to pokoje svěřenců našeho internátu.“

„A vědí, že jsou sledováni?“

„Samozřejmě, samozřejmě ne!“

Kamera ještě štítivě nahlédla do záchodové mísy a odplula z hygienického bloku pryč.

„To je odporné," řekl jsem. Rozhlédl jsem se kolem sebe v očekávání, že přátelé mě podpoří.

Ne, od těch se podpory nedočkám.

„Co je odporné, Nikki?" zvolal rozhořčeně Per. Ochablá stařecká tvář se roztřásla němým vztekem. „Je snad odporné nedovolit těm malým neposluchům, aby z internátu utekli na kosmodrom? To je odporné zabránit nepředloženostem už v samém zárodku?"

Div jsem se nepozvracel. Ruce mě začaly nápadně svrbět.

Tak teď už věřím, že jsem odmalička byl velmi impulzivní…

„Odporné je špiclovat," řekl jsem. „Špiclovat a poroučet je odporné. Nebo budovat vědomosti na klamu. A dobrotu na důvěře."

„Nemáš pravdu, Nikki," hlesl za mými zády chmurně Han.

„Tohle bys opravdu neměl říkat, Niku!" přidal se k němu o dost smířlivěji Tag. „Omluv se…"

Já?! Já se mám omluvit?!

Mlčela jen Katti…

„Až se staneš Patronem, tak to pochopíš," zašeptal Per.

„Já slídit nebudu!"

„V takovém případě ale nebudeš schopen dětem pomoci."

„V takovém případě nebudu Patronem!"

Stařec pohodil hlavou:

„Vzpamatuj se, chlapče! Už jsem se za tebe zaručil před Radou!"

„To jste neměl!"

„Ale ty jsi přece věděl, že celé území internátu je pod dohledem! To se v dospělosti dovědí všichni! A všichni chápou, že to tak musí být!"

„Já nejsem všichni!"

„Kdyby Seni Aruano nesledovala své holčičky při oblékání panenek a nepomohla Katti uvědomit si lékařské nadání a naopak nedostatek elementárního vkusu, z Katti by dnes byla módní návrhářka, kterou by nikdo k ničemu nepotřeboval a která by se jen trápila svou bezmocností!" vyštěkl Patron a

popadl dech. „Kdybych nečetl tvé mladistvé veršovánky, vyrostl by z tebe podprůměrný básník! Recitoval bys po náměstích…“ Svraštil čelo a pak zadeklamoval: „Tisíce ptáků letí k světlu, tisíce slepnou, tisíce se moří, ptáci umírají po tisících, tisíce mrtvolek leží…“

„A proč si to dodnes pamatujete, když je to tak beznadějně špatné?“ zeptal jsem se velmi klidně.

„Protože pamatovat si veškeré neúspěchy svých svěřenců je moje povinnost!“

„Já si to taky pamatuji,“ řekla najednou Katti. „Jako by to bylo dnes. Pamatuji si, jak jsi recitoval, Nikki: ‚A strážce majáku to nemůže snést, už se nemůže dívat, jak jeho oblíbenci hynou. Ať se stane, co chce! zvolá strážce. A zhasne maják. A maják už nesvítí. A na moři najíždí na útes loď – loď, která pluje z tropických zemí a veze tisíce ptáků, tisíce ptáků z tropických zemí. Tisíce tonoucích ptáků.‘“

„To jsou nesmysly,“ vyhrkl ostře Patron. „Katti si to pamatuje, protože vaše vzájemné vztahy byly vždy až příliš emocionální. Ale nikdo vám v nich nebránil! Byli jste prohlášeni za harmonický pár a všechny ty vaše dětské rozpustilosti…“

„Vy jste ničema, Patrone,“ řekl jsem. A udeřil ho do tváře.

Jen slabě.

Beze snahy způsobit tomu starému muži bolest.

Zato však s plnou jistotou, že nadešel okamžik, kdy lehká facka řekne naráz mnohem víc než dlouhé a zmatené vysvětlování důvodů mé nepřízně.

Per se zapotácel, jako bych býval udeřil plnou silou. Přitiskl si ruku ke tváři.

Kdežto mé ruce byly už v tu chvíli zkroucené za zády.

Ohlédl jsem se. Tag s Hanem mě drželi poněkud neuměle, ale snaživě. Kam se asi najednou poděla jejich nechuť k fyzickým kontaktům!

„Nechte toho,“ řekl jsem. „Už ho bít nebudu.“

Jenže oni mě nepustili.

Vytrhnout se jim bych dokázal během pár vteřin. Hodil bych je každého do jiného kouta a způsobil jim rány a bolest.

Já se ale nechystal prát se s přáteli – i když nebyli v právu.

„Tisíce tonoucích ptáků…“ zašeptala Katti a pomalu ustupovala do kouta místnosti.

Patron už si mezitím tvář pustil. Jeho obličej celý zrudl, ovšem nikoli z té lehké facky, ale z rozčilení. Ruměnec mu dokonce slušel.

„Jsi můj největší neúspěch, Nikki,“ řekl mi.

„Jsem jediný z tvých svěřenců, který zůstal člověkem,“ řekl jsem mu. Pak jsem se zamyslel a opravil se: „Který se stal člověkem. Navzdory všemu.“

„Nikki,“ vydechl za mým uchem Tag. „Okamžitě požádej o odpuštění, Nikki!“

„Čeká tě sanatorní režim, Niku,“ řekl Patron. „Doživotní sanatorní režim.“

„Tuhle perspektivu si promyslím,“ slíbil jsem mu.

„A mě čeká hanba….“ Per se zadíval do země. „Hanba na sklonku života, na celý zbytek života…“

„I s tím se pokusím něco udělat,“ odpověděl jsem. Cítil jsem, jak mi chladná zlost křečovitě stahuje svalstvo. Měl jsem pocit, že kdyby mě Tag s Hanem chytili pevněji nebo se pokusili mě uhodit, stane se něco strašného. Něco příšerného a zároveň lákavého…

Jenže oni mě prostě drželi. Dva mí nešťastní přátelé, před jejichž očima se právě odehrála obludná svatokrádež.

„A strážce majáku to nemůže snést…“ pronesla z kouta Katti. A dala se do zalykavého, plačtivého smíchu.

Část čtvrtá

Člověk

Kapitola první

Cela byla docela maličká. Čtyři krát čtyři kroky. U Alarů to bylo prostornější.

Ani chodit se tu nedá. Jen vstát, udělat pár kroků, otočit se, pak třeba pár kliků – a zase si lehnout. Pravda, všichni říkají, že si tady dlouho nepobudu: rozhodovat totiž nebude Světová rada. Když je to taková drobnost. Rozhodne Patron Per. Rychle a spravedlivě. Jiní Patroni pak jeho rozsudek buď schválí, nebo změní.

A mně pak bude výsledek oznámen.

Nejkomičtější na tom je, že se tomu říká *Patronovo pokání.*

Formálně jsem nevinen. Já jsem jen špatně vychovaný.

Na stěně je obrazovka, ale nefunguje. Chybí tu terminál.

Čtyři krát čtyři kroky, a když nechodíte po posteli, tak jen dvakrát.

Ale říkají, že to není nadlouho…

Zrovna když jsem se povaloval na posteli a zíral na šedivý strop s jedinou kalnou lampou, obrazovka se najednou rozsvítila. A stejně je to předvídavé, že i v dětském internátu je k dispozici takovéto spolehlivé vězení. Jen tady se mu říká izolace…

„Provinil jsem se neúspěšnou výchovou Nika Rimera…“

Už při letmém pohledu na obrazovku jsem zjistil, že Patron Per se opravdu tváří velmi nešťastně. Bylo mi vysvětleno, že tento přenos se vysílá pro všechny Patrony planety Vlast. Aby si z jeho vysvětlujícího komentáře vzali patřičné ponaučení…

„Není nic strašnějšího než svěřenec, který zvedne ruku na svého Patrona…“ řekl pološeptem Per. „Jaký může být jeho další čin? Poníží ženu? Nebo udeří dítě?“

„Nelži, ty dobytku,“ řekl jsem lhostejně obrazovce.

Jenže Per mě neslyšel. Přinejmenším v tomto okamžiku. Pomstychtivé potěšení mi však přinášela už představa, že se na záznam potom podívá. Protože mě určitě natáčejí.

„Podle názoru lékařů trpí Nik Rimer psychickou regresí, již vyvolala amnézie," pokračoval Per. „Proto se vrátil k emocionálním reakcím dítěte. Což mě ovšem taky neomlouvá. Protože to znamená, že jsem nenormální rysy jeho osobnosti, které vedly až k tomuto neštěstí, korigoval příliš pozdě. Impulzivnost, netrpělivost, sebeshlíživost…"

Rozesmál jsem se. Že by teď začali děti do internátů dávat ještě dřív?

„Žádám pro sebe trest," pronesl pateticky Per. „Trest… v podobě celoplanetárního pokárání. A pro svého svěřence žádám shovívavost… a jeho převedení do sanatorního režimu na dobu neurčitou."

„Já bych sanatorium vyměnil za pokárání," řekl jsem obrazovce. „Ty pokrytče!"

Patron na obrazovce sklonil hlavu. Čekal.

„Je rozhodnuto," ozval se tentokrát ženský hlas. „Vaše práce je hodnocena jako neuspokojivá, Patrone Pere. Dává se vám ale možnost vykoupit svou vinu prací v internátu Bílé moře."

„Děkuji," zašeptal Per.

„Svěřence Niku Rimere, vaše chování bylo shledáno asociálním a nebezpečným. Byl vám proto udělen sanatorní režim na dobu neurčitou a bez práva na odvolání. Máte právo vyslovit svůj názor – budete vyslyšen."

Začínalo to být legrační.

„A nezdá se vám, že vy všichni se mýlíte?" zeptal jsem se.

„Společnost se nemůže mýlit."

„Proč ne?"

„Chyby jsou odchylky od zákonů společnosti v chování jedince. Společnost je tedy chyb prosta už z definice."

Zrodil se ve mně pocit, že mluvím se strojem.

„A co když je mylná ta výchozí definice?"

„K závěru, že systém je chybný, můžeme dospět, jen když opustíme její rámec. A vy jste ve společnosti, Niku Rimere.“

„Já jsem ve vězení pod zámkem,“ řekl jsem jen.

„Už jste řekl všechno?“

Na chvilku jsem se zamyslel:

„Ano, naprosto všechno.“

„Rozhodnutí je tedy přijato a bude sděleno všem.“

Obrazovka zhasla.

Vida, jak rychle a smutně skončila má kariéra Patrona!

Asi deset minut jsem čekal, ale pak jsem si řekl, že pro mě asi hned tak nepřijdou, uložil jsem se co nejpohodlněji a pokusil se usnout. A přesně v tomhle okamžiku se – jak jinak – dveře otevřely.

Přišli si pro mě Han s Tagem.

Takže – buď se tady eskortování zločinců svěřuje jejich přátelům běžně, nebo už si se mnou nikdo z Patronů nechtěl špinit ruce.

„Vstávej, Rimere,“ řekl mi Han. V ruce třímal zbraň. Malou stříbřitou pistolku.

„Jak se říká téhle věci?“ zeptal jsem se.

Han viditelně nebyl ve své kůži. Bylo vidět, jak špatně tuhle situaci snáší. Jenže litovat ho v mém postavení bylo nepřirozené.

„To je svalový relaxátor, Rimere. Využívá se ho v medicíně k odstraňování křečí. Vyvolává dočasnou dysfunkci svalstva.“

„Ale to je velmi pohodlné, co?“ ušklíbl jsem se. „A jestlipak víš, že v mé kosmické lodičce taky nebyly žádné zbraně. Kosmické aparáty *ne-přátel* jsem zapaloval prostředky povýtce mírovými…“

„Jsi nemocný, Rimere. Lidé už dávno žádné zbraně nepotřebují.“

„To jistě. Když mají k dispozici tolik mírové techniky…“

Prošel jsem mezi nimi na chodbu. Tag a Han se ocitli za mými zády.

„Zůstaň před námi, Rimere, budeme ti říkat, kam máš jít.“

„To už jsi zapomněl, jak se jmenuju, Hane?“

„Tohle nedělej, Niku,“ poprosil mě Tag. „Přece chápeš, že ti byla omezena práva.“

„To už jsem pochopil. Kam mám jít?“

„Na bránu. A pak k transportní kabině.“

Nemocnice, v níž se má izolace nalézala, byla prázdná. Podél průhledných stěn pokojů s pečlivě ustlanými postelemi a kolem bělostně zářícího operačního sálu jsme vyšli do velké chodby a tou k venkovním dveřím. Pod bronzovým zvonem u vchodu i nadále strnule stál ten kluk. Pohlédl na mě s téměř posvátnou hrůzou.

Chudinko Lotti, jak dlouho asi trvá tahle tvoje šílená stráž u vchodu do internátu?

„Ri… Niku, slib nám, že se nepokusíš o útěk.“

„A proč?“

„Nechci děti vystavovat pohledu na zbraň.“

„No dobře,“ souhlasil jsem. „Tak to schovej.“

„Ale budu to pořád mít u ruky,“ varoval mě Han.

Teď už jsem se opravdu rozchechtal. Co to vyvádějí – že by si ještě pořád hráli na regresory jako v dětství?

Takhle jsme tedy Matiččino světlo opouštěli: jako tři přátelé, z nichž jeden právě jásá nad vlastním bujarým vtipem a dva zbylí přemýšlejí, co je na tom k smíchu…

Bylo mi trochu líto, že se neobjevila taky Katti. A bylo mi příjemné, že se neobjevil Per. Kdesi u okraje lesa jsem se ohlédl na internátní komplex a měl jsem dojem, že za bleskově se zamlžujícím oknem ve čtvrtém patře se mihla Patronova postava. Inu budiž, tak se loučit nebudem.

Zpáteční cesta ke kabině mi připadala kratší. Už se setmělo a Han s Tagem se snažili být mi co nejblíž – byli viditelně nervózní. Co když najednou zmizím v hloubi lesa, ukryju se tam a budu po nocích strašit děti nelidským vytím a zvukem facek…

Facka – to je věru dobré slovo. Co si taky lidi nevymyslí. Je to sdělné a urážlivé.

„Niku," řekl nejistě Tag za mými zády. „Slyšíš mě, Niku?"

„Ano."

„Pokusíme se vyvolat jednání o revizi rozhodnutí. Tak za rok, za dva – když se budeš normálně uzdravovat."

„Co je to sanatorium, Tagu?"

„To je místo, kde se léčí asociální sklony."

„A jak se to léčí?"

„Nevím, Niku."

„A to sanatorium je na celé Vlasti jen jedno?"

„To samozřejmě ne."

„Takže těch asociálních je hodně?"

Dlouho oba mlčeli a pak Han řekl:

„To nevíme, Niku. A bylo by nepatřičné se tím zabývat."

„Vy si tu teda žijete, kamarádi!"

Řekl bych, že jeden z nich si povzdechl.

„Nebyl jsi v právu, Niku," řekl Tag. „Zachoval ses velice nesprávně. Hnusně."

„Však budu mít dost času na to, abych změnil názor. Nebo abych se v něm utvrdil. Budete mě navštěvovat?"

„Já nevím, jestli se to smí," přiznal se Tag.

„No dobrá, když budete chtít, tak si to zjistíte. A dokážete mě vůbec najít?"

„To tvoje sanatorium se jmenuje Svěží vítr. To si budeme pamatovat."

„Příjemný název," souhlasil jsem sarkasticky.

Stromovím se probilo slabé světlo. Kabina blikala, plastové stěny světélkovaly a navíc po nich klouzaly bledě šeříkové záblesky.

„Sem jsme v dětství chodili rádi," řekl jsem. „Schovali jsme se do křoví a dívali se na ty záblesky. A snili o tom, že do internátu konečně někdo přijede a že si s ním budeme moct popovídat. Nastavit hlavičku pod laskavou ruku. Nebo co kdyby nás chtěli navštívit rodiče? I když to by byla věc naprosto nereálná."

Za mými zády bylo ticho.

„To sis vzpomněl?" zeptal se Tag.

„Ne, kluci. Ale vím, že to tak bylo."

„Jak to?"

„Protože jsem nemocný, asociální typ."

Zastavil jsem se před kabinou a chvíli se díval na to krásné mihotání. Pak jsem se zeptal:

„Tak jaké číslo kabiny ve Svěžím větru mám navolit?"

„Tam je jen jedna kabina." Tag zrozpačitěl a nemotorně ze sebe vypravil: „Ty teď terminál sám obsluhovat nemůžeš. Byl jsi zbaven sociálních práv."

„V tom případě makej."

Přistoupil ke kabině a dotkl se aktivátoru. Dveře se otevřely.

„Loučit se nebudem?" zeptal jsem se.

Neřekli nic.

„Tak pozdravujte Katti. Řekněte jí, že mě to všechno mrzí. Ale že jinak jsem se zachovat nemohl."

„Ale proč, Niku? Proč?!" zvolal zmučeným hlasem Tag.

„Protože ničemy je třeba mlátit po hubě. Bez ohledu na následky."

Byla už úplná tma, takže do tváří jsem jim neviděl. Vstoupil jsem do kabiny a na rozloučenou zvedl ruku.

Jednosměrná doprava. Sanatorium Svěží vítr.

„Tak do toho, plechovko!" broukl jsem jen.

Pod nohama se mi blýsklo a tma mimo kabinu lehce prořídla.

Takže jsme zřejmě na místě.

Název toho sanatoria seděl. Vítr tu byl svěží. Možná až moc.

Stál jsem po lýtka ve sněhu. Do tváře mě sekaly ledové krupky. Sem se moje současná garderoba moc nehodila, ale mohl jsem být rád, že nejsem v kraťasech a v tričku.

Na téhle nekonečné zasněžené pláni byl válec dopravní kabiny jedinou známkou civilizace. Nebe potáhla šedá mlha, kterou nízko nad západním obzorem prosvětlovalo pár posledních paprsků Matičky. Rozhlédl jsem se doprava i

doleva a v prvním okamžiku mě napadlo, že přesně takhle to měli vymyšleno. Opuštěná kabina uprostřed ledové roviny. A odebraná „sociální práva“.

Ostatně ta sociální práva by mi nebyla nic platná, protože v téhle kabině žádný terminál nebyl. Sloužila pro cesty bez zpátečního lístku.

Udělal jsem krok, pak druhý a pocítil jsem, jak se mi do bot dostává suchý sypký sníh. Pak jsem se po koleno probořil do závěje.

„Co to má znamenat…?“ zašeptal jsem. To mě nechají skončit takhle hloupě a beznadějně? „Bídáci!“

A pak jsem na obzoru uviděl řídký řetízek světel.

Takže nějaký život by tu byl…

Stojí tam jakési konstrukce, jako strážní věže. Dost daleko. Že bych měl jít k nim?

Pak jsem si ta světla, zřejmě uspořádaná do kruhu, prohlédl ještě jednou. Vypadalo to, že cosi vymezují a ohrazují.

Možná transportní kabinu, ale možná taky…

Asi tak dvě stě kroků od kabiny jsem narazil na nízké nevzhledné baráky, zpola zasypané sněhem: proto jsem si jich v první chvíli nevšiml.

„No prosím, a jsme v sanatoriu,“ řekl jsem nahlas a ústy lovil sněhové vločky. „Tady se budeš rekreovat, Nikki…“

Vláčet se tím sněhem bylo těžké. Ale hlavně to člověka štvalo. Před očima jsem ještě pořád měl úpravné městské ulice či pěšiny kolem internátu. Tělo si ještě pamatovalo letní teplo. Tady to vypadalo jako na rubové straně světa.

Jen chlad a noc.

Díky, Patrone.

Konečně jsem se doplahočil až k domům – měly drsné stěny, tmavá okna, ploché střechy, korunované závějemi a námrazou. Sníh u dveří byl ale udusaný, což skýtalo jistou naději.

Tak to zkusíme…

Vybrat si dohromady nebylo z čeho, a tak jsem přikročil k nejbližším dveřím. Dotkl jsem se jich dlaní, ale očekávaný

efekt se nedostavil. Tak jsem do nich strčil – ven se otvírat nemohly, protože to by při takových vánicích bylo nemoudré, ráno byste se nedostali z domu… A stejně by mě zajímalo, jak tohle vím?

Ačkoli, to teď není důležité. Přece tu nezmrznu! To mám běhat od baráku k baráku?

Kopl jsem do dveří a pak jsem na ně zabušil pěstmi; bolest prokřehlé prsty necítily žádnou. Než se ozvalo cvaknutí a dveře se odsunuly stranou, uběhla nejméně minuta.

Vstoupil jsem do prostorné síně. U stropu svítily oči oslňující lampy. Vedle dveří jsem zahlédl jakousi mřížovanou krychli a hned jsem ucítil, jak z ní sálá teplo.

Dveře mi otevřel postarší podsaditý muž.

Byl plešatý a pletená čepice, která mu sklouzla do týla, odhalovala jakési zaschlé lišeje, pokrývající celou hlavu. Očka měl malá, světle modrá a pichlavá. V ošlehané tváři jsem si povšiml nápadně vysedlých lícních kostí. Na sobě měl jakési tlusté beztvaré hadry špinavě šedé barvy.

„Tak seš tady?“ zeptal se.

Aha, to znamená, že mě očekávali. A nechali mě, abych se sem od kabiny dohrabal sám, i když moc dobře věděli, že jsem kolonii mohl přehlédnout.

Pokročil jsem kupředu a do muže strčil. Ten mlčky ustoupil stranou.

Posadil jsem se přímo k topné krychli a natáhl zdřevěnělé ruce k teplu. Tělo se z chladu pomalu vzpamatovávalo.

Muž na okamžik zaváhal a pak dveře zavřel. Stál a nijak na mě nespěchal.

Stáhl jsem si boty a vysypal z nich sníh. Tenké bílé ponožky byly teď mokré a hnědé, ale na to, abych si je stáhl, už jsem neměl dost energie. Posadil jsem se co nejpohodlněji a ke zmíněnému teplu natáhl i nohy.

„Ty tady chceš bydlet?“ zeptal se mě muž tlumeně.

„To se uvidí,“ odsekl jsem, aniž jsem se otočil.

Muž uznale zafuněl – řekl bych, že mé jednání se mu zamlouvalo.

„Jmenuju se Agard. Agard Tarai.“

„Nik Rimer,“ představil jsem se.

Počkal ještě minutu a pak se zeptal:

„Tak co, půjdeme?“

„Řekl bych, že slovo ‚půjdeme‘ poslouchám celý život. Počkej ještě.“

Obul jsem se a zahýbal palci u nohou. Lehce bolely, ale citlivost si uchovaly.

„Nejsi omrzlej?“

„Ne.“

Vstal jsem a objel Agarda zvědavým pohledem. Byl tak šeredný, až to vyvolávalo sympatie.

„A co kdybych ty vaše baráky nezahlédl, Agarde Tarai?“

„Tak by tě zachránili Hbití přátelé.“

„Ti jsou tady taky?“

„Ty jsou tady ve svým živlu,“ a Agard v úsměvu obnažil řídké žluté zuby. „Tady jsou podmínky asi jako na Vnější planetě, jen sněhu je tu ještě víc. A to se jim právě líbí.“

Ještě jednou jsem si prohlédl tu předsíň – teď už pozorněji a klidněji. V hrubém dřevěném stojanu, táhnoucím se podél stěny, stálo asi dvacet lopat. Úplně obyčejných, jako v době pevnostní. Polovina z nich měla z každodenního používání krásně vyhlazené dřevěné násady a kov dole se leskl jako čepel nože.

„Takže já jsem jedenáctý?“ zeptal jsem se.

Agard si mého pohledu povšiml a přikývl:

„Hlavička… Nojo, věčně tu máme podstav. Do Svěžího větru nepošlou hned tak každýho.“

Zamířil jsem k vnitřním dveřím, které byly pootevřené.

„Takhle nějak to tu dělej,“ křikl ještě za mnou.

Zdálo se, že to byla upřímná rada.

Podvědomě jsem tu očekával něco jako internát nebo tu mou ubytovnu. Chodby, schodiště, pokojíky…

Jenže ve skutečnosti se mi otevřel pohled na jednu jedinou velkou místnost. Dřevěné stěny byly špinavé a počmárané nějakými nápisy. Okna se jevila dokonale neprůhledná. Na

stropě svítila necelá polovina těles; jedno z nich blikalo a šířila se kolem něj mokrá skvrna. Že by tekla střecha?

S celkovým charakterem tohoto prostoru dokonale ladilo i jeho zařízení. Podél stěn stálo několik vyhřívadel. Pak už tu byly jen řady kovových dvoupatrových paland, otřískaný stůl, kolem něj asi deset židlí a jedno křeslo. V křesle seděl mládenec o maličko starší než já. Byl bledolící, s dlouhými světlými vlasy, na sobě měl podivně nadýchaný jasně růžový oděv a působil dojmem náhodně příchozího. Když mě spatřil, křečovitě stiskl rty, ale přece jen mě gestem vybídl, abych přistoupil blíž.

Všechny židle byly obsazené. Sklouzl jsem pohledem po tvářích a v duchu jsem si řekl, že většina obyvatel sanatoria jsou mladí lidé. Kromě Agarda, který z předsíně pomalu vstoupil za mnou, už tu byl jen jeden starší muž. Velice urostlý, statný a s chytrou tváří. Oblečený do jakési tenké stříbřité teplákové soupravy, pod níž se rýsoval každý sval jeho trénovaného těla. Seděl jakoby stranou, úmyslně, nápadně stranou.

Přistoupil jsem ke stolu. Volná židle tu nebyla a já zaváhal, ale nikdo neřekl ani slovo. Tak jsem odstrčil kovovou misku s jakýmsi horkým kouřícím jídlem stranou a posadil se na roh stolu.

„Ty si ňákej čipera," poznamenal s lehkým odsudkem v hlase bledolící mladík. „Jak se menuješ?"

„Nik Rimer."

Mladík usrkl ze svého plecháčku a blaženě se pousmál. Po místnosti se vznášela slabá vůně alkoholu. To je zvláštní – že by v sanatoriu zakázaný nebyl?

„Si zmrzlej?"

„Trochu."

„Tak se zahřej."

A podal mi svůj plecháč. Na okamžik jsem znejistěl, ale nikdo se nenamáhal, že by mi nabízenou nádobu předal a mně se vstávat nechtělo.

Vzal jsem si tedy z popraskaného tácu čistý hrnek a sběračkou si nabral z velkého kastrolu. A lokl si.

Tekutina byla sladká a horká, s dosti značnou dávkou alkoholu. Po těle se mi rozlilo příjemné teplo.

Mladík ještě chvíli čekal s napřaženou rukou. Pak pokrčil rameny a dopil svůj plecháč sám.

„A za copak seš tady, Niku?“

„Špatně jsem přecházel ulici.“

„Ale Niku, tady sme všichni našinci,“ protáhl mladík mírně vyčítavě. „Jen vykládej.“

„Předpokládám, že už to víte. Dal jsem přes hubu svému Patronovi.“

„Jó?“ podivil se teatrálně blonďák. „To ale není hezký…“

Vypadalo to celé na ošklivou frašku. Všichni kromě toho bledolícího slizáka mlčeli; někdo si mě zvědavě prohlížel, jiný zase naopak uhýbal pohledem. Postarší svalnatec si prohlížel prsty svých rukou – se zvědavostí slepce, který právě prozřel.

„Bít Patrona není hezký!“ opakoval mladík. „Co tě to popadlo, Niku?“

„Jinak to nešlo.“

Ještě jednou jsem usrkl horkého alkoholu.

„No je náhodou dobrej,“ ozval se nečekaně za mými zády Agard. „Je fakt dobrej, Kleji.“

Bylo mi jasné, že oslovuje někoho docela jiného než mladíka. A nemýlil jsem se.

Svalnatec se najednou přestal věnovat svým prstům a nerudně si Agarda změřil:

„Tebe se nikdo na nic neptal. Pojď ke mně, Niku.“

Postavil jsem hrnek na stůl a šel k němu.

„Jmenuji se Klej Garter. Přesně takhle, jinou podobu mé jméno nemá. To si budeš muset zapamatovat v první řadě.“

Dál se na mě nedíval. Neuznal mě za hodná pohledu.

„Vedeme tu svůj vlastní život, Niku. Těžký a složitý… Protože my všichni tady jsme nemocní. A léčíme se. Co je nejlepší lék v našem případě, Niku?“

„Práce.“

„Správně. To si zapamatuj za druhé. Slyšel jsem, že máš problémy s hlavou. To je dobře. Snáz si zvykneš.“

Mlčel jsem. Ten chlap se mi zamlouval čím dál tím míň. A bylo to vzájemné.

„Vyber si jakékoli lůžko nahoře,“ řekl Klej. „Už máme po večerce a denní režim je třeba dodržovat.“

Pohlédl jsem na řady paland a zeptal se:

„Proč nahoře? To dole už nikde není volno?“

„Pro tebe není.“

Přísně vzato je mi jedno, kde spím. A zajímat se o to, proč je pro mě denní režim povinný ve chvíli, kdy se tu nikdo spát nechystá, se mi nechtělo. Vykročil jsem tedy k palandám a hodil sako na první, která se namanula.

„Vrať se,“ vyslovil tiše Klej. „Ještě jsem neskončil. A odcházet bez dovolení se tady nesmí. To si taky budeš muset zapamatovat.“

„Za třetí?“

Konečně na mě pohlédl. Ten pohled byl pronikavý, hodnotící.

„Ano.“

„Ještě něco?“

Klej vstal. Byl o hlavu vyšší než já. Věk se na jeho skvělé fyzické formě sotva nějak podepsal.

„Bít stařičkého Patrona je opravdu ošklivé,“ řekl. „Já jsem taky Patron. Dokázal bys udeřit mě?“

„Bez důvodu ne.“

Klej rozhodil rukama:

„Správně. Bez příčiny se špatných skutků dopouštět nemáme. Ale nemáme se jich dopouštět, ani když tu ta příčina zdánlivě je. Popřemýšlej si o tom… Je to jasné?“

Přikývl jsem.

„Podívej se do tamtěch dveří,“ navrhl mi Klej.

Sledován deseti páry očí jsem se mlčky vydal ke dveřím, na které ukázal. Otevřel jsem je – na rozdíl od venkovních tady zámek poslouchal.

Byl to hygienický blok. Pět záchodových mís a naproti nim pět sprchových boxů.

„Zahajujeme léčení," řekl Klej. „Hygienický blok je třeba dát do pořádku. Ty mísy se musí lesknout. Když budeš dobře hledat, najdeš kartáč a prášek. No a když nenajdeš, tak už na něco přijdeš sám."

„Řekl bych, že na takovéhle práce se všude dělá pořadí," řekl jsem.

„To dělá. A dnes je řada na tobě."

Zůstal jsem stát. Tohle byl svébytný život s vlastními zákony. Možná že pro nováčka se tu patří mýt záchody a spát na horním lůžku.

Jenže mně se ty zákony nezamlouvaly.

Dveře jsem zavřel.

„Domnívám se, že se mýlíš, Kleji Gartere," poznamenal jsem.

„A co když se mýlíš naopak ty? A to tak, že hodně?"

„Možné to je," přikývl jsem.

Klej zamířil ke mně. Docela pomalu.

„Bacha, Kli, dyť je to regresor! Aby neznal nějaký hnusný chvaty!" vypískl vysokým hlasem blonďák. „Aby sis nenaběh, Kli!"

Klej nereagoval. Dokonce se pousmál. Že by Patroni taky znali nějaké chvaty? Ačkoli – ten si je spíš jist, že amnézie mě připravila o všechny sebeobranné návyky…

Na první úder jsem nestačil reagovat. Všiml jsem si ho a pochopil, že dostanu ránu do zubů, ale tělo bylo ještě příliš ochablé a slabé z toho tepla.

Svět se zhoupl a já odletěl ke zdi. Praštil jsem se o ni týlem tak, až se mi zatmělo před očima. Ruka zavadila o rozpálenou mříž vyhřívadla a bolest z té popáleniny mě definitivně přivedla k sobě. Opřel jsem se o zeď a vstal. Z rozbitého rtu prýštila krev.

„Začínáme s léčbou," řekl Klej. „Takže – odporovat kápovi baráku a tím spíš Patronovi není pěkné…"

„Ty už dávno žádnej Patron nejsi!“ vykřikl najednou Agard. „Nech toho kluka na pokoji, Kleji!“

Garter se tím směrem podíval a Taraiho hlas utichl v půli slova. Měl jsem pocit, že své přímluvy už lituje. Mně ale tenhle okamžik dodal sil. A taky oporu podstatně spolehlivější, než byla ta zeď.

Já že nejsem v právu?!

„Lituješ už?“ zeptal se Klej, který se ke mně blížil.

„Ne,“ zašeptal jsem.

„Budeš to mít těžké, chlapče,“ řekl mi soucitně.

Cosi se měnilo. Něco se se mnou dělo. Barvy byly najednou jasnější a určitější, zvuky až ohlušivě hlasité. Dech mužů v okolí připomínal hřmění. Klejovy pohyby mi připadaly pomalé a nemotorné. Srdce se na okamžik málem zastavilo… a pak začalo bušit v šíleném, zoufalém rytmu. Buchbuchbuchbuch! Ocitl jsem se přesně na oné hranici, na onom posledním pomezí, které mě dělilo od strašného a zároveň vábivého okamžiku… Okamžiku, ve kterém se *cosi* změní. Když mi zkroutili ruce za záda Han s Tagem, tak jsem odolal.

Kdežto tentokrát už ne.

Klej skočil kupředu a napřáhl ruce po mém krku. Velice snadno jsem se útoku vyhnul. Mé tělo žilo svým vlastním životem a já jen sledoval, co se to děje. Já – oněmělý, zcela paralyzovaný pozorovatel jménem… jménem…

Kápo narazil do zdi, celý otřesený pohodil hlavou a začal se obracet. Jenže to už jsem byl až u něj. Nespěchal jsem a čekal, až Klej napřáhne k další ráně, zoufale a nevěřícně, protože i on už chápal, že lovec a kořist si vyměnili místo.

Neboj se, neboj se! šeptal mi v hlavě neviditelný sbor. Bylo mi to známé, asi jako řídicí systémy, ale bylo to zároveň docela jiné, takové, že jsem to znal, že jsem si to pamatoval…

Popadl jsem útočící paži a zjistil jsem, že to není o nic nesnadnější než uchopit větev zmítající se ve větru. Dokonce i chrupnutí, které se ozvalo, když Patronovy kosti po stisku mých prstů praskly, zaznělo stejně dřevěně a samozřejmě.

Zařval, ale ještě stále v něm bylo hodně síly a vůle, v tomhle postarším silném chlapovi, který se rozhodl, že mě naučí, co je to život. A tak mě nakopl mezi nohy, velmi přesně a velmi silně.

Bolest jsem necítil.

Bolest je pro jiné.

Ode dneška a navždy.

Zlomil jsem mu ruku ještě jednou, v rameni. Je to slabý kloub a bolest trhajících se svalů je ještě strašnější než při obyčejné zlomenině.

Bojová transformace…

Jak jsem tak stál nad zhrouceným Klejem Garterem, vrhli se po mně tři další. Ostatní do boje nezasáhli. Ti předvídavější.

Rána pro každého, víc nebylo třeba. Do břicha, přesně do nervových center. Já nevím, kam je třeba udeřit, ale vědí to mé ruce. A buší rovnu do uzlů parasympatické nervové soustavy, do těch center, které okamžitě explodují nesnesitelnou bolestí. Tři těla, svíjející se po podlaze.

A já chci ještě!

Tohle se mi líbí!

„Nee-přřřítel!“

Hlas blonďatého slizouna je vysoký a kvílivý. Stihl vyběhnout do předsíně a vrátit se s lopatou. Drží ji neobratně, jak se zdá, léčba prací se v sanatoriu vztahuje jen na někoho…

Nastavil jsem ruku a blyštící se lopatu zastavil zápěstím. Ostrá ocel rozpárala rukáv košile.

Z lehkého šrámu na kůži vystoupila jediná krůpěj krve.

Levou rukou jsem toho mládenečka popadl přímo za obličej a mrštil jím směrem k řadě paland. Narazil hlavou na kovovou nohu postele a znehybněl.

Návrat do režimu mimikri…

„Díky, Kualkuo,“ zašeptal jsem Cizímu, který prosákl celým mým tělem, tělem Pozemšťana.

Bolest. Tíha. Pukající hlava.

Právě tam zrovna probíhá malé zemětřesení. Propast, která až doposud oddělovala mou minulost, se obrací naruby a mění se v horu.

To hrozně bolí…

Těch slov je moc najednou. Nových slov. A paměti je taky moc najednou.

Já nejsem Nikki Rimer!

Já jsem Petr Chrumov!

Koncentráku se samozřejmě dá říkat sanatorium, ale to na věci nic nemění.

„A na místa, hajzlové!“ zasípěl jsem.

Lidi se od stolu rozutekli. K postelím, do problematického bezpečí míst, která jim tu byla vyhrazena. Odbelhala už se i trojice, která se pokusila pomoci Klejovi.

„Odkliďte ho!“

Dva chlapi se poslušně vrátili a odtáhli bývalého Patrona na jeho lůžko.

Je tu… doktor?“ zeptal jsem se už klidněji. Jeden z vězňů nerozhodně zvedl ruku. „Věnuj se mu…“

Posadil jsem se ke zdi a zakryl si obličej rukama.

Je to příliš mnoho nových slov. Ten přechod je příliš rychlý.

Děda, škola, učiliště, firma, Hixi, počtář, Danilov, Alaři…

Ale ty jsem přece opravdu zabíjel!

„Všechno musí vypadat naprosto hodnověrně,“ řekl velitel rudofialové eskadry Alarů. „Budeš bojovat a zabíjet nás. My se taky budeme snažit tě zabít. Šanci máš ale velkou. Nikdo z nás na sobě nebude mít obrněnou kombinézu. Všichni výsadkáři budou z vlajkové lodi staženi. Budeš muset projít oddíly složenými z pilotů a techniků. A ti boj zblízka neovládají.“

„To já ale nechci!“ řekl jsem té černé myši.

„Nikdo nechce umírat. Takový je zákon života. Občas je ale nutné na všechny zákony zapomenout…“

Hlava mi pukala bolestí. Srdce zpomalilo běh.

Kualkuo!

Ano…

Proč jsem byl tak nelítostný?

Protože byla dočasně aktivována centra agresivity. Což je pro podobný boj nezbytná podmínka.

„Mohu s vámi promluvit, Niku Rimere?“

Otevřel jsem oči. Jednotlivá slova získávala smysl dost pomalu. Teprve jsem se učil přemýšlet v obou jazycích naráz. Přede mnou stál Agard Tarai. Ošklivý skrček se strupatou hlavou. Pletenou čepici si sundal a teď ji žmoulal v rukou.

„Mluv,“ řekl jsem mu.

„Pacienti šestýho baráku sanatoria Svěží vítr čekaj na vaše pokyny. Uplynulo už dvacet minut, Niku Rimere.“

Podle pozemských měřítek mu mohlo být tak padesát. Roky jsou tu jinak dlouhé, ale celkově se dožívají o něco vyššího věku než my…

Pohlédl jsem na muže, strnule stojící u svých paland. Bledý blonďák štkal a mnul si hlavu. Klej ležel na posteli a levou ruku měl obnaženou a omotanou kusem průhledné látky. Ten bude mladší než Tarai, tak čtyřicet, pětačtyřicet let…

„Co je mu?“ zeptal jsem se.

„Má několik zlomenin a vykloubený rameno. Zejtra asi nebude moct pracovat.“

„Ať zůstane na baráku,“ zašeptal jsem.

Agard na mě pohlédl s mlčenlivým údivem a nejistě přešlápl.

„A co vostatní?“

„Všichni ostatní okamžitě spát,“ nařídil jsem. „Ráno lidi napadají správnější věci než večer.“

Hrome, to je hrůza, jak se tak běžné úsloví znetvoří, než proleze sítem jejich jazyka!

Zato to úsloví získalo na jakési neobvyklé hlubokomyslnosti. A stalo se zároveň rozkazem – všichni muži se s oči: ma upřenýma na mě začali ukládat.

„Dobře, Niku Rimere.“

„Říkej mi prostě Nik!“ poprosil jsem ho.

Agard mi pátravě pohlédl do očí.

„Pokud ti to neleze na nervy,“ dodal jsem ještě.

„Řek bych, že ne, Niku.“

„Je tam ještě něco k pití?“ zeptal jsem se.

„Jo.“

„A je tu nějaké klidné místo? Potřeboval bych si s tebou promluvit.“

Agard mlčky přikývl. Zašel ke stolu, naplnil dva plecháče a kývl na mě. Vydal jsem se za ním. Z postelí se ozval tichý šum a šepot.

Tarai otevřel nenápadné dveře ve stěně. Zůstal stát na prahu a mě pouštěl jako prvního.

Je to zdvořilé gesto nebo past?

Vstoupil jsem dovnitř.

Příjemný pokojíček.

Celou podlahu pokrývá měkký koberec. Ve zdi obrazovka – pravda bez terminálu. Stolek, široká pohovka a dvě křesla. Malá skříňka, na rozdíl od jinde běžných regálů uzavřená. Celý strop je jedno velké zrcadlo.

Nakolik už jsem se stačil se životním stylem geometrů seznámit, pak tohle byl téměř vrchol přípustného luxusu. Dokonce i na svobodě.

„Co to je?“ zeptal jsem se Taraiho. Ten vstoupil za mnou, postavil plecháče na stůl a pečlivě zavřel dveře.

„Místnost psychologický relaxace.“

„A kdo tu relaxoval?“

„Klej Garter a ten jeho miláček.“

Přikývl jsem. Pokud Tarai čekal, že mě to ohromí, tak se mýlil. To jen Nik Rimer, který ještě žil kdesi hluboko v mé duši, se otřásl hnusem.

„Jen abys teď nezískal pověst miláčka nového kápa.“

Agard se tiše zasmál a pohladil si svou zohavenou lysinu:

„To ne, Niku, takhle nemocnej mi rozhodně nepřipadáš…“

„Co to máš na té hlavě?“

„Líbal jsem se se Hbiťákem," pousmál se chmurně Agard. „Když jsem se sem dostal, byl jsem pěkně blbej… před těma deseti lety."

Zachvěl jsem se. Deset *jejich* let – to je skoro dvacet pozemských.

„A cos vlastně provedl?"

„Nesprávně jsem přecházel ulici…" utrousil ironicky. „A díky za tu držkovou, co jsi způsobil Klejovi. Takovej ksindl už podobnou lekci potřeboval dávno."

„Jak to tak vypadá, ksindl jsou všichni Patroni," mínil jsem podmračeně. Vzal jsem si svou dávku a přičichl k ní. Panebože, to je stejné svinstvo, jako jsem po přistání na silnici pil se šoférem Koljou. Jen ta vůně byla lepší…

„No… nevim!" Agard zakroutil hlavou. „Já ti věřim, že toho svýho Patrona jsi praštil po zásluze. Jenže Kleje sem bez váhání poslali sami Patroni. Takže… nebuď takovej náhlej, chlapče!"

Posadil jsem se na pohovku a lokl si horké samohonky. A vida – chuť je mnohem lepší, než napovídá vůně. Tělo asi takovouhle injekci potřebovalo…

Pozřená tekutina obsahuje přiboudlinu, aldehydy, metylalkohol a etylalkohol. Mám to zneškodnit?

Zneškodni všechno kromě etylalkoholu, nařídil jsem Kualkuovi a zakroutil jsem nevěřícně hlavou. Nedej bože, aby symbionité získali právo pobytu na Zemi. To by všichni strejdové Koljové světa získali možnost ožírat se zcela bez obav.

„Ale stejně – za co jsi tady?" zopakoval jsem otázku.

„Jsem historik, teda – byl jsem…" Agard usrkl ze svého hrnku. „Jestlipak jsi někdy slyšel, že historie je nejdůležitější ze všech věd?"

„To si nepamatuju. Ale věřím ti na slovo."

Agard se znovu napil své samohonky. Zítra mu bude těžko…

„No a nejdůležitější je proto, že je nebezpečná.“ Trpce se usmál. „Občas, občas není dobrý kopat moc hluboko. Natožpak vo tom, co jsi vykopal, eště mluvit nahlas.“

Vyčkávavě jsem se na něj zadíval, ale on asi nic upřesňovat nehodlal. Jen se ušklíbl a nepřítomně zíral do neurčitá, jako by ještě teď pociťoval rozkoš z vědomostí, které ho nakonec přivedly do Svěžího větru.

„No dobře. Řekneš mi to, až se ti bude chtít.“

„A co seš zač ty, Niku?“

„Regresor. Pilot Dálkového průzkumu.“

„Slyšel jsem vo tobě ve zprávách,“ poznamenal Tarai zamyšleně. „Teda, už hodně dávno… Pro nás bylo každodenní koukání na zprávy povinný, samozřejmě jen na veřejně přístupnou verzi… Nebyl tys nakonec jeden z těch rozvědčíků, který zkoumali mezihvězdnej prostor před Odchodem?“

„To je možné. Ale já si to nepamatuju. Já opravdu trpím amnézií, Agarde.“

Tarai se ještě jednou ušklíbl:

„Tak ti to řeknu já. Mně teda paměť zatím slouží… Zatím… Byl jsi jedním ze tří rozvědčíků, který do tohoto prostoru vstoupili jako první.“

Černá propast kosmu. Záblesky – a lodě, které se vynořují z velikého nic…

„Nevím, jak já, ale moje lodička v té trojici určitě byla,“ přiznal jsem se.

„Ty jsi samá sranda.“

Bylo vidět, že Tarai se svým novým postavením přímo opájí. Tím plným hrnkem samohonky v ruce, touhle debatou i tím, jak byl nedávný kápo baráku potupen.

A já neměl sil za to bývalého historika odsuzovat: když je tu člověk léta, tak asi považuje za požehnání jakoukoli proměnu navyklých pořádků.

„Spi radši tady,“ řekl mi, jako by uhodl chod mých myšlenek. „Jinak je s tebou v noci konec. Buď tě oddělá Klej, nebo ty jeho kamarádíčci.“

„A co ty?“

„Na mě by došlo až v druhý řadě," zakroutil hlavou Tarai. „Dneska jsi tady předved takový divadlo, že si to každej moc rozmyslí. Každej kromě Kleje. Protože dva vůdci nemůžou bejt nikde. Dokonce i hejno krys má jednoho předáka, no a to my… jsme snad alespoň vo kousíček lepší."

Kualkuo!

Bezpečnost celého prostoru je trvale kontrolována. Spánek nepotřebuji.

„Budu spát normálně v baráku," řekl jsem. „Ale nedělej si starosti – kdyby na mě chtěl někdo v noci zaútočit, dopadne moc špatně."

Tarai se na mě podíval dost pochybovačně:

„Dej si bacha, regresore. I když vlastně nevím, čeho jsou regresoři dneska schopný. Já můžu mluvit vo tom, jaký byli před sto lety. Ale dneska…"

„Radši mi řekni, co je to Odchod."

„Cože?"

„No Odchod."

„Copak ty to nevíš?"

„Prodělal jsem ztrátu paměti," zopakoval jsem unaveně. „Ledacos jsem si už v hlavě obnovil. Ale hodně je toho, co pořád ještě nevím."

„Bohové všemohoucí!" zvolal Tarai přímo nadšeně. „Takže já, pacient sanatoria už plnejch deset let, můžu najednou vykládat, co je novýho!"

„Ano, Agarde. Byl bych ti za to velmi povděčen."

„A pamatuješ si aspoň to, že dřív Matička svítila na úplně jiným nebi? Že dřív bylo hvězd tolik, že noc se vlastně nijak nelišila od zamračenýho dne?"

„Dejme tomu, že si to pamatuju. I když ve skutečnosti to mám jen načtené."

„No to je neuvěřitelný!" Tarai škubl plecháčkem tak prudce, až drahocenná kořalka vyšplíchla ven. Smutně pohlédl na politý vaťák a pokračoval: „Vy jste tomu dali! Myslím vy, naši milovaný regresoři! Před dvanácti lety jste strčili nos tam,

kam jste ho strkat neměli! Zase jste se někam cpali navazovat přátelství, a místo toho jste dostali po tlamě!“

„A ty z toho máš radost?“ zeptal jsem se překvapeně.

„Ano!“ vypálil vyzývavě Tarai. „Těch mládenců, co tam zařvali, je mi samozřejmě líto. Jenže něco takovýho se dřív nebo pozdějc stát muselo. Přece není možný věčně vyvážet do celýho vesmíru vlastní morálku – i kdyby byla sebelepší. Hvězdám naší lásky není zapotřebí, Niku.“

„A čeho je tedy zapotřebí, když ne lásky?“

Ne že bych s ním nesouhlasil. Naopak, jeho tichá vzpoura mi byla sympatická… Myslím mně, kosmickému vozataji Chrumovovi, a ne regresorovi Nikovi.

„Čeho je zapotřebí? To já nevím, Niku,“ pokrčil Agard rameny. „Já jsem totiž historik. Ne prognostik, ani filozof, ani Patron… Že by úcta?“

„Místo lásky?“

„Před láskou. Pokud se nějaká láska samozřejmě dostaví. Protože láska, to je taková hrozně legrační věc…“ A Agard Tarai se zasmál. „Jestlipak víš, kolik významů mělo tohle slovo dřív? A kolik mu jich zůstalo? Tak co – víš, nebo nevíš? Když ti od útlého dětství dovolej kamarádit s jednou holčičkou a pořád do vás hučej, jakej jste úžasnej pár – copak to je láska?“

„Ne,“ odpověděl jsem. Pak jsem si představil Katti a opravil se: „Nevím.“

„Jsi moudřej chlapec, Niku. Je jen málo lidí, který by dokázali říct aspoň ‚nevím‘.“

Tarai si povzdechl.

„Ale to sem nepatří. Takže ten Odchod… Utekli jsme, Niku. Když jsme si měli vybrat, jestli chceme být zničený nebo utéct, tak jsme ostudně zdrhli. A tenhleten slovní guláš o tom, že jsme si nepřáli oběti… To už je ten váš oblíbenej princip Zvratnosti pravdy.“

Žlučovitě se rozchechtal, ale pak najednou umlkl. Vylekaně se na mě zadíval, jako by si najednou uvědomil, že se rozpovídal až moc.

„Ale já si taky nemyslím, že Zvratnost pravdy je úplně dobrá myšlenka," řekl jsem a povstal. „Půjdu spát. Mám za sebou dlouhý den."

Nejistě se mě zeptal:

„A co kdybych zůstal tady…?"

„Klidně."

Dotkl jsem se dveří a ty se otevřely. Ve velké místnosti byla tma, svítila jen jedna lampa. Kdoví – dá se tu to světlo nějak ovládat, nebo se zapíná a vypíná automaticky? V baráku bylo naprosté ticho, které rušilo jen skučení větru za zdí. Všichni buď spí, nebo spánek předstírají.

„Řekl bych, že jsi dobrý chlap, Agarde," řekl jsem tiše. „Ale jaks to tady vůbec přežil?"

Mlčel – a já tedy dveře zase zavřel.

„Jsem brepta, Niku. Vypravěč. Večery jsou tu dlouhý a život nudnej a jednotvárnej. No a já si ledacos o těch předchozích epochách pamatuju. A co si nepamatuju, umím vymyslet." Agard lišácky mrkl: „Všelijaký zkazky… Co si nakonec na takovým nemocným historikovi vezmeš?"

„Tak už se nedivím," řekl jsem. „Dobrou noc, Agarde."

Ze všeho nejtěžší bylo usnout.

Spánek jako hrdinský čin – to taky nezní špatně.

Pilot a regresor Nik Rimer, jehož jsem si téměř vymyslel a nakonec i oživil, zvolna odplouval do nebytí.

„Kualkuové prozkoumali jeho tělo, Petře. Splynou s tvou tělesností a vytvoří imitační povlak, který bude plně identický s vlastnostmi pilotova organizmu. Až po jeho genetické vybavení."

„Ale jak toho chtějí dosáhnout, veliteli?"

„Na to se jich zeptej sám, člověče. A pokud budeš schopen porozumět jejich odpovědi, budu ti závidět až do konce svého života…"

Chudáku Niku Rimere. Řekl bych, žes byl dobrý kluk. Vykládal sis se svou lodí a její nešťastný elektronický mozek uchoval tvou intonaci, tvůj způsob uvažování, slovní zásobu i

typické reakce, jež počtáři z toho mozku bez milosti vykuchali…

„Rozhodně na tebe nechci naléhat, Péťo. A věř mi, že pro mě v žádném případě nejsi nástroj…“

„Rád bych ti věřil, dědo.“

„Někdo se k tomu ale odhodlat musí. A ty máš nejlepší šanci to dokázat. A rozhodně nejde o tvůj věk či stavbu těla, protože ty zasrané améby dokážou přebudovat jakékoli tělo. Nejdůležitější je duše – a ty jsi mu opravdu vnitřně velmi podobný.“

„Ale to je skoro urážka, být podobný geometrovi…“

„Jenže právě v tom je naše šance…“

Vybavil jsem si všechno. Svůj skutečný domov. Svého skutečného dědečka. Inženýrku Mášu. Tu starou žebračku před krámem. Kluka jménem Aljoška. Miláčka celého Transaera i celé FSB plukovníka Danilova. I svůj divoký, drásavý spor s dědou na palubě alarské vlajkové lodi.

No dobře, krucinál, ale co ten Kualkua, který se usadil v mém těle – copak to není důvod k zuřivosti?!

Přejel jsem si dlaní po hrudi. Co je mé tělo a co cizácká bioplazma? V tom se teď nevyzná ani Pánbůh! Kde končí mé tělo a kde začíná tělo Nika Rimera? Kde je nějaká hranice, když dokonce i můj mozek museli ze svých zásob znovu naplnit Kualkuové?! Moje paměť se jako jarmareční cetka přestěhovala do počtářovy obludné superinteligence. Pak ta paměť byla předána do úschovy Kualkuům a mně byla vrácena až tehdy, kdy z jejich hlediska začínala situace být kritická… Jsem hračka, věnovaná Cizákům.

My se nevměšujeme, Petře Chrumove. My sloužíme. Tobě se asi něčemu takovému těžko věří, ale my nemusíme tvůj rozum řídit. Je to dobrovolná dohoda…

Ale co vám to dává?

Zážitky. Jsme součástí celku, Petře. Žijeme cizími emocemi a vášněmi, stěhujeme se z jednoho těla do druhého. Svět je přece tak obrovsky zajímavá věc. Můžeme se samozřejmě snažit dobývat ho vlastními silami. Ale můžeme se také stát

součástí jiné síly. Ono je zajímavé být věčným pozorovatelem na nekonečné cestě. Sloužíme všem – a zároveň nikomu. Silné rasy nás vpouštějí do svých těl. Slabé o tom zatím jen sní. Ty chceš najít pravdu? Kdybychom si něco takového předsevzali my, celý všehomír by nám ležel u nohou. Ale proč? Vždyť je beztak náš. Bez násilí, bez vnější aktivity… My jen pozorujeme… Pozorujeme…

Zasténal jsem.

Pro Kualkuy je to snadné. Jejich osudem je symbióza a rozlévat se v mém těle je pro ně víc než příjemné. Jenže já takový život nechci. Abych nevěděl, co ve mně komu patří…

Od dětství jsem v životě zaujímal cizí místo. Když jsem vyrůstal, začal jsem reagovat na jméno, které mi nepatřilo. Využíval jsem možností a všeobecné vážnosti, jež patřily úplně jinému člověku… Malému človíčkovi, který nikdy nedospěl. A pak přišla odplata – sice pozdní, ale minout mě nemohla. Bohyně spravedlnosti ze sebe setřásla antický prach a vyměřila mi můj skutečný osud. Já se ale ani pak neupokojil a stal jsem se – nebo alespoň téměř stal – Nikem Rimerem. Tentokrát jsem obsadil jeho místo pod hvězdami. A Nemesis zakroutila hlavou, práskla do svých gryfů a vrátila se, aby mi ranou karabáče naznačila, kam patřím.

Díky tobě, dcero noci. Se svým údělem jsem se smířil. Nejsem ani Petr Chrumov, ani Nik Rimer. Jsem zkrátka člověk, který začíná žít znovu.

Mou lásku hvězdy nepotřebují. Ale já sám se bez ní taky obejdu.

Dostal jsem se do světa geometrů, do světa, který na první pohled vypadal jako ráj. Do světa tak známého, že mi připadal můj. A kolikrát už se v lidské mysli zrodil – tenhle svět dobrých lidí a správných rozhodnutí, zbavený strachu a ponížení! A cesta, kterou se ubíral, se taky zdála správná a spravedlivá. Výchova. Výuka. Účelnost. Spravedlnost. Láska.

Jen na tu úctu se vždy zapomínalo.

Mít pravdu je zkouška. Chtít dobro je zločin.

Protože vaše dobro musí nevyhnutelně narazit na dobro cizí. A vám se z výšin vaší síly a dobroty zachce pomoci, vzít na svá bedra břímě cizích omylů.

Co špatného je na tom, když se lidé nebudou muset trápit hledáním svého místa v životě?

A co špatného je na tom, když se jednotlivé rasy nebudou muset trápit hledáním přátelství?

Jenže přesně totéž přece chtějí i Silní pro Zemi. Klidnou a šťastnou budoucnost. Mírumilovné a syté lidstvo, které vozí po celé Galaxii zboží a umožňuje tak Konkláve, aby se věnovalo jiným záležitostem. Nakonec nám dají všechno, nic jiného jim nezbude! A Země taky bude mít gravitační energii a hvězdolety s mezonovými reaktory. Řízené počasí, léky proti rakovině i mononukleární nitě – budeme mít všechno. Konkláve odvolá zákon o neoprávněném užití. Dovolí nám vybudovat si kolonie. Vznikne Země-2 i Země-22… To všechno jednou bude. Jenom musíme mít trpělivost. A vychovat dvě tři generace, které v sobě nebudou mít ani ambice, ani agresivitu.

No a koho vinit z toho, kdybychom se stali rovnými mezi Slabými? To by znamenalo, že taková je naše podstata. Ze všeho nejlíp se nám daří jump…

Z čeho ale vinit geometry? Ti princip účelnosti nevyznávají jen ve vztazích s *přáteli*, ti nešetří ani sebe. Chlapec Nik Rimer, který tak rád psal verše, se stal regresorem. Protože jeho Patron právě tohle považoval za nejlepší způsob využití jeho sil. A tak podstrčil Nikkimu výcuc ze světové poezie, omáchal chlapečkovi čumáček v díle tvůrců skutečně zralých a uznávaných…

A on psal o tisících tonoucích ptáků… To přece nešlo – dovolit Nikovi, aby se stal básníkem. V žádném případě!

Ale já si přece pamatuju, pamatuju si i jiné jeho verše! Protože Nikki Rimer si nedal pokoj! Četl své verše palubnímu počítači své lodi, tomu nejvěrnějšímu posluchači a ctiteli. Jeho paměť se mi vrací stejně jako ta má vlastní přes prostředníky – přes počtáře a Kualkuy.

Teď, když už nejsem Nik Rimer, znám ho najednou mnohem lépe než předtím.

Regresor a básník Nik Rimer…

Násilně zverbovaný do továrny mysli,
službu jsem odmítl.

Nene, tady chytračíš, Nikki. Tys nemohl odmítnout. Tys vytvářel přátele k obrazu své vlastní civilizace. Své mocné a nešťastné vlasti. A až v tichu lodi, až v soukromí pilotní kabiny sis nakonec dovolil vyslovit to, co jsi říct chtěl:

Odmítám rozumět jejich myšlenkám,
jejich poryvům, myšlenečkám
mám jiný nápad:
Milovat ty, co si sám zvolím,
dělat to, čemu sám rozumím.

Nestyděl bych se nosit tvé jméno, Niku Rimere. Bylo by to ale trošku podlé.

Jsem jiný.

A musím najít svůj vlastní osud.

Nevím, čím se dá nahradit etika Konkláve či etika geometrů.

Nevím, co je silnější než účelnost a láska. Jenže co se dá namítnout proti závěru, k němuž nás přivede rozum i cit zároveň?

To zatím nevím.

Andreji Chrumove, můj adoptivní dědečku! Ty sis přál, abych se stal mírou všech věcí. Abych byl sám sobě vzorem.

A já to zkusím.

Kapitola druhá

Ráno začalo sirénou.

Dlouhé táhlé vytí přicházelo zvenku, z bílé pláně kolem sanatoria. Okna zprůhledněla a celý barák zalilo kalné světlo. Závěje sahaly do poloviny oken a zbytek zalepila přimrzlá sněhová vrstvička.

Zabít mě se v noci nikdo nepokusil. I za to zaplaťpánbu.

Vysoukal jsem se zpod deky a oblékl se. Měl jsem pocit, že mi to jde rychle, ale ostatní byli podstatně hbitější. Před hygienickým blokem vznikla malá fronta, ale nikdo nevstupoval dovnitř.

Co to má znamenat? Že bych měl právo vyčurat se v hrdé osamělosti?

„Na co čekáte?“ zeptal jsem se mírumilovně, když jsem přicházel ke skupině muklů.

„Musíš převzít funkci šéfa baráku, Niku,“ odpověděl mi Tarai. Ten už se spolehlivě usadil ve funkci mé pravé ruky a prostředníka. Ostatní se snažili pokud možno se ani nesetkat s mým pohledem. Trojice, která včera zkusila zastat se Kleje, se vůbec držela opodál. Jen světlovlasý Garterův oblíbenec se odhodlal k podmračeně nenávistnému pohledu. Ale kde je sám svržený kápo?

„Šéfem baráku je Klej?“

„Ano, Niku.“

Mlčky jsem vstoupil do hygienického bloku.

Klej Garter stál nad záchodovými mísami a metodicky drhl bílý plast kartáčem na dlouhé násadě. Bylo to tu cítit chlórem. No prosím, tak dezinfekční prostředky máme stejné.

„Hygienický blok je vyčištěn,“ pronesl zcela rovným hlasem bez emocí.

„Věřím ti," odpověděl jsem.

Klejova levička byla stále ještě v průzračném pouzdru, ale já si s úlevou uvědomil, že s ní hýbe téměř bez potíží.

Takovouhle medicínu bychom potřebovali na Zemi!

„Chci si s tebou promluvit, Niku Rimere," řekl Klej, stále ještě otočený zády ke mně.

„Tak do toho."

„Ale neoficiálně."

„Přesně tak jsem to myslel. Ale rychle, ať lidi venku nenecháme dlouho čekat."

Klej otevřel nenápadná dvířka ve zdi a kartáč vložil do jakéhosi roztoku. Pak se obrátil.

„Co jsi zač?"

„Snad jsem se už představil."

„Ty nejsi regresor," prohlásil s jistotou v hlase. „Já jsem možná špatný člověk. Ale byl jsem velmi dobrý Patron. Kdežto ty nejsi to, zač se vydáváš."

Tohle mi ještě scházelo!

„Přesvědčovat tě nebudu. Jsem Nik Rimer. Pořádky v tomhle sanatoriu se mi nezamlouvají. Včera jsem vám to názorně vysvětlil. To je všechno."

„Je tu deset baráků," pokračoval tlumeným hlasem Klej. „Nebudu ti namlouvat, že všichni jejich kápové mě mají rádi. Ale takovýhle drzý převrat prostě nedopustí."

„Tím hůř pro ně."

Několik vteřin mě provrtával pohledem, ale pak změkl.

„Možná… Nevím, proč to tak je a čemu za to vděčíš, ale asi jsi schopen vzít si tu všechnu moc sám. To asi ano…"

„Co je to za divné řeči, bývalý Patrone?" zeptal jsem se. „Jakou moc? Když jsou si všichni rovni!" Přistoupil jsem k míse a rozepnul si kalhoty. „Nevadí ti to? A… nevzruší tě to?"

„Ty idiote," utrousil Klej opovržlivě. „Naše zdejší potrava neobsahuje trankvilizéry. Za pár týdnů už ledacos divného může napadnout i tebe."

„Tak dlouho se tu zdržet nehodlám," řekl jsem a zároveň rychle analyzoval řečené. Tak vida. Trankvilizéry. Medicína

ve službách pokroku. Nač plýtvat energií na sex, když se dá tak snadno nahradit Přátelstvím a Prací?

Klej se rozchechtal:

„A to říkáš mě? Svému *ne-příteli?* To snad chceš porušit usnesení a opustit sanatorium?“

„Ano. A ty mi teď řekni, jestli bys risknul to prozradit…“

Zmocnil se ho další záchvat smíchu, který ale po chvíli naráz uťal:

„Odkud znáš naše zákony?“

„*Tyhle* zákony jsou všude stejné.“

„Jsi přece regresor… Pracoval jsi u Dalekých přátel… I u těch, co se *přáteli* nestali… Máš pravdu. Nepřásknu tě, Niku Rimere. Už proto, že to ani nejde. Dohližitel přijede až za měsíc. A spojení s vnějším světem nemáme.“

„Výborně,“ řekl jsem a zamířil k umyvadlu.

„Pokud jsi to ještě nepochopil, Niku, tak sanatorium je celé v obležení osady Hbitých přátel. Ti nám pomáhají v léčení. A dávají pozor, abychom neporušovali režim.“

„No a co je na těch pijavicích tak strašného?“ zeptal jsem se.

Jen nevěřícně zakroutil hlavou:

„Někdy mám pocit, žes žádnou amnézií netrpěl. Jenže pak se přesvědčím, že paměť opravdu nemáš… Vždyť sis odpověděl sám! Tak čímpak začal kontakt s Hbitými přáteli?“

Vědomosti Nika Rimera a jeho vědomí uložené ve slovech reagovaly rychleji než já.

„Vnější planeta. Řídký vzduch. Písek. Chlad. Podzemní jezera. Pijavice. Oběti. Kárné výpravy. Známky civilizace. Regrese. Výchova. Přátelství…“

Kleje Gartera tenhle vodopád jednotlivých slov ohromil stejně jako mě samotného.

„Jako by sis připravoval teze ke zkoušce…“ řekl zamyšleně.

„Možná. Ale čím mě to chceš vyděsit? Hbití jsou přece naši přátelé.“

„Hbití jsou přátelé lidí. Jenže my už nejsme lidi. My jsme pacienti. V léčení. Odchod za hranice sanatoria se rovná naprosté ztrátě rozumu. Poprvé ti to prominou, Rimere. Zeptej se svého kamarádíčka, co všechno se stane, když to zkusíš. A při druhém útěku prostě zmizíš.“

Neřekl jsem nic a v duchu si to všechno promýšlel. Pak jsem si nabral trochu tekutého mýdla z nádržky nad umyvadlem.

„Takže druhý útěk nesmíme připustit.“

„Měl jsem tě včera nechat na pokoji,“ pokrčil rameny Klej. „Bývalo by stačilo počkat. A ne dlouho.“

„Řekl bych, že je nejvyšší čas to tady uvolnit,“ odpověděl jsem.

„Niku! Chtěl jsem tě… o něco poprosit.“

„Tak mluv.“

„Chtěl bych dnes nastoupit do práce.“

„Ale proč? Jsi ještě nemocný.“ A kývl jsem na zapouzdřenou ruku.

„Bojím se… o Tika.“

„To je ten mládenec?“

„Ano. Bojím se, aby neudělal nějakou hloupost.“

„Přece jen jsi mizera,“ řekl jsem. „Ale dobře. Tak běž a pracuj. Mně je to jedno.“

Když jsem vyšel ven, lidé za dveřmi mě přivítali úlevným povzdechnutím.

„Je tam volno,“ řekl jsem.

Všichni se vrhli ke dveřím. Dokonce i trojice Klejových pochopů. Dokonce i chudáček Tik. Dokonce i můj nový kamarád Agard. A v očích všech jsem četl úlevu a vděk.

Jak snadné je stát se dobrým!

Stačí lidem na chvilku vzít nějakou primitivní, ale nevyhnutelnou potřebu. A pak jim ji s královským gestem vrátit.

A láska k vám je upřímná a nefalšovaná.

Po snídani jsem se převlékl. Tarai mi odněkud přivlekl šaty podobné těm, které nosil sám. Vaťák, který by se mezi obyvateli pozemských koncentráků stal kultovním předmětem – byl lehký, a přitom velmi teplý. A k tomu tlusté prošívané kalhoty. Nemotorné boty, teplé ponožky a stejně teplé rukavice…

Jak se zdálo, zimou pacienty sanatoria mořit nehodlali.

Svého šedivého oblečení jsem se zbavil zcela bez lítosti. To nepatřilo mně, ale Niku Rimerovi, který už nežil.

„V čem spočívá naše práce?“

„V zarovnávání pláže.“

Stál vedle mne a sledoval, jak na sebe navlékám vězeňský stejnokroj. Několikrát mi pomohl, když jsem si nedokázal poradit s neobvyklým zapínáním. V zásadě se všechno jejich oblečení zapínalo na knoflíky; zipy si zřejmě vymyslet nedokázali, zato ty jejich magnetické švy mě zpočátku dost rozhodily.

„A proč se zarovnává?“

Agard si povzdechl:

„Od časů námořní epochy, kdy byla pobřežní linie podrobená vylepšení a náš kontinent získal dnešní kruhovou podobu, vlny naše dílo pořád a pořád boří…“

„A my se to pokoušíme napravit lopatami?“

„Ano.“

Nevěřícně jsem zakroutil hlavou. Takový nesmysl. Práce pro práci.

Jenže jaké lepší uplatnění najít pro zločince v tomhle totálně automatizovaném světě? Připustit je k technice by bylo riskantní. A nechat je bez práce se nedoporučuje.

„Sanatorium se pořád stěhuje,“ řekl Agard. Naše pracovní pásmo je dlouhý deset kilometrů. A jednou za čtrnáct dní se Svěží vítr vo kus posune.“

„A takhle je to všude?“

„To nevím. V teplým pásmu nejspíš ne. Tam je plno internátů a měst a vždycky se najde někdo, kdo by tuhle práci dělal.“

„A k čemu je to dobré, Agarde?“
Mazaně se pousmál:
„Chceš přednášku nebo odpověď?“
„Odpověď.“
„Nevím.“

Pokud bych se měl řídit Celsiovou stupnicí, mohlo být tak patnáct pod nulou. Geometři také teplotu vzduchu odvozovali od teploty lidského těla, protože se velice vážně domnívali, že mírou všech věcí je člověk. To mně se mnohem víc zamlouvá přístup švédského fyzika. Naši roli v přírodě a ve světě bychom neměli přeceňovat. Voda je starobylejší než tělesnost.

Nebe se od rána vyčistilo, jen obzor zatáhl mlhavý opar. Kam až oko dohlédlo, všechno pokrýval sníh, mimořádně čistý a absolutně bílý, jaký na Zemi najdete jen v horách. Po obvodu území sanatoria se černaly kovové konstrukce strážních věží. Na jedné straně ale věže nebyly – tam sníh nenápadně přecházel v ledovou tříšť a pak už ve stejně ledovou vodu. Zdálky se hladina zdála bílá a hustá jako mléko.

Že by se tady Hbitým přátelům opravdu líbilo? Jestli si dobře vzpomínám, jejich Vnější planeta klimatickými podmínkami hodně připomínala Mars. Jenže tam žili v podzemních jezerech a ven na mráz pokud možno nelezli…

Taky ze sousedních baráků se začali trousit lidé. Stejní jako my – v teplém oblečení a s lopatami a sochory v rukou. Kradmo jsem je zkoumal a pokoušel se mezi nimi identifikovat jednotlivé velitele baráků. Bylo to kromobyčejně snadné. Zdánlivě byli oblečení úplně stejně jako ostatní a také oni drželi v rukou lopaty a sochory, jenže… vlk si své zvyky uchová i v rouše beránčím.

Klej se od naší party oddělil a bez jediného ohlédnutí vyrazil právě k nim.

„Zastav ho, Niku,“ šeptl mi za zády Agard. „S ostatníma kápama si musíš jako první promluvit ty. A ujistit je, že rozhodně nechceš…“

„On je nebude přemlouvat, aby zasáhli. Naopak jim řekne, že mají počkat.“

Tomu Agard asi nevěřil, ale každopádně umlkl.

Garter tisknoucí si zmrzačenou ruku na prsa se dal do řeči s mužem skoro liliputánského vzrůstu. Že by to byla jedna z obětí dávných pokusů s odchovem regresorů malých postav? Ke skupince začali přistupovat i další lidé.

Mlčky jsem to shromáždění kápů sledoval. Včetně Kleje je jich deset. A každý z nich bude mít pár pochopů.

Nakolik jsem bojeschopný, Kualkuo? Kolik lidí jsme schopni zneškodnit?

Hodně. Takže bojová transformace?

Ještě počkej.

Klej už se mezitím vracel. Zamířil ke mně a já trpělivě čekal.

„Dnes pracujeme na prvním úseku pobřeží, Niku Rimere,“ řekl klidně, ba málem zdvořile. „Pokud to považuješ za možné, ukázal bych cestu.“

„Dobře,“ souhlasil jsem.

Klej vykročil jako první. Muklové se s očima upřenýma chvíli na něj a chvíli zase na mne vydali za námi.

Aha. Tohle promyslel dobře. Situace není jednoznačná. V tuhle chvíli není jasné, kdo skupinu vlastně vede. Já si včera teplé místečko kápa sice vybojoval, ale dnes partu do práce znovu vede Klej, který ostatně dál jedná s dalšími kápy. Kdybych dnes zmizel, Klej vládu nad barákem snadno převezme zpět.

Ať. Tady se dlouho zdržet nehodlám. Zavádět pořádek a budovat světlé zítřky v jednom jednotlivém koncentráku není mým posláním.

Jednu věc si pamatuj, Petře: Ty nejsi diverzant. A neměl by ses pokoušet obrátit jejich svět vzhůru nohama… Už proto, že to není možné. Ty jsi rozvědčík. Snaž se jejich svět pochopit. Snaž se zhodnotit jeho technické možnosti. Pokud možno zjisti styčné body a myslitelné kompromisy. Pak se vrať. Zkus

ukořistit kosmickou lodí a vrátit se. Eskadra na tebe bude čekat měsíc.

A co pak? Když se nevrátím…

Tak se pro tebe vypravíme. Alaři se pokusí modernizovat Mudrce. Dostaneme normální motory, generátory ochranného štítu i zbraně. Pokusíme se do světa geometrů proniknout a vyhledat tě…

Pod nohama mi křupal sníh. Byl čerstvý, sypký a úplně nahoře potažený tenkou krustou. Úmyslně jsem nešlapal do cizích stop – jako bych nechtěl získat žádnou výhodu předem.

Tady každou noc sněží. A všechny stopy pod čerstvým sněhem zmizí. Přes den trochu taje, ale za noc vzniká nová sněžná přikrývka. Nad promrzlou tundrou se prohání svěží vítr, Hbití přátelé dbají o pořádek a muklové se léčí.

Jenže tady se nikdo nesnaží opravdu léčit jejich vady a hříchy – ať už skutečné nebo smyšlené. Je to izolace. Koš na odpadky na samém konci světa. Mnohem horší by bylo, kdyby tohle lidské smetiště neexistovalo a celá planeta by byla sterilně šťastná. Naneštěstí, ale vlastně spíš naštěstí nic takového přece jen není možné…

Černé strážní věže se přibližovaly. Ta krajní stála už ve vodě. Zvolna sílil táhlý a hrozivý hukot příboje. Podél břehu se táhla ledová tříšť, prokládaná tu a tam celými krami. Jedna z nich zrovna bušila do oper věže a sváděla s ocelí metodický, ale marný boj. Věž vypadala asi jako stožár vysokého napětí, jen místo izolátorů se na jejím vrcholu bělalo sněhem oblepené hnízdo, spletené z čehosi na způsob ohebných větví nebo vodních rostlin. To hnízdo bylo malé, ale jeden Hbiťák se do něj určitě snadno vejde.

„Je tam?“ zeptal jsem se Agarda a kývl směrem k věži.

„Ti jsou tam vždycky.“

„A jak Hbití vlastně vnímají svět? Zrakem, nebo sluchem?“

„Hlavní je hmat. Cítěj i zvuky kroků.“

Agard umlkl a chytil mě za rameno:

„Hele, Niku!“

„Copak?“

„Nedělej ze sebe blbýho.“ Stáhl si čepici a vystavil svou znetvořenou hlavu mrazu. „Vidíš to? To mě políbil Hbiťák. Podržel mi hlavu ve svý dutině ústní. Maj strašně žíravý sliny, Niku.“

„A jak rychle se pohybují?“

Tarai spráskl rukama. Bývalý historik se v tuhle chvíli zdál k smrti vyděšený.

„Vzpamatuj se, chlapče! Moc tě prosím – vzpamatuj se! Včera jsem dlouho nemoh usnout a přemýšlel jsem. Hodně bysme tu toho mohli změnit. Myšlenka sanatorií je samozřejmě obludná, ale ty v sobě máš takovej vnitřní náboj! S tebou to všechno dokážem změnit! Tak že nám to nejen prospěje, ale pomůže nám to úplně změnit osud! A když dohližitelé zjistěj ten pozitivní efekt, tak dosáhnou revize našich případů. Za rok za dva nás převedou do jinejch sanatorií, s mírnějším režimem. Takový věci už se stali. No a dál – kdoví…“

Bylo mi ho líto. Moc líto. Možná tomu sám nevěřil, ale já si moc dobře uvědomoval, s jakou chutí se včera zasnil nad hrnkem mizerné kořalky, když se mohl z role kašpara najednou povznést do role poradce.

Až tu nebudu, je s ním konec. Klej se postará, aby jeho život byl naprosto nesnesitelný.

Což znamená, že Agarda budu muset vzít s sebou… A to je další komplikace.

„Jak rychle ti Hbití…“

„Mnohem rychlejc než člověk! Jsou neúnavný a zdejší prostředí je pro ně přímo ideální!“

„Ničeho se neboj, Agarde,“ začal jsem ho uklidňovat. „Já tě tu nenechám. Utečeme spolu.“

Zadíval se na věž pohledem plným děsu. Nejsou Hbití nakonec schopni vytřídit ze zvuku kroků a příboje i naše hlasy a jednotlivá slova?

„Rozhodně se nechystám dělat nic, co bych si řádně nepromýšlel,“ uklidňoval jsem ho. „Chvíli samozřejmě počkáme a uvidíme, co se dá podniknout…“

Řekl bych, že ho to trochu upokojilo. Prudce zakýval hlavou:

„Jasně Niku, ale eště to zvaž, skutečně to zvaž! Slibuješ mi to?“

„Ano.“

Mínil jsem to naprosto upřímně a v tu chvíli jsem sám sobě věřil.

Se vším se ale dopředu jednoduše počítat nedá.

Práce to byla těžká, nesmyslná a naprosto nevyžadující nějaké duševní úsilí. Normální galejnická dřina. Asi půl kilometru od nás pracovala další skupina a o kus dál ještě jedna. Temné skvrny, přehrabující se ve sněhu a vláčející k čáře příboje velké kameny.

Nejdřív jsme na pobřeží našli tři místa, kde vlny a led břeh porušily. Pak jsme se rozdělili na dvojice a za pomoci nosítek jsme až na pomezí pláže a moře snášeli kameny, které jsme vyhrabovali zpod sněhu. Ty jsme pak ukládali do syčící vody a vše zasypávali oblázky a pískem.

Prostě šílenství. Sisyfova práce.

„Za chvilku bude oběd,“ zašeptal ztěžka oddechující Agard. „Hned bych si dal něco teplýho…“

Na oběd jsme se museli vrátit do baráků. Což byl další nesmysl k uzoufání. Vléct se tím sněhem tam a zpátky, místo abychom si hned ráno s sebou vzali termosky a nějaké ohřívadlo.

Jenže právě v tomhle zřejmě spočíval nějaký vyšší, mně nepochopitelný smysl pracovní terapie.

„A hlídají nás tu jen Hbiťaci?“ zeptal jsem se a hodil do moře další lopatu zmrzlého bahna.

„Kdo jinej? Malí přátelé by tady okamžitě natáhli brka…“

Představu lidských dozorců vůbec nepřipouštěl.

Což je dobře.

Kualkuo, dá se zabít Hbitý?

Zabít se dá každý tvor.

Beze zbraně?

Nemám dost údajů.

Poslouchal jsem slabý hlásek ve svém vědomí a mezitím se dál oháněl lopatou. A Kualkua se na mě poprvé sám obrátil s otázkou:

Zabít Hbitého je pro tebe přijatelnější než zabít geometra?

Asi ano.

Děkuji.

Nechtěl jsem mu lhát. Ostatně je vůbec možné lhát bytosti, která žije ve vašem těle a čte vaše myšlenky?

Ať už to ale bylo, jak chtělo, byl jsem rád, že tu nejsou žádní lidští bachaři…

Od věže k nám dolehl jakýsi šelest. Přestal jsem pracovat a zabodl lopatu do zmrzlého písku. Pak jsem se zadíval směrem ke strážní věži. Ostatní mě následovali.

Spletená hradba hnízda se rozestoupila a vypustila ven dlouhé šedivé tělo. Hbitý se v desetimetrové výšce svěsil dolů a dolní koneček těla sebou pocukával na všechny strany. Pak se od hnízda odpojil a s lehkým šplouchnutím sebou plácl do vody.

Nikdo se ani nepohnul. Všichni na cosi čekali.

„Co to dělá?“ zeptal jsem se Agarda. Jeho tvář podivně zmrtvěla a jako by se vyprázdnila.

„Loví. Je tu hodně ryb.“

Voda u břehu zabouřila a z toho varu se vynořilo tělo Hbitého. Konec těla obrácený k nám se změnil a rozevřel tři stejně velké čelisti. Zablýskly se ostré zuby, které svíraly ochable se zmítající, stále bezvládnější velkou rybu.

„Oni můžou jíst naše organizmy?“ užasl jsem.

„Žerou všechno. Jsou úžasně přizpůsobiví.“

Z Agardova hlasu nezněla zášť, jen smutná beznaděj. Hbitý se pomalu vyplazil na břeh, zanechávaje za sebou hadovitou stopu. Povzdechl jsem si a chopil se lopaty. Musíme se zase dát do práce…

„Hbitý příteli!“

Z toho výkřiku jsem se celý rozklepal. Ticho totiž rozpáral vysoký hysterický jekot Klejova oblíbence. Mladík utíkal po břehu, mával rukama nad hlavou a ječel:

„Hbitý příteli!“

Cizák si jeho jeku viditelně nevšímal a plazil se dál. Zato Klej se za mládencem okamžitě vrhl:

„Tikki! Stůj, Tikki! Stůj!“

Agard mě chytil za rameno:

„Poruší hranici pásma! Ani se nehni, Niku!“

„Hbitý příteli! Máme tu asociálního pacienta! Nebezpečnýho! Zasáhněte!“

„Stůj, Tikki!“

V tom, co se tu odehrávalo, bylo cosi ubohého a zároveň tragického. Ten homosexuální pár opravdu spojovala vzájemná láska.

„Hbitý…“

Okamžik, kdy mladík překročil hranici, tedy myšlenou, nijak nevyznačenou spojnici mezi dvěma nejbližšími věžemi, jsem vůbec nepostřehl. Ta zakázaná čára existovala jen v nelidském vědomí Hbitého.

A Cizák zareagoval. Aniž by se otočil, začal se pohybovat opačným směrem, který změnil s lehkostí živočicha, vybaveného dvěma protilehlými hlavami. To, co se až doposud zdálo být ocasem, rozevřelo další tři čelisti.

Mladík se zarazil a zaúpěl. Kdyby se stihl vrátit zpátky do pásma, Hbitý by ho zřejmě dál nepronásledoval. Setrvačnost však byla příliš velká a schopnosti Cizáka Tik prostě neměl. Upadl na kolena a jeho pletená čepice spadla do sněhu. Cizák na něj zaútočil, povalil ho, svinul se na jeho těle do klubíčka a hlavu s požíranou rybou zvedl vysoko vzhůru. Ozval se jakýsi mlaskavý zvuk. Jak to, zvuková komunikace jim přece není dána!

„Dostane výstrahu,“ zašeptal jsem, jako bych se pokoušel přesvědčit o tom sám sebe.

„Takovou výstrahu už jsme dostali všichni!“ vyhrkl Agard.

V následujícím okamžiku už jsem se hnal kupředu. Lopata, kterou jsem ještě stále svíral v rukou, mi překážela – tak jsem ji odhodil stranou. Hbitý se kroutil nad tělem mladíčka a druhá tlama, vztyčená k nebi, křečovitě polykala už nehybnou rybu.

„Ty ksindle!“ zařval Klej. Předstihl mě a zdálo se, že mu nevadí ani zlomená ruka. Pak už jen skočil a vrhl se na Cizáka.

Vzduchem se mihly šupiny mrtvé ryby, kterou Hbitý okamžitě vyvrhl. Druhá tlama udeřila Kleje do prsou a on se svalil jako podtatý.

Bojová transformace…

Hbitý určitě cítil, že se blížím. Dokud jsem ale neopustil pásmo, nevěnoval mi nejmenší pozornost. Prohnul se do vysokého oblouku a oběma tlamami se zakousl do zmítajících se těl. Po šedém těle přeběhla pestrobarevná vlna a Hbitý znehybněl jako malá obludná duha spojující obě přemožené oběti.

Pak jsem ale neviditelnou hranici překonal taky…

Dvoumetrové třpytné tělo se pružně prohnulo a vrhlo se směrem ke mně.

Čas byl najednou pomalý a poslušný.

Napřáhl jsem ruce před sebe a první útok zachytil. Tělo Hbitého bylo kluzké a ohebné jako gumová hadice. Normálně bych ho udržet nedokázal. Jenže to už se z mých prstů skrz potrhané rukavice vysunuly dlouhé vroubkované drápy. Kualkua mé tělo přetavoval, jako by bylo z vosku.

Když drápy proťaly kůži, Hbitý se konvulzivně zkroutil. Z jeho těla vyprýštil ven jakýsi hnědý hnis. Oba konce jeho těla mě švihaly do nohou. Pak se jedna z tlam dostala až do blízkosti mé tváře a mně nezbylo než padnout, abych jeho zubům unikl. Drápy spolehlivě uvízly v Cizákově kůži, ale já zároveň s hrůzou pochopil, že před Hbiťákovými zuby jsem naprosto bezbranný.

Kontakt navázán. Mám ti ho podřídit, nebo zabít?

„Zab ho!“ zařval jsem aniž jsem si v tu chvíli pořádně uvědomoval, co mi to Kualkua říká.

A z mých rukou začalo cosi vtékat přímo do toho obrovitého červa. Cosi ještě hbitějšího a přizpůsobivějšího, než byl on sám. Cosi amorfního, co se zmocňovalo nervových uzlů a bleskurychle rozkládalo všechny tkáně…

Cizáka se zmocnil drobný třas a analogie s hadicí, jíž před chvílí proudila pod tlakem voda, byla ještě dokonalejší. Jeho kůže pohasla a zase byla šedivá. Čelisti pomalu sklaply.

Nervová soustava, lymfatická soustava, srdeční systém, vypočítával metodicky Kualkua. Ten malý mizera, co se stal mnou a zachránil můj život, se rozdováděl. Studoval a podroboval si nové tělo. Možná to ani sám nepotřeboval, ale vypomoci případnému dalšímu symbionitovi byl vždy připraven…

Mám ukončit zbytky jeho nervové činnosti?

„Ano!“

Tělo Hbitého ochablo.

Ležel jsem, ztěžka vdechoval ledový vzduch a cítil, jak se drápy vtahují zpátky do mého těla. Hbiťák konečně bez vlády dopadl na zem. Roztrhané rukavice s jeho tělem však ještě stále spojovaly dvě bílé šňůry. Obě pulzovaly, jako by jimi cosi protékalo.

„Vylez odtud, vylez,“ zašeptal jsem.

Ještě deset vteřin. Mám hlad.

Ani nevím jak, ale ty vteřiny, po které Kualkua vysával z těla Hbitého nezbytné živiny, jsem vydržel.

Teprve když jsem zjistil, že bílé šňůry zmizely zpátky v mém organizmu, otočil jsem hlavu stranou a vyzvracel jsem se. Byla to samá žluč.

„Niku! Niku!“

Agard přešlapoval na hranici pásma a neodvažoval se vykročit ven.

„Niku!“

Vstal jsem a potácivě zamířil k Tikovi a Klejovi. Mladíček už byl po smrti. Vaťák měl na prsou rozervaný a pod ním na mraze dýmala stejně roztrhaná hluboká rána. Otevřené oči polekaně a nechápavě hleděly k obloze.

Klej ještě dýchal. Doplazil se až ke svému milovanému a uchopil ho za ruku. Sníh pod ním tál pod přívalem tryskající krve a já byl rád, že leží na břiše a že nevidím také jeho rány.

„Proč?“ zašeptal.

Klesl jsem na kolena. Kolem se vznášel pach krve. V té zimě byl obzvlášť pronikavý a já se bál, aby se mi znovu neudělalo zle.

„Proč jsi zasáhl?“ zeptal se ještě jednou Klej.

„Chtěl jsem vám pomoct,“ vyhrkl jsem jedinou hloupost, která mě napadla, protože to byla pravda.

„Tos neměl, idiote… regresorská…“

Pak v jeho očích zablýskla poslední jiskra života a on po mně plivl:

„Odkud jsi, regresore?“

Odpovědět už ale nebylo komu.

„Niku! Niku!“ křičel z pásma Agard. „Niku, ohlídni se!“

Od všech věží už k nám klouzali, hnali se a pluli sněhem další Hbití.

„Utíkej, Niku! Honem!“ Agard divoce mával rukama. Jako by zapomněl na vlastní slova, že Hbití jsou mnohem rychlejší a odolnější než lidi.

Pomalu jsem přistoupil až k němu.

„Děkuju ti, Tarai,“ řekl jsem mu. „A neboj se o mne.“

Starý historik vzlykl. V rukou dál třímal lopatu. Že by se býval opravdu chystal vyřítit do útoku? Bez ohledu na cokoli?

„Voni tě zabijou, chlapče, zabijou tě,“ zašeptal jen.

„Za co tě sem nahnali, Tarai!“

„Ale copak na tom teď…“ zakroutil Agard rozhořčeně hlavou, ale já čekal na odpověď. „Našel jsem archívy smraďocha Riga! Ano, skutečně se mu podařilo zkrotit morovou pandemii. Jenže nejdřív ji sám vyvolal! Vybavil Patrony lékem… Ale taky původcem!“

Proč mě to vůbec nepřekvapilo?

Protože dějiny geometrů líčí tohoto muže, který zachránil jejich svět, až příliš nesrozumitelně. Protože přechod moci nad

planetou do rukou Patronů, těch moudrých a vlídných spasitelů, byl až příliš hladký.

„Sbohem, Agarde," řekl jsem. „A drž se. Možná… se tu ještě něco změní."

Neohroženě zamával svou lopatou a v očích mu blesklo šílenství.

„Jsme, jsme spolu, že?"

Přikývl jsem.

Zahaj bojovou transformaci, Kualkuo.

Symbionita odpověděl okamžitě:

Doporučuji ponoření do oceánu.

Když jsem pohlédl na bělavou polévku z ledu a vody, otřásl jsem se děsem.

Podchlazení se neboj.

„Ale to je jejich přirozené prostředí," zašeptal jsem při pohledu na pohupující se kry.

Copak jsi ještě nepřemýšlel o tom, jaké je moje přirozené prostředí?

I kdyby ironie této otázky byla náhodná, zapůsobila na mě blahodárně. Za minutu tu budou desítky Hbitých. A ty všechny určitě nezvládnu.

Poplácal jsem historika po rameni a pokusil se na něj usmát – jemu se to želbohu nepodařilo. A rozběhl jsem se k vodě.

„Niku!" křikl za mnou ještě jednou bezmocně Tarai. Poslední, čeho jsem si ještě stačil všimnout, byly zvednuté ruce dvou dalších „pacientů". Mávali mi, přáli mi zdar.

Tři z deseti, to je opravdu hodně. Za tenhle svět už stojí za to bojovat.

Rozběhl jsem se po mělčině a utíkal, dokud mi voda nebyla po kolena. Vaťák okamžitě nasákl vodu a bránil mi v pohybu. Najednou jsem nemohl popadnout dech, a zaplaťpánbu za to, protože jinak bych zařval a nalokal se vody.

Neboj se, neboj se…, zašeptal Kualkua.

Kdyby mé receptory znecitlivěly ještě o vteřinu později, ztratil bych vědomí. Kalkua to ale stihl.

Chlad byl najednou ten tam. Zazmítal jsem se a zjistil jsem, že jsem stále ještě na hladině. Nasáklé šatstvo mě ale táhlo ke dnu. Rychle jsem ze sebe stáhl vaťák a kalhoty, ohlédl jsem se – Hbití už byli na břehu.

Vpřed!

Plaval jsem odjakživa rád. Tenhle sport je ideální pro lenochy, to proto jsem ho nikdy nezanedbával. Čemuž odpovídaly i výsledky. Když jsem odplul na takových dvacet metrů od břehu, ozvalo se rytmické šplouchání – Hbití jeden po druhém skákali do vody.

Potopil jsem se tedy, otočil se a donutil se otevřít oči. V pravou chvíli.

Hbití přátelé se ke mně hnali jako torpéda. Tlamy měli otevřené a voda se jejich průchodnými těly hnala obrovskou rychlostí. Takže reaktivní princip pohybu. Vida, jak pohodlné.

Útočím.

V prstech mě zabolelo – Kualkua příliš spěchal, než aby se mohl starat i o mé pohodlí. Kupředu znovu vystřelily bílé nitě, přímo proti útočícím Hbitým. Deset kroutících se tenkých nití.

Chceš-li porazit nepřítele, buď jako on. Touhle kualkuovskou metodou by určitě byli nadšeni například Japonci.

Hbití byli opravdu velmi pohotoví. Živá torpéda okamžitě změnila dráhu a začala manévrovat. Tři jedinci to však nestihli.

Ani jsem nepostřehl, jak se symbionitova chapadla do Hbitých zabodla. Zřejmě mu ale už první souboj stačil na to, aby se přizpůsobil – všechno proběhlo velice rychle. Hbití strnuli a setrvačností se pohybovali ještě několik metrů – jedno tělo proklouzlo v mé těsné blízkosti.

Mocně jsem zabral rukama a vynořil se na hladinu. Nadechl jsem se vzduchu – teplého a vazkého jako sirup. Lidé na břehu zavyli.

Dolů.

Zbylí Hbití kroužili kolem mě, ale k dalšímu útoku se zatím neodhodlali. Zbývalo jich pět nebo šest. Všechny naráz jsem

sledovat nemohl, a tak jsem musel jen doufat, že symbionita využije i vlastních smyslů…

Následoval úder do boku, tentokrát měkký a klouzavý. Když se mě tento Hbitý dotkl, byl už mrtvý. Jeho tlama mě ale přece jen ještě stačila poranit. Nic mě nebolelo, jen jsem pocítil takovou tíhu a povšiml si kalného obláčku krve, rozplývajícího se ve vodě.

Neboj se, neboj se…

Pode mnou klesalo ke dnu další poškubávající se tělo mrtvého Hbitého přítele. Ostatní kroužili. Že by se chovali jako žraloci a útočili vždy po jednom?

Krvácet jsem přestal, Kualkua zřejmě cosi podnikl. Tělo však bylo velmi slabé. Ztratil jsem krev a podchlazení taky dělá své, i když ho necítím – mrazivá voda ze mě dál vysává sílu.

Voda se znovu zavlnila – Hbití se jako na povel otočili. Ale ne k dalšímu útoku. Odplouvali, hnali se ke břehu. Buď si uvědomili, že vodní živel pro ně přestal být výhodou, nebo dokonce že to, čeho jsou svědky, už dávno překročilo rámec banálního útěku.

Vynořil jsem se. Cizáci už se plazili na břeh a lidé před nimi poděšeně uskakovali. Mé vynoření však jejich pozornosti neuniklo. Ozval se křik a všichni mi mávali. Ať jsem pro ně byl kdokoli a ať jsem nepsané zákony sánatoria překročil jakkoli, teď jsem pro ně byl člověk, který zvítězil nad Hbitými.

Jenže porazit nepřítele ještě neznamená, že se zachráníte i vy sami.

Za zády mám ledovou poušť, před sebou ledový oceán.

Hbití událost okamžitě oznámí. Ve světě geometrů jsem doposud neviděl nic, co by připomínalo policii či armádu, ale to neznamená, že by tu nic takového nebylo – regresoři a piloti sestoupí z nebes na zem, mírumilovní rolníci se chopí laserových srpů a dělníci zase atomových kladiv.

Budou po mně pátrat.

Nemocného, který ztratil rozum a opustil útulné sanatorium, je přece třeba najít!

A tak jsem plaval dál a dál od břehu. Kualkua mlčel – ten právě skončený souboj mu asi taky dal co proto. A je dobře, že mlčí. Teď se musím rozhodnout sám, jestli se chci zachránit, nebo jestli chci zahynout.

Kapitola třetí

Večer mě zastihl na ledové kře asi tak dvacet kilometrů od sanatoria a půl kilometru od břehu. Svlékl jsem se donaha a všechno oblečení si položil pod sebe. Chlad jsem stále necítil, ale hlavně jsem už byl mnohem klidnější.

Byl to zvláštní pocit. Pocit naprosté nereálnosti všeho, co se tu odehrávalo. Rána na boku už se mi téměř zatáhla, a když jsem se nové růžové kůžičky dotkl, jen to lehce svrbělo. Kolem mě byla jen bělavá voda, led a vybledlé nebe. Asi jako na obrazech Rockwella Kenta. Jenže kochat se takovouhle krajinkou je mnohem lepší doma v teple. Anebo přinejmenším tak, že nemusíte zároveň sledovat sněhové vločky, roztávající na vaší vlastní kůži.

Kualkua mě ovšem před mrazem chránil spolehlivěji než sebeteplejší kožich. Celé to ale mělo i nepříjemné vedlejší efekty.

S povzdechem jsem z ledu zvedl poměrně velkou rybu, kterou jsem před chvílí chytil. Nedá se nic dělat, musíme se chovat jako Hbití.

Na první pohled to vypadalo jako mořský okoun. Načervenalé šupiny, pokrývající tak půl kila masa.

Otrhal jsem ploutve a pustil se do večeře. Syrové maso nebylo právě chutné, ale na druhé straně zase ne tak hrozné, jak jsem se obával. To by chtělo Danilova – ten je prý velký ctitel japonské kuchyně…

Kdesi v mém žaludku dostane svou část potravy i Kualkua. Já sám bych raději ještě hladověl, ale symbionita, který už šest hodin bojoval s chladem, byl jiného názoru.

Ještě.

„Už došla," řekl jsem a odložil ubohé ohryzané zbytky stranou.

Nedošla.

„Já nemůžu."

Já ano.

Položil jsem tedy na ohryzanou rybu dlaň a odvrátil se. Mé prsty se lehce pohybovaly, ale já nehodlal sledovat, co se to vlastně děje.

Teď došla.

Na ledu ležel jen rybí ocas. Ve snaze potlačit nevolnost jsem namáhavě polkl. Vše, co je přirozené, ještě nemusí být krásné. Skopl jsem ocas do vody a pohlédl na svou dlaň. Nic podezřelého jsem nezaznamenal. Teď už by mě jen zajímalo, zda bych dokázal jíst i patou…

Asi ano.

Shrábl jsem z povrchu kry hrst sněhu a hostinu jím zapil.

„Co mám dělat teď, Kualkuo?"

Podobná rozhodnutí nečiním a rady taky neposkytuji.

Možná je to tak lepší. Jinak by se mohlo stát, že než se naděju, zase ze mě bude jen chodící schránka cizího rozumu. Kualkua dbá jen o jediné – abych za každých okolností přežil. Což mu jde tak báječně, že bych možná až do konce života mohl být na rybách a ještě se přitom opalovat na sněhu.

Zkrátka a dobře, jak naložit s darovaným životem – to už je moje starost.

No dobrá, teď hlavně klid. I když ta ledová poušť vypadá opravdu hnusně, někde v ní přece nějaký život být musí. A já se tu můžu živit čímkoli, i kdyby to mělo být… Ale dost, o tom teď nepřemýšlejme. Pořád je to přece Kruhová pevnina, na které leží i metropole Služba, kosmodromy, pohodlné teplé domy, doly, závody, lesy i pole. Jen je třeba k tomu všemu dojít.

„Plaveme ke břehu," řekl jsem.

Dobře. A cestou si zarybaříme.

Znovu jsem polkl.

To nic. Nebudeme střečkovat.

„Tak jo, zarybaříme si," souhlasil jsem.

* * *

Celou noc jsem kráčel podél břehu. Zda za to mohl Kualkua, nebo jsem prostě měl nervy napjaté jako lana, nevím, ale spát se mi vůbec nechtělo. Z nebe padal tichý hebký sníh, který jsem ze zledovatělé košile musel čas od času setřásat. Po těle jsem občas cítil drobné křečovité záchvěvy a z kůže se v tu chvíli sypaly střípky ledového škraloupu. Byla tma… Planeta geometrů nemá žádnou přirozenou družici a jejich nádherné hvězdné nebe, které bránilo navigaci a usnadňovalo noční práci, zůstalo kdesi velmi daleko…

Takže vy jste prostě zdrhli, geometři. A schovali jste se tak před těmi, kterým jste hodlali naočkovat Přátelství. Přetáhli jste celou svou planetární soustavu i se sluncem, zvaným Matička, a také s planetami Malých a Hbitých přátel. Ale to vám nestačilo. Vaše puzení páchat dobro je nevykořenitelné.

Proč ale tohle přání vždycky nakonec dostává takovou podobu?

My jsme se přece touhle cestou mohli vydat taky. Copak by nás opravdu taky nevyhnutelně přivedla k takovému racionálnímu, správnému a falešnému ráji? Vždyť vše, co vidím kolem sebe, je mi známé. Tohle všechno bylo odjakživa součástí arzenálu utopického snu o budoucnosti. Úzkostlivě čistá města, nedbale asketický každodenní život, Patroni, kteří moudře vedou další a další generace ke štěstí, přátelství s jinými rasami – tohle všechno přece bylo i naším snem.

Takže my bychom dopadli stejně? I se sítí lágrů pro odpad společnosti, s po zuby ozbrojenými mírovými kosmickými loděmi, s neoddiskutovatelnými autoritami ve Světové radě a se vzájemnou odpovědností jednoho za druhého, která donutila dva Nikovy přátele, aby ho eskortovali až ke kabině s jednosměrným provozem do sanatoria? Nebo se geometři prostě dopustili chyby, zbloudili z cesty, když kdysi a kdesi porušili své vlastní zásady? Například když ve středověku

rozpoutali bakteriologickou válku, vyhladili tak – tím jsem si jist – celé feudální armády, načež světu darovali lék proti moru a mírumilovně a pevně uchopili vládu do vlastních rukou. A postoupili na místa svatých. I geometři přece museli kdysi mít nějaké kulty a víry…

Nebo je to tak, že jiná cesta neexistuje? Buď otevřený cynismus Konkláve, nebo totéž, ale v lesklém obalu, poskytnutém geometry?

Tak si vyber, Petře Chrumove. Vyber si, planeto Země. Vyber si, na čí stranu se postavit, když ideje Přátelství narazí na klenbu zákonů Konkláve.

Jsou tu dvě síly. Tys přece v podobnou situaci tolik doufal, dědečku. Jenže podaří se nám jí nějak využít? Nemůže se stát, že Konkláve nás rozdrtí jako potenciální spojence geometrů? Nebo že nás geometři naopak vrátí zpátky do středověku, aby nám mohli naroubovat svou vlastní etiku?

No dobře, ale dokážou geometři svést s Konkláve rovnocenný boj? S alarskou bitevní flotilou, s plazmovými bytostmi rasy torppů, která je sice nepočetná, zato je schopná sídlit přímo v koroně hvězd, s nesčetnými armádami Hixanů a Daenlů či s intelektuální převahou počtářů?

Zbytečné starosti. Samozřejmě dokážou. I přesto, že v jejich soustavě jsou jen tři obydlené planety. Jsou mimořádně inteligentní. Jejich technologie, a teď nemyslím tu na povrchu, ale skutečnou, vyjádřenou jejich kosmickými loděmi a kabinovým dopravním systémem, je taky mimořádná. A co je ještě důležitější – jejich společnost je absolutně monolitní. Ano, jsou tu koncentráky, ale ty jsou poloprázdné. To jedno či dvě procenta opozice nic neznamenají. Vždyt dokonce i ti nešťastníci, zabývající se dnes a denně nesmyslnou dřinou, jsou Vlasti oddáni. A místo lopat vezmou do rukou bez váhání zbraň.

Silou se civilizace geometrů porazit nedá. Celá jejich planetární soustava je jedna olbřímí kosmická loď, schopná manévrovat, unikat před pronásledováním a pak zase útočit. Princip jejich přesunování prostorem není znám, ale je

dokonalejší než veškeré metody, které má k dispozici Konkláve. I kdyby Silní vrhli proti geometrům sebeobludnější sílu, geometři prostě uniknou. A pak se zase vrátí, protože v tomhle jsou stejní jako lidé a neumějí ustupovat. Vychovají regresory pro práci na Zemi, regresory schopné dostat se pod kůži počtářům i regresory, kteří budou vypadat jako Hixané.

A Konkláve, překypující pocitem vzájemných křivd a nenávisti, se zhroutí. Silní ustoupí a zakopou se v hluboké poziční obraně. Kdežto Slabí přijmou ideály Přátelství.

Tím jsem si byl naprosto jist.

Možná že tam, odkud geometři přišli, existovala síla, která je vyděsila k smrti. Jenže Konkláve by na takovouto roli nestačilo…

Zůstal jsem stát a zaposlouchal se. Zdálo se mi, že někde přede mnou se cosi ozvalo – takové daleké tlesknutí, připomínající výstřel…

Ale ne, to se mi asi jen zdálo.

Také jsem zafixoval zvuk.

Je to daleko, Kualkuo?

Nejdál pět kilometrů po pobřeží.

Děkuji.

Pak jsem na okamžik zaváhal a zeptal se:

Ty čteš všechny moje myšlenky?

Ano.

A co si myslíš o bilanci sil? Jsou geometři schopni porazit Konkláve?

Asi ano.

Děsí tě to?

Ne. Protože my neprohrajeme nikdy.

Tak proč se podílíte na spiknutí proti Silným, když je vám to jedno?

My? Na tom spiknutí se podílím já. Můj předchozí alarský symbionita si přál, abych přešel k tobě, tak jsem to udělal. Ostatní jedinci mé rasy mě nezajímají.

Těm se žije opravdu dobře. A klidně. Těla jejich symbionitů můžou umírat, civilizace se mohou navzájem ničit

– a Kualkuové tomu jen cizíma očima zvědavě přihlížejí. Jistě, i oni jsou smrtelní a dejme tomu nějaký plazmový výboj, který by mě spálil, zničí i amébu, jíž je prosáklé mé tělo.

Jenže co je to *násilná* smrt pro rasu, která nezná smrt *přirozenou?* Která se donekonečna dělí a stěhuje z těla do těla? Pro Kualkuu může záhuba znamenat příšernou tragédii, nebo naopak bezvýznamnou maličkost. Spíš to druhé. Právě proto s tak bohorovným klidem „pracují“ i v bojových hlavicích raket…

Těm se žije…

Vydal jsem se dál. Ten zvuk mohl být jen banálním zapraštěním ledu. Ale třeba je přede mnou nějaká osada. Nebo důl, přístav či rybářská vesnice… anebo další koncentrák.

No nic. Uvidíme. Těch pět kilometrů do rána překonám.

Za dvě hodiny už jsem ležel po krk zahrabaný ve sněhu a napjatě zíral do časně jitřního šera. Sníh mi pomáhal, protože jeho pozadí činilo stavby přede mnou jasné a kontrastní jako kresby na bílém listu papíru.

Byla to jakási věž. Tak padesát metrů vysoká a mohla mít asi třicet metrů v průměru. V počínajícím dni se už nejasně leskla okenní skla. V jednom či dvou jsem dokonce zaznamenal slabé světlo. Na to, aby to byla důlní nebo jiná technická stavba, to mělo moc oken. Spíš to vypadalo na obytný dům, jehož architektura se ostatně velmi blížila pozemské. Taková falická betonová obluda, čnící z věčně zmrzlé půdy.

Ta věž ovšem nebyla tím nejzajímavějším ze stavebních děl, jež se tu na pobřeží tyčila. O kus dál zářily dvě skleněné kopule, pod nimiž jsem tušil zeleň stromů a dalších rostlin. Pak tu byly průzračné trouby, spojující obě kopule s věží. A opodál skupinka menších domů.

Nějaká osada. Cosi jako sídliště pro střídající se turnusy havířů nebo naftařů. Ropu přece geometři mít musí! Před časem jsem v televizi viděl osadu kanadských plynařů na Sibiři, přesně v té oblasti, kterou Rusko Kanadě pronajalo na

devadesát devět let. Ta podoba byla až neuvěřitelná! Ostatně děda má doma skříň plnou alb s vědeckofantastickými ilustracemi, v nichž jsem si tak rád listoval jako dítě. Velice podobné výjevy se u nás malovaly asi před půl stoletím, když se naše země pokoušela vybudovat komunismus. K téměř povinné výbavě takových obrázků patřily přesně tyhle skleněné kopule, průhledné chodby a vytápěné záchody. A nad vší tou velkolepou nádherou bezmocně zuří vánice…

Tiše jsem se zasmál. Škoda že nikoho z výtvarníků té doby nenapadlo k těmto romantickým výjevům přikreslit taky nahého chlapa, ukrývajícího se za závějemi. Chlapa, který právě utekl z lágru.

Ale budiž, Kualkuovy možnosti už bychom stejně dál neměli pokoušet. Vpřed! Na zteč místních ropných nalezišť. Protože spolehlivě se ukrýt, ohřát a něčeho se najíst nakonec můžu i pod těmi skleněnými koulemi. No a jestli se dostanu dokonce do válcové budovy…

Využívaje posledních minut předjitřního šera jsem se rozběhl kupředu. Vlhká košile se už proměnila ve zledovatělý krunýř, polepený sněhem. Ve vlasech jsem měl zmrzlý sníh. Pokud nemají nějakou vnější signalizaci, tak náhodnému pohledu z okna nejspíš uniknu. No a jestli ji mají, tak se to dá vyzkoušet jen jediným způsobem…

Cestou k věži jsem křížil několik zdusaných tras. Co to asi je? Lyžařské stopy? Nebo koleje po nějakých autech? Anebo vycházkový labyrint Hbitých přátel?

Pokud geometři něco opravdu umějí, tak je to nenechávat po sobě žádné odpady. Tolik staveb uprostřed tundry – a nikde ani stopy, jak to všechno vzniklo, nikde žádné známky života. Nikoho ani nenapadne vyhodit oknem ohryzek nebo nechat na někdejším staveništi ležet hromadu betonových panelů. Jsou to zkrátka pořádníčci. Je to možná k smíchu, ale pokud si geometři podrobí Zemi, tak se jejich zvyky nejméně budou líbit u nás v Rusku. Bez ohledu na tradici utopických snů…

Lehkým klusem jsem oběhl celou válcovitou stavbu. Objevil jsem troje dveře, ale žádné z nich na dotek mé dlaně

nereagovaly. To je špatné. Takže zbývají ještě kopule a pak ty malé stavby. Nejdřív jsem se rozběhl ke kopulím – asi proto, že zelené stromy, spolehlivě chráněné před mrazem, vypadaly až příliš lákavě. Už kousek od kopule jsem se ještě otočil a letmo pohlédl na věž.

Hrome!

To jsem takový trouba od přírody, nebo z té zimy?!

Pěkný rozvědčík! Pěkný agent Země! A všestranně rozvinutý představitel lidstva!

Řetízek mých šlápot byl viditelný naprosto zřetelně. Táhl se od závějí, pak obkroužil celou věž a odtud vedl ke kopuli. Jakmile vyjde Matička, můj příchod do těchto míst přestane být tajemstvím. A je těžké si představit, že by nikoho v osadě nezajímalo, kdo to asi v noci běhal sněhem bos. No a pokud je tu navíc už známo, že z blízkého sanatoria uprchl pacient…

Když jsem si to všechno uvědomil, tiše jsem zaskučel.

Aspoň kolem té věže kdybych se nemotal! Protože tohle vypadá jako výsměch, jako přímá výzva ke štvanici!

Jenže teď nemělo smysl trhat si zoufale vlasy na hlavě. Nastavil jsem dlaň řídce padajícím vločkám. Že by sníh ty stopy alespoň zčásti zakryl? Chabá naděje, ale člověk se nějak utěšovat musí…

Nejdřív jsem prozkoumal to místo kopule, kde se na ni napojoval tunel vedoucí k věži. Pozemská logika by případné dveře umístila právě sem.

Jenže to ne, přece jen nejsem doma.

Kopule mohla mít průměr asi tak půl kilometru. Rozběhl jsem se tedy podél skleněné stěny a bezděčně pokukoval po stromech za ní. Je tam teplo, normální teplo. Tam bych si zase mohl připadat jako člověk a ne jako loutka potažená gumou… Jsou tam stromy, návrší, křoviny. Velice útulný hájek, ukrytý pod průzračným poklopem. A rozhodně nebude bez života – támhle se vegetací probíjí modravé světlo… Že by ani tady nebyl nikde vchod? Že by ta osada byla od vnějšího prostředí plně izolovaná? Co když ta věž stojí přímo nad naftovým vrtem a obyvatelé toho sídliště ven prostě vůbec nemusí?

Teď už jsem se snažil zanechávat těch stop co nejméně a postupoval jsem těsně při průzračné stěně. Tady by snad mé šlépěje tak nápadné být nemusely.

Světla kolem neustále přibývalo. Na nebi už nebylo skoro ani mráčku a bylo jasné, že Matička co nevidět vyjde… Vida, jak mi to milované slůvko všech geometrů ulpělo v hlavě! Je třeba zmizet. Chytat v moři ryby, živit sebe i Kualkuu a jít po pobřeží nebo podél něj plout jako doposud.

Zvolnil jsem z klusu do kroku. Dveře v kopuli jsem neobjevil žádné. Zato deset metrů od stěny sněžnou pláň porušovala podivná závěj pravidelného kubického tvaru. Tohle by vítr nedokázal.

Sníh jsem musel oškrabovat poměrně dlouho. Když jsem pod tím bílým nánosem objevil hladký plast, nijak mě to nezarazilo. Byla to jakási budka, která mi sahala zhruba do pasu. Že by se pečliví stavaři dopustili alespoň nějaké nedbalosti?

Přejížděl jsem dlaní po plastu a pokoušel se nahmátnout a aktivovat zámek. No tak! Někde tu být musí!

Normální klika, na niž jsem nakonec narazil, pro mě byla objevem naprosto nečekaným. Zavadil jsem o ni neohebnými prsty a bezděky pocítil, jak se plastová stěna jakoby nepatrně pohnula. Vida! Začal jsem sníh oškrabovat ještě energičtěji a brzy se objevila malá dvířka. Otevřel jsem je poměrně snadno, stačilo párkrát trhnout. Sníh ani led tady na panty a zámek nestačily, protože zevnitř šlo vlhké teplo. Strčil jsem ruku dovnitř – no jasně. Podlahu to nemá. A někde dole je slyšet tekoucí vodu.

Při vší své lásce k inteligentním uzávěrům je na každý kanalizační poklop neinstalovali ani geometři.

Teď jsem tedy měl k dispozici hned tři varianty dalšího postupu. Co to děda říkal o té trojce? Že je to číslo pro lidskou mysl nejpohodlnější? Takže – můžu dál hledat normální vchod. Nebo můžu odejít. Anebo se můžu bezhlavě vrhnout do té proudící vody.

Dvě první možnosti mi připadaly poměrně rozumné, ale už mě nějak nebavily.

Spustil jsem nohy do prázdna. Balancoval jsem na uzoučké římse a dvířka za sebou zavřel. Ta voda musela podle zvuku téct hned pode mnou.

Tak jsem skočil, přestože jsem si naprosto přesně dokázal představit své tělo nabodnuté na kovovou tyč, vyčnívající z bouřlivého vodního proudu…

Voda se mi původně teplá jen zdála. Byla to normální mořská voda. Slaná. Voda, na kterou už jsem byl zvyklý. Proud mě okamžitě uchvátil a kamsi mě unášel poměrně úzkou tmavou rourou. Vzduchu jsem nad sebou měl pramaličko a hlavu jsem tedy musel z vody zvedat jen hodně opatrně.

Je to normální přívod mořské vody!

Prskal jsem, na okamžik se vždy ponořil, pak hlavu zase vystrčil a lačně lapal po vzduchu. Unášelo mě to kamsi pod kopuli. Možností jsem před sebou měl spoustu. Mříže, lopatky turbín, chladicí soustava reaktoru či uzavřený rezervoár.

Ne! To není možné. Na to geometři svůj život opatrují až příliš. Když dveře nebyly blokované a nebyl u nich ani výstražný nápis ani ochranná mříž, tak se člověku, který by do té šachty náhodou spadl, nemohlo nic stát!

Jistě, byla to jen velice mlhavá hypotéza, ale ve chvíli, kdy jsem se bezmocně plácal v rouře, mi dost pomohla. Pak se vpředu zablesklo nejasné světlo, proud se zpomalil a já už se dokázal alespoň občas nohama dotknout dna. Poté mnou voda naposledy smýkla v ostrém záhybu a vyplivla mě na hustou ocelovou mříž, nahrazující podlahu. Na stropě svítily nepříliš výkonné lampy. Zvedl jsem se a pocítil poněkud pozdní strach.

Byl jsem v malém kulatém sále. Podlaha vlastně představovala síto, po němž se tu a tam válely cáry vodních řas a hroudy hlíny. Voda se po sítu roztěkala a pak padala někam dolů.

Inu, jsou to pašáci, tihle geometři. A já se ocitl v jednom ze stupňů filtračního systému. Byl jsem tu zachycen stejně jako další nečistoty.

Na vratkých nohou jsem se dopotácel k jediným dveřím, které ze sálu vedly ven. Když se neotevřou, jsem mimořádný smolař a blb. Kdežto když se otevřou, tak jsem blb, který má kliku.

Měl jsem kliku. Dveře se otevřely a za nimi byla šachta se zabetonovanými kramlemi. Na podlaze ležela nějaká hlína a zbytky zpuchřelého dřeva. Bez rozmýšlení jsem se začal škrábat vzhůru. Asi tak po třech metrech jsem se dostal ke kovovému poklopu. Tak co?

Poklop povolil a otevřel se. Sesypala se na mě trocha podobného smetí, jaké jsem objevil dole v šachtě. Zvenčí byl vstup do podzemí nepříliš pečlivě zamaskován hlínou.

Vytáhl jsem se nahoru. Rozhlédl jsem se – docela jako bych byl okamžitě schopen prchat nebo se bránit. A pak jsem se svalil naznak. Nade mnou se pnuly větve stromů, ještě výš jsem zahlédl skleněnou kopuli a ještě výš bledé nebe.

Tak jsem se z toho vyhrabal. Pronikl jsem do osady geometrů.

Jestli je to pro mě štěstí nebo smůla – to se teprve uvidí.

Asi dvacet minut jsem jen ležel a opájel se klidem a mírem. Kůže mě začínala svrbět, jak se jí vracela normální citlivost – Kualkua zřejmě odbourával ochrannou bariéru.

Teď se musím najíst. Prvním úkolem pro mě je nasytit symbionitu, teprve pak můžu odpočívat… Byla to nečekaná myšlenka, která mě až trochu poplašila. Že by přece jen nějak ovlivňoval mé vědomí?

Ne, na to to nevypadá. Žádné násilí páchané na mém duchu jsem necítil. Je to spíš stejná starost, jakou má člověk na Zemi s krmením psa. A Kualkua vlastně nic víc nepožadoval.

A stejně je legrační přemítat o Cizákovi, pokoušet se pochopit, zda v jeho počínání není uskok či zrada – to vše v situaci, kdy on sám čte každou moji myšlenku. Na tohle

nestačí si zvyknout, v tomhle případě je třeba se se svým postavením smířit a plně tomu tvorovi důvěřovat.

Když nemáme nad situací žádnou kontrolu, zbývá nám bezmoc. V takovém případě začínáme bezmoci říkat důvěra a tím se uklidníme…

Vstal jsem a rozhlédl se. Šachta z vodní štoly mě přivedla do samého centra kopule. K průzračnému stropu to tu mohlo být dobrých sedmdesát metrů a stromy tu rostly naprosto volně. Nějaké jehličnany, řekli bychom my Pozemšťané. Jen borovice měly „jehličky“ půlmetrové a kmen bělavý a hlaďoučký jako bříza.

Zavřel jsem poklop a znovu ho posypal hlínou a chvojím. Pak jsem se přikrčil a rozběhl se lesíkem. Rozmrzlá košile mi teď tělo stahovala jako studený obklad. Měl jsem ji nechat v podzemí, na tom sítu. Nebo ji někde zahrabat. Tady z ní stejně žádný užitek nebude. Poměrně rychle jsem se dostal až ke stěně – tady rostly jiné odrůdy stromů, mnohem nižší. Kéž bych tak znal jejich názvy, to by mi paměť Nika Rimera už sama napověděla, které plody jsou k jídlu… Podél stěny jsem vyrazil k tunelu. Celá situace se opakovala, ale teď jsem šel opačným směrem a při vnitřní straně obřího skleněného poklopu. Tady někde jsem zpozoroval to světlo.

Už se téměř rozednilo, což mi hledání těch sinavých záblesků znesnadnilo. Nakonec jsem je ale přece jen zahlédl. Rozhrnul jsem křoví a přestože jsem ještě nebyl na místě, už jsem věděl, co tam uvidím.

Byla to transportní kabina. Úplně normální, s terminálem u dveří. Stačí vstoupit – a můžete skákat prostorem. Jenže by se mohlo stát, že mě řídicí systém nebude poslouchat. Nebo ještě ke všemu vyvolá poplach.

Pohladil jsem dlaní teplý plast a vydal jsem se dál, do tunelu.

Jistě, mé znalosti o Vlasti nejsou nijak zvláštní. Přesto jsem se ale stačil podívat na řadu míst – na kosmodrom, k Tagovi, do práce, do té hospůdky, do lázní, do obchodu, do Světové rady, do internátu i do lágru, kterému se tady říká sanatorium.

Děda už by zřejmě vyslovil pár moudrých myšlenek o té vrstvě civilizace geometrů, s níž jsem se zatím setkal. Já ale se závěry nespěchal. A přesto mi tenhle zasklený obytný komplex cosi připomínal. A to velmi nápadně. Třeba ta transportní kabina v lese – to se přece s uplatněním normální logiky nedá vysvětlit. Což znamená, že logiku je třeba pominout.

Instalovat tak složité zařízení ve volné přírodě znamená, že se tím má zdůraznit jeho přirozenost a samozřejmost.

A dosáhnout toho, aby si na ně někdo zvykl…

Když jsem na konci tunelu nad širokými dveřmi vedoucími do věže uviděl nápis BÍLÉ MOŘE, vůbec mě to nepřekvapilo.

Tohle je internát, kde svou vinu „odčiňuje“ Patron Per.

Tak takhle je to.

Posadil jsem se na kamenné dlaždice, jimiž byla vyložena podlaha tunelu, a pokusil jsem se zhodnotit situaci. Na nějaké váhání není čas, ale stejně…

Děda měl asi pravdu. Zase jsem vše shrnul do tří možností.

Je to náhoda.

Nebo mě geometři kontrolují a za nějakým účelem to zařídili tak, abych se dostal právě do internátu Bílé moře.

Nebo pro nás tato „nápravná zařízení“ byla vybrána zcela záměrně. Právě sanatorium a internát, ležící hned vedle sebe. Já to sice nevěděl, ale Perovi tohle všechno bylo docela jistě známo. Dobro v pojetí geometrů je zvláštní kategorie. Patrona Pera fakt mého „pominutí smyslů“ opravdu rmoutí, což jsem ale chápal až teď, když už přešel první nával vzteku. A vědět, že sotva padesát kilometrů, či – řečeno s geometry – sto kilokroků od něj se s lopatou v ruce potuluje jeho bývalý nejlepší svěřenec, to musí být pro psychiku starého člověka zátěž…

No prosím! Já se snad nakonec rozpláču nad osudem Patrona Pera!

Vstal jsem a zcela nesmyslně si začal urovnávat a upravovat špinavou mokrou košili. Jak asi zareagují zdejší děti

na náhlý příchod chlapa v trenýrkách a košili, navíc s neholenou tváří a divokým, zlým pohledem?

Možná se to bude zdát zvláštní, ale ze všeho nejspíš mu přinesou židli a sklenici horkého čaje a rozběhnou se pro doktora.

Vychovávat Patroni věru umějí. Jenže mě z výsledků jejich výchovy mrazí.

Lehce jsem strčil do dveří a ty se hned otevřely. Zámky tu nebyly žádné.

Hala byla v tomto případě zařízena v docela jiném stylu než v Matiččině světle. Byla obrovská, zabírala celé přízemí budovy. Všechno tu bylo zářivě bílé. Stěny byly nerovné a také strop se skládal z mnoha lomících se faset. Člověk měl dojem, že se ocitl v ledové jeskyni. Osvětlení nebylo nikde vidět a jasně světélkovaly samy stropní panely. Působivé. Ale proč to tak je – geometři přece nic nedělají jen tak? Podél stěn tu stála měkká, bíle čalouněná kulatá křesla, na podlaze ležel tlustý koberec. Ani se mi na něj nechtělo šlapat, abych ho nezašpinil. Uklízet by to po mně musely děti, v rámci *přípravy-k-práci…*

Vstoupil jsem dovnitř a zavřel za sebou. Zaposlouchal jsem se. Všude ticho. Nikde nikdo. Potřeboval bych plán budovy, podle něhož bych zjistil, kde bydlí Patroni. A pak bych vrazil rovnou k Perovi a chmurně bych mu řekl: „Máš u mě vroubek, kámo…“ Jenže on by lágrový humor asi příliš neocenil.

Z haly vedla dvě schodiště – jedno nahoru a druhé dolů. Že by tu byla ještě podzemní patra? Několikerý dveře inspirovaly k představě výtahů, ale to jsem podobně jako kabinu nechtěl riskovat. Další troje dveře jsem hned identifikoval jako venkovní – ty, co jsem se je docela nedávno neúspěšně snažil otevřít zvenčí.

Ještěže tu není žádná ostraha…

Počkat! V Matiččině světle přece u vchodu stála ta čestná stráž, nebo co to bylo!

Rychle jsem se otočil a ještě se kojil nadějí, že v noci snad děti do služeb nestavějí.

Jenže strážný byl i tady. Ve výklenku vedle vchodových dveří, pod obrovskou lesklou harpunou, zavěšenou na dvou hácích. Ten kluk byl velký zhruba jako zmíněná harpuna. Teď se ale natáhl na podlahu a mírumilovně spal.

Pokýval jsem hlavou. Tyhle služby u nezamčených dveří asi mají jakýsi vyšší pedagogický smysl. Vychovává se tím zřejmě k odpovědnosti, k hrdosti na svůj internát a jeho symbol. A ty služby určitě nedrží nijak často, vždyť chovanců jsou v každém internátu stovky. No dobře. Ale spánek tohohle kluka mi připadal mnohem správnější.

Kdyby byl starší, asi bych se neudržel: sundal bych tu harpunu z háků a v nejlepších tradicích internátů a letních dětských táborů bych ji schoval za některé z křesel. Co může být v mé situaci větším potěšením než zesměšnit prastarý symbol? Jenže tomu chlapci nebylo víc než devět. Chvilku jsem jen tak postál a díval se, jak se ze spánku usmívá. Nejradši bych ho býval pohladil po hlavě, ale takový neplánovaný projev něhy by ho určitě probudil. A tak jsem se po špičkách co nejtišeji odkradl ke schodišti a začal po něm stoupat vzhůru.

Kde asi tak můžeš být, Patrone Pere?

Musím tě vidět. Pohlédnout ti do očí. Položit ti pár otázek.

Nik Rimer a jeho milovaný Patron už by si konečně měli popovídat na rovinu!

Schodiště jsem si vybral správně, byla to viditelně obytná patra. Bez váhání jsem prošel prvním a druhým patrem, kde byly jednotlivé dveře příliš blízko u sebe. To jsou určitě pokojíky chovanců.

Ve třetím patře jsem zůstal stát.

Kruhová hala nad schody tu byla o něco větší než v obou nižších patrech. A dveře jsem spatřil jen šestery. Bylo docela dobře možné, že Patroni žijí právě tady.

Býval bych asi nejdřív prozkoumal i zbytek budovy. Než začneme jednat, vždy bychom měli znát co nejlépe celý terén. Jenže pak můj pohled zavadil o čárek bílé látky, nedbale připíchnutý na jedny z dveří.

Bílá mašle.

Ta, co se mi pokusila na krk uvázat Katti.

Srdce se mi v prsou rozbušilo a dlaně se zpotily.

Mám zahájit bojovou transformaci?

Zatím jsem Kualkuovi neodpověděl. Přistoupil jsem ke dveřím a stuhy se dotkl. Je to ta samá nebo přinejmenším velice podobná. Vytáhl jsem špendlík ze dveří a mašli si pečlivě uvázal kolem krku. Škoda, že tu není zrcadlo. Docela by mě zajímalo, jak to spolu ladí – nahé nohy, špinavá košile a bílá mašle.

Pak jsem zaklepal.

„Pojď dál, Niku," pronesl tlumený hlas Patrona Pera. „Je odblokováno."

Dotkl jsem se dveří a ty se zasunuly do stěny.

„Dobré jitro, Patrone," řekl jsem a vstoupil dovnitř.

Tady v Bílém moři měl Per k dispozici mnohem větší místnost. Byla lichoběžníkového tvaru a v prostoru hned za dveřmi bylo naskládáno plno všelijakých jednoduchých zařízení – samá pružina, závaží, táhlo a rukojeť. Nebylo nijak nesnadné uhodnout, že jsou to sportovní trenažéry. Někdo je zřejmě spěšně natahal ke vchodu a ještě je nestačil definitivně odstěhovat. Perův předchůdce zřejmě bral fyzickou přípravu velice vážně.

„Posaď se, Niku."

Patron Per se na mě zatím vůbec nepodíval. Seděl ke mně zády a díval se na obrazovku, ukazující přízemní halu, v níž mírumilovně spal ten čestný strážce.

Křesla byla daleko a usednout na rozestlanou postel mi bylo trapné, tak jsem se nakonec uvelebil v sedle trenažéru, nápadně připomínajícího jízdní kolo. Takže jako velký vynálezce se tu neprosadím, když geometři stihli vymyslet i kolo.

„K čemu jsou dobré ty hlídky u dveří, Pere?" zeptal jsem se. „Děti by měly v noci spát."

„Děti si musejí zvykat na odpovědnost. Především na odpovědnost za jiné. Tenhle klouček má k ideálu želbohu ještě hodně daleko.“

Patron Per se ve svém křesle konečně otočil. Pozorně si mě prohlédl. Jistě, už mě přece viděl na obrazovce, takže nějakou zvědavost jsem v jeho očích nezaznamenal.

„Neměls to lehké, Niku,“ pronesl tiše. „Můžu ti dál říkat Niku?“

„Proč by ne?“

Povzdechl si:

„Protože ty vůbec nejsi můj svěřenec. Ty nejsi Nik Rimer.“

Podvodníka poctivě obehrát nemůžete. A proniknout tajně do civilizace špionů taky nedokážete.

„Jak jste k takovému závěru dospěl, Patrone?“

„Podle tvých reakcí, mládenče. Choval ses téměř jako Nik, samozřejmě s přihlédnutím k té amnézii. A mně chvíli trvalo, než jsem si uvědomil, že je třeba vyhledat dokumenty operace Stín. Udělal jsem to, až bylo po všem, když jsem se konečně vzpamatoval. Nik by mě nikdy neudeřil, mládenče. Mohl mi zle vyčinit, mohl se rozplakat, utéct a dokázal se mnou i nemluvit. Ale nic víc. Zato pro obyvatele Stínu je takováto reakce zcela normální. Symbolický úder do tváře, značící opovržení.“

„To není typické jen pro obyvatele Stínu…“

Že by tedy geometři utíkali před další civilizací humanoidů? Před lidmi, kteří jsou schopni chovat se jako já?

„Možná, mládenče. Jádro Galaxie je velké…“

Takže přišli z centra Galaxie! No jistě! Proto to nebe, planoucí myriádami hvězd!

„Jak ti mám říkat?“

„Petr.“

„Per?“ znejistěl Patron.

„Petr,“ pronesl jsem co nejzřetelněji, s důrazem na každý zvuk. V jejich jazyce bylo písmeno „t“ velmi měkké, téměř neznělé. Převést mé jméno z ruštiny do jazyka Vlasti bylo velmi těžké.

„Peter,“ pronesl nakonec Per a připomněl mi tak Elsu z Lufthansy. Panebože! Ale to není ještě ani dva týdny! Kosmodrom na Hixi, sklenice piva v baru… „Řekni mi, Peter – žije Nik Rimer?“

„Ne.“

„A zabil jsi ho ty?“

„Ne. Myslím, že to byl dobrý člověk, Pere. Toho bych zabít nedokázal.“

„Špatného snad ano?“

„Ano,“ přiznal jsem poctivě. „Teď už ano.“

Patron uhnul pohledem. Podíval se na podlahu, kde stály dvě ještě nerozbalené cestovní kabely. Zřejmě někde v nich měl i fotografie, které zdobily stěnu v jeho předešlém bydlišti.

„Jsi mu opravdu podobný,“ zašeptal Per. „Jenže ani Nik by si nedokázal poradit se Hbitými a dojít nahý do tohoto internátu.“

Zmocnila se mě bezbřehá beznaděj. Člověk se může chovat jako hrdina, může bojovat s Cizáky a dávat přes hubu odpudivým představitelům lidského rodu. Celý svět ale nikdy přelstít nedokáže.

„Co mě čeká, Pere?“

„Sanatorium už samozřejmě ne. Sanatorium je pro lidi, i když špatné.“

„Takže?“

„Musíme pochopit, co jsi zač,“ informoval mě suše Per. „Jak je možné, že jsi nás dohnal a našel. Jak jsi nahradil Nika.“

Zasmál jsem se:

„Pochopit civilizaci je mnohem snazší než pochopit jednoho člověka. A já nedokázal ani to. Jste jako křivé zrcadlo. Všechno je na svém místě, ale celek stejně vypadá nestvůrně.“

„Celek viděný tvýma očima, Peter.“ Patron letmým pohybem vsunul ruce do aktivátoru terminálu. „Chystáš se při zatýkání klást odpor, Peter?“

„Ještě nevím.“

„Radši to nezkoušej.“

Dál mě sledoval utkvělým, téměř hmatatelným pohledem.

„Víš, co teď udělám?“

„Povoláš sem oddíl regresorů.“

Patron se zasmál. Pak zvážněl a úmyslně velmi nahlas zvolal:

„Kontrolo životního prostředí! Žádám pro území internátu dvouhodinovou vánici. Pokyn vydal Patron Per. Cíl akce – výuka činnosti za špatného počasí.“

Mlčel jsem.

„Jestlipak víš, proč jsem se rozhodl zamést tvé stopy?“

„Kvůli dětem, aby se nebály.“

„Správně, Peter. Občas se chováš skoro jako člověk… Jistě, stopy bosých nohou ve sněhu – to je přece úžasná věc. Ve starších dětech to jitří obrazotvornost a skýtá to vděčný podnět pro strašení těch mladších. Jenže tohle neplatí v případě, kdy v těsném sousedství internátu leží sanatorium pro těžce nemocné. Jednou se sněhem proběhnu bos sám, ale to až se sanatorium přestěhuje někam hodně daleko… a takové stopy nebudou vyvolávat znepokojení. A pak ať si děti vzpomenou na lidi doby ledové, zahrabou se do učebnic historie a začnou se samy taky otužovat…“

„Patrone Pere,“ řekl jsem. „Ty mě ale taky zarážíš. Ty se taky chováš jako člověk. Jenže když se pak při bližším zkoumání vyjeví příčiny, páchnou jako chcíplotina.“

„Kdo jsi, abys nás soudil?“

„Člověk.“

„Ty ale jsi cizí člověk. Ty jsi regresor Stínu.“

A beznaděj byla najednou ta tam. Geometři se taky dokážou mýlit.

„Ne, Patrone Pere. Vy se tak bojíte nepřátel, které jste nechali za zády, že jste se přestali dívat dopředu. Tady na kraji Galaxie je planeta jménem Země. A na ní žijí lidé – vlastně úplně stejní jako vy. Jenže se na svět dívají jinak.“

Mlčel a zřejmě promýšlel, co jsem právě řekl.

„Pokud máš pravdu, je to pro Vlast mnohem lepší, než jsem si myslel,“ řekl nakonec. „Svět Stínu byl nakonec silnější

než my. Ale je unikátní. Evoluční linie mohou být identické, ale výsledky vývoje jsou nakonec různé. Řekni mi, Peter, je vaše rasa silnější než my?“

„Ne,“ přiznal jsem poctivě.

„A co vaši Přátelé? Ti Alaři a co já vím, kdo ještě…“

„To vlastně nejsou přátelé,“ řekl jsem. „Spíš oběti stejného prokletí. My nejsme ideální.“

„Ale to by pak…“

„My na rozdíl od vás chápeme, že máme plno nedostatků.“

Per pozvedl ruce:

„Tak dost! Dost, Peter! Demonstruješ připravenost ke spolupráci, což vítám. Ale podobná přiznání si ponechme pro Světovou radu.“

„Žádná přiznání nebudou,“ pronesl jsem unaveně. „Já nehodlám vašemu světu skládat žádné účty.“

„To má být agrese?“ zeptal se naprosto klidně Per. Pak se vysíleně opřel o křeslo a pomalu vstal.

„Jaká agrese?“ odsekl jsem vztekle. „Jak dlouho ještě hodláte lpět na těch svých ideálech? Přátelství, Ne-přátelství… Na vaši lásku nikdo ve vesmíru není zvědavý! Vy jste vstoupili do našeho světa a my nahlédli do vašeho. Tedy – já jsem nahlédl. Nelíbí se mi tu, ale to ještě neznamená, že bych se chystal vyhazovat do vzduchu vaše elektrárny a převychovávat vaše svěřence. Klidně si tu žijte, jak chcete! Mně je jen líto toho kluka, co celou noc prostál pod prastarou harpunou a teprve k ránu si dovolil trochu si zdřímnout! Je mi líto Katti, která se bojí na obranu svého znejmilejšího říct jediné slovo! Je mi líto Hana s Tagem, kteří nakonec musejí odvléct kamaráda do sanatoria! Jenže je to váš kluk, vaše ženy a vaši muži. Žijte si tu, jak chcete! Ale já odtud odejdu, Patrone. Ukradnu kosmickou loď, o tom tedy nepochybuj, a uteču. Ale jestli to své Přátelství hodláte cpát i k nám, tak se vrátím.“

„Copak tvůj svět skutečně odmítá Přátelství?“ podivil se prkenně Per. „Lásku ke všemu živému, pořádek a jistotu?“

„Neodmítá," přiznal jsem. „Proto vám také nedovolím, abyste se někdy na Zemi dostali."

„Ty rozhoduješ za celou civilizaci?"

„Ano."

„A máš na to právo?"

„Jistě přinejmenším stejné, jako měl smraďoch Rig, když otrávil váš svět."

Potřeboval jsem se přesvědčit, že tohle ví. A Patronův nenávistný pohled mě opravdu přesvědčil.

„Jsi regresor Stínu," řekl Per. „Lhal jsi. A neunikneš. Ochrano – teď!" Zrovna jsem začal vstávat ze svého trenažéru. Nechtěl jsem Patrona znovu bít, prostě jsem se rozhodl, že odejdu. Klidně cestou, kterou jsem sem přišel, vodní štolou…

Jenže vzduch kolem mě zhoustl a celé mé tělo sevřel neviditelnýma rukama. Znehybněl jsem jako moucha v jantaru.

„Snad si nemyslíš, že bych byl schopen uvěřit ne-příteli," hlesl zmořeně Per. „Já věděl, že sem přijdeš. Navzdory Hbitým a navzdory rozumu. Nik by přišel, pokud by to bylo v lidských silách. A v tobě je z Nika až příliš mnoho."

Odpovědět jsem nedokázal. Prostor kolem mě byl najednou gumově pružný a těžký. Nedokázal jsem se pohnout z místa.

„Celou noc jsem polykal stimulátory a díval se oknem ven," pokračoval Per. „Hbití se stydí za svou porážku a jejich tvrzení, že jsi zahynul, je lež – opakoval jsem si neustále. Rada nechce uznat hrozící nebezpečí a považuje tě dál za zešílevšího regresora. Já to však pochopil, sice pozdě, ale pochopil. Ty jsi Cizák vtělený do Nika. Jsi *ne-přítel.* A když jsem tě uviděl, jak běháš kolem internátu, vůbec jsem se nedivil. A když jsi pronikl do zahrady, tak jsem se taky nedivil…"

Nebyl jsem schopen pronést jediné slovo.

„Já zůstanu tady v Bílém moři. V internátu na konci světa. Je má vina, že Nik Rimer padl do vašich rukou. Ale ty, *ne-příteli*, řekneš Radě všechno, co věděl…"

Mám zasáhnout?

Ano, Kualkuo! Ano!

Že by pro mého symbionitu nebylo překážkou ani silové pole?

„Budeš analyzován, Peter," procedil skrz zuby, jako by po mně plivl. „Protože ty…"

Vtom se něco stalo. Jeho tvář sebou trhla a získala vyloženě imbecilní výraz. Nebyla to pěkná podívaná, tenhle pěstěný stařeček, jemuž najednou z koutku úst kanuly sliny.

„Ochrano – dost," vypravil ze sebe Per. „Ochrano – vypnout. Ochrano – pryč…"

Jeho hlas byl pohaslý a monotónní. To, co pohybovalo jeho rty, nebyla jeho vůle…

Gumový sirup kolem mne opadl. Mlčky jsem pokročil k Perovi. Patronova tvář vůčihledně sinala.

„Nechci ti ublížit," řekl jsem mu. „Ničeho se neboj. Já jen odejdu."

Na čele mu vyrazil pot. Pak se rty znovu pohnuly:

„Stín…"

„Přišel jsem ze Země," ujistil jsem ho ještě jednou. „Uklidni se…"

„Stín…" V jeho pohledu byla nenávist a hrůza. „Já… já…"

Začal se kácet dozadu.

„Kualkuo!" zaječel jsem a vrhl se k Perovi.

To jsem nebyl já. Já ne. To je krvácení do mozku.

Sevřel jsem Patronovo tělo v náručí. Pohlédl na mě s bezmocným smutkem.

„Neumírej!" zařval jsem na něj. „To ne! Žijte si tu, jak chcete, já proti vám nic nepodniknu!"

Patronovy oči se zavřely.

Já to nebyl.

Patron Nika Rimera mi umíral v náručí.

Ještě jednou jsem se mohl podívat do očí, které už se obracely v sloup. Pera zabil strach. Strach ze síly, již jsem neznal, strach ze Stínu, který zahnal geometry na útěk. Umíral, ale zdrojem jeho utrpení nebyla vlastní smrt, nýbrž vědomí, že regresor Stínu v podobě Nika Rimera dál zůstane na Vlasti.

Takže do jisté míry jsem odpovědnost za jeho smrt nesl. Vlastně jsem ho zabil stejně spolehlivě, jako kdybych mu do srdce vrazil nůž.

„Já vám nechci ublížit!“ zvolal jsem ještě jednou. „Nechci!“

Přestal myslet.

Poodešel jsem od mrtvého k oknu. Bylo těžké odtrhnout pohled od zemřelého, ale já přece jen dokázal pohlédnout do studené tundry. Venku padal sníh, který si objednal Patron Per. Sníh padal a zakrýval mé stopy. Matička už se asi stačila vyhoupnout nad obzor. Tady však dál trvala noc. Olověné mraky, které se sem přihnaly kdovíodkud, byly příliš hutné. Takže hodina špatného počasí, Patrone Pere?

Kdysi dávno na Zemi jsem se svým děvčetem seděl v kavárně. Opilá ženská u vedlejšího stolku svému galánovi do omrzení opakovala: „Ženě koupíš kytky… Normálně kytky… Kytky přikrejou všechno… Dokonce i hrob.“

Ba ne, sníh je lepší než kytky.

To sníh nakonec přikryje všechno.

Kapitola čtvrtá

„Přísahej… Přísahej, že ho nebudeš… jíst," řekl jsem.

Co je to přísaha? A co je to jídlo? Potřebuji jen vzorky jeho buněk.

„Ale vezmeš si jen ty vzorky," varoval jsem ho.

Dobře.

Z mé ruky vytryskla dlouhá bílá nit. Olízla Patronovu tvář a zatáhla se zpátky.

To nebude nic obtížného.

„Tak do toho, Kualkuo."

V Patronově hygienickém bloku bylo zrcadlo přes celou zeď. Stál jsem nad Perovým tělem a díval se na svůj odraz. Polonahý mladík s chladnýma šedýma očima.

Úplně bezbolestné to nebude.

„Řekl jsem do toho."

Jako by mě hodili do vroucí vody. Kůže zrudla a byl na ní najednou zřetelně vidět každý chloupek. Po celém těle mi přeběhla jemná křeč.

Zaťal jsem zuby.

Pak to se mnou škublo vzhůru. Jako by mě to přizvedlo. A natáhlo na skřipec. Kde jsou drobné Kualkuovy rozpustilosti v podobě drápů, co mi narostly na prstech?! Padl jsem na kolena, tělo ochablo a svalilo se na Patronovu mrtvolu.

Ta bolest…

Tvář jako by mi masírovali zevnitř. Oči mi lezly z důlků. Ramena se scvrkávala. Nohy se postupně zkřivily.

Ale nebude to navždy…

Zabořil jsem se obličejem do tuhých, neohebných kolen Patrona Pera. Jako ztracený syn, který se vrátil ke svému dobrotivému otci. Kaji se, otče. Až do konce svých dnů už

budu jen pást tučná stáda. Hlavně se nade mnou slituj, pohlaď mě laskavou rukou a poraz co nejrychleji vykrmené dobytče. Požehnej mi svou mrtvou rukou, Patrone…

Hlava se mi točila. Tělo bylo najednou cizí. Suché, neobratné, stařecké. Vstal jsem a pohlédl na sebe očima Patrona Pera.

Teď jsem tedy plnoprávný, i když provinilý člen společnosti geometrů.

Patron Per.

To je mi opravdu souzeno neustále takto měnit podobu a stěhovat se z těla do těla? Stávat se svým vlastním nepřítelem, abych tomu nepříteli porozuměl? Zabít, porozumět a převléci se za něj?!

Copak jsem něco takového chtěl?

Šílenství startů s prastarými Protony, rozkoš z jumpů, přesně nadávkovaná exotika jiných světů a pak radost z návratu – to byl přece můj svět. Byl hnusný, šílený, beznadějný, ale byl můj.

Kdo jsem, abych rozhodoval o osudech celých světů? Vždyť jsem nikde nebyl pánem ani nad vlastním osudem!

Jenže ono se to všechno seběhlo zrovna takhle. Přesně takhle se poskládaly karty, které před tisícovkami let vyhodili na stůl dějin lidé, Silní i geometři. Na švu mezi koncem starých dějin a počátkem nových vždy někdo stojí a ten někdo má za úkol vzít na sebe odpovědnost. Někdo musí rozhodnout. Za všechny.

Bez práva na ospravedlnění. Bez naděje na shovívavost. Když na vahách leží život a smrt civilizací, stává se každý čin zároveň chybou. Musím se vrátit domů. Vypovědět tam, co jsou to geometři. A v podobě Patrona Pera to dokážu. Projdu transportními kabinami až na kosmodrom, tam se zmocním lodi a zamířím s ním přesně do toho kouta vesmíru, kde čeká alarská flotila.

A vypukne válka. Válka Konkláve proti geometrům a jejich Přátelům.

Ale mohl bych taky jít do Světové rady a tam vylíčit vše nezbytné o Konkláve a o planetě Zemi, která úpí pod cizáckým jhem.

Válka. Konkláve proti Zemi a geometrům…

Já ale nechci rozhodovat. Dokud je tu alespoň stín naděje… Stín…

Třetí síla.

To, co tak vyděsilo geometry.

Ale nedá se v tomhle světě ještě najít nějaká spása? Nějaká cesta, která by neuznávala ani chladnou logiku Silných, ani nevlídné dobro geometrů?

Vyšel jsem z hygienického bloku ven. Zoufale, jako bych skákal do hluboké černé studny, jsem vnořil ruku do terminálu.

„Můj dnešní program, prosím!“

Probuzení za sedmnáct minut…

Přiblblá oddanost řídicího systému mě rozesmála. Systém nekontroloval vědomí. On je jen dokázal jednotlivě rozeznat podle otisků prsů nebo podle genové struktury. Do svatyně zvané mozek však geometři stroje nevpouštěli.

Seznámení se svěřenci. Výuka. Před čtyřiceti minutami bylo rozhodnuto o zařazení hodiny špatného počasí. Další plány zatím chybí.

„Ta hodina bude, to se spolehněte,“ slíbil jsem. Dokonce i můj hlas byl cizí. Suchý, roztřesený, monotónní hlas Patrona Pera.

Řídicí systém mlčel.

„Jak se mohu zbavit velkého množství organického odpadu?“ zeptal jsem se.

V hygienickém bloku je poklop do odpadové šachty.

Vytáhl jsem ruku z terminálu. Věru nepříjemný konec, Patrone Pere…

Ale nedá se nic dělat. Já taky nevím, v které popelnici skončím.

Jenže jsem to udělat nemohl.

Nešlo to.

„Můžu odejít z budovy?“ zeptal jsem se systému ještě jednou.

Nouzové východy se nacházejí v přízemí.

Podíval jsem se na obrazovku, která dál ukazovala přízemní halu. Chlapec ve stráži ještě stále spal.

„Ještě deset minut, kamaráde,“ řekl jsem. „Co tomu říkáš? A ať se ti zdá nějaká nová planeta nebo *ne-přátelé*, které je třeba okamžitě regresovat.“

Chlapec spal dál a já to považoval za jeho souhlas.

* * *

Do internátu jsem se vrátil na kost promrzlý. Kualkua mi svou termoizolaci nenabídl a já ho o ni nežádal.

Zahrabat tělo Patrona Pera do závěje nakonec nezabralo tolik času.

Prach předejme zemi.

Led zase sněhu.

U dveří – přesně u těch, do nichž jsem se před pár hodinami snažil dostat – jsem se otřepal a narovnal si krátké a z pozemského hlediska komicky úzké sáčko. Dveře se poslušně otevřely. Vstoupil jsem do haly a okamžitě narazil na vyjukaný pohled chlapce, který už zase stál vypjatý jako strunka pod chromovanou harpunou.

Tak se nakonec probudil.

„Radostné jitro, chlapče,“ pozdravil jsem ho.

„Radostné jitro, Patrone,“ odpověděl mi pípavým hláskem.

Jasně jsem na něm viděl, že je v zajetí jediné myšlenky – jestli jsem viděl, že ve stráži usnul. Ale ještě spíš chtěl vědět, jak velká je jeho vina…

„Když jsem byl malý,“ pronesl jsem onu pitomou frázi, kterou má na jazyku každý dospělý, když mluví s dítětem, „také jsem občas ve stráži nebo ve službě usnul. My jsme u vchodu měli… starý pluh. To byla taková věc, kterou se oralo v době pevnostní. No a vedle toho jsem někdy usnul. Zdřímnout si k ránu – to zase není takové neštěstí. Co říkáš?“

„No ano,“ hlesl užasle chlapec.

Spiklenecky jsem na něj mrkl a vyrazil ke schodišti. Jen ať si ten kluk zapamatuje, že Patron mu odpustil jeho poklesek, a ne že se brouzdal venku ve sněhu.

„Takže jsem opravdu nic špatného neprovedl, Patrone?“

Zůstal jsem stát a ohlédl se na něj. Ne, svět geometrů, to není parodie na beztřídní společnost, jak se mi to jevilo zpočátku. Kdyby se tu užívalo peněz, na podstatě věci by to nic neměnilo.

Tohle je svět výchovy. Výuky. Svět vštěpování.

Je to realizovaný sen šíleného pedagoga.

Svět, v němž se učitel, Patron, stal nejvyšší mírou pravdy a spravedlnosti.

Z těchhle dětí se dá uhníst cokoli. Můžete je naučit jíst lidské maso nebo opalovat se ve sněhu. Jsou poddajné jako plastelína. Ideální surovina, ideální potrava pro děla.

Rozšíříme Přátelství po celé Galaxii!

Mohl jsem k tomu chlapci přistoupit, obejmout ho a říct mu, že nikdo na tomto světě není bez viny. Ani ten, kdo usne ve stráži, ani ten, kdo prchne z koncentráku zvaného Svěží vítr a pak se nocí krade pryč. A nevinný je dokonce i člověk, jehož tělo teď tuhne ve sněhové závěji. Vinen je možná jen ten, kdo na sebe před stovkami let vzal odpovědnost za všechny geometry – smraďoch Rig, popřípadě jeho Patron…

Jenže to je slepá ulička. Protože každý náš krok a každé slovo ty vedle nás nějak mění. Cesty do pekel se dláždí výhradně dobrými úmysly a princip menšího zla, který tak svatě ctí regresoři, je přece tak svůdný a vábivý.

A taky jsem si nemohl dovolit ani kapku nějaké lásky a něhy. Protože ty se tu staly zbraní. Spolehlivou, smrtonosnou zbraní.

„Nezlobím se na tebe ani trošičku,“ řekl jsem jen.

Což bylo přesně to, co si okamžik žádal. Chlapec se šťastně usmál a ještě slavnostněji se vypnul pod starobylou harpunou, jíž jeho předci nemilosrdně mordovali místní velryby.

Šel jsem nahoru.

Internát se probouzel. Slyšel jsem za dveřmi první tlumené zvuky, štrachání a rozespalé zívání. Někdo se probudil sám, jinému bylo třeba pomoct. Normální dětský ranní shon. Tak oč je tenhle útulný malý svět horší než Země? S jejími miliony vychrtlých dětí, věčně opilými dospělými, se školami, v nichž vás nenaučí *ničemu* a s povoláními, která nikomu nepřinášejí radost?

Je horší. A pokud si dovolím o tom zapochybovat, jsem ztracen.

Stal jsem se mírou sebe sama – přesně tak, jak si to přál Andrej Chrumov. A etalon je od pochyb oproštěn. Metr nebo kilogram přece nejsou na tužbách prodavačů a námitkách zákazníků závislé ani v nejmenším.

Mně se svět geometrů prostě nelíbí!

Což znamená, že je třeba jít dál. Po jejich stopách, rubem prostoru a nebe, zbaveného hvězd. Jít tak dlouho, dokud noční tmu neprozáří miliony chladných jisker. Dokud nenajdu odpověď ve světě Stínu, který geometry obrátil na panický úprk.

Jenže co se stává mírou věcí, když rozum zklame a srdce zradí?

„Radostné ráno, Pere!“

Usmál jsem se na tu mladou dívku, která zrovna vycházela ze svého pokoje, co nejpřívětivěji. Byla to Patronka, ale na mě se dívala s úctou a špatně skrývanou lítostí. No jistě. Per udělal chybu. To ona se k páchání podobných chyb rozhodně nechystá. Ještě nedávno vyplachovali mozek jí, kdežto teď tuto historickou štafetu převzala sama.

„Radostné jitro… é…“

„Lori. Patronka Lori.“

Na sobě měla kratičkou sukni a přes ňadra úzký proužek látky, jemuž se tu říká ženská stuha. Na záda jí visel černý cop. Na Zemi by se za ní asi každý rád ohlédl – ne kvůli tomu ustrojení, spíš proto, že působila opravdu sympaticky. Na můj vkus byla poněkud při těle, ale vkus je záležitost osobní.

Seznámil se s ní Per včera, nebo to ještě nestihl?

„Chtěla jsem vás pozvat na snídani," řekla mi. „Asi musíte mít hlad…"

„Trochu ano."

Kualkua v mém těle byl patrně jiného názoru. Ale možná taky ne. Nik Rimer byl koneckonců o dost masivnější než Patron Per. A ty přebytečné tkáně přece musely někam zmizet…

„Zajdeme ke mně?"

V jejím chování nebylo naprosto nic erotického. A nešlo o to, že Patron Per byl příliš starý. Tady se takové věci prostě nenosí. Protože jich není zapotřebí.

Tady je třeba myslet na Přátelství, a tohle by rozptylovalo.

Lorin pokoj byl útulnější než „můj". Také měla po zdech fotografie jako Per, ale bylo jich tu podstatně méně, ani ne dvacet. A k tomu spousty pletených koberečků, poházených po podlaze, rozvěšených po zdech a pokrývajících postel.

„Máte to tu moc hezké!" řekl jsem upřímně.

Lori rozkvetla:

„Opravdu, Pere? Moc schopností právě nemám, ale snažím se…"

Posadil jsem se ke stolu a mlčky přihlížel, jak dívka připravuje snídani. Dva malé šálky, do nichž z plastové konvice nalila horkou kávu. K tomu hromádka lívanečků, posypaných jakousi nasekanou zelení. A pár kousků masa ve dvou porcelánových miskách.

Jak už jsem stačil pochopit, maso mají umělé. Buď ho pěstují v živných roztocích, nebo přímo syntetizují. Geometři zvířata kvůli vlastní obživě nezabíjejí.

„Velmi jsme s vámi cítili, Patrone Pere," řekla mi Lori. „A všichni jsme si jasně vědomi, jaká je to pro vás rána."

Přikývl jsem a vrhl se na jídlo. Nevím jak Kualkua, ale já byl opravdu hladový.

„Řekněte mi, pokud to pro vás nebude příliš těžké… Váš svěřenec Nik Rimer je nemocný nevyléčitelně?"

„Naprosto nevyléčitelně," zamumlal jsem ústy plnými lívanečků a masa. „Není sebemenší naděje."

„Promiňte, Pere…“

„To nic, to nic,“ mávl jsem rukou až příliš bodře. „V životě se přihodí ledacos.“

Takhle cynicky bych se asi chovat neměl. Lori na mě pohlédla s mírným úlekem. Jenže já už se nedokázal zastavit.

„Vždycky to byl těžký případ,“ prohlásil jsem až vztekle. „Psal si pořád nějaké básničky, a přitom byl naprosto bez talentu. Místo aby se připravoval na další šťastný den, lezl po nocích oknem do zahrady. Věčně se se mnou dohadoval a místo toho, aby uznal svou chybu, klidně začal řvát nebo naopak nepronesl ani slůvko. Opravdu komplikovaná nátura! Nu a když ztratil paměť a návyky, které jsem mu pracně vštípil, byl tento smutný konec naprosto zákonitý…“

Tak co?

Máš přece docela chytré oči, děvče. Pleteš koberečky, i když ti tahle práce taky zrovna nejde. Tak řekni starému Patronovi, že nemá pravdu!

Nebo aspoň mlč!

„Nezoufejte si, Pere,“ dotkla se konejšivě mé ruky. „S podobnou situací by si nedokázal poradit nikdo.“

Jsou neprůstřelní.

„Vezmete si jinou skupinu,“ pokračovala laskavým tónem. „A vychováte si nové svěřence, kteří Rimerovu vinu odčiní.“

„Přesně takhle se zachovám,“ přikývl jsem a s námahou pozřel poslední kousky jídla.

Je třeba odsud utéct. Okamžitě. Dokud neroztaje závěj pod okny, dokud se Hbití přátelé nepřiznají, že Nik Rimer, vyzbrojený nelidskými schopnostmi, jim prostě utekl.

Pokud existuje sebemenší podobná možnost, musím se vydat po cestě geometrů obráceným směrem. Musím se dostat do jádra Galaxie, kam zatím nepronikli ani Silní. Musím najít Stín.

Co když budu mít štěstí, které bude znamenat spásu?

„Dáte si ještě lívanečky?“ zeptala se Lori.

Zvuk jejího laskavého hlasu mě z těchto úvah vytrhl. Ty bys měla být kuchařka, děvenko. A ještě lepší by bylo, kdyby

ses provdala a porodila hromadu dětí, které bys pak sama vychovávala a rozmazlovala je koláčky a buchtičkami.

„Ne, děkuji.“

Vstal jsem a podíval se oknem ven. Vánice byla opravdu krutá. Zmítající se sníh bušil do okenních skel. Za mraky se dalo tušit chabé sluneční světlo, ale na zem nepronikalo.

„Někdo si objednal špatné počasí…“ řekla zamyšleně Lori.

„To já. Pro potřeby výuky. Mám dnes hodinu špatného počasí…“

„Ano, to je zajímavý námět,“ přikývla dívka. „Už jste si vybral nějaké svěřence?“

„Ještě ne.“

„Tak si vezměte třetí skupinu mladšího oddělení, Patrone Pere!“

„Dobře,“ přikývl jsem. Není to nakonec jedno, koho se tu oficiálně ujmu? Já se tu přece stejně nezdržím.

„Jsou to ti nejproblematičtější kluci,“ poznamenala dychtivě. „V práci hned začnete myslet na jiné věci, Pere! Je to velice zajímavá skupina, ale nikdo si s ní nedokáže poradit. Jinak tu nemáme nikoho, kdo by měl takové zkušenosti jako vy…“

S odvrácenou tváří jsem se tiše pousmál.

Díky za důvěru. Patron Per by tvou radu nejspíš ocenil, holčičko.

Udržet se tu delší dobu samozřejmě nedokážu. Kualkua sice dokáže dokonale napodobit zevnějšek, ale chovat se jako Per jednoduše nejsem schopen.

Musím získat čas. Alespoň pár hodin, než se Patroni se svými svěřenci rozejdou na vyučování. Pak jednoduše použiju kabinu a zmizím.

Kosmodromy prakticky nikdo nehlídá. Takže postačí chytit kteréhokoli pilota, omráčit ho a dát symbionitovi možnost získat vzorek jeho tkání. Pak znovu změním podobu a dostanu se až k lodi.

Dál bych to asi zatím nepromýšlel.

Nejlepší by pro mě bylo přečkat těch pár hodin v Perově pokoji. Říkal jsem si, že místní etiketu to nikterak nenaruší a že uzavřenost Patrona, který sem právě dorazil, bude pro všechny omluvitelná. Každý přece chápe, co si s tím svým šíleným svěřencem prožil…

Jenže dorazila návštěva. Pohostinná dívka Lori a neznámý mladý muž – také on s lítostivou úctou v očích. V tomhle internátě bude asi mladý úplně všechen personál.

„Můžeme vás doprovodit ke třetí skupině, Patrone Pere?“ navrhla mi Lori. „Už na vás čekají.“

Mladík s nějakým představováním nespěchal, což znamenalo, že se známe. Proto jsem mu pohotově pokývl na podrav a snažil se tak vyhnout zbytečným rozmluvám.

Skupina, s níž Patronu Perovi nakonec nebylo souzeno pracovat, sídlila v dvanáctém patře věže. Poslušně jsem kráčel za Lori a jejím společníkem.

„Jestli chcete, Patrone Pere, budeme v učebně s vámi…“

„Ne, to nebude třeba,“ zamítl jsem jejich návrh. „Jistě máte plno své práce.“

Hospitanti bylo to poslední, co bych teď mohl potřebovat.

„Jsme na místě,“ promluvil poprvé i mladík. „Je to složitá skupina, Patrone Pere. Jsou přímo mimořádně kritičtí. Budete je muset přesvědčovat doslova o všem na světě.“

„S tím si poradím,“ slíbil jsem mu. „Nedělejte si starosti.“

Provázen jejich pozornými pohledy jsem zamířil ke dveřím třetí skupiny. Mladí kolegové Patrona Pera ale už zřejmě ucítili, že něco není v pořádku.

Takže to opravdu nijak protahovat nemůžu.

Při zařizování a výzdobě učeben i pokojů geometři dětem dovolovali projevovat vlastní fantazii. Časem to jejich svěřence zřejmě přecházelo samo. A nejde o to, že by v nich bylo nějaké přirozené puzení ke kráse a individualizmu – domov je pro ně, nakolik už jsem stačil pochopit, místem spánku a úkrytem před nepohodou. Jejich společnost je přímo názorný příklad civilizace extrovertů. Jejich svět je světem zaměřeným na expanzi. A přitom je to docela šťastný svět.

Tyhle děti si prostě zatím nestačily vytvořit cíl, k němuž by zaměřily své úsilí. Neměly tu žádné dílny ani laboratoře, jen jednu jedinou velkou místnost, kterou považovaly za svůj domov. Vlastně spíš za pevnost, protože ve své naivitě netušily, že Patron je schopen na ně dnem i nocí nepřetržitě dohlížet.

Zdi v této místnosti byly potaženy reliéfní šedou fólií, která poměrně zdařile napodobovala neopracovaný kámen. Strop zase pokrývala imitace dřeva. Podlaha byla opatřena podivným kobercem na způsob pevné slaměné rohože. Lampy byly určitě elektrické, ale ukryté ve stínidlech ze ztmavlé mědi a zavěšené ke stropu na řetězech. Světla moc nedávaly a okno bylo navíc opatřené hustým pleteným závěsem neurčité barvy. Dřevěné postele byly humpolácky hrubé, stůl sice dokonale čistý, ale celý poškrábaný. Doprostřed kdosi zabodl nůž.

Čtyři chlapci v úpravném oblečení beze švů (krátké kalhoty a haleny pastelově zelené barvy) tu působili poněkud nepatřičně. Viděno pozemským okem jim mohlo být tak jedenáct, dvanáct let. Seděli rovnou na podlaze tváří ke dveřím. Bylo jasné, že čekají na můj příchod.

„Ahoj, hoši," pozdravil jsem je. „Tak co – oděvy z doby pevnostní se vám vyrobit nepodařilo?"

„Dobrý den, Patrone," odpověděl vážně jeden z chlapců. Celý zrzavý, úplně jako Inka, který zahynul kdesi v jádru Galaxie. Byl droboučký a pohled měl zkoumavý.

Ostatně velkou opatrnost jsem zaznamenal v očích všech čtyř. Rozhodně v nich ale nebyl úlek – proč by se taky děti geometrů měly bát Patrona? Ty pohledy byly zkrátka hodnotící a zatím i plné pochyb.

„My máme oblečení z té doby," pokračoval chlapec. „Ale bylo nám doporučeno brát si ho jen ve volném čase. A teď nás čeká výuka."

Jasně. Do našich her se laskavě nepleť, vážený Patrone. A nech nám naši svobodu.

Přidřepl jsem hned vedle chlapců – hrome, to tělo je ale nemotorné! – a zeptal jsem se:

„Jak se jmenujete, chlapci?“

„Copak vy to nevíte, Patrone?“ podivil se zcela upřímně ten zrzek. A druhý, kučeravý blonďáček s obličejíkem rozespalého andílka s melancholickým potěšením dodal:

„O naší skupině už toho byly napsáno… nepočítaně…“

No vida, s těmihle kluky bych vlastně pracoval rád. Že bych se přitom třeba pokusil vyznat v tom, kde se ve světě geometrů berou takovíhle zdvořilí, ale sršatí jedinci, kteří si nehrají na regresory, ale na dobu pevnostní… Na poslední svobodnou epochu této planety. To by bylo přímo skvělé. A kdybych na to měl takových deset let, tak bych je dokonce vychoval. Tak, jak je třeba – alespoň z mého hlediska. A oni by se pak taky stali Patrony… A změnili by tento svět.

Takže by z toho byla nádherná bitva s geometry, vedená z mé strany jejich zbraněmi. Pak už by stačilo jen vyšlechtit mor, který by výběrově postihoval jen Patrony – a analogie by byla dokonalá.

„Vaše elektronické spisy jsem neviděl,“ řekl jsem. „To by přece bylo trochu nepoctivé, ne? Vy o mně přece nic nevíte…“

Chlapci mlčeli. Zřejmě už za svůj krátký život viděli hodně Patronů. A také hodně způsobů navazování vřelých přátelských kontaktů…

Povzdechl jsem si. Těch deset let na to, abych vám pomohl, prostě nemám, chlapci. Bohužel. A nemám dokonce ani deset hodin, abych se s vámi alespoň spřátelil. Bohudík…

„Proč vás zaujala zrovna doba pevnostní, hoši?“ zeptal jsem se jich a přejel jsem po celé místnosti pohledem. „Proč ne třeba kostěná nebo námořní? Copak ty jsou méně zajímavé?“

„Je to přelomová etapa naší civilizace, patrone,“ sdělil mi zrzek. „Rozcestí.“

„Okamžik volby dalšího osudu,“ dodal k tomu ten kudrnáček. „Náš svět mohl být docela jiný, nebýt událostí oné doby. Copak vy s tím nesouhlasíte?“

Jaká škoda, že nemám k dispozici těch několik let…

„Souhlasím," přiznal jsem se a povstal. Stařecké tělo nespokojeně zapraskalo všemi klouby. „Nemáte nic proti tomu, abych otevřel okno?"

Nic nenamítali. Že by mi ale pomohli, k tomu se neměli. A nějak se se mnou bratřit taky nehodlali. Vždyť dva z nich zatím nepronesli ani slovo… Jsou to zkrátka malí vzdorníci.

Odtáhl jsem závěs. Jak jsem očekával, sklo bylo průhledné. K nějaké soudobé technice se tato čtveřice neuchylovala. Vyjma pár elektronických knížek, které se povalovaly po postelích.

Za oknem dál běsnila sněhová bouře. Klimatická služba splnila poslední pokyn Patrona Pera na výbornou. Světlou skvrnu slunce bylo za tím kolotočem vloček sotva vidět. Téhle cizí hvězdě už nikdy Matička říkat nebudu.

„No a teď už se svět podle vás změnit nemůže?" zeptal jsem se. „Co to je, ten okamžik volby dalšího osudu? Den zatržený v kalendáři? Nebo naprosto nahodilá pandemie moru? Nebo snad usnesení Světové rady?"

Kluci za mými zády mlčeli. Až zrzek – ten hlas jsem okamžitě poznal – pronesl:

„Ne, Patrone. Okamžik volby dalšího osudu je den, kdy svět něco ztrácí."

„Ale něco snad taky získává, ne?"

„Získává jednu jedinou cestu. A ztrácí jich tisíce. Jako koule, kterou umístíme na vrchol kopce. Dlouho tam nevydrží a začne se kutálet dolů. Stačí do ní jen trochu strčit. Zato když už se ta koule valí dolů, není snadné její směr změnit."

Kdosi další tiše vyprskl:

„Proboha, už zase ty dětinské příměry!"

Počkal jsem, až se všichni utiší, a pak jsem řekl:

„Správně. Jenže život nezná vzestupy a pády, které by byly pro všechny stejné. Někdo stojí až dole, dívá se, jak se na něj ten svět hroutí, ale dělat nemůže nic. Jiný se naopak dívá shora a domnívá se, že koule se ubírá tou jedinou správnou cestou. Nu a někdo…"

Učinil jsem pauzu. Jeden z chlapců to nevydržel a vyhrkl:

„Stojí přesně tam, kudy se koule zrovna valí?“

„Správně.“ Otočil jsem se k němu. Byl to docela nenápadný hoch, takový snědý, černovlasý a mírně šikmooký, takže na Zemi by nejspíš byl považován za asiata. „Přesně tak. Někdo stojí řítícímu se světu v cestě. A zjistí, že ten svět se neřítí, ale naopak je nehybný. Že strnul a je připraven se zhroutit. Takový člověk by rozhodně měl natáhnout ruku a strčit do něj. Samozřejmě pokud se k tomu odhodlá. Protože ten skutečně správný směr obvykle neexistuje.“

„Jenže jak se v tomhle bodu octnout?“ zeptal se najednou kudrnatý kluk.

Pokrčil jsem rameny:

„Tím se nijak zvlášť zabývat nemusíme. Svět si… pomůže sám. Hlavní je pochopit, že teď je řada na nás, abychom natáhli ruku a strčili do něj… Ale vy snad máte mít hodinu, chlapci, nebo ne?“

„Řekl bych, že už ji máme, Patrone Pere,“ řekl zrzek. „Jmenuji se Thyl, Patrone.“

Ačkoli ne, ve skutečnosti znělo jeho jméno trochu jinak, ale něco z Thyla Ulenspiegela v sobě opravdu měl. Usmál jsem se a jen s obtížemi jsem tvář Patrona Pera donutil, aby se mému záměru podřídila. Zřejmě se usmíval jinak, než jsem byl zvyklý já. S Nikovým tělem jsem podobný problém nikdy neměl.

„Já jsem Grik,“ řekl kudrnatý.

„A já Laki.“ To byl ten asiat.

„Já jsem zase Fal,“ pronesl chlapec, který až doposud zarytě mlčel.

Jejich oči se zřetelně proměnily. Přestaly být opatrné. A najednou vypadaly… jako oči toulavých štěňat, která se na stanici tramvaje blíží k cizím nohám. Štěňat, která jsou si s ohledem na své mládí jistá, že je ty nohy nenakopnou, ale která už vědí, že k jakékoli noze se přitisknout nemůžou.

Však oni vás tu semelou, mládenci. Se všemi vašimi pochybami, s vaším hledáním i vysokou mírou kritičnosti. Až se vaší výchovy chopí Patron formátu Pera, nemáte šanci. Ale

je možné, že váš vnitřní potenciál, vaše puzení vystoupit z řady, klást otázky a hledat na ně odpovědi, nakonec najde své uplatnění.

A jednoho krásného dne budete sedět u příjemných stolků Světové rady a v útulné, téměř domácké atmosféře rozhodovat o tom, kam se váš svět bude valit dál…

Ode dveří se najednou ozval zdušený ale silný zvuk. Jako by se v dálce rozezněl zvon.

Chlapci se po sobě podívali.

„Někdo přišel, Patrone Pere," oznámil mi Grik. „U brány jsou Cizáci!"

„To jde někdo za mnou," vysvětlil jsem mu bez stínu pochybnosti. „Otevři prosím bránu."

Díky, že jste mě pustili do své hry, kluci. Jenže teď hra končí.

Grik „slámu" legračně překonal po čtyřech, pak vyskočil a pleskl do dveří dlaní. Ty dveře se určitě nezamykaly a kterýkoli Patron sem mohl vkročit bez ptaní. Iluzi soukromí ale dětem zatím nikdo nebral.

Za dveřmi stála Katti.

„Ahoj, chlapci… Dobrý den, Patrone Pere." Položila ruku na Grikovo rameno a pohlédla na mě. Na toho úskočného špiona, který se nejdřív nastěhoval do těla jejího znejmilejšího a teď si natáhl kůži Patrona Pera. Dívala se na mě smutně a oddaně.

„Buď zdráva, Katti," řekl jsem.

„Promiňte, že jsem přerušila vaši hodinu, Patrone, ale musím s vámi velmi nutně mluvit. Já… počkám…"

„Promluvím si s tebou hned," řekl jsem a podíval se na Grika, který se pod její rukou spokojeně nakrucoval a dělal významné obličeje, i na ostatní tři kluky. „Mějte se dobře, chlapci. Velice jste se mi zalíbili."

„Vrátíte se brzy, Patrone Pere?" zeptal se vysokým hláskem Thyl, když jsem zamířil ke dveřím… lépe řečeno k bráně jejich malé, obležené a k pádu odsouzené pevnosti.

„Nevím," odpověděl jsem lží, která měla k pravdě nejblíž.

Na chodbě mě Katti uchopila za ruku. Bez dlouhého dohadování jsme spolu vykročili ke schodišti a začali sestupovat dolů. Někde v pátém patře mi Katti s nejistým úsměvem řekla:

„Oni už si vás oblíbili, Patrone. U téhle skupiny je to něco naprosto neuvěřitelného.“

„Tihle kluci jsou tu ze všech nejnormálnější,“ řekl jsem.

„A také hoří pro dobu pevnostní, stejně jako Nikkiho skupina…“

Její hlas se zachvěl.

„Co se stalo, holčičko?“

Nečekaně vzlykla a ze všech sil sevřela mou ruku.

„Patrone Pere! Prosím, odpusťte Nikkimu, Patrone!“

Kapitola pátá

Šli jsme parkem, pečlivě vypěstovaným pod skleněnou kopulí. Katti stále ještě stkala a přerývavě mi říkala:

„Já… já to všechno chápu, Patrone. Vypadalo to šíleně. Ale on je přece nemocný.“

„Nik uprchl ze sanatoria,“ řekl jsem jí. „Už to víš?“

Mlčky přikývla.

„Já se na něj nezlobím,“ pokračoval jsem a až jsem se otřásl tou obludnou falešností, která se ukrývala v mých slovech. Na pravdu jsem ale neměl sílu. „Nezlobím se na Nikkiho.“

Ačkoli – přesně tohle by řekl i sám Patron Per.

„To všechno ta paměť,“ usoudila přesvědčeně Katti. „Když jsme zbaveni paměti, zůstane jen podstata. Jen duše. Vždyť přece víte, jak byl horkokrevný. A eruptivní. Na všechno reagoval srdcem. Vy jste mu pomohl přemoci sebe sama, Pere. Pomohl jste mu stát se normálním člověkem. Jenže to v něm se stejně neustále dralo na povrch! A jakmile zmizela mnohaletá výchova a všechno to, co mu vštípila společnost, Nik tu zůstal… s obnaženým srdcem. Proti nám moudrým, kteří všemu rozumíme… Přijela jsem sem a pochopila, že už nemůžu… Že s vámi musím promluvit. Vaší povinností je Nikkiho pochopit, Patrone.“

„Ale co já teď můžu dělat, Katti,“ pokrčil rameny agent, ukrývající se v Patronově podobě. „Opustil sanatorium. Zaútočil na Hbité. Jeho další osud není nikomu znám.“

Nedaleko dopravní kabiny jsme zůstali stát. V malém parku polárního internátu bylo naprosté ticho. Vypadalo to, že tentokrát se v křoví nikdo neschovává a nepátrá ani po vzácných vážkách, ani po případných příchozích.

„Při rozhodování se mělo přihlédnout k Nikkiho zdravotnímu stavu," řekla odhodlaně dívka. „Bylo vaší povinností to udělat. A trvat na jiném trestu. Nebo, nebo prostě utajit, co se stalo."

„Ty mě obviňuješ?" zeptal jsem se zaraženě. Nebo jsem to už nebyl já? Patron Per, který se ve mně usadil? Patron Per, který byl odhodlán udeřit na geometry jejich vlastní zbraní a vychovat v těchto ledových pláních pátou kolonu, lhát a poučovat ve jménu ušlechtilých ideálů?

„Ano," přikývla klidně Katti. „Obviňuji vás, Patrone. A jsem ochotna opakovat to před Světovou radou."

Tak vida, situace tohoto světa přece jen není tak beznadějná. Protože ten svět není statický. Řítí se po svahu, ale já mu stojím v cestě. Jeho vzestup i jeho pád je pro mě spíš rovina. Stačí jen vztáhnout k němu ruku a strčit do něj.

Jak sladké je to pokušení, alespoň na okamžik v sebe bezvýhradně uvěřit!

„Nikki napsal takovou báseň," pokračovala tiše. „Kdysi dávno mi ji přednesl. Víte, vypadalo to, že cítil, co se mu jednou přihodí…"

Mlčel jsem a nepřerušoval ji. Ona sem nepřišla obviňovat Patrona Pera, nepřišla ho žádat, aby někde intervenoval za Nikkiho Rimera, který zmizel kdesi ve sněhu a ledu a který byl v tuto chvíli ze všeho nejspíš mrtev. Potřebovala prostě někoho, s kým by si o Nikkim mohla promluvit.

Tag a Han už jí nestačili. Možná proto, že mi dokázali zkroutit ruce za záda…

„ Všechny mé vzpomínky směstnány jsou
do velké zelené koule
koule se valí chodbou…"

pronesla zamyšleně Katti.

A já, ukrytý v těle Patrona Pera, jsem se při vzpomínce na Nikovy verše zachvěl.

Byly to zvláštní verše o člověku, který nechtěl nic víc než vstoupit do dveří a přitom nevěděl, že za nimi na něj číhá cizí paměť.

Ale koule mu do hlavy vtloukla vzpomínky
co byly moje
a on se představil mým jménem
místo svého když vstoupil do dveří
a já teď
alespoň na chvíli můžu být klidný.

Niku, Niku, Nikki, chlapče z cizí daleké Země, co se tolik podobala Zemi… Bylo nám souzeno setkat se – i když v okamžiku našeho setkání už jsi byl mrtvý. A přece jsi ve mně, a tak jsi vlastně ještě trochu živ. Na rozdíl od Patrona Pera, po němž nezůstane nic.

Dokud žiju já, ty budeš žít taky. A možná budeš poprvé v životě klidný. I když ne nadlouho.

Katti zatím recitovala dál, hladce a bez napětí, uměla je nazpaměť, a já se vnitřně celý schoulil, protože už jsem věděl, co řekne dál:

Mé vzpomínky jsou teď jeho
a já si naopak nepamatuji nic
a on běžel vyplakat se na hrob
mého dědečka
krotitele divokých zvířat
který možná nebyl nejlepší
ale ani nejhorší z lidí.

„Byl to dobrý básník," řekl jsem. „Skutečný básník, Katti."

„Můžu pokračovat," odpověděla prostě.

Já ale taky mohl pokračovat. Což jsem udělal:

A paměť
z čeho se skládá

jak vypadá
a jakou pak získává podobu
ta paměť…

„To jsem nevěděla, že Nikki vám ty verše taky recitoval, Patrone Pere," řekla zamyšleně a vlastně i trochu zdráhavě Katti. „Protože ty napsal teprve před třemi měsíci. Copak vy jste věděl, že verše píše dál? Patrone?"

Mlčel jsem. Na tohle jsem neměl co odpovědět.

„Přednášel jste je moc pěkně, Patrone Pere," hleděla na mě dál upřeně Katti – a já byl stále bezradnější. „Skoro jako Nikki. Jako Nikki."

A už tě dostala, Péťo Chrumove.

Protože existuje taková věcička, které se říká duše, a ta se padělá mnohem hůř než tvář nebo genotyp.

„Vodu," zašeptal jsem a klesl k zemi. „Přines mi vodu, Katti. Mně… mně je špatně. Vodu!"

Rozpaky a nejasné podezření v ní zápolily s přirozenou touhou okamžitě mi pomoci. Pak se vrhla k tunelu, vedoucímu do budovy internátu.

A já se vší vehemencí, kterou tohle stařecké tělo umožňovalo, vyrazil k dopravní kabině.

A je to. Chvilka odpočinku skončila. Začíná útěk.

Ale stejně ti za ty verše děkuju, Niku Rimere!

Udeřil jsem pěstí do rtuťové břečky terminálu.

Chvíle, po kterou řídicí systémy geometrů navazovaly kontakt s mým mozkem, byla dlouhá a trýznivá. Nechal jsem se nachytat. Prozradil jsem se.

A ztratil jsem šanci si vydechnout a den dva se zotavovat v teplých útrobách internátu…

Cíl cesty?

„Patrone!"

Otočil jsem se a narazil na Kattin pohled. Vrátila se. Strnula jako socha na kraji palouku a dívala se na Pera, který se ještě před chviličkou držel za srdce a teď se chystal zmizet.

Z Patrona Pera je ve mně příliš málo! Jen to tělo.

Jeho duše mi byla cizí.

A Katti pocítila, že něco není v pořádku.

Upřesněte cílovou stanici!

Kam teď? Kde mě – alespoň v první chvíli – rozhodně hledat nebudou? Kde bych se tak mohl ukrýt a zachránit tak svůj vzácný život, své již dvakrát proměněné tělo…

Která kabina?

Ani jsem se nestihl zaradovat. Řídicí systém si přečetl mé myšlenky a považoval je za pokyn. No výborně.

„První!“ vykřikl jsem.

Vstupte.

„Patrone!“ zvolala Katti, když jsem se už nořil do otevřených dveří. „Patrone?!“

Vrhla se ke kabině a já skrz kalné sklo spatřil její tvář, pocítil jsem její napjatý a už chápající pohled.

Pak zdola udeřilo blankytné světlo.

Útěk.

To je všechno, co mi zbývá. Musím utíkat, ukrývat se, unikat. Jeden člověk je příliš málo na to, aby změnil celý svět.

Místo loučení. Vystupte z kabiny.

Před vystoupením jsem na okamžik zaváhal. Sklem se ke mně probíjelo světlo – nestálé, nachové a mihotavé.

Do jakých pekel mě to dopravní kabina přivedla tentokrát?

Vykročil jsem ven a okamžitě jsem ztuhl.

Byla tu tma, noc a člověku se neznámo proč zdálo, že ta noc je tu pořád. Pocítil jsem horko. Ten žár je zřejmě stejně věčný jako tma. Vzduch byl těžký a dusný, naplněný pachem popela.

Do zad mi vanul mírný větřík, ale i ten byl horký a nepříjemný.

Kabina stála na kraji obrovité kamenné mísy. Zpočátku jsem měl dojem, že je to kráter sopky – dole, asi v půlkilometrové hloubce, bylo vidět tmavorudý lávový svit. Černý kámen všude kolem byl ale naleštěný do zrcadlové

hladkosti, do oné pravidelnosti, k níž se matka příroda nikdy nesníží, ale která se přitom tolik líbí geometrům.

Úzká římsa, vroubící obvod této propasti, byla dopravními kabinami doslova poseta. Každých sto kroků, každých padesát metrů tu stál válec z černého skla, v té tmě sotva tušený podle šeříkových záblesků. Lidí tu ale stále bylo jen pár a vždy hodně daleko od sebe. Byly to jen rozplývavé siluety, jakoby stíny rudého ohně, běsnícího hluboko dole.

Přistoupil jsem k okraji té olbřímí číše jako uhranutý. Nebylo tu žádné zábradlí, žádná světelná signalizace, žádné ukazatele, zkrátka nic, co by propast oddělovalo od římsy. K neuvěření. Geometři mají přece život opravdu hodně rádi. Co je asi přimělo k tomu, aby zbudovali i něco *takového?*

Černokamenná mísa s jezerem nepokojného temně rudého plamene dole, odkud vzhůru k nebi, které je zcela zbaveno hvězd, vystupuje sloup horkého vzduchu.

Bylo tu ticho – živé a vysávající veškeré zvuky. Tohle nebyla pouhá nepřítomnost zvuků, tohle bylo Ticho s velkým písmenem.

Dupl jsem do kamene, ale to ubohé a bezmocné dupnutí okamžitě utonulo v tichu.

Otočil jsem se, jenže kromě jiskřivého obrysu kabiny jsem za sebou neviděl nic.

Jako by ta číše, do které kdosi nabral temný oheň, stála mimo čas a prostor. Mimo svět geometrů. Uprostřed věčné noci.

Proč asi v racionálním a správném světě Vlasti vznikl tenhle soumračný oltář?

„Loučení," šeptla noc. Byl to hlas odnikud, ale zároveň skutečný hlas, nikoli nějaký telepatický signál.

Otočil jsem se zpátky k propasti – včas na to, abych nad kamenným kráterem, nad ohnivou hladinou na okamžik zahlédl drobné temné zrnko písku. Cosi příliš vzdáleného, než abych v tom alespoň vytušil obrysy lidského těla…

„Hars Enjen, operátor kybersoustav, loučení…"

Zrnko padalo dolů, až nakonec vykvetlo ve věneček bílého dýmu. Ohnivého jezera se mizející tělesnost vůbec nedotkla. Rozplynula se v půli cesty a odlétla vzhůru, do horkého tmavého nebe.

„Loučení… Rini Sakko, vychovatelka, loučení…“

A dolů padá další tělo, další tělo se rozplývá a stoupá ke zdejším geometrickým nebesům.

„Loučení… Dange Krin, operátor kvarkových reaktorů, loučení…“

Stál jsem nad propastí krematoria. Toho největšího a nejpodivnějšího, jaké si člověk vůbec dokáže představit.

Takovýchhle pohřebních vulkánů je tu asi hodně. Dokonce i v takovém pohodlném a bezpečném světě musí lidé umírat.

Mně ale stačí tenhle výjev. Až do konce mých dnů. Tma, přisvícená jen uměle vytvořenou ohnivou henou na dně kráteru, šeříkové obrysy kabin, osiřelé postavičky lidí a lhostejný hlas, prořezávající ticho:

„Loučení… Chati Lene, dítě, loučení…“

Chceme-li pochopit život Cizích, musíme vidět i jejich smrt.

A není to vlastně správné, že se tělo obrací v popel a stoupá k nebi, aby pak znovu kleslo na zem a prorostlo trávou a stromy?

Jenže stejně tu kromě sterilních ohnivých pecí a ochozu pro truchlící přátele a známé musí být ještě něco.

Alespoň hrubý betonový obelisk vedle trychtýře uprostřed hluboké sibiřské tajgy Dočasný pomník, který nakonec nikdy nebyl nahrazen žulovou stélou. A přece tam stojí, v tom jiném světě, v mé vlasti. Takže se k němu dá přijít, přitisknout se čelem k jeho drsnému, drolícímu se povrchu a zašeptat: „Tak jsem tady…“

Aniž by si člověk uvědomil, že mluví sám se sebou…

„Loučení…“

„Pere!“

Otočil jsem se, ale zároveň si uvědomil, že se pomalu předkláním přes hranu kamenné římsy. Ještě okamžik – a stal

bych se součástí světa geometrů. Jednoduše, nezáludně a naprosto spolehlivě.

Kattin hlas mě zarazil v pravou chvíli:

„Kdo jsi?“

Stála u kabiny a jednou rukou se opírala o válcovou skleněnou stěnu za sebou. Asi se hodně bála.

Třeba už jen vlastních dohadů.

„Chci být sám, Katti,“ řekl jsem jí Perovým hlasem.

„Kdo jsi?“

Mlčel jsem.

Co jsem jí taky mohl říct? Že jsem člověk z planety Země? Pilot společnosti Transaero? Chlap, který vlezl do Nikova těla? Ten, kdo zabil Patrona Pera?

„Nikki!“ zašeptala. „To jsi ty, viď, Nikki? Já to přece vím! Co se stalo s Patronem, Nikki? A co je to s tebou, Nikki? Nikki!“

Pod pohledem té zmučené dívenky, ostříhané na nehezkého ježka, toho droboučkého, ale živoucího kolečka světa geometrů, se ve mně cosi zlomilo. Ta dívka pro mě byla cizí, ale pro Nika Rimera nejbližší bytost na světě.

Má tvář se znovu roztavila a dala se do pohybu.

„Loučení…“

Vy neumíte žít, geometři. Ve svém vším potřebným vybaveném světě, s potřebami okrájenými na minimum a okleštěnými emocemi, s tou vaší snahou obšťastnit celý vesmír jste vlastně dávno a dávno mrtví. A přestože Patroni zřejmě dokážou ještě dlouho mrtvolu galvanicky rozpohybovávat, život už v ní nezbyl žádný.

Vždycky je něco nepřirozeného v tom, když se smrt mění v podívanou.

„Jsem Petr Chrumov,“ řekl jsem a přiblížil se ke Katti. Tvář mi hořela jako při popálenině – teď to byla tvář Nika Rimera, takže v Kattiných očích se na okamžik mihla radost smíšená s hrůzou. Já už se ale měnil znovu, obracel jsem se naruby, narůstaly mi svaly, ramena se rozšiřovala, lícní kosti od sebe najednou taky byly dál, oči měnily barvu.

„Loučení…“

„Jsem Cizí,“ řekl jsem jí. „Já nejsem Nikki. Promiň. Jak jsem mohl vědět, že ho někdo má rád? Nikki je mrtvý.“

Prudce zakroutila hlavou a začala ustupovat.

„Nikki je mrtvý,“ opakoval jsem. „Tedy – skoro. Jen ve mně z něj ještě něco zůstává… Odpusť.“

Bylo to pro mne totéž jako oblékat si staré, příjemné a navyklé šatstvo. Mé tělo, tělo Petra Chrumova, se mi vrátilo snadno a bez oněch obludných bolestí, které mi přinesla Nikova či Perova podoba. Kdesi uvnitř jsem zřejmě zůstal sám sebou.

Kattiny oči se rozšířily. Dívala se na mě jako na Cizáka, který si během pár minut navlékl a zase vyměnil hned dvě těla lidí, které důvěrně znala. Oděv Patrona Pera mi na ramenou praskal. Asi jsem musel vypadat jako netvor.

Nebo jsem tím netvorem už dávno byl?

Kualkua, který poslušně měnil mou podobu, zatím mlčel. Možná se mi plně podrobil. Nebo že bychom splynuli natolik, že už spolu vlastně ani komunikovat nemusíme?

„Stín…“ zašeptala Katti.

V dívčině hlase zazněl štítivý odpor a děs.

„Odcházím. A ty bys mě neměla následovat.“

Vůbec nevím, v co jsem doufal. Že by v poslušnost, kterou jim tento svět vtloukl až do podvědomí? Nebo v to, že mě právě viděla s tváří Patrona Pera?

Nebo snad v ten krátký okamžik, kdy jsem se Katti zdál být Nikki Rimerem?

Udeřila mě. Přesněji řečeno se o to pokusila… Odrazil jsem útok s lehkostí, jíž mě vybavil Kualkua. Zachytil jsem její ruku, vytáhl ji vysoko vzhůru a vytvořil si tak pohodlný prostor pro protiútok, který by ji možnosti mě pronásledovat nadlouho zbavil.

Dotkl jsem se dlaní její tváře. Bylo to něžné, ale opatrné gesto – milovala přece jiného. A to, že už nežil a že jeho prach se do nebe Vlasti nikdy nevrátí, teď nemělo naprosto žádný význam.

Dívka znehybněla.

„Já nechtěl," řekl jsem jí. „Odpusť."

Už se nepokoušela mě zastavit. S pohledem stále upřeným na ni jsem se dotkl terminálu.

Cílová stanice?

Nejbližší kosmodrom Dálkového průzkumu.

Cílová stanice?

Někde dělám chybu. Že by kosmodromy žádné vlastní dopravní kabiny neměly?

Kabina ležící nejblíž od hlavního kosmodromu Dálkového průzkumu…

Pauza mi zase připadala nekonečně dlouhá. Pak se dveře ale přece jen otevřely.

Vstoupil jsem dovnitř a ohlédl se po Katti – užasle za mnou zírala. Odpusť, holčičko…

„Nikki!" vykřikla najednou hlasitě a skoro nepříčetně. Dveře se zaklaply a ten křik ode mne odstřihly, ale ona dál ječela a bušila drobnými pěstičkami do temného skla.

Ta mi neodpustí nikdy.

Dopravní kabiny zřejmě nějaký čas uchovávají informaci o posledním přemístění – jak jinak by mě Katti našla? Teď mě ale pronásledovat nebude. Její šílené podezření se potvrdilo, takže je nejvyšší čas zburcovat poplach. Volat o pomoc.

Proč jsem ji nezastavil? Bylo to přece tak lehké, omráčit ji, paralyzovat, uspat ji…

Pod nohama mi blankytně blýsklo a já si mimoděk uvědomil, že v přízračném světle hyperpřesunu musím vypadat jako opravdový netvor. Cáry oblečení, které mi odpadávají od těla, a pod nimi kůže, posetá rudými skvrnami…

Pak skrz temné sklo udeřilo slunce.

Dlouho jsem jen stál a nemohl se odhodlat projít otevřenými dveřmi ven. Takhle se zpustlý a umazaný tulák stydí na prahu cizího domu, tou čistotou zcela konsternovaný. Protože sám se čistotou pochlubit nemůže.

Jenže i přesto bylo třeba jít dál. Vystoupil jsem z kabiny a sešel po kamenných schodech nízké plošiny, na níž skleněný válec stál. Křehký pomník na prázdném pobřeží.

Poslední pomník svobody…

U nohou mi hučel oceán. Věčný a stále stejný – jak ve světě geometrů, tak na Zemi. Oceán je vždy a všude svobodný. Dají se do něj vylévat jedy a stejně tak se po něm dají vytyčovat hranice. A na pobřeží se zase dají stavět kosmodromy, z nichž odlétají kosmické lodi, vyvážející Přátelství.

Oceán žádné křivdy v srdci nenosil.

Stejně jako nebe věřil ve svobodu, stejně jako nebe nestrpěl žádnou překážku. Stál jsem v mokrém písku, vlny mi olizovaly nohy a bylo tak snadné uvěřit, že ta cizí hvězda na nebi je mé Slunce a slaná voda pode mnou zase prastará kolébka lidstva.

Jenže linie pobřeží vypadala až příliš rovná. Rovná jako obzor – a taky tak matoucí a nepravá. Když byste po tomhle pobřeží vykročili, nebude se měnit naprosto nic: po vaší pravici se potáhnou nízké, jakoby zastřižené křoviny, kdežto po levici bude tiše syčet příboj. Jen písek pod vašima nohama změní barvu – žlutá barva se bude měnit v bílou, bílá v růžovou, růžová v černou a pak zase obráceně. Pruh pláže se – aniž to vaše oko zaznamená – nepozorovaně stočí doprava, pokryje se sněhem, pak zase přijde písek a někdy v dalekém budoucnu se opět vrátíte na stejné místo, kde budou vlny stále stejně laskat písek…

Jeden člověk je příliš mnoho na to, aby změnil svět.

Učinil jsem krok… a voda mé stopy zaplavila.

Svět je už příliš malý, než aby bylo možné nechat ho na pokoji.

Ať chci nebo ne, Nikova duše ve mně zůstane už navždy. Jako část tohoto světa. A on bude žít. Nebo budu žít já – i za něj.

Jen moře a nebe vědí, co je to skutečný klid. Zvedl jsem pravou ruku, pohlédl na ni – a mé prsty se začaly prodlužovat.

Hnětl jsem je pohledem a proměňoval lidskou tělesnost v ostré zahnuté drápy.

Ostatně mám já ještě právo říkat si člověk?

Kdesi předaleko šeptl Nik Rimer, který už nebyl mezi živými:

A paměť,
z čeho se skládá
jak vlastně vypadá
a jakou podobu na sebe bere pak
ta paměť…

Odkud znám odpověď, Niku?

Jeden člověk už je příliš mnoho,
aby mohl sám proměnit svět

Já ale nejsem sám.
A už nikdy sám nebudu.
Což znamená, že ještě něco dokážu.

Sergej Vasiljevič Lukjaněnko

Jeden z předních současných ruských autorů fantastické literatury se narodil 11. dubna 1968 v kazachstánském Karatau (městečko v Džambulské oblasti na jihu země). Vystudoval obor lékař-psychiatr na Státní lékařské fakultě v Almaty, avšak této profesi se prakticky nevěnoval. O fantastiku se zajímal již od dětství – mezi jeho oblíbence patřili Krapivin a Heinlein. Delší dobu působil jako zástupce šéfredaktora časopisu Miry (Světy), zaměřujícího se na fantastiku, a právě tehdy – ve druhé polovině 80. let – se pustil do psaní svých vlastních povídek. První z nich, Narušení (*Narušenije*), vyšla v časopise Zarja (Úsvit) již v roce 1988. Úspěchy jeho krátkých příběhů ho po několika letech přivedly na dráhu profesionálního spisovatele; nutno říci, že oblibu u čtenářů získal hned od začátku své tvůrčí dráhy. Po rozpadu Sovětského svazu se přestěhoval do Moskvy, která mu brzy přirostla k srdci. Žije tam dodnes a v tomto městě se odehrává i nemalá část jeho knih.

Jako první byla Lukjaněnkovi publikována sbírka **Atomový sen** (*Atomnyj son,* 1992), obsahující průřez jeho dosavadní povídkovou tvorbou. V témže roce vyšel i jeho první román, jenž mu okamžitě přinesl popularitu. **Rytíři Čtyřiceti ostrovů** (*Rycari Soroka Ostrovov*) jsou příběhem skupiny dětí, unesených mimozemskou rasou na jinou planetu, aby tam mezi sebou bojovaly o šanci vrátit se domů.

Daleko výraznější však byla trilogie Lord z planety Země (*Lord s planety Zemlja*) z roku 1994, tvořená romány **Princezna, pro níž stojí za to zemřít, Planeta, která není** a **Skleněné moře.** V těchto klasických dobrodružných space operách se mladý hrdina ze současnosti (zpočátku spíše

antihrdina) ocitá ve vzdálené budoucnosti Galaxie, kde usiluje o záchranu mladé šlechtičny, svádí boje s náboženskými fanatiky, a dokonce zasahuje do velkého konfliktu lidstva s mimozemskou civilizací.

Díky dilogii **Hranice snů** (*Linija grjoz*, Triton 2005) a **Vládcové iluzí** (*Imperatory iljuzij*, Triton 2005), která v Rusku poprvé vyšla v roce 1996, se Lukjaněnko ocitl mezi naprostou špičkou ruských autorů sci-fi. V dokonale propracovaném vesmíru se mezihvězdný tulák a profesionální bodyguard Kay Altos zaplétá do záležitosti, která může změnit osud celého lidstva. Obě knihy bývají označovány za „filozofické space opery"; a třebaže toto hodnocení ne zcela sedí, rozhodně se nejedná o bezduché akční příběhy, nýbrž o texty s „něčím navíc", jak už je u Sergeje Lukjaněnka zvykem.

V roce 1996 se na trhu objevila také povídková sbírka **Odložená pomsta** (*Otložennoje vozmezdie*), v jejíž titulní novele je velice věrohodně vylíčen svět, zdevastovaný jadernou válkou, a dark fantasy **Chlapec a Temnota** (*Maľčik i Ťma*) – posledně jmenovaná kniha později vyšla také jako Dveře do Temnoty.

Na další trilogii Lukjaněnko spolupracoval se spisovatelem, básníkem a hudebníkem Julijem Burkinym. Knihy **Dnes, mami!** (*Segodňa, mama!*, 1997, přip. Triton), **Ostrov Rus** (*Ostrov Rus'*, 1997) a **Car, carevič, král, královic…** (*Car', carevič, koroľ, korolevič…*, 1997) spojuje kromě hlavních postav také kousavý humor a satira. Autoři se bez servítků vysmívají všemu a všem – od žánrových klišé až po stav současné ruské společnosti.

Po zvláštním mystickém thrilleru **Podzimní návštěvy** (*Osennije vizity*, 1997) přišla další kniha, která se v Rusku stala kultovní. Kyberpunkový román **Bludiště odrazů** (*Labyrint otraženij*, 1997, přip. Triton a Argo) vzbudil tak velkou vlnu zájmu (především mezi počítačovými nadšenci), že se dočkal řady dotisků i dvou pokračování **Lživá zrcadla** (*Faľšivyje zerkala*, 1998, přip. Triton a Argo) a **Průzračné mozaiky** (*Prozračnyje vitraži*, 2000). Děj se odehrává v

nedaleké budoucnosti, kdy vedle skutečného světa existuje i masově používaná virtuální realita – Hlubina. Ze všech jejích obyvatel jsou nejzáhadnější Potápěči, kteří se v digitálním neskutečnu cítí jako ryby ve vodě a dokáží dělat věci, o nichž se dnešním hackerům ani nesnilo.

K vesmírným science fiction se autor vrátil v románech **Hvězdy, ty studené hračky** (*Zvjozdy cholodnyje igruški*, 1997, Triton a Argo 2006) a **Svět Stínu** (*Zvjozdnaja těň*, 1998). Lidstvo se do vesmíru dostalo příliš pozdě. Galaxie je již rozdělena mezi Silné rasy, pro něž jsou rasy nových kosmických cestovatelů pouhými bezvýznamnými služebníky. Nebyli by to však lidé, aby se svému osudu nevzepřeli.

Že mu není cizí ani žánr fantasy, ukázal Sergej Lukjaněnko v knize **Zlé časy pro draky** (*Ně vremja dlja drakonov*, 1997), na níž spolupracoval s jiným výborným mladým autorem Nikem Pěrumovem. Originální fantasy je i román **Chladné břehy** (*Cholodnyje běrega*, 1998) a jeho pokračování **Nadchází jitro** (*Blizitsa utro*, 2000), odehrávající se v alternativním světě, v němž se místo Ježíše Krista objevil Nevlastní syn Boží, který lidem přinesl magii a zcela tím změnil běh dějin.

Konec roku 1998 přinesl knihu **Noční hlídka** (*Nočnoj dozor*, Triton a Argo 2005), o které asi není třeba se zvláště rozepisovat. Stačí jen poznamenat, že nesčetněkrát dotiskovaná, zfilmovaná a cenami ověnčená sága o věčném boji sil Světla a Tmy přinesla spisovateli obrovský věhlas doma i ve světě, velké peníze a také obavy z toho, aby u čtenářů nebyl navždy zaškatulkován jen jako „autor Hlídek“. Druhý díl **Denní hlídku** (*Dněvnoj dozor*, Triton a Argo 2005) napsal ve spolupráci s Vladimírem Vasiljevem, třetí – **Šerou hlídku** (*Sumerečnyj dozor*, Triton a Argo 2005) – opět sám. V roce 2006 spatřila světlo světa kniha **Poslední hlídka** (*Poslednij dozor*, Triton a Argo 2006), jež má celý cyklus definitivně uzavřít (třebaže, jak si uvědomuje i sám autor, je *definitivně* příliš silné slovo).

Lukjaněnkův několikaletý příklon k fantasy však neznamenal, že by autor zanevřel na sci-fi příběhy, odehrávající se ve vzdálené budoucnosti. Patří k ním román **Genom** (*Genom,* 1999), v němž je lidská rasa geneticky rozdělena na dva odlišné „poddruhy" a čelí hrozbě v podobě agresivních mimozemských vetřelců. **Tance na sněhu** (*Tancy na sněgu*, 2001), zasazené do téhož pochmurného světa, sice byly napsány později, odehrávají se však sto let před událostmi Genomu.

Román **Spektrum** (*Spektr,* Epocha 2005) v Rusku vyšel v roce 2002 a znamenal návrat ke svižným dobrodružným space operám z počátečního období Lukjaněnkovy tvorby. V nedaleké budoucnosti se před lidstvem otevírá celý vesmír – je totiž kontaktováno mimozemskou rasou Klíčníků, přinášející technologii teleportace mezi planetami.

V roce 2004 se čtenáři, čekající na další Lukjaněnkovu knihu, dočkali alespoň povídkové sbírky **Gadget** (*Gadžet,* 2004), obsahující celou řadu žánrově odlišných příběhů – starších i těch nejnovějších. Autor se během tohoto období kromě práce na Poslední hlídce a tvorbě filmových scénářů věnoval také psaní povídek, vycházejících v časopisech i v rozličných tématických antologiích.

Kirill, hlavní hrdina knihy **Makulář** (*Černovik,* 2005), je doslova vymazán ze světa. Přátelé, sousedé, kolegové z práce, ba i milovaná dívka na něho zničehonic zapomínají, jeho občanský průkaz se rozpadá v prach. Kdo za to může? Kirillovi nezbývá, než aby se to pokusil odhalit.

Sergej Lukjaněnko žije, jak již bylo řečeno, v Moskvě. Je ženatý a má jednoho syna. Chová několik domácích zvířat, rád vaří a kouří svou oblíbenou dýmku. Jeho největším koníčkem je psaní – což je nejspíš dobře, neboť ho právě psaní zaměstnává natolik, že mu už na nic jiného prakticky nezbývá čas. Za své knihy získal řadu cen; je nejmladším držitelem Aelity, nejprestižnějšího ruského SF&F ocenění, jež se uděluje za největší přínos do rozvoje fantastických žánrů.

Lukjaněnko je autorem, který nezklame. Jistě, jako každý spisovatel má lepší a horší knihy, žádná z nich však nebyla propadákem, žádná neurazila čtenářskou veřejnost. V jeho dílech snad každý nalezne to své – ať už je milovníkem přímočaré akce, nebo literárním gurmánem, pro nějž jsou nejdůležitější důmyslná podobenství o relativnosti dobra a zla a věčné hledání místa člověka ve světě. Navíc mu není cizí žádný z fantastických žánrů – umí napsat vše od kyberpunku, přes space opery až po hrdinskou fantasy.

Navzdory tomu, že Lukjaněnkova spisovatelská dráha již trvá téměř patnáct let, stále mu neschází chuť do psaní a množství nápadů. Existuje nemálo autorů, kteří psali kvalitně jen do doby, než se proslavili, a kteří ve svých dalších dílech už pouze pilně vykrádali sami sebe. Lukjaněnko se však nenechal zkazit literárním věhlasem ani vysokými honoráři. Stále zůstává spisovatelem, který má rád své čtenáře, a každá jeho další kniha přináší něco nového a originálního. Počkejme si tedy, čím nás překvapí příště. Rozhodně je nač se těšit…

Konstantin Šindelář

Sergej Vasiljevič Lukjaněnko
Hvězdy, ty studené hračky

Z ruského originálu *Zvjozdy – cholodnyje igruški,*
vydaného nakladatelstvím Izdatělstvo AST
v Moskvě roku 2004, přeložil Libor Dvořák.
Vydalo nakladatelství ARGO jako svou 912. publikaci
a nakladatelství TRITON jako svou 958. publikaci,
v edici TRIFID svazek 187,
v Praze roku 2006. Vydání 1.
Odpovědná redaktorka Marcela Turečková.
Technický redaktor Milan Dorazil.
Ilustrace na obálce Milan Fibiger.
Grafická úprava obálky Dagmar Krásná.
Tisk Těšínské papírny.

ISBN 80-7203-807-9 (Argo)
ISBN 80-7254-847-6 (Triton)

Naše knihy distribuuje knižní velkoobchod Kosmas,
sklad: V Zahradě 877, 252 62 Horoměřice
tel. 226 519 383, fax: 226 519 387
e-mail: odbyt@kosmas.cz
www.firma.kosmas.cz
Knihy je možno pohodlně zakoupit
v internetovém knihkupectví www.kosmas.cz